INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"COSTIN C. KIRIȚESCU"

TEZAUR

Sumar general
Volumul I-LXXXIII

Academia Română

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

SUMAR
vol. I-LXXXIII

Volumul I

CAIET DE LUCRU NR. 1 / 1990 _____ 1

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI. PROBLEME ŞI PROPUNERI
rezultate din dezbaterea organizată în cadrul Institutului de Economie Națională . 5

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Sinteza problemelor restructurării şi dezvoltării industriei româneşti 27
1. Cu privire la structura producției industriale..... 27
2. Cu privire la investiții, fonduri fixe şi capacități de producție..... 28
3. Cu privire la resursele de materii prime şi energetice..... 29
4. Cu privire la potențialul de cercetare ştiințifică şi dezvoltare tehnologică 31
5. Cu privire la competitivitatea şi promovarea schimburilor economice internaționale 32
6. Cu privire la protecția mediului înconjurător..... 34
7. Cu privire la mecanismul de funcționare a industriei 34

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Sinteza discuțiilor privind strategia dezvoltării economice a României 38
I. Măsuri necesare în perioada imediat următoare 38
II. Direcții de acțiune în perioada de tranziție..... 42

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Concepții privind dezvoltarea economică şi socială a României 44

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Direcții de acțiune pe termen mediu şi lung pentru restructurarea economică 62
I. Propuneri pentru organizarea şi desfăşurarea activității de comerț exterior..... 64

II. Structura comerţului exterior 66
III. Forme de comerţ exterior 66
IV. Orientare geografică 67
V. Organizaţii şi organisme economice internaţionale 68
VI. Instrumente de politică comercială şi valutară 68
VII. Alte aspecte 69
VIII. Propuneri de măsuri imediate 69

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Probleme ale strategiei dezvoltării economiei româneşti – Sinteză 71
A. Comerţ interior şi servicii 71
B. Turismul şi calitatea vieţii 75

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Restructurarea agriculturii şi restructurarea gândirii în domeniul economiei agrare 81

CAIET DE LUCRU NR. 2 / 1990 _____ 83

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Concepţia privind restructurarea economiei naţionale 87
I. Obiectivul şi principiile restructurării economiei 88
II. Schimbări structurale pe sectoare macroeconomice 90

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Restructurarea agriculturii şi a mediului rural 116
I. Introducere: necesitatea unei abordări globale 116
II. Etapa măsurilor imediate 118
III. Etapa măsurilor de tranziţie 119
IV. Etapa măsurilor pe termen lung pentru participarea agriculturii la realizarea economiei optimale 121

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – Centrul de Cercetări Turistice

Strategia dezvoltării turismului românesc - Proiect 122
Strategia generală 123

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Proprietatea 132
Concepția asupra economiei optimale..... 134

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la planificare..... 137

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

I. Finanțe – credit – buget..... 143
II. Prețuri 148

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI
ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Organizarea şi conducerea industriei 150

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Relații economice externe 156

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

I. Considerente generale..... 170
II. Probleme de cercetat..... 173

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Puncte de vedere asupra strategiei în domeniul protecției mediului
înconjurător 176
1. Situația actuală 176
2. Asupra strategiei în domeniul protecției mediului 177

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII –
CENTRUL DE CERCETĂRI PENTRU COMERȚ ŞI SERVICII

Concepția de dezvoltare a comerțului interior şi serviciilor, cu impact
favorabil asupra calității vieții, în condițiile restructurării
economiei româneşti 180
Introducere 180
Etapa măsurilor imediate..... 181
Perioada de tranziție..... 182
Realizarea economiei optimale 185

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Forța de muncă şi veniturile populației 186

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la planificarea economiei 189

CAIET DE LUCRU NR. 3-I / 1990 _____ 195

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Puncte de vedere cu privire la materialele cuprinse în Caietul de lucru nr. 2 al Institutului Național de Cercetări Economice 199

1. Considerații generale 199

2. Observații de profil 200

3. Propuneri 203

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Sugestii referitoare la completarea Caietului de lucru nr. 2 (Cătălin ZAMFIR, Gheorghe BARBU, Ion BUŞILĂ, Radu VRÂNCEANU, Gabriel MĂȚĂUAN, Constantin BUDIANU) 206

Spre o societate centrată pe creşterea calității vieții 213

Alternative 213

Probleme de termen scurt 214

Probleme de termen mediu 216

Recomandări 218

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Sinteza observațiilor şi propunerilor la temele din Caietul de lucru nr. 2 (Cătălin ZAMFIR, Gheorghe BARBU, Ion BUŞILĂ, Radu VRÂNCEANU, Gabriel MĂȚĂUAN, Constantin BUDIANU) 220

Idei şi propuneri cu privire la reconstrucția şi restructurarea economică a României (dr. Radu CIURILEANU) 227

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Considerații privind restructurarea ramurilor economice 234

Industria siderurgică 234

Industria aluminiului 238

Industria constructoare de maşini 239
Produse program şi servicii informatice 244
Industria chimică 245
Industria de rafinare a ţiţeiului 247
Industria uşoară 250
Industria prelucrătoare a lemnului 254

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Opinii privind restructurarea economiei şi mecanismul de funcţionare a acesteia 257
1. Cu privire la concepţia asupra economiei optimale. 257
2. Cu privire la principiile restructurării economiei naţionale. 257
3. Cu privire la direcţiile restructurării economiei naţionale. 259
4. Cu privire la factorii creşterii economice. 260
5. Cu privire la proprietate. 260
6. Cu privire la finanţe – credit – buget. 261
7. Cu privire la relaţiile economice externe. 262
8. Cu privire la planificare. 263
9. Cu privire la forţa de muncă. 264
10. Cu privire la organizarea industriei. 264
11. Cu privire la renaşterea satului. 265
12. Cu privire la dezvoltarea comerţului interior, a serviciilor pentru populaţie şi a construcţiilor de locuinţe. 265

Cu privire la dezvoltarea regională 267

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Direcţii în restructurarea agriculturii şi a mediului rural 271

CENTRUL TERITORIAL DE CERCETĂRI ECONOMICE – CRAIOVA

Opinii privind dezvoltarea teritorială a unei economii optimale în România 281

CAIET DE LUCRU NR. 3-II / 1990 285

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

Cu privire la obiectivul şi principiile restructurării economiei

(Steliana PERŢ) 291
Un punct de vedere în prefigurarea economiei româneşti
(Sorica SAVA) 297
Premise şi principii generale ale economiei „optimale”
(George GEORGESCU) 302
În legătură cu restructurarea economiei naționale
(Constantin GRIGORESCU) 307
Despre o economie „optimală”?
(Eufrosina IONESCU) 311
Reflecții privind definirea mecanismului viitor de funcționare
a economiei româneşti (Mircea CIUMARA) 316
Considerații asupra devenirii economiei naționale
(Sorin TĂNĂSESCU) 319
Pentru ce economie optăm? (Reghina CREȚOIU) 326
Principii şi trăsături ale economiei „optimale”. Mecanism de funcționare
(Ioan BRATU) 329
Puncte de vedere privind principiile şi trăsăturile economiei optimale
(Mariana STANCU) 332
Cu privire la principiile noii concepții de dezvoltare
a economiei româneşti (Camelia CĂMĂŞOIU) 335
Principii şi trăsături ale economiei „optimale” (Mihai ION) 336
Considerații asupra unor principii de politică economică
(Cristian POPA) 339
Economia optimală în contextul creşterii ciclice (Mihail DIMITRIU) 343
Sfera socială – element fundamental de referință pentru gândirea privind
dezvoltarea economică (Maria POENARU) 352
Cu privire la utilizarea venitului național pentru consum şi acumulare
(Georgeta DUMITRESCU) 354
Considerații privind evoluția consumului populației în contextul
trecerii la o economie optimală (Hildegard PUWAK) 356
Conducerea şi organizarea economiei naționale (Ion BRATU) 361
Unele aspecte ale relației dintre ocuparea forței de muncă şi stimularea
materială în perioada de tranziție (Florin Marius PAVELESCU) 365
Creşterea nivelului tehnic al produselor – opțiune în strategia
restructurării industriei constructoare de maşini (Steliana SANDU) 369

CAIET DE LUCRU NR. 4 / 1990 _____ 373

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

PARTEA I - Strategia dezvoltării economiei româneşti – Opinii 377
Elemente ale concepţiei asupra reformei economice (Costea MUNTEANU) 377
I. Obiective pe termen lung (deceniul anilor ’90) 377
II. Obiective pe termen mediu (până în 1995) 378
III. Obiective pe termen scurt (anii 1990-1991)..... 378
Restructurarea industriei constructoare de maşini..... 380
I. Măsuri în perioada premergătoare alegerilor..... 380
II. Măsuri în intervalul 1-3 ani 380
Propuneri privind strategia economiei naţionale şi cea de comerţ exterior (Ana BAL) 383
A. În ceea ce priveşte dezvoltarea de ansamblu a economiei naţionale... 383
B. În sfera comerţului exterior obiectivul să fie demonopolizarea treptată a sferei comerţului exterior 384
Stimularea exporturilor - propuneri de îmbunătăţire (dr. Adrian CONSTANTINESCU) 387
Către o nouă economie naţională (Adrian BRĂTESCU)..... 393
Direcţii ale dezvoltării relaţiilor economice internaţionale ale României (Romulus PALADE) 395
Elemente pentru o strategie pe termen mediu a creşterii economice orientată social (dr. Radu TITIRCĂ) 397
Obiective ale reformei economice (Anda MAZILU)..... 399
I. Obiective economice pe termen scurt 399
II. Obiective economice pe termen mediu 399
III. Obiective economice pe termen lung 400
Restructurarea pe baze ştiinţifice a mecanismelor şi instrumentelor de stimulare a activităţii de comerţ exterior (Sofia ANDREOIU) 401
Unele considerente privind rolul fundamental al sectorului terţiar în contextul strategiei dezvoltării optimale a României (Agnes GHIBUŢIU)..... 404

PARTEA a II-a - Probleme ale participării României la diviziunea internaţională a muncii..... 409
Industria petrolieră 409

Industria chimică 410
Propuneri de măsuri privind optimizarea exportului de laminate din oțel, în anul 1990 412
1. Aspecte conjuncturale 412
2. Măsuri de adaptare a ofertei de export la exigențele pieței externe 412
Propuneri de măsuri privind desfăşurarea exportului de aluminiu al României în condiții de optim economic, în anul 1990 şi în perspectivă .. 415
A. Situația conjuncturală 415
B. Aluminiu primar blocuri 415
C. Semifabricate şi produse de aluminiu 416
D. Piețe potențiale la exportul de aluminiu al României 417
Posibilități actuale de valorificare cât mai eficientă a potențialului existent în industria de construcții şi a materialelor de construcții din România, prin realizarea de construcții în URSS 418
Posibilitatea menținerii cimentului la export, în condiții de eficiență 423
a. Conjunctura internațională 423
b. Direcții pentru restructurarea producției şi promovarea exportului de ciment al României în condiții de eficiență 423
Cerințe actuale ale pieței internaționale a produselor industriei uşoare 425
A. Țesături textile 425
B. Îmbrăcăminte 426
C. Încălțăminte 427
Unele măsuri de optimizare a producției şi comerțului exterior cu bunuri de consum din ramura industriei uşoare, industriei alimentare, industriei lemnului şi materialelor de construcție 428
I. Măsuri de primă urgență 428
II. Măsuri pe termen mediu şi lung 428
Cerințe actuale ale pieței internaționale a produselor lemnoase 430
A. Plăci derivate din lemn 430
B. Mobilă 430
Unele orientări privind strategia dezvoltării relațiilor economice ale României cu țările din estul Europei (Georgeta MICU) 432

PUNCTE DE VEDERE NR. 1 / 1990 _____ 437

Considerații despre fundamentele teoretice ale Proiectului Rugină de refacere şi stabilizare economică şi financiară (dr. Gheorghe DOLGU) .. 441

I. Noul program de cercetare a economiei 441
II. Unele observații asupra programului de cercetare în economie 447

NOTĂ cu privire la studiul prof. Anghel Rugină, intitulat: „Un miracol economic în România liberă... este încă posibil” (dr. Costin KIRIȚESCU)..... 453

Observații cu privire la planul de refacere şi stabilizare economică şi financiară propus de profesor Anghel Rugină cu titlul: „Un miracol economic în România liberă... este încă posibil” (Ştefan MIHAI) 461

NOTĂ privind propunerile prof. Anghel Rugină pentru rezolvarea economiei româneşti (dr. Constantin IONETE) 464

PUNCTE DE VEDERE NR. 2 / 1990 _____ 467

Privatizarea – prilej de însănătoşire a economiei, nu de creare a unor false iluzii (dr. Aurel IANCU)..... 471

NOTĂ În prezentul material vom face câteva referiri la lucrarea „Privatizarea. De ce? Cum? Pentru cine?” de dr. Constantin Cojocaru, Bucureşti, 1990 (dr. Gheorghe ZAMAN) 479

Remarci generale pe marginea „variantei Cojocaru” de privatizare (Vasile PILLAT) 482

NOTĂ (dr. Mircea CIUMARA)..... 486

INDEX DE AUTORI..... 498

Volumul II

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1990 _____ 1

I. RESTRUCTURAREA RAMURILOR ECONOMIEI NAȚIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Structuri economice în concordanță cu noile structuri politice (dr. Aurel IANCU) 5

Dezvoltarea selectivă şi mecanismul economic (Lucian CROITORU) 10

Unele probleme privind asigurarea economiei naţionale cu materii prime şi energie (dr. Viorica RĂDUCANU, Rodica MIROIU, Florina POPA, Doina ZAFIU, Angela FILIP) 17

Valorificarea rezervelor de elemente utile din haldele de mină, iazuri de decantare şi zguri metalurgice (Cristian SIMA) 19

Industria siderurgică românească între prezent şi viitor (Teodor POPESCU) 20

Elemente de diagnoză a dezvoltării actuale a industriei construcţiilor de maşini şi de fundamentare a strategiei de restructurare a acesteia în perspectivă (Olga MIHĂESCU, Victor PLATON) 23

I. Principalele caracteristici ale dezvoltării actuale a industriei construcţiilor de maşini 23

II. Elemente pentru conturarea strategiei de restructurare şi dezvoltare a industriei construcţiilor de maşini 24

Probleme privind restructurarea şi dezvoltarea industriei electronice, electrotehnice şi informatice (Elena PELINESCU) 30

Puncte de vedere cu privire la procesul de restructurare a industriei chimice şi petrochimice româneşti (Nicoleta HORNIANSCHI) 35

Puncte de vedere asupra unor probleme ale dezvoltării economice în perioada de tranziţie (Lucian ALBU) 41

Punct de vedere cu privire la preţ ca expresie bănească a relaţiei dintre producători şi beneficiari (Alexandru MIHĂILESCU) 43

Propuneri privind formarea şi utilizarea forţei de muncă în procesul restructurării economice (Stela POPESCU, Aura SUTARU, Cristina SUCIU) 47

Protecţia mediului înconjurător (Gheorghe MANEA) 49

II. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Probleme actuale ale dezvoltării economice şi ale perfecţionării mecanismului economic din Ungaria (Francisc SZABO, Gertrud BORDON, Nicoleta ISAR) 71

I. Aspecte actuale privind situaţia economică şi socială din Ungaria. Politica economică pe 1990 71

II. Reforma relaţiilor de proprietate. Privatizarea 83

III. Intervenţia statului în economie 88

IV. Efecte ale restructurării economice 95
V. Relațiile economice externe ale Ungariei..... 97
VI. Unele propuneri cu privire la transformarea mecanismului economic românesc desprinse din documentarea efectuată în Ungaria..... 103
III. DOCUMENTARE SELECTIVĂ
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
Aprecieri asupra perspectivelor economiei româneşti dinainte de revoluția din decembrie 1989 (Mihaela AVRAM) 106
Eficiența, consolidarea, reforma – calea spre o economie sănătoasă (Vladimir VAINESCU) 107
Situația economiei austriece în 1989 şi perspective pentru 1990 (Elena MĂRGULESCU) 111
Situația economică a italiei în 1989 (Mihaela AVRAM) 114
Necesitatea democratizării situației economice în RDG (Elena MĂRGULESCU) 115

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1990 _____ 119
PARTEA I – PROMOVAREA RELAȚIILOR DE PIAȚĂ 123
1. Elemente strategice de trecere la economia de piață. Privatizarea (dr. Aurel IANCU)..... 123
2. Cerințe ale trecerii la economia de piață (Lucian CROITORU) 143
3. Prețul ca element important al relației economice dintre producători şi beneficiari. Elemente privind reforma prețurilor (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 153
4. Autonomie decizională optimă la nivelul întreprinderilor industriale (Daniel MĂRGUŞ) 156
5. Restructurarea cadrului de organizare şi conducere a industriei (Vasile DAN, Ruxandra ISAIC-MANIU, Daniela MITRAN, Emil STAN)..... 160
6. Ocuparea şi utilizarea eficientă a forței de muncă în condițiile restructurării economiei (Stela POPESCU, Cristina SUCIU, Aura SUTARU) 164
7. Amplificarea contribuției ştiinței şi tehnologiei la dezvoltarea economiei (dr. Corneliu RUSSU, Olga MIHAESCU, Elena PELINESCU)..... 168
8. Modificări necesare în procesul investițional şi în activitatea

de cooperare economică internațională (Constantin PANAITESCU, Roxana BOB) 174

PARTEA A II-A – RESTRUCTURAREA RAMURILOR INDUSTRIALE 178

1. Probleme fundamentale ale restructurării ramurilor economiei nationale. Principii generale (dr. Vasilie BOGDAN, Lucian CROITORU, dr. Aurel IANCU, dr. Alexandru MIHĂILESCU, dr. Corneliu RUSSU) 178
2. Elemente privind reconsiderarea relațiilor interramuri (Lucian ALBU, Elena MOISE, Luiza ISĂCESCU) 181
3. Unele probleme generale ale restructurării şi dezvoltării industriei româneşti (Elena PELINESCU) 185
4. Restructurarea bazei energetice şi de materii prime (dr. Viorica RĂDUCANU, Elena COJOCARU, Florina POPA, Doina ZAFIU, Marius BULEARCĂ, Angela FILIP, Cristian SIMA) 187
5. Restructurarea industriei bunurilor de consum (dr. Vasilie BOGDAN, Mariana VANIA) 195
6. Probleme privind restructurarea industriei siderurgice româneşti (Teodor POPESCU) 205
7. Puncte de vedere privind restructurarea industriei construcțiilor de maşini (Olga MIHĂESCU, Victor PLATON) 208
8. Probleme privind restructurarea şi dezvoltarea industriei electronice, electrotehnice şi informatice (Elena PELINESCU) 215
9. Cu privire la restructurarea industriei chimice (Nicoleta HORNIANSCHI) 217
10. Turismul, quo vadis? (Mihail GONDOS, Anca PETROVICI) 221

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3/1990 _____ 225

I. RECONSTRUCȚIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

1. Opinii privind restructurarea economiei româneşti (dr. Constantin GRIGORESCU) 229
2. Proprietatea – forme şi tendințe (dr. Gheorghe ZAMAN) 235
3. O abordare globală a problematicii restructurării (dr. George GEORGESCU) 243
4. Opțiuni şi perspective ale realizării unui sistem economic performant în România (Aurelian DOCHIA) 246

5. Inflaţia - implicaţii economico-sociale în perioada de tranziţie (Vergiliu IORDACHE) 255
6. Posibilităţi de ameliorare a situaţiei mediului înconjurător (dr. George GEORGESCU) 259
7. Puncte de vedere privind restructurarea în domeniul finanţelor şi creditului (dr. Aurel BEREA, dr. Constantin IONETE, Emil GHIZARI) 262
8. Strategia dezvoltării economice în profil teritorial (Carmen CORDUNEANU, Alexandru JIVAN, Emil SURDU) 264

II. FORŢA DE MUNCĂ

1. O problemă cardinală: ocuparea şi folosirea (eficientă) a forţei de muncă (dr. Steliana PERŢ) 274
2. Perfecţionarea pregătirii profesionale a forţei de muncă în condiţiile transformărilor profunde din economie (Gabriela PREDOŞANU) 280

III. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE: TURISMUL

1. Strategia dezvoltării turismului românesc (Gheorghe BARBU) 285
2. Punct de vedere asupra dezvoltării turismului românesc (Gloria DINCĂ) 293

IV. RESTRUCTURAREA LA NIVEL MICROECONOMIC

1. Direcţii de acţiune în vederea asigurării competitivităţii întreprinderilor (Marcela NANEŞ) 299
2. Sisteme de organizare a firmei occidentale (Marina RUDĂREANU) 303

V. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

1. Unele probleme actuale ale economiei Cehoslovaciei (dr. Vasilie BOGDAN, Rodica MIROIU, Marta-Christina SUCIU) 309
2. Reforma economică în R.D. Germană. Consideraţii cu privire la o nouă metodă de planificare, elaborare a balanţelor şi încheiere a contractelor (dr. Hilde PUWAK) 323
3. Inflaţia în condiţiile reformelor economice (Vladimir VIŞINESCU) 333

VI. DIN PRESA STRĂINĂ DE SPECIALITATE

1. Opinii austriece privind politica de investiţii a României în perioada dictaturii (Elena MĂRGULESCU) 339

I. ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ

1. Consideraţii asupra perioadei de tranziţie (Gabriel MĂŢĂUAN, Radu VRÂNCEANU) 347
2. Consideraţii asupra destinelor economiei româneşti (Maria NEDER) 351
3. Aspecte privind tranziţia spre o economie de piaţă în România (Rodica EMANOIL) 355

II. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

1. Agricultura – prezent şi viitor 362
2. Unele noi opinii privind strategia dezvoltării comerţului interior (dr. Virgil ADĂSCĂLIŢEI, Ilie MARMANDIU, Victor NICOLAE, dr. Ana Lucia RISTEA) 373
3. Probleme fundamentale ale dezvoltării turismului românesc (Ioan ISTRATE) 376

III. FORŢA DE MUNCĂ ŞI REPARTIŢIA VENITURILOR

1. Unele probleme ale relaţiei dintre ocuparea forţei de muncă şi evoluţia nivelului preţurilor în perioada de tranziţie (Florin PAVELESCU) 382
2. Veniturile populaţiei (Maria MOLNAR) 387
3. Unele probleme ale repartiţiei şi salarizării (Ovidiu NANEŞ) 390
4. Estimări cu privire la necesarul minim de trai în România, în anii 1990 şi 1995 (Maria MOLNAR, Maria POENARU) 397

IV. TEORIE ECONOMICĂ

1. Întrebări şi răspunsuri cu privire la unele relaţii dintre politica şi ştiinţa economică (dr. Constantin CIUTACU) 408

V. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE 418

1. Aspecte ale dezvoltării economice în URSS (Vasile PILLAT, Dinu GAVRILESCU, dr. Gheorghe ZAMAN) 418
2. Restructurarea sistemului bancar sovietic (Vladimir VIŞINESCU) 448
3. Contractele de plan şi rolul lor în sporirea performanţelor întreprinderilor publice franceze (Mihaela AVRAM) 452
4. Dificultăţi în faţa ţărilor est-europene care au păşit pe calea reformelor structurale (Vladimir VIŞINESCU) 455

5. Japonezii îşi reanalizează strategia economică faţă de Europa prin prisma desăvârşirii realizării pieţei interne unice a C.E.E. în 1992 (Vladimir VIŞINESCU) 457

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5/1990 _____ 459

I. ECONOMIA ROMÂNESCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ

1. Mica producţie individuală şi aportul ei la producţia socială (Vergiliu IORDACHE) 463

II. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

1. Sistemul agroalimentar naţional şi dezideratul descentralizării, privatizării şi al desfăşurării activităţii economice pe principiile economiei de piaţă (Dinu GAVRILESCU, Mihaela COSTEA, Mariana GRODEA, Adrian PAŞOVEANU, Ion PĂDURARU, Angela POPESCU, Valeriu SIMA) 472
2. Tendinţe ale indicatorilor sintetici ai dezvoltării agriculturii în perioada 1991-1995 (Simona BARA, Minodora MOLDOVAN, Filon TODEROIU) 487
3. Consideraţii asupra posibilităţilor de dezvoltare a turismului românesc (Maria NEDER) 493

III. FORŢA DE MUNCĂ. IMPLICAŢIILE ECONOMICE ALE REDUCERII DURATEI SĂPTĂMÂNII DE LUCRU

1. Consideraţii introductive (dr. Steliana PERŢ) 499
2. Precizări conceptual-metodologice (dr. Steliana PERŢ) 503
3. Durata săptămânală a muncii. Particularităţi, tendinţe, comparaţii internaţionale (dr. Steliana PERŢ) 511
4. Implicaţii economice şi sociale ale reducerii duratei săptămânii de muncă. Estimări globale (dr. Constantin CIUTACU, Doru MIHALCEA) 522
5. Impactul reducerii săptămânii de lucru asupra ocupării forţei de muncă în sectorul de servicii. Estimări (Ovidiu NANEŞ) 534
6. Efecte ale reducerii săptămânii de lucru asupra timpului liber şi turismului de week-end (Ion IONESCU, dr. Gheorghe BARBU, dr. Ion ISTRATE, Gloria DINCĂ, dr. Petre BARON) 539
7. Amenajarea timpului de muncă. Tipologii de programe

(Gabriela PREDOŞANU, Florin PAVELESCU) 550

IV. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

1. Scopuri, direcţii principale, etape şi măsuri imediate ale reformei economice din R.D.G. (Maria POENARU)..... 567
2. Relaţiile de proprietate în U.R.S.S. (Vladimir VIŞINESCU). 589

INDEX DE AUTORI..... 592

Volumul III

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/1990

I. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE: AGRICULTURA

1. Viitorul agriculturii şi agricultura viitorului în România (Dan MORARU) 5
2. Consideraţii privind formele de proprietate şi organizare economico-socială în agricultură, în perioada de tranziţie spre economia de piaţă (Constantin BOLOCAN)..... 10
3. Tipologia comunităţilor rurale (Elena BECA)..... 14
4. Tendinţe demografice şi socioculturale ale comunităţilor rurale (Violeta FLORIAN)..... 16
5. Stabilirea noilor funcţii de planificare pe toate treptele organizatorice în condiţiile trecerii la o economie de piaţă în agricultură (dr. Dumitru TUDORACHE, Radu PATACHI) 20
6. Perfecţionarea planificării financiare în strategia dezvoltării agriculturii (dr. Dumitru TUDORACHE)..... 26
7. Acţiunea preţurilor în condiţiile tranziţiei agriculturii spre o economie de piaţă (Radu PATACHI, dr. Dumitru TUDORACHE, Anca BERINDEI, Dan MORARU, Camelia TOMA, Mircea NICOLAU)..... 31
8. Contribuţii privind perfecţionarea activităţii de cercetare în domeniul preţurilor produselor agricole (dr. Dumitru TUDORACHE, Radu PATACHI, Anca BERINDEI, Dan MORARU, Camelia TOMA, Mircea NICOLAU)..... 44
9. Descentralizarea activităţii de investiţii în agricultură în scopul utilizării raţionale a resurselor interne şi a capitalului străin (dr. Dumitru TUDORACHE, Radu PATACHI)..... 52

10. Gestiunea economică a exploatațiilor agricole
(Cornelia SCUTARU) 56

II. FINANȚE

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE
Convertibilitatea monedei naționale – cerințe şi posibilități de implementare
(Nicolița ANTONESCU)..... 64

III. MODERNIZAREA PRODUCȚIEI

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ
1. Fundamentarea acțiunilor de modernizare a producției unităților economice
(Romeo CONSTANTIN)..... 78
2. Cadru metodologic privind elaborarea, fundamentarea,
urmărirea şi realizarea acțiunilor de organizare a producției 79

IV. CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE
Modalități pentru stimularea capacității creative în general şi a cercetării ştiințifice
în special (Rodica BĂLĂNESCU,
Carmen CORDUNEANU) 94

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1990

*I. ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE
SPRE O ECONOMIE DE PIAȚĂ*

1. Economia de piață în strategia dezvoltării economico-sociale
a României (Gheorghe MANEA) 109
2. Probleme actuale ale atragerii capitalului străin în România
(Doina RĂCHITĂ) 121
3. Dezvoltarea economică în profil teritorial în România..... 126

II. RAMURI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE

a. AGRICULTURA
1. Entropia în agricultură (Cornelia SCUTARU) 137
2. Funcția antientropică a cercetării ştiințifice
şi a tehnologiei în agricultură (Dumitru DUMITRU)..... 140
3. Sistem de evaluare a entropiei producției agricole
(Dinu GAVRILESCU, Cornelia SCUTARU) 147
4. Efectul intensificării agriculturii asupra randamentului energetic
(Costul intervenției antientropice) 150
b. CONSTRUCȚII DE MAŞINI

Idei privind strategia dezvoltării construcției de mașini românești în perspectivă (Maria CARTAS, Aurelian RĂDULESCU)..... 153

III. CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ

Dezvoltarea biotehnologiilor în România, comparativ cu alte țări și tendințe de evoluție în acest domeniu (Gheorghe MANEA) 156

IV. LEGISLAȚIE ECONOMICĂ

Analiza legislației referitoare la investițiile de capital străin, în vigoare în România până la edictarea Decretului-lege nr. 96/1990 (Cristina BUMBAC)..... 166

V. EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

1. Sistemul bancar în Grecia (dr. Alexandru MIHĂILESCU, Constantin ROTARU) 180
2. Economia mondială în 1989 şi perspectivele pentru 1990..... 194

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1990

PROMOVAREA RELAȚIILOR DE PIAȚĂ

1. Trecerea la economia de piață - Scurte observații şi propuneri (dr. Aurel IANCU)..... 205
2. Funcționarea economiei şi restructurarea producției (Lucian CROITORU) 213
3. Preliminarii la procesul de privatizare în industrie (dr. Vasile BOGDAN, Lucian CROITORU, dr. Aurel IANCU, dr. Alexandru MIHĂILESCU, dr. Petru ROTARU) 235
4. Formarea prețurilor şi concurența în condițiile tranziției la economia de piață (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 243
5. Probleme ale atragerii capitalului străin în vederea restructurării industriei românești (Gabriela CONDOPOL) 251
6. Utilizarea creditelor externe în realizarea schimbărilor structurale din economie - potențial şi limite (Vasile VIEZUINĂ, Mihaela CIMPOEAŞU)..... 255
7. Puncte de vedere privind descentralizarea economiei şi autonomia unităților (dr. Corneliu RUSSU)..... 261
8. Organizarea şi funcționarea întreprinderii şi asociației de întreprinderi în condițiile trecerii la economia de piață (dr. Corneliu RUSSU, Vasile DAN, Ruxandra ISAIC MANIU, Daniel MĂRGUŞ) 274

9. Cerințe actuale pentru reducerea ciclului cercetare–dezvoltare–proiectare–investiții (Roxana BOB) 286
10. Probleme actuale şi de perspectivă ale forței de muncă (Christina SUCIU) 289
11. Realități şi perspective privind ocuparea forței de muncă în contextul restructurării economiei românești (Aura SUTARU) 294
12. Probleme ale protecției sociale în procesul de trecere la economia de piață (Stela POPESCU) 299
13. Necesitatea elaborării unei strategii de protecție a mediului înconjurător în România (Gheorghe MANEA) 304
14. Modelul existențial în societatea industrială: muncă–habitat–timp liber–călătorii (Anca PETROVICI) 308

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9/1990 _____

I. RESTRUCTURAREA RAMURILOR INDUSTRIALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

1. Probleme ale revizuirii raporturilor intersectoriale (Lucian Liviu ALBU) 317
2. Modalități de sprijinire de către stat a restructurării capacităților de producție în industrie (Ileana FARMACHE) 320
3. Aspecte privind rolul guvernului şi al unor pârghii şi instrumente economice în implementarea strategiei de restructurare a ramurilor industriale (Elena PELINESCU) 326
4. Problematica, conținutul şi modul de abordare a strategiilor de ramură în condițiile trecerii la o economie de piață (Olga MIHĂESCU) 343
5. Deconstrucția economiei (Mihail GONDOŞ) 348
6. Punerea în valoare a resurselor naturale luând în considerare avantajul comparativ (dr. Viorica RĂDUCANU) 356
7. Restructurarea economică şi eficiența exploatării resurselor minerale (dr. Viorica RĂDUCANU, dr. Ecaterina DEACONESCU, Elena COJOCARU, Rodica MIROIU, Florina POPA, Doina ZAFIU, Marius BULEARCĂ, Angela FILIP) 360
8. Recuperarea şi utilizarea resurselor energetice secundare refolosibile (Cristian SIMA) 368
9. Restructurarea industriei textile şi a confecțiilor (Mihai STOICA, Nona CHILIAN, Mariana Vania, Mihaela PĂRĂLUȚĂ) 370
10. Probleme ale restructurării industriei alimentare (Elena GHEORGHIU, dr. Silvia MARINESCU-PAŞOI, Dorin SAVU) 374

11. Probleme economice ale creşterii calităţii ofertei
la unele produse alimentare de origine vegetală (Doina TĂTARU) 378
12. Cerinţe privind conţinutul strategiei naţionale de restructurare
a industriei metalurgice rezultând din analiza premiselor existente
în România şi a tendinţelor de pe plan mondial (Teodor POPESCU) 385
13. Elemente determinante în procesul de restructurare şi reorientare
a industriei chimice româneşti (Nicoleta HORNIANSCHI)..... 391

II. CALITATEA VIEŢII

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Unele consideraţii privind calitatea vieţii populaţiei vârstnice
în România (Cornel ALECSE, Hilde PUWAK)..... 396

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/1990 _____ 403

I. *PROBLEME ALE TRANZIŢIEI ROMÂNIEI SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ*

1. Productivitatea socială a muncii în România
(Analiză comparativă cu 119 ţări) (dr. Constantin GRIGORESCU)..... 405
2. Regimul valutar ca instrument al procesului
de restructurare a economiei româneşti (Ramona ANDRU) 421

II. CALITATEA VIEŢII

1. Diagnoza calităţii vieţii – date preliminare
(dr. Ioan MĂRGINEAN, Gheorghe SOCOL) 430
2. Strategii economice de creştere a calităţii vieţii (Bogdan IATAN) 450
3. Transformarea modurilor şi a stilurilor de viaţă sub impactul trecerii la
economia de piaţă (Laura URSE) 456

III. FORŢA DE MUNCĂ – VENITURI

1. Consideraţii cu privire la veniturile individuale în economia de piaţă
(Gabriel MĂŢĂUAN, Radu VRÂNCEANU)..... 460
2. Coordonate ale stabilirii salariului minim în anul 1990
(Maria POENARU, Maria MOLNAR)..... 467

IV. TURISM – SERVICII

1. Capitalul străin – sursă importantă pentru modernizarea bazei turistice din
România (dr. Gheorghe BARBU) 487
2. Aspecte privind sfera serviciilor în condiţiile unei economii
concurenţiale (Mariana STANCIU)..... 490

INDEX DE AUTORI..... 495

Volumul IV

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1990 _____ 1

RECONSTRUCȚIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Câteva sugestii de restructurare şi dezvoltare a economiei româneşti în prezent şi în perspectivă (Mihaela Otilia IONESCU) 5

Opinii privind restructurarea economiei româneşti (Valentina NICOLAE)..... 15

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Considerații asupra destinului economic al României (Florin BONCIU)..... 17

Destinele economiei româneşti 20

Perspectivele economiei româneşti (Ştefan TRIFĂNESCU) 24

Observând o nouă economie (dr. Napoleon POP) 27

RELAȚIA PLAN-PIAȚĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la planificarea economiei (Ionel DESMIREANU)..... 31

Considerații cu privire la planificare şi dirijism în economia românească (Valeria POP şi Julieta NĂSTASE)..... 35

INTEGRAREA ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Direcții de acțiune pentru o integrare eficientă a economiei româneşti în economia mondială 39

EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Situația actuală şi perspectivele sistemului economiei naționale a R.D. Germane (Maria POENARU, Elena PELINESCU, Roxana BOB, Teodor POPESCU)..... 41

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Iniţiativa particulară şi activitatea cooperatistă în R.D. Germană (Marilena EVANGHELIU) 52

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Reuniunea de constituire a grupului pentru dialog economic, Bucureşti, 23.02.1990 54

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1990 _____ 55

RECONSTRUCŢIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la opţiunile macroeconomice (Georgiana TOMESCU) 59

Opinii privind restructurarea economiei româneşti (Lucreţia ALEXANDRU)..... 62

RELAŢIA PLAN-PIAŢĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Unele consideraţii despre planificare în condiţiile economiei de piaţă (Miron BIJI şi Vladimir CALMUSCHI)..... 64

Cu privire la planificare (Marioara IORDAN) 69

RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Probleme fundamentale ale restructurării agriculturii şi mediului rural 73

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Consideraţii privind restructurarea unor ramuri ale industriei prelucrătoare (Marin COMŞA, Ionel FLORESCU, Mădălina DOGARU) 83

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Poziţia României în comerţul internaţional cu feroaliaje şi metale neferoase speciale (Cristina BUMBAC)..... 89

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Principalele tendințe ale pieței internaționale a lucrărilor de construcții (Nicolae OS) 91
Probleme economice actuale în R.D. Germană (Romanița GÂDINCEANU)..... 99

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1990 _____ 103

RECONSTRUCȚIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Restructurarea economiei naționale şi doctrina liberalismului economic (Victor STOICA, Veronica SIDOROV, Adina LUNGU) 107

RAMURI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII – CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE

Pentru o sporire a încasărilor valutare din activitatea de turism (dr. Petre BARON) 119

FORȚA DE MUNCĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Considerații cu privire la ocuparea forței de muncă şi şomaj (Maria SCARLAT, Dorin JULA) 121
Cu privire la evoluția populației şi resurselor de muncă în perioada următorilor 5 ani (Doina ŞTEFU, Gabriela FRENȚ) 124

INTEGRAREA ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Aprecieri privind dezvoltarea relațiilor economice ale României cu statele latino-americane (Rodica Maria RĂDULESCU) 127

SISTEMATIZAREA TERITORIULUI ŞI AGRICULTURA ROMÂNEASCĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Problematica satului românesc (Narciza NICA)..... 131

EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Polonia: stare excepțională în economie. În acest an o creştere a prețurilor cu 620%! (Valeriu IOAN-FRANC, Romanița GÂDINCEANU) 137

CORESPONDENȚE INTERNAȚIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Convorbiri cu dl F. KERNSTOCK (Austria, specialist în arbitraj valutar şi consultanță economică), Ph.RIEGER (Austria, fost preşedinte al Băncii Naționale) şi J.M. SACHS (Austria, Ministerul Federal pentru Afaceri Economice) (consemnate de dr. dr. Napoleon POP) 137

DEZBATERI ŞTIINȚIFICE

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Reuniunea grupului pentru dialog economic (II)..... 143

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Dezbaterea temelor cuprinse în planul de cercetare ştiințifică pe anul 1990 (I)..... 146

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1990 _____ 149

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la dezvoltarea sistemului rural (Pompilia LUPU, Silvia CARAGEA, Ileana DUMITRESCU, Şerban EPURE, Benone MURARIU)..... 153

RELAȚIA PLAN-PIAȚĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Dezvoltarea liberei inițiative (Vasile UIFALEAN)..... 158

RAMURI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE

INSTITUTUL PENTRU CERCETARTEA CALITĂȚII VIEȚII – CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE

Implicații ale reducerii săptămânii de lucru asupra turismului de week-end (dr. Ioan ISTRATE şi Ion IONESCU) 161

INTEGRAREA ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Regimul tarifar aplicabil exporturilor româneşti în unele țări capitaliste (Radu TITIRCĂ şi Florin BONCIU)..... 164

EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Dificultăţi şi obstacole în practica societăţilor cu capital străin constituite în unele ţări est-europene (Călin VASLAN) 169
Rolul restructurării organizatorice a unităţilor economice în integrarea eficientă a capitalului străin în economie. Opţiunea ungară (Anda MAZILU)..... 173

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR ÎNTRE RAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE
Aspecte privind restructurarea economiei bulgare (Constantin PANAITESCU)..... 177

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
Dificultăţi actuale cu care se confruntă economia sovietică (Mihaela JULEAN)..... 184
Prisunic-France la Moscova? (Valeriu IOAN-FRANC)..... 186

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
Reuniunea grupului pentru dialog economic (III) 188

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1990 _____ 189

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

CENTRUL TERITORIAL DE CERCETĂRI ECONOMICE IAŞI
Dezvoltarea economică în profil teritorial 193

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
CAER-ul: Ce este şi ce ar putea deveni (Constantin EVANGHELIU) 200

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Rolul Maghrebului (Algeria, Maroc, Tunisia, Libia, Mauritania) în perspectiva dezvoltării relaţiilor economice externe ale României (Marcel MOLDOVEANU)..... 205
Preţurile de export – instrument de asigurare a competitivităţii pe pieţele externe (Florin BONCIU) 208

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Incidenţe ale creării pieţei unice asupra industriei constructoare de autoturisme din CEE 213

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR ÎNTRE RAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Probleme actuale privind derularea procesului de restructurare a economiei URSS (Daniel MĂRGUŞ)..... 218

LEGISLAŢIE ECONOMICĂ INTERNAŢIONALĂ

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Legea investiţiilor străine în R.S.F. Iugoslavia (extrase din legislaţia R.S.F. Iugoslavia) 226

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1990 _____ 229

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – CENTRUL DE CERCETARI TURISTICE

Probleme fundamentale ale restructurării turismului românesc 233
Capitolul I - Locul şi rolul turismului în economia naţională..... 235
Capitolul II - Diagnoza turismului românesc..... 240
Capitolul III - Direcţii de restructurare a turismului românesc..... 248
Capitolul IV - Efecte scontate..... 259

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1990 _____ 263

ECONOMIA DE PIAŢĂ CONTEMPORANĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ
(dr. Sorica SAVA, Eufrosina IONESCU)

I. Concept şi trăsături 267
II. Modele teoretice de economie de piaţă 278
III. Tipuri concrete de economie de piaţă 282

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1990 _____ 291

ECOMOND DATA - 3/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluția cotațiilor de bursă şi a prețurilor de tranzacție pe piețele externe la principalele mărfuri 295
Tendințe demografice în anul 1990 (Florica TODIRAŞCU) 301

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Inflația în unele țări în curs de dezvoltare şi în țările mici membre ale OCDE 307
Tendințe pe piața internațională a covoarelor manuale (Emilia ALDEA, Ioana MISU, Ane-Maria DIMA, Ovidiu MĂLUREANU) 309

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Credit francez de 2 miliarde franci pentru Ungaria (Aida SARCHIZIAN) 325
Problema satelor în Bulgaria (Romanița GÂDINCEANU) 327

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1990 _____ 331

RECONSTRUCȚIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI NAȚIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Opțiuni pentru o structură economică mixtă (Emilia PUIANU) 335

INTEGRAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Opinii preliminare cu privire la definirea strategiei colaborării României cu țările est-europene (Georgeta MICU, Alexandrina POPA) 344

RELAȚII ECONOMICE BILATERALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Orientări privind dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre România şi Cehoslovacia (Ana BAL) 354
Unele aspecte ale dezvoltării relațiilor economice româno-polone (Evdochia CRAIU) 356

FINANȚELE INTERNAȚIONALE – ÎNCOTRO?

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Banca Europeană pentru Reconstrucție şi Dezvoltare – o certitudine? (Aida SARCHIZIAN) 358

EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Cooperarea economică şi financiară a URSS cu ţările în curs de dezvoltare (Carmen ZAROFESCU) 359

DOCUMENTARE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Din activitatea consiliului de miniştri al CEE în semestrul II 1989. Principalele hotărâri adoptate (Valeriu IOAN- FRANC, Aida SARCHIZIAN) 363

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Din activitatea grupului pentru dialog economic (IV) 369

PROBLEME ECONOMICE NR. 10-11/1990 _____ 371

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE, PRIVATIZAREA ŞI TRECEREA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Revoluţia privatizării (Sorin GUGONEA) 375

Elemente ale strategiei de trecere la o economie de piaţă în unele ţări est-europene 384

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Privatizarea şi piaţa bursieră: unele aspecte (Cristian POPA) 392

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Privire retrospectivă asupra evoluţiei cadrului juridic privind reglementarea regimului societăţilor cu capital străin constituite în Ungaria (Emilia PUIANU) 398

LEGISLAŢIE ECONOMICĂ INTERNAŢIONALĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

R.D. Germană – Decretul din 25.I.1990, cu privire la înfiinţarea şi activitatea întreprinderilor cu participare străină 404

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Legislaţia iugoslavă cu privire la regimul capitalului străin (Emilia PUIANU) 414

CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE, TRIM. I. 1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

America Latină (Rodica RĂDULESCU)..... 421
Asia (Ecaterina PATILEA, Mihail POPA, Romulus PALADE)..... 425
Orientul Mijlociu (Doina DANCIU, Marta ILIESCU, Mirela SIMION)..... 432

MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Din activitatea Grupului pentru dialog economic..... 440

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1990 _____ 441

TURISMUL ÎN ROMÂNIA

(dr. Petre BARON, dr. Ioan ISTRATE, dr. Vasile GLĂVAN, Stelian BORDEANU, Ion IONESCU)..... 445
De la regres la criză..... 445
O nouă strategie..... 446
Etapizări..... 447
Concluzii..... 448

TURISMUL MONDIAL

(dr. Ioan ISTRATE şi Maria STAN)..... 450
Cifre şi fapte din turismul mondial..... 450
Conferinţa internaţională despre statisticile turismului..... 452
Dezvoltarea turismului în regiunea Potosi, Bolivia..... 453
Lupta contra eroziunii plajei de nisip din Malta..... 453
Formarea personalului în domeniul comercializării destinaţiilor turistice..... 454
O „premieră” pentru turismul social internaţional..... 454
Turismul alternativ..... 455
Institut Superior Internaţional de Turism la Tanger..... 455
Anul european al turismului..... 456
Turismul în Japonia..... 456
Turismul în anii ’90..... 456
Turismul şi mediul înconjurător în Europa Mediteraneeană: spre o strategie ecoturistică pentru anii ’90..... 457

LA ORIZONT, TURISMUL VIITORULUI
(dr. Ioan ISTRATE, Marie-Jeanne STĂNESCU,
Andreea Ileana DANIELESCU)..... 459
Statisticile turismului la orizontul anilor 2000..... 459
Estimări ale specialiştilor..... 461
Noi centre existente de turişti. Noi destinații..... 463
Influențe..... 465
Viitorul se clădeşte acum..... 467
Cine vor fi clienții hotelului în viitor..... 469
Forța de muncă..... 470
Noi tehnologii..... 472
Noi mecanisme..... 473

SĂ APLICĂM DIN EXPERIENȚA INTERNAȚIONALĂ
(dr. Ioan ISTRATE)..... 475
A cunoaşte, a gândi, a face..... 475

DEZBATERI ŞTIINȚIFICE. TÂRGURI. STUDII (Maria STAN)..... 478
Seminar privind inovațiile tehnologice şi impactul lor asupra turismului..... 478
Prima sesiune a comisiei de hotelărie, restaurație
şi turism a Organizației Internaționale a Muncii..... 479
Târguri de turism..... 480
Studii de valorificare turistică în Venezuela..... 481

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/1990..... 483

ECOMOND: CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE. TRIMESTRUL I 1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Bulgaria (Otilia NEGUȚ)..... 487
Cehoslovacia (Ana BAL)..... 492
R.D. Germană (Gabriel MUNTEANU)..... 498
Polonia (Evdochia CRAIU)..... 503
Ungaria (Nicoleta ISAR)..... 508
URSS (Alexandrina POPA)..... 512
R.S. Vietnam (Ioan Mihail STOIAN)..... 521
Iugoslavia (Marilena IVAN)..... 523
R.P. Chineză (Georgeta MICU)..... 528

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Indicele sintetic IEM al preţurilor internaţionale, instrument de analiză a rezultatelor activităţii de comerţ exterior (dr. Napoleon POP) 535

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Evoluţia preţurilor internaţionale ale produselor de bază în luna februarie 1990 545

Prognoza Băncii Mondiale asupra evoluţiei preţurilor la produse de bază până în anul 1995 (Zenovia-Doina PENEA) 553

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/1990 563

ECOMOND: CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE. TRIMESTRUL I 1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Produse siderurgice, metale neferoase, metale preţioase (Octavian RĂDULESCU (coordonator), Liviu TIMIŞ, Cristina BUMBAC, Marian PETRESCU, Ştefan NICOLAE, Mariana PREDA, Dinu DINULESCU, Doina SĂVOIU, Eugen CURTAŞU) 567

1. Laminate din oţel 569
2. Feroaliaje 573
3. Metale neferoase 580
4. Metale preţioase 594

Produse agroalimentare şi materii prime agricole (Monica BĂLŢATU, Virginia CÂMPEANU, Ane-Maria DIMA, Lucia IORDACHE, Ioana MASU, Cornelia PĂUNESCU, Ovidiu MĂLUREANU, Ileana POPA) 597

1. Cereale 598
2. Carne 601
3. Zahăr 604
4. Uleiuri vegetale comestibile 606
5. Bumbac 609
6. Lână 611
7. Piei brute de bovine 614
8. Cherestea de răşinoase 616

Ţiţei, produse petroliere, cauciuc natural, uree (Petre PRISECARU (coordonator), Mariana PAPATULICĂ, Cornel CIOBANU, Laurenţiu BĂLŢATU) 619

Volumul V

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1990 _____ 1

Economia românească în perioada de tranziție

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Considerații asupra strategiei de dezvoltare a economiei româneşti (Cezar BOTEL) 5

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII 10

Sistemul economic şi bunăstarea (Cătălin ZAMFIR)..... 10

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ 11

Influența ciclității asupra perspectivelor de dezvoltare a economiei româneşti (Mircea CIUMARA)..... 11

Cu privire la restructurarea economiei (Georgeta DUMITRESCU) 13

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ 15

Aspecte ale eficienței introducerii şi extinderii progresului tehnic în agricultură (Elena-Antineea STROE, Anca-Daniela DOCHIN) 15

Dezvoltarea industriei siderurgice şi valorificarea subproduselor rezultate în cadrul acesteia (George GEORGESCU) 22

Propuneri privind recuperarea şi valorificarea căldurii în centralele termoelectrice pe cărbune (Ileana NISULESCU) 24

Aprecieri şi propuneri privind valorificarea subproduselor rezultate din industria cocsochimică (Camelia CĂMĂŞOIU, Angela BĂRBULESCU) 26

Eficiența extinderii progresului tehnic în industria lemnului (Gheorghe ZAMAN, Astridel RĂDULESCU) 28

INSTITUTUL DE CERCETĂRI COMERCIALE 30

Pentru o diversificare a funcțiilor şi mijloacelor de exprimare ale comerțului cu ridicata (Viorica IONAŞCU) 30

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII – CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE

Consideratii cu privire la dezvoltarea turismului românesc (Liviu PLOP) 31

DEZVOLTAREA URBANĂ ŞI SISTEMATIZAREA TERITORIULUI

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Cu privire la problema locuințelor (Mircea KIVU)..... 33

RELAȚIA PLAN-PIAȚĂ

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Prețurile şi restructurarea mecanismelor economice (Nicolae FLORIAN)..... 36

RELAȚII ECONOMICE BILATERALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Stadiul actual al relațiilor economice româno-ungare şi perspective ale dezvoltării acestora (Nicoletta ISAR)..... 38

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/1990 _____ 41

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Probleme actuale ale conducerii unităților economice (dr. Ioan BRATU, Mihai ION)..... 45

Sugestii privind perfecționarea conducerii şi organizării activității de promovare a progresului tehnic (dr. Camelia CĂMĂŞOIU)..... 49

Pentru promovarea unei politici sociale active (Maria POENARU, Maria MOLNAR) 55

BIBLIOECOMOND. TENDINȚE ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ. EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

R.P. Bulgaria - date monografice (Otilia NEGUȚ, Ana BAL) 58

R.S.F. Iugoslavia – date monografice (Marilena IVAN, Marian PETRESCU) 66

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Economia țărilor membre ale CEE în 1989 şi perspective pentru anul 1990 (Mihaela AVRAM)..... 77

Irlanda şi redresarea economică (Vladimir VIŞINESCU) 78

PROBLEME ECONOMICE NR. 19/1990 _____ 81

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Repere în procesul trecerii la economia de piață (Florin BONCIU) 85

STRATEGII ÎN COMERȚUL INTERNAȚIONAL

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Economia contemporană şi comerțul internațional (dr. Napoleon POP) 88

Protecționismul – încotro? (Sorin GUGONEA)..... 93

Aspecte legate de raportul de schimb al României în anii ’80 (dr. Ion ANTON, M. MIRON, Z. PENEA)..... 105

REGIMUL INVESTIȚIILOR STRĂINE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Negocierile GATT cu privire la măsurile investiționale cu efecte în domeniul comerțului (Florin BONCIU)..... 108

EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Trăsături ale sistemului de planificare francez (Eugen ANDREESCU) 111

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Legea întreprinderilor din R.S.F. Iugoslavia 115

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21/1990 _____ 121

BIBLIOECOMOND

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

URSS (Alexandrina POPA) 125

Economia spaniolă, prezent şi perspective 141

R.S. Vietnam (Ioan Mihail STOIAN) 156

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Suedia: schimbări în structura industriei şi a mecanismului economic (dr. Aurel IANCU, Emil GHIZARE, Carmen DAMSA) 161

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Marea Britanie (Ana Maria STĂNCESCU)..... 200

ECOMOND DATA nr. 5/1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Evoluția cotațiilor de bursă şi a prețurilor de tranzacție ale principalelor mărfuri pe piețele externe 205

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1990 _____ 213

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Prezentarea comparativă a principalelor prevederi ale legislației referitoare la înființarea și funcționarea societăților mixte

I. Bulgaria (Serghei MĂRGULESCU) 217

II. Republica Federativă Cehă şi Slovacă (Ana BAL) 223

III. R.D. Germană (Gabriel MUNTEANU) 230

IV. Polonia (Evdochia CRAIU) 234

V. Ungaria (Nicoleta ISAR) 240

VI. Câteva concluzii referitoare la conținutul legislației privind societățile mixte din țările est-europene (Ana BAL) 246

MANIFESTĂRI ŞTIINȚIFICE

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Grupul pentru dialog economic 250

ECOMOND DATA nr. 6/1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Evoluția cotațiilor de bursă şi a prețurilor de tranzacție ale principalelor mărfuri pe piețele externe 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 23/1990 _____ 257

FINANȚE. CREDIT. PROBLEME VALUTARE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Transferul invers de resurse financiare din țările recent industrializate (Emilia PUIANU) 261

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Reforma financiară în R.S.F. Iugoslavia 267

Procesul inflaționist în economia sovietică (Anca CIOBANU) 273

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Convertibilitatea rublei (Serghei MĂRGULESCU) 277

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Modificări ale sistemului fiscal canadian (Vladimir VIŞINESCU) 284

FORŢA DE MUNCĂ. LEGISLAŢIA MUNCII

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Creşterea numărului locurilor de muncă din sectorul serviciilor din SUA: avantaje şi inconveniente (Silviu TOMA) 286

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Obiectivele şi trăsăturile legii pentru operaţii de comerţ exterior a Iugoslaviei (Marilena IVAN) 289

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Unele probleme ale aplicării principiului legăturilor directe dintre întreprinderi în URSS (Alexandru ORASCU) 292

PROBLEME ECONOMICE NR. 24-25/1990 _____ 295

ESTUL EUROPEI SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Bulgaria: Calea spre Europa şi privatizarea (Reghina CREŢOIU) 299

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Republica Cehă si Slovacă – Un pas către o eficienţă sporită – Privatizarea economiei (Romaniţa GÂDINCEANU) 303

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Legislaţia privind investiţiile de capital străin în unele ţări est-europene (Dorin ALDEA) 316

Schimbarea climatului economic în ţările în curs de dezvoltare (Astridel RĂDULESCU) 326

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI

Grecia – din experienţa unei economii de piaţă (Alexandru MIHĂILESCU) 339

DOCUMENTAR. NOTE. PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Bugetul de stat al Bulgariei pe 1990 (Mariana ABABI) 347
Bugetul de stat al Republicii Federative Cehă şi Slovacă, pe anul 1990 (Mariana ABABI) 348
Bugetul de stat al Poloniei în anul 1990 (Mariana ABABI)..... 351
Bugetul de stat al URSS pe anul 1990 (Mariana ABABI) 353
INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ
Conferința „Reformele economice în țările est-europene”, Helsinki, 27-29.03.1990 (sub auspiciile ONU) (Daniel DĂIANU) 356
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
Comerțul est-vest, 1986-1990: condiții favorabile dezvoltării în continuare a acestuia (Mariana STĂNCESCU) 360

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27/1990 _____ 365

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI. IDEI. OPINII. COMPARAȚII INTERNAȚIONALE
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Restructurarea industriei de rafinare a petrolului în țările industrializate (Mariana PAPATULICĂ) 369
Direcții de restructurare şi retehnologizare a industriei de rafinare în România (Mariana PAPATULICĂ)..... 374
RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI CHIMICE
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Restructurarea industriei chimice în țările capitaliste dezvoltate (Laurențiu BALȚATU)..... 380
Progrese în relocalizarea unor subramuri ale industriei chimice (Corneliu CIOBANU) 390
Situația actuală a producției şi comerțului exterior cu produse chimice ale României. Comparații cu situația şi strategia unor țări vest şi est-europene (Corneliu CIOBANU, Elena TATAR-MOISESCU) 402
Retehnologizarea în industria chimică (Elena TATAR-MOISESCU)..... 409
Restructurarea industriei chimice în România (Petre PRISECARU)..... 416

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1990 _____ 421

EUROPA RĂSĂRITEANĂ ŞI REFORMA ECONOMICĂ
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Matricea reformelor economice în țările est-europene
(Ana BAL, Serghei MĂRGULESCU, Ioan Mihail STOIAN) 425
1. Trăsăturile caracteristice ale actualului proces de reformă 425
2. Principiile fundamentale ale reformei economice 427
3. Implementarea secvențială a reformei 437
4. Consecințele politice ale reformei 440
5. Concluzii 442

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1990 _____ 447

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Turismul internațional românesc (Elena-Rodica DĂNESCU) 451
A. Coordonate ale evoluției fenomenului turistic
în actualul context internațional 451
B. România în cadrul turismului internațional 457
C. Propuneri de acțiune în direcția amplificării turismului
internațional al României 470

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1990 _____ 479

AGRICULTURA

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piața produselor agroalimentare în țările est-europene
(Cornelia PĂUNESCU) 483
Mutații în structurile agricole în țările est-europene
în perioada 1980-1990 (Cornelia PĂUNESCU) 490

PRIORITĂȚI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Idei privind strategia dezvoltării construcției de mașini
în România (Teodor GALETEANU, Ovidiu-Liviu OLARU,
Octavian STOICESCU, Aurelian RĂDULESCU, Ion ENACHE,
Alexandrina ION, Gheorghe MATEI) 495

PUNCTE DE VEDERE – PRIVATIZAREA

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Umbrele privatizării – o discuție cu prof.ing. Zdenek HABA
(Romanița GÂDINCEANU) 510

PROBLEME ECONOMICE NR. 31-32/1990 _____ 513

POLITICI SOCIALE CONTEMPORANE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITAȚII VIEȚII

Notă asupra ediției 517

Strategii noneconomice de creştere a calității vieții (Mihaela CZOBOR) 518

Politica socială vest-germană (Maria NEDER) 523

Elemente de politică socială în Marea Britanie (dr. Ioan MĂRGINEAN) 528

Polonia: Constante ale preocupărilor
de politică socială (Emilian POPESCU) 532

Aspecte ale politicii sociale în Statele Unite ale Americii
(Viorel GHEORGHE, Mihaela CODIN) 537

Trăsături definitorii ale politicii sociale în Suedia (Mihaela GRADU) 544

Crearea unui spațiu european – deziderat
al pieței comune (Doina CĂLIN) 548

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Sisteme de alocații, asigurări de şomaj, legătura
cu serviciile de ocupare (Rodica EMANOIL) 552

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Impozitele ecologice – modalitate de asigurare a unui
mediu înconjurător curat (Carmen ZARAFESCU) 560

CRONICI ÎNTÂRZIATE

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Conferința: „Schimbări şi restructurări în economia mondială”
(Atena, 30 martie – 2 aprilie 1990) 568

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1990 _____ 575

ROMÂNIA ÎN EUROPA

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

90 de întrebări pe care trebuie să şi le pună directorii întreprinderilor ce vor să exporte în Comunitatea Economică Europeană 579

CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE 586

Integrarea turistică în Europa (Ioan ISTRATE) 586

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ 594

Atragerea de capital străin in România prin zonele libere industriale (Mihaela MIRON) 594

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Bulgaria - Fiecare al zecelea bulgar este ameninţat cu şomajul (Romanița GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 606

RFCS – Întotdeauna vor exista bogaţi şi săraci! (Romanița GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 607

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1990 _____ 611

ROMÂNIA ÎN EUROPA

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piaţa internaţională a cimentului şi restructurarea industriei cimentului (Nicolae ŞTEFAN) 615

I. Aspecte privind unele tendinţe actuale de restructurare a industriei cimentului pe plan internaţional 615

II. Evoluţia producţiei mondiale de ciment pe principalele zone producătoare, în perioada 1980-1988 618

III. Evoluţia consumului mondial de ciment în principalele zone şi ţări consumatoare în perioada 1980-1988 622

IV. Comerţul internaţional, cu ciment 626

V. Evoluţia preţurilor medii ale cimentului în comerţul exterior al R.F. Germania în perioada 1980-1989 633

VI. Orientări de bază privind posibilităţile de restructurare a industriei şi comerţului românesc cu ciment în următoarea perioadă 635

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Pe piaţa bulgară domneşte criza - preţurile au tendinţe ascendente (Romanița GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 640

Polonia: Şocul preţurilor se menţine
(Romaniţa GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 642

ECOMOND DATA NR. 7/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia indicilor preţurilor de export ai R.F.G. 644

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie
ale principalelor mărfuri pe pieţele externe 647

Evoluţia cursurilor valutare 649

PROBLEME ECONOMICE NR. 35/1990 _____ 651

AGRICULTURA ŞI POLITICA CONTEMPORANĂ
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Politici comerciale în domeniul comerţului internaţional
cu produse agricole (Dragoş NEGRESCU) 655

MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ŞI STRATEGIA COMPETITIVITĂŢII
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Protecţia mediului – factor de importanţă crescândă în strategia
competitivităţii internaţionale (Iolanda DĂDUlANU VASILESCU) 668

INTREPRINDEREA – O NOUĂ ABORDARE
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Dimensiunea socioorganizatorică a întreprinderii (Mihaela MIRON) 684

Dinamica activităţii întreprinderilor în anii ’80 684

Revoluţia în marketing - o piaţă de lansare a concepţiei moderne
de conducere a întreprinderii 685

Dimensiunea socioorganizatorică a întreprinderii 687

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI
STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Propuneri de statut privind conducerea organizatorică
şi funcţionarea întreprinderii (Daniel MARGUŞ) 688

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/1990 _____ 695

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Prof.dr. Klaus MACKSCHEIDT - Ordinea economică de piață
în R.F. Germania – Bazele instituționale, instrumentele de impozitare şi
expunerea la risc 699

Prof.dr. Klaus MACKSCHEIDT - Securitatea socială în R.F.G. Principii
de constituire, finanțare, stadiul discuției privind reforma 713

Prof.dr. Joachim HENTZE - Politica de personal a întreprinderii
în procesul adaptării la condițiile economiei de piață 734

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1990 _____ 747

PUNCTE DE VEDERE

„Ce s-a întâmplat în 1989?" (Lybo SIRC) 751

Scrisoare deschisă domnilor Walesa, Menem,
Havel, Maiziere şi altor câțiva (Ing.dr. Francis HEKKING)..... 757

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Rolul previziunii pe termen lung în elaborarea politicilor ştiinței
şi tehnologiei (dr. Ana Maria SANDI, dr. Camelia CĂMĂŞOIU,
dr. Gheorghe ZAMAN, Romeo CONSTANTIN) 766

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Ce este un centru de comerț internațional?
(Mihaela ILIE CONSTANTINESCU) 773

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Un pas către o eficiență sporită în economia cehoslovacă – privatizarea
(Romanița GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC)..... 778

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1990 _____ 791

ANUL 1992 – ŞI CASA COMUNĂ A EUROPEI

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piața unică – efectul asupra lumii din afara Comunității Europene
(Ilinca SMIGELSCHI) 795

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Europa – încotro? (Valentina BUXAR) 799

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ 816

Grecia – Dificultăţi economice majore în contextul creării pieţei europene unice (Florina OLTEANU) 816

ECOMOND DATA NR. 8/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie ale principalelor mărfuri pe pieţele externe 819

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1990 _____ 825

Zonarea turistică a României (dr. loan ISTRATE) 829

Introducere 829

Zonarea turistică în literatura română de specialitate 830

Zonele turistice ale României 836

Priorităţi în dezvoltarea zonelor turistice 848

Dezvoltarea în perspectivă a zonelor turistice 854

Priorităţi la nivel naţional 856

În loc de concluzii 858

INDEX DE AUTORI 862

Volumul VI

BULETINUL NR. 1(a) _____ 1

Cuvânt înainte (Academician Tudorel POSTOLACHE) 11

Direcţii ale abordării şi soluţionării crizei economice structurale în România (dr. Gheorghe ZAMAN) 17

Aprecierea nivelului dezvoltării economico-sociale a României comparativ cu alte ţări în contextul trecerii la economia de piaţă (dr. Constantin GRIGORESCU) 25

Economia României în faţa cerinţelor de restructurare sistemică (dr. Sorica SAVA) 31

Restructurarea economiei naţionale (Ion MIHAI) 42

Redresarea economiei româneşti în perioada de tranziţie la economia de piaţă (Maria RUDĂREANU) 48

Probleme privind modernizarea conducerii economiei naţionale (dr. Ioan BRATU) 52

Cu privire la strategia de protecţie a mediului înconjurător (dr. Camelia CĂMĂŞOIU) 61

Unele aspecte privind ieşirea din criză a economiei româneşti (Maria SIMION) 68

Consideraţii privind modalităţile de eliminare a fenomenelor de criză şi de ridicare a eficienţei economiei româneşti (Romeo CONSTANTIN) 71

Probleme ale dezvoltării proprietăţii private în România (Steliana SANDU) 86

Cercetarea ştiinţifică în perspectiva trecerii la economia de piaţă în România (Zizi GOSCHIN) 90

Elemente de fundamentare a politicii ştiinţei în România (Steliana SANDU) 92

Consideraţii privind actuala criză din economia românească, posibilităţi de depăşire a acesteia şi de dezvoltare în perspectivă a economiei româneşti (Marcela NANEŞ) 95

Desfăşurarea procesului de privatizare (Reghina CREŢOIU) 113

Pragmatismul – coordonată a strategiei (Cristian POPA) 116

Piaţa muncii, organizare, funcţionare (dr. Steliana PERŢ, dr. Constantin CIUTACU) 122

Probleme ale ocupării forţei de muncă feminine în perioada de tranziţie la economia de piaţă în România (Gabriela PREDOŞANU) 142

Politica de salarii – componenta fundamentală a strategiei dezvoltării economiei naţionale (Valentina VASILE) 148

Dezvoltarea sectorului serviciilor – factor al creşterii gradului de ocupare a forţei de muncă şi al dinamizării activităţii economice (Florin-Marius PAVELESCU) 155

Reconversiunea profesională şi recuperarea forţei de muncă – mecanisme de ajustare a pieţei muncii şi combatere a şomajului (Constanţa MIHĂESCU) 161

Alte probleme care ar necesita abordări (răspunsuri) în elaborarea strategiei tranziției (dr. Steliana PERȚ) 166

Unele considerații privind strategia dezvoltării economiei naționale (Maria POENARU) 168

Strategia dezvoltării sociale, politica socială în perioada de tranziție (Maria MOLNAR, Maria POENARU) 173

Probleme privind adoptarea unei politici în domeniul consumului familiei în perioada de tranziție (Grigore VÂLCEANU) 176

Problema locuințelor în România în contextul politicii sociale actuale/ în perspectivă (Vergiliu IORDACHE) 187

Politica de asigurări sociale – pensii (Kosztan LADISLAU) 198

Familia şi tranziția la economia de piață (Georgeta DUMITRESCU) 201

Probleme privind adoptarea unei politici în sprijinul familiei (Livia CHISĂGIU) 208

Patrimoniul industrial şi structura sa în deceniul patru în România (dr. Victor AXENCIUC) 213

Documentar retrospectiv - perioada interbelică românească (dr. Gheorghe DOBRE) 218

Probleme actuale ale crizei economiei româneşti (Doina RĂCHITĂ) 221

Strategia integrării est-europene (Rodica DĂNESCU, Luana DULGHERU, Nicuşor RUIU, Cristian HANU) 227

Considerații privind cadrul tranziției la economia de piață (Gabriel MUNTEANU) 231

Unele sugestii pentru strategia fazei de tranziție (Iulian DĂNESCU) 234

Tranziția la economia de piață - probleme generale (Octavian RĂDULESCU) 237

Cadrul mondial al tranziției, cu dimensiunile sale economice şi politice (Emilia ALDEA) 244

Opinii privind tranziția României la economia de piață
(Maria CARTAS).....246

Unele aprecieri privind restructurarea industriei româneşti constructoare
de utilaj petrolier pentru trecerea la economia de piață (Ion ENACHE) 253

Sugestii privind strategia fazei de tranziție
(Elena TĂTAR-MOISESCU).....256

Strategia în domeniul energetic (Petre PRISECARU).....262

Restructurarea industriei chimice româneşti
(Corneliu CIOBANU).....268

Direcții de restructurare a industriei de rafinare a țițeiului în România
(Mariana PAPATULICĂ).....271

Restructurarea industriei chimice a României
(Laurențiu BĂLȚATU).....282

Cadrul mondial al tranziției la economia de piață
(Agnes GHIBUȚU).....289

Strategia trecerii la economia de piață (Liviu TIMIŞ).....292

Restructurarea relațiilor economice ale României cu țările din America
Latină (dr. Rodica RĂDULESCU).....295

Propuneri de măsuri privind ameliorarea situației economice actuale
a țării (Mihail POPA).....297

Unele considerații privind definirea strategiei României în raporturile
de colaborare cu statele africane (Marcel MOLDOVEANU).....299

Cadrul mondial al tranziției cu dimensiunile sale economice şi politice - teze
privind industria alimentară (Cornelia PĂUNESCU).....301

Cadrul mondial al tranziției cu dimensiunile sale economice şi politice
(Anemaria DIMA) 303

Cadrul mondial al tranziției României la economia de piață din punctul
de vedere al industriei constructoare de nave (Matei GHEORGHE).....305

Cadrul mondial al tranziției la economia de piață
(Ecaterina STĂNCULESCU) 307

Cadrul mondial al tranziţiei României la economia de piaţă din punctul de vedere al industriei autoturismului (Sarmiza PENCEA) 309

Rolul şi importanţa turismului în economia de piaţă (Liliana NEACŞU) 312

Principii generale ale unei strategii a tranziţiei la economia de piaţă (rezultate din analiza experienţei parcurse de ţările est-europene în aplicarea reformelor economice) (Ana BAL) 313

Câteva aprecieri pe termen scurt şi mediu privind piaţa internaţională a lucrărilor de construcţii (Rodica NEGESCU) 317

Tendinţe în evoluţia integrării economice vest-europene (Cornel ALBU) 319

Sugestii privind cadrul internaţional al tranziţiei la economia de piaţă (Ştefan TRIFĂNESCU) 321

Agricultura României în perioada de tranziţie – pregătirea integrării europene (Virginia CÂMPEANU) 323

Unii parametri necesari de comparaţie între România şi ţările pieţei comune în procesul de restructurare în agricultură (Lucia IORDACHE) 325

Sugestii pentru strategia fazei de tranziţie (Iolanda DĂDUIANU-VASILESCU) 337

Restructurarea economiei în perioada de tranziţie şi în perspectivă (dr. Corneliu RUSSU) 346

Elemente strategice ale perioadei de tranziţie; problema monopolului şi a demonopolizării (dr. Aurel IANCU) 356

Importanţa liberalizării preţurilor în procesul tranziţiei (Cristian DRĂGAN) 369

Liberalizarea preţurilor în condiţiişe predominării monopolurilor şi ale necesităţii evitării blocajelor în procesul de restructurare a industriei (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 371

Politica monetară şi aranjamentele cursului de schimb (Lucian CROITORU) 376

Aspecte de ordin financiar-valutar ale procesului de restructurare a industriei (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 394

Investiţiile – factor de influenţă al dezechilibrelor economice (Elena MOISE, Maria-Luisa ISĂCESCU) 397

Surse de finanţare a investiţiilor (Ramona BRATU) 402

Posibilităţi de dezvoltare a pieţei obligaţiunilor în scopul atragerii economiilor şi transformării acestora în capital (Anişoara ULCELUŞE)..... 407

Asigurarea unei rate reale pozitive a dobânzii – măsură indispensabilă recâştigării credibilităţii sistemului bancar în perioada de tranziţie (Valentin LAZEA) 414

Posibilităţi de înlăturare a blocajelor în procesul de restructurare a industriei (Roxana BOB)..... 418

Modificări semantice în procesul de tranziţie la economia de piaţă (Radu ŞERBULESCU) 421

"Supravieţuirea" – concept oportun pentru economia actuală a României (Gheorghe MANEA) 426

Restructurarea cadrului de organizare şi conducere a industriei (Vasile DAN, Ruxandra ISAIC-MANIU) 435

Autonomia întreprinderilor (Daniel MARGUS, Cătălina BONCIU, Cristina BULATA, Florentina RADU)..... 461

Implicaţiile autonomiei decizionale în activitatea de personal a întreprinderii (Cătălina BONCIU) 468

Aspecte ale reformei economice (Olga MIHĂESCU)..... 472

Surse ale unor dezechilibre din economie şi posibilităţi de atenuare a acestora în perioada de tranziţie (dr. Lucian ALBU) 484

Aspecte ale restructurării industriei (Elena PELINESCU) 487

Principii şi direcţii principale de restructurare în ramuri ale industriei prelucrătoare studii de caz (Teodor POPESCU)..... 510

Cerinţe şi direcţii principale ale procesului de restructurare în industria chimică şi petrochimică (Nicoleta HORNIANSCHI)..... 516

Industria de textile – încălţăminte (Mihaela PĂRĂLUŢĂ) 523

Retrospectivă şi perspective în restructurarea industriei alimentare (Elena GHEORGHIU) 529

Gestiunea economică a resurselor naturale în condiţiile economiei de piaţă (dr. Viorica RĂDUCANU)..... 545

Gestiunea economică a energiei (Marina BĂDILEANU) 554

Industria energiei electrice şi termice (Florina POPA) 557

Considerente privind extracţia şi prelucrarea minereurilor de fier
(Elena COJOCARU).....565

Asigurarea cu resurse de minerale neferoase a economiei naţionale
(Angela FILIP).....569

Industria extractivă a substanţelor minerale nemetalifere (Doina ZAFIU).....572

Gestiunea economică a resurselor minerale neregenerabile
(Marius BULEARCĂ) 578

Reconsiderarea rolului turismului într-o viziune integratoare
(Anca PETROVICI).....583

Formarea şi adaptarea profesională a forţei de muncă – posibilă
alternativă de atenuare a dezechilibrelor de pe piaţa muncii
(Marta Christina SUCIU, Aura SUTARU).....592

Amplificarea rolului învăţământului superior în conturarea dimensiunii
culturale a reformei (Steluţa POPESCU, Marta Christina SUCIU).....605

Ecodezvoltarea mozaicată – suport teoretic pentru o strategie de dezvoltare
economică a României (Gheorghe MANEA) 609

Cerinţe ale procesului de restructurare în domeniul protecţiei mediului
(Victor PLATON).....618

Cerinţele protecţiei mediului şi restructurarea economică (Rodica MIROIU) 620

Dezvoltarea industriei energetice şi protecţia mediului înconjurător
(Sabin MUSCALU) 628

INDEX DE AUTORI.....633

Volumul VII

BULETINUL NR. 1(b) _____ 1

Mecanisme economice de tranziție a agriculturii la economia de piață
(Dumitru DUMITRU, Filon TODEROIU) 13

Despre strategia privind tranziția sectorului agroalimentar la economia
de piață – contribuție preliminară (Dinu GAVRILESCU) 17

Mecanism de funcționare a pieţelor produselor agricole
(Radu PATACHI , Anca BERINDEI) 26

Mutații structurale în raportul cerere – oferta de produse agricole
(Simona BARA, Minodora MOLDOVAN) 31

Teze pentru strategia restructurării agriculturii şi dezvoltării
şi în condițiile economiei de piață (Nicolae BELLI) 41

Obiectivele principale ale dezvoltării agriculturii. Tematică
(Marin POPESCU) 46

Structura agrară – concept, tendințe (Constantin BOLOCAN, Ileana ȚÎRLEA) 55

Organizarea activității de elaborare a strategiei (Constantin BOLOCAN) 59

Influența inflației asupra rentabilității exploatației agricole
(Cornelia SCUTARU) 62

Necesitatea reconsiderării rolului exploatației agricole în economie
(Cornelia SCUTARU, Cecilia ALEXANDRI) 67

Starea economiei naționale în procesul tranziției
(Aurelia SÂRBU, Maria-Mihaela COSTEA) 73

Teze privind strategia trecerii la economia de piață (Eugen BURCEA) 80

Fundamentarea producției agricole vegetale şi animale ca funcție orientativă la
nivelul agriculturii (Gheorghe AVRĂMIȚĂ) 85

Strategia de dezvoltare a unui sistem alimentar sustenabil şi echilibrat
(Angela POPESCU) 88

Probleme actuale şi de perspectivă ale economiei agroalimentare
din România, în tranziția la economia de piață (Valeriu SIMA) 94

Puncte de vedere privind viitorul agriculturii româneşti
(Valentin BOHATEREȚ) 100

Posibilități de integrare a politicilor agrare cu cele ale mediului
înconjurător în România (Mariana MĂNĂSTIREANU) 106

Patru zone conflictuale ale universului rural în perioada tranziției
spre o economie concurențială (Violeta FLORIAN) 113

Asigurarea informaţională şi cu tehnică de calcul la nivel microeconomic în agricultură (Cecilia ALEXANDRI) 114

Aspecte ale retehnologizării în producţia vegetală (Marioara RUSU) 117

Proprietatea privată şi publică şi formele de organizare în condiţiile trecerii la economia de piaţă (Eftimie RISTEA) 121

Impactul tranziţiei agriculturii la economia de piaţă asupra unor produse agroalimentare (Alide AIVAS) 126

Integrarea agenţilor economici din lanţul agroalimentar al producţiei de lapte şi produse lactate (Mariana GRODEA) 129

Puncte de vedere privind strategia dezvoltării agriculturii în contextul înfăptuirii economiei de piaţă în România (Aurelian IFTIMESCU) 131

Creditarea exploataţiei agricole în perioada de tranziţie (Camelia ŞEBĂNESCU) 133

Strategia asigurării mijloacelor tehnice necesare agriculturii (Mirela RUSALI) 141

Indicatorii economici ai exploataţiei agricole în contextul tranziţiei spre economia de piaţă (Elena SIMA) 146

Teze privind strategia trecerii la economia de piaţă, restructurarea şi încurajarea agriculturii (Nicolae CIOBOTARU) 153

Puncte de vedere privind strategia trecerii la economia de piaţă (Nicolae TURLIU) 156

Câteva opinii personale privind perfecţionarea cadrului juridic şi privatizarea în agricultură (Ion BUNESCU) 162

Propuneri pentru creşterea producţiilor agricole şi reorganizarea mecanizării în condiţiile pluralismului formelor de proprietate din agricultură (Varujan MARGHARIAN) 165

Fezabilitatea agenţilor economici din domeniul producţiei nutreţurilor combinate (Ion MARIN) 170

Gestionarea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare în condiţiile tranziţiei la economia de piaţă (Gabriela NEDELCU) 174

Teze privind agricultura - ramura prioritară a economiei (Liviu MATEESCU) 177

Privatizarea – factor primordial de orientare a agriculturii
(Liviu MATEESCU) 181

Strategii în creşterea nivelului calităţii vieţii rurale
(Mara Monica STAICU) 184

Teze privind strategia trecerii la economia de piaţă a agriculturii
(Maria TOMESCU) 187

Institutul de prognoză economică (Ionel DESMIREANU) 190

Institutul de prognoză economică: funcţionarea pieţei bunurilor
şi serviciilor în ţara noastră (Ana-Maria CIUMARA) 197

Probleme ale elaborării scenariilor macroeconomice privind
dezvoltarea României în perspectivă (Marin COMŞA, Nicuşor
AFLOROAIEI, Mădălina DOGARU) 204

Cerinţe ale perfecţionării metodelor şi tehnicilor
de prognoză a dezvoltării economico-sociale
(Ionel FLORESCU, Anişoara MIHAIL) 208

Structurarea teritoriului naţional pentru crearea cadrului
necesar implementării acţiunilor de politică regională
(Gabriela FRENŢ, Simion GYONGYI) 211

Elemente privind promovarea unei strategii active în asigurarea
echilibrului pe piaţa muncii (Dorin JULA) 216

Necesitatea elaborării şi înfăptuirii unei noi politici regionale,
de amenajare a teritoriului ţării noastre (Narciza-Adela NICA) 221

Consideraţii privind politica activă pe piaţa
forţei de muncă din ţara noastră (Maria SCARLAT) 224

Managementul reformei (Victor STOICA) 229

Cîteva opinii în legătură cu problematica stategiei de tranziţie a României la
economia de piaţă (Lucreţia ALEXANDRU) 245

Consideraţii privind descentralizarea, planificarea şi dezvoltarea locală, în
condiţiile trecerii ţării noastre la economia de piaţă (Ileana DUMITRESCU) 253

Implicaţii ale progresului tehnic asupra dezvoltării agriculturii private
(Angela GĂBURICI) 257

Analiza stării actuale a economiei româneşti
(Mihaela Ottilia IONESCU, Mioara IORDAN) 263

Elaborarea unor studii prospective, planuri şi programe de acţiune pentru realizarea obiectivelor politicii regionale (Pompilia LUPU, Şerban EPURE) 274

Planificarea în economia de piaţă (Valeria POP) 278

Probleme ale tranziţiei la un sistem economic de piaţă (Georgiana TOMESCU) 284

Crearea unui fond special de investiţii pentru dezvoltarea energeticii atomoelectrice româneşti (Aurel VLĂDUCU) 287

Consideraţii privind atributele şi desfăşurarea activităţii de planificare în perioada tranziţiei la economia de piaţă (Julieta CALITOIU) 289

Conţinutul stării tranziţionale şi relaţia complementării industriei româneşti la sistemul comunităţii europene (Vladimir CALMUSCHI) 292

Unele aspecte privind procesul privatizării în economia românească (Ionel DUMITRU) 297

Organizarea la nivelul colectivităţilor locale a unui sistem de intervenţie economică în favoarea mai ales a întreprinzătorilor locali (Ioana MUNTEANU) 302

Finanţele locale şi reformă economică (Dan MIHĂILĂ) 306

Rolul statului în crearea condiţiilor necesare dezvoltării componentelor economiei de piaţă în România (Daniela GHICA) 309

Strategia ieşirii din criză şi dezvoltarea economică viitoare a României (Ion SOARE) 311

Rolul factorului monetar în combaterea crizei şi în redresarea economiei (prof.dr.Costin C. KIRIŢESCU) 314

Natura şi specificitatea crizei economice româneşti (dr. Constantin IONETE) 318

Reforma economică şi ieşirea din criză (Marin CONSTANTIN) 328

Teze privind depăşirea actualei crize economice şi dezvoltarea viitoare a economiei româneşti (Carmen CORDUNEANU, Rodica BĂLĂNESCU) 336

Puncte de vedere privind tezele ieşirii din criza economică a României (Oprea VASILOIU) 351

Consecinţele procesului de liberalizare a preţurilor în contextul crizei actuale din societatea românească. propuneri vizând posibile corecţii ale efectelor acestei acţiuni (Cili BUGEANU) 356

Câteva aspecte privind ieşirea din criza economică (Mihaela VOICULESCU)...360

Unele puncte de vedere privind sistemul de preţuri în contexul crizei economice din România (Liana PETRESCU, Iolanda PETRINI).....363

Teze privind ieşirea din criză şi dezvoltarea economică viitoare (Mariana TOMA).....369

Teze privind sistemul preţurilor în industria extractivă (Ioan PREDOI).....372

Teze privind ieşirea din criză şi dezvoltarea economică viitoare (Anca CIOBANU, Claudia BURTESCU).....376

Unele aspecte privind strategia ieşirii din criză a economiei româneşti (Felicia MIHĂILĂ).....380

Teze privind ieşirea din criză şi dezvoltarea economică viitoare (Carolina CHILOM).....381

Unele aspecte privind restructurarea sistemului informaţional economico-financiar (Florica OPRIŞAN).....383

Teze privind ieşirea din criză şi dezvolarea economică viitoare a României (Petre BREZEANU).....387

Politica socială în perioada de tranziţie (dr. Cătălin ZAMFIR).....393

Probleme de organizare (dr. Cătălin Zamfir).....395

Dimensiunea socială a tranziţiei la economia de piaţă (dr. Ioan MĂRGINEAN).....396

Calitatea vieţii în perioada de tranziţie: câteva probleme (Gheorghe SOCOL)....404

Elemente ale strategiei generale din ţara noastră în continuarea procesului tranziţiei la economia de piaţă (dr. Gheorghe BARBU).....408

Teze privind direcţiile de acţiune ale perioadei de tranziţie (Constantin Dan RĂDULESCU).....412

Strategia perioadei de tranziţie (Doru MARCEL, Mihaela CZOBOR).....414

Orientări strategice în domeniul social (Georgeta GHEBREA).....418

Politica demografică pe termen scurt (I) (dr. Vladimir TREBICI).....434

Familia în perioada de tranziţie (Georgeta MITREA).....445

Calitatea relaţiilor sociale. Rezolvarea pe cale democratică a conflictelor (dr. Ana BĂLAŞA).....452

Delincvența juvenilă în perioada de tranziție
(Margareta BALAŞ, Margareta FLESNER) 455

Şomajul în contextul tranziției (Mirela ZECHERIU) 458

Unele propuneri pentru protecția şi asistența socială a persoanelor vârstnice în perioada de tranziție (dr. Hildegard PUWAK) 462

Propuneri de măsuri de sporire a eficienței sociale a politicii antişomaj şi a politicii sociale de protecție a vârstnicilor, rezultate din studierea experienței internaționale şi a condițiilor țării noastre în perioada de tranziție la economia de piață (Maria NEDER) 465

Protecția socială a persoanelor handicapate (Livius MANEA) 469

Punctul de vedere sociologic cu privire la devianță şi modul de rezolvare socială a problemelor devianței (Elena BECA) 472

Orientări de bază în domeniul politicii veniturilor populației
(Bogdan IATAN) 475

Problematica veniturilor populației în perioada de tranziție – transformări şi perspective (Ovidiu DÎMBEAN-CREȚA) 480

Sărăcia – aspect social al politicii sociale din perioada de tranziție la economia de piață în România (Gheorghe BARBU) 489

Prețurile de consum şi puterea de cumpărare (Marius-Daniel LEFTER) 491

Problematica generală a tezelor ince privind "strategia dezvoltării economice în perspectivă" (dr. Hildegard PUWAK) 493

Orientare de bază privind consumul populației
(dr. Hildegard PUWAK, Doina CĂLIN) 495

Teze privind politica socială în domeniul locuirii. Situația fondului locativ la sfârşitul anului 1989 (Mircea KIVU) 502

Elemente strategice de dezvoltare a serviciilor sociale în perioada de tranziție
(dr. Maria MOLDOVEANU, dr. Andrei NOVAK, Narcisa FORNEA) 507

Teze privind reforma social-economică în perioada de tranziție la economia de piață (Mariana STANCIU) 518

Teze privind reforma sferei serviciilor umane în perioada tranziției la economia de piață (Mariana STANCIU) 520

Teze privind strategia înfăptuirii economiei de piață în România
(Iuliana GHINDA) 522

Schița de evaluare a mutaților postrevoluționare din domeniul educație fizică şi sport (Emilian POPESCU) 527

Probleme ale culturii în contextul strategiei de trecere la economia de piață (Cornelia COSTIN) 533

Probleme referitoare la turism în continuarea procesului de tranziție la economia de piață (dr. Gheorghe BARBU) 536

Calitatea vieții de muncă (Sandu ILIE) 538

Aspecte social-economice ale timpului parțial de muncă în condiții de tranziție (Mictat GÎRLAN, Silvia IFTIMIE) 541

Teze cu privire la "Strategia tranziției la economia de piață" (Ştefan MIHAI) 544

Teze cu privire la modelarea macroeconomică în condițiile tranziției la economia de piață (acad. Emilian DOBRESCU) 548

Teze privind integrarea României în structurile europene şi mondiale (dr. Gheorghe DOLGU) 550

Teze pentru o strategie a trecerii la economia socială de piață (dr. Mircea CIUMARA) 554

Informatica (dr. Dan MATEESCU) 556

Utilizarea modelelor demo-economice în perioada de tranziție (Liviu Stelian BEGU) 559

INDEX DE AUTORI 561

Volumul VIII

ANALE NR. 1-2/1991 _____ 1

Activitatea Institutului Național de Cercetări Economice în anul 1990 5

Schița de strategie a trecerii la economia de piață - moment de referință în gândirea economică din țara noastră 8

Sinteze ale lucrărilor elaborate de INCE în anul 1990 17

Lucrările elaborate în cadrul programului general de cercetare 19

Manifestări ştiinţifice 157

Colocviul româno-german "Economia de piaţă şi statutul social - Dialog despre obiectivele reformei şi etapele acesteia", Bucureşti, 4 octombrie-2 noiembrie 1990 159

Dezbaterea privind "Planul Rugină" 166

Comemorări: Profesorul VIRGIL N. MADGEARU 199

Ipostaze ale economicului în opera profesorului Virgil Madgearu (Tudorel POSTOLACHE) 201

Locul lui Virgil N. Madgearu în ştiinţa economică şi cultura românească (Ion BULBOREA) 206

Virgil N. Madgearu – cercetător al economiei româneşti interbelice (Gheorghe DOBRE) 212

Modalităţi şi procedee de investigaţie în cercetarea economică la Virgil Madgearu (Victor AXENCIUC) 218

Destinul istoric al concepţiei economice a lui Virgil N. Madgearu (Mircea CIUMARA) 223

Profesorului Virgil Madgearu – amintiri (prof. dr. Lucian TURDEANU) 226

Publicaţii 228

1. Cărţi 228

2. Reviste 228

3. Buletine, caiete de studii 230

ANALE NR. 3/1991 _____ 255

PROIECTE DE PRIVATIZARE ÎN CONTEXTUL GENERAL AL TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ (academician Tudorel POSTOLACHE, profesor la Academia de Studii Economice, preşedintele Consiliului Ştiinţific al Institutului Naţional de Cercetări Economice) 259

MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE

Ciclul "Orientări şi tendinţe în cercetarea economiei şi a calităţii vieţii" organizat de Consiliul Ştiinţific al INCE 277

Sesiunea de comunicări "Gândire şi practică în cercetarea calităţii vieţii", Bucureşti, Aula Academiei Române, 19 martie 1991 279

Cuvânt de deschidere (acad. Mihai DRĂGĂNESCU, preşedintele Academiei Române) 281

Calitatea vieții – perspective mondiale şi româneşti (prof. dr. Cătălin ZAMFIR) 283

Problema calității vieții în modelarea macroeconomică (acad. Emilian DOBRESCU) 289

Demografia şi calitatea vieții (prof. dr. Vladimir TREBICI) 295

Obiective şi rezultate ale activității ştiințifice a Institutului de Cercetare a Calității Vieții (dr. Ioan MĂRGINEAN) 300

Tendințe şi orientări în investigarea bunăstării populației şi avuției naționale (dr. Lucian TURDEANU, dr. Vasile V. DUMITRESCU) 305

Calitatea vieții familiale – între estimări, predicții şi soluții sau scurtă meditație prospectivă psihosocială (dr. Iolanda MITROFAN) 310

Calitatea vieții vârstnicilor (prof. dr. Constantin BĂLĂCEANU-STOLNICI) 316

Stilul de viață şi promovarea sănătății (conf. dr. Cristian-Adrian HAVRILIUC) 323

Probleme ale tinerilor din ferspectiva (analizei) calității vieții (dr. Dumitru BAZAC) 327

Despre fiabilitatea umană (conf. dr. Adrian MIHALACHE) 332

Calitatea vieții în perioada de tranziție (dr. Ioan MĂRGINEAN, Gheorghe SOCOL) 339

Aspecte ale cercetării nivelului de trai al populației (dr. Viorel GHEORGHE, Andrei NOVAK, Mariana STANCIU) 345

Abordări conceptual-metodologice privind modul şi stilul de viață (Marcel DORU) 351

Politici sociale. Obiective şi instrumente de realizare (Livius MANEA, Emilian POPESCU) 356

Calitatea vieții de muncă (dr. Hildegard PUWAK, dr. Ana BĂLAŞA, dr. Ion ZARĂ) 363

Discuții (dr. Gheorghe RĂBOACĂ) 369

Sesiunea de comunicări “Cercetarea economică din perspectiva epistemologică” Bucureşti, Aula Academiei Române, 12 aprilie 1991 373

Cuvânt de deschidere (academician Tudorel POSTOLACHE) 374

Cercetarea economică (profesor dr. Mircea MALIȚA, membru corespondent al Academiei Române) 378

Implicațiile economice în medicina contemporană (acad. Ştefan MILCU) 383

Confluențe în domeniul managementului (dr. Corneliu RUSSU) 387

Demersul epistemologic al evaluării tehnologiei în procesul tranziției la economia de piață (dr. Gheorghe ZAMAN) 395

Semnificații noi ale ştiinței economice (dr. Sorica SAVA) 403

Considerații epistemologice în legătură cu trecerea la economia de piață în România (dr. Nicolae NISTORESCU) 411

Contribuții româneşti la epistemologia economică (dr. Gheorghe DOBRE) 416

Cu privire la mecanismul de restructurare a ştiințelor economice (dr. Aurel IANCU) 420

Colocviul româno-german "Economia de piață şi statul social" – Dialog despre obiectivele reformei şi etapele acesteia, Bucureşti, 4 octombrie-2 noiembrie 1990 429

Ordinea economică de piață în Germania: bazele instituționale, instrumente de impozitare, bilanț de rezultate şi expunere la risc (prof. dr. K. MACKSCHEIDT, Universitatea din Köln) 431

Securitatea socială în Germania. Principii de constituire, finanțare, stadiul discuției privind reforma (prof. dr. Klaus MACKSCHELDT, Universitatea din Köln) 448

Planificarea şi funcționarea întreprinderii în condițiile riscului specific economiei de piață (profesor dr. Joachim HENTZE, Universitatea Tehnică – Braunscheweig) 469

Piața muncii şi politica pieței muncii în Germania (Hartmut SEIFERT, Institutul de Cercetări Economice al Ligii Sindicatelor Germane) 479

Politica de personal a întreprinderii în procesul adaptării la condițiile economiei de piață (prof. dr. Joachim HENTZE, Institutul de Ştiințe Economice al Universității Tehnice Braunschweig) 499

INDEX DE AUTORI 523

Volumul IX

ANALE NR. 4-5/1991 _____ 1

Sesiunea "TRANZIȚIA LA ECONOMIA DE PIAȚĂ ŞI CERCETAREA ECONOMICĂ", Bucureşti, 29-30 mai 1991, Muzeul Național de Istorie

Pentru elaborarea teoretică a problematicii noii tranziții la economia de piață în România în context est şi general european (acad. Tudorel POSTOLACHE) 9

Tranziția la economia de piață – o provocare pentru ştiința economică (Vasile PILAT) 19

Discursul d-lui prim-ministru Petre Roman 34

Evaluarea nivelului dezvoltării economico-sociale a României în context european şi mondial (dr. Constantin GRIGORESCU) 37

Natura şi specificitatea crizei economice româneşti (prof. univ. dr. Constantin IONETE) 50

Tendințe şi procese de durată în evoluția economică a României (prof. univ. dr. Victor AXENCIUC) 62

Modelarea macroeconomică şi tranziția la economia de piață (acad. Emilian DOBRESCU) 70

Preocupări privind trecerea la noi abordări în cercetările din domeniul prognozei şi planificării economice (Ionel DESMIREANU) 77

Probleme teoretice ale trecerii la un nou echilibru economic (dr. Aurel IANCU) 84

Probleme teoretice şi metodologice ale prognozei în condițiile tranziției la economia de piață (prof. univ. dr. Mircea COŞEA) 120

Considerații asupra rolului mecanismelor monetare în sprijinirea economiei de piață (prof.univ.dr. Costin KIRIȚESCU) 126

Direcții ale cercetării macroeconomice privind tranziția României la economia de piață (dr. Gheorghe ZAMAN) 133

Tendințe şi rezultate ale cercetării relațiilor interramuri şi a structurilor industriale (dr. Corneliu RUSSU) 140

Restructurări conceptuale şi de mecanisme în domeniul finanțelor, monedei şi prețurilor generate de tranziția la economia de piață (Ion SOARE) 148

Dimensiunea socială a tranziției. probleme teoretice
(prof. univ. dr. Cătălin ZAMFIR) 157

STUDII ALE INSTITUTULUI DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Privatizarea şi locul acesteia în formarea economiei de piață
(Dorin ALDEA) 162

Piața muncii în România. Teorie şi practică (dr. Steliana PERȚ) 167

Funcțiile întreprinderii în condițiile economiei de piață (dr. Ioan BRATU) 183

Cercetarea ştiințifică în economia de piață (Steliana SANDU) 197

Protecția mediului înconjurător, obiectiv strategic durabil al deceniului
actual (dr. Camelia CĂMĂŞOIU) 209

Probleme sociale ale tranziției la economia de piață
(Maria POENARU, Maria MOLNAR) 213

Coordonate şi instrumente ale politicii familiale (Grigore VÂLCEANU) 219

Noi orientări teoretice privind politica economică (Cristian POPA) 248

Tranziția la economia de piață în țări est-europene (Rodica DĂNESCU,
Luoana DULGHERU, Cristian HANU, Nicuşor RUIU) 262

STUDII ALE INSTITUTULUI DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Prețurile în contextul tranziției (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 293

Descentralizarea conducere activităților industriale în contextul sporirii
autonomiei întreprinderilor (Ruxandra ISAIC-MANIU) 299

Probleme ale determinării valorii de piață a întreprinderilor
(Ileana FARMACHE) 321

Alternative de asigurare a economiei cu resurse energetice primare
şi minereuri (dr. Viorica RĂDUCANU) 334

Strategii industriale în contextul restructurare economiei
(Olga MIHĂESCU) 342

Raporturile industrie-agricultură în economia modernă (Lucian ALBU) 351

Abordări conceptuale şi metodologice ale protecţiei mediului înconjurător (Gheorghe MANEA) 360

O nouă provocare a tranziţiei: riscul în marketing (Alina GOIA) 370

Sisteme de gestiune economică a unor resurse reproductibile (Marian CÎRSTIAN) 375

Surse de finanţare a întreprinderilor în economia de piaţă (Ramona BRATU) 381

Autonomia decizională a întreprinderii şi rezolvarea conflictelor colective de muncă (Cătălina BONCIU) 388

Reconsiderarea competenţelor decizionale la nivel macroeconomic corespunzător cerinţelor descentralizării economiei - autonomia întreprinderilor (Daniel MĂRGUŞ, Cătălina BONCIU, Cristina BULATA, Florentina RADU) 397

STUDII ALE INSTITUTULUI DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Modalităţi de reglare a proceselor specifice pieţei bunurilor şi serviciilor (Ana Maria CIUMARA) 404

Funcţiile pieţei forţei de muncă; mecanisme de asigurare a ocupării forţei de muncă şi de orientare profesională a acesteia (Dorin JULA) 409

Planificarea orientativă în condiţiile actuale ale economiei româneşti; concept, funcţii, probleme metodologice (Francisc SZABO) 417

Elemente de fundamentare a politicii regionale în ţara noastră (Narciza-Adela NICA) 421

Scenarii privind evoluţia în perspectivă a economiei româneşti (Marin COMŞA) 433

Zonarea economică a teritoriului ţării noastre din perspectiva realizării noilor obiective ale politicii regionale (Gyongyi SIMION) 437

STUDII ALE INSTITUTULUI DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Reforma sistemului financiar în cadrul tranziţiei la economia de piaţă (Rodica BĂLĂNESCU) 441

Elemente de definire a obiectivelor şi subsistemelor politicii monetare şi de credit în procesul de tranziţie (Cezar BOŢEL) 451

Reforma şi liberalizarea preţurilor: determinări, consecinţe, limite şi perspective (Constantin MARIN) 461

Mutaţii structurale ale sistemului valutar-financiar în etapa tranziţiei la economia de piaţă (Surica ROSENTULER) 471

Aspecte de natură financiar-monetară în procesul tranziţiei la economia de piaţă (Claudia BURTESCU, Gheorghe GHIGEANU, Petre BREZEANU, Dorina ANTOHI, Ligia MĂRCUŢĂ, Roxana ROCŞOREANU, Liliana DUMITRU) 476

ANALE nr. 6/1991 _____ 487

Sesiunea de comunicări "AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN CONTEXTUL TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ", Bucureşti, 26-27 iunie 1991

Cuvânt înainte (Dumitru DUMITRU) 495

Orientări actuale privind agricultura ca obiect al cercetării ştiinţifice (acad. David DAVIDESCU) 501

Viitorul pădurilor României (acad. Constantin D. CHIRIŢĂ) 507

Ştiinţa şi tehnologia în agricultura contemporană: tendinţe, efecte sociale şi economice (prof. univ. dr. Ioan PUIA, dr. Viorel SORAN) 512

Biotehnologii în cultura plantelor (dr. Nicolae SĂULESCU, dr. Ana POPESCU) 525

Reformele agrare şi dezvoltarea social-economică a României (sec. XIX-XX) (dr. Damian HUREZEANU) 533

Reconstituirea proprietăţii ţărăneşti. Limite şi consecinţe (dr. Mircea CIUMARA) 540

Agricultura – victimă şi agent al poluării mediului înconjurător; armonizarea dezvoltării agriculturii cu păstrarea echilibrului ecologic (dr. ing. Corneliu RĂUŢĂ) 545

Resursele de apă şi gospodărirea lor, ca formulă fundamentală a strategiei dezvoltării durabile (prof. univ. dr. docent Simion HÎNCU, prof. univ. dr. Adrian GĂZDARU) 554

Conceptul de aşezare rurală în geografia românească (prof. univ. dr. Vasile CUCU, Petre DEICA) 564

Resursele de muncă din agricultură şi formarea noului tip de fermier agricol (prof. univ. dr. Mircea BULGARU) 569

Problemele zonei montane în cadrul strategiei de trecere a României la economia de piață (dr. Radu REY) 587

Agricultura şi teoria economică. Tranziția agriculturii româneşti la economia de piață: strategie şi cost social (Dumitru DUMITRU, dr. Marin POPESCU)..... 592

Organizarea şi mecanismul de funcționare a pieţelor produselor alimentare (Radu PATACHI, Anca BERINDEI). 605

Formarea noilor structuri agrare: pluralismul formelor de proprietate şi al exploatațiilor agricole (Constantin BOLOCAN)..... 613

Exploatația agricolă familială şi cooperația - viabilitate şi competitivitate (Eugen BURCEA) 619

Modelarea economică în gestiunea exploatației agricole (Cornelia SCUTARU) 624

Integrarea agroalimentară (pe exemplul producției de lapte i al produselor lactate) (Valeriu SIMA, Mariana GRODEA) 632

Echivalenții subvenției la producător şi la consumator în agricultură: experiențe şi efecte sociale (Filon TODEROIU) 640

"Societatea rurală" - starea actuală şi remodelarea structurilor economico-sociale (Aurelia SÂRBU, Violeta FLORIAN)..... 652

Metode de analiză a deciziilor de dezvoltare a agriculturii, previziune şi intervenții de reglare (dr. Simona BARA) 658

Valoarea adăugată şi consumurile intermediare în agricultură (Elena SIMA) 664

Metode de analiză economică a exploatațiilor agricole (Camelia ŞERBĂNESCU)..... 668

Proprietatea funciară şi exploatația agricolă în economia de piață (prof. univ. dr. Nicolae BELLI) 674

Reconstituirea proprietății țărăneşti:efecte economice şi sociale previzibile (pe exemplul jud. Sălaj) (dr. ing. Victor HĂLMĂJAN, ing. Mihail ŞTEFĂNESCU) 688

Calitatea vieții în mediul rural între proiect şi realitate – calitatea vieții comunităților rurale (Silviu TOMA)..... 700

Alcătuirea noilor structuri agrare şi implicaţiile social economice (pe exemplul comunei Belceşti, judeţul Iaşi) (conf. univ.dr. Constantin DROPU).....705

Retehnologizarea agriculturii concepte şi strategii (dr. ing. Petre SĂBĂDEANU).....713

Priorităţi în conservarea şi creşterea potenţialului productiv al resurselor de sol (dr. Ion MUNTEANU, Mihai PARICHI) 722

Sisteme de irigaţii: organizare, gestiune, eficienţă (dr. ing. Aurel LUP).....730

Biotehnologiile în creşterea animalelor (dr. Ioan CUREU).....740

Modelarea proceselor de formare a recoltelor: optim tehnic şi optim economic (Gheorghe OLTEANU) 749

Optimizarea conversiei furajelor pe baza modelării matematice şi a simulării proceselor metabolice la animale (dr. docent Gh. BURLACU, Radu BURLACU). 760

Tendinţe pe termen lung în producţia agricolă a României în contextul ciclurilor mondiale (dr. Victor AXENCIUC) 766

Legea fondului funciar şi rezolvarea problemei agrare (prof. dr. Letiţia ZAHIU) 772

Agricultura României şi integrarea europeană: premise, condiţii, efecte (Virginia CĂMPEANU) 777

Economia agroalimentară concepte, structuri, perspective (Dinu GAVRILESCU).....786

INDEX DE AUTORI.....795

Volumul X

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1991 _____1

ASIGURAREA ECONOMIEI NAŢIONALE CU RESURSE ENERGETICE PRIMARE

Introducere 7

Capitolul 1. Probleme actuale şi de perspectivă ale asigurării economiei naţionale cu energie primară.....9

Capitolul 2. Posibilități de asigurare a consumului de energie primară cu resurse energetice primare 20

2.1. Tendințele consumului de energie primară 21

2.2. Tendințele producției de energie primară şi posibilitățile de substituție a combustibililor 23

2.3. Acoperirea necesarului de energie primară din producția internă 26

Capitolul 3. Alternative ale evoluției industriei extractive a resurselor energetice primare 34

1.1. Țițeiul 34

3.1.1. Posibilități de descoperire a noi rezerve în funcție de resursele financiare şi materiale alocate ramurii 36

3.1.2. Asigurarea necesarului de capacități de producție şi a gradului de utilizare a acestuia în activitatea de foraj şi extracție a țițeiului 42

3.1.3. Unele aspecte sociale şi ecologice specifice ramurii 45

3.2. Gazele naturale 46

3.2.1. Posibilități de descoperire a noi rezerve 47

3.2.2. Asigurarea capacităților de producție şi a gradului de utilizare a acestora în activitatea de extracție. Variante de prognoză ale producției 51

3.3. Lignitul şi cărbunele brun 57

3.4. Huila 67

Capitolul 4. Aportul hidroenergiei, al energiei nucleare şi al resurselor energetice refolosibile la acoperirea necesarului de energie 75

4.1. Hidroenergia 75

4.2. Energia nucleară 85

4.3. Surse neconvenționale de energie 96

4.4. Recuperarea şi utilizarea resurselor energetice refolosibile 104

4.4.1. Situația actuală a recuperării resurselor energetice refolosibile 105

4.4.2. Perspectiva recuperării resurselor energetice refolosibile 111

Capitolul 5. Posibilități de completare din import a necesarului de resurse energetice primare 116

5.1. Gradul de dependență de piața externă în asigurarea consumului de resurse energetice 117

5.2. Elemente de optimizare a importului de resurse energetice 122

Capitolul 6. Concluzii 133

Anexe 139

Lista lucrărilor publicate în colecția Institutului de Economie Industrială (din 1990 Institutul de Cercetare a Relațiilor Interramuri şi a Structurilor Industriale) "Studii de Economie Industrială" 150

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1991 _____ 157

DIAGNOZA CALITĂȚII VIEȚII

Cuvânt înainte 162

I. Calitatea vieții – obiect al cercetării ştiințelor sociale 163

1. Cadrul teoretic 163
2. Valori, viață spirituală şi calitate a vieții 168
3. Proiectarea cercetării 172

II. Componentele calității vieții 177

1. Standardul economic al gospodăriei 177
1.1. Veniturile populației 177
1.2. Locuința 183
1.3. Înzestrarea gospodăriei 184
2. Condițiile locale de viață 187
2.1. Mediul ambiant 187
2.2. Servicii 189
3. Relațiile sociale 198
3.1. Mediul social 198
3.2. Viața de familie 201
4. Munca şi timpul liber 209
4.1. Calitatea umană a muncii 209
4.2. Timpul liber 218
5. Dimensiunea subiectivă a calității vieții 225
5.1. Valoarea subiectivă a prezentului în elaborarea proiecțiilor referitoare la calitatea vieții 225
5.2. Satisfacție/insatisfacție în viață 232

III. Analiza comparativă a calității vieții 236

Anexe 249

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 3-4/1991 _____271

CALITATEA SERVICIILOR PENTRU POPULAŢIE

1. Argument pentru necesitatea cercetării 277

2. Aspecte critice privind teoria generală a serviciilor 281

3. Calitatea serviciilor acordate populației gratuit sau cu înlesniri de plată 284

3.1. Serviciile pentru ocrotirea sănătății 284
3.1.1. Studiu-pilot privind calitatea serviciilor sanitare 294
3.1.2. Propuneri pentru reorganizarea serviciilor sanitare 302

3.2. Serviciile de asigurări sociale 306
3.2.1. Dimensiuni ale funcționării sistemului de asigurări sociale ... 307
3.2.2. Direcții ameliorative 337

3.3. Serviciile de asistență socială 365
3.3.1. Solicitanții serviciilor de asistență socială 367
3.3.2. Tipurile de servicii specifice asistenței sociale 371
3.3.3. Factorii care determină complexitatea serviciilor specifice asistenței sociale 373
3.3.4. Analiza calității serviciilor de asistență socială 377
3.3.5. Indicatori ai calității serviciilor de asistență socială 382
3.3.6. Propuneri de îmbunătățire a activității de asistență socială ... 384

3.4. Serviciile de învățământ 392
3.4.1. Axe calitative ale serviciului învățământ superior 400
3.4.2. Studiu-pilot 409

3.5. Serviciile culturale 411
3.5.1. Oportunitatea serviciilor culturale 413
3.5.2. Serviciile culturale în România 420

4. Serviciile plătite 428

4.1. Clasificarea serviciilor pentru populație existente în prezent în țara noastră 428

4.2. Situația consumului de servicii plătite în țara noastră în perioada 1980-1989 431

4.3. Analiza situației existente în sfera serviciilor pentru populație, conturarea principalelor probleme pe tipuri de servicii 433

4.4. Propuneri pentru ameliorarea sistemului 436

5. Aspecte ale evaluării costurilor şi eficienței serviciilor 439

6. Concluzii şi propuneri pentru ameliorarea sistemului 449

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 5/1991 _____ 453

POSIBILITĂŢI DE RESTRUCTURARE A CAPACITĂŢILOR DE PRODUCŢIE ÎN INDUSTRIE, ÎN CONDIŢIILE CREŞTERII AUTONOMIEI ÎNTREPRINDERILOR

Cuvânt introductiv 458

Capitolul 1. Modalităţi de sprijinire de către stat a restructurării capacităţilor de producţie din industrie 461

1.1. Sprijinirea modernizării capacităţilor de producţie, respectiv a diminuării acestor capacităţi în ramurile aflate în criză 471

1.2. Sprijinirea ramurilor de vârf şi a ridicării nivelului tehnic al producţiei .. 476

1.3. Susţinerea creării şi extinderii întreprinderilor mici şi mijlocii 479

Capitolul 2. Posibilităţi de orientare a investiţiilor în vederea restructurării capacităţilor de producţie 484

2.1. Tendinţe înregistrate pe plan mondial în domeniul investiţiilor 484

2.2.1. Posibilităţi de finanţare a investiţiilor în vederea restructurării capacităţilor de producţie 489

2.2.1. Rolul autofinanţării în susţinerea procesului investiţional 489

2.2.2. Alte surse de finanţare a investiţilor 497

Capitolul 3. Evaluarea întreprinderii – premisă a restructurării capacităţilor producţiei; probleme teoretice şi metode de determinare a valorii întreprinderii 501

3.1. Premise teoretice ale evaluării 503

3.2. Metode de determinare a valorii întreprinderii 508

3.2.1. Valoarea substanţială 510

3.2.2. Goodwill-ul şi elementele care îl determină 523

3.2.3. Valoarea de randament 530

INDEX DE AUTORI _____ 533

Volumul XI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/1991 _____ 1

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE – SINTEZE

Partea I

Cuvânt înainte 7

EVALUAREA NIVELULUI DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A ROMÂNIEI COMPARATIV CU 118 ŢĂRI 9

Nivelul dezvoltării economico-sociale a României în context mondial şi european 11
Profilul dezvoltării României comparativ cu ţările Europei 16
Produsul naţional brut (PNB) pe locuitor 21
Productivitatea socială a muncii 24
Indicatori ai cercetării ştiinţifice şi dezvoltării tehnologice 30
Consumul total de energie pe locuitor 35
Valoarea adăugată din industria prelucrătoare pe locuitor 39
Randamentul la cereale 43
Randamentul la lapte 47
Numărul de tractoare la 1.000 hectare 50
Consumul de îngrăşăminte chimice la hectar 54
Exportul pe locuitor 58
Indicatorii turismului internaţional 61
Ponderea populaţiei neagricole în totalul populaţiei active 64
Ponderea populaţiei urbane în populaţia totală 70
Disponibilităţile alimentare de calorii pe locuitor-zi 73
Consumul mediu zilnic de proteine de origine animală pe locuitor 77
Numărul de medici la 10.000 de locuitori 79
Numărul de paturi de spital la 10.000 locuitori 80
Ponderea elevilor din învăţământul secundar în totalul populaţiei de vârstă corespunzătoare 83
Ponderea studenţilor în populaţia de 20-24 ani 87
Numărul de aparate tv la 1.000 de locuitori 90
Speranţa de viaţă 93

PIAŢA MUNCII ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA 97

Dimensiuni, caracteristici şi tendinţe ale formatării şi funcţionării pieţei muncii 99

echilibrul cererii şi ofertei de forţă de muncă 120
Repere ale creării unui nou sistem informaţional în domeniul forţei de muncă 140

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1991 _____ 149

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE – SINTEZE

Partea a II-a (multiplicată în nr. 7/1991)

PROBLEMATICA PROPRIETĂŢII ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA ACTUALĂ 157

ROLUL ÎNTREPRINDERII ÎN CONDIŢIILE DESCENTRALIZĂRII CONDUCERII ŞI TRECERII LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 169

Îmbunătăţirea organizării şi conducerii forţei de muncă în condiţiile tranziţiei întreprinderilor la economia de piaţă 170
Organizarea şi conducerea activităţilor de cercetare dezvoltare 178
Posibilităţi de perfecţionare a organizării şi conducerii funcţiunii comerciale în condiţiile creşterii autonomiei întreprinderilor 181
Conducerea şi organizarea specializării în producţia şi relaţiile contractuale de cooperare în perioada de tranziţie la economia de piaţă 187
Gestiunea economico-financiară a întreprinderilor în condiţiile trecerii la economia de piaţă 195

ECONOMIA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE 203

MINIMUL DE TRAI (PRAGUL DE SĂRĂCIE) ÎN ROMÂNIA 213

ASPECTE ECONOMICO-SOCIALE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN ROMÂNIA

Familia şi politica familială 221
Familia şi reproducerea populaţiei în România 228
Veniturile familiei – instrument al politicii familiale 243

UNELE PROBLEME ALE REFORMELOR ECONOMICE ÎN BULGARIA ŞI URSS

Problemele reformei economice în Bulgaria 247
Evoluţii în concepţia programelor de reformă a economiei în URSS 259

PROBLEMATICA COMUNITĂŢII ECONOMICE EUROPENE ÎN PERSPECTIVA REALIZĂRII PIEŢEI UNICE 272

DEZVOLTAREA INDUSTRIEI MECANIZATE ÎN ROMÂNIA, 1859-1914 ..286

ROMÂNIA ECONOMICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN - 1938.....293

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1991 _____297

POLITICI ORIENTATE SPRE ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII VIEŢII – partea I

Introducere.....303

I. POLITICA SOCIALĂ ŞI CALITATEA VIEŢII.....305

1.1. Conceptul de politică socială.....305

1.2. Calitatea vieţii şi politicile calităţii vieţii.....306

1.3. Controverse în jurul politicii sociale.....307

II. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL POLITICILOR SOCIALE.....312

2.1. Politicile sociale în ţările est-europene.....312

2.1.1. Polonia.....313

2.1.2. URSS.....330

2.1.3. Ungaria.....343

2.2. Politici sociale în ţări cu economie de piaţă.....353

2.2.1. Comunitatea Economică Europeană.....353

2.2.2. Germania.....378

2.2.3. Suedia.....400

2.2.4. Marea Britanie.....407

2.2.5. *Statele Unite ale Americii.....411*

2.2.6. Venezuela.....419

Partea a II-a (multiplicată în nr. 9/1991)

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9/1991 _____435

POLITICI ORIENTATE SPRE ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII VIEŢII – partea I

Introducere.....441

III. STRATEGII ECONOMICE ŞI NONECONOMICE DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A CALITĂŢII VIEŢII.....443

3.1. Strategii economice.....443

3.1.1. Consideraţii generale.....443

3.1.2. Repere şi principii ale strategiei de îmbunătăţire a calităţii vieţii . *445*
3.1.3. Strategii economice în perioada de tranziţie *448*
3.2. Strategii noneconomice 456
3.2.1. Calitatea globală a vieţii sociale *456*
3.2.2. Calitatea sediului politic *458*
3.2.3. Calitatea educaţiei *465*
3.2.4. Calitatea vieţii de muncă *466*
3.2.5. Calitatea vieţii de grup *467*
3.2.6. Calitatea mediului cultural *469*

IV. POLITICA SOCIALĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 472

4.1. Rolul politicii sociale în etapa de tranziţie spre o economie de piaţă 472
4.2. Principii de elaborare a programelor de protecţie socială 477
4.3. Direcţii de acţiune 485

ANEXE 489

INDEX DE AUTORI 497

Volumul XII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/1991 _____ 1

ECONOMIA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE ŞI A DIFUZĂRII PROGRESULUI TEHNIC

1. Cuvânt introductiv 7

2. Delimitări noţionale şi probleme metodologice 11

2.1. Delimitări noţionale de bază 11
2.2. Precizări noţionale şi teoretice-metodologice ale inputurilor în activitatea de cercetare-dezvoltare 20
2.3. Aspecte ale estimării valorice a cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea 28

3. Aspecte şi tendinţe ale inputurilor cercetării şi dezvoltării 45

3.1. Dinamica şi modificări structurale ale cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea 53
3.2. Dinamica şi modificări structurale ale ocupării forţei de muncă 87

4. Forțele pieței, strategii şi politici în domeniul cercetării şi dezvoltării 102

The economy of scientific research 117

L'economie de la recherche scientifique 120

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 11/1991 _____ 123

PIAȚA MUNCII ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE LA ECONOMIA DE PIAȚĂ. DIMENSIUNI. CARACTERISTICI. TENDINȚE

Cuvânt înainte 129

CAPITOLUL I. Piața muncii. Concept. Caracteristici. Tendințe 130

1. Concept. Caracteristici. Funcții. Mecanisme 131
2. Piața muncii în condițiile economiei planificate supercentralizate. Unele aprecieri 142
3. Repere ale creării şi funcționării pieței muncii în perioada de tranziție 148

Note şi referințe bibliografice 157

CAPITOLUL II. Oferta de forță de muncă în România în perioada 1990-2005 .. 160

2.1. Evoluția demografică şi incidența sa asupra ofertei de forță de muncă 162
2.2. Elasticizarea ofertei de forță de muncă 170
2.3. Efecte ale restructurării şi retehnologizării asupra ofertei de forță de muncă 176

Note şi referințe bibliografice 178

CAPITOLUL III. Cererea de forță de muncă. Caracteristici şi tendințe 180

3.1. Concept. Tipuri de cerere de forță de muncă 180
3.2. Cererea de forță de muncă în România. Nivel. Perspective 183
3.3. Capacitatea de absorbție a forței de muncă 196

Note şi referințe bibliografice 199

CAPITOLUL IV. Echilibrul între cererea şi oferta de forță de muncă, abordări teoretico-metodologice în perspectiva tranziției la economia de piață 200

4.1. Conceptul de echilibru economic şi ocuparea forței de muncă 200
4.2. Condiții, factori şi pârghii posibile de asigurare a stării de echilibru în ocuparea forței de muncă 210
4.3. Factori şi pârghii de echilibru ale cererii şi ofertei de forță de muncă 217

4.4. Variante-scenarii privind echilibrul ocupării forței de muncă în România 241
Surse bibliografice 259

CAPITOLUL V. Repere pentru crearea unui sistem informațional în domeniul forței de muncă 260

5.1. Cerințe ale unui nou sistem informațional în domeniul pieței muncii 262
5.2. Sistemul de indicatori 264
5.3. Colectarea şi organizarea informațiilor 275
5.4. În loc de concluzii 281
Note şi referințe bibliografice 287

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 12/1991 _____ 289

RESURSE ENERGETICE PE PLAN MONDIAL

CAPITOLUL 1. Strategii şi politici energetice 295

CAPITOLUL 2. Tendințe pe plan mondial privind industria extractivă a țițeiului 302

CAPITOLUL 3. Tendințe pe plan mondial privind industria extractivă a gazelor naturale 312

CAPITOLUL 4. Tendințe pe plan mondial privind industria extractivă a cărbunelui 327

CAPITOLUL 5. Tendințe pe plan mondial privind energia nucleară şi hidroenergia 338

CAPITOLUL 6. Surse de energie neconvenționale 353

CAPITOLUL 7. Resursele energetice refolosibile 366

CAPITOLUL 8. Perspectivele energeticii mondiale 372

INDEX DE AUTORI _____ 385

Volumul XIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1-2/1991 _____ 1

ROMÂNIA ÎN ANUL 1990

Reformă, tranziție, speranțe (Teodor NICOLAESCU) 5

Starea economiei româneşti la 31.XII.1990 26

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluția economiei americane la sfârşitul anului 1990 39

ECOMOND DATA NR. 9/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ 45

Evoluția cotațiilor de bursă şi a prețurilor de tranzacție ale principalelor mărfuri pe piețele externe 45

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1991 _____ 51

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Caracteristici ale regimurilor investițiilor externe de capital practicate într-o serie de țări europene occidentale (Sofia ANDREOIU) 54

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Polonia la ora adevărului (Romanița GÂDINCEANU) 110

Polonia: deocamdată, un milion de şomeri 81

Polonia: şocul liberalizării prețurilor 83

Cum trăieşte o familie în Polonia? 85

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Management, conducere modernă sau autocratică (Mihaela MIRON) 87

PROBLEME ECONOMICE NR. 4-5-6/1991 _____ 93

CUVÂNT ÎNAINTE 96

Consolidarea legală a procesului de privatizare (M. MEYER) 103

Program general de privatizare (D. GRINDEA) 110

Proceduri de privatizare (J.P. PLATT) 120

DISCUȚII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE 134

Unele considerații privind repartizarea gratuită a întregii averi naționale către populație (D. GRINDEA)..... 139

Legea contractelor în economia de piață (J.P. PLATT)..... 142

Activitatea bancară de investiții în contextul privatizării (A. POPPER) 147

DISCUȚII PE MARGINEA TEMELOR PREZENTATE 156

Cadrul contabil (R.J. de REINA)..... 162

DISCUȚII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE 170

Strategii de privatizare pe plan mondial (R.J. de REINA)..... 173

Rolul comunicațiilor în restructurarea economiei. Marketingul (A. HALL)..... 179

Formarea de societăți mixte (L. SAVA)..... 187

DISCUȚII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE 193

Principii financiare şi operaționale ale cooperării (L. SAVA)..... 196

DISCUȚII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE 201

În loc de concluzii (A. POPPER)..... 221

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8/1991 _____ 235

1. Cadrul teoretico-metodologic al elaborării indicatorilor calității vieții 238

1.1. Abordarea problemei 239

1.2. Încercări de definiție 246

2. Domenii şi indicatori ai calității vieții..... 250

3. Lista de indicatori ai calității vieții 256

4. Note bibliografice şi alte trimiteri..... 295

PROBLEME ECONOMICE NR. 9-10/1991 _____ 263

RESTRUCTURAREA SISTEMULUI DE PREȚURI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE SPRE ECONOMIA DE PIAȚĂ (NECESITATE, OPORTUNITATE, DIRECȚII) (Constantin MARIN)

INTRODUCERE 269

CAPITOLUL I - Starea actuală a economiei şi a sistemului de prețuri; elemente de diagnostic 272

CAPITOLUL II - Redimensionarea parametrilor funcționali ai economiei. acumularea, procesul investițional şi formarea prețurilor 275
Prețurile şi procesul investițional 276
Factorii reglatori în economia de piață 278
CAPITOLUL III - Crearea mediului concurențial 281
Demontarea monopolului producătorului 281
Restructurarea raportului de forțe din economie 284
Autonomizarea şi atomizarea producătorilor (ofertei) 285
- Delimitări în sfera conducerii 286
- Atomizarea producătorilor 287
- Privatizarea sectorului public 288

Restricții, disfuncționalități şi modalități de eliminare în procesul demonopolizării producției 290
CAPITOLUL IV - Necesitatea şi premisele relansării producției 294
CAPITOLUL V - Liberalizarea prețurilor 299
Repere şi strategii de liberalizare a prețurilor 299
Liberalizarea treptată a prețurilor 302
Liberalizarea accelerată (“şoc”) a prețurilor 305
Acumulările concrete şi stadiul actual al mecanismului formării prețurilor 307
CONCLUZII 311
Lista selectivă a lucrărilor consultate 314

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/1991 _____ 317

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII
Considerații asupra necesității unui nou sistem de pensii în țara noastră (Camelia GHEORGHE) 321

DOCUMENTAR

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
Clauza națiunii celei mai favorizate (Valeriu VELCIU) 327

FINANȚE INTERNAȚIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Noi reglementări valutare în URSS 342

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ

Teleroboții (Luoana DULGHERU) 350

INFORMARE FAPTICĂ, nr. 1/1991

Canada - principalii indicatori economico-financiari, 1970-1989 353

CORESPONDENȚE INTERNAȚIONALE

Camera economică federală a Austriei şi Biroul Comercial al Ambasadei Austriei la Bucureşti

Principii ale economiei de piață 357

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/1991 _____ 367

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Asistența pentru Europa de Est serveşte oare la ceva? (Christian HOCEPIED) 371

INSTITUTUL DE CONJUNCTURĂ ŞI MARKETING PENTRU COMERȚUL INTERIOR

Politica în domeniul forței de muncă în Ungaria (Csaba HALMOS) 393

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Activitatea de marketing în România. Confruntarea cu mutațiile în comportamentul consumatorului occidental (Mihaela MIRON) 413

CORESPONDENȚE DIN STRĂINĂTATE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Conjunctura economică a Austriei 419

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/1991 _____ 431

STUDII DE PIAȚĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piața internațională a geamurilor şi restructurarea industriei geamurilor (Ştefan NICOLAE) 434

SĂ FACEM CUNOŞTINȚĂ CU

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Agricultura şi cercetările economice în Moldova Sovietică
(D. GAVRILESCU, R. PATACHI, C. BOLOCAN, C. ZORCA) 454

COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Regimul investițiilor externe şi al societăților cu participare străină
la capital în Indonezia, Israel şi Kenia (Ioana FEIER) 480

ECOMOND DATA NR. 1/1991

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluția cotațiilor de bursă şi a prețurilor de tranzacție
ale principalelor mărfuri pe piețele externe..... 499
Evoluția cursurilor valutare (medii lunare)..... 500
Evoluția indicilor prețurilor de export ai RFG..... 501

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1991 _____ 505

INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE

ELEMENTE DE RESTRUCTURARE ALE SISTEMULUI FISCAL
ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE SPRE ECONOMIA DE PIAȚĂ

Economia sistemului fiscal în ştiința finanțelor
(Carmen CORDUNEANU) 509
Trăsături esențiale ale taxei pe valoarea adăugată
(Rodica BĂLĂNESCU) 516
Impozitul general pe venitul personal (Dorina ANTOHI)..... 522
Unele aspecte privind problema veniturilor invizibile
(Roxana ROCSOREANU) 528

ECOMOND DATA Nr. 2/1991

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluția cotațiilor de bursă şi a prețurilor de tranzacție
ale principalelor mărfuri pe piețele externe 531
Evoluția indicilor prețurilor de export ai RFG..... 532
Evoluția cursurilor valutare 535

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19-20/1991 _____ 537

TIMPUL LIBER - TEORIE ŞI CERCETĂRI EMPIRICE

PARTEA I. TIMPUL LIBER ŞI CALITATEA VIEȚII.
CONSIDERAȚII TEORETICE (Marcel DORU)

Capitolul I. Timpul liber 543

1.1. Conceptul 543
1.2. Două ipostaze ale relației muncă – timp liber 548
1.3. Timpul liber ca realitate socială 551

Capitolul II. Rolul timpului liber în creşterea calității vieții 554

2.1. Aspirația către libertate 554
2.2. Etape ale contribuției timpului liber la creşterea calității vieții 556
2.3. Contribuția societății 560

Capitolul III. Câteva direcții posibile ale analizei empirice
a relației timp liber-calitatea vieții 562

Note şi trimiteri bibliografice 564

PARTEA II. TIMPUL LIBER AL ELEVILOR (Laureana URSE)

Capitolul I. Cadrul teoretico-metodologic 565

Capitolul II. Rezultatele cercetării 568

2.1. Timp de muncă-aspirații-timp liber 568
2.2. Părinții şi timpul liber 575
2.3. Timpul liber al elevilor 576
2.3.1. Radioul şi televiziunea *577*
2.3.2. Muzica şi filmul *581*
2.3.3. Lectura *588*
2.3.4. Alte activități *594*
2.4. Timpul liber – sursă de satisfacție 595
2.5. Concluzii 597

Tabele anexă 599

INDEX DE AUTORI 613

Volumul XIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1991 _____ 1

INSTITUTUL DE CONJUNCTURĂ ŞI MARKETING PENTRU TURISM

NOI ORIENTĂRI ÎN DEZVOLTAREA TURISMULUI ROMÂNESC
(dr. Ioan ISTRATE, Cristina MAIER)

Introducere 5

I. De la premise la direcţii de acţiune 5

II. Turismul românesc prin prisma teoriilor de dezvoltare turistică 7

III. Cadrul general al concepţiei dezvoltării turismului românesc 10

IV. Evaluarea impactului dezvoltării turismului 14

4.1. Impactul economic 14
A. Crearea de noi locuri de muncă 15
B. Dezvoltarea regională 16
C. Competiţia intersectorială 17
D. Inflaţia 18
E. Efectul multiplicator 19
4.2. Impactul sociocultural 22
4.3. Impactul ecologic 25

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/1991 _____ 31

Agricultura în dubla ipostază – factor economic şi client al restului economiei 37

Mutaţii cantitative şi structurale în cererea de produse agroalimentare 44

Oferta agriculturii de tranziţie – estimări de nivel şi structură 56

Marketingul în practica organizării pieţelor produselor agricole (necesităţi, oportunităţi, direcţii) 65

Formarea noilor structuri agrare: proces economico-social complex şi de durată 74

Structura agrară – concept – tendinţe 83

Organizarea activităţilor economice prin integrare, în sfera agroalimentară 86

Premise metodologice ale abordării ştiinţifice a dezvoltării rurale 93

Indicatorii calităţii vieţii rurale 98

Indicatori demografici în mediul rural 103

Sărăcia rurală 107

Modalităţi de cuantificare a deciziilor de politica economică pentru susţinerea agriculturii 113

Unele particularităţi ale retehnologizării în producţia vegetală 118

Analiza economică a exploataţiilor agricole - aspecte metodologice 124

Propuneri pentru internalizarea costurilor privind protecţia mediului înconjurător în agricultură 131

PROBLEME ECONOMICE NR. 24-25/1991 _____ 137

REEVALUAREA LOCULUI ŞI ROLULUI INDUSTRIEI CHIMICE ŞI PETROCHIMICE ÎN COMPLEXUL ECONOMIC NAŢIONAL (Laureana URSE, Marcel DORU)

Introducere… 143

Capitolul I. Locul şi rolul industriei chimice şi petrochimice româneşti în complexul economic naţional 145

Capitolul II. Starea actuală a funcţionării aparatului productiv al ramurii în raport cu cerinţele unei activităţi economice eficiente 155

Capitolul III. Evoluţia şi tendinţele înregistrate pe plan mondial în dezvoltarea industriei chimice 160

Capitolul IV. Priorităţi în procesul de restructurare a industriei chimice şi petrochimice din România 166

Anexa 1. Evoluţia structurii producţiei marfă pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1989 181

Anexa 2. Ponderea consumului energetic al diferitelor subramuri şi grupe de produse din industria chimică în consumul energetic al ramurii şi gradul de valorificare al energiei consumate 182

Anexa 3. Nivelurile principalilor indicatori de caracterizare a activităţii economico-productive şi de CS-DT în principalele subramuri ale industriei chimice 183

Anexa 4. Evoluţia producţiei marfă pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1989 184

Anexa 5. Evoluția valorii medii a fondurilor fixe din activitatea totală, pe principalele subramuri din industria chimică şi petrochimică, în perioada 1985-1988 185
Anexa 6. Consumul mediu de energie electrică pe tona de sodă caustică (100% NaOH) electrolitică în România şi în unele țări membre ale CAER..... 186
Anexa 7. Consumurile specifice de materii prime şi de energie pentru fabricarea sodei calcinate, în România şi în Anglia..... 186
Anexa 8. Consumul cumulat de energie la fabricarea amoniacului în România şi în alte țări membre ale CAER 187
Anexa 9. Performanțele tehnologice comparative ale instalațiilor de obținere a ureei, în funcțiune, în România şi SUA (anul 1987) 188
Anexa 10. Cantitățile totale de substanțe poluante deversate în mediu, în anul 1987 de către unitățile MIChP 189
Anexa 11. Evoluția efectivului personalului muncitor din principalele ubramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1988 190
Anexa 12. Evoluția gradului de înzestrare a muncii în perioada 1985-1988, în principalele subramuri ale industriei chimice 191
Anexa 13. Evoluția beneficiilor (+) sau pierderilor (-) nete din activitatea totală, pe principalele subramuri din industria chimică şi petrochimică, în perioada 1985-1988 192
Anexa 14. Evoluția ratei rentabilității în activitatea totală în perioada 1985-1988, pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice 193
Anexa 15. Evoluția consumului specific de energie electrică în perioada 1985-1988, pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice 194
Anexa 16. Evoluția eficienței brute a fondurilor fixe pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1988 195
Anexa 17. Evoluția eficienței nete a fondurilor fixe în perioada 1985-1988 pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice..... 196

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1991 _____ 197

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

PROBLEMA LOCUINȚELOR ÎN URSS

I. DIAGNOZA 201
A. Parametri de cantitate *202*
B. Aspecte de calitate *205*
C. Administrarea şi repartiția actuală a locuințelor – între acceptare şi dezavuare *207*
II. REFORMĂ 211
A. Cadrul oficial *212*
B. Principalele prevederi *213*
C. Presiunea cererii neacoperite *214*
D. Resursele – restricții şi căi de suplimentare *216*
III. ÎNTRE RELAȚII DE PIAȚĂ ŞI PROTECȚIE SOCIALĂ 220
A. Locuințe – bun social sau obiect al relațiilor de piață? *220*
B. Protecția socială în sfera locativă *221*

PROBLEME ECONOMICE NR. 27-28/1991 _____ 225

STUDIU REFERITOR LA DEZVOLTAREA STATISTICILOR PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ŞI A AŞEZĂRILOR UMANE (Ştefan NICOLAE, Florica TODIRAŞCU)

Introducere 231

A. Caracteristici ale statisticilor mediului 235

B. Cadrul pentru dezvoltarea statisticilor mediului – CDSM 235
A. Activități sociale şi economice, evenimente naturale 237
B. Incidența asupra mediului de activități 238
C. Reacții ale incidențelor asupra mediului 238

C. Obiectivele şi structura Raportului privind dezvoltarea CDSM 238
I. Statistici asupra aşezărilor omeneşti 241
A. Noțiunea de aşezări umane 241
B. Preocupări privind aşezările umane 241
C. Probleme generale de metodologie 243

II. Statistici privind aşezările umane: concepte şi metode 246
A. Activităţi sociale şi economice, evenimente naturale 246
A.1. Creşterea şi evoluţia aşezărilor umane..... 246
A.2. Alte activităţi 246
A.3. Evenimentele naturale 253
B. Incidenţe ale activităţilor/evenimentelor asupra mediului 253
B.1. Statutul construcţiilor şi al infrastructurilor 254
B.2. Starea resurselor necesare vieţii 258
B.3. Sănătatea şi bunăstarea populaţiei în aşezările umane 261
C. Reacţii la incidenţele asupra mediului ambiant 266
C.1. Politici şi programe privind aşezările omeneşti 266
C.2. Supravegherea nivelului poluării şi lupta împotriva poluării..... 268
C.3. Prevenirea catastrofelor naturale şi reducerea riscurilor 272
D. Inventare, stocuri şi condiţii de referinţă 272
D.1. Stocurile de clădiri şi infrastructuri 272
D.2. Inventare privind mediul înconjurător 274

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1991 _____ 277

ASPECTE ALE REFORMEI DIN MAI MULTE ŢĂRI ALE EUROPEI DE EST

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Europa de Est

Colapsul economic al Răsăritului 281
Europa Centrală: pieţe noi – speranţe noi 282
Sisteme ajutătoare în perioada inflaţiei 284

Cehoslovacia

Primii paşi ai reformei 287
Planul reformei economice în Republica Federativă Cehă şi Slovacă..... 296
Elemente de frânare a inflaţiei 298
Limitări în intervenţiile asupra reglementării preţurilor 299
Sistemul de licenţe pentru export-import..... 300

Polonia

Polonia se îndreaptă către fundamentalism?..... 303

Date statistice despre reforma economică 304
Întreprinderi privatizate 305
URSS 306
Înaintea uraganului social? 306
Există spațiu pentru manevră? 308
Posibilitatea firmelor din Vest de a vinde în URSS 310
Clubul băncilor la Moscova 311

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31-32/1991 _____ 313

INDUSTRIA DIN ROMÂNIA INTERBELICĂ

CUVÂNT ÎNAINTE 319

PARTEA I. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ DIN ROMÂNIA, ÎNTRE ANII 1921 ŞI 1939 320

1. Regimul de exploatare şi de valorificare a zăcămintelor miniere, în perioada interbelică 321
2. Structura industriei extractive în perioada interbelică 329
3. Dinamica producției industriale extractive în perioada interbelicăx 331
4. Factorii de creştere a producției industriei extractive, în România interbelică 352

PARTEA A II-A. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN ROMÂNIA INTERBELICĂ 379

CAPITOLUL I. PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ 379

1. Dinamici 379
2. Structuri 390

CAPITOLUL II. FACTORII DE CREŞTERE 403

1. Forța de muncă 403
2. Productivitatea muncii 408

CAPITOLUL III. CÂTEVA SEMNIFICAȚII 419

NOTE BIBLIOGRAFICE 430

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1991 _____ 439

NIVELUL DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ROMÂNIEI COMPARATIV CU ALTE ȚĂRI (evaluare pe baza unui indicator sintetic agregat) (dr. Constantin GRIGORESCU)

I. Aspecte teoretice şi metodologice 443

II. Dimensiunile indicatorului sintetic agregat. Variante. Semnificaţii. Decalaje. 448

III. Poziţia României în ierarhia mondială şi europeană. Mărimea indicatorilor şi decalaje 459

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/1991 _____ 465

PROPRIETATEA PRIVATĂ – BAZA ECONOMICĂ A DEMOCRATIZĂRII SOCIETĂȚII ROMÂNEŞTI

În loc de prefață 469

Privatizarea soluție sigură de protejare a populației României în tranziția spre economia de piață 470

Capitolul 1. Cu ce începem Marea Reformă? 472

Capitolul 2. Cadrul juridic necesar realizării economiei de piață 482

Capitolul 3. Proiectul guvernamental pentru privatizare 487

Capitolul 4. Anteproiect: Legea privatizării 499

4.1. Expunere de motive 499

4.2. Legea privatizării 500

4.3. Adnotări şi comentarii la Anteproiectul privind “Legea privatizării” 512

În loc de concluzii 527

INDEX DE AUTORI 522

Volumul XV

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/1991 _____ 1

BULETINUL SEMINARULUI ŞTIINŢIFIC
"MODELAREA ECONOMIEI NAŢIONALE", NR. 1

Modelarea macroeconomică şi tranziţia la economia de piaţă
(acad. Emilian DOBRESCU) 7

Interpolare, aproximare, ajustare (dr. mat. Dan MATEESCU) 14

Studiu preliminar cu privire la blocul "Populaţie şi forţă de muncă"
(Anca DACHIN, Elena Antineea STROE) 35

Un model agregat al agriculturii (Gheorghe AVRĂMIŢĂ, Simona BARA,
Minodora MOLDOVAN, Filon TODEROIU) 76

Studiu preliminar cu privire la blocul "social"
(dr. Hildegard PUWAK, drd. Liviu Stelian BEGU) 83

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1991 _____ 113

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Cuvânt înainte 117

Aspecte conceptual-metodologice privind sărăcia (Doina CĂLIN) 118

Scalele de echivalenţă în măsurarea sărăciei (dr. Hildegard PUWAK) 140

Impozitul negativ – soluţie şi necesitate (Bogdan IATAN) 148

Metodologii de determinare a pragului sărăciei (Gheorghe BARBU) 156

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40/1991 _____ 169

ELEMENTE DE FUNDAMENTARE A POLITICII REGIONALE
ÎN CONDIŢIILE ACTUALE ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

Introducere 175

I. Conţinutul, obiectivele şi căile de realizare a politicii regionale.
Locul şi rolul planificării regionale în politica regională 176

1. Rolul politicii regionale în dezvoltarea economică şi socială 177

2. Tipurile de acțiune şi obiectivele politicii regionale 181
3. Posibilități de acțiune în politica regională 185
4. Considerații privind programele de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale 195
II. Aspecte teoretice şi practice privind structurarea teritoriului național pentru cerințele politicii regionale 201
1. Structuri teritoriale ale spațiului național 201
2. Criterii şi modalități de zonare economică 205
3. Corelația: structuri teritoriale-politici regionale în unele țări europene 209
4. Considerații privind structurarea teritoriului țării noastre 222
Anexă 236
Bibliografie 246

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42-43/1991 _____ 249

PROBLEME ALE ŞOMAJULUI
- CU PRIVIRE SPECIALĂ LA RATA DE ŞOMAJ -

1. Argumente pentru măsurarea şi analiza sistematică a şomajului 255
2. Delimitări conceptuale. Definiția internațională standard (BIT). Definiții naționale. Elemente comune. Deosebiri 260
2.1. Precizări preliminare 260
2.2. Populația activă 263
2.3. Populația ocupată 263
2.4. Definiția internaționala standard (BIT) a şomajului 266
2.5. Subocuparea (şomaj parțial) 271
3. Rata de şomaj 273
3.1. Concept 273
3.2. Modalități de calcul şi exprimare 273
4. Surse de date. Modalități de colectare a acestora 277
4.1. Surse de date 278
4.2. Modalități de colectare a datelor utilizate în diferite țări 282
5. Măsurarea statistică a şomajului în România 288
5.1. Cu privire la statistica ocupării şi şomajului 288
5.2. Conceptul de “şomer” în statistica din România 290

5.3. Surse de date. Colectarea, prezentarea şi difuzarea acestora 292

6. Remarci finale. Propuneri 295

Anexae 300

PROBLEME ECONOMICE NR. 44-45-46-47/1991 _____ 323

ABORDĂRI CONCEPTUALE, METODOLOGICE ŞI LEGISLATIVE ALE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR SPECIFICE ŢĂRII NOASTRE

INTRODUCERE 331

Capitolul 1. NECESITATEA PUNERII SUB CONTROL A FENOMENULUI POLUĂRII INDUSTRIALE ÎN ROMÂNIA 333

1.1. Poluarea industrială şi necesitatea unei strategii a protecţiei mediului înconjurător 334

1.2. Locul protecţiei mediului în procesul restructurării industriale 337

1.3. Reactualizarea cadrului legislativ al protecţiei mediului 340

1.4. Diminuarea efortului social şi stimularea întreprinderilor industriale în scopul reducerii intensităţii fenomenului de poluare 344

Capitolul 2. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ŞI POLUAREA – SUPORT TEORETIC PENTRU O STRATEGIE NAŢIONALĂ DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 349

2.1. Relaţia dezvoltare/poluare în lumina lucrărilor Clubului de la Roma 350

2.2. Poluarea mediului şi creşterea entropiei sistemelor economice 351

2.3. Abordări recente ale relaţiei dezvoltare/poluare 355

2.4. Relaţia dezvoltare economică/poluare în viziunea specialiştilor români .. 360

2.5. Suport teoretic pentru elaborarea unei strategii de protecţie a mediului înconjurător în România 361

Capitolul 3. ELEMENTE METODOLOGICE PENTRU EVALUAREA POTENŢIALULUI POLUANT AL PLATFORMELOR INDUSTRIALE – BAZA DE ELABORARE A STRATEGIILOR DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 367

3.1. Cadrul teoretic: abordarea entropică a proceselor de fabricaţie şi poluarea mediului; cuantificarea potenţialului poluant 368

3.2. Metodologie de evaluare a potenţialului poluant al platformelor industriale 376

Capitolul 4. PÂRGHIILE ECONOMICE – MIJLOACE DE CONTROL ŞI PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR.....379

4.1. Abordarea economică a protecției mediului înconjurător..... 379

4.2. Experiența mondială privind utilizarea pârghiilor economice în asigurarea protecției mediului înconjurător..... 382

4.3. Aspecte privind utilizarea pârghiilor economico-financiare în asigurarea protecției mediului în țara noastră 389

4.4. Propuneri de perfecționare a pârghiilor şi instrumentelor economice utilizate în scopul protecției şi refacerii mediului înconjurător..... 395

Capitolul 5. "INTERNALIZAREA" EXTERNALITĂȚILOR, CALE DE DIMINUARE A EFORTULUI SOCIAL ŞI DE STIMULARE A ACTIVITĂȚII ÎNTREPRINDERILOR ÎN SCOPUL REDUCERII IMPACTULUI PROCESELOR DE FABRICAȚIE INDUSTRIALĂ ASUPRA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR.....400

5.1. Precizări noționale 401

5.2. Necesitatea "internaționalizării" externalităților..... 404

5.3. Oportunitatea abordării externalităților în țara noastră..... 407

5.4. Propuneri de internalizare a costurilor privind protecția mediului înconjurător..... 411

5.5. Eforturi preconizate şi efecte scontate ca urmare a aplicării strategiei de protecție a mediului; caracterul productiv şi eficiența cheltuielilor pentru acțiunile antipoluante 418

CONCLUZII.....425

ANEXE.....427

Anexa 3.1. Elemente metodologice pentru evaluarea potențialului poluant al proceselor de producție de pe o platformă industrială 427

Anexa 4.1. Evoluția valorii fondurilor fixe pentru protecția mediului înconjurător pe principalii beneficiari în perioada 1985-1989..... 439

Anexa 4.2. Evoluția personalului ocupat în acțiuni de protecția mediului înconjurător în țara noastră în perioada 1985-1989 440

Anexa 4.3. Observații referitoare la proiectul "Legii privind protecția mediului înconjurător" 441

Anexa 4.4. Tarife unice pentru serviciile specifice organelor de gospodărire a apelor, propuse de Comisia guvernamentală pentru elaborarea Programului economic al Guvernului 444

Anexa 4.5. Penalităţi pentru abateri de la normele privind prelevarea apelor din surse şi evacuarea apelor im purificate, propuse de Comisia guvernamentală pentru elaborarea Programului economic al Guvernului 445
Anexa 4.6. Evoluţia şi structura subvenţiilor pentru protecţia mediului în Elveţia, în perioada 1970-1988 447
Anexa 5.1. Metode de optimizare a cheltuielilor destinate acţiunilor antipoluante şi efectelor poluării asupra mediului. Reducerea gradului de poluare la nivelul optim..... 448
Lista lucrărilor publicate în colecţia Institutului de Economie Industrială (din 1990 Institutul de Cercetare a Relaţiilor Interramuri şi a structurilor industriale) "Studii de economie industrială" **456**

INDEX DE AUTORI _____ 446

Volumul XVI

ROMANIAN ECONOMIC DIGEST - JANUARY 1991 _____ 1

INTRODUCTION 5

THE REVOLUTION, THE PARTIES AND THE GOVERNMENT 5

THE TRANSITION 6

1. Conceptuality and actions 6
2. Abolishing the state's interference 7
3. Privatization 8
4. Price liberalization 8

PROGRAMMING TIE DEVELOPMENT 9

1. Priorities 9
2. Social Protection 10
3. Money and Convertibility 11
4. Budget and taxation 12

PROMOTION OF FOREIGN INVESTMENT 12

THE REFORM OF THE FOREIGN TRADE 14
1. Partners' discomfort 14
2. The necessary approach 15
3. A new institutionalization 16
REORGANIZATION OF BANKING SYSTEM IN ROMANIA 17
INDUSTRY ON THE WAY OF RESTRUCTURE 18
PROMOTION OF FOREIGN CAPITAL INVESTMENT IN ROMANIA 19
AGRICULTURE AND LAND OWNERSHIP 21

ROMANIAN ECONOMIC DIGEST - MARS 1991 _____ 23
POINTS DE VUE:
QUELQUES ASPECTS DE LA PRIVATISATION EN ROUMANIE 27
ROMANIAN ECONOMIC DIGEST - DECEMBRE 1991 _____ 31
POINTS DE VUE:
LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, DEROULEE AU CADRE
DE L'INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHES ECONOMIQUES 37

CALITATEA VIEȚII - TEORIE ŞI PRACTICĂ SOCIALĂ _____ 61
Introducere (Hildegard PUWAK) 67
Cuvânt de deschidere (N.N. CONSTANTINESCU) 69
CALITATEA VIEȚII - CONCEPT, METODOLOGIE, REZULTATE
Calitatea vieții – perspective mondiale şi româneşti (Cătălin ZAMFIR) 74
Calitatea vieții – obiect al cercetării ştiințelor sociale (Gheorghe SOCOL) 80
Configurarea coordonatelor de bază ale calității vieții (Elena ZAHARIA) 86
Calitatea vieții sau valoarea umană a vieții? (Mihai PÎRLOG) 91
Creşterea economică şi calitatea vieții (Iosefina MOROŞAN) 95
Cum sunt oamenii, cum este lumea (Elena BECA) 99
Posibilități de descriere a calității percepute a vieții (Maria NEDER) 102
Rolul indicatorilor obiectivi în percepția calității vieții (Georgeta MITREA) 108
Dezvoltarea umană şi calitatea vieții (Bogdan IATAN) 113

Fiabilitatea – dimensiune a calității vieții (Adrian MIHALACHE).....117

Calitatea vieții în demografie (Vladimir TREBICI) 122

Relevanța unor indicatori demografici în studiul
calității vieții (Vasile GHEȚĂU) 129

Calitatea vieții populației vârstnice (Hildegard PUWAK).....135

Indicatori ai calității vieții persoanelor handicapate
(Livius MANEA) 140

Participarea politică în România (Ioan MĂRGINEAN).....144

Aspecte privind calitatea vieții politice a perioadei preelectorale în România
(Marius BORĂNESCU) 156

Considerații asupra raportului dintre participarea
politică şi calitatea vieții (Cornelia COSTIN).....160

Politica regională şi calitatea vieții (Narciza-Adela NICA).....165

Calitatea vieții, indicator al stării de sănătate
(Dan ENĂCHESCU, Dana MINCĂ).....168

Speranța de viață fără incapacitate - măsură indirectă
a calității vieții (Aurelia MARCU, Mihai Gr. MARCU) 174

ASPECTE ALE NIVELULUI DE TRAI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE

Preferințele economice - probleme teoretice (Emilian DOBRESCU).....181

Constant şi variabil în politica socială din țările est-europene
(Emilian POPESCU).....185

Probleme referitoare la evoluția nevoilor populației
din România (Gheorghe BARBU, Marius LEFTER).....191

Mecanismele economiei de piață şi consumul în România
(Victor NICOLAE) 199

Corelația consum-venit şi alternative de dezvoltare a agriculturii
(Simona BARA, Minodora MOLDOVAN, Filon TODEROIU).....208

Veniturile familiei - instrument al politicii familiale
(Georgeta DUMITRESCU) 211

Complementaritatea surselor de venit, mijloc
de autoprotecție individuală (Ovidiu DÎMBEAN-CREȚA) 216

Aspecte teoretico-metodologice privind măsurarea sărăciei (Viorel GHEORGHE) 223

Programe de eliminare a sărăciei (Petru IVANOF) 227

Considerații privind nivelul minim de trai în România (Marius BORĂNESCU, Doina CĂLIN) 232

Problematica indexării salariilor în raport cu evoluția prețurilor (Traian LAZĂR) 237

Implicații ale liberalizării prețurilor în consumul populației (Marius LEFTER) 242

Impozitarea - factor de stimulare a performanțelor şi pârghie regulatoare în distribuția veniturilor populației (Iuliana GHINDĂ) 247

Aspecte critice privind teoria economică a serviciilor (Mariana STANCIU) 250

Dimensiunile calității serviciilor (Dan C. STEGĂROIU) 253

Cererea de educație şi calitatea vieții (Andrei NOVAK) 258

O nouă configurație a pieței bunurilor şi serviciilor în România (Aurel VAINER) 261

Politica demografică şi serviciile sociale (Constanța MIHĂESCU) 265

Implicațiile majorării prețurilor agricole asupra nivelului prețurilor cu amănuntul la unele produse alimentare de bază (Cili BUGEAN, Mihaela VOICULESCU) 271

Modele de consum ale unor categorii socioprofesionale (Camelia GHEORGHE) 275

Calitatea vieții şi inocuitatea produselor alimentare (Dumitru DIMA, Dorina STĂNESCU, Rodica PAMFILIE) 280

Probleme de merceologie în trecerea la economia de piață (Dumitru DIMA, Ion DIACONESCU) 285

Modelarea procesului de răspândire a informației ca factor determinant asupra nivelului de nevoi şi aspirații ale oamenilor (Teodor CZOBOR, Mihaela CZOBOR, Gabriel SEBE) 290

Constant şi variabil în politica socială din țările est-europene (Emilian POPESCU) 294

Dimensiuni ale stilului de viață (Mihaela CZOBOR) 299

Mecanisme de generare a modurilor de viaţă (Mariana STANCIU) 303

Idealuri şi timp liber (Laureana URSE) 307

Schimbare socială - diferenţiere socială, stiluri de viaţă alternative (Florica VASILIU)..... 313

Armonizarea relaţiilor sociale - componentă importantă a calităţii vieţii (Ioan BOGDAN) 318

Influenţe ale dezvoltării turismului asupra calităţii vieţii (Valentin LAZEA) 321

CALITATEA VIEŢII DE MUNCĂ

Piaţa muncii - nivelul de trai şi protecţia socială (Gheorghe RĂBOACĂ) 332

Managementul şi calitatea vieţii la nivelul regiilor autonome şi societăţilor comerciale (Mihail DUMITRESCU)..... 337

Calitatea forţei de muncă - premisă a calităţii vieţii (Marta-Christina SUCIU) 340

Incidenţe ale progresului tehnic asupra conţinutului muncii şi structurii forţei de muncă (Ovidiu Ioan NANEŞ) 343

Efectul modificărilor din sistemul de învăţământ asupra ofertei de forţă de muncă (Florin PAVELESCU)..... 351

Surse ale conflictelor industriale (Ana BĂLAŞA)..... 358

Sisteme de protecţie socială a fensionarilor - studiu comparativ pe ţări (Camelia GHEORGHE)..... 363

Unele probleme ale protecţiei sociale a forţei de muncă feminine (Gabriela PREDOŞANU) 369

Locul şi rolul sistemului de pensii şi asistenţă socială în determinarea calităţii vieţii (Liviu POTLOGEA) 376

Noi posibilităţi de acţiune pentru ameliorarea condiţiilor de viaţă şi de muncă (Emilian M. DOBRESCU) 384

Sinteza discuţiilor..... 388

INDEX DE AUTORI..... 392

Volumul XVII

ANALE NR. 1/1992 _____ 1

CALITATEA VIEȚII '92 – ANCHETĂ NAȚIONALĂ (3)

INTRODUCERE 7

1. RESURSE MACROECONOMICE PENTRU NIVELUL DE TRAI 12

2. LOCUINȚA ŞI ÎNZESTRAREA GOSPODĂRIEI 15

3. VENITURILE POPULAȚIEI 21

4. ELEMENTE DE STRATIFICARE SOCIALĂ ŞI ESTIMAREA SĂRĂCIEI ÎN ROMÂNIA 31

5. PERCEPȚIA CALITĂȚII VIEȚII 39

6. CONFLICTELE ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ 52

7. TEMERILE DE ZI CU ZI ALE POPULAȚIEI 58

8. SATISFACȚIA FAȚĂ DE VIAȚĂ 61

9. EVOLUȚIA CALITĂȚII VIEȚII ŞI PERCEPȚIA SCHIMBĂRII 68

LISTA CERCETĂTORILOR ŞI ASISTENȚILOR PARTICIPANȚI LA REALIZAREA CERCETĂRII 79

ANALE NR. 2/1992 _____ 81

CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ ŞI DEZVOLTAREA TEHONOLOGICĂ ÎN CONDIȚIILE TRANZIȚIEI

CUVÂNT INTRODUCTIV 87

PARTEA I
ELEMENTE DE REFERINȚĂ DIN EXPERIENȚA INTERNAȚIONALĂ PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI ÎN DOMENIUL ŞTIINȚEI ŞI TEHNOLOGIEI ÎN ROMÂNIA

CAPITOLUL 1 - STRATEGII ŞI POLITICI ALE ŞTIINȚEI ŞI TEHNOLOGIEI (ST) 91

1.1. Stadiul şi amploarea preocupărilor pe plan internațional 91
1.2. Elementele comune şi specifice 93

1.3. Domenii, instrumente şi factori de promovare 96

CAPITOLUL 2 - SISTEME INSTITUŢIONALE..... 98

2.1. Nivelul deciziei politice..... 99
2.2. Nivelul strategic 102
2.3. Nivelul operaţional 104

CAPITOLUL 3 - DIFUZAREA PROGRESULUI TEHNIC 110

3.1. Aspecte teoretico-metodologice 110
3.2. Instrumente şi factori de difuzare tehnologică 124
3.3. Politici guvernamentale de promovare, difuzare şi aplicare a tehnologiilor şi produselor noi 139
3.4. Concluzii 154

PARTEA A II-A
CONTRIBUŢII LA ELABORAREA STRATEGIEI ÎN DOMENIUL ŞTIINŢEI ŞI TEHNOLOGIEI ÎN ROMÂNIA

CAPITOLUL 4 - EVALUAREA STADIULUI REFORMEI SISTEMULUI ST..... 159

4.1. Reglementări privind organizarea şi funcţionarea sistemului ST în perioada de tranziţie la economia de piaţă 159
4.2. Cadrul instituţional al sistemului ST: rol, interdependenţe şi instrumente..... 162
4.3. Priorităţi în cercetare-dezvoltare 164
4.4. Finanţarea activităţilor cercetare-dezvoltare 165
4.5. Formarea, recrutarea şi stimularea personalului de cercetare..... 165

CAPITOLUL 5 - DOMENII PRIORITARE DE ACŢIUNE PENTRU TRANSFORMAREA ŞI DEZVOLTAREA SISTEMULUI ST ÎN ROMÂNIA..... 167

5.1. Dezvoltarea sistemului instituţional al ST..... 168
5.2. Sistemul de finanţare şi contracte..... 169
5.3. Evaluarea activităţii de cercetare..... 169
5.4. Difuzarea şi valorificarea rezultatelor cercetării ştiinţifice 170
5.5. Privatizarea..... 171

CAPITOLUL 6 - FINANŢAREA CERCETĂRII-DEZVOLTĂRII. TENDINŢE INTERNAŢIONALE ŞI POSIBILITĂŢI DE SOLUŢIONARE ÎN ROMÂNIA 173

6.1. Unele tendinţe ale CD în ţările dezvoltate..... 173

6.2. Particularităţi ale evoluţiei după anul 1989 a activităţii de cercetare-dezvoltare în România 187
6.3. Posibilităţi de soluţionare a finanţării CD în România 194

INDEX DE AUTORI 207

Volumul XVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1-2-3/1992 _____ 1

COSTUL SOCIAL AL REFORMEI ÎN ROMÂNIA

CUVÂNT ÎNAINTE 5

CAPITOLUL I - COSTURILE SOCIALE. PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE 7

1. Conţinut al principii metodologice 7
2. Coordonate privind evaluarea costurilor sociale ale reformei în România 11

CAPITOLUL II - EVALUĂRI PRIVIND COSTUL SOCIAL AL LIBERALIZĂRII PREŢURILOR 34

1. Liberalizarea preţurilor, inflaţia şi costul social al reformei economice 34
2. Costul social al liberalizării preţurilor. Concept şi posibilităţi de evaluare ... 40
3. Scăderea puterii de cumpărare a veniturilor – componentă a costului social al liberalizării preţurilor 42
4. Sărăcia şi costul social al liberalizării preţurilor 60

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1992 _____ 95

MINIMUL DE TRAI (PRAGUL DE SĂRĂCIE) ÎN ROMÂNIA

CUVÂNT ÎNAINTE 101

1. MINIMUL DE TRAI – INSTRUMENT AL POLITICII SOCIALE ÎN CONDIŢIILE ACTUALE 103

2. CONŢINUTUL CATEGORIEI MINIM DE TRAI 105

3. ESTIMĂRI CU PRIVIRE LA MINIMUL DE TRAI ÎN ROMÂNIA 110

3.1. Consideraţii privind alegerea metodei 110
3.2. Precizări metodologice 114
3.3. Rezultate ale estimărilor 118

4. PROBLEME ALE ASIGURĂRII MINIMULUI DE TRAI 121

4.1. Elemente de analiză a gradului de acoperire a minimului de trai 121
4.2. Asigurarea minimului de trai şi perfecţionarea repartiţiei veniturilor 126

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6/1992 _____ 139

GRUPURI SOCIALE DEFAVORIZATE ŞI POLITICI PENTRU ASISTENŢA LOR SOCIALĂ – PERSOANELE VÂRSTNICE

PRECIZĂRI INTRODUCTIVE 146

I. TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA DEMOGRAFICĂ DIN ROMÂNIA. IMPLICAŢII ECONOMICE ŞI SOCIALE ALE ÎMBĂTRÂNIRII POPULAŢIEI 147

II. DIAGNOZA CALITĂŢII VIEŢII POPULAŢIEI VÂRSTNICE ÎN ROMÂNIA 153

1. Proiectarea cercetării 153
2. Dimensiuni ale calităţii vieţii la populaţia vârstnică neinstituţionalizată 155
2.1. Adaptarea vârstnicilor la modul de locuire şi la schimbările intervenite în viaţa socială 155
2.2. Starea de sănătate şi nevoile de asistenţă medico-sociale 158
2.3. Condiţiile de locuit şi cerinţe specifice privind habitatul 160
2.4. Venituri. Consum. Putere de cumpărare. 162
2.5. Activităţi casnice şi de petrecere a timpului liber. Relaţiile sociale 170
3. Evaluarea calităţii vieţii vârstnicilor instituţionalizaţi 173
3.1. Aspecte privind reţeaua de asistenţă socială specializată pentru îngrijirea bătrânilor 173
3.2. Rezultatele cercetărilor efectuate în căminele pentru bătrâni 173

III. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI SOCIALE A POPULAŢIEI VÂRSTNICE 177

IV. CONCLUZII ŞI PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII VIEŢII POPULAŢIEI VÂRSTNICE DIN ROMÂNIA 184

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 219

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1992 _____ 223

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

Comunitatea Europeană – piața unitară şi politica socială 227

Instrumentele politicii sociale în domeniul educației şi învățământului (Geogeta Ghebrea)..... 231

Stadiul actual şi perspectivele asistenței medicale din România (dr. Andrei Novak)..... 236

Despre o viitoare reformă a sistemului de pensii în Germania: motive, strategii, efecte (dr. Hildegard Puwak) 240

Delincvența juvenilă. Cauze, factori şi direcții de prevenire (Margareta Flesner)..... 245

Considerații cu privire la indicatorii utilizabili pentru exprimarea intensității fenomenului inflaționist în România (Gheorghe Barbu) 249

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1992 _____ 259

BUGETUL ŞI SISTEMUL FISCAL (experiențe internaționale)

I. PROBLEME BUGETARE..... 265

II. SISTEMUL FISCAL..... 279

III. PRINCIPII DE BAZĂ, FUNCȚII ŞI PRIORITĂȚI ECONOMICO-SOCIALE
ALE POLITICII FISCALE A SUEDIEI 290

Mecanismul impozitării 292

Funcțiile reglatoare ale sistemului fiscal. Facilități şi sancțiuni 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1992 _____ 301

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la modelele teoretice ale economiei de piață pornind de la categoriile specifice acesteia..... 305

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Bătălia secolului XXI: situația forțelor celor trei mari poli 317

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
GATT: Proiectul actului final al Rundei Uruguay oferă o şansă unică liberalizării comerţului 323
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Depăşirea obstacolelor în comerţul internaţional – între posibilităţi şi realizări 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1992 _____ 329

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ ÎN ECONOMIA CONCURENŢIALĂ

1. ÎN LOC DE INTRODUCERE 335
2. APARIŢIE SI EVOLUŢIE 337
3. FORME, PRINCIPII ŞI METODE CUNOSCUTE ÎN PRACTICA TAXEI PE VALOAREA ADĂUGATĂ 339
4. ASPECTE PRIVIND MODUL DE FUNCŢIONARE A TAXEI PE VALOAREA ADĂUGATĂ 343
   4.1. Sfera de aplicare 343
      4.1.1. Operaţiile impozabile 344
      4.1.2. Operaţiile exonerate de la plata taxei pe valoarea adăugată 348
      4.1.3. Locul de impozitare 350
      4.1.4. Regimul exporturilor şi operaţiilor asimilate 353
   4.2. Baza de impozitare şi exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată 355
   4.3. Nivelul şi numărul cotelor 360
   4.4. Regimul deducţiilor 361
5. ANALIZA UNOR PROBLEME CONCEPTUALE ŞI STRUCTURALE CU IMPLICAŢII ECONOMICO-SOCIALE 373

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12-13-14/1992 _____ 377

CUVÂNT ÎNAINTE 385

Partea I
TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA POPULAŢIEI MONDIALE, CONSECINŢE ŞI POLITICI ÎN DOMENIUL POPULAŢIEI

Introducere 389

CAPITOLUL 1 - DIMENSIUNILE CREŞTERII POPULAŢIEI MONDIALE.

PARTICULARITĂȚI ALE CREŞTERII ÎN REGIUNILE DEZVOLTATE ŞI ÎN REGIUNILE MAI PUȚIN DEZVOLTATE 391

CAPITOLUL 2 - RELAȚIA POPULAȚIE-ECONOMIE 393

CAPITOLUL 3 - TRANZIȚIA DEMOGRAFICĂ MODERNĂ 399

CAPITOLUL 4 - UNELE CONSECINȚE PE PLAN ECONOMIC ŞI SOCIAL ALE TENDINȚELOR PREVIZIBILE PRIVIND EVOLUȚIA POPULAȚIEI ÎN REGIUNILE DEZVOLTATE, ŞI MAI PUȚIN DEZVOLTATE 403

CAPITOLUL 5 - POLITICI ÎN DOMENIUL POPULAȚIEI 409

Partea a II-a
POLITICA FAMILIALĂ ÎN ROMÂNIA.
OBIECTIVE ŞI INSTRUMENTE DE REALIZARE

CAPITOLUL 6 - FAMILIA ŞI POLITICA FAMILIALĂ 425

6.1. Familia – celulă economică şi socială 425
6.1.1. Definiția, caracteristicile şi structura familiei 425
6.1.2. Principalele funcții ale familiei în societate 428
6.1.3. Forme de organizare familială 431
6.1.4. Familia şi alte forme de convieţuire a cuplului; familia – componentă dezirabilă de structurare a populației 433

6.2. Politica familială 436
6.2.1. Politica familială în interferență cu politica demografică; politica familială – componentă cu caracter integrator a politicii sociale 436
6.2.2. Necesitatea, conceptul şi conținutul politicii familiale 441
6.2.3. Obiectivele politicii familiale 445
6.2.4. Instrumente ale politicii familiale 447

CAPITOLUL 7 - POLITICA FAMILIALĂ ŞI FUNCȚIA BIOLOGICĂ A FAMILIEI ROMÂNEŞTI 452

7.1. Familia românească şi principalii factori economico-sociali determinanți 452

7.2. Evoluția căsătoriilor (nupțialității) şi a fertilității matrimoniale în perioada prerevoluționară 455
7.2.1. Evoluția nupțialității 455
7.2.2. Fertilitatea căsătoriilor 459
7.2.3. Disoluția familiei şi influența ei asupra fertilității legitime sau matrimoniale 466

7.3. Măsuri de asistență socială a familiei vizând realizarea funcției sale biologice în societatea socialistă 470

7.4. Obiective şi mijloace (măsuri) ale politicii familiale promovate de noua societate în vederea stimulării fertilității matrimoniale 475

CAPITOLUL 8 - OBIECTIVE ŞI INSTRUMENTE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN DOMENIUL VENITURILOR 487

8.1. Introducere. Privire generală asupra politicii familiale în domeniul veniturilor 487

8.2. Necesitatea intervenției statului în realizarea veniturilor familiei 488

8.3. Veniturile – instrument al politicii familiale 493

8.3.1. Veniturile familiale 494

8.3.2. Prestațiile familiale 505

8.3.3. Sistemul fiscal 509

8.3.4. Alte instrumente ale politicii familiale în domeniul veniturilor 512

8.4. Rolul agenților economici în formarea resurselor necesare funcționării instrumentelor politicii familiale în domeniul veniturilor 517

CAPITOLUL 9 - OBIECTIVE ŞI INSTRUMENTE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN DOMENIUL CONSUMULUI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 521

9.1. Obiective ale politicii familiale în domeniul consumului 522

9.2. Situația actuală a consumului familiei în România 531

9.3. Instrumentele economice în politica consumului familiei 538

9.4. Necesitatea şi direcțiile de îmbunătățire a consumului familiei 547

CAPITOLUL 10 - ASPECTE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN DOMENIUL CONDIȚIILOR DE LOCUIT (ANALIZĂ RETROSPECTIVĂ ŞI OPȚIUNI STRATEGICE) 552

10.1. Locuința – un element esențial al calității vieții individului şi familiei sale552

10.2. Considerații cu privire la protecția socială a familiei în domeniul locuirii, până la Revoluția din 1989 555

10.3. Elemente ale politicii familiale în domeniul locuirii, în perioada postrevoluționară 564

10.4. Obiective şi instrumente (mijloace) ale politicii familiale privind asigurarea cu spațiu locativ a individului şi familiei sale. Opțiuni strategice la orizontul anului 2005 572

10.5. Mijloace (instrumente) 581

INDEX DE AUTORI _____ 583

Volumul XIX

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16-17/1992 _____ 1

EVALUAREA CALITĂȚII SERVICIILOR SOCIALE (învățământ şi asistență medicală)

ASPECTE TEORETICE ŞI METODOLOGICE PRIVIND EVALUAREA CALITĂȚII SERVICIILOR SOCIALE 7

1. Definirea şi funcțiile serviciilor sociale 7
2. Precizări conceptuale privind evaluarea calității serviciilor sociale 8
3. Criteriile generale de evaluare a calității serviciilor sociale 9
4. Criteriile specifice de evaluare a calității serviciilor sociale..... 10
5. Schema criteriilor şi indicatorilor de evaluare a calității serviciilor sociale .. 10

ANALIZA COMPARATIVĂ A PRINCIPALILOR INDICATORI AI SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT DIN ROMÂNIA ŞI DIN ALTE ȚARI EUROPENE..... 13

1. Schema indicatorilor utilizați în evaluarea calității serviciului de învățământ 13
2. Indicatorii de asigurare 16
   - 2.1. Indicatorii de asigurare cu resurse umane 16
   - 2.2. Indicatorii de asigurare cu resurse financiare 23
3. Indicatorii de cuprindere..... 26
   - 3.1. Rata de cuprindere în grădinițe a copiilor de 3-6 ani 26
   - 3.2. Rata brută de cuprindere în nivelul I (6-13 ani) 27
   - 3.3. Rata brută de cuprindere în nivelul II (secundar)..... 28
   - 3.4. Rata brută de cuprindere în nivelul III..... 28
   - 3.5. Ponderea studenților cuprinşi în anul I, în raport cu numărul absolvenților de liceu..... 29
   - 3.6. Ponderea studenților ce revin la 100.000 de locuitori 30
   - 3.7. Structura învățământului secundar 32
4. Indicatorii de activitate 34
   - 4.1. Structura şi piramida şcolară 34
   - 4.2. Stocul de învățământ din cadrul sistemului. Coeficientul de complexitate..... 35
   - 4.3. Structura şi piramida absolvenților nivelurilor de învățământ 36

4.4. Stocul absolvenţilor. Coeficientul de complexitate 37

ANALIZA COMPARATIVĂ A PRINCIPALILOR INDICATORI AI SERVICIULUI DE ASISTENŢĂ MEDICALĂ DIN ROMÂNIA, COMPARATIV CU ALTE ŢĂRI EUROPENE 39

1. Schema indicatorilor utilizaţi în evaluarea calităţii serviciului de asistentă medicală 39
2. Indicatorii de asigurare 41
   2.1. Indicatorii resurselor umane 42
   2.2. Indicatorii resurselor materiale 49
   2.3. Indicatorii resurselor financiare 53
3. Indicatorii de adresabilitate (de activitate) 55
   3.1. Numărul de consultaţii acordate unui locuitor 55
   3.2. Numărul de tratamente acordate unui locuitor 56
   3.3. Numărul de investigaţii de laborator (radiografii, radioscopii, analize) ce reveneau unui locuitor 57
4. Indicatorii de morbiditate şi mortalitate 58
   4.1. Indicatorii de morbiditate 58
   4.2. Indicatorii de incapacitate temporară de muncă 60
   4.3. Indicatorii de mortalitate 61
5. Durata medie de viaţă 65
6. Asigurarea cu personal medical 66
7. Indicatorul de asigurare cu resurse umane (IARU) 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/1992 _____ 71

ÎNVĂŢĂMÂNTUL (MUTAŢII-COSTURI-PERSPECTIVE)

EDUCAŢIA – O NOUĂ CRIZĂ. ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT INTERNAŢIONAL 77

1. Cercetarea fenomenului de criză a educaţiei 77
2. Impactul crizei asupra utilizării resurselor materiale şi umane în învăţământ 78
3. Efectele crizei educaţiei în planul pregătirii generale a populaţiei 84
4. Relaţia formare-ocupare a forţei de muncă în condiţiile crizei 88
5. Specificitatea crizei educaţiei în ţările est-europene. Cazul României. Repere strategice de dezvoltare a învăţământului românesc. 91

Bibliografie selectivă 98

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/1992 _____ 99

COSTUL VIEȚII – PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE ALE MĂSURĂRII ACESTUIA

1. Delimitări conceptuale 106

2. Modalități de calcul şi exprimare a evoluției costului vieții 111

2.1. Precizări metodologice 111
2.2. Tipuri de indici ai prețurilor 112
2.3. Modalități de exprimare a costului vieții în diferite țări 114
2.3.1. Indicele prețurilor de consum (IPC) 114
2.3.2. Indicele costului vieții (ICV) 117

3. Măsurarea statistică a costului vieții în România 125

3.1. Scurtă retrospectivă istorică 125
3.2. Metodologia actuală utilizată pentru aprecierea evoluției costului vieții. 126
3.3. Limite ale indicelui prețurilor de consum în evaluarea costului vieții. Unele soluții posibile 127

4. Cu privire la unele direcții posibile în cercetările privind măsurarea costului vieții 133

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1992 _____ 149

FORMAREA AGRICULTURII DURABILE – OPȚIUNE PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMEI SECURITĂȚII ALIMENTARE A ROMÂNIEI

1. Agricultura durabilă: un concept cu contradicții binare şi multipolare 155
2. Noua structură agrară: pericole şi şanse pentru securitatea alimentară 157
3. Componența economică a agriculturii durabile: formarea capitalului 160
4. Inserția agriculturii în mecanismele pieței: variabile macroeconomice cu funcții de reglare 162
5. Dimensiunea ecologică a agriculturii: victimă şi agent al poluării, posibilități de armonizare cu mediul înconjurător 163
6. Disparități în venituri şi calitatea vieții. Protecția socială: cine protejează? pe cine? care sunt efectele scontate? 165

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1992 _____ 167

SĂRĂCIA ÎN ROMÂNIA – DISTRIBUȚIA TERITORIALĂ ŞI INTENSITATEA

MANIFESTĂRII FENOMENULUI SĂRĂCIEI

Introducere 173

1. Repartizarea pe judeţe a populaţiei în stare de sărăcie 173
2. Distribuţia zonală a sărăciei 175
3. Incidenţa sărăciei, pe categorii socioprofesionale 179
4. Aspecte privind structura pe categorii socioprofesionale a familiilor în stare de sărăcie 181
5. Principalele caracteristici ale distribuţiei veniturilor populaţiei în sărăcie .. 184
6. Estimări privind concentrarea sărăciei în rândul populaţiei 186

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24/1992 _____ 193

REFORMA ÎN ŢĂRILE EST-EUROPENE – EXPERIENŢE, REZULTATE, ANALIZĂ COMPARATĂ

INTRODUCERE (PRELIMINARII) 199

1. PROGRAMELE DE STABILIZARE ŞI UNELE MĂSURI DE LIBERALIZARE, APLICATE ÎN ŢĂRILE EST-EUROPENE ÎN ANII 1990-1991 203
   1.1. Concepţii şi conţinutul concret al acestora 203
   1.2. Evaluări ale rezultatelor programelor de stabilizare 209
2. EXPERIENŢA PRIVATIZĂRII ÎN ŢĂRILE EST-EUROPENE 215
3. REGIMUL INVESTIŢIILOR STRĂINE 229
4. LIBERALIZAREA COMERŢULUI EXTERIOR 234
5. CONVERTIBILITATEA 237
6. ALTE COMPONENTE ALE REFORMELOR ECONOMICE 240
   6.1. Reforma sistemului bancar 240
   6.2. Reforma sistemului de impozite 241
   6.3. Crearea unui sistem de protecţie socială 242
7. CONCLUZII 245
   7.1. Reevaluări ale concepţiilor şi programelor de reformă din perspectiva celor doi ani parcurşi 245
   7.2. Evaluări critice ale derulării reformelor economice 248
8. UNELE “DILEME” ALE REFORMELOR ECONOMICE DIN ŢĂRILE EST-EUROPENE 257

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 260

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1992 _____ 261

PRIVATIZAREA ÎN ROMÂNIA – TEORIE ŞI PRACTICĂ

FUNDAMENTE TEORETICE ŞI PRACTICE ALE PRIVATIZĂRII ÎN ROMÂNIA 267

1. Privatizarea – conţinut, delimitări noţionale 267
2. Obiectul privatizării – potenţial cantitativ şi calitativ 269
3. Obiectul privatizării 272
4. Metode şi forme de privatizare 274
5. Elaborarea strategiei privatizării 280
6. Cadrul instituţional 285
7. Aspecte ale privatizării în ţări dezvoltate cu economie de piaţă 288

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1992 _____ 295

CALITATEA VIEŢII ’92- ANCHETĂ NAŢIONALĂ (3)

1. Resurse macroeconomice pentru nivelul de trai 301
2. Veniturile populaţiei 302
3. Elemente de stratificare după venit şi proprietate 303
4. Estimarea sărăciei în România 304
5. Percepţia calităţii vieţii 305
6. Starea conflictuală în societatea românească 308
7. Temerile de zi cu zi ale populaţiei 309
8. Satisfacţia faţă de viaţă 310

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1992 _____ 333

DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI REALIZAREA OBIECTIVULUI STRATEGIC – SECURITATEA ALIMENTARĂ A ROMÂNIEI (STUDIU PRELIMINAR)

PREFAŢĂ 339

INTRODUCERE 341

PARTEA I. EVOLUŢIA AGRICULTURII DUPĂ ANUL 1989 343

1. EVOLUŢIA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE A PROPRIETĂŢII ŞI A EXPLOATAŢIILOR AGRICOLE 345

1.1. Structura proprietăţii în agricultură la sfârşitul anilor '80 345

1.2. Formarea proprietății private şi a gospodăriei țărăneşti de tip familial 347
1.3. Privatizarea sectorului de stat din agricultură 350

2. EVOLUȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE 353

2.1. Evoluția principalelor produse agricole 353
2.2. Autoaprovizionarea şi consumul alimentar 354
2.3. Posibilitățile populației de achiziționare a produselor agroalimentare 354
2.4. Formarea capitalului în agricultură 355

3. PROCESUL INSTITUIRII ŞI FUNCȚIONĂRII MECANISMELOR PIEȚEI 357

PARTEA A II-A. CONTINUAREA REFORMEI. DIRECȚII DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII DURABILE 359

1. CONSOLIDAREA NOII STRUCTURI AGRARE..... 361

1.1. Formarea şi consolidarea gospodăriei țărăneşti comerciale bazată pe munca familiei 361
1.2. Organizarea cooperației gospodăriilor țărăneşti familiale şi funcționarea acesteia pe principiile economiei de piață 362
1.3. Privatizarea societăților comerciale agricole cu capital de stat şi restructurarea activității acestora 362
1.4. Privatizarea activității de cercetare aplicativă, de dezvoltare şi de extension 363
1.5. Organizarea şi funcționarea serviciilor pentru agricultură..... 363

2. STRUCTURA PRODUCȚIEI, NIVELUL DE AUTOAPROVIZIONARE ŞI INTEGRAREA AGRICULTURII PE PIAN REGIONAL, EUROPEAN ŞI MONDIAL 366

2.1. Tendințe în evoluția producției agricole 366
2.2. Oferta şi cererea de produse..... 367
2.3. Structura producției şi integrarea agriculturii pe plan regional, european şi mondial 368

3. DEZVOLTAREA AGRICULTURII DURABILE PE BAZA SURPLUSULUI ECONOMIC 370

3.1. Tendințe în formarea surplusului economic 370
3.2. Surse de sporire a capitalului 371
3.3. Formarea capitalului uman 372

4. DEZVOLTAREA AGRICULTURII DURABILE PE BAZA CONSOLIDĂRII SISTEMULUI INSTITUȚIONAL AL ECONOMIEI DE PIAȚĂ 373

4.1. Utilizarea de stabilizatori pentru echilibrul pieţelor 374

4.2. Piața factorilor de producție 377

4.2.1. Piața funciară 377

4.2.2. Piața tractoarelor şi a maşinilor agricole 379

4.2.3. Piața îngrăşămintelor şl a altor substanțe chimice 379

4.2.4. Piața muncii 380

4.2.5. Piața serviciilor 380

4.3. Piața produselor agricole. Măsuri de stabilizare 381

5. INSTITUȚIILE SCHIMBĂRII. PARTENERIATUL PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII 386

5.1. Instituționalizarea parteneriatului 386

5.2. Obiective şi programe parteneriale de dezvoltare a agriculturii şi zonelor rurale 387

5.3. Tipurile de parteneri şi relațiile parteneriale 389

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29-30-31/1992 _____ 345

DEZECHILIBRE MACROECONOMICE ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE ŞI MODALITĂȚI DE ATENUARE A ACESTORA

INTRODUCERE 399

CAPITOLUL 1 - DEZECHILIBRE ŞI TRANZIȚIE 401

1.1. Tendințe în gândirea economică 401

1.2. Tipologia modelelor şi a dezechilibrelor 407

1.3. Surse ale unor dezechilibre şi ajustări macroeconomice în perioada de tranziție 420

CAPITOLUL 2 - ELEMENTE DE POLITICĂ INVESTIȚIONALĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 426

2.1. Considerații generale 426

2.2. Evoluția pe plan internațional a procesului investițional la sfârşitul deceniului 9 426

2.3. Câteva consecințe economice inter şi intrasectoriale generate de factorul investițional 432

2.4. Considerații privind aportul capitalului străin în perioada de tranziție în România 439

CAPITOLUL 3 - DEMONOPOLIZARE INDUSTRIALĂ ŞI TRANZIŢIE 445
3.1. Consideraţii generale 445
3.2. Prezentarea teoretică a problemei competitivităţii 449
3.3. Situaţia concurenţei în industria românească, studii de caz 453
3.4. Modalităţi de stimulare a competitivităţii în industria românească 464
CAPITOLUL 4 - DEZECHILIBRE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ŞI IMPLICAŢII ASUPRA CALITĂŢII VIEŢII DE MUNCĂ ... 473
4.1. Noi dimensiuni ale calităţii vieţii în perioada de tranziţie 474
4.2. Calitatea vieţii de muncă – componentă esenţială a calităţii vieţii 480
4.3. Politica calităţii vieţii de muncă – parte integrantă a politicii calităţii vieţii 485
CAPITOLUL 5 - DEZECHILIBRUL DINTRE CEREREA ŞI OFERTA DE MUNCĂ ŞI MODALITĂŢILE DE ATENUARE A ACESTUIA 494
5.1. Aspecte teoretico-metodologice ale evidenţierii dezechilibrului dintre cererea şi oferta de muncă 494
5.2. Posibile alternative de atenuare a dezechilibrului dintre cererea şi oferta de muncă în ţările dezvoltate cu economie de piaţă 498
5.3. Dezechilibrul dintre cererea şi oferta de muncă în România în perioada de tranziţie şi unele modalităţi de atenuare a acestuia 507
CAPITOLUL 6 - DEZECHILIBRE ECONOMICO-FINANCIARE ŞI UNELE MODALITĂŢI DE REDRESARE 521
6.1. Consideraţii asupra blocajului economic actual 521
6.2. Aspecte privitoare la fenomenele inflaţioniste 525
6.3. Aspecte privitoare la procesul de finanţare 531
6.4. Aspecte privind problemele financiar-valutare 539
6.5. Unele modalităţi de redresare financiar-valutară 542
6.6. Căi de atenuare a dezechilibrelor în structura dimensională a întreprinderilor 548
ANEXE 550
BIBLIOGRAFIE 565
LISTA lucrărilor publicate în colecţia INSTITUTULUI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ (din 1990 INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 567

INDEX DE AUTORI _____ 573

Volumul XX

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1992 _____ 1

ANALIZA COMPARATIVĂ A NIVELULUI DE TRAI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ŞI ÎN ROMÂNIA

Cuvânt înainte 7

Precizări metodologice 8

I. Populația 9

II. Nivelul de trai 13

1. Veniturile populației 13
2. Consumul populației 19
3. Condiții de locuit 23
4. Gospodăria comunală 23
5. Condiții asigurate populației în domeniile ocrotirii sănătății, culturii şi învățământului 24
   5.1. Ocrotirea sănătății 24
   5.2. Cultura şi arta 24
   5.3. Învățământul 25

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1992 _____ 29

DEZVOLTAREA REGIONALĂ ŞI AMENAJAREA TERITORIULUI – COMPONENTĂ A STRATEGIEI TRANZIȚIEI LA ECONOMIA DE PIAȚĂ

I. Considerații privind ştiința amenajării teritoriului 35

II. Aspecte ale practicii amenajării teritoriului în unele țări europene 39

III. Principalele coordonate ala strategiei dezvoltării regionale şi amenajării teritoriului în țara noastră 54

Bibliografie 61

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/1992 _____ 63

EVALUAREA CALITĂȚII UNOR SERVICII SOCIALE ŞI AUTORITĂȚI PUBLICE (cercetare efectuată în municipiul Bucureşti – iunie 1992)

I. Aspecte teoretice şi metodologice 69
I.1. Aspecte teoretice 69
I.2. Elaborarea eşantionului şi validarea reprezentativităţii acestuia 70
1.3. Alte aspecte metodologice 72
II. Evaluarea percepţiei calităţii unor servicii sociale 74
II.1. Învăţământul 74
II.2. Asistenţa medicală 77
II. 3. Cultura 79
II.4. Asistenţa socială 91
III. Evaluarea percepţiei calităţii unor autorităţi (instituţii) publice 95
III.1. Primăria 95
III.2. Armata 96
III.3. Poliţia 97
III.4. Serviciul român de informaţii 99
III.5. Garda financiară 101
III.6. Autorităţile judecătoreşti 102
III.7. Partidele politice 103
III.8. Parlamentul 104
III.9. Preşedintele ţării 105
III.10. Guvernul Stolojan 105
IV. Fenomenul corupţiei în societatea românească 109
V. Beneficiarii serviciilor sociale şi instituţiilor publice 111
VI. Importanţa percepută a serviciilor sociale şi instituţiilor publice şi gradul de satisfacţie oferit de acestea 113
VII. Gradul de satisfacţie oferit de unele servicii sociale şi instituţii publice 118
VIII. Aprecieri finale 125
PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/1992 127
MODELAREA PROCESELOR ECONOMICE
Schema unui macromodel experimental 134
Caracterizarea stării şi evoluţiei agriculturii prin utilizarea modelării economico-matematice 145
Probleme ale modelării produsului intern brut (crearea şi utilizarea) 151

Proiecţii privind produsul intern brut cu ajutorul unui model macroeconomic 155

Posibilităţile de integrare şi utilizare a balanţei legăturilor dintre ramuri într-un model de prognoză 172

Elemente pentru modelarea formării produsului intern brut în agricultură 175

Câteva consideraţii cu privire la modelarea calitativă macroeconomică 181

Cu privire la componenta socială în modelarea macroeconomică 184

Comensurarea ofertei agriculturii – limite şi unele posibilităţi de modelare 193

Modele ale dobânzii. încercări de endogenizare a ratei dobânzii 197

Specificitatea modelării evoluţiei fenomenelor demoeconomice în perioada de tranziţie 200

Model algoritmic pentru evaluarea indicatorilor de gestiune a exploataţiei agricole 205

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1992 _____ 211

Avertisment 215

PUNCTE DE VEDERE

FUNCŢIA DE PRODUCŢIE LA PUNCTUL CULMINANT AL SIMPLITĂŢII ANALITICE ŞI EXACTITĂŢII MATEMATICE - Modelul SIMPLEX liniar-omogen 216

Modelul liniar-omogen al procesului de producţie materială 217

Comparaţie cu realitatea 221

Împotriva fetişizării metodelor matematice cele mai înalte în ştiinţa economică 222

Aplicaţii grafice şi analitice 224

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40/1992 _____ 229

TENDINŢE ALE RAPORTULUI DINTRE VENITURILE SALARIAŢILOR ŞI PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA ŞI NIVELUL MINIM DE TRAI

Precizări referitoare la conţinutul lucrării 238

Diferenţele procentuale între venituri (salarii, inclusiv indemnizaţii pentru copii sau pensii) şi nivelurile minime de trai (nivelul decent – ND, nivelul ajustat în funcţie de posibilităţile actuale ale economiei naţionale – NT, pragul de subzistenţă – NS) 240

I. Cazul familiilor de salariați constituite dintr-o persoană..... 240
II. Cazul familiilor monoparentale (un adult + un copil de vârstă şcolară) 240
III. Cazul familiilor de salariați constituite din două persoane adulte 241
IV. Cazul familiilor de salariați constituite din trei persoane
(doi adulți + un copil de vârstă şcolară) 242
V. Cazul familiilor de salariați constituite din patru persoane
(doi adulți + doi copii de vârstă şcolară) 242
VI. Cazul familiilor de salariați constituite din cinci persoane
(doi adulți + trei copii de vârstă şcolară)..... 243
VII. Cazul familiilor de salariați constituite din şase persoane
(doi adulți + patru copii de vârstă şcolară)..... 243
VIII. Cazul familiilor de pensionari de asigurări sociale de stat..... 244
Cazul familiilor constituite dintr-o persoană – un salariu de mărime medie ... 245
Cazul familiilor constituite dintr-o persoană – un salariu minim 245
Cazul familiilor constituite dintr-o persoană – o indemnizație de şomaj..... 246
Cazul familiilor monoparentale (un adult + un copil şcolar)
– un salariu mediu şi o pensie alimentară 246
Cazul familiilor monoparentale (un adult + un copil şcolar)
– un salariu minim şi o pensie alimentară 247
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– două salarii de mărime medie 247
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– un salariu mediu, unul minim..... 248
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– un salariu mediu (soția casnică) 248
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– două salarii minime 249
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– un salariu mediu şi o indemnizație de şomaj..... 249
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulți + un copil şcolar)
– două salarii de mărime medie 250
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulți + un copil şcolar)
– un salariu mediu, unul minim..... 250
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulți + un copil şcolar)
– un salariu mediu (soția casnică) 251
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulți + un copil şcolar)
– două salarii minime 251

Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulți + un copil şcolar) – un salariu mediu şi o indemnizație de şomaj 252
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulți + doi copii şcolari) – două salarii medii 252
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulți + doi copii şcolari) – un salariu mediu, unul minim 253
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulți + doi copii şcolari) – un salariu mediu (soția casnică) 253
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulți + doi copii şcolari) – două salarii minime 254
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulți + doi copii şcolari) – un salariu mediu şi o indemnizație de şomaj 254
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulți + trei copii şcolari) – două salarii medii 255
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulți + trei copii şcolari) – un salariu mediu, unul minim 255
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulți + trei copii şcolari) – un salariu mediu (soția casnică) 256
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulți + trei copii şcolari) – două salarii minime 256
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulți + trei copii şcolari) – un salariu mediu şi o indemnizație de şomaj 257
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulți + patru copii şcolari) – două salarii medii 257
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulți + patru copii şcolari) – un salariu mediu, unul minim 258
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulți + patru copii şcolari) – un salariu mediu (soția casnică) 258
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulți + patru copii şcolari) – două salarii minime 259
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulți + patru copii şcolari) – un salariu mediu şi o indemnizație de şomaj 259
Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – două pensii medii 260
Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – o pensie medie, una minimă 260
Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – două pensii minime 261

Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – o pensie medie 261
Cazul familiilor de pensionari constituite dintr-o singură persoană – o pensie medie 262
Cazul familiilor de pensionari constituite dintr-o singură persoană – o pensie minimă 262
Evoluția alocației pentru copii în contextul evoluției altor indicatori ai nivelului de trai 263
Principalele concluzii ce se desprind din datele şi graficele prezentate 266

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42/1992 _____ 269

POLITICI DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL DE ÎNTREPRINDERE (III – INSTRUMENTE DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR)

Prefață 275
Introducere: politici de protecție a mediului înconjurător 276
1. Diverse tipuri de instrumente referitoare la protecția mediului 280
1.1. Criterii principale de opțiune privind instrumentele economice 280
1.2. Costul protecției mediului înconjurător 281
1.3. Un principiu de bază: "cine poluează plăteşte" 283
1.4. Mijloace şi instrumente utilizate în cadrul politicilor de protecția mediului 285
1.4.1. Criterii posibile pentru evaluarea instrumentelor existente 285
1.4.2. Instrumente de reglementare 286
1.4.3. Instrumente economice (redevențe, ajutoare financiare, sisteme de consignație, crearea de piețe, stimulente financiare) 288
2. Instrumente economice: avantaje, punere în aplicare, limite 293
2.1. Unele orientări privind utilizarea instrumentelor economice 293
2.1.1. Definiția şi scopurile utilizării instrumentelor economice 294
2.1.2. Avantaje generale, avantaje intrinseci 294
2.1.3. Tipuri de redevențe utilizate în protecția mediului înconjurător: de "deversare" (déversement), "pentru serviciul făcut", "pe produs" 296
2.1.4. Permise negociabile 297
2.1.5. Sisteme de consignație 298
2.2. Punere în aplicare 298
2.2.1. Aspectul financiar al utilizării instrumentelor economice 298

2.2.2. Modalităţi curente de aplicare şi calcul ale instrumentelor economice specifice 300
2.3. Consecinţe economice directe şi indirecte 301
2.3.1. Unele consecinţe economice posibile ale utilizării instrumentelor economice 301
2.3.2. Repercusiuni economice indirecte ale politicilor de protecţia mediului 301
3. Modalităţi de gestionare a mediului înconjurător 303
3.1. Poziţia Camerei Internaţionale de Comerţ în legătură cu utilizarea noţiunii de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător 303
3.2. Noi orientări în politica de protecţie a mediului înconjurător în Suedia ... 307
3.3. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în SUA 316
3.4. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei British Petroleum 324
3.5. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei Royal Dutch/Shell 332
3.6. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei Ciba-Geigy 337
3.7. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei Rhône-Poulenc 338
Bibliografie 342

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/1992 _____ 343

STAREA DE ŞOMAJ ŞI COMPORTAMENTUL ŞOMERILOR

Introducere 349
1. Metodologia cercetării 352
2. Trecutul profesional al şomerilor 354
3. Starea de şomaj 357
4. Comportamentul pasiv/activ de căutare a unui loc de muncă 360
5. Relaţia şomer-oficiu de forţă de muncă 363
6. Percepţia implicaţiilor asupra câtorva aspecte ale vieţii 366
Concluzii 373

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1992 _____ 377

PUNCTE DE VEDERE

ECONOMIA ROMÂNIEI ÎNAINTE ŞI DUPĂ 1990. O ANALIZĂ A FAPTELOR 381

I. Cum a lăsat regimul comunist economia românească? 381

II. Ce s-a întreprins în timpul guvernării FSN între 28 iulie 1990 şi 26 septembrie 1991? 385

III. Unde a ajuns economia României printr-o guvernare de coaliție? 394

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1992 _____ 395

CALITATEA VIEȚII ROMÂNILOR ŞI MAGHIARILOR DIN ROMÂNIA

Au maghiarii o "soartă" mai rea? 399

PROBLEME ECONOMICE NR. 46-47/1992 _____ 409

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1992

Scurtă prezentare: CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ 415

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1992 418

I. Analele Institutului Național de Cercetări Economice 418

II. Studii şi cercetări economice 418

III. Probleme economice 419

IV. Romanian Economic Digest 421

V. Revista română de economie 425

VI. Economia României – evoluții pe termen scurt 426

VII. Alte lucrări ale institutelor 426

INDEX DE AUTORI _____ 428

Volumul XXI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/1992 _____ 1

RESTRUCTURĂRI ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ ÎN VEDEREA CREŞTERII EFICIENȚEI ECONOMICE ŞI A CALITĂȚII VIEȚII (PARTEA I)

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1 - MODIFICĂRI ALE RAPORTULUI DINTRE INDUSTRIE ŞI AGRICULTURĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ŞI ÎN PERSPECTIVĂ 9

1.1 Consideraţii teoretice privind evoluţia raportului dintre industrie şi agricultură..... 9

1.2. Evoluţii pe termen lung..... 22

1.3. Modificări ale raportului dintre industrie şi agricultură în condiţiile trecerii la economia de piaţă..... 44

CAPITOLUL 2 - MODIFICĂRI ÎN SECTORUL SECUNDAR, DIN PERSPECTIVA ÎMBUNĂTĂŢIRII OFERTEI TURISTICE, ÎN VEDEREA RESTRUCTURĂRII ECONOMIEI NAŢIONALE.....63

2.1. Turismul în procesul reconstrucţiei economice 64

2.2. Caracteristici definitorii ale ofertei turistice naţionale..... 82

2.3. Conexiuni între turism şi celelalte sectoare ale spaţiului economic naţional96

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1992 _____121

STRATEGII ŞI POLITICI ALE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN ŢĂRI CU ECONOMIE DE PIAŢĂ

CUVÂNT ÎNAINTE.....127

CAPITOLUL 1 - DEZVOLTAREA DURABILĂ: O ABORDARE TEORETICĂ A PREMISELOR MULTIDIMENSIONALE .129

Referinţe bibliografice 136

CAPITOLUL 2 - TENDINŢE PE PLAN MONDIAL PRIVIND PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 138

2.1. Probleme privitoare vizând protecţia mediului..... 138

2.2. Analiza stării şi tendinţelor factorilor de mediu; acţiuni la nivel internaţional privind protecţia mediului ambiant 141

2.3. Gestiunea şi conservarea ecosistemelor terestre: resuse reînnoibile..... 150

2.4. Deşeurile şi substanţele chimice periculoase 159

2.5. Sănătatea umană şi riscurile faţă de accidente 161

2.6. Opinia publică..... 165

Referinţe bibliografice 172

CAPITOLUL 3 - STRATEGII ŞI POLITICI PRIVIND PROTECŢIA

MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN CEE.....173
3.1. Direcţiile principale ale strategiei şi politicii de protecţie a mediului în contextul dezvoltării durabile..... 174
3.2. Mijloace şi instrumente de realizare a obiectivelor strategice 177
Referinţe bibliografice 201
CAPITOLUL 4 - STRATEGIA ŞI POLITICILE DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN SUA 202
4.1. Caracterizarea generală a stării mediului înconjurător 202
4.2. Obiectivele strategice prioritare ale protecţiei mediului 211
4.3. Măsuri şi instrumente de politică privind protecţia mediului 218
4.4. Concluzii..... 227
Referinţe bibliografice 228
CAPITOLUL 5 - STRATEGII ŞI POLITICI ALE MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN CANADA 230
5.1. Caracterizarea generală a impactului stării economiei asupra factorilor de mediu..... 230
5.2. Obiectivele prioritare ale strategiei de protecţie a mediului înconjurător în concepţia dezvoltării durabile 235
5.3. Măsuri şi mijloace de realizare a politicilor mediului înconjurător 241
5.4. Rolul statului şi al opiniei publice 247
Referinţe bibliografice 262
CAPITOLUL 6 - STRATEGIA ŞI POLITICA PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN FRANŢA.....265
6.1. Starea factorilor de mediu..... 266
6.2. Obiective şi mijloace de realizare 272
6.3. Creşterea economică şi protecţia mediului înconjurător..... 283
Referinţe bibliografice 286

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6/1992 _____287

INFLAŢIE ŞI INDEXARE – METODE DE CERCETARE STATISTICĂ ŞI DE ANALIZĂ ECONOMICĂ

Introducere: ŞOCURILE TRANZIŢIEI 293

Partea I

ELEMENTE DE TEORIE...

1. CONCEPUL DE INFLAŢIE 303

1.1. Teorii specifice economiei etatizate 303
1.2. Inflația în contextul economiei de piață 310
1.3. Creşterea economică, inflația şi şomajul în economia de piață 315

2. METODE STATISTICE DE CERCETARE A INFLAȚIEI 322

2.1. Elemente de structurare a unui sistem de indicatori statistici ai inflației 323
2.2. Principii generale de determinare a indicelui prețurilor 328
2.3. Procedee de eşantionaj utilizabile în cercetarea statistică a inflației 337

Partea a II-a

…ŞI DE PRACTICĂ ECONOMICĂ

3. APLICAȚII ALE METODELOR TRADIȚIONALE DE DETERMINARE A INDICILOR PREȚURILOR 345

3.1. Condițiile specifice de organizare a cercetării statistice a inflației din țara noastră 345
3.2. Trăsături ale variantei tranzitorii de determinare a indicilor prețurilor 349
3.3. Procesele inflaționiste în perioada de tranziție a României la economia de piață 353

4. CERCETARE EXPERIMENTALĂ A INFLAȚIEI PERCEPUTE ŞI A CELEI AŞTEPTATE 362

4.1. Câteva aspecte metodologice 362
4.2. Primele rezultate 365

5. INDEXAREA VENITURILOR POPULAȚIEI 370

5.1. Compensații fixe sau indexare curentă? 371
5.2. Riscurile spiralei inflaționiste 379
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 399

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7-8/1992 _____ 401

INSTRUMENTE ECONOMICE PENTRU STIMULAREA ECONOMISIRII ŞI TRANSFORMĂRII ECONOMIILOR ÎN CAPITAL – O PERSPECTIVĂ INSTITUȚIONALĂ

INTRODUCERE 409

PARTEA I. PROBLEME ALE CREĂRII ECONOMIILOR ŞI DEZVOLTĂRII PIEȚEI FINANCIARE ÎN ROMÂNIA 411

CAPITOLUL 1 - AGENȚII ECONOMICI ŞI PRODUCEREA ECONOMIILOR 413

1.1. Descrierea agenților economici care produc economiile 413
1.2. Procesul economisirii – definiții şi clasificare 414
1.3. Motivația economisirii şi factorii de care depinde nivelul economiilor ... 415
1.4. Legăturile existente între agenții economici conform circuitului fluxurilor financiare şi de bunuri 418
1.5. Producerea şi utilizarea economiilor 419
1.6. Guvernul – agent economic producător şi utilizator de economii 420
1.7. Model matematic exprimând legătura dintre economiile sectorului privat şi investiții 422
1.8. Paradoxul economisirii 425
1.9. Contextul actual al economiei româneşti şi posibilitățile de creştere a volumului economiilor capitalizate 428

CAPITOLUL 2 - ROLUL BĂNCILOR ŞI AL ALTOR INSTITUȚII FINANCIARE NEBANCARE ÎN STIMULAREA ECONOMISIRII ŞI ÎN TRANSFORMAREA ECONOMIILOR ÎN CAPITAL 433

2.1. Instrumente de realizare a economisirii 433
2.2. Sistemul bancar şi instituțiile financiare nebancare 441
2.3. Sistemul financiar-bancar românesc 457

CAPITOLUL 3 - PIAȚA FINANCIARĂ ŞI ROLUL SĂU ÎN CREAREA CAPITALULUI DIN INDUSTRIE 467

3.1. Posibilități de dezvoltare a pieței obligațiunilor în scopul atragerii economiilor şi transformării acestora în capital 469
3.2. Mobilizarea capitalurilor prin emisiunea şi comercializarea acțiunilor societăților comerciale. 479

CAPITOLUL 4 - POSIBILITĂȚI DE STIMULARE A ECONOMIILOR ŞI INVESTIȚIILOR PRIN MECANISMUL DE IMPOZITARE 491

4.1. Sistemele de impozitare şi implicații asupra procesului de economisire şi investire 492
4.2. Experiența legislativă românească comparativ cu alte aspecte din legislația internațională cu privire la influența structurii bazei de impozitare asupra economiilor şi investițiilor 499

4.3. Concluzii legate de corelarea modalităților de impozitare din țara noastră cu subiecții economici, în scopul impulsionării investițiilor de capital 515

CAPITOLUL 5 - DRENAREA IMOBILIZĂRII MONETARE ÎNTR-O ECONOMIE ÎN TRANZIȚIE: CAZUL ROMÂNIEI 519

5.1. Premise metodologice 519
5.2. Cauzele imobilizării monetare 521
5.3. Drenarea imobilizării monetare 525
5.4. Efectele drenării imobilizării monetare asupra procesului de economisire 529
5.5. Concluzii: eficacitatea programelor de macrostabilizare 530

PARTEA A II-A. UTILIZAREA ECONOMIILOR INTERNE ŞI EXTERNE PENTRU FINANȚAREA INVESTIȚIILOR 533

CAPITOLUL 6 - SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIIILOR. CREDITAREA INVESTIȚIILOR ÎN INDUSTRIE 535

6.1. Sursa de finanțare a investițiilor 536
6.2. Tipuri de credite pentru investiții şi probleme ale utilizării lor în România 548
6.3. Probleme ale acordării creditelor pentru investiții 556

CAPITOLUL 7 - PROBLEME ALE ATRAGERII ECONOMIILOR EXTERNE ÎN ROMÂNIA, ÎN CONDIȚIILE CONCURENȚEI EST-EUROPENE PE ACEST PLAN, ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE SPRE ECONOMIA DE PIAȚĂ 565

7.1. Formele de atragere a economiilor externe şi situația lor în România 568
7.2. Cauze pentru care investitorii străini preferă alte țări est-europene mai mult decât România 577
7.3. Domenii de interes ale investitorilor străini şi posibilități de stimulare a infuziei de capital străin spre domeniul românesc productiv 584
7.4. Propuneri de atragere şi canalizare a economiilor externe spre sectoarele productive din România 589

CAPITOLUL 8 - ELEMENTE DE STIMULARE A CREĂRII ŞI ORIENTĂRII CAPITALULUI INTERN SPRE FIRME MICI ŞI MIJLOCII 593

8.1. Aspecte privind evoluția şi caracteristicile întreprinderilor mici şi mijlocii în contextul economiilor naționale în unele țări europene 593

8.2. Elemente stimulative şi restricții în formarea şi desfăşurarea activității întreprinderilor mici şi mijlocii în perioada de tranziție 599

8.3. Probleme ale constituirii şi dezvoltării capitalului firmelor mici şi mijlocii 605

CONCLUZII 611

LISTA lucrărilor publicate în colecția INSTITUTULUI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ (DIN 1990 INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 632

INDEX DE AUTORI 638

Volumul XXII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9/1992 1

RESTRUCTURĂRI ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ ÎN VEDEREA CREŞTERII EFICIENȚEI ECONOMICE ŞI A CALITĂȚII VIEȚII (PARTEA A II-A)

CAPITOLUL 3 - ADAPTAREA PROFESIONALĂ A FORȚEI DE MUNCĂ ÎN CONDIȚIILE RESTRUCTURĂRII ECONOMIEI 7

3.1. Considerații teoretico-metodologice şi conceptuale 7

3.2. Experiențe internaționale privind adaptarea profesională a forței de muncă 11

3.2.1. Aspecte privind cadrul instituțional constituit pentru adaptarea profesională a forței de muncă în țările dezvoltate 11

3.2.2. Principalele forme de adaptare profesională a forței

de muncă practicate în țările dezvoltate *14*
3.2.3. Considerații cu privire la principalele surse utilizate în țările dezvoltate pentru finanțarea programelor de adaptare profesională *19*
3.3. Orientări şi tendințe în adaptarea profesională a forței de muncă, în țările dezvoltate 25
3.3.1. Flexibilizarea funcțională a forței de muncă sub impactul progresului ştiințifico-tehnic *30*
3.3.2. Noile tehnologii educaționale şi impactul lor asupra procesului de adaptare profesională *34*
3.4. Adaptarea profesională a forței de muncă în condițiile restructurării economiei 37
3.5. Realități şi perspective privind ocuparea forței de muncă în condițiile restructurărilor din economie 52
3.6. Piața muncii – prezent şi perspective 65
3.7. Reconversia profesională a forței de muncă – principală modalitate de reducere a şomajului 72

ANEXE 77

Lista lucrărilor publicate în colecția Institutului de Economie Industrială (din 1990 Institutul de Cercetare a Relațiilor Interramuri şi a structurilor industriale) "Studii de Economie Industrială" 106

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10-11/1992 _____ 113

PIAȚA MUNCII ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE. MECANISME ŞI POLITICI DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ ŞI COMBATERE A ŞOMAJULUI

Cuvânt înainte 119

CAPITOLUL 1 - PIAȚA MUNCII ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE ÎNTRE OCUPARE ŞI ŞOMAJ. MECANISME ŞI POLITICI DE AJUSTARE A CERERII ŞI OFERTEI DE FORȚĂ DE MUNCĂ 121

1.1. Contextul economico-social al liberalizării şi funcționării pieței muncii . 122
1.2. Progrese şi limite în funcționarea pieței muncii în România 130
1.3. Spre o strategie a ocupării şi folosirii forței de muncă. Dispozitive de promovare a ocupării şi ajustare a cererii şi ofertei de forță de muncă 154

Note şi surse bibliografice 167

CAPITOLUL 2 - POLITICI DE ACUMULARE ŞI INVESTIȚII ŞI OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ 185

2.1. Repere introductive 185
2.2. Politica de acumulare, investiții şi ocupare a forței de muncă până în 1989 192
2.3. Evoluțiile economiei româneşti în condițiile derulării procesului de reformă economică şi impactul asupra acumulării, investițiilor, salariilor, profitului şi ocupării 217
Note şi surse bibliografice 233

CAPITOLUL 3 - DEZVOLTAREA SECTORULUI DE SERVICII ŞI OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ 256

3.1. Clarificări noționale 256
3.2. Capacitatea sectorului de servicii de ocupare a forței de muncă 258
3.3. Evoluții ale ocupării forței de muncă în servicii pe plan internațional 262
3.4. Starea actuală a ocupării forței de muncă în sectorul de servicii în României 268
Note bibliografice 283

CAPITOLUL 4 - ÎNVĂȚĂMÂNTUL ŞI PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ 285

4.1. Considerații preliminare 285
4.2. Cererea pentru forță de muncă şi imperativele sale asupra învățământului 291
4.3. Impactul învățământului asupra ofertei de forță de muncă 303
4.4. Piața forței de muncă specifică învățământului 331
4.5. Câteva concluzii finale 335
Note bibliografice 338

CAPITOLUL 5 - RECONVERSIUNE PROFESIONALĂ- REOCUPARE-REINTEGRARE 346

5.1. Conținut. Funcții 346
5.2. Probleme ale recalificării-reocupării forței de muncă în perioada de tranziție 350
5.3. Alternative. Cât şi modalități de eficientizare a acțiunilor de recalificare a forței de muncă 361
Note bibliografice 367

CAPITOLUL 6 - CERINȚE, POSIBILITĂȚI ŞI MECANISME DE FLEXIBILIZARE A PIEȚEI FORȚEI DE MUNCĂ FEMININE 369

6.1. Procese şi tendințe recente pe piața forței de muncă feminine 369

6.2. Tranziția şi problematica ocupării forței de muncă feminine în România 379

6.3. Mecanisme de ajustare a cererii şi ofertei de forță de muncă feminină. Cerințe şi posibilități 391

Note bibliografice 402

CAPITOLUL 7 - SALARIUL – PÂRGHIE DE ECHILIBRU PE PIAȚA MUNCII 411

7.1. Salariul – mecanism de reglare a funcționării pieței forței de muncă 411

7.2. Politica salarială 428

7.3. Negocierea salariilor. Rolul lor în funcționarea pieței muncii 438

7.4. Coordonate ale politicii salariale în procesul continuării continuării reformei economice 443

Note şi referințe bibliografice 450

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1992 _____ 459

ÎNTREPRINDEREA – AGENT AL ECONOMIEI DE PIAȚĂ

CAPITOLUL 1 - CONCURENȚA, MONOPOL ŞI TIPOLOGIA ECONOMIILOR DE PIAȚĂ 465

1.1. Economia de piață. Trăsături caracteristice şi tipologii 465

1.2. Concurență şi monopolul 471

1.3. Mecanismul de piață în corelație cu tipurile de piețe concurențiale 479

1.4. Problema pieței concurențiale în România 482

CAPITOLUL 2 - RESTRUCTURAREA SISTEMULUI UNITĂȚILOR INDUSTRIALE 489

2.1. Tendințe privind concentrarea producției şi rolul revenit întreprinderilor nici şi mijlocii în cadrul sistemului unităților industriale din unele țări dezvoltate 489

2.2. Elemente pentru fundamentarea opțiunilor privind restructurarea sistemului unităților industriale în țara noastră 505

CAPITOLUL 3 - CREAREA ŞI DEZVOLTAREA FIRMELOR MICI ŞI

MIJLOCII 516

3.1. Evoluția şi caracteristicile întreprinderilor mici şi mijlocii în contextul economiilor naționale în unele țări europene 516

3.2. Elemente stimulative şi restricții în formarea şi desfăşurarea activității întreprinderilor mici şi mijlocii în perioada de tranziție 522

3.3. Probleme ale constituirii şi dezvoltării capitalului firmelor mici şi mijlocii..... 528

CAPITOLUL 4 - FORME DE ASOCIERE A ÎNTREPRINDERILOR ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ 533

4.1. Abordări teoretice privind constituirea asociațiilor de întreprinderi. Tipuri de asociere practicate în unele țări dezvoltate 533

4.2. Elemente pentru fundamentarea opțiunilor privind constituirea asociaților de întreprinderi în țara noastră..... 543

CAPITOLUL 5 - MARKETINGUL STRATEGIC ÎN CONTEXTUL TRECERII LA ECONOMIA DE TIP CONCURENȚIAL 554

5.1. Marketingul schimbărilor strategice impuse de trecerea la economia de piață. Relația planificare strategică – planificarea de marketing..... 556

5.2. Planificarea strategică în marketing privită ca proces 561

5.3. Selecția strategiilor şi definirea programelor de afaceri 565

5.4. Căi şi modalități de dezvoltare a marketingului strategic în întreprinderi..... 568

INDEX DE AUTORI _____ 571

Volumul XXIII

ANALE NR. 1/1993 _____ 1

STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII AGRICULTURII ŞI INDUSTRIEI ALIMENTARE. OBIECTIVE, DIRECȚII ŞI MIJLOACE DE ACȚIUNE PENTRU CONTINUAREA REFORMEI ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR

INTRODUCERE 7

PARTEA I
EVOLUȚIA AGRICULTURII ŞI INDUSTRIEI ALIMENTARE
ÎN PERIOADA 1989-1992

1. EVOLUȚIA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE A PROPRIETĂȚII ŞI A EXPLOATAȚIILOR AGRICOLE 11

1.1. Structura proprietății în agricultură la sfârşitul anilor '80 11
1.2. Formarea proprietății private şi a gospodăriei țărăneşti de tip familial 14
1.3. Privatizarea sectorului de stat din agricultură 17
1.4. Privatizarea industriei alimentare 20

2. EVOLUȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE ÎN PERIOADA 1989-1992 22

3. EVOLUȚIA PRODUCȚIEI INDUSTRIEI ALIMENTARE 27

4. COMERȚUL EXTERIOR AGRICOL ÎN PERIOADA 1989-1992 29

5. PROCESUL INSTITUIRII ŞI FUNCȚIONĂRII MECANISMELOR PIEȚEI 31

PARTEA A II-A
CONTINUAREA REFORMEI, OBIECTIVE,
DIRECȚII ŞI MIJLOACE DE ACȚIUNE

I. OBIECTIVE 35

1.1. Tendințe previzibile în evoluția principalelor produse agricole în perioada 1993-1996 35
1.2. Evoluția producției industriei alimentare în perioada 1993-1996 42
1.3. Creşterea eficienței sectorului agroalimentar prin integrarea în piața comună, cu Republica Moldova, pe plan regional şi mondial 43

II. DIRECȚII ŞI MIJLOACE DE ACȚIUNE 45

2.1. Privatizarea în agricultură şi industria alimentară 45
2.2. Integrarea agriculturii în mecanismele economiei de piață. Piețele agricole şi consolidarea sistemului instituțional al economiei de piață 52
2.3. Organizarea şi funcționarea piețelor agricole 57
2.4. Cercetarea ştiințifică şi formarea profesională a producătorilor agricoli 62
2.5. Parteneriatul pentru dezvoltarea agriculturii 63
2.6. Protecția socială a producătorilor agricoli 67
2.7. Formarea şi perfecționarea cadrului juridic 69

ANALE NR. 2-3/1993 _____ 69

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE - 1992

1. INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1992 78

1.1. Teme prioritare de cercetare economică 78
1.2. Aspecte semnificative din activitatea de cercetare a institutelor din cadrul INCE 82
1.3. În unele lucrări pe diverse teme elaborate în cadrul institutelor INCE 91
1.4. Manifestări ştiinţifice 91
1.5. Relaţii internaţionale în domeniul cercetării economice 92
1.6. Activitatea publicistică şi editorială 94
1.7. Asistenţă de specialitate acordată; relaţii de colaborare 95
1.8. Activitatea de doctorat, cursuri şi seminarii 95
1.9. Activitatea consiliilor ştiinţifice 96

2. SINTEZE ALE LUCRĂRILOR DE CERCETARE REALIZATE ÎN INSTITUTELE COMPONENTE ALE INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 98

2.1. INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 98
2.2. INSTITUTUL DE ECONOMIE NAȚIONALĂ 134
2.3. INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ 154
2.4. INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE 183
2.5. INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ 198
2.6. INSTITUTUL DE FINANȚE, PREȚURI ŞI PROBLEME VALUTARE 224
2.7. INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ 258
2.8. INSTITUTUL DE GERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII 262

3. LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1992 DE CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ 288

REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE nr. 1-2/1993 _____ 293

Convertibilitatea ţărilor Europei Centrale şi Orientale în confruntarea cu faptele (Henri BOURGUINAT) 306

Aspecte macroeconomice ale tranziției spre economia de piață în România
(Constantin GRIGORESCU, George GEORGESCU,
Grigore VÂLCEANU) 328
Privatizarea în România. Realizări, dileme, dificultăți
(Gheorghe ZAMAN) 340
Şomaj-inflație o provocare pentru economia
în tranziție? (Constantin CIUTACU) 361
Aspecte teoretico-metodologice ale determinării costului copilului
(Georgeta DUMITRESCU) 376
Potențialul de muncă al României în context european
(Diana ROŞU) 386
Învățământul românesc. Posibile reflecții pentru tranziție
(Luminița CHIVU) 396
O politică economică de performanță europeană:
Cazul protecționismului românesc interbelic
(Gheorghe DOBRE) 407
Liberul schimb şi protecționismul în practica României
(Victor AXENCIUC) 415
Aspecte ale evoluției doctrinei protecționiste în România (1860-1940)
(Eugen GHIORGHIȚĂ) 422
Politica schimburilor economice externe ale României
în perioada interbelică (Adrian PLATON) 435
Coordonate economice ale drepturilor de proprietate
(Sorica SAVA) 441
O analiză cuprinzătoare a principalelor structuri şi tendințe în sectorul
servicii din câteva economii dezvoltate
(Constantin GRIGORESCU, Mihai ŞTEFAN) 452
O lucrare de referință privind economia României în context european
(Gheorghe DOBRE) 461
Zilele de studii şi cercetări economice franco-române
(Grigore VÂLCEANU) 463
O dezbatere ştiințifică privind politicile economice
în România antebelică (Gheorghe DOBRE) 464
Alternative şi opinii în procesul reformei
(Grigore VÂLCEANU) 465
Simpozionul internațional "Tranziția de la politica ştiinței
şi tehnologiei la politica inovării. Cadrul legislativ
pentru ştiință, tehnologie şi inovare" (Cristina CROITORU) 467

Din activitatea editorială a Institutului
de Economie Națională (Grigore VÂLCEANU) 468
Index de autori 461

Volumul XXIV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/1993 _____ 1

LA ORIZONT ECONOMIA DE PIAȚĂ - Probleme fiscale şi bugetare

INTRODUCERE 7

I. CADRUL GENERAL AL REFORMEI FISCALE ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 7

II. ANALIZA INSTRUMENTELOR DE IMPOZITARE FOLOSITE ÎN ROMÂNIA, DIN PERIOADA 1990-1991 15

III. PERSPECTIVA CADRULUI FISCAL 24

1. Orientările de bază în fundamentarea politicii fiscale 24
1.1. Unele obiective de reducere a instabilității ciclice şi conjuncturale a economiei româneşti 27
2. Sisteme de impunere specifice economiei de piață 36
2.1. Impozitul pe venitul individual 36
2.2. Impozitul pe societăți (corporații) 42
2.3. Taxa pe valoarea adăugată 52
2.4. Impozitul pe cifra de afaceri 55
2.5. Unele metode concrete de determinare a cifrei de afaceri şi a valorii adăugate, precum şi importanța acestor indicatori în analiza economică 56
2.6. Accizele 60
2.7. Impozitarea activelor financiare 61
2.8. Tendințe în fiscalitatea locală 66
3. Impactul impunerii asupra veniturilor populației 71
4. Teoria politicii fiscale - principii de bază 74
4.1. Evaluarea funcției stabilizatoare a politicii fiscale 75
4.2. Stabilizarea automată şi măsuri discreționale 81
4.3. Contestarea teoretică a funcției stabilizatoare a politicii fiscale 86
4.4. Intervalul de acțiune al politicii fiscale 90

IV. PROBLEME BUGETARE 91

1. Definiția bugetului. Scurt istoric 91
2. Cauzele deficitului bugetar în economia românească postrevoluționară 93
3. Funcțiile bugetului, statului în perioada de tranziție spre economia de piață 96
   3.1. Politica cheltuieli lor publice 98
   3.2. Politica veniturilor bugetare 100
4. Deficitul bugetar şi modalități de finanțare 102
   4.1. Concepte şi tendințe 102
   4.2. Modalități de finanțare a deficitului bugetar 103
   4.3. Datoria publică în țările de est şi central europene 109
5. Bugetul şl inflația 115
   5.1. Impactul inflației asupra bugetului 115
   5.2. Elaborarea bugetului în condițiile inflației 117
   5.3. Impactul bugetului asupra inflației 118

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3/1993 _____ 123

POLITICI DE INOVARE ÎN INDUSTRIILE PRELUCRĂTOARE

INTRODUCERE

SEMNELE DE ÎNTREBARE CU PRIVIRE LA ROLUL INOVĂRII ÎN RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ŞI ÎN TRANZIȚIA LA ECONOMIA DE PIAȚĂ 129

Capitolul 1 - IMPACTUL PROGRESULUI TEHNIC REALIZAT PRIN INOVARE ASUPRA ECONOMIEI 131

Capitolul 2 - CARACTERISTICILE POLITICILOR DE INOVARE ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ 141

Capitolul 3 - CONDIȚII ECONOMICE, ORGANIZATORICE, INSTITUȚIONALE, LEGISLATIVE ALE DESFĂŞURĂRII PROCESELOR DE INOVARE ÎN ȚARA NOASTRĂ 151

Capitolul 4 - ELEMENTE ALE UNEI POLITICI DE INOVARE ÎN PERIOADA DE RESTRUCTURARE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 169

Bibliografie 189

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 4-5/1993 _____ 193

FORME DE ASOCIERE A ÎNTREPRINDERILOR ŞI RELAŢIILE DE DEPENDENŢĂ FUNCŢIONALĂ ÎN CADRUL ACESTORA

CUVÂNT INTRODUCTIV 199

Capitolul 1 - RESTRUCTURĂRI ALE SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI DIN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE 201

1.1. Tendinţe privind concentrarea producţiei şi rolul revenit întreprinderilor mici si mijlocii în cadrul sistemului productiv al industriei 201

1.2. Aspecte privind sporirea dimensiunii întreprinderii în condiţiile economiei de piaţa 216

Capitolul 2 - MODALITĂŢI DE ASOCIERE A ÎNTREPRINDERILOR ÎN CONDIŢIILE EC0N0MIEI DE PIAŢĂ 226

2.1. Abordări teoretice privind constituirea asociaţiilor, grupurilor de întreprinderi 226

2.2. Forme de internalizare a activităţilor 231

2.3. Tipuri de asociere a întreprinderilor practicate în unele ţări dezvoltate 234

2.4. Tipuri de asociere a întreprinderilor în industria ţării noastre 246

ANEXE 265

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/1993 _____ 393

COMPORTAMENTUL AGENŢILOR ECONOMICI ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE ŞI HIPERINFLAŢIE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INTRODUCERE 401

PARTEA I

POLITICA DE STABILIZARE ŞI ANTICIPĂRILE ADVERSE

Capitolul 1 - PARTICULARITĂŢILE PROCESULUI INFLAŢIONIST ŞI POLITICA DE STABILIZARE ÎN ROMÂNIA 405

1.1. Particularităţile procesului inflaţionist in România 405

1.2. Politica de stabilizare economică a României 408

1.3. Politica fiscală a României 410

1.4. Experienţe analoage României în domeniul stabilizării 412

1.5. Limitele politicii de management al cererii agregate şi necesitatea trecerii ia politica ofertei 414

Capitolul 2 - CREDIBILITATE ŞI STABILIZARE - ANTICIPĂRILE INERȚIALE ŞI NECESITATEA UTILIZĂRII POLITICII VENITURILOR 423

2.1. Sursele de neîncredere 423
2.2. Abordarea ortodoxă şi ancorele sale nominale 425
2.3. Cererile de salarii incompatibile cu echilibrul economic şi deteriorarea ancorei rată de schimb 426
2.4. Abordarea heterodoxă. Avantaje şi dezavantaje 428
2.5. Politica veniturilor bazată pe controlul salariilor 432

Capitolul 3 - RESTRUCTURAREA ÎNTREPRINDERILOR CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT 445

3.1. Obiectivele restructurării întreprinderilor industriale cu capital majoritar de stat 447
3.2. Întreprinderile cu capiul majoritar de stat cu statut de monopol şi oligopol 448
3.3. Modul de negociere a preţurilor 451
3.4. Problema şomajului tehnic 453
3.5. Comportamentele către maximizarea salariilor şi problema restructurării 454
3.6. Arieratele şi blocajul financiar 456
3.7. Sindicatele şi solidaritatea negativă dintre ele 457
3.8. Politica industrială - alternative 459
3.9. Crearea condiţiilor pentru declanşarea competiţiei interne şi externe 461

Capitolul 4 - PRIVATIZAREA ÎNTREPRINDERILOR CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT (ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE) 464

4.1. Punerea în competiţie prin privatizare a societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat 464
4.2. Efectele inflaţiei asupra evaluării societăţilor comerciale în procesul privatizării 470
4.3. Introducerea şi comercializarea titlurilor de proprietate pe piaţa financiară 477

PARTEA A II-A

COMPORTAMENTUL ÎNTREPRINDERILOR SI BĂNCILOR ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE ŞI MĂSURI PENTRU

STIMULAREA OFERTEI

Capitolul 5 - REACŢII DE ADAPTARE ALE FIRMELOR MICI ŞI MIJLOCII CU CAPITAL PRIVAT ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 483

5.1. Factori de influenţă ai activităţii firmelor mici şi mijlocii în perioada de tranziţie 483

5.2. Impactul sistemului legislativ asupra sectorului firmelor mici şi mijlocii 486

5.3. Procesul inflaţionist şi reacţii de adaptare ale firmelor mici şi mijlocii 490

Capitolul 6 - COMPORTAMENTUL INTERMEDIARILOR FINANCIARI ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE 495

6.1. Impactul inflaţiei asupra băncilor 495

6.2. Comportamentul sistemului bancar în România 503

Capitolul 7 - MĂSURI NECESARE PENTRU CONTINUAREA PROCESULUI DE REFORMĂ 519

LISTA lucrărilor publicate în colecţia INSTITUTULUI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ (DIN 1990 INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 526

INDEX DE AUTORI _____ 533

Volumul XXV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1993 _____ 1

CREATIVITATEA - o perspectivă sociologică

CUVÂNT ÎNAINTE 7

1. CERCETAREA CREATIVITĂŢII DIN PERSPECTIVA

SOCIOLOGICĂ - Scop. Obiective. Ipoteze. Metode şi tehnici de cercetare. Colectivitatea investigată 8
1.1. Scopul, obiectivele şi ipotezele cercetării 8
1.2. Metode şi tehnici de cercetare 11
1.3. Colectivitatea investigată 12
2. DEFINIȚII ALE CREATIVITĂȚII 14
3. CREATIVITATEA ÎN CONCEPȚIA SUBIECȚILOR 18
4. TRĂSĂTURI ALE PERSONALITĂȚII CREATOARE 19
5. DESTINUL CREATOR 22
6. FACTORII CREATIVITĂȚII 26
7. CREATIVITATE ŞI PROFESIE 36
8. IMPLICAȚIILE SPECIALIZĂRII PROFESIONALE 44
9. EVALUAREA CREATIVITĂȚII 46
10. SUCCES ŞI EŞEC ÎN CREAȚIE 52
11. CREATIVITATE ŞI LECTURĂ. ROLUL INFORMAȚIEI ÎN PROCESUL CREAȚIEI 55
12. PROPUNERI ALE SUBIECȚILOR ÎN VEDEREA REDRESĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ŞI REAŞEZĂRII VALORILOR ÎN SOCIETATE 60
13. DESPRE ELITE ŞI ELITISM 63
14. MESAJE CĂTRE FACTORII DE PUTERE 68
15. CONCLUZII 70
Bibliografie selectivă 72

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/1993 _____ 77

POTENȚIALUL UMAN AL UNOR ȚĂRI DIN SPAȚIUL EST ŞI SUD-EST-EUROPEAN

CUVÂNT INTRODUCTIV 83
Capitolul 1 - POTENȚIALUL DEMOGRAFIC 89
1.1. Repere demografice generale 90
1.1.1. Efectivul populației 90

1.1.2. Densitatea geografică a populației 91
1.1.3. Ritmul mediu anual de creştere a populației 92
1.2. Structura demografică 94
1.2.1. Structura pe sexe a populației 94
1.2.2. Structura pe vârste a populației 94
1.2.3. Raportul de dependență 96
1.3. Mişcarea naturală a populației 98
1.3.1. Natalitate şi fertilitate 98
1.3.2. Mortalitate generală şi mortalitate infantilă 101
1.3.3. Speranța de viață la naştere 103
1.4. Situația demografică a României în perioada 1990-1992 104
1.4.1. Efectivul populației 104
1.5. În loc de concluzii 108

Capitolul 2 - FORȚA DE MUNCĂ 114
2.1. România - țară cu un potențial uman de mărime medie 114
2.1.1. Populația în vârstă de muncă - populație potențial activă (P.VM.) 116
2.1.2. Caracterizare generală a P.VM. 116
2.2. Structura pe vârste şi vârsta medie a populației în vârstă de muncă 117
2.3. Populația activă 120
2.3.1. Rata de activitate a populației 120
2.3.2. Rata de activitate 122
2.3.3. Diferențele dintre ratele de activitate 122
2.4. Populația ocupată 124
2.5. Rata de dependență economică 125
2.6. Forța de muncă feminină 127
2.7. Tendințe ale evoluției forței de muncă 129
2.8. Dinamica ocupării în corelație cu evoluția principalilor indicatori economici 132

Capitolul 3 - DURATA MUNCII 142
3.1. Tipologia duratei muncii 142
3.2. Impactul reducerii duratei muncii asupra mărimii şi utilizării potențialului uman 151
3.3. Posibile evoluții ale timpului de muncă în România 155

Capitolul 4 - STRUCTURA OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ 163
4.1. Premise conceptual-metodologice 163

4.2. Structura sectorială a populației ocupate 165
4.3. Structura populației ocupate în sectorul industrial..... 171
4.4. Structuralitatea ocupării forței de muncă în sectorul de servicii..... 175
4.5. Structurile forței de muncă după statusul ocupațional 177
4.6. Nivelul de pregătire profesională - factor de influență a structurilor forței de muncă 180
4.7. Concluzii..... 182

Capitolul 5 - ŞOMAJUL SI POTENȚIALUL DE MUNCĂ 185
5.1. Şomajul - componentă a potențialului de muncă? 185
5.2. Repere, posibilități şi limite ale formării unei pieţe regionale a muncii ... 189
5.3. Dimensiunea globala a şomajului 191
5.4. Structura populației în şomaj 194
5.5. Şomajul de lungă durată 204
5.6. Distribuția teritorială a şomajului 207
5.7. Scurte concluzii..... 211

Capitolul 6 - COSTUL FORȚEI DE MUNCĂ..... 232
6.1. Precizări conceptuale 232
6.2. Aspecte ale evoluției costului forței de muncă 235
6.3. Incidențe ale evoluției prețului forței de muncă 242
6.4. În loc de concluzii..... 248

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/1993 _____ 253

ESTIMAREA CHELTUIELILOR NECESARE ÎNTREȚINERE UNUI STUDENT (STUDENTE) ÎN ROMÂNIA

1. ASPECTE AVUTE ÎN VEDERE..... 259

2. ELEMENTE DE CALCUL 263

3. O VARIANTĂ ECONOMICOASĂ DE CHELTUIELI 266

4. CREŞTERI POSIBILE ÎN VIITORUL APROPIAT..... 269

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/1993 _____ 285

TENDINȚE ALE EVOLUȚIEI CERERII ŞI OFERTEI BUNURILOR DE CONSUM DE FOLOSINȚĂ ÎNDELUNGATĂ

INTRODUCERE 391

Capitolul 1 - CONSIDERENTE PRIVIND PIAȚA BUNURILOR DE CONSUM DE FOLOSINȚĂ ÎNDELUNGATĂ 292
1.1. Cererea si oferta, elemente corelative ale pieței 292
1.2. Factorii cererii şi ofertei bunurilor de consum de folosință îndelungată 295
Capitolul 2 - REPERE ALE EVOLUȚIEI PIEȚEI MOBILEI ÎN ROMÂNIA.... 298
2.1. Situația - pieței mobilei sub, incidența conjuncturii economice actuale, şi a unor factori de influența specifici 298
2.2. Tendințe previzibile în evoluția pieței mobilei 303
Capitolul 3 - PI AȚA BUNURILOR DE UZ CASNIC, MENAJERE 307
3.1. Caracteristici generale ale bunurilor menajere 307
3.2. Analiza ierarhică, şi ordinea de cumpărare a bunurilor de folosință îndelungată 309
3.3. Oferta de bunuri de consum de uz casnic, menajere 316
3.4. Proiecții ale cererii de bunuri de uz casnic, menajere 317
Capitolul 4 - ANALIZA EVOLUȚIEI ŞI PROIECȚIA ÎNZESTRĂRII POPULAȚIEI CU UNELE BUNURI DE FOLOSINȚĂ ÎNDELUNGATĂ DE UZ CULTURAL 325
4.1. Incidențe ale unor factori de influentă pe piața televizoarelor şi radioreceptoarelor 325
4.2. Proiecții ale evoluției cererii, ofertei si înzestrării populației cu televizoare şi radioreceptoare 330

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1993 _____ 337

CREAREA ŞI FUNCȚIONAREA PIEȚEI BUNURILOR DE PRODUCȚIE

CUVÂNT INTRODUCTIV 343
Capitolul 1 - PIAȚA BUNURILOR DE PRODUCȚIE, SFERĂ DE CUPRINDERE, FACTORI DETERMINANȚI, POSIBILITĂȚI DE COMENSURARE 344
1.1. Conceptul, sfera de cuprindere şi trăsăturile specifice pieței bunurilor de producție 344
1.1.1. Particularitățile cererii de bunuri de producție 346
1.1.2. Particularitățile ofertei de bunuri de producție 347
1.1.3. Particularitățile relațiilor economice pe piața bunurilor de producție 348

1.2. Factorii ce influenţează echilibrul pieţei bunurilor de producţie 349
1.3. Probleme metodologice privind comensurarea cererii şi ofertei de bunuri de producţie..... 355

Capitolul 2 - CARACTERISTICI ALE EVOLUŢIEI PIEŢEI BUNURILOR DE UTILIZARE PRODUCTIVĂ DIN TARA NOASTRĂ 361

Anexa A 382

Capitolul 3 - CONDIŢII NECESARE PENTRU CREAREA ŞI FUNCŢIONAREA PIEŢEI BUNURILOR DE PRODUCŢIE ÎN ROMÂNIA 387

Capitolul 4 - O ANALIZĂ COMPARATIVĂ ÎNTRE PIAŢA BUNURILOR DE CONSUM ŞI UNELE PIEŢE ALE BUNURILOR DE PRODUCŢIE PRIVIND REACŢIA AGENŢILOR ECONOMICI LA LIBERALIZAREA PREŢURILOR 399

Bibliografie 418

INDEX DE AUTORI_____ 421

Volumul XXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1993 _____ 1

Reflecţii pe marginea simpozionului "INTEGRAREA ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA CU ROMÂNIA" (Chişinău, 7-9 decembrie 1992) __5

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3/1993_____ 19

ACTIVITATEA INSTITUTULUI NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1992

I. Teme prioritare de cercetare economică..... 24

II. Activitatea reprezentativă de cercetare a institutelor din cadrul INCE 27

III. Contribuţii la dezvoltarea cercetării economice 35

IV. Manifestări ştiinţifice..... 36

V. Relaţii internaţionale în domeniul cercetării economice 37

VI. Activitatea publicistică şi editorială 39

VII. Asistenţă de specialitate acordată; relaţii de colaborare 40

VIII. Activitatea de doctorat, cursuri şi seminarii 41

IX. Activitatea consiliilor ştiinţifice 41

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1993 _____ 93

SITUAŢIA SOCIAL-ECONOMICĂ A COPILULUI ÎN ROMÂNIA: PROPUNEREA UNUI PROGRAM PRIORITAR DE URGENŢĂ DE PROTECŢIE

INTRODUCERE 97

1. Copiii – grupul cel mai expus şi mai afectat de consecinţele negative ale tranziţiei 98
2. Copiii reprezintă în momentul de faţă grupul cel mai puţin protejat din punct de vedere economic 99
3. Sprijinul economic sub forma bunurilor şi serviciilor 101

ANEXE 105

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1993 _____ 113

RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI ÎN STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

1. Poziţii de principiu în fundamentarea restructurării industriei. Caracteristici ale mediului economic şi impactul lor asupra restructurării 117
2. Oportunităţi şi constrângeri pentru procesul de restructurare decurgând din stadiul reformei 120
3. Fundamentarea politicii structurale în industria prelucrătoare 124

ANEXE 134

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1993 _____ 139

POPULAŢIA DE ROMI - SITUAŢIA SOCIO-ECONOMICĂ ŞI COORDONATELE UNUI PROGRAM DE SPRIJIN

Introducere 144
Metodologia cercetării 146
Caracteristicile eşantionului studiat 147
Estimarea populației de romi 148
Atitudinea față de romi în societatea românească tradițională 150
Romii în regimul socialist 152
Câteva caracteristici ale situației actuale a romilor 153
Tipul de familie şi căsătoria 153
Natalitatea 154
Condițiile de locuire 157
Dotarea gospodăriei 157
Profesii/calificare 160
Nivelul şcolar 160
Venituri 162
Standardul de viață 164
Probleme ale populației de romi 165
Resursele disponibile ale populației de romi 172
Strategii de abordare a problemelor populației de romi 175

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8-9-10/1993 _____ 179

GESTIUNEA RESURSELOR NATURALE ÎN CONDIȚIILE ECONOMIEI DE PIAȚĂ

Capitolul I - GESTIUNEA RESURSELOR NATURALE ELEMENTE INTRODUCTIVE 183
Capitolul II - EVALUAREA RESURSELOR NATURALE 187
1. Concepte şi tipologii 187
2. Evaluarea resurselor de substanțe minerale utile 195
Capitolul III - ATRAGEREA ÎN CIRCUITUL ECONOMIC A RESURSELOR DE SUBSTANȚE MINERALE UTILE 203

1. Analiza situaţiei actuale 204

2. Activitatea de cercetare ştiinţifică 211

3. Activitatea de exploatare 213

4. Forme de cooperare cu capitalul privat 217

Capitolul IV - PROBLEME PRIVIND ALOCAREA RESURSELOR NATURALE ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 226

1. Diferenţieri privind modul de alocare a resurselor naturale, corespunzător celor două tipuri principale de economie: economia de piaţă şi cea planificată centralizat 227

2. Particularităţi ale procesului de alocare a resurselor naturale în perioada de tranziţie 229

2.1. Raporturile de piaţă în perioada de tranziţie 234

2.2. Concurenţa în condiţiile menţinerii unui sector de stat şi a dezvoltării proprietăţii private. Probleme ale monopolului 235

Capitolul V - VALORIFICAREA RESURSELOR NATURALE 241

1. Indicatori de caracterizare a energo şi materialintensivităţii economiei 242

2. Direcţii de acţiune pentru valorificarea eficientă a resurselor naturale 248

3. Măsuri de reducere a energo şi materialintensivităţii economiei 251

BIBLIOGRAFIE 256

PROBLEME ECONOMICE NR. 11/1993 _____ 259

EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: DECLIN SAU PROGRES?

Tensiunile bugetare 263

O abordare graduală a tranziţiei 263

Trei grupări 264

Reţelele comerciale 265

Deschiderea către vest 265

Franța în contextul european de azi 266
Riscuri şi...riscuri 267
BULGARIA – O TRANZIȚIE CALMĂ 268
Perspective economice 268
Politica comercială 269
Politica industrială 269
Evaluarea riscurilor investițiilor în Bulgaria 270
UNGARIA – CONTROLUL ASUPRA DATORIEI EXTERNE 271
Perspective economice 271
Politica comercială 272
Politica industrială 273
Evaluarea riscurilor investițiilor în Ungaria 273
POLONIA – EXCEDENT COMERCIAL 274
Perspective economice 274
Politica comercială 275
Politica industrială 276
Evaluarea riscurilor investițiilor în Polonia 276
ROMÂNIA – DOUĂ MARI OBIECTIVE 277
Perspective economice 277
Politica comercială 278
Politica industrială 278
Evaluarea riscurilor investițiilor în România 279
REPUBLICA CEHĂ – CONTINUAREA REFORMELOR 280
Perspective economice 280
Politica comercială 281
Politica industrială 281
Evaluarea riscurilor investițiilor în Cehia 281

REPUBLICA SLOVACĂ – PRAGMATISM 282
Perspective economice 282
Politica comercială 282
Politica industrială 283
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Slovacia 283
LETONIA ŞI ATUURILE SALE 284
Perspective economice 284
Politica comercială 284
Politica industrială 285
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Letonia 285
RUSIA – REGULI DE JOC INSTABILE 286
Perspective economice 286
Politica comercială 287
Politica industrială 287
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Rusia 287

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1993 289

CORELAŢIA INFLAŢIE-ŞOMAJ ÎN CONJUNCTURA ECONOMICĂ A ANILOR 1991-1992 293

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/1993 305

COMPETITIVITATEA, PROGRESUL TEHNIC ŞI PROTECŢIA MEDIULUI - FACTORI ÎN RESTRUCTURAREA RAMURILOR INDUSTRIALE ŞI A ACTIVITĂŢII AGENŢILOR ECONOMICI

PARTEA I
AJUSTĂRI STRUCTURALE ÎN VEDEREA CREŞTERII COMPETITIVITĂŢII ACTIVITĂŢII ECONOMICE

1. Industria metalurgică 310
2. Industria chimică şi petrochimică 313
3. Industria uşoară 317

PARTEA A II-A
CERINȚELE PROTECȚIEI MEDIULUI ÎN STRATEGIA RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI

4. Poluarea şi protecția mediului înconjurător în România 320

5. Elemente de fundamentare a restructurării cu luarea în considerare a restricțiilor ecologice 324

6. Impactul ecologic al exploatării resurselor minerale 330

7. Reflectarea cerințelor de protecție a mediului în strategia restructurării industriei producătoare de energie electrică şi termică 333

PARTEA A III-A
PROGRESUL TEHNIC ÎN STRATEGIA ŞI POLITICILE AGENȚILOR ECONOMICI

8. Locul agentului economic în strategia restructurării industriei 336

9. Strategia inovării prin produse la nivelul unei firme industriale 338

10. Incidențele progresului tehnic în procesul de adaptare a aparatului productiv (cu exemplificare în industria mijloacelor de tehnică de calcul electronic) 343

PROBLEME ECONOMICE NR. 15/1993 _____ 347

O ANALIZĂ COMPARATIVĂ, ÎNTRE PIAȚA BUNURILOR DE CONSUM ŞI UNELE PIEȚE ALE BUNURILOR DE PRODUCȚIE, PRIVIND REACȚIA AGENȚILOR ECONOMICI LA LIBERALIZAREA PREȚURILOR __ 351

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1993 _____ 371

ASIGURAREA ÎN SERVICIILE DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

Trecere în revistă a caracteristicilor instituționale 376

Cazul Braziliei 378

Brazilia după 1983 380

Concluzii şi recomandări generale ale studiului 383

Escaladarea costurilor 384

Alocarea de resurse şi recomandări 385

Stimulente de tehnologie medicală 385

Acces şi echitate 386

PROBLEME ECONOMICE NR. 17-18-19/1993 _____ 387

SATUL ROMÂNESC CONTEMPORAN _____ 391

PREFAȚĂ 391

Capitolul 1- FENOMENE ŞI PROCESE DETERMINATIVE PENTRU STAREA ACTUALĂ A SISTEMULUI RURAL 393

Capitolul 2 - DIMENSIUNILE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI RURAL ANALIZA DIAGNOSTIC 397

2.1. Structuri demoetnografice 397

2.1.1. Structuri demografice 399
2.1.2. Fenomene şi evenimente demografice 400
2.1.3. Mentalitatea populară şi structurile comportamentale 407

2.2. Structuri economice 411

2.2.1. Resursele naturale 411
2.2.2. Capitalul uman 418
2.2.3. Evoluția aşezărilor rurale 425

2.3. Tipologia comunităților rurale 429

2.4. Dimensiunea social-culturală 440

2.4.1. Gospodăria rurală 440
2.4.2. Familia rurală 442
2.4.3. Mobilitatea instructiv educațională a populației 448
2.4.4. Comunicare, transmiterea informației şi participarea la cultură în satul românesc 451
2.4.5. Tendința de mondializare a informației şi a modelelor culturale 455
2.4.6. Aspecte ale relației socioculturale rural-urban 458

2.5. Dimensiunea etnofolclorică 460

2.5.1. Tradiție şi continuitate a fenomenelor etnografice 460
2.5.2. Dinamica folclorului rural literar, muzical-coregrafic 463
2.5.3. Viabilitate folclorică: aspecte ale fondului

folcloric activ şi ale fondului folcloric pasiv
(conservat în memoria păstrătorilor de folclor).....465
2.5.4. "Folclorul de consum" şi mass-media.....466

Capitolul 3 - RELAŢIA RURAL-URBAN CONTRADICŢII, OBSTACOLE, CONFLICTE 469

Capitolul 4 - SCHIMBĂRI ÎN FORMULAREA STRUCTURILOR RURALE.....477

THE CONTEMPORARY ROMANIAN VILLAGE 481

LA VILLAGE ROUMAIN CONTEMPORAIN 483

PROBLEME ECONOMICE NR. 20/1993 _____ 485

ANALIZA EVOLUŢIEI INDUSTRIEI CHIMICE ROMÂNEŞTI ÎN PERIOADA 1990-1992

1. CARACTERIZARE DE ANSAMBLU.....489

2. ANALIZA SITUAŢIEI DIN PRINCIPALELE SUBRAMURI.....495

2.1. Produse anorganice de bază.....495

2.2. Produse organice de bază 497

2.3. Îngrăşăminte chimice.....498

2.4. Fire şi fibre chimice.....499

2.5. Materiale plastice (inclusive răşini).....499

2.6. Cauciuc sintetic.....500

2.7. Antidăunători 501

2.8. Coloranţi, lacuri şi vopsele 501

2.9. Detergenţi şi săpunuri.....501

2.10. Medicamente 502

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1993 _____ 515

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE - JAPONIA

PREFAŢĂ.....519

JAPONIA 520

1. Rolul statului în dezvoltarea şi modernizarea economiei 520

2. Instituţii implicate în orientarea activităţii economice 525

3. Strategia şi politicile economico-sociale 531

3.1. Strategia de dezvoltare 531
3.2. Politica economică 532
3.3. Politica socială 539

4. Instrumente şi pârghii generale de orientare a activităţii economice 540

4.1. Planificarea şi conducerea guvernamentală 540
4.2. Pârghii folosite de către guvern 543

5. Concluzii 545

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1993 _____ 551

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE - FRANŢA

1. Intervenţionalismul statal – o prezenţă permanentă în economia franceză 555

2. Economia franceză – o economie mixtă în continuă transformare 558

2.1. Impactul sectorului public asupra economiei 558
2.2. Privatizarea – coordonată a strategiei de dezvoltare în perioada 1986-1991 560

3. Pârghii şi instrumente de intervenţie a statului în orientarea comportamentului agenţilor economici 564

3.1. Planul – instrument de conturare a strategiei de dezvoltare 565
3.2. Instrumentele bugetare 569
3.3. Fiscalitatea 573
3.4. Preţurile şi politica în domeniul concurenţei 575
3.5. Legislaţia şi reglementările 580

4. Orientări recente privind principalele modalităţi de intervenţie a statului în economia franceză 581

INDEX DE AUTORI _____ 584

Volumul XXVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 23/1993 _____ 1

INTERVENȚIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE- EXPERIENȚE, REZULTATE- MAREA BRITANIE

1. Evoluția intervenției statului în economie 5
2. Dimensiunea şi aria de cuprindere a sectorului public 7
2.1. Cheltuielile publice şi impozitarea..... 8
2.2. Principalele surse de venit ale bugetului statului 10
2.3. Implicarea sectorului public în producție 12
3. Modalitățile de intervenție a statului în economie 13
4. Experiența privatizării întreprinderilor publice 18
4.1. Cauzele şi scopurile privatizării..... 19
4.2. Alegerea metodelor de privatizare 19
4.3. Formele de vânzare a întreprinderilor de stat. 20
4.4. Cumpărătorii întreprinderilor..... 21
4.5. Privatizarea întreprinderilor şi mecanismul de reglare a activității lor 23
4.6. Activitatea întreprinderilor privatizate..... 24
5. Creşterea capitalului de risc şi dezvoltarea firmelor mici în Marea Britanie..... 25
6. Politicile guvernului şi competitivitatea internațională 27
7. Evoluții recente în politica economică..... 29

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/1993 _____ 35

SCHIMBĂRI INTERVENITE ÎN STRUCTURA ŞI CONȚINUTUL COMPONENTELOR ORGANIZATORICE ALE ÎNTREPRINDERILOR DIN ROMÂNIA

1. Schimbări intervenite în structura de organizare a regiilor autonome şi a societăților comerciale..... 42
2. Modalități practice de adaptare a structurilor organizatorice ale

întreprinderilor la cerințele economiei de piață şi unele consecințe ale acestora 48

3. Adaptarea şi perfecționarea conținutului componentelor organizaționale şi modificările interne ale acestora 53

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1993 _____ 65

COSTUL SECURITĂȚII SOCIALE ÎN ROMÂNIA

1. Introducere 69

2. Securitate socială. Concept 70

3. Costul securității sociale în România. Evaluare 72

3.1. Pensii 73

3.2. Şomaj 74

3.3 Prestații familiale 75

3.4. Sănătate 76

3.5. Asistență socială 77

4. Comparații cu alte țări 85

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1993 _____ 95

JUSTIȚIA SOCIALĂ ŞI ECONOMIA DE PIAȚĂ

Piața contra justiției sociale 100

Economia socială de piață 105

Piața in ajutorul sistemelor sociale 109

Capitalismul un sistem just? 114

Justiția regulilor sociale 119

Justiția comportamentelor individuale 124

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1993 _____ 129

PROBLEME ACTUALE LE REFORMEI ECONOMICE ÎN GERMANIA DE EST - PERSPECTIVE PENTRU 1992-1993

1. Introducere 133

2. Starea economiei est-germane. Perspective pentru 1992-1993 136

3. Privatizarea 156

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1993 _____ 167

ŞOMAJ-INFLAŢIE. O PROVOCARE PENTRU ECONOMIA ÎN TRANZIŢIE

1. Repere introductive 171
2. Problematica actuală a şomajului şi inflaţiei în economia României 175
3. Căi de combatere a şomajului şi inflaţiei 182

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1993 _____ 189

ASPECTE ALE REFORMEI ECONOMICE ÎN REPUBLICA FEDERATIVĂ CEHĂ ŞI SLOVACĂ _____ 193

1. Cadrul economic general 193
2. Procesul de privatizare 196
   2.1. Reprivatizarea 196
   2.2. Mica privatizare 197
   2.3. Marea privatizare 199
3. Aspecte ale politicilor de stabilizare a economiei 204
   3.1. Politica bugetară 204
   3.2. Politica monetară 206
   3.3. Politica veniturilor 212
   3.4. Politica valutară 214
4. Concluzii 215

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1993 _____ 217

PROBLEME ALE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN BULGARIA

1. Începuturile tranziţiei. Opinii privind căile de ieşire din criză 221
2. Programele de reformă economică şi primele rezultate 226
3. Programele partidelor politice 229
4. Programul economic al guvernului 232

5. Probleme ale privatizării întreprinderilor de stat şi obşteşti 238

6. Probleme ale reformei în agricultură 244

7. Unele idei privind perspectivele economiei bulgare..... 248

PROBLEME ECONOMICE NR. 31-32/1993 _____ 221

MINIMUL DE TRAI - INSTRUMENT UTIL PENTRU DETERMINAREA DIMENSIUNILOR SĂRĂCIEI ŞI PENTRU O POLITICĂ SOCIALĂ ADAPTATĂ LA REALITĂȚI

Capitolul I – NIVELUL MINIM DE TRAI – INDICATOR SINTETIC DE MARE COMPLEXITATE..... 255

1. Elementele de definire a nivelului minim de trai 256
2. Metode de stabilire a nivelului minim de trai 259
3. Scalele de echivalență – instrument de determinare a minimului de trai al unei familii 265

Capitolul II – PREMISE ALE STABILIRII NIVELULUI MINIM DE TRAI ÎN ROMÂNIA 269

1. Elementele de calcul caracteristice metodei normative 269
2. Premise ale determinării minimului de trai pe baza metodei structurale 274

Capitolul III – VARIANTE ALE NIVELULUI MINIM DE TRAI..... 276

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1993 _____ 303

INTRODUCERE ÎN CORPORATISMUL LUI MIHAIL MANOILESCU

Spiritualitatea neamului, valoarea supremă a reconstrucției..... 308

Doctrina corporatistă..... 310

Corporațiile, nucleul statului..... 313

Principiile esențiale ale organizării corporatiste 315

Coordonarea corporatistă a națiunii 317

Echilibrul corporativ 318

Statul corporatist (solidarist şi productivist) 321

Şomajul în statul corporatist 323

Sindicatele 325

Organigrama statului corporatist 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1993 _____ 329

INTERVENȚIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENȚE, REZULTATE - SUEDIA

1. Coordonate ale modelului economic suedez 333

2. Obiectivele strategice ale economiei Suediei şi implicarea statului în definirea şi realizarea lor 338

3. Derularea politicii economice şi sociale în Suedia şi modul de intervenție a statului pe domenii specifice 341

3.1. Politica industrială şi intervenția statului în orientarea restructurării economice 341

3.2. Politica în domeniul cercetării-dezvoltării. Componența tehnică a dezvoltării şi suportul guvernamental în Suedia 343

3.3. Politica comercială în Suedia – implicarea statului în elaborarea şi derularea sa 345

3.4. Politica regională şi sprijinirea de către stat a întreprinderilor mici şi mijlocii 347

3.5. Politica fiscală - element esențial de intervenție a statului în economia Suediei 348

3.6. Politica agrară în Suedia şi principalele instrumente de reglementare a pieței interne în acest sector 352

3.7. Politica socială şi importanța ei în "modelul suedez" 354

4. În loc de concluzii 356

PROBLEME ECONOMICE NR. 35/1993 _____ 359

PEDEAPSA, CRIZA ŞI LECȚIA DE ISTORIE SAU INFLAȚIE, ÎN LOC DE BUNĂSTARE SOCIALĂ _____ 363

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/1993 _____ 373

INTERVENȚIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENȚE, REZULTATE - STATELE UNITE ALE AMERICII

1. Situaţia economică 378
2. Direcţii de acţiune ale statului 381
3. Reglementarea mecanismului de funcţionare a economiei 383
4. Bugetul - instrument de intervenţie a statului în economie 386
5. Sistemul de impozitare 388
6. Creditul, dobânda şi masa monetară 390
7. Investiţii şi subvenţii 392

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1993 _____ 397

DETERMINĂRI ŞI INCIDENŢE ALE CLIMATULUI ORGANIZAŢIONAL

1. Motivaţia şi satisfacţia în muncă a personalului 404
1.1. Structura organizatorică – motivare – satisfacţie – integrare 405
1.2. Salariul şi rolul său în motivarea şi satisfacţia personalului 408
1.3. Autorealizarea personală – factor determinant al motivaţiei şi satisfacţiei în muncă 410
1.4. Contextul de desfăşurare a muncii 414
2. Participare – dialog – parteneriat 419
2.1. Delimitări conceptuale 419
2.2. Împliniri şi deficienţe în desfăşurarea relaţiilor de parteneriat 420
2.3. Opinii şi oportunităţi privind îmbunătăţirea climatului organizaţional 424

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1993 _____ 431

COSTUL SOCIAL AL LOCUIRII (HABITATULUI) ÎN PERIODA DE TRANZIŢIE

1. Criza de locuinţe în contextul politicii locative actuale 435
2. Formarea relaţiilor de piaţă şi politica socială în domeniul locuirii 442
3. Costul social al reformei în domeniul locuirii (habitatului) 450
3.1. Concept şi posibilităţi de evaluare 450
3.2. “Costul social” al asigurării cu locuinţe a populaţiei în perioada de tranziţie 452

3.3. Aspecte ale politicii chiriilor în condițiile trecerii la economia de piață 464
3.4. Costul social al asigurării gradului de confort al locuirii (subvențiile de preț pentru combustibil şi energie) 467
3.5.Costul social al ameliorării infrastructurii aşezărilor umane 472

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1993 _____ 475

RAȚIONALITATEA ECONOMICĂ A DESCHIDERII REPUBLICII MOLDOVA SPRE VEST. DILEME ŞI STRATEGII

INTRODUCERE 479
1. Deschiderea economică spre Vest - necesitate 479
2. Alternativele în deschiderea economică externă a Republicii Moldova 482

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1993 _____ 487

PERCEPȚIA CALITĂȚII INSTITUȚIILOR PUBLICE. AUTOEVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE - Anchete naționale: iulie 1993

I. Aspecte metodologice 491
II. Percepția calității mediului social-politic 493
1. Încrederea în autoritățile publice 493
2. Încrederea în serviciile publice 494
3. Preocuparea societății pentru categoriile de populație defavorizate 496
4. Protecția asigurată de societate 497
5. Primăriile şi aşteptările populației 498
6. Atitudinea față de partidele politice 500
7. Corupția în societatea românească 501
8. Mass-media şi calitatea vieții 503
8.1. Timpul afectat de populație pentru citirea presei, lectură, audierea radioului şi vizionarea emisiunilor de televiziune 503
8.2 Timpul folosit, comparative cu perioada anterioară lui decembrie 1989 504
8.3.Cumpărarea ziarelor, revistelor şi cărților 506
III. Autoevaluarea stării de sănătate 508
1. Aspecte ale stării de sănătate a populației 508

2. Percepţia problemelor de sănătate 509
3. Autoaprecierea stării de sănătate a populaţiei 510
4. Variabilele care influenţează starea de sănătate a populaţiei 511
5. Starea actuală de sănătate comparativ cu aceea din ultimii doi ani 512
IV. Concluzii 513

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42/1993 _____ 417

ALCOOL ŞI ALCOOLISM DIN PERSPECTIVA CALITĂŢII VIEŢII

INTRODUCERE 521

PARTEA I
IPOSTAZELE ŞI PROBLEMELE ASOCIATE ALCOOLULUI

Capitolul 1. ALCOOLUL - COMPONENTA NORMALĂ A CONSUMULUI ALIMENTAR 523

Capitolul 2. ALCOOLUL - AXA A UNUI STIL PATOLOGIC DE VIAŢĂ 526

Capitolul 3. O SCHIŢĂ DE TIPOLOGIE A EFECTELOR GENERALE ALE CONSUMULUI EXCESIV DE ALCOOL 529

Capitolul 4. ABUZUL DE ALCOOL – VARIANTĂ A ABUZULUI DE NARCOTICE 535

Capitolul 5. LUPTA CU ALCOOLISMUL - CĂI ŞI REZULTATE 538

PARTEA A II-A
CARACTERIZAREA PRELIMINARĂ A PROBLEMATICII SOCIALE GENERATE DE ALCOOL ÎN ROMÂNIA

Capitolul 6. PERMISIVITATE ŞI RESTRICŢIE ÎN TRADIŢIA AUTOHTONĂ 552

Capitolul 7. POLITICA ECONOMICO-SOCIALĂ RECENTĂ - SURSĂ DE ANOMALII ÎN DOMENIUL BĂUTURILOR ALCOOLICE 554

Capitolul 8. PREMISE ACTUALE ALE CONSUMULUI DE ALCOOL (DIN DATELE STATISTICE LA NIVEL NAŢIONAL) 557

Capitolul 9. DIFERENȚIERI ÎN CONSUMUL DE ALCOOL REFLECTATE ÎN STATISTICA BUGETELOR DE FAMILIE 560

Capitolul 10. CONSUMUL DE ALCOOL ÎN ROMÂNIA: PENETRAȚIE, NIVEL ŞI UNII INDICATORI DE CONSECINȚĂ 567

Capitolul 11. ELEMENTE DE CAZUISTICĂ A ETILISMULUI ÎN PRACTICA MEDICALĂ - UN SONDAJ ÎN RÂNDUL SPECIALIŞTILOR 572

POSTFAȚĂ 575

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/1993 _____ 581

O NOUĂ CONCEPȚIE ASUPRA JUSTIȚIEI SOCIALE

1. Conceptul de justiție socială la Hayek şi Nozick 586

2. O definiție individualistă a justiției 592

3. O interpretare din perspectiva metautilității a concepției lui J. Rawls 597

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1993 _____ 601

INTERVENȚIA STATUTULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENȚE, REZULTATE- CANADA

INTRODUCERE 605

1. Modalități de intervenție a statului în economie 606

2. Evoluția strategiilor şi politicilor de intervenție a statului în economie 609

2.1. Strategii şi politici de intervenție a statului în economie până în 1984 609

2.2. Strategii şi politici de intervenție a statului în economie după 1984 613

3. Canada în anii ‘90 615

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/1993 _____ 625

CRIZA AUTOMOBILULUI ROMÂNESC SUB ŞOCURILE TRANZIȚIEI (Considerații asupra unor probleme economice privind evoluția producției şi a înzestrării populației cu bunuri de consum durabile, pe exemplul automobilului)

Introducere 629
1. Industria bunurilor de consum durabile în contextul dezvoltării 631
2. Locul industriei de automobile în economie şi societate 636
3. Conjunctura internațională a industriei de automobile 638
3.1. Evoluții pe plan mondial 638
3.2. Evoluții în Europa de Est 640
4. Agravarea crizei automobilului românesc sub efectul programelor de reformă 643
4.1. Prima dimensiune: modificarea ciclului industrial pe fondul unui declin cronic al producției 643
4.2. A doua dimensiune: transformarea automobilului românesc într-un bun rar 648
4.3. Atreia dimensiune: îmbătrânirea parcului național de automobile 652
5. Industria națională de automobile sub incidența schimbărilor previzibile 656
5.1. Conjunctura economică internă la sfârşitul anului 1992 şi începutul acestui an 656
5.2. Schimbări previzibile, pe termen scurt şi mediu, ale conjuncturii interne 660
6. Observații, opinii şi concluzii 664
6.1. Cauze sigure ale declinului economic 664
6.2. Redefinirea doctrinei tranziției 668

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1993 677

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 1993 681

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1993 684
I. Analele Institutului Național de Cercetări Economice 684
II. Studii şi cercetări economice 684
III. Probleme economice 686
IV. Romanian Economic Digest 690
V. Revista română de economie 692

VI. Economia României - evoluții pe termen scurt 693
VII. Alte lucrări ale institutelor 693
VIII. Calendarul manifestărilor ştiinţifice organizate de INCE 695
IX. Lucrări realizate 695

INDEX DE AUTORI _____ 696

Volumul XXVIII

ECONOMIA ROMÂNIEI – EVOLUȚII PE TERMEN SCURT _____ 1

EVALUĂRI PRIVIND COŞUL ŞI BUGETUL DE CONSUM

Cuvânt înainte 9

Partea I
ASPECTE METODOLOGICE ŞI EVALUĂRI

1. Precizări conceptual-metodologice 13
2. Coşul şi bugetul alimentar 16
3. Produse nealimentare 22
4. Servicii 26
5. Bugetul total de consum 28

Partea a II-a
COMPONENȚA ŞI VALOAREA COŞULUI DE CONSUM

1. Componența şi valoarea coşului de consum pentru o familie de salariați compusă din patru persoane 35
   1.1. Produse alimentare 35
   1.2. Produse nealimentare 37
   1.3. Servicii 41
2. Componența şi valoarea coşului de consum pentru o familie de pensionari compusă din două persoane 44
   2.1. Produse alimentare 44
   2.2. Produse nealimentare 46
   2.3. Servicii 50

ANEXE SALARIAȚI 52
ANEXA nr. 1. PRODUSE ALIMENTARE 52
ANEXA nr. 2. PRODUSE NEALIMENTARE 60
ANEXA nr. 3. SERVICII 76
ANEXA nr. 4. PRODUSE ALIMENTARE 82
ANEXA nr. 5. PRODUSE NEALIMENTARE 90
ANEXA nr. 6. SERVICII 101

BUSINESS IN ROMANIA - BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES

BUSINESS IN ROMANIA - BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES 107

ROMANIA - TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT

ROMANIA - TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT 115

AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY PRESENT

AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY PRESENT - STATUS OF DEVELOPMENT, OBJECTIVES, DIRECTIONS AND MEANS OF ACTION FOR CONTINUING THE REFORMS IN THE AGRICULTURAL AND FOOD SECTOR 123

Introductory Chapter 127

FIRST PART
AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY DEVELOPMENT DURING THE PERIOD 1989-1992

1. Ownership and farms restructuring process development 131
1.1. Ownership breakdown in agriculture in the late 80's 131
1.2. Set up of private ownership and of family peasant household 134
1.2.1. The set up of land private ownership 134
1.2.2. Setup of the production means private ownership 136
1.3. Privatization of agricultural state sector 137
1.4. Privatization of food industry 140

2. Evolution of agricultural output during 1989-1992 141

3. The agricultural foreign trade between 1989-1992 148

4. The process of setting up and acting in a market economy 150

SECOND PART
CONTINUATION OF REFORM, TARGETS,
TRENDS AND MEANS OF ACTION

1. Targets 155

1.1. Predictable trends in the evolution of the main agricultural products between 1993-1996 155

1.2. The evolution of the industrial food production in 1993-1996 162

1.3. The increase of the efficiency of the food industry sector according to the association to the European Community and cooperation at regional and world level 163

2. Ways and means of action 165

2.1. Privatization in agriculture and in the food industry 165

2.1.1. Establishing and consolidating the peasant trading household based on family work 165

2.1.2. Privatization of state-owned commercial companies in agriculture and restructuring of their activity 167

2.1.3. Privatization of the research activity and of the extension activities 168

2.1.4. Organization and functioning of the services for agriculture 168

2.1.5. Food industry privatization 171

2.2. Agriculture integration into market economy mechanisms. Agromarkets and market economy institutional system consolidation 171

2.2.1. Market economy institutional system consolidation 172

2.3. Agro-markets organization and functioning 176

2.3.1. Production factors market 176

2.3.2. Land market 176

2.3.3. Tractors and agricultural machines market 178

2.3.4. Fertilizers and other chemical market 178

2.3.5. Labour market 179

2.3.6. Services market 179

2.3.7. Agricultural produces market 180

2.4. Research and farmers training 181

2.5. The partnership for agriculture development 182

2.5.1. Institution of partnership 182

2.5.2. Objectives and partnership programs for rural and agriculture development 183

2.5.3. The partner's types and relations 185

2.6. Farmers social protection 185

2.7. The establishment and improvement of juridical framework 187
LA TRANSITION ET LA MODELISATION MACROECONOMIQUE
LA TRANSITION ET LA MODELISATION MACROECONOMIQUE..... 191
INDEX DE AUTORI _____ 203

Volumul XXIX

ANALE NR. 1/1994 _____ 1
ECONOMIA SOCIALĂ ŞI ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA
POLITICA SOCIALĂ ŞI ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA..... 7
Cuvânt înainte 7
I. SEMNIFICAŢIA SOCIALĂ A TRANZIŢIEI DE LA ECONOMIA DE COMANDĂ LA ECONOMIA DE PIAŢĂ..... 8
II. CONŢINUTUL POLITICII SOCIALE 18
III. REFORMA SISTEMULUI DE PROTECŢIE SOCIALĂ ŞI DE SERVICII SOCIALE..... 25
1. Politica socială a statutului socialist 25
2. Opţiuni, fundamentale de reformă 28
3. Probleme şi soluţii posibile pentru reforma sistemului de protecţie socială şi de servicii sociale..... 31
3.1. Alegerea modelului. Argumente pentru un model dezvoltat de protecţie socială şi de servicii sociale..... 31
3.2. Gradul de suportabilitate. Reducerea prealabilă a presiunii asupra sistemului 33
3.3. Constituirea resurselor pentru programele sociale. Bugetul securităţii sociale 36
3.4. Impozitarea. Fiscalitate rezonabilă şi eficientă..... 38
3.5. Asigurările sociale. Contribuţii ale beneficiarilor, întreprinderilor şi ale statului 42
3.6. Prestaţiile de asistenţă socială 49
3.7. Serviciile sociale. Reorientare şi dezvoltare..... 53
IN LOC DE ÎNCHEIERE 58

BIBLIOGRAFIE 60

ANALE NR. 2/1994 _____ 61

EXPERIENCES DES PAYS COMMUNAUTAIRES ET MOYENNES ENTERPRISES DANS LE PROCESSUS DE LA RESTRUCTURATION INDUSTRIELLE EXPERIENCES DES PAYS COMMUNAUTAIRES ET CONCLUSIONS POUR LA REFORME ECONOMIQUE DE ROUMANIE

I-ÈRE PARTIE 69

POLITIQUES INDUSTRIELLES ET POLITIQUES VISANT LES PME DANS LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE 69

1.1. Les politiques industrielles de la CE et de ses pays membres; points communs et spécifiques 70
1.2. Mutations structurelles au sein du secteur manufacturier des pays communautaires 81
1.3. La présence des PME dans le tissu industriel des pays communautaires .. 87
1.4. Politiques et mesures visant les PME 95
1.5. Aspects significatifs des politiques suivies dans la CE visant les PME. Enseignements utiles pour les réformes économiques des pays de l'ECO 105

II-ÈME PARTIE 113

LE RENFORCEMENT DU RÔLE DES PME DANS LA RESTRUCTURATION ET LA CROISSANCE DE LA COMPÉTITIVITÉ DE L'INDUSTRIE ROUMAINE. ACCOMPLISSEMENTS ET PERSPECTIVES 113

2.1. Le contexte macro-économique 114
2.2. La réforme de l'entreprise et ïe développement du secteur privé 122
2.3. La politique industrielle 130
2.4. L'état de début du secteur des PME dans l'industrie; points forts et défaillances 138
2.5. Mesures prises et prévues visant les PME. Contraintes et directions d'action 147
2.6. Mesures fondées sur l'expérience des pays communautaires proposés pour le renforcement du secteur des PME 157

BIBLIOGRAPHIE 172

CHANGES TO SURVIVE FOR THE INDUSTRIAL ENTERPRISES IN TRANSITION

NON-TECHNICAL SUMMARY 183

PART I
ECONOMIC ENVIRONMENT OF THE ENTERPRISES IN TRANSITION (EXOGENOUS FACTORS FOR ENTERPRISES BEHAVIOUR)

1. THE FIRST PHASE OF REFORM PROCESS-WHAT AND HOW MANY CHANGES FOR ENTERPRISES ENVIRONMENT 188

2. INSTITUTIONAL CHANGES AS FACTORS FOR ENTERPRISES BEHAVIOUR 193

2.1. The steady of setting up the basic market-functioning institutions 193
2.2. The organizational, functional and operational capability of administration institutions 199
2.3. The functioning of the institutions for the structural adjustment policies 200

3. MACROECONOMIC POLICIES AS FACTORS OF ECONOMIC ENVIRONMENT FOR ENTERPRISES BEHAVIOUR 203

3.1. Prices policy 204
3.2. Monetary policy 206
3.3. Fiscal and budgetary policy 208
3.4. Foreign exchange policy 210

4. STRUCTURAL ADJUSTMENT POLICIES AS FACTORS OF ENTERPRISES BEHAVIOUR 213

4.1. Key problems for structural adjustment issues 214
4.2. Reform of the enterprise and the development of private sector 216
4.3. Privatization of state owned commercial companies 222
4.4. Industry restructuring 225

5. REALITIES OF ECONOMIC ENVIRONMENT FEATURES IN TRANSITION AND THEIR IMPACT ON MARKET-ORIENTED-BEHAVIOUR OF THE ENTERPRISES 229

5.1. First reform policies and their impact in the economic agents environment 'and behaviour 229

5.2. New reform steps; features and implication under economy' performances 230
5.3. Features of economic environment induced by the reform policies promoted 233
5.4. Significance of stabilization policies for the industry and economic agents outcomes 235

PART II
ENDOGENOUS FACTORS FOR ENTERPRISES-BEHAVIOUR IN REFORM PERIOD

6. KEY PROBLEMS OF THE ENTERPRISES 246
6.1. Features of the production function 246
6.2. Efficiency and competitiveness problems 249
6.3. Financial problems 253
6.4. Organizational and managerial problems 256
7. BEHAVIOUR TENDENCIES OF STATE ENTERPRISES IN PREVIOUSLY ENVIRONMENTAL AND INTERNAL CONDITIONS 260
7.1. Output behaviour and determinants 260
7.2. Efficiency determinants. Profit equation 264
7.3. Cost structure and some behavioural tendencies 267
8. REQUISITE OBJECTIVES FOR THE SURVIVAL STRATEGIES OF THE ENTERPRISES 270

PART III
STRATEGIES FOR SURVIVAL — THE MINIMAL CONDITION FOR THE STRATEGIC BEHAVIOUR OF THE ENTERPRISES IN TRANSITION

REFERENCES SELECTED 304

ANALE NR. 4/1994 _____ 303

AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN TRANZIȚIE
- Procese macro şi microeconomice, implicații sociale -

INTRODUCERE 315

Capitolul 1. POLITICI AGRICOLE ŞI ALIMENTARE, STRUCTURI DE PRODUCȚIE ŞI PROBLEME FUNCIARE 318

1.1. Securitatea alimentară - obiectiv strategic al dezvoltării economico-sociale a României 319
1.2. Politicile agroalimentare şi structura producţiei agricole 324
1.3. Politici agricole şi alimentare şi probleme funciare 327
Bibliografie 333

Capitolul 2. ABORDĂRI MACROECONOMICE ALE REFORMEI ÎN AGRICULTURĂ 334

2.1. Modelul structural al formulării deciziei de dimensionare a ofertei de produse agricole 334
Bibliografie 344
2.2. Preliminarii la o politică de stabilitate a ofertei de produse agricole 344
2.3. Cadrul structural şi economic al formării capitalului în agricultura 352
Bibliografie 359
2.4. Alternative de comensurare a formării capitalului în agricultură 359
Bibliografie 369
2.5. Impactul economic al protecţiei mediului în agricultură 370
Bibliografie 375
2.6. Analiza comparativă a potenţialului economic şi agroalimentar al României şi Republicii Moldova 376
Bibliografie 380
2.7. Agricultura României în cifre 381

Capitolul 3. VARIABILE MACROECONOMICE CU FUNCŢII DE REGLARE ŞI FORMARE A PIEŢELOR 383

3.1. Variabile macroeconomice cu funcţie de reglare 383
Bibliografie 391
3.2. Piaţa produselor agroalimentare 392
Bibliografie 402
3.3. Piaţa funciară. Preţul pământului 402
Bibliografie 410

Capitolul 4. EXPLOATAŢIA AGRICOLĂ ŞI MEDIUL MICROECONOMIC 412

4.1. Concepte şi strategii microeconomice în agricultură - studiu preliminar . 412
Note bibliografice 420
4.2. Cooperarea şi asocierea în agricultură 421
4.3. Studiul activităţii de mecanizare a agriculturii 423

4.4. Aprovizionarea cu factori de producție în perioada trecerii la economia de piață 425
4.5. Activitatea de valorificare şi desfacere a producției agricole 426
Bibliografie 428
4.6. Structuri manageriale 429
Bibliografie 432

Capitolul 5. RESURSELE UMANE ALE GOSPODĂRIEI RURALE, CARACTERISTICI, DIMENSIUNI, STRUCTURI 434

5.1. Timpul de muncă în agricultură 434
5.2. Structuri sociocupaționale ale forței de muncă în gospodăria rurală 437
5.3. Paritatea veniturilor şi calitatea vieții rurale 441
5.4. Pluriactivitatea şi comportamentul economic al gospodăriilor rurale 442
Bibliografie selectivă 444

Capitolul 6

PARTICIPĂRI LA SESIUNI NAȚIONALE - REZUMATE 445

Capitolul 7

PARTICIPĂRI LA SESIUNI INTERNAȚIONALE – REZUMATE 453

INDEX DE AUTORI 462

Volumul XXX

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1994 _____ 1

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1993

I. TEME PRIORITARE DE CERCETARE 7

II. ACTIVITATEA REPREZENTATIVĂ DE CERCETARE A INSTITUTELOR DIN COMPONENTA INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 12

III. ELABORAREA DE STUDII OPERATIVE PRIVIND PROBLEMELE ACTUALE ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI, ACORDAREA DE ASISTENȚĂ DE SPECIALITATE ŞI CONTRACTE DE COLABORARE 14

IV. MANIFESTĂRI ŞTIINȚIFICE 17

V. RELAŢII INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ECONOMICE 18

VI. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 19

VII. ACTIVITATEA DE DOCTORAT, CURSURI ŞI SEMINARII 21

ANEXA nr. 1. Studii sectoriale şi de sinteză elaborate în cadrul temei "Stadiul actual al economiei naţionale şi continuarea reformei", cu participarea cercetătorilor din INCE 23

ANEXA nr. 2. Lucrări elaborate în cadrul temelor prioritare "Stadiul actual al economiei naţionale şi continuarea reformei" şi "Strategia tranziţiei la economia de piaţă" şi teme de cercetare specifice institutelor (finalizate în anul 1993) 27

ANEXA nr. 3. Participarea institutelor la elaborarea termenilor din "Dicţionarul economic enciclopedic" 37

ANEXA nr. 4. Studii operative privind problemele actuale ale economiei româneşti 39

ANEXA nr. 5.1. Manifestări ştiinţifice desfăşurate în anul 1993 42

ANEXA nr. 5.2. Principalele sesiuni ştiinţifice ale anului 1993 48

ANEXA nr. 6. Deplasări în străinătate ale cercetătorilor din INCE 61

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1994 _____ 61

SGERN - POLITICI ŞI INSTRUMENTE ECONOMICO-FINANCIARE PENTRU APLICAREA SISTEMULUI DE GESTIUNE ECONOMICĂ A RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI (SGERN)

INTRODUCERE 68

Capitolul 1. MODALITĂŢI DE INTEGRARE A SGERN ÎN SISTEMUL ECONOMIC NAŢIONAL ŞI ÎN CEL AL AGENŢILOR ECONOMICI 72

1.1. Prezentarea generală a SGERN 73

1.2. Principalele instrumente economico-financiare necesare pentru funcţionarea SGERN 82

Capitolul 2. PROCEDURI ŞI ACŢIUNI NECESARE IMPLEMENTĂRII SISTEMULUI DE GESTIUNE ECONOMICĂ A ENERGIEI (SGEE) 89

2.1. Posibilităţi şi limite de implementare a SGEE 89

2.2. Instrumente economico-financiare destinate se faciliteze implementarea SGEE şi să asigure funcţionarea corespunzătoare a acestuia 97

Capitolul 3. PROCEDURI ŞI ACŢIUNI NECESARE IMPLEMENTĂRII SGERN LA NIVELUL AGENŢILOR ECONOMICIDIN INDUSTRIA EXTRACTIVĂ, FORESTIERĂ ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ 106
3.1. Posibilităţi şi limite de implementare a SGERN 106
3.2. Obiective şi elemente operaţionale pentru implementarea SGERN 112
3.3. Instrumente economico-financiare destinate să faciliteaze implementarea SGERN şi să asigure funcţionarea corespunzătoare a acestuia 119
Capitolul 4. PROCEDURI ŞI ACŢIUNI NECESARE IMPLEMENTĂRII SGERN LA NIVELUL AGENŢILOR ECONOMICI DIN ACTIVITĂŢILE DE RECICLARE A MATERIALELOR REFOLOSIBILE 128

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1994 _____ 135

OBIECTIVE ŞI COMPORTAMENTE ALE SOCIETĂŢILOR COMERCIALE PE ACŢIUNI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ

CUVÂNT INTRODUCTIV 143
Capitolul 1. TENDINŢE ÎN TEORIA COMPORTAMENTULUI ÎNTREPRINDERII 144
1.1. Consideraţii teoretico-metotodologice privind conţinutul noţiunii de comportament economic al întreprinderii 144
1.2. Caracteristici esenţiale si limite ale abordării marginaliste a comportamentului întreprinderii 149
1.3. Elemente definitorii ale abordării moderne a comportamentului întreprinderii 154
1.4. Trăsături caracteristice şi limite ale modelelor de întreprindere 163
Capitolul 2. MANIFESTĂRI COMPORTAMENTALE ALE ÎNTREPRINDERILOR ÎN CONDIŢIILE MODIFICĂRII CONSTRÂNGERILOR EXTERNE 179
2.1. Consideraţii teoretice privind rolul politicilor economice ale statului în determinarea comportamentului întreprinderilor 179
2.2. Comportamente economice ale întreprinderilor din ţări dezvoltate 182
2.3. Comportamente economice ale societăţilor comerciale pe acţiuni în perioada de tranziţie 191
comportamentului de piaţă 207
OPISUL ANEXELOR 213

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6-7/1994 _____ 231

PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR - COMPONENTĂ MAJORĂ A POLITICII MACRO ŞI MICROECONOMICE

Cuvânt înainte 241

Capitolul 1. PROBLEMA COSTURILOR POLUĂRII 244

1.1. Scurtă trecere în revistă a noțiunii de economia mediului înconjurător ("Environmental Economics") 244

1.2. Problema externalităților în cadrul economiei mediului înconjurător 255

1.3. Problema externalităților într-o economie avansată din punct de vedere industrial (S.U.A.) 257

Capitolul 2. POLITICI DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR (abordare generală) 282

Capitolul 3. POLITICI DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL MACROECONOMIC 286

3.1. Aspecte generale. Instrumente de protecție a mediului înconjurator la nivelul macroeconomic 286

3.2 Tipologia instrumentelor de protecție a mediului înconjurător 297

3.3. Instrumente economice: avantaje, punere în aplicare, limite 310

Capitolul 4. POLITICI DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL MICROECONOMIC 321

4.1. Modalități de gestiune a mediului înconjurător 321

4.2. Politici de protecție a mediului înconjurător la nivel de întreprindere - studii de caz 361

Capitolul 5. ABORDĂRI SECTORIALE IMPACTUL PRODUCȚIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ASUPRA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 375

5.1. Cadrul mondial al binomului energie – poluare 375

5.2. Încercare de cuantificare a emisiei de poluanți (CO_2, SO_2, NO_x şi particule) produsă de centralele termice pe bază de cărbune, păcură şi gaze naturale existente în România. Metodologie 417

CONCLUZII 430

ANEXE 434

BIBLIOGRAFIE 436

INDEX DE AUTORI _____ **441**

Volumul XXXI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1994 _____ 1

PROBLEME ACTUALE ALE RELANSĂRII ACTIVITĂȚII ECONOMICE

INTRODUCERE 7

Capitolul 1. DECLINUL PRODUCȚIEI ŞI PRINCIPALELE CAUZE ALE ACESTUIA ÎN CONDIȚIILE TRANZIȚIEI 8

1.1. Aspecte semnificative ale evoluției economiei româneşti în condițiile tranziției 8

1.2. Evoluții recente în țările europene aflate în tranziție 12

1.3. Principalele cauze ale declinului producției în condițiile tranziției României spre economia de piață 15

Capitolul 2. ADAPTAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE ALE AGENȚILOR ECONOMICI LA CERINȚELE STABILIZĂRII ŞI RELANSĂRII CREŞTERII ECONOMICE 22

2.1. Necesitatea adaptării obiectivelor strategice ale firmelor la noile condiții ale tranziției 24

2.2. Noile obiective ale firmelor în tranziție la economia de piață 27

2.2.1. Dezvoltarea pieţelor, diversificarea producției şi maximizarea profitului 29

2.2.2. Construirea noilor strategii de firmă şi controlul realizării acestora 39

2.3. Rolul planificării strategice în cadrul adaptării agenților economici la cerințele stabilizării şi relansării creşterii economice 45

2.3.1. Planificarea strategică a firmei 46

2.3.2. Planul de afaceri - instrument al planificării strategice 49

Capitolul 3. POSIBILITĂȚI DE RELANSARE A ACTIVITĂȚII AGENȚILOR ECONOMICI PRIN PROMOVAREA MANAGEMENTULUI STRATEGIC 52

3.1. Percepția la nivel microeconomic a unor elemente ale politicilor guvernamentale m economia românească 52

3.2. Managementul strategic - modalitate de integrare a întreprinderilor într-un mediu economic dinamic 58

Capitolul 4. MECANISMUL RATEI DOBÂNZII ŞI IMPACTUL SĂU ASUPRA DINAMICII PROCESELOR ECONOMICE 69

4.1. Aspecte teoretice privind rata dobânzii..... 69
4.2. Rata reală a dobânzii ca instrument de stimulare a creşterii economice..... 72
4.3. Unele implicații privind sistemul financiar-bancar..... 76

Capitolul 5. UTILIZAREA RATEI DOBÂNZII ŞI A CURSULUI DE SCHIMB PENTRU STABILIZAREA MACROECONOMICĂ ÎN CONDIȚIILE SPECIFICE ROMÂNIEI 81

5.1. Echilibrarea balanței de plăți ca obiectiv al politicii macroeconomice..... 81
5.2. Condițiile specifice României..... 84
5.3. Scenarii privind politicile ratei dobânzii şi cursului de schimb 87

Capitolul 6. FLUIDIZAREA PROCESELOR ECONOMICE PRIN FUNCȚIONAREA MECANISMELOR BURSIERE 103

6.1. Rolul burselor în economiile moderne..... 103
6.1.1. Caracteristicile pieţelor bursiere 104
6.1.2. Relația dintre piața bursieră şi piața reală 106
6.1.2.1. Influența pieței bursiere asupra pieței reale.....106
6.1.2.2. Sensibilitatea pieței bursiere.....111
6.1.2.3. Rigiditatea pieței reale.....115
6.2. Bursa în economiile de tranziție 116
6.2.1. Bursele de mărfuri 117
6.2.2. Bursele de valori..... 119

Capitolul 7. NECESITATEA UNUI SISTEM COMUNICAȚIONAL ÎN SPRIJINUL RELANSĂRII ECONOMICE 123

7.1. Strategia comunicării - componentă a mecanismului de relansare economică 123
7.2. Specificitatea sferei administrației publice pentru comunicare 125
7.3. Specificitatea comunicării pentru instituțiile publice..... 129

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE ÎN COLECȚIA INSTITUTULUI DE ECONOMIE A INDUSTRIEI (INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAȚIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) - "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 140

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/1994 _____ 139

PIAŢA MUNCII ÎN ROMÂNIA - ocupare, flexibilitate, dezvoltare umană

INTRODUCERE 155

Capitolul 1. FLEXIBILITATEA PIEŢEI MUNCII: MOTIVAŢIE, TIPOLOGIE, APLICAŢII 159

1.1. Piaţa muncii: moment de bilanţ 160
1.2. Flexibilitatea pieţei muncii. De ce? Capcane şi dileme ale flexibilităţii ... 173
1.3. Flexibilitate, cum? Tipologia flexibilităţii 179
1.4. Repere ale relansării ocupării şi ale flexibilizării pieţei muncii 185
Note şi referinţe bibliografice 191
Anexe 196

Capitolul 2. POLITICI DE STIMULARE A CREĂRII DE NOI LOCURI DE MUNCĂ 203

2.1. Dimensiunile politicilor de ocupare şi creare de locuri de muncă 203
2.2. Evaluarea politicilor de ocupare a forţei de muncă în România după primii ani de tranziţie 204
2.3. Politici de stimulare a creării de noi locuri de muncă 226
2.3.1. Determinante monetar-financiare ale politicilor economice şi de ocupare a forţei de muncă 226
2.3.2. Combaterea inflaţiei - condiţie primară indispensabilă pentru politicile de stimulare a creşterii economice şi a ocupării forţei de muncă 237
2.3.3. Schiţă pentru politici posibile de stimulare a ocupării forţei de muncă 245
Anexe 251

Capitolul 3. REAJUSTĂRI STRUCTURALE - OCUPARE ŞI MOBILITATE A FORŢEI DE MUNCĂ 266

3.1. Piaţa forţei de muncă - scenă principală de desfăşurare a procesului de reajustări structurale 266
3.2. Mobilitatea structurii ocupaţionale a forţei de muncă în cursul perioadei de tranziţie (1990-1992) 270
3.3. Influenţa modificării legăturilor din interiorul sistemului economic asupra posibilităţilor de ocupare a forţei de muncă 278
3.4. În loc de concluzii 288
Anexe 292

Capitolul 4. DIMENSIUNI REGIONALE ALE PIEȚEI MUNCII ÎN ROMÂNIA 297
4.1. Argumente pentru o gestionare descentralizată a pieței muncii 297
4.2. Caracteristici teritoriale ale ofertei de forță de muncă 298
4.2.1. Dimensiunea cantitativă a ofertei 298
4.2.2. Evoluția posibilă a ofertei de muncă la nivel regional 301
4.2.3. Dimensiunea calitativă a ofertei de muncă. Deosebiri 302
4.3. Caracteristici teritoriale ale cererii de forță de muncă 305
4.3.1. Aprecieri generale 305
4.3.2. Diferențe regionale în dotarea cu factori de producție 305
4.4. Diferențe regionale ale structurii de ocupare a forței de muncă 309
4.4.1. Particularități regionale ale ocupării în agricultură 309
4.4.2. Coordonate teritoriale ale ocupării în industrie 312
4.4.3. Diferențe regionale privind ocuparea în servicii 315
4.5. Repere ale unei politici regionale de ocupare 317
Note bibliografice 319
Capitolul 5. FLEXIBILITATEA SALARIALĂ 320
5.1. Flexibilitate salariată: concept, forme de manifestare 320
5.2. Flexibilitatea salarială în perioada de tranziție - o necesitate pentru România? 326
5.3. Elemente de flexibilitate în politica salarială actuală. Carențe, Rezultate 328
5.3.1. Salariile şi echilibrele macroeconomice 328
5.3.2. Formarea salariilor - un proces la criză? 340
5.3.3. Moderarea creşterii salariale. Intenții şi efecte 342
5.3.4. Efecte ale garantării în plată a salariului minim 346
5.3.5. Negocierile salariate. Partenerii sociali - factori activi ai restructurării şi flexibilității pieței muncii? 352
5.4. Încotro - în planul politicii salariale? 353
5.4.1. Argumente în favoarea iminenței schimbării 353
5.4.2. Către o nouă politică salarială 360
Note bibliografice 365
Anexe 369
Capitolul 6. FORMAREA PROFESIONALĂ – MECANISM AL FLEXIBILITĂȚII PIEȚEI MUNCII. POSIBILITĂȚI ŞI LIMITE 378
6.1. Considerații introductive 378
6.2. Coordonate legislative-instituționale ale formării profesionale 380

6.3. Formarea profesională în acțiune 381
6.4. Priorități ale pilotării formării profesionale 396
6.4.1. Descentralizare. Modulare, individualizare 397
6.4.2. Convergența acțiunii actorilor sociali. Parteneriat. Cofinanțare 397
6.4.3. Promovarea unor noi dispozitive (mecanisme) de formare profesională 399
6.4.4. Formarea formatorilor 400
6.4.5. Adaptări legislativ-instituționale 400
Note bibliografice 401
Anexe 402

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/1994 _____ 387

PROPRIETATEA ÎN TEORIA ŞI PRACTICA ECONOMICĂ - abordări conceptuale

CUVÂNT ÎNAINTE 410

1. ESENȚA PROPRIETĂȚII. CONFRUNTĂRI DE IDEI ÎN JURUL ACESTEIA 413

1.1. Proprietatea ca raport natural 413
1.2. Proprietatea ca raport social de voință 417
1.3. Proprietatea ca raport economic 419
1.4. Definirea conceptului de proprietate 422

2. PROPRIETATEA SUB RAPORT ISTORIC 424

2.1. Tipuri şi forme istorice de proprietate. Delimitări teoretico-metodologice 426
2.2. Proprietatea comună şi privată - tipuri fundamentale de proprietate în societate 426
2.3.Concepții despre tipuri şi forme de proprietate 427
2.4. Proprietatea comună primitivă - Eva străbună a proprietății 428

3. PROPRIETATEA SOCIALISTĂ. CRIZA EI CONTEMPORANĂ - CRIZĂ DE LEGITIMITATE ISTORICĂ SAU DE CONCEPȚIE? 432

3.1. Proprietatea socialistă - o abatere de la istorie? 432
3.2. Faptele - cartea de vizită a ideilor 433
3.3. Criza proprietății socialiste - criză de concepție 434
3.4. China: Un nou model de proprietate socialistă? 441

4. PROPRIETATEA PRIVATĂ. LOCUL ŞI IMPORTANȚA EI ÎN PROGRESUL SOCIETĂȚII 451

4.1. Mica şi marea proprietate privată 451
4.2. Legitimitatea socială a actualei proprietăți private 454
4.3. Forțele şi limitele interne ale proprietății private 459
4.4. Proprietatea privată se transformă astăzi structural? 462
4.5 Tehnostructura şi proprietatea 464
4.6. Proprietatea şi libertatea. Interes individual şi general 471

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1994 _____ 457

POLITICI FISCAL-BUGETARE ORIENTATE SPRE RELANSAREA ECONOMICĂ

Capitolul 1. RELANSAREA ECONOMICĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 482

1.1. Starea economiei 482
1.2. Conceptul de relansare economică 485
1.3. Specificul relansării în perioada de tranziție 487
1.4. Factorii, condițiile, obiectivele şi alternativele relansării economice în procesul tranziției 490
1.5. Agentul economic în procesul relansării economiei 492

Capitolul 2. STRUCTURI ALTERNATIVE ALE POLITICILOR FISCAL-BUGETARE ORIENTATE SPRE SPORIREA PRODUCȚIEI ŞI CREŞTEREA PROFITULUI AGENȚILOR ECONOMICI 503

2.1. Conexiuni Intre agregatele fiscal-bugetare şi influențele acestora asupra mecanismului financiar al agenților economici 503
2.2. Cicluri şi circuite financiare declanşate de alternativele politicii bugetar-fiscale şi efectele lor asupra mecanismului financiar al agentului economic, solvabilitate, lichiditate, capacitate de plată 508
2.3. Strategia agenților economici în condițiile alternativelor de politici bugetar-fiscale; realizarea obiectivelor propuse (profit şi rentabilitate) 511

Capitolul 3. ECHILIBRUL BUGETAR DINAMIC – CERINȚĂ ESENȚIALĂ A RELANSĂRII ECONOMIEI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 517

3.1. Echilibrul economic în perspectiva schimbării 517
3.2. Echilibrul bugetar dinamic în cadrul echilibrului economic 519

3.3. Concepţii referitoare la deficitul bugetar 521
3.4. Realizări privind echilibrul bugetar în primii patru ani ai tranziţiei 524
3.5. Datoria publică şi finanţarea deficitului bugetar 526
3.6. Alternative ale politicii deficitului bugetar în perspectivă 530
3.7. Reconsiderarea deficitului bugetar în cadrul circuitului financiar global . 533

Capitolul 4. MECANISMELE FISCALE ALE RELANSĂRII ECONOMIEI LA NIVEL MICROECONOMIC 537

4.1. Mediul fiscal al activităţii agentului economic 537
4.2. Efectele translaţiei fiscale asupra comportamentului agenţilor economici 539
4.3. Efectele microeconomice ale impozitelor 540
4.4. Evoluţia fiscalităţii în perioada 1990-1993 541
4.5. Cerinţe ale adecvării comportamentului agenţilor economici la condiţiile economiei de piaţă 545
4.6. Impactul fiscalităţii asupra relansării economice 546

Capitolul 5. POLITICI BUGETARE ADECVATE SUSŢINERII RELANSĂRII ECONOMIEI 549

5.1. Consideraţii generale privind politica bugetară 549
5.2. Coordonatele politicii bugetare în condiţiile relansării economiei 551
5.3. Aspecte privind politica bugetară în perioada 1991-1993 552
5.4. Concluzii şi propuneri alternative privind politica bugetară în vederea relansării economice 556

Capitolul 6. INTEGRAREA ŞI ARMONIZAREA POLITICILOR ŞI INSTRUMENTELOR FISCAL-BUGETARE ÎN ANSAMBLUL POLITICILOR ECONOMICE VIZÂND RELANSAREA 559

6.1. Relansarea sistemului economic global 559
6.2. Interdependenţa dintre instrumentele relansării 560
6.3. Politica fiscal-bugetară 560
6.4. Politica monetară 563
6.5. Politica valutară 566
6.6. Politica preţurilor şi salariile 567

Concluzii 569

INDEX DE AUTORI 573

Volumul XXXII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1994 _____ 1

DIMENSIUNEA IMPERATIVĂ A INTEGRĂRII ECONOMICE A REPUBLICII MOLDOVA CU ROMÂNIA

INTRODUCERE 7

1. INTEGRAREA ECONOMICĂ – NECESITATE MULTIDIMENSIONALĂ 8

1.1. Dimensiunea politică internațională 8

1.2. Dimensiunea economică 15

2. ROMÂNIA ŞI INTEGRAREA 17

3. INTEGRAREA ÎN VIZIUNEA CHIŞINĂULUI 20

4. OBIECTIVELE MAJORE ALE INTEGRĂRII 26

5. CONCEPTUL DEZIRABIL AL INTEGRĂRII 30

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1994 _____ 33

IMPACTUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A ÎNTREPRINDERILOR ASUPRA ADAPTĂRII STRUCTURILOR ORGANIZATORICE LA CONDIȚIILE ECONOMIEI DE PIAȚĂ

1. ADAPTABILITATEA PERMANENTĂ A CADRULUI ORGANIZAȚIONAL AL ÎNTREPRINDERILOR LA FACTORII ŞI CONDIȚIILE ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE 39

2. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ÎNTREPRINDERII ÎN CONDIȚIILE ECONOMIEI DE PIAȚĂ 43

2.1. Conținutul strategiei 44

2.2. Tipologia strategiilor 49

2.3. Cerințele şi elementele strategiei 51

2.4. Etapele elaborării strategiei de dezvoltare 54

3. STRATEGIA DEZVOLTĂRII, FACTOR PRIMORDIAL AL ADAPTĂRII CADRULUI ORGANIZAȚIONAL AL ÎNTREPRINDERII LA NOILE CERINȚE 58

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1994 _____ 65

RESTRUCTURAREA CONDUCERII ACTIVITĂȚII ECONOMICE

INTRODUCERE 72

1. PRINCIPIUL DESCENTRALIZĂRII CONDUCERII ACTIVITĂȚII ECONOMICE..... 75

2. PRINCIPIUL SPORIRII EFICIENȚEI ECONOMICO-SOCIALE 78

3. PRINCIPIUL DIVERSIFICĂRII FORMELOR DE PROPRIETATE..... 81

4. PRINCIPIUL REDUCERII TREPTATE A INTERVENȚIEI DIRECTE A STATULUI ÎN ACTIVITATEA AGENȚILOR ECONOMICI..... 83

5. PRINCIPIUL LIBERTĂȚII ECONOMICE DE ACȚIUNE 86

6. PRINCIPIUL RAȚIONALIZĂRII STRUCTURII DIMENSIONALE A UNITĂȚILOR ECONOMICE..... 88

7. PRINCIPIUL IMPORTANȚEI PRODUSELOR SAU SERVICIILOR PENTRU DESFĂŞURAREA NORMALĂ A ACTIVITĂȚII ECONOMICO-SOCIALE..... 91

8. PRINCIPIUL ADÂNCIRII SPECIALIZĂRII AGENȚILOR ECONOMICI..... 93

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1994 _____ 95

INTERVENȚIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂȚII ECONOMICE ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE - BELGIA

1. STATUL ŞI DEZVOLTAREA ECONOMICĂ 102

2. COORDONATE ALE POLITICII DE INTERVENȚIE A STATULUI ÎN ECONOMIE 106

2.1. Politica monetară 106

2.2. Politica bugetară 108

2.3. Politica fiscală şi sistemul de impozitare 112

2.4. Politica în domeniul prețurilor şi concurenței..... 115

3. ALTE FORME DE INTERVENȚIE A STATULUI ÎN ECONOMIE..... 121

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1994 _____ 123

TURCIA - UN EXEMPLU DE ECONOMIE DESCHISĂ

1. INTRODUCERE 130
2. CONDIȚIILE ECONOMICE ÎN PERIOADA 1950-1980..... 134
3. PERIOADA DE DUPĂ 1980 ŞI POLITICA DE STABILIZARE..... 136
4. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI..... 141
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE..... 142

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1994 _____ 143

PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE ALE PROTECȚIEI COPILULUI

1. NECESITATEA PROTECȚIEI COPILULUI..... 150
2. RELAȚIA: INVESTIȚIA DEMOGRAFICĂ - COSTUL COPILULUI 154
3. PRECIZĂRI TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND COSTUL COPILULUI 156
4. EVALUAREA COSTULUI COPILULUI 160

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1994 _____ 169

CONCEPȚIA ECONOMISTULUI MIHAIL MANOILESCU PRIVIND SCHIMBURILE INTERNATIONALE ŞI PRODUCTIVITATEA MUNCII NAȚIONALE

MIHAIL MANOILESCU - ORIENTAREA COMERȚULUI INTERNAȚIONAL
ÎN FUNCȚIE DE PRODUCTIVITATEA MUNCII NAȚIONALE 176
O CONCEPȚIE ORIGINALĂ ASUPRA SCHIMBURILOR INTERNAȚIONALE..... 177
COMPETIȚIA CÂŞTIG INDIVIDUAL - CÂŞTIG NAȚIONAL 179
ECHILIBRUL INDUSTRIE-AGRICULTURĂ..... 182
CORELAȚIA INDUSTRIALIZARE-ECHILIBRU ECONOMIC 184
IMPLICAȚII ŞI CONCLUZII..... 187

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1994 _____ 187

VARIABILELE ECONOMICE ALE SECTORULUI FORESTIER CU IMPACT ASUPRA POLITICII DE PROTECȚIE A MEDIULUI

1. COSTURI PENTRU PROPRIETARII PĂDURII
SAU PENTRU CEI CARE SUNT DIRECȚI INTERESAȚI 196

2. COSTURI PENTRU COMUNITATEA UMANĂ 197

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1994 _____ 203

SCHIȚĂ TEMATICĂ PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIAL-ECONOMICĂ A ROMÂNIEI

NOTĂ PRELIMINARĂ 211

I. INTERESUL NAȚIONAL ŞI OBIECTIVELE REPREZENTATIVE 213

Obiective scop 213
Obiectiv mijloc 214

II. VECTORII TRANZIȚIEI ŞI ECONOMIEI DE PIAȚĂ 216

Relații de proprietate şi structuri de exploatare 216
Mecanismele pieței 217
Segmentele pieței 218

III. EVOLUȚIA UNUI SECTOR CRITIC: PIAȚA MUNCII 220

IV. DE LA STRUCTURILE IMPLICATE DE INDUSTRIALIZAREA
CLASICĂ LA CELE POSTMODERNE 222

V. INTERDEPENDENȚA DEZVOLTARE ECONOMICĂ -
DEMOCRAȚIE 224

VI. REFORMA ŞI STABILIZAREA SISTEMULUI PROTECȚIEI
SOCIALE 225

VII. EDUCAȚIE, CULTURĂ, TRADIȚIE 227

VIII. INTEGRAREA COMUNITAR-EUROPEANĂ A ȚĂRII NOASTRE 228

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1994 _____ 227

POSIBILITĂȚI DE ASIGURARE A ECONOMIEI NAȚIONALE CU ENERGIE ŞI MATERII PRIME ÎN CONDIȚIILE INTEGRĂRII ECONOMICE A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA

INTRODUCERE 235

Capitolul 1. POTENȚIALUL ACTUAL DE RESURSE MINERALE AL
ROMÂNIEI ŞI CEL AL REPUBLICII MOLDOVA 236

1.1. Metode şi tehnici de evaluare a potențialului mineral al subsolului 236
1.2. Rezervele şi producția de resurse minerale 237

Capitolul 2. INFRASTRUCTURA SISTEMULUI ENERGETIC AL REPUBLICII MOLDOVA 243

2.1. Infrastructura energiei electrice 243
2.2. Infrastructura energiei termice 247

Capitolul 3. POSIBILITĂȚI DE INTEGRARE A SISTEMULUI ENERGETIC NAȚIONAL AL ROMÂNIEI CU CEL AL REPUBLICII MOLDOVA 251

Capitolul 4. POSIBILITĂȚI DE ASIGURARE A INDUSTRIEI CU ENERGIE ŞI MATERII PRIME ÎN CONDIȚIILE INTEGRĂRII ECONOMICE A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA 256

Anexa A 259

Anexa B 261

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/1994 _____ 259

DOCUMENTAR EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: CĂTRE O NOUĂ IALTĂ

EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: CĂTRE O NOUĂ IALTĂ 268

Europa de Est - netă rămânere în urmă 268
Perspective pentru anul 1994 269
Macrostabilizarea necesară 271
Bulgaria - datorii şi embargou 272
Ungaria - miza finanțărilor 275
Polonia - pe calea cea bună 277
România - mari incertitudini 279
Republica Slovacă - un nou start 281
Slovenia - democrație şi performanță 283
Republica Cehă - noi privatizări 285
Estonia - o evoluție calmă 287
Kazakhstan - desprindere dificilă 289
Letonia - datorii neînsemnate 290
Lituania - largă majoritate 292
Rusia - într-un context preocupant 294
Ucraina - bilanț sumbru 295

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/1994 _____ 295

TIPOLOGIA AGENȚILOR ECONOMICI ŞI A STRUCTURILOR ORGANIZATORICE

1. DIVERSITATEA AGENȚILOR ECONOMICI 306

2. AVANTAJE ŞI DEZAVANTAJE ALE PRINCIPALELOR TIPURI DE AGENȚI ECONOMICI..... 309

3. TIPURI DE STRUCTURI ORGANIZATORICE 320

3.1. Structura ierarhică (piramidală, liniară) 320
3.2. Structura funcțională..... 322
3.3. Structura ierarhică-funcțională..... 324
3.4. Structura pe produse 325
3.5. Structura geografică sau teritorială 326
3.6. Structura matriceală 327
3.7. Structura organizatorică de tip rețea (sistemică, cibernetică) 328
3.8. Alte tipuri de structuri..... 329

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/1994 _____ 327

COMUNICAȚIILE ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

1. SCHIMBĂRILE INTERVENITE ÎN CIRCUITUL ECONOMIC ŞI EFECTELE ASUPRA SISTEMULUI DE COMUNICAȚII..... 339

1.1. Formularea problemei..... 339
1.2. Diversificarea surselor de venituri în sectorul comunicațiilor 342
1.3. Politica tarifară..... 350

2. PROCESUL DE PRIVATIZARE ÎN DOMENIUL COMUNICAȚIILOR 360

2.1. Monopolul în comunicații..... 360
2.2. Privatizarea în comunicații 367
2.3. Politici de liberalizare în comunicații 369

3. REFORMA COMUNICATIILOR IN ROMANIA 376

PROBLEME ECONOMICE NR. 16-17-18/1994 _____ 375

DE CE INTEGRARE ŞI NU REINTEGRARE, ACUM

1. REÎNTREGIREA - DREPT ISTORIC ŞI DE NEAM 388

1.1. Dreptul istoric - concept complex, multidimensional 389
1.2. Dreptul istoric contemporan - drept al forței sau forță a dreptului?..... 391

2. FACTORII FAVORIZANȚI AI REÎNTREGIRII 393

2.1. Entitatea comună - confruntări de idei 393
2.2. Dreptul teritorial-național – drept imprescriptibil..... 395
2.3. Viitorul inevitabil comun al românilor de pe ambele maluri ale Prutului 396

3. FACTORI CARE FRÂNEAZĂ PROCESUL REÎNTREGIRII 398

3.1. Starea de slăbiciune şi instabilitate generală a României 398
3.2. Evoluțiile interne ale Republicii Moldova 400

4. FORȚELE POLITICE DIN REPUBLICA MOLDOVA ŞI UNIREA 417

4.1. Problema cheie - independență, nu unire, acum 417
4.2. Recunoaşterea de către România a independenței Moldovei - 4 argumente 418
4.3. Reîntregirea în gândirea şi acțiunea actualelor forțe politice din Republica Moldova 420

5. RUSIA ŞI UCRAINA ÎN FAȚA REÎNTREGIRII ROMÂNILOR..... 433

5.1. Rusia - istorie şi actualitate față de problema Basarabiei 433
5.2. Ucraina - cheia reîntregirii noastre?..... 440

6. ÎN LOC DE CONCLUZII 445

ANEXE 447

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/1994 _____ 455

CRIZA TRANZIȚIEI: CRIZĂ PREDOMINANT INSTITUȚIONALĂ

1. REZULTATELE APLICĂRII A DOUĂ TIPURI DE REFORME..... 470

2. DILEMA VITEZELOR REFORMEI 473

3. LOGICA POLITICILOR DE REFORMĂ EŞALONATE ÎN TIMP 476

4. SISTEMUL INSTITUȚIONAL ŞI PRINCIPALELE SALE TRĂSĂTURI 479

5. LOGICA INTERNĂ A SISTEMULUI INSTITUȚIONAL SOCIALIST ŞI URMĂRILE SPARGERII ACESTEIA 483

6. VIDUL INSTITUȚIONAL ŞI DISONANTE ÎN TRANSFORMĂRILE INSTITUȚIONALE..... 487

6.1. Liberalizarea preţurilor, un pas necesar însă insuficient pentru umplerea vidului ... 487
6.2. Descentralizarea responsabilităţilor prin privatizare - cheia înlăturării vidului ... 488
6.3. O variantă pentru grăbirea clarificării dreptului de proprietate ... 491
6.4. Respectarea reglementărilor şi vidul instituţional ... 494

7. STATUL ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ... 496

7.1. Constructivism raţional şi realitate ... 497
7.2. Necesitatea unei autorităţi statale sporite ... 499
7.3. Două modele de state puternice şi semnificaţiile lor ... 500
7.4. Competiţia ca bază a democratismului liberal în economie şi în politică ... 503
7.5. Forme de competiţie şi de strategii pentru autoritate ... 505
7.6. Cooperare: necesitate, limite şi efecte secundare ... 509

8. CONCLUZII ... 513

ANEXE ... 514

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1994 ... 505

MARILE SISTEME CONTEMPORANE DE INTELIGENŢĂ ECONOMICĂ

1. JAPONIA ... 523

O practică ancestrală ... 523
Un sistem multiform ... 523
Rolul CIRO şi MITI ... 524

2. SUA ... 527

Un dispozitiv "strălucitor" ... 527
Provocarea competitivităţii ... 530

3. GERMANIA ... 533

Un mecanism centralizat ... 533
Patriotismul economic ... 535
O practică în plină expansiune ... 536
Întrebările tip, pe care un şef de întreprindere trebuie să şi le pună în raport cu concurenţa ... 537

INDEX DE AUTORI ... 539

Volumul XXXIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1994 _____ 1

ASPECTE ALE COMUNICAȚIILOR INTRA ŞI INTER-ORGANIZAȚIONALE

PROCESUL COMUNICAȚIONAL PILON AL FLEXIBILIZĂRII MECANISMULUI ECONOMIC 7

POSIBILE PERSPECTIVE DE ABORDARE A PROCESULUI COMUNICĂRII 10

COMUNICAȚIA DE TIP TRANZACȚIONAL ŞI ELEMENTELE SALE DE EFICIENȚĂ..... 11

CARACTERISTICI ALE CULTURILOR NAȚIONAL-ORGANIZAȚIONALE CE INFLUENȚEAZĂ COMUNICAȚIA 14

PRINCIPII ALE UNEI COMUNICAȚII EFICIENTE INTRA ŞI INTER-ORGANIZAȚIONALE PENTRU ECONOMIA ROMÂNEASCĂ 20

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24/1994 _____ 21

SPAȚIUL RURAL: INERȚII ŞI NOI DINAMICI

INTRODUCERE 28

Capitolul 1. GOSPODĂRIA RURALĂ ÎN DIVERSE CONTEXTE TERITORIALE - TIPOLOGIE, STRATEGIE, MODELE FUNCȚIONALE 30

1.1. Cadrul geoeconomic local 30

1.2. Gospodăria şi spațiul domestic 32

1.3. Funcțiile gospodăriei rurale şi alocarea venitului 36

1.4. Strategiile gospodăriei rurale 45

Capitolul 2. SPAȚIUL MONTAN SUCEAVA: PERICOLE ŞI ŞANSE ÎNTR-O ZONĂ ECONOMICĂ DEFAVORIZATĂ 51

2.1. Componente ale strategiei de dezvoltare ale spațiului montan - de la conceptul sectorial la conceptul global tridimensional: demografic şi sociocultural, economic şi instituțional 52

2.2. Instituțiile schimbării: de la statul providență la parteneriatul pentru dezvoltarea rurală 54

Capitolul 3. ZONA MONTANĂ DIN JUDEȚUL SUCEAVA ÎN TRANZIȚIE: OBIECTIVE, PREMISE, MIJLOACE DE INTERVENȚIE PENTRU REALIZAREA UNUI PROIECT DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 57

3.1. Locul zonei de munte Suceava în economia națională şi regională 57
3.2. Dimensiunea demografică şi socioculturală a zonei de munte din județul Suceava 67
3.3. Dimensiunea economică 75
3.4. Pluriactivitatea gospodăriilor agricole familiale din zona de munte Suceava 90
3.5. Implicațiile instituționale în elaborarea şi aplicarea unor politici de dezvoltare rurală în condițiile descentralizării 97

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 99

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1994 _____ 99

TENDINȚE DEMOGRAFICE NOI ŞI POLITICI ÎN DOMENIUL POPULAȚIEI (experiențe în unele țări europene şi în România)

I. TENDINȚE NOI ÎN PROCESELE DEMOGRAFICE 108

1. Dinamica fertilității 108
2. Familia şi numărul de copii doriți 112
3. Mortalitatea 120
4. Migrarea internațională 122
5. Anexe 127

II. UNIVERSALITATE ŞI SELECTIVITATE ÎN ACORDAREA PRESTAȚIILOR FAMILIALE ÎN ROMÂNIA. COMPARAȚII CU ALTE ȚĂRI 139

1. Mărimea familiei şi veniturile medii pe o persoană 139
2. Perfecționarea sistemului de acordare a alocațiilor de stat pentru copii 142
3. Cu privire la reducerea sarcinilor fiscale pentru familiile cu copii 145
4. Anexe 151

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1994 _____ 155

NOI TENDINȚE ÎN POLITICILE DE CREŞTERE ECONOMICĂ

1. GREUTATEA SPECIFICĂ A POLITICILOR ANTINFLAȚIONISTE FAȚĂ DE POLITICILE DE CREŞTERE ECONOMICĂ 166

2. CREŞTEREA ECONOMICĂ PE CALEA MĂRIRII POTENȚIALULUI FACTORILOR DE PRODUCȚIE 170

3. TRECEREA DE LA PROMOVAREA EXPORTURILOR LA EXPORTURI DETERMINATE DE CREŞTEREA ECONOMICĂ 173

4. IMPORTANȚA EXPERIENȚEI POZITIVE ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ A ALTOR ȚĂRI 179

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1994 _____ 173

INTEGRAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA. COMPARAȚIE CU UNELE INIȚIATIVE DE INTEGRARE DIN SUD-ESTUL ASIEI

1. ASPECTE DECURGÂND DIN APARIȚIA UNOR GERMENI DE INTEGRARE ECONOMICĂ ÎN INDOCHINA 186

2. ASPECTE DECURGÂND DIN PROCESUL DE INTEGRARE ÎN "ZONA ECONOMICĂ CHINEZĂ" 190

3. ASPECTE DECURGÂND DIN ÎNCERCĂRILE DE REUNIFICARE A COREEI 196

3.1. Reunificarea celor două state române 198

3.2. Încadrarea reunificării României în obiectivele generale ale marilor puteri 199

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1994 _____ 197

MODELE DE CONSUM AGROALIMENTAR

INTRODUCERE 210

CRITERII ALE DEZVOLTARII DURABILE 214

INSTRUMENTE ALE POLITICII DE MEDIU CE CONDUC LA O EXPLOATARE DURABILĂ A RESURSELOR 216

BIBLIOGRAFIE 221

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1994 _____ 215

INFLAȚIA ŞI COMBATEREA EI

1. PRINCIPALELE TEORII ALE INFLAȚIEI 229

2. POSIBILITĂȚI DE COMENSURARE A FENOMENULUI INFLAȚIONIST 236

3. POLITICI ANTIINFLAȚIONISTE..... 244

4. INFLAȚIA ÎN CONTEXTUL TRANZIȚIEI 249

4.1. Inflația în România în perioada tranziției 249
4.2. Inflația în țările sud-est europene..... 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31/1994 _____ 249

COMPORTAMENTUL ÎNTREPRINDERILOR MICI PRIVATE

INTRODUCERE 264

1. CONCEPTUL DE COMPORTAMENT AL FIRMEI 267

1.1. Definire şi caracteristici 267
1.2. Tipologie..... 271
1.3. Instrumente de apreciere 274
1.4. Norme comportamentale..... 277

2. ELEMENTE GENERALE ŞI SPECIFICE ALE COMPORTAMENTULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI PRIVATE..... 282

2.1. Analiza pieței şi a comportamentului consumatorului..... 282
2.2. Alegerea căii de inițiere a afacerii 285
2.3. Angajarea în relații de franchising..... 287
2.4. Definirea strategiei de produs 289
2.5. Asigurarea capitalului necesar 291
2.6. Asigurarea forței de muncă necesară 292
2.7. Stabilirea politicii de prețuri 294
2.8. Elaborarea planului de afaceri 297
2.9. Planificarea strategică şi operațională..... 300

PROBLEME ECONOMICE NR. 32-33/1994 _____ 291

CERINȚE ŞI PERSPECTIVE ALE MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR

INTRODUCERE 309

Capitolul 1. CĂI ŞI MODALITĂŢI DE MODERNIZARE A INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR FEROVIARE 311

1.1. Evoluția cererii şi ofertei de transport feroviar şi modernizarea căilor ferate 311

1.2. Alinierea standardelor infrastructurii feroviare româneşti la cele europene 318

1.3. Coordonate ale unei politici de aliniere a standardelor infrastructurii şi transporturilor feroviare la cerințele europene 325

Capitolul 2. POLITICA INVESTIȚIONALĂ ÎN MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR RUTIERE 330

2.1. Necesități şi perspective ale modernizării infrastructurii rutiere 330

2.2. Obiective şi criterii în fundamentarea politicii investiționale pentru infrastructura rutieră 334

2.3. Priorități investiționale şi consecințe în aplicarea politicii de investiții, în domeniul infrastructurii rutiere 338

BIBLIOGRAFIE 345

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1994 _____ 335

STADIUL REFORMEI ÎN AGRICULTURĂ

1. INTRODUCERE 353

1.1. Analiza macroeconomică 1989-1994 353

1.2. Agricultura 353

2. PRIVATIZAREA ŞI RESTRUCTURAREA 355

2.1. Privatizarea proprietății 355

2.2. Structurile de capitalizare 357

2.3. Structurile de producție 359

2.4. Vitalitatea reformei structurale 362

3. REFORMA PREȚURILOR ŞI SUBVENȚIILE 364

3.1. Politici de prețuri 364

3.2. Subvențiile 365

3.3. Evoluția prețurilor şi elasticitatea cererii 366

3.4. Incidența "foarfecelui prețurilor" 368

4. POLITICI COMERCIALE 371

4.1. Structura pieţelor de desfacere 371
4.2. Marketingul agricol 371
4.3. Politici de sprijin comercial 372
4.4. Comerţul exterior 373

5. REFORMA CREDITULUI 375

5.1. Cererea de credit 375
5.2. Subvenţiile de credit 376
5.3. Parităţile creditului 376

BIBLIOGRAFIE 378

PROBLEME ECONOMICE NR. 35/1994 _____ 367

PREŢUL – REZULTANTA INTERACŢIUNII LEGITĂŢILOR PIEŢEI ŞI A MODULUI DE MANIFESTARE A AUTORITĂŢII PUBLICE

1. PREŢURILE, CAUZĂ ŞI EFECT ÎN PROCESUL DE RESTRUCTURARE A ECONOMIEI 386

2. SUPRAVEGHEREA FORMĂRII PREŢURILOR, ATRIBUT AL AUTORITĂŢII PUBLICE 391

2.1. Orientarea programelor de producţie pentru atenuarea dezechilibrelor existente în economie, depăşirea crizei economice 391
2.2. Asigurarea echilibrării raportului cerere-ofertă, menţinerea mediului concurenţial 394
2.3. Adaptarea politicii financiar-fiscale şi de preţuri scopurilor propuse pe plan economic 397
2.4. Asigurarea unei protecţii sociale reale pentru diminuarea efectelor negative ale tranziţiei şi convulsiilor sociale 401

3. CORELAŢIA PREŢ-CALITATE 403

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/1994 _____ 391

EFECTE ALE POLITICII FISCALE

1. IZVOARE TEORETICE ALE POLITICII FISCALE 414

2. TEORIA MODERNĂ A POLITICII FISCALE 419

3. EVIDENŢE EMPIRICE PRIVIND EFECTELE PE TERMEN SCURT ŞI EFECTELE PE TERMEN LUNG ALE POLITICII FISCALE 426

4. SCHIȚA METODOLOGICĂ A UNUI MODEL MACROECONOMIC AVÂND CA PARAMETRU DE COMANDĂ POLITICA FISCALĂ 430

5. MODEL ECONOMETRIC PENTRU CUANTIFICAREA DINAMICII ECONOMIEI ASCUNSE BAZAT PE CURBA LAFFER DEZVOLTATĂ. ESTIMĂRI PENTRU ECONOMIA ROMÂNEASCĂ 438

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1994 _____ 427

DEZECHILIBRE,TRANZIȚIE ŞI STABILIZARE

1. DISTORSIUNI STRUCTURALE 451

2. EVOLUȚII RECENTE 455

3. TRANZIȚIE ŞI STABILIZARE 458

3.1. Dinamica PIB-ului 458

3.2. Dinamica producției industriale 463

PROBLEME ECONOMICE NR. 38-39/1994 _____ 449

TRANSFORMAREA SISTEMULUI ECONOMICO-SOCIAL, DEZVOLTAREA PIEȚELOR ŞI PROPRIETATEA

1. MODIFICĂRI ÎN DINAMICA PRIVATIZĂRII 473

1.1. Starea critică a privatizării ipotecă prospectivă a transformărilor 473

1.2. Alternative la ancorarea politicii de privatizare în masă 476

1.3. Evoluții în structurile de proprietate agricolă 480

1.4. Traiectoria procesului de privatizare 487

2. TRANSFORMĂRI SOCIO-ECONOMICE ŞI MACROSTRUCTURA 490

2.1. Tranziția şi noile structuri socio-economice 490

2.2. Transformări macrostructurale 492

3. ORGANIZAREA ŞI GENERALIZAREA PIEȚELOR 494

3.1. Piețele de bunuri şi servicii 494

3.2. Organizarea piețelor financiar-bancare 504

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1994 _____ 507

TIPOLOGIA POLITICILOR MACROECONOMICE

1. CRITERII ÎN ABORDAREA POLITICILOR MACROECONOMICE 532

2. POLITICI DE STABILIZARE 534

3. POLITICI STRUCTURALE 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/1994 _____ 531

DETERMINĂRI, CONFLUENȚE ŞI RESTRICȚII ÎN ELABORAREA STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE

INTRODUCERE 555

MECANISMUL DE RESTRUCTURARE. IMPACTUL ACESTUIA ASUPRA CONFIGURAȚIEI STRUCTURALE A PRODUCȚIEI INDUSTRIALE 556

FACTORI DETERMINANȚI, RESTRICȚII ŞI INFLUENȚA ACESTORA ASUPRA CONFIGURAȚIEI STRUCTURILOR DE PRODUCȚIE 565

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/1994 _____ 555

PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE ALE ABORDĂRII ECONOMIEI ASCUNSE

1. REMARCI GENERALE 580

2. DEFINIREA ŞI SFERA DE CUPRINDERE 582

3. MĂRIMEA ŞI DINAMICA ECONOMIEI NEGRE 584

4. CONSIDERAȚII PRIVIND EXPANSIUNEA ECONOMIEI SUBTERANE ÎN PERIOADA TRANZIȚIEI 589

BIBLIOGRAFIE 595

ANEXĂ 596

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/1994 _____ 579

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIȚIILE TRANZIȚIEI LA ECONOMIA DE PIAȚĂ - PROBLEMATICA RAPORTULUI STAT- ÎNTREPRINDERI ÎN ECONOMIA CONCURENȚIALĂ

1. RAPORTUL STAT - ÎNTREPRINDERI ÎN ECONOMIA MODERNĂ, PERSPECTIVE TEORETICE-METODOLOGICE 604

1.1. Noțiuni generale asupra statului modern 605

1.2. Întreprinderea - un sistem deschis către mediu 607

1.3. Caracteristici esenţiale ale raportului stat-întreprindere în economia modernă 609

2. INTERVENŢIONISMUL STATAL - ÎNTRE CONTROVERSE ŞI REALITĂŢI 613

2.1. Teoriile economice şi intervenţia statului 613
2.2. Statul în opinia diferitelor grupuri de interese 616
2.3. Intervenţionismul statal în practica economică a ţărilor occidentale 618

3. STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN TRANZIŢIE 623

3.1. Încercare de diagnoză 623
3.2. Opinii, reflecţii, oportunităţi privind rolul statului şi raporturile sale cu întreprinderile în perioada de tranziţie 637

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/1994 _____ 637

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - IMPACTUL CADRULUI INSTITUŢIONAL ASUPRA ORGANIZĂRII ŞI FUNCŢIONĂRII ÎNTREPRINDERILOR

1. IMPACTUL CADRULUI INSTITUŢIONAL ASUPRA ORGANIZĂRII ŞI FUNCŢIONĂRII ÎNTREPRINDERILOR 663

1.1 Cadrul instituţional al statului de drept 663
1.2. Reorganizarea întreprinderilor de stat 668
1.3. Disfuncţionalităţi manifestate în activitatea întreprinderilor 672
1.4. Incidenţa unor instituţii de stat asupra activităţii economice a întreprinderilor 686
1.5. Concluzii şi propuneri 706

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1994 _____ 691

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1994

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 1994 718

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1994 722

I. Analele Institutului Naţional de Cercetări Economice 722
II. Studii şi cercetări economice 722
III. Probleme economice 723

IV. Romanian Economic Research Observer (Observateur de la recherche economique Roumaine) 725
V. Alte lucrări ale institutelor 726
VI. Revista Română de Turism (ediție bilingvă româno-engleză) 727
VII. Calendarul manifestărilor ştiinţifice organizate de INCE..... 728
VIII. Lucrări realizate în regimeditorial prin editura "Expert" 729

INDEX DE AUTORI _____ 730

Volumul XXXIV

ALTE LUCRĂRI ALE INSTITUTELOR, 1994 _____ 1

FORMAREA ŞI REPARTIZAREA VENITURILOR ŞI AVERILOR ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE SPRE ECONOMIA DE PIAȚĂ..... 3

Capitolul 1.

1.1. Producția, valoarea adăugată brută şi produsul intern brut 7
1.2. Societățile şi cvasisocietățite nefinanciare..... 16
1.3. Gospodăriile populației..... 18
1.4. Administrația publică..... 20

Capitolul 2. VENITURILE ŞI CHELTUIELILE AGENȚILOR ECONOMICI..... 22

2.1. Venituri, cheltuieli, rezultate financiare şi eficiență pe total economie şi pe principalele safe ramuri 22
2.2. Destinațiile date profitului net pe ansamblul economiei şi pe principalele sale ramuri..... 27

Capitolul 3. VENITURILE ŞI CHELTUIELILE POPULAȚIEI 32

3.1. Veniturile şi cheltuielile familiilor de salariați 33
3.2. Veniturile fi cheltuielile familiilor de țărani 40
3.3. Veniturile şi cheltuielile familiilor de pensionari de asigurări sociale..... 43

Capitolul 4. VENITURILE ŞI CHELTUIELILE STATULUI ŞI ALE ALTOR ENTITĂȚI PUBLICE 50

4.1. Indicatori financiari şi corelaţii macroeconomice. Unele comparaţii internaţionale 50
4.2. Unele probleme legate de provenienţa resurselor financiare publice 53
4.3. Unele probleme legate de destinaţia cheltuielilor publice 58

Capitolul 5. EVOLUŢIA AVERILOR; MUTAŢII ÎN STRUCTURA ACESTORA 61

5.1. Repartizarea activului total şi a profitului total aparţinând agenţilor economici, pe forme de proprietate 61
5.2. Investiţii străine de capital 63
5.3. Mijloacele fixe ale întreprinderilor pe total economie şi în principalele ramuri ale acesteia 66
5.4. Mijloacele fixe în agricultură 68

ÎNCHEIERE 72

TRANSFORMAREA PROPRIETĂŢII, A SISTEMULUI ECONOMICO-SOCIAL ŞI DEZVOLTAREA PIEŢELOR 79

ANEXE 81

POLITICI MONETARE ŞI FISCALE 113

POLITICA MONETARĂ 117

I. OBIECTIVELE ŞI INSTRUMENTELE POLITICII MONETARE 117

1. Obiectivele generale ale politicii monetare 117
1.1. Stabilitatea preţurilor 117
1.2. Ocuparea forţei de muncă 119
1.3. Creşterea economică 120
1.4. Stabilizarea balanţei de plăţi 121
2. Probleme fundamentale ale politicii monetare 121
2.1. Divergenţe/incompatibilităţi între obiective 121
2.2. Dilema regulii fixe sau politici discreţionare 123
3. Obiectivele intermediare ale politicii monetare 123
3.1. Oferta de bani din economie 124
3.2. Creditul 126
3.3. Rata dobânzii 126
3.4. Cursul de schimb al monedei naţionale 127
4. Instrumentele politicii monetare 127
4.1. Operaţiunile pe piaţa monetară 128
4.2. Mecanismul scontării 132

4.3. Rezervele obligatorii 136
4.4. Alte instrumente de politică monetară..... 137

II. MECANISMUL DE TRANSMISIE AL POLITICILOR MONETARE: CE RELEVĂ EXPERIENȚA POSTBELICĂ MONDIALĂ 140

1. Contextul istoric..... 140
2. Evoluția politicii monetare în ultimele două decenii 142
3. Uniunea Europeană: principalele trăsături şi implicații pentru politica monetară..... 146

III. POLITICA MONETARĂ ÎN ROMÂNIA POSTCOMUNISTĂ: O PRIVIRE CRITICĂ 148

1. Politica monetară 148
2. Politica valutară 153
3. Corelații între politica monetară şi a cursului de schimb..... 163

IV. ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ PRIVIND POLITICA MONETARĂ 170

1. Interdependența dintre reformă, restructurarea economică şi politica monetară 170
2. Proiecții privind principalele variabile monetare..... 178

POLITICA FISCALĂ..... 180

1. Obiectivele reformei impozitelor..... 180
2. Reforma impozitului pe venitul personal şi a impozitului pe veniturile corporațiilor..... 185
2.1. Impozitul pe venitul personal..... 186
2.2. impozitul pe venitul corporațiilor..... 187
3.1. Efectele asupra prețurilor 193
3.2. Efecte asupra forței de muncă 194
3.3. Efectele asupra economisirii 195
3.4. Efecte în alocarea resurselor 196
3.5. Efecte asupra inovării..... 196
3.6. Unele cerințe pentru ca ratele scăzute de impozitare să determine creşterea economică 197
4. Structura cheltuielilor guvernamentale 198
4.1. Cheltuielile de capital 201
4.2. Ajustarea cheltuielilor pentru bunuri şi servicii..... 202
4.3. Cheltuielile cu transferurile şi subvențiile 203
5. Răspunsul politicii fiscale la şocuri 204
5.1. Răspunsurile politicii fiscale la o creştere a veniturilor..... 204
5.2. Răspunsurile politicii fiscale la o scădere a veniturilor *205*

POVERTY PATTERN AND ALTERNATIVES FOR THE PROTECTION OF THE POOR IN POST-COMMUNIST ROMANIA *209*

I. PRECARIOUS LIVING CONDITIONS IN THE ROMANIAN COMMUNIST REGIME..... 213

II. DRAMATIC FALL IN THE LIVING STANDARD DURING THE POST-COMMUNIST PERIOD. SIGNIFICANT INDICATORS 216

III. THE SIZE OF POVERTY. MAIN SOCIAL CATEGORIES AFFECTED BY THE SCOURGE OR POVERTY 219

IV. SOCIAL SAFETY NET. POSSIBLE OPTIONS AND GUIDELINES..... 223

REFERENCES AND FOOTNOTES..... 228

ROMANIA'S ASSOCIATIONWITH EUROPEAN UNION. INTEGRATION PERSPECTIVES..... *231*

1. INTRODUCTION 235

2. FOREIGN TRADE REFORM 237

3. THE MAIN TRADE PROVISIONS OF THE EUROPE AGREEMENT 240

4. OTHER PROVISIONS OF THE EUROPE AGREEMENT..... 242

5. THE TRADE BETWEEN ROMANIA AND THE EU..... 244

6. SOME POSSIBLE FUTURE ISSUES IN THE TRANSITION TOWARD ECONOMIC INTEGRATION OF ROMANIA INTO THE EU 248

7. CONCLUSIONS AND FINAL REMARKS..... 251

INDEX DE AUTORI_____253

Volumul XXXV

ANALE NR. 1-2/1995 _____1

INTEGRAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA – Concepte – strategii - politici 3

CUVÂNT ÎNAINTE (MIHAI ŞTEFAN, NICOLAE BELLI) 4

CUVÂNT DE DESCHIDERE (N.N. CONSTANTINESCU)..... 9
CUVÂNT DE DESCHIDERE (MARCEL DINU)..... 11
SECȚIUNEA I - CONCEPTE ŞI STRATEGII DE INTEGRARE MACRO ŞI MICROECONOMICĂ..... 14
1. Condiţii şi obstacole în calea integrării celor două state româneşti 14
2. Strategii în domeniul integrării economice internaționale 19
3. De ce integrare şi nu reîntregire, acum? 24
4. Premise istorice ale integrării Republicii Moldova cu România..... 35
5. Consecințe ale dezechilibrelor regionale asupra proceselor de integrare economică 39
6. Facilităţi şi dificultăţi în intensificarea fluxurilor industriale dintre România şi Republica Moldova 44
7. Integrarea la nivel microeconomic între agenții economici din Republica Moldova şi România..... 48
8. Crearea spațiului economic românesc - calea către reintegrare 55
9. Susținerea integrării intraromâne - între opțiune politică şi necesitate economică 58
10. Potențialul integrator al zonelor economice libere moldo-române. Organizare şi funcționare..... 64
11. Experiențe recente si acţiuni de perspectivă în colaborarea CENTROCOOP, BANKCOOP din România cu agenți economico-bancari din Republica Moldova..... 70
SECȚIUNEA A II-A REFORMELE ECONOMICE ŞI INTEGRAREA, EVALUĂRI ALE TRANZIȚIEI ŞI STRATEGII PRIVIND CONTINUAREA REFORMEI 74
1. Reforma economică. Analiză şi perspective în Republica Moldova 74
2. Dezetatizarea proprietății şi privatizarea..... 86
3. Privatizarea în România şi Republica Moldova: similitudini şi discrepanțe 95
4. Cooperarea internațională tehnico-ştiințifică a României în perioada de tranziție 97
5. Evoluția populației si fenomenele demografice în Republica Moldova 101
6. Probleme principale ale nivelului de trai al populației din România şi din Republica Moldova..... 106
7. Evoluția costului şi calității vieții în Republica Moldova, în 1992 -1993..... 112
8. Direcții de perfecționare a metodologiei de determinare a unor indicatori ai

calităţii vieţii în scopul asigurării comparabilităţii 118

SECŢIUNEA A III-A - ALTERNATIVE ŞI OPŢIUNI ALE INTEGRĂRII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI ŞI ENERGETICII 121

1. Posibilităţi de asigurare a industriei cu energie şi materii prime, în condiţiile integrării economice a României cu Republica Moldova 121

2. Potenţialul actual de resurse minerale al României şi cel al Republicii Moldova 124

3. Formarea sistemului energetic unic ca temelie a integrării economice 127

4. Posibilităţi de integrare a sistemului energetic naţional al României cu cel al Republicii Moldova. 128

5. Probleme ale sectorului de comunicaţii în contextul apropierii economice dintre România şi Republica Moldova 131

SECŢIUNEA A IV-A - STRUCTURI AGRARE ŞI AGROALIMENTARE: POTENŢIAL ŞI CONVERGENTE INTEGRATOARE 137

1. Strategia dezvoltării agriculturii din Republica Moldova şi posibilităţile de convergenţă cu economia agroindustrială din România 137

2. Ştiinţa agricolă din spaţiul românesc. Contribuţii la integrarea sectorului agroalimentar 144

3. Evaluări comparative ale potenţialului agroalimentar al României şi al Republicii Moldova din perspectiva integrării lor economice 148

4. Evoluţia tehnologiilor agrare în condiţiile privatizării 154

5. Reforma agrară şi utilizarea forţelor de muncă în agricultură 157

6. Deservirea tehnică în condiţiile restructurării complexului agroindustrial 162

7. Posibilităţi şi limite ale agriculturii ecologice în spaţiul economic românesc . 166

8. Privatizarea în agricultură prin transfer de proprietate şi creştere economică .. 169

SECŢIUNEA A V-A - POLITICI FINANCIARE, BANCARE ŞI MONETARE 173

1. Scenarii posibile de integrare monetară între România şi Republica Moldova 173

2. Evoluţia preturilor în România şi în Republica Moldova în condiţiile tranziţiei interne şi ale contextului internaţional 178

3. Tendinţele inflaţioniste în perioada de tranziţie la economia de piaţă în Republica Moldova 183

4. Regim valutar şi curs de schimb în tranziţie 187

5. Baze de date distribuite de indicatorii macroeconomici ai sistemului de

conturi naţionale 191
SECŢIUNEA A VI-A - RELAŢIILE ECONOMICE EXTERNE ALE ROMÂNIEI ŞI REPUBLICE MOLDOVA 197
1. Specificitatea integrărilor economice..... 197
2. Posibilităţile de penetrare a Republicii Moldova pe pieţele mondiale competitive 203
3. Privire asupra colaborării dintre statele române în perspectiva europeană şi mondială 208
4. Europa: orizont 2000..... 214
5. Integrarea energetică în Europa. Implicaţii pentru România şi Republica Moldova..... 219
GHID privind prescurtările folosite 225

ANALE NR. 3/1995 _____ 227

METAMAXIMIZARE: AVUŢIE ŞI JUSTIŢIE..... *229*
PREFAŢĂ..... 233
Capitolul 1 - O DEFINIŢIE ECONOMICĂ A COERCIŢIEI 235
1.1. Definiţii anterioare..... 235
1.2. Definirea coerciţiei 241
1.3. O reprezentare grafică a coerciţiei 243
Capitolul 2 - LIBERTATE ŞI EFICIENŢĂ 248
2.1. Libertatea ca principiu moral..... 248
2.2. Funcţia de metautilitate..... 249
2.3. Interacţiuni posibile şi tipul concret de personalitate..... 255
2.4. Interacţiunea personalităţilor şi comportamentul..... 256
Capitolul 3 - IDEEA DE JUSTIŢIE ŞL PERSONALITĂŢILE UMANE 274
3.1. RAWLS 274
3.2. NOZICK 279
3.3. BUCHANAN..... 281
3.4. Raţiunea regulii unice de justiţie socială 286
Capitolul 4 - O NOUĂ CONCEPŢIE ASUPRA JUSTIŢIEI SOCIALE..... 292
4.1. Conceptul de justiţie socială la Hayek şi Nozick..... 293
4.2 De la metamaximizare Ia o definiţie individualistă a justiţiei 300

4.3. O interpretare din perspectiva metautilității a concepției lui J. Rawls asupra justiției sociale 306
Capitolul 5 - CRITICA UNUI MODEL DE EVOLUȚIE INSTITUȚIONALĂ DIN PERSPECTIVA METAUTILITĂȚII 310
ABSTRACT - METAMAXIMIZATION: WEALTH AND JUSTICE..... 322

ANALE NR. 4/1995 _____ 329
DEMOGRAFIE CONTEMPORANĂ..... 331
CUVÂNT ÎNAINTE..... 335
COMENTARIA IN DEMOGRAPHIAM (I)..... 337
COMMENTARIA IN DEMOGRAPHIAM (II)..... 349
COMMENTARIA IN DEMOGRAPHIAM (III) 391
POLITICA DEMOGRAFICĂ 401
DEMOGRAFIA ROMÂNEASCĂ: ÎNCOTRO ? 416
POPULAȚIA MONDIALĂ ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 422
MEMORIU PRIVIND ÎNFIINȚAREA „INSTITUTULUI DE DEMOGRAFIE AL ACADEMIEI ROMÂNE”..... 430
INDEX DE AUTORI _____ 439

Volumul XXXVI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 1/1995 _____ 1
METODE ŞI TEHNICI DE PREVIZIUNE UTILIZATE ÎN ŞTIINȚA REGIONALĂ..... 3
Capitolul 1 - COORDONATELE METODOLOGICE ALE ŞTIINȚEI REGIONALE..... 7
1. Cadrul metodologic al ştiinței regionale..... 7
2. Principalele etape ale evoluției metodelor în ştiința regională..... 12
BIBLIOGRAFIE..... 22
Capitolul 2 - PRACTICA INTERNAȚIONALĂ ÎN MODELAREA ECONOMICĂ MULTIREGIONALĂ..... 25

1. Etapele premergătoare elaborării modelelor economice multiregionale 25
2. Sfera de cuprindere a modelelor economice multiregionale 27
3. Aspecte legate de mărimea modelelor economice multiregionale 29
4. Modelarea cererii şi ofertei 32
5. Estimarea relațiilor național-regionale 33
6. Modelarea relațiilor interregionale 36
7. Evaluarea măsurilor de politică regională prin intermediul modelelor economice multiregionale 38
8. Utilizarea modelelor economice multiregionale 41
9. Perspectivele modelării economice multiregionale 44

BIBLIOGRAFIE 47

Capitolul 3 - METODE DE ESTIMARE A EFECTELOR POLITICILOR REGIONALE 49

1. Necesitatea evaluării efectelor politicilor regionale 49
2. Principalele metode de cercetare a efectelor politicilor economice regionale 51
3. Tehnici multidimensionale de evaluare a efectelor politicii economice regionale 60
4. Metode utilizate de CEE pentru estimarea efectelor investițiilor acordate țărilor membre, din Fondul European de Dezvoltare Regională 62

BIBLIOGRAFIE 70

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 2-3/1995 _____ 73

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1994 ..... *75*

I. Teme prioritare de cercetare 79
II. Activitatea specifică de cercetare a institutelor din componența Institutului Național de Cercetări Economice 83
III. Elaborarea de studii operative privind problemele actuale ale

economiei româneşti, acordarea de asistenţă de specialitate şi contracte de colaborare 84
IV. Manifestări ştiinţifice 87
V. Relaţii internaţionale în domeniul cercetării economice 90
VI. Activitatea publicistică şi editorială 94
VII. Activitatea de doctorat, cursuri şi seminarii 98
VIII. Activitatea consiliului ştiinţific al INCE 99
IX. Probleme speciale 100

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 4/1995 _____ 167

CREAREA ŞI DEZVOLTAREA ECONOMIEI DE PIAŢĂ - Abordări occidentale *169*

Capitolul 1 - ABORDĂRI OCCIDENTALE ALE TRANZIŢIEI ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST 173

1.1. O încercare a istoriei - tranziţia la economia de piaţă 173
1.2 Abordări iniţiale 174
1.3 Noi optici şi dezbateri asupra tranziţiei 188
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 197

Capitolul 2 - ABORDĂRI INSTITUŢIONALISTE ALE TRANSFORMĂRILOR ECONOMICE DIN CENTRUL ŞI ESTUL EUROPEI 200

2.1. Introducere 200
2.2. Instituţionalismul şi teoria economică 201
2.3. Caracteristicile principale ale abordărilor instituţionaliste ide transformărilor din centrul şi estul Europei 203
2.4. Crearea contextului socio-economic 205
2.5. Crearea şi dirijarea pieţei 209
2.6. Concluzii 212
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 214
BIBLIOGRAFIE 215

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 5/1995 _____ 217

SISTEM DE ANALIZE PREVIZIONALE PENTRU

FUNDAMENTAREA STRATEGIILOR ŞI PROGRAMELOR MACROECONOMICE *219*

INTRODUCERE 223

Capitolul 1 - PROBLEME METODOLOGICE ŞI CERINȚE ALE ELABORĂRII SISTEMULUI DE ANALIZE PREVIZIONALE 226

1.1. Probleme metodologice generale ale elaborării analizelor previzionale 226

1.2. Cerințe ale abordării sistemice în explorarea viitorului 232

Capitolul 2 - SFERA DE CUPRINDERE A ANALIZELOR PREVIZIONALE 241

2.1. Clasificarea analizelor previzionale în funcție de amploarea câmpului de analiză 242

2.2. Corelații necesare în procesul de elaborare a analizelor previzionale 249

Capitolul 3 - ABORDAREA ANALIZELOR PREVIZIONALE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL ORIZONTULUI DE TIMP (SCURT, MEDIU, LUNG) 254

3.1. Considerații generale 254

3.2. Trăsături ce deosebesc analizele previzionale pe termen scurt de cele pe termen mediu şi lung 255

3.3. Aspecte specifice diverselor țări privind activitatea de previziune şi abordarea acesteia din punctul de vedere al orizontului de timp 262

3.4. Unele aspecte specifice României în perioada de tranzitie, în legătură cu abordarea analizelor previzionale din punctul de vedere al orizontului de timp (scurt, mediu, lung) 263

Capitolul 4 - ASPECTE PRIVIND CORELAREA CERCETĂRILOR PROSPECTIVE NAȚIONALE CU TENDINȚELE PE PLAN MONDIAL, ÎN CONTEXTUL ECONOMIC ACTUALAL ROMÂNIEI 266

4.1. Utilizarea comparațiilor internaționale în

fundamentarea şi elaborarea programelor perioadei de tranziție la economia de piață 266
4.2. Integrarea analizelor referitoare la mediul extern în elaborarea lucrărilor de previziune privind relațiile economice internaționale 270
4.3. Reflectarea în studiile naționale de previziune a procesului de integrare economică europeană 271
4.4. Integrarea în cadrul Comunității Economice Europene 274

Capitolul 5 - CADRUL INSTITUȚIONAL AL ACTIVITĂȚII PREVIZIONALE MACROECONOMICE 277

5.1. Cadrul instituțional al activității previzionale în România 277
5.2. Câteva trăsături specifice privind funcționarea cadrului instituțional al activității previzionale în alte țări 278
BIBLIOGRAFIE 280

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 6/1995 _____ 283

TRANZIȚIA ŞI COMPORTAMENTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE PE ACȚIUNI DIN INDUSTRIE 285

1. Ajustarea microeconomică – cerință esențială a succesului reformei economice 290

2. Comportamente generale ale societăților comerciale pe acțiuni din industrie 306

3. Comportamente ale întreprinderilor din unele domenii industriale din România 316

4. Cerințe ale schimbării comportamentului societăților comerciale 319

Lista lucrărilor publicate în colecția Institutului de Economie a Industriei (Institutul de Cercetare a Relațiilor Interramuri şi a Structurilor Industriale) „Studii de economie industrială” 339

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 7/1995 _____ 347

POSIBILITĂŢI DE CONSTITUIRE A SURSELOR DE FINANŢARE A LOCUIRII ÎN ROMÂNIA *349*

INTRODUCERE 353

PARTEA I - CERCETARE PRIVIND INSTITUŢIILE SPECIALIZATE ÎN FINANŢAREA LOCUIRII DIN SECTORUL PUBLIC ŞI PRIVAT 355

1. Piaţa locuinţelor – element esenţial în procesul echilibrării cererii cu resursele de finanţare 355
2. Intervenţia statului în domeniul locuirii 359
3. Mecanismul finanţării locuirii în perioada de tranziţie 364

PARTEA a II-a - STRATEGIA FINANŢĂRII SUBSISTEMULUI LOCUIRII ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE • NECESITATE, OPERAŢIONALITATE, FINALITATE 377

1. Integrarea strategiei finanţării subsistemului locuirii în procesele transformative ale tranziţiei 377
2. Obiective şi condiţionări strategice în finanţarea locuirii 381
3. Resurse financiare si evoluţia probabilă a acestora 383
4. Operaţionalizarea strategiei de finanţare şi variabilele de mediu 385
5. Proprietatea şi strategia finanţării în subsistemul locuirii 390
6. Coordonatele şi orientările unei strategii a finanţării subsistemului locuirii 394
7. Instituţii, instrumente şi mecanisme în strategia de finanţare a subsistemului locuirii 398

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 8/1995 _____ 405

IPOTEZA MAXIMIZĂRII PUTERII ŞI TEORIA ECONOMICĂ *407*

Introducere 411

Capitolul 1 - IPOTEZA MAXIMIZĂRII PUTERII - UN MODEL ANALITIC ALTERNATIV PENTRU TEORIA ECONOMICĂ INSTITUŢIONALĂ 412

Capitolul 2 - PARADOXUL CLASICILOR 425

Capitolul 3 - TEORIA ECONOMICĂ ORTODOXĂ A DISTRIBUȚIEI -O TEORETIZARE EXTINSĂ A ECONOMIEI LUI ROBINSON CRUSOE 433

Concluzii 451

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 9/1995 _____ 453

TREI STUDII: Întreprinzătorul lui Schumpeter şi birocrația lui Max Weber; Interacțiunea dintre resursele naturale şi tehnologice. Raportul dintre bunăstare şi resursele naturale; Progresul tehnic în cumpăna dintre continuitate şi discontinuitate 455

ÎNTREPRINZĂTORUL LUI JOSEPH SCHUMPETER ŞI BIROCRAȚIA LUI MAX WEBER 459

Ordinea-principiul de funcționare şi scopul birocrației weberiene 460

INTERACȚIUNEA DINTRE RESURSELE NATURALE ŞI TEHNOLOGIE. RAPORTUL DINTRE BUNĂSTARE ŞI RESURSELE NATURALE 471

PROGRESUL TEHNIC ÎN CUMPĂNA DINTRE CONTINUITATE ŞI DISCONTINUITATE 488

Coexistența sistemelor tehnice „rivale” 489

Redundanța, o risipă? 490

Progresul tehnic nu este numai un proces de escaladare 491

Logica invenției şi stocul de informație 491

Roata, această minunată formă geometrică 492

Un accelerator: rețeaua de transfer tehnologic 493

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 10-11/1995 _____ 495

OPTIMUL UTILIZĂRII RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI ÎN CONDIȚIILE ECONOMIEI DE PIAȚĂ (1994-1995). Fluxuri şi piețe internaționale de materii prime şi energie (1994) *497*

INTRODUCERE 501

Capitolul 1 - Teorii clasice şi actuale privind relaţia dintre potenţialul naţional de resurse naturale, profilul economiei şi schimburile internaţionale 503

1.1. Teorii clasice ale avantajului comparativ şiunele accepţiuni moderne ale acestora 504

1.2. Teoria tradiţională a înzestrării naţiunilor cu factori de producţie. Caracteristici şi limite 506

1.3. Teorii moderne ale înzestrării cu factori de producţie 508

1.4. Avantajul comparativ în condiţiile tendinţelor actuale de integrare economică a statelor 516

Capitolul 2 - Teoria pieţelor şi utilizarea eficientă a resurselor naturale 519

2.1. Piaţa. Formele pieţei 519

2.2. Piaţa resurselor naturale 522

2.3. Piaţa şi industria extractivă 527

2.4. Bursele de mărfuri 530

Capitolul 3 - Înzestrarea cu resurse energetice, orientarea structurii economiei şi fluxurile internaţionale de resurse energetice şi de energie 537

3.1.Ţiţeiul 540

3.2. Gazul natural 546

3.3. Cărbunele 551

3.4. Energia electrică 556

3.5. Înzestrarea cu resurse energetice şi structura economiei României 561

Capitolul 4 - Înzestrarea cu resurse minerale neenergetice, orientarea structurii economiei şi fluxurile internaţionale de materii prime 565

4.1. Resurse minerale neenergetice 565

4.2. Lemn şi produse din lemn de primă prelucrare 587

4.3. Înzestrarea cu resurse neenergetice şi structura economiei 595

Capitolul 5 - Consideraţii finale 597

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 12/1995 _____ 599

REFLECȚII ASUPRA ASOCIERII ŞI ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ *601*

Probleme ale asocierii şi aderării la Uniunea Europeană (dr. Sorica SAVA) 605

Orientări doctrinare privind viitorul integrării europene (dr. Gheorghe ZAMAN) 614

Decalajele economice şi sociale între România şi țările Uniunii Europene (dr. Constantin GRIGORESCU) 623

Aderarea României la Uniunea Europeană din perspectiva liberalizării şi funcționării pieței muncii (dr. Steliana PERȚ) 630

Convergențe în tranziția sistemelor ştiinței şi tehnologiei din estul şi vestul Europei (Steliana SANDU) 645

Zonele economice libere - instrumente importante ale realizării integrării economice (dr. Emilian DOBRESCU) 654

INDEX DE AUTORI _____ 664

Volumul XXXVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1995 _____ 1

CATASTROFĂ, HAOS ŞI SINTEZĂ SINERGETICĂ FUNDAMENTE TEORETICO-METODOLOGICE ALE STUDIERII SISTEMELOR ECONOMICE DINAMICE ÎN CONDIȚII DE NONLINEARITATE, DISCONTINUITATE ŞI HAOS *3*

1. Introducere 9

2. Câteva considerații teoretico-metodologice de ordin general 10

3. Premise ale abordării nonlineare şi discontinue a economiei 12

4. Matematica discontinuității şi izvoarele sale 16

5. Încheiere 25

Bibliografie selectivă 29

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1995

PERCEPȚIA POPULAȚIEI PRIVIND SERVICIILE SOCIALE ŞI AUTORITĂȚILE PUBLICE - Anchetă națională: iulie 1994 33

I. Aspecte metodologice 37

II. Probleme ale evaluării serviciilor sociale şi a autorităților publice 39

III. Cum răspund instituțiile publice aşteptărilor populației 44

IV. Factorii care au determinat aprecierile populației 49

1. Percepția calității asistenței sociale şi a stării de sănătate 49
2. Aspecte privind învățământul 51
3. Aprecierile populației privind activitatea primăriilor 52
4. Aprecierile populației privind activitatea poliției 53
5. Aprecieri privind corectitudinea autorităților judecătoreşti 54
6. Aprecieri privind activitatea parlamentului 54
7. Aprecierile populației privind partidele politice 55
8. Activitățile guvernului în aprecierea populației 56
9. Aprecierile populației privind activitatea preşedintelui țării 56
10. Percepția populației privind activitatea Oficiului pentru controlul calității produselor 58

V. Protecția oferită populației de către societate 59

VI. Percepția fenomenului corupției în societatea românească 60

VII. Timpul mediu zilnic acordat de populația țării citirii presei, lecturii, vizionării televiziunii şi audierii radioului 62

VIII. Concluzii 64

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1995

REFORMA SISTEMULUI MONETAR INTERNAȚIONAL ŞI ALTE OPINII REFORMATOARE *71*

1. Reforma întreprinsă de FMI 75

2. Alte opinii reformatoare..... 83

Bibliografie selectivă 96

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1995

EUROPA, CONCEPȚIILE ŞI STRATEGIILE NOASTRE • Alocuțiunea Primului Ministru al Republicii Cehe, Domnul Vaclav Klaus, prezentată ia sesiunea din 30 ianuarie 1995 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei *101*

Europe, Our Visions and Our Strategies • The speech delivered by Mr. Vaclav Klaus, the Prime Minister of the Czech Republic, on the occasion of the Session of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe held on 30 January 1995..... 110

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6/1995

DINAMICA POPULAȚIEI ŞI A CHELTUIELILOR PENTRU PENSII ÎN ROMÂNIA..... *117*

1. Creşterea cheltuielilor pentru pensii pe plan internațional în ultimele decenii. Reducerea substanțială a ponderii persoanelor vârstnice aflate sub pragul sărăciei în țările dezvoltate..... 121

2. Evoluția numărului de pensionari şi a cheltuielilor pentru pensii în România în perioada de tranziție 123

2.1. Caracteristici esențiale. Deteriorarea stării materiale a pensionarilor..... 123

2.2. Constituirea fondurilor pentru pensii. Creşterea contribuțiilor de asigurări sociale. Probleme privind asigurarea echilibrului bugetelor de asigurări sociale..... 126

2.3. Pensionările anticipate. Rațiuni şi efecte pe plan economic şi social..... 129

3. Îmbătrânirea demografică în perspectivă şi dinamica cheltuielilor pentru pensii 133

3.1. Tendințe în principalele țări capitaliste dezvoltate în perioada 1980-2050 133
3.2. Impactul îmbătrânirii demografice a populației României asupra evoluției cheltuielilor pentru pensii în perioada 1992- 2020..... 137
3.2.1. Ritmul şi proporția îmbătrânirii demografice: trecut, prezent şi viitor..... 137
3.2.2. Dinamica raportului de dependență 144
3.2.3. Evaluări privind influența îmbătrânirii demografice asupra creşterii numărului de pensionari şi a cheltuielilor pentru pensii 152

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8/1995

MODELE DE CONSUM ALIMENTAR ŞI POLITICI ECONOMICO-SOCIALE 177

INTRODUCERE 181

PARTEA I - Starea actuală a consumurilor alimentare şi factorii de influență 182

1. Principalele evoluții economice 182

2. Populația 185

3. Veniturile, cheltuielile şi consumul populației 186

3.1. Veniturile populației 186
3.2. Consumul alimentar 187
3.3. Cheltuielile alimentare în bugetele de familie 189

4. Evoluția producției agricole 192

5. Eficiența politicii alimentare practicate 199

PARTEA a II-a - Proiecția consumurilor alimentare şi politici de susținere a acestora 204

1. Consumurile alimentare şi structurile producției agricole aferente 204

2. Eficiența consumurilor alimentare proiectate 211

3. Principalii determinanți ai realizării, pe termen mediu a unor modele de consum alimentar echilibrate nutritiv 216

3.1. Politica agricolă 218
3.2. Protecția socială a populației 220
3.3. Politica veniturilor salariale 224
3.4. Protecția consumatorilor 226

Bibliografie 230

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1995 .....

LIBERALIZĂRILE FINANCIARE ŞI FUNCȚIONAREA SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC ÎN PERIOADA 1991-1993 233

1. Structura restricțiilor financiare în România 237

2. Stress-ul financiar şi estimări ale dimensiunii acestuia 246

2.1. Natura creditelor neperformante în economia României 248
2.2 Evoluția creditelor neperformante şi solvabilitatea băncilor de stat 249
2.3. Impactul creditelor neperformante 258
2.4. Constrângerile sistemice in calea rezolvării problemei 259

3. Efectele macroeconomice ale dificultăților financiare ale întreprinderilor şl băncilor 262

4. Sectorul bancar şi măsurarea subvențiilor acordate prin ratele dobânzii 270

Concluzii 275

PROBLEME ECONOMICE NR.10-11/1995 .....

ECONOMIA DE PIAȚĂ ÎN CHINA - UN NOU MODEL DE DEZVOLTARE 279

1. Experimentul chinez - model unic de gândire şi practică economică 284

1.1. Schimbarea mentalităților, în primul rând 284
1.2. Mediul agricol - sursă ideatică a reformei economice 288
1.3. Restructurarea prin "distrugere creatoare" 289
1.4. Terapie graduală sau terapie de şoc? 290
1.5. Politicul la remorca economicului? 292
1.6. Restructurarea sistemului politic chinez 296
1.7. Experimentul chinez şi gândirea economică internațională 297

2. Necesitate, perioade şi strategii 301

2.1. Câştigul de eficienţă - motivaţie fundamentală 301
2.2. Perioade succesive şi obiective distincte 301
2.3. Strategia până în anul 2050 303

3. Principalele caracteristici ale sistemului economic de piaţă chinez 305

3.1.O nouă structură a proprietăţii: legitimitatea proprietăţii private 305
3.2. Conectarea valorilor pieţei la valorile socialismului 306
3.3. Reabilitarea profitului, criteriu al eficienţei şi progresului 306
3.4. Marketizarea mecanismului de funcţionare a întreprinderilor de stat 306
3.5. Reforma structurilor economice în agricultură 310
3.6. "Inventarea" întreprinderilor rurale 310
3.7. Deschiderea economică externă 312

4. Strategia deschiderii externe 314

4.1. Afluxul de investiţii externe 314
4.2. Deschiderea externă a unor zone şi localităţi 318

5. Miracolul economic chinez - 1979-1993 323

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1995 .....

CRITERII DE IERARHIZARE A PRIORITĂŢILOR INVESTIŢIONALE ÎN INFRASTRUCTURA TRANSPORTURILOR 329

INTRODUCERE 333

1. Legăturile dintre sistemul de transport şi activitatea economică 334

2. Criterii, indicatori şi metode de evaluare a investiţiilor în infrastructura transporturilor 340

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/1995 .....

CONSTITUIREA SISTEMULUI DE CATEGORII ALE VALORII • Reconsiderări teoretice şi istorico-documentare asupra valorii şi economiei de marfă, regăsite într-un impas actual al gândirii şi practicii economico-sociale deopotrivă 351

1. Introducere. Criza teoriei 355

2. Etalonul şi valoarea. Un punct de vedere marxist..... 364

3. Etalonul, moneda şi titlul valoric. Definitivarea sistemului categorial..... 375

Bibliografie selectivă 389

PROBLEME ECONOMICE NR. 14/1995 .....

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - STRATEGIA MACROECONOMICĂ ŞI ROLUL SĂU ÎN ORIENTAREA DEZVOLTĂRII 397

1. Decizii colective şi strategii economice..... 403

2. Obiectivele strategiilor economice 408

2.1. Creşterea, obiectivul central al strategiei economice..... 409

2.2. Utilizarea deplină a forţei de muncă sau asigurarea unui nivel ridicat de utilizare a acesteia 409

2.3. Stabilitatea nivelului mediu al preţurilor, adică absenţa inflaţiei..... 410

2.4. Asigurarea echilibrului exterior 411

2.5. Eficienţa economică..... 412

2.6. Distribuţia echitabilă a veniturilor 412

2.7. Ocrotirea mediului ambiant 412

3. Modalităţi şi instrumente ale politicilor şi strategiilor economice..... 414

A. Modalităţi de intervenţie economică..... 414

1. Funcţiile bugetare 414

2. Acţiunile monetare 416

3. Acţiunile directe asupra mecanismelor economice..... 417

B. Instrumente ale intervenţiei economice..... 419

1. Instrumente bugetare 419

2. Instrumente monetare şi financiare 422

3. Intervenţia directă a statului..... 423

4. Strategiile de realizare a politicilor economice..... 425

A. Strategia absorbirii şocurilor..... 425

B. Strategia de creştere 434

1. Politica de asanare bugetară..... 434

2. Coordonarea între politica monetară şi bugetară 435

3. Compatibilitatea politicilor economice a marilor ţări industrializate *435*

C. Strategia de reindustrializare 436

5. Unele aspecte privind strategia de dezvoltare macroeconomică în România 438

PROBLEME ECONOMICE NR. 15/1995 .....

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - MUTAŢII MANAGERIALE CERUTE DE TRANZIŢIA ÎNTREPRINDERILOR LA ECONOMIA DE PIAŢĂ *443*

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1995 .....

DIMENSIUNEA ECONOMICĂ A AGRICULTURII DURABILE, CREATOARE DE SURPLUS ECONOMIC *461*

1. Input-urile şi output-urile agriculturii 466
2. Eficienţa macroeconomică a agriculturii, sursă de surplus economic 472
3. Factorii de producţie - premise ale surplusului economic al agriculturii 477
4. Foarfecele preţurilor 483
5. Exportul de produse agricole, excedente, deficite, curs de schimb 486
6. Protejarea şi subvenţionarea agriculturii 490

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1995 .....

REFORMA COMERŢULUI EXTERIOR ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ *495*

1. Reforma economică în România 499
2. Reforma în domeniul comerţului exterior 502
3. Evoluţia comerţului exterior în perioada de tranziţie 505
4. Asocierea României la Uniunea Europeană. Comerţul, avantajele comparative şi specializarea 508
5. Perspectivele integrării României în Uniunea Europeană 511
6. Concluzii 516

Referinţe bibliografice **523**

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/1995 .....

DESINCRONIZAREA FAZELOR CICLULUI ECONOMIC ÎN ŢĂRILE MEMBRE. OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ *527*

OCDE: Desincronizarea fazelor ciclului economic în ţările membre 531

Studiu OCDE asupra ocupării forţei de muncă 535

PROBLEME ECONOMICE NR. 19/1995 .....

INDUSTRIA ŞI PROTECŢIA MEDIULUI – PRIORITĂŢI DE ETAPĂ ÎN ROMÂNIA *543*

1. Aspecte teoretice şi metodologice ale protecţiei mediului la nivelul agenţilor economici 547
2. General şi particular în caracterizarea fenomenului de poluare industrială în România 550
3. Cerinţe pe termen scurt, mediu şi lung pentru protecţia mediului înconjurător, pe tipuri de agenţi economici 556
4. Eforturi financiare de punere sub control a fenomenului de poluare Ia nivelul diferitelor categorii de agenţi economici din industrie 560
5. Aspecte manageriale ale unităţilor industriale de producţie din România 563

INDEX DE AUTORI _____ **568**

Volumul XXXVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21 /1995 _____ **1**

ANALIZA COMPARATIVĂ A UNOR DIMENSIUNI CALITATIVE ALE SISTEMELOR DE EDUCAŢIE ŞI ÎNVĂŢĂMÂNT DIN DIFERITE ŢĂRI ALE LUMII 3

1. În pragul unei ere noi - era capitalurilor intelectuale 7

2. Caracteristici comune şi particularităţi ale sistemelor actuale de educaţie şi învăţământ 12

2.1. Educaţie preşcolară 12
2.2. Învăţământul obligatorul 14
2.3. Învăţământul secundar - ciclul al doilea (liceal, profesional) 18
2.4. Al treilea nivel de învăţământ 19
2.5. Învăţământul pentru adulţi 22

3. Raporturile de dependenţă ale populaţiei tinere şi vârstnice faţă de populaţia aptă de muncă şi influenţele acestora asupra evoluţiei sistemelor de educaţie şi învăţământ în ultimele două decenii 23

4. Cheltuielile cu învăţământul la nivel mondial; principalele modalităţi de finanţare practicate în Europa şi America de Nord 27

5. Aspecte privind privatizarea celui de-al treilea nivel de învăţământ şi consecinţe ale acesteia în planul calităţii activităţii de pregătire a studenţilor 34

Bibliografie selectivă 43

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23-24 /1995 _____ 45

IMPACTUL SOCIO-UMAN AL EXPLOATĂRII LIGNITULUI ÎN ZONA OLTENIEI 47

Capitolul 1 - CADRUL TEORETICO-METODOLOGIC AL CERCETĂRII 51

Capitolul II - REFLECTAREA ACTIVITĂŢII REGIEI AUTONOME A LIGNITULUI ÎN ECONOMIA ŞI ÎN CONDIŢIILE DE VIAŢĂ ALE POPULAŢIEI DIN JUDEŢUL GORJ 58

1. Activitatea din cadrul RAL - componentă principală a economiei judeţene 58

2. Influenţa industriei carbonifere asupra condiţiilor de viaţă ale populaţiei locale 59

3. Condiţiile pentru învăţământ şi cultură în judeţul Gorj 61

4. Reflectarea efectelor exploatărilor carbonifere din Oltenia în

opinia populației locale 61

5. Condițiile de viață din zona carboniferă a Olteniei în opinia populației locale 63

6. Opinii despre rolul regiei în dezvoltarea unor servicii social-economice şi despre calitatea acestora 67

Capitolul III - RELAȚIILE REGIEI AUTONOME A LIGNITULUI CU PROPRIETARII DE PĂMÂNT ŞI LOCUINȚE 72

1. RAL şi proprietatea funciară particulară 73

2. Raporturile RAL cu proprietarii de locuințe din zona de activitate a întreprinderii 75

3. Tensiuni şi conflicte în relațiile RAL cu proprietarii de pământ şi locuințe 77

4. Opinii despre modul de rezolvare a diferendelor şi despre legislația privitoare la raportările RAL cu proprietarii de pământ şi locuințe 79

Capitolul - IV CALITATEA PERCEPUTĂ A VIEȚII 83

1. Viața de muncă 83

2. Calitatea mediului natural de viață 89

3. Starea de sănătate 93

4. Starea conflictuală 94

5. Temerile populației 95

6. Satisfacția fața de viață 95

Capitolul V - IMPACTUL ACTIVITĂȚII MINIERE DIN ZONA OLTENIEI ASUPRA PROBLEMATICE SANITARE LOCALE 98

CONCLUZII 104

PROBLEME ECONOMICE NR. 25 /1995 _____ 107

ROLUL RESTRUCTURĂRII SELECTIVE A RAMURILOR INDUSTRIALE ÎN PROCESUL DE TRANZIȚIE LA ECONOMIA DE PIAȚĂ 109

1. Strategii de dezvoltare şi politici de restructurare a ramurilor industriale 113

2. Elemente pentru conturarea politicilor de restructurare 119

3. Concluzii 121

ANEXE 123

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27-28/1995 127

READAPTAREA PROFESIONALĂ A PERSOANELOR CU HANDICAP – EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE 129

1. Definirea conceptului de persoană handicapată 133

2. Aspecte practice ale evaluării handicapului 136

3. Numărul persoanelor handicapate şi procentajul lor în populația totală 138

4. Perspectiva istorică asupra readaptării profesionale a persoanelor handicapate 140

5. Elementele constitutive ale readaptării profesionale 147

5.1. Evaluarea capacităților profesionale şi de adaptare în muncă 147

5.2. Orientarea profesională a persoanelor handicapate 150

5.3. Pregătirea profesională şi reciclarea 151

5.4. Plasamentul în muncă 152

6. Necesitatea abordării problematicii readaptării profesionale a persoanelor handicapate 155

6.1. Frecvența handicapului 155

6.2. Unele tendințe de utilizare redusă a forței de muncă 155

6.3. Schimbările produse în piramida vârstelor 156

6.4. Costul social ridicat pe care l-ar impune susținerea persoanelor handicapate prin sistemul de securitate socială 156

6.5. Schimbările survenite în natura muncii 156

6.6. Urbanizarea 157

6.7. Declinul rolului familiei 157

6.8. Rolul readaptării profesionale în susținerea moralului persoanelor handicapate 157

7. Constrângeri existente in calea readaptării profesionale a persoanelor handicapate 159

7.1. Absența personalului calificat 159

7.2. Absența posibilităților de pregătire profesională de, încadrare în muncă 161

7.3. Atitudinile 162

7.5. Obstacolele arhitecturale 165

7.6. Lipsa coordonării 166

8. Experiența internațională în domeniul readaptării profesionale 167

BIBLIOGRAFIE **197**

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1995 _____ 205

FAMILISMUL – COMPORTAMENT ECONOMIC 207

1. Reforma statului pentru o societate consolidată familial 211

2. Schimbări în componența familiei şi epuizarea economiilor 216

3. Cererea şi oferta 219

4. Familia şi proprietatea privată 222

5. Familia - creuzetul concurenței 224

6. Statul şi familia 228

7. Comportamentul economic al familiilor 233

7.1. Comportamentul economic la întemeierea familiilor 233

7.2. Comportamentul economic în viața familiilor 234

8. De la individualism la familism 237

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31/1995 _____ 239

COSTUL SOCIAL AL LOCUIRII (HABITATULUI) ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE ÎN ROMÂNIA 241

1. Criza de locuințe în contextul politicii locative actuale 245

2. Formarea relațiilor de piață şi politica socială în domeniul locuirii (habitatului) 251

3. Costul social al reformei în domeniul locuirii 260

3.1. Concept şi posibilități de evaluare 260

3.2. "Costul social" al asigurării cu locuințe a populației în perioada de tranziție 261

3.3. Aspecte ale politicii chiriilor în condițiile trecerii la economia de piață 274

3.4. Costul social al ameliorării condițiilor 278

4. Costul social al reabilitării 284

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1995 _____ 293

PIERDERILE TERITORIALE ALE ROMÂNIEI ÎN VARA ANULUI 1940 - BILANȚ DEMOGRAFIC - 295

România "rotundă ca o medalie" 300

Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ținutul Herța 303

Cadrilaterul 305

Transilvania de Nord 305

După cincizeci şi cinci de ani 309

BIBLIOGRAFIE 313

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1995 _____ 315

EVOLUȚIA POLITICII AGRICOLE COMUNITARE ŞI IMPLICAȚII ALE VIITOAREI LĂRGIRI A UNIUNII EUROPENE 317

1. Organizarea Pieței Comune sub PAC1 323

1.1. Până în 1992 323
1.2. Reforma MacSharry 323
2. Acordul Rundei Uruguay din martie 1994, efectiv din 1 iulie 1995 324
2.1. Suportul intern 324
2.2. Subsidii de export 324
2.3. Acces la piață 325
2.4. N.B.: Obligația UE 326
2.5. Clauzele de salvgardare 326
2.6. Cotele de acces minim 330
2.7. Culturi arabile 330
3. Cheltuieli sub PAC1 334
4. Relațiile ca țările Central/Est-Europene (TCEE) 338
4.1. Acorduri (asocieri) Europene 338
4.2. Revizuirea Acordurilor Europene 338
4.3. Accesul 339
4.4. Politica agricolă 340

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35-36/1995 345

ASPECTE ALE PROTECȚIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 347

Capitolul I - SCURTĂ TRECERE ÎN REVISTĂ A EVENIMENTELOR CARE AU DUS LA CONŞTIENTIZAREA PE PLAN MONDIAL A PROBLEMELOR LEGATE DE PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 351

Capitolul II - EVOLUȚIA ISTORICĂ A LEGĂTURII DINTRE CONCEPTUL DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ŞI CEL DE MEDIU ÎNCONJURĂTOR 357

Capitolul III - TEZELE EXISTENTE ÎN PREZENT PE PLAN MONDIAL PRIVIND LEGĂTURA DINTRE CREŞTEREA ECONOMICĂ ŞI PROTECȚIA MEDIULUI 362

Capitolul IV - SEMNIFICAȚIA CONCEPTULUI INTITULAT "SUSTAINABLE DEVELOPMENT"(DEZVOLTARE ECONOMICĂ CARE SE AUTOSUSTINE) 370

Capitolul V - TENDINTE ÎN EVOLUȚIA SECTORULUI INDUSTRIAL AL UNIUNII EUROPENE 372

Capitolul VI - BINOMUL ENERGIE – POLUARE ÎN VIZIUNEA CEE 379

Capitolul VII - STABILIREA UNUI CADRU INSTITUȚIONAL POTRIVIT PENTRU ELABORAREA POLITICILOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI: PREȚURI ŞI INTEGRARE 390

Capitolul VIII - CONCEPEREA UNOR POLITICI EFICIENTE DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC 398

Capitolul IX - POLITICI ECONOMICE ÎNDREPTATE CĂTRE REALIZAREA CREŞTERII ECONOMICE DURABILE CARE IA ÎN CALCUL COMPONENTA ECOLOGICĂ 416

Capitolul X - MĂSURILE PROPUSE DE DG XI (divizia mediului înconjurător) A UNIUNII EUROPENE PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN CADRUL ACESTEIA 434

Capitolul XI - CONȚINUTUL INDICATORILOR STATISTICI UTILIZAȚI ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI 441

Capitolul XII - PREVIZIUNEA ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI ... 449

Capitolul XIII – MANIFESTĂRI DE ULTIMĂ ORĂ PE PLAN MONDIAL, UN – KLIMAKONFERENZ, BERLIN 1995 462

Capitolul XIV - IMPLICAȚIILE ECOLOGICE ALE TRANZITIEI ECONOMICE ÎN FOSTELE ȚĂRI COMUNISTE (studiu de caz UNGARIA) 464

CONCLUZII ŞI PROPUNERI 467

INDEX DE AUTORI _____ 473

Volumul XXXVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 37-38/1995 1

UNIUNEA EUROPEANĂ: GENEZA ŞI INSTITUŢIILE SALE *3*

1. Preliminarii necesare 7

2. Statele Unite ale Europei - Ascendenţă ideatică a Uniunii Europene? 8

3. Integrarea europeană: origini şi evoluţii 13

4. Tratatul de la Roma. Dispoziţiile sale generale 18

4.1. Obiective generale 18
4.2. Premise şi condiţii necesare integrării 19

5. Realizarea pieţei comune şi transformarea ei în piaţă unică 21

5.1. Crearea Pieţei Comune 21
5.2. Crearea Pieţei Unice Europene 30

6. Instituţiile Uniunii Europene 36

6.1. Parlamentul European - organ deliberativ şi de control 36
6.2. Consiliul European - autoritate supremă a UE 38
6.3. Consiliul de Miniştri - organ decizional 39
6.4. Comisia Europeană - organ de iniţiativă şi execuţie 41
6.5. Curtea de Justiţie Europeană 49
6.6. Curtea de Conturi 50
6.7. Comitetul Economic şi Social (CES) 50
6.8. Comitetul Regiunilor (CR) 51
6.9. Consiliul de Asociere (CA) 51
6.10. Comitetul Parlamentar Mixt şi de Asociere (CPMA). 51

7. Mecanismul luării deciziilor 53

8. Mecanismul de finanţare a Uniunii Europene 55

8.1. Formarea veniturilor 55
8.2. Evoluţia cheltuielilor comunitare 59

Bibliografie **68**

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1995 _____ 71

EXPORTURILE ŞI DECLARAŢIILE DE ÎNCASARE VALUTARĂ 73

A. PIAŢA EXPORTURILOR ŞI RISCUL DE NEPLATĂ 77

B. DECLARAŢIILE DE ÎNCASARE VALUTARĂ 82

C. CERINŢE LEGISLATIVE 85

D. PROCESUL DE URMĂRIRE A EXPORTURILOR 102

Anexa 104

Completarea formularelor DIV 104

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1995 _____ 107

POPULAŢIA RURALĂ ÎN TRANZIŢIE - schimbare şi continuitate 109

Introducere 113

Caracteristici demosociale ale gospodăriei rurale 114

Dimensiunea funciară a gospodăriei rurale 117

Şefii gospodăriilor rurale 118

Atitudini şi opinii 122

Perceperea schimbării 127

Bibliografie 130

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/1995 _____ 131

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST - Probleme ale proprietăţii şi privatizării în Ungaria 133

1. TRANZIŢIA ÎN ECONOMIA UNGARIEI. CADRUL LEGISLATIV 137

1.1. Dificultăţi şi perspective în economia Ungariei 137

1.2. Măsuri legislative în procesul de tranziţie 139

1.3. Experienţa Ungariei în privinţa procedurilor legii falimentului 141

2. Evoluţii ale privatizării şi efecte înregistrate în perioada tranziţiei 146

2.1. Caracteristici şi abordări noi ale privatizării în Ungaria 148
2.2. Concluzii 153

3. Dezvoltarea sectorului privat în industrie 155

3.1. Cauze ale încetinirii procesului de privatizare 160
3.2. Mediul de afaceri. Aspecte favorabile şi nefavorabile 163

4. Privatizarea în opinia publică din Ungaria 168

Surse bibliografice **178**

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/1995 _____ 179

POSIBILITĂŢI DE FINANŢARE A MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR 181

Introducere 185

1. Caracteristici ale infrastructurii transporturilor 186

2. Trăsături ale investiţiilor 190

3. Resurse interne de finanţare a modernizării reţelei de transport 193

3.1. Necesităţi ale alinierii reţelei naţionale de transport la cerinţele europene 193
3.2. Acoperirea costurilor infrastructurii rutiere 196

4. Restricţii în atragerea unor fonduri externe 204

5. Concluzii 208

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/1995 _____ 211

TEORIA COSTURILOR COMPARATIVE ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ DE LA MIHAI EMINESCU LA MIHAIL MANOILESCU. GÂNDIREA ECONOMICA A LUI VIRGIL MADGEARU. GÂNDIREA ECONOMICĂ A OMULUI POLITIC NICOLAE TITULESCU 213

TEORIA COSTURILOR COMPARATIVE ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ. ROMÂNEASCĂ DE LA MIHAI EMINESCU LA MIHAIL MANOILESCU 217

GÂNDIREA ECONOMICĂ A LUI VIRGIL MADGEARU 225

GÂNDIREA ECONOMICĂ A OMULUI POLITIC NICOLAE TITULESCU 231

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1995 _____ 237

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST.

Probleme ale proprietăţii şi privatizării în Federaţia Rusă 239

Introducere 243

1. Evoluţia programelor de reformă 245

2. Privatizarea în Federaţia Rusă 247

3. Cine sunt de fapt cei mai mari deţinători de acţiuni 257

4. Progresele în procesul micii privatizări 265

Bibliografie 266

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/1995 _____ 269

EVALUAREA PERCEPŢIEI AUTORITĂŢILOR PUBLICE ŞI SERVICIILOR SOCIALE - Anchetă naţională: iulie-august 1995 271

ASPECTE METODOLOGICE 275

EŞANTIONUL INVESTIGAT 280

REZULTATELE CERCETĂRII 282

Aşteptările populaţiei 282

Autoritățile publice 283

Ierarhizarea instituţiilor publice 318

SURSELE DE INFORMARE UTILIZATE DE POPULAŢIE PENTRU CUNOAŞTEREA ACTIVITĂŢII AUTORITĂŢILOR PUBLICE 322

ÎNCREDEREA POPULAŢIEI ÎN MASS-MEDIA 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1995 335

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1995 337

Centrul de Informare şi Documentare Economică
în anul 1995 341

I. ANALELE INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 346

II. CAIETELE GRUPULUI CONSULTATIV PE PROBLEMELE ECONOMICO-SOCIALE - PREŞEDINȚIA ROMÂNIEI 346

III. LUCRĂRILE COMISIEI DE ELABORARE A STRATEGIEI NAȚIONALE DE PREGĂTIRE A ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 347

IV. STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 347

V. PROBLEME ECONOMICE 348

VI. ECONOMIA ROMÂNIEI, EVOLUȚII PE TERMEN SCURT 351

VII. REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE 352

VIII. ROMANIAN ECONOMIC RESEARCH OBSERVER (OBSERVATEUR DE LA RECHERCHE ECONOMIQUE ROUMANIE) 352

X. CALENDARUL MANIFESTĂRILOR ŞTIINȚIFICE ORGANIZATE DE INCE 354

XI. LUCRĂRI REALIZATE ÎN REGIM EDITORIAL PRIN EDITURA EXPERT 354

INDEX DE AUTORI **356**

Volumul XL

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 1/1996 **1**

REGIMURILE PUBLICE DE PENSII - conținut şi reforme actuale în țări cu economie dezvoltată - *3*

1. CUVÂNT ÎNAINTE 7

2. ELEMENTE CONSTITUTIVE ALE MECANISMELOR DE FUNCȚIONARE A REGIMURILOR PUBLICE DE PENSII 9

2.1. Regimuri publice de pensii 9
2. 2. Principiul solidarității sociale şi finanțarea cheltuielilor pentru pensiile de asigurări sociale. Poziția dominantă a principiului repartiției în raport cu principiul capitalizării. Rolul statului 12
2.3. Formule de calcul a pensiei individuale în regimurile generale de asigurări. Formula franceză şi respectiv germană 13
2.4. Transferul de venituri în cadrul aceleiaşi generații şi între generații 16
2.5. Creşterea cheltuielilor pentru pensii. Rolul îmbătrânirii demografice şi al maturizării regimurilor de pensii 18

3. MERSUL REFORMEI REGIMURILOR GENERALE DE PENSII DE ASIGURĂRI SOCIALE ÎN UNELE ȚĂRI ALE UNIUNII EUROPENE 21

3.1. Obiective şi principalele direcții de acțiune 21
3.2. Frânarea creşterii numărului de pensionari. Creşterea vârstei legale pentru pensionare. Limitarea pensionărilor anticipate 22
3.3. Elemente mai riguroase de calcul a pensiei. Modificarea bazei de calcul a salariilor în funcție de care se determină mărimea pensiei. Considerarea rolului ratei de înlocuire pentru asigurarea unui nivel de trai decent 22
3.4. Reducerea cotizațiilor de asigurări sociale plătite de patroni 24
3.5. Noi surse de venituri pentru bugetele de asigurări sociale 26
3.6. Extinderea asigurărilor private de pensii 27
3.7. Particularități ale reformelor pe țări 30

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 2/1996 _____ 43

STRUCTURI INERȚIALE ALE MANAGEMENTULUI RESURSELOR FINANCIARE ŞI ALE COMPORTAMENTULUI FINANCIAR AL FIRMEI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 45

1. MANAGEMENTUL ŞI RESURSELE FINANCIARE ALE AGENȚILOR ECONOMICI 49

2. FORME ŞI DIMENSIUNI INERȚIALE ALE MANAGEMENTULUI FINANCIAR ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 53

2.1. Natura şi conținutul inerțialității financiare 54
2.2. Forme ale inerțialității financiare 55
2.3. Dimensiunile inerțialității financiare 59

3. ASPECTELE INERȚIALE ÎN POLITICA FINANCIARĂ A SOCIETĂȚILOR COMERCIALE CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT 62

3.1. Inerția şi politica financiară - cadru de definire 63

3.2. Inerția operativă şi nivelul capacității de finanțare 64

3.3. Inerția strategică şi politica financiară a societăților comerciale cu capital majoritar de stat 68

3.4. Concluzii 74

BIBLIOGRAFIE 76

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 3-4/1996 _____ 77

ALTERNATIVE DE ALOCARE A RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI ÎN CONDIȚIILE INTEGRĂRII EUROPENE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ... 79

INTRODUCERE 83

CAPITOLUL 1 - PERSPECTIVE ALE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN STRUCTURILE ECONOMICE ALE U.E. 85

1.1. Condiții impuse țărilor asociate pentru integrarea în Uniunea Europeană . 85

1.2. Cerințe ale integrării României în structurile industriale ale UE 88

1.3. Potențialul actual al industriei româneşti 93

1. 4. Avantaje şi dezavantaje ale aderării României la UE 97

CAPITOLUL 2 - CERINȚE ŞI POSIBILITĂȚI ALE INTEGRĂRII SECTORULUI ENERGETIC AL ROMÂNIEI ÎN STRUCTURILE EUROPENE 102

2.1. Cerințe privind sectorul energetic generate de integrarea economiei româneşti în structurile europene 103

2.2. Potențialul de resurse naturale şi energie al României 113

2. 3. Concordanțe şi neconcordanțe între cerințele integrării sectorului energetic în structurile europene şi potențialul de resurse energetice şi energie 120

CAPITOLUL 3 - CERINȚE ŞI POSIBILITĂȚI DE INTEGRARE A INDUSTRIEI EXTRACTIVE A MINEREURILOR ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ÎN STRUCTURILE ECONOMICE ALE UNIUNII EUROPENE 123

3.1. Cerințele privind sectorul de extracție a minereurilor generate de integrarea României în UE 123
3.1. Potențialul de minereuri 130
3. 3. Concordanțe şi neconcordanțe între cerințele integrării industriei extractive a minereurilor şi de prelucrare primară în structurile UE şi potențialul existent 132

CAPITOLUL 4 - REALOCAREA RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ACESTEIA ÎN STRUCTURILE EUROPENE 134

4.1. Premisele teoretico-metodologice ale problematicii alocării resurselor naturale şi a energiei 134
4. 2. Probleme specifice ale realocării resurselor naturale şi a energiei în condițiile integrării europene 137

CAPITOLUL 5 - DIRECȚII NECESARE DE ACȚIUNE, POSIBILITĂȚI EXISTENTE ŞI EFORTURI FINANCIARE IMPLICATE DE ELIMINAREA NECONCORDANȚELOR DINTRE CERINȚELE INTEGRĂRII EUROPENE A ECONOMIEI ROMANEŞTI ŞI POTENȚIALUL ACESTEIA DE RESURSE NATURALE ŞI DE ENERGIE 154

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 5-6/1996 _____ 173

PROBLEME ALE PIEȚELOR PRINCIPALELOR PRODUSE AGROALIMENTARE 175

Cuvânt înainte 179

MĂSURAREA ECONOMICĂ ÎN AGRICULTURĂ - ÎNTRE RIGORILE INTEGRĂRII EUROPENE ŞI "LAG"-UL METODOLOGIC 180

Filon TODEROIU

FACTORII DETERMINANȚI AI CERERII SOLVABILE DE PRODUSE AGROALIMENTARE ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 1991-1994 196

Cecilia ALEXANDRI

VECTORUL PREȚURILOR REALE ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU UNIUNEA EUROPEANĂ ŞI CU ȚĂRILE ASOCIATE 210

Camelia ŞERBĂNESCU

PIAȚA ZAHĂRULUI - STRUCTURI ŞI MECANISME ECONOMICE DE REGLARE 227

Mihaela COSTEA

PIAȚA TOMATELOR ŞI CARTOFULUI: STRUCTURI ŞI MECANISME ECONOMICE DE REGLARE 235

Daniela GIURCĂ

PIAȚA LAPTELUI - COMPONENTE TEHNOLOGICE ŞI MECANISME ECONOMICE DE REGLARE 245

Mariana GRODEA

PARTAJUL SURPLUSULUI ECONOMIC PE FILIERA AGROALIMENTARĂ PE EXEMPLUL RELAȚIEI GRAU-PAINE TIP STANDARD 251

Angela POPESCU

IMPLICAȚIILE ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ASUPRA COMERȚULUI SĂU EXTERIOR AGRICOL 257

Iuliana PRESURĂ

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 7-8/1996 _____ 271

CRITERII DE REFERINȚĂ ÎN PROCESUL RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI • STRUCTURA PIEȚEI, COMPORTAMENTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE PE ACȚIUNI ŞI PERFORMANȚELE ACESTORA • *273*

1. ABORDĂRI MODERNE ÎN TEORIA ŞI PRACTICA ȚĂRILOR DEZVOLTATE PRIVIND STRUCTURA PIEȚEI, COMPORTAMENTUL ŞI PERFORMANȚELE ÎNTREPRINDERII ŞI RELAȚIA DINTRE ACESTEA ÎN PROCESUL RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI 277

1.1. Teorii ale economiei industriale privind rolul revenit concurenței în relația dintre structura pieței, comportamentul întreprinderii şi performanțele acesteia 277

1.2. Natura concurenței şi rolul ei în economiile de piață moderne 282

1.3. Natura comportamentului întreprinderii şi a performanțelor în economiile de piață moderne 291

1.4. Structuri ale pieței şi performanțe în cazul unor ramuri industriale 295

1.5. Comportamente manifestate în cazul unor ramuri ale industriei în procesul de restructurare 306

2. POSIBILITĂȚI ŞI LIMITE ALE APLICĂRII CRITERIILOR DE REFERINȚĂ ÎN PROCESUL RESTRUCTURĂRII ÎN CONDIȚIILE PERIOADEI DE TRANZIȚIE LA ECONOMIA DE PIAȚĂ 315

2.1. Modalități de operaționalizare a criteriilor de referință în procesul de restructurare 315

2.2. Structuri ale pieței şi performanțe în cadrul unor ramuri, subramuri ale industriei din țara noastră 320

2.3. Opțiuni şi cerințe în aplicarea criteriilor de referință în procesul de restructurare 323

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 9/1996 _____ 329

STATUL – AGENT AL VIEȚII ECONOMICE 331

INTRODUCERE 335

1. INTERVENȚIA STATULUI ÎN ECONOMIE - RETROSPECTIVĂ ISTORICĂ ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ 336

1.1. Statul intervenționist 336

1.2. Statul liberal 339

2. STATUL - AGENT AL VIEȚII ECONOMICE ACTUALE 343

a) informațiile pe care se bazează deciziile agenților economici în cadrul doctrinei keynesiene: 346

1) premisele doctrinei monetariste: 346

2) postulatele "economiei ofertei": 346

3) informațiile şi postulatele (*) "noii economii clasice": 346

3. TIPURILE ACTUALE DE STAT INTERVENȚIONIST ŞI CARACTERUL MIXT AL ECONOMIILOR CONTEMPORANE 352

3.1. Statul (neo) liberal 352

3.2. Welfare state (Statul-providențial, protector sau asistențial) 354

3.3. Statul (neo)corporatist 358

3.4. Economia mixtă 363

4. MĂSURAREA INTERVENȚIEI STATULUI ÎN ECONOMIE 365

5. PRINCIPII DOCTRINARE ALE INTERVENȚIEI STATULUI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ACTUALĂ 369

5.1. Apărarea suveranității naționale 369
5.2. Puterea politică 373
5.3. Componentele avuției naționale şi politica dezvoltării lor 374
5.4. Adversarii economiei naționale organice 375
5.5. Expansionismul extern 379
5.6. Intervenționismul de stat 380
5.7. Politicile economice de ramură şl teritoriale 381
5.8. Ieşirea din recesiune 385
5.9. Progresul etic 386

6. INTERVENȚIA STATULUI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN COMUNITATEA EUROPEANĂ 387

6.1. Falimentul progresiv 388
6.2. "Dictatura de dezvoltare" 390

BIBLIOGRAFIE 394

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 10/1996 _____ 397

CERCETĂRI PRIVIND EFECTELE ECONOMICO-SOCIALE ALE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 399

INTRODUCERE 403

PARTEA I - INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – PROCES FUNDAMENTAL AL EVOLUȚIEI ȚĂRII NOASTRE LA SFÂRŞITUL MILENIULUI AL ll-LEA Şl ÎNCEPUTUL MILENIULUI URMĂTOR 405

CAPITOLUL 1 - SITUAȚIA ACTUALĂ A ROMÂNIEI - PREZENTARE COMPARATĂ 406

CAPITOLUL 2 - CALENDARUL OPERAȚIUNILOR PREGĂTITOARE INTEGRĂRII 408

CAPITOLUL 3 – SCENARII ALE INTEGRĂRII 412

PARTEA A II-A - EVIDENȚIEREA URMĂRILOR POTENȚIALE ALE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 414

CAPITOLUL 4 - URMĂRI PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ ALE INTEGRĂRII ŢĂRILOR CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 415

CAPITOLUL 5 - URMĂRI PENTRU ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 417

CAPITOLUL 6 - URMĂRI PENTRU ROMÂNIA 419

CONCLUZII 422

OPINII ALE UNOR REPUTAŢI SPECIALIŞTI REFERITOARE LA INTEGRAREA EUROPEANĂ 424

ANEXE 426

PRESCURTĂRI UTILIZATE ÎN LUCRARE 441

BIBLIOGRAFIE 442

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 11/1996 _____ 445

RELAŢIILE ECONOMICE ŞI POLITICE DINTRE CEI TREI POLI AI LUMII ACTUALE: STATELE UNITE ALE AMERICII, UNIUNEA EUROPEANĂ, JAPONIA *447*

LISTA DE PRESCURTĂRI 451

1. LOCUL CELOR TREI POLI ÎN LUME 453

1.1. Istoricul evoluției ponderii celor trei poli în comerțul mondial 453
1.2. Tendințe în economia mondială 453
1.3. Statele Unite ale Americii 455
1.4. Uniunea Europeană 458
1.4.2. Uniunea Europeană azi *459*
1.5. Japonia 464
1.6. Trei modele de dezvoltare: american, renan, japonez 465

2. RELAŢIILE DINTRE CEI TREI POLI 468

2.1. Statele Unite ale Americii - Uniunea Europeană 468
2.2. Statele Unite ale Americii - Japonia 469
2.3. Uniunea Europeana - Japonia 470
2.4. Statele Unite ale Americii - Uniunea Europeană - Japonia 471

2.5. Peisaj cu teoria comerțului internațional 475

3. CEI TREI POLI ŞI ROMÂNIA 476

3.1. România azi 476
3.2. Europa văzută de români 478
3.3. Locul României în sferele de interese ale celor trei poli 478
3.4. Viitorul relațiilor României cu cei trei poli 479
3.5. Concluzii şi propuneri 479

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 482

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 12/1996 _____ 485

SCHIMBĂRI ALE COMPORTAMENTULUI MONETAR ÎN PERIOADA 1990-1995 487

INTRODUCERE 491

1. PREȚURI ŞI BANI 492

2. MONEDA 496

3. RATA DOBÂNZII 498

3.1. Teoria generală keynesiană a ratei dobânzii 499

4. POLITICA MONETARĂ 505

4.1. Canalele de transmisie ale politicii monetare 505
4.2. Obiectivele generale ale politicii monetare 507
4.3. Obiectivele intermediare ale politicii monetare 509
4.4. Instrumentele politicii monetare 511

5. STABILIZAREA ŞI RELANSAREA MACROECONOMICĂ - OBIECTIVE PRINCIPALE ALE ETAPEI ŞI CONSECINȚELE LOR ASUPRA COMPORTAMENTULUI MONETAR 514

6. REPRIMAREA INFLAȚIEI 520

6.1. Inflația. Nivelul şi cauzele ei 520
6.2. Beneficiarii şi perdanții inflației 526
6.3. Reprimarea inflației 529

7. FUNCȚIONAREA MECANISMULUI STRUCTURAL AL POLITICII MONETARE ÎN PERIOADA 1990-1995 531

7.1. Momente, obiective şi etape ale creării mecanismului politicii monetare şi valutare româneşti după 1989 532
7.2. Politica de drenare a excesului de masă monetară 536
7.3. Politica ratei dobânzii 540
7.4. Politica de credit 542
7.5. Politica valutară 546
7.6. Sinteză: nivelul atins de obiectivele generale şi intermediare ale politicii monetare 549

ANEXA NR. 1 552

ANEXA NR. 2 559

BIBLIOGRAFIE 563

INDEX DE AUTORI _____ 564

Volumul XLI

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1996 _____ 1

FALS ŞI ADEVĂR ÎN TEORIILE SCHIMBURILOR INTERNAȚIONALE *3*

ARGUMENT 7

1. PROTECȚIONISMUL MANOILESCIAN SAU IRAȚIONALITATEA PROTECȚIONISMULUI 9

1.1. Durata fizică – coordonată unică a muncii 10
1.2. Creşterea productivității muncii-fenomen acauzal 12
1.3. Corespondența biunivocă dintre nivelurile de productivitate şi ramuri 15
1.4. Caracterul nelimitat al capitalului 17
1.5. Forța de muncă nu este preexistență 19
1.6. Critica teoriei ricardiene a avantajelor comparative 20
1.7. Critica teoriei avantajelor absolute a neoclasicilor 21
1.8. Consecințele implicate de teoria productivității aferente 24
1.9. Concluzii 26

2. CARACTERUL DUAL AL TEORIEI AVANTAJELOR COMPARATIVE 27

2.1. Introducere 27
2.2. Premise simplificatoare şi inconsecvenţe 27
2.3. Teoria avantajelor comparative şi realitatea operaţiunii de switch dublu ... 29
2.4. Concilierea teoriei avantajelor comparative cu teoria avantajelor absolute 30
2.5. Concluzii 32

3. CONCLUZII 33

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1996 _____ 34

RESTRUCTURAREA SECURITĂŢII SOCIALE ŞI ECONOMIA 36

1. SECURITATEA SOCIALĂ ŞI PROTECŢIA SOCIALĂ. ASPECTE CONCEPTUALE 42

1.1. Definiţii 42
1.2. Controverse actuale privind conceptul de securitate socială 44

2. CORELAŢIA: SECURITATE SOCIALĂ - DEZVOLTARE ECONOMICĂ. ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE ÎN CONTEXTUL REFORMEI 49

2.1. Importanţa securităţii sociale în economia naţională 49
2.2. Finanţarea 58

Anexă 63

Note şi referiri bibliografice 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1996 _____ 69

ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A SECURITĂŢII SOCIALE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 71

PARTEA ÎNTÂI - 75

1. PROBLEMELE SOCIALE ALE TRANZIŢIEI 75

2. CRITERII ŞI PRINCIPII DE ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ A

SECURITĂȚII SOCIALE 79
2.1. Autonomia administrativă..... 81
2.2. Unificarea instituțională..... 82
3. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A SECURITĂȚII SOCIALE ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE..... 84
4. STRUCTURI ORGANIZATORICE ALE SECURITĂȚII SOCIALE ÎN ROMÂNIA 88
5. ELEMENTE DE STRATEGIE A ORGANIZĂRII SECURITĂȚII SOCIALE..... 91
PARTEA A DOUA..... 94
1. STRUCTURII ADMINISTRATIVE ŞI INSTITUȚII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ÎN UNELE ȚĂRI DEZVOLTATE..... 94
2. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A ASISTENȚEI SOCIALE ÎN ROMÂNIA..... 98
BIBLIOGRAFIE..... 102

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1996 _____ 103

REFORMA SISTEMULUI MONETAR INTERNAȚIONAL ŞI ALTE OPINII REFORMATOARE _____ 105

1. REFORMA ÎNTREPRINSĂ DE FMI 109
2. ALTE OPINII REFORMATOARE..... 117
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 131
ANEXE 132

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1996 _____ 135

LECȚIILE TRANZIȚIEI: CAZUL ROMÂNIEI..... 137
1. CÂTEVA CARACTERISTICI ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎNAINTE DE 1989 141

2. ESENȚA STRATEGIEI TRANSFORMĂRILOR DUPĂ 1989 143

3. PRACTICA DE PÂNĂ ACUM A REFORMEI
ŞI CONSECINȚELE EI 145

4. STRUCTURA SOCIALĂ DE CLASĂ LA CARE CONDUCE
PRACTIC GESTIONAREA DE PÂNĂ ACUM A TRANZIȚIEI 155

5. CÂTEVA ÎNVĂȚĂMINTE DIN EXPERIENȚA ROMÂNEASCĂ A
TRANZIȚIEI 157

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1996 _____ 159

AUDIO-VIZUAL ÎN SPRIJINUL TRANZIȚIEI ECONOMICE
ÎN ROMÂNIA 161

INTRODUCERE 165

1. SFERA PUBLICĂ ŞI TRANZIȚIA LA ECONOMIA DE PIAȚĂ 166

2. CARACTERUL DE INDUSTRIE AL PROGRAMELOR DE
TELEVIZIUNE ŞI RADIO CU SUBIECTE ECONOMICE 168

3. TENDINȚE ALE MESAJULUI ECONOMIC PE FONDUL STĂRII DE
SPIRIT A SOCIETĂȚII DE TRANZIȚIE 181

4. CONCLUZII ŞI PROPUNERI 186

ANEXE 195

BIBLIOGRAFIE 201

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8-9/1996 _____ 202

*FENOMENUL LECTURII ÎN MEDIUL RURAL. ROLUL CĂMINULUI
CULTURAL 204*

I. CÂT SE CITEŞTE ÎN MEDIUL RURAL DUPĂ 1989? 208

II. LECTURĂ, TELEVIZIUNE, RADIO, PRESĂ ÎN MEDIUL RURAL 212

1. Timpul consacrat, lecturii şi altor activități culturale 214
2. Achiziții culturale 220

3. Schimbări survenite în perioada postdecembristă în ce priveşte timpul acordat unor activităţi culturale 221
4. Căminele culturale şi problemele lor 221

III. FENOMENUL LECTURII ŞI CĂMINUL CULTURAL RURAL 227

IV. DINAMICA LECTURII LA SATE. SPRE O NOUĂ IDENTITATE A CĂMINULUI CULTURAL 238

V. CONCLUZII 244

ANEXA 246

GRAFICE 248

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1996 _____ 260

EFECTE RESTRUCTURATIVE ALE PRIVATIZĂRII DE MASĂ 262

1. DIVERSITATEA EFECTELOR 266

2. SCHIMBĂRI ÎN MANAGEMENT 268

3. SUPRADIMENSIONAREA ACŢIONARIALĂ A FONDURILOR PROPRIETĂŢII PRIVATE 270

4. DIMENSIUNEA SOCIALĂ A PRIVATIZĂRII DE MASĂ 273

5. FONDURILE DE RESTRUCTURARE 275

6. MĂRIREA PARTICIPĂRII FPS LA SOCIETĂŢI PRIVATIZATE ÎN MASĂ 277

7. CREŞTEREA NUMĂRULUI DE FALIMENTE 279

8. PORTOFOLII DIVERSIFICATE 281

9. ALTE EFECTE 282

ÎNCHEIERE 284

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/1996 _____ 288

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST -

probleme ale proprietăţii şi privatizării în Bulgaria *290*

1. PROBLEME CONCEPTUALE ŞI CADRUL LEGISLATIV 294

1. Probleme conceptuale 294
2. Cadrul legislativ 299

2. STRATEGIA ŞI PROGRAMUL DE PRIVATIZARE 303

3. DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE PRIVATIZARE ÎN MASĂ..... 316

4. EVOLUŢIA PRIVATIZĂRII ÎN DIVERSE RAMURI ALE ECONOMIEI BULGARE 322

1. Privatizarea în agricultură 322
2. Privatizarea în ramura construcţiilor 326
3. Privatizarea în ramura transporturilor 328

5. REZULTATE ŞI PROPUNERI PENTRU MODIFICAREA STRATEGIEI DE REFORMĂ ÎN BULGARIA 334

1. Situaţia sectorului de stat din economie 335
2. Creşterea producţiei şi a vânzărilor în sectorul privat 337
3. În loc de concluzii 339

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14-15/1996 _____ 342

DREPTURILE DE PROPRIETATE *344*

CUVÂNT ÎNAINTE 348

1. DREPTURILE DE PROPRIETATE - ARANJAMENT INSTITUŢIONAL ESENŢIAL AL SISTEMULUI ECONOMIC 349

2. ESENŢA ŞI ATRIBUTELE DREPTURILOR DE PROPRIETATE 352

3. BAZA ECONOMICĂ A DREPTURILOR DE PROPRIETATE 359

4. STRUCTURA DREPTULUI DE PROPRIETATE 362

4.1. Dreptul de posesiune (jus possiendi) 362
4.2. Dreptul de folosinţă (fus utendi) 364
4.3. Dreptul de uzufruct (jus fruendi) 367
4.4. Dreptul de dispoziţie (fus abutendi) 367

5. DINAMICA DREPTURILOR DE PROPRIETATE ÎN PERIOADA DE

TRANZIȚIE A ROMÂNIEI 369
5.1. Premisele formării noilor drepturi de proprietate 369
5.2. Drepturile de proprietate şi mediul economic de piață 372
5.3. Drepturile de proprietate constituționale 386
5.4. Proprietatea publică şi drepturile titularilor săi 389
5.5. Proprietatea privată şi drepturile titularilor săi 402

6. DREPTURILE DE PROPRIETATE ALE INVESTITORILOR STRĂINI 410
6.1. Necesitate şi factori 410
6.2. Drepturile de proprietate ale investitorilor străini în legislația românească 413
6.3. Evoluția şi caracteristicile investițiilor străine în România 418

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1996 _____ 426

ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE ● integrare şi protecție socială 428

1. RELAȚIA INTEGRARE - PROTECȚIE SOCIALĂ: "CONSIDERAȚII GENERALE" 432
1.1. Impactul integrării asupra protecției sociale în țările membre 433
1.2. Schimbările structurale în sistemele de protecție socială 436
1.3. Nivelul protecției sociale în țările comunitare: decalaje şi tendințe 438

2. PROBLEME ACTUALE ALE PROTECȚIEI SOCIALE ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 441
2.1. Crizele sistemelor de protecție socială 441
2.2. Costurile protecției sociale: structură, nivel, tendințe 444
2.3. Reforma protecției sociale: coordonate principale 452

CONCLUZII 457

REFERIRI BIBLIOGRAFICE, NOTE 459

PROBLEME ECONOMICE NR. 17-18/1996 _____ 468

Implicații economice ale restructurării sistemului de comunicații 470

INTRODUCERE 474

CAPITOLUL 1 - PARTICULARITĂȚI ALE FUNCȚIONĂRII MECANISMELOR DE PIAȚĂ ÎN ECONOMIA SERVICIILOR DE COMUNICAȚII 475

1.1. Efectul de rețea 477
1.2. Piața echipamentelor şi oferta de servicii 485
1.3. Rolul monopolului în comunicații 490

CAPITOLUL 2 - DIRECȚII ŞI MIJLOACE DE RESTRUCTURARE A SISTEMELOR DE COMUNICAȚII 493

2.1. Controlul monopolului 494
2.2. Privatizarea în comunicații 497

CAPITOLUL 3 - EFECTE ECONOMICE ALE RESTRUCTURĂRII 499

3.1. Politica de demonopolizare 499
3.2. Politici de privatizare în telecomunicații 502

CONCLUZII 507

BIBLIOGRAFIE 510

ANEXA 512

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20-21/1996 520

VENITUL MINIM GARANTAT ÎN SISTEMELE DE SECURITATE SOCIALĂ 522

INTRODUCERE 526

1. ELEMENTE ALE STRATEGIEI DE COMBATERE A SĂRĂCIEI 532

1.1. Politici şi instrumente **532**
1.2. Exigențe privind strategia combaterii sărăciei 541

2. SECURITATEA SOCIALĂ ŞI COMBATEREA SĂRĂCIEI 544

2.1. Rolul prestațiilor băneşti de asigurări sociale şi al alocațiilor familiale ... 545
2.2. Prestațiile minime 549

3. VENITUL MINIM GARANTAT 556

3.1. Venitul minim garantat în sistemele actuale de securitate socială 556
3.2. Probleme teoretice şi metodologice privind venitul minim garantat 558

ANEXE 572

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 607

INDEX DE AUTORI _____ 615

Volumul XLII

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/1996 _____ 1

DECIZIA ÎN PARTENERIATUL ECONOMIC ŞI SOCIAL DIN AGRICULTURĂ • EXPERIENȚE INTERNAȚIONALE *3*

INTRODUCERE 7

1. ETAPELE PROCESULUI DE ELABORAREA POLITICII DE DEZVOLTARE RURALĂ CU ACCENT PE REVITALIZAREA AGRICULTURII, MODERNIZAREA TEHNOLOGICĂ ŞI MAI BUNA UTILIZARE A RESURSELOR NATURALE 9

2. DIMENSIUNILE APLICĂRII POLITICILOR DE DEZVOLTARE 10

3. ELEMENTELE CE CONTRIBUIE LA FORMULAREA UNEI DECIZII DE DEZVOLTARE RURALĂ CU ACCENT PE REVITALIZAREA AGRICULTURII 12

3.1. Nivelul generalde dezvoltare economico-socială 13
3.2. Asigurarea unor cerințe minimepentru dezvoltarea unor politici durabile . 14
3.3. Adoptarea şi aplicarea principiului subsidiarității 15
3.4. Respectarea şi apropierea de elementelede compatibilitate din politicile agricole comunitare 15
3.5. Respectarea cerințelor liberalizării comerțului mondial la care a aderat România 16

3.6. Introducerea în politicile agricolea unor elemente instituționale moderne menite a contribui la asigurarea realizării obiectivelor formulate..... 16
3.7. Managementul ofertei resurselor, mai ales,a materiilor prime agricole de natură alimentară..... 17
3.8. Măsuri de ordin financiar..... 18
3.9. Revigorarea şi diversificarea actualelor structuri de producție din agricultură 19
3.10. Cooperarea între actorii sociali pentru evitarea efectelor nocive ale tehnologiilor agricole practicate asupra mediului 19
3.11. Elaborarea şi implementarea unui cadru legislativ care să favorizeze inițiativa antreprenorială la nivelul producătorilor agricoli 19

4. DECIZIILE DE DEZVOLTARE A RAMURII. FACTORI DE INFLUENȚĂ ŞI METODEDE ANALIZĂ..... 21

4.1. Principalii factori care induc perturbații în procesul decizional de dezvoltare a agriculturii în perioada de tranziție la economia de piață..... 21
4.2. Analiza deciziilor de dezvoltare a ramurii, element important al proiectării tipologiei instituționale şi a mecanismelor de acțiune 23

5. SISTEMUL INSTITUȚIONALDE MATERIALIZARE A DECIZIILORDE DEZVOLTARE 26

5.1. Sistemul instituțional şi principalele sale trăsături..... 26
5.2. Parteneriatul, instituție activă pentru materializarea deciziilor..... 29

6. TIPURI DE DECIZII FORMULATE ÎN CADRUL PARTENERIATULUI PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAȚIULUI RURAL 35

6.1. Decizii privind restructurarea agriculturii..... 35
6.2. Patru tipuri de decizii privind promovarea serviciilor specifice şi a activităților industriale de valorificare a resurselor locale în vederea reducerii disparităților regionale 37
6.3. Decizii privind restructurareaadministrației locale..... 43
6.4. Decizii privind formarea profesională 46
6.5. Decizii privind aplicarea principiului subsidiarității în vederea susținerii dezvoltării autonome a unor regiuni, precum şi pentru integrarea economico-socialăa populației minoritare 48
6.6. Diversitatea deciziilor de dezvoltare rurală globală şi tipurile de parteneriat implicate..... 50

6.7. Decizii de dezvoltare rurală la nivel transfrontalier 62

BIBLIOGRAFIE 70

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/1996 _____ 71

PRIVATIZAREA ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI. EVALUĂRI PREZENTE ŞI PROSPECTIVE 73

INTRODUCERE 77

1. EVALUĂRI ALE STADIULUI ACTUAL AL PRIVATIZĂRII ÎN AGRICULTURĂ 78

1.1. Premisele privatizării agriculturii 78

1.2. Necesitatea şi obiectivele privatizării în agricultură 81

1.3. Stadiul actual al privatizării în agricultură 82

2. SECTORUL PRIVAT AGRICOL. FORMAREA NOILOR STRUCTURI AGRARE ÎN ROMÂNIA 90

2.1. Sectorul privat constituit din gospodării ţărăneşti şi societăţi comerciale pe acţiuni 90

2.2. Sectorul privat al gospodăriilor ţărăneşti – principalul segment al agriculturii private 90

3. PROBLEME PROSPECTIVE DE REZOLVAT 93

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1996 _____ 95

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE ÎN TRANZIŢIE 97

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1996 _____ 109

STADIUL DEZVOLTĂRII AGRICULTURII ROMÂNIEI COMPARATIV CU STATELE UNIUNII EUROPENE 111

INTRODUCERE 115

1. METODOLOGIA DE ANALIZĂ COMPARATIVĂ A STADIULUI DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII 117

2. ANALIZA AGRICULTURII ROMÂNIEI COMPARATIV CU STATELE UNIUNII EUROPENE FOLOSIND METODA DIAGNOSTICĂRII MULTICRITERIALE 122

1. Forţa economică a ramurii (FER) 122
2. Resursele umane (RL) 123
3. Consumurile agroalimentare (CONS) 124
4. Asigurarea cantitativă a factorilor de producţie (FP) 125
5. Consumurile specifice de factori de producţie (CSFP) 127
6. Structura culturilor (SC) 128
7. Randamentele din producţia vegetală (RPV) 129
8. Producţiile agricole vegetale (PATV) 130
9. Efectivele de animale (EA) 131
10. Randamentele la sectorul de creştere a animalelor (RPA) 132
11. Producţiile animale totale (PATA) 133
12. Estimatorul global de performanţă al agriculturii 134

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1996 _____ 137

Perspectivele integrării depline a ţărilor est-europene în Uniunea Europeană 139

1. INTRODUCERE 143

1.1. Şovăielile primilor paşi 143
1.2. O viziune mai precisă 144
1.3. Ultimele declaraţii 146

2. EXTINDEREA PIEŢEI UNICE INTERNE CĂTRE EST 147

2.1. Cartea Albă, un document al pregătirii ţărilor est-europene (Ţ.E.E.) pentru aderare 147
2.2. Scopul şi semnificaţia Cărţii Albe 148
2.3. Domenii abordate 149
2.4. Evaluări privind situaţia din ţările candidate la aderarea la Uniunea Europeană (U.E.), conţinute în Cartea Albă 149
2.5. Opinii privind extinderea pieţei interne unice (P.I.U.) către Est 151

3. PUNCTE SENSIBILE ALE NEGOCIERILOR PRIVIND VIITOAREA INTEGRARE A Ţ.E.E, ÎN U.E. 154

A. Transferurile financiare 154
3.1. Evaluare generală 154
3.2. Ultimele evaluări 156
3.3. Finanțarea preaderării 157
B. Dosarul agricol [3] 157
3.1. Importanța agriculturii pentru Ț.E.E. şi pentru U.E. 157
3.2. Situația actuală a agriculturii în Ț.E.E. 159
3.3. Consecințele integrării Ț.E.E. în U.E. în domeniul 162
4. REFERINȚE ŞI ALTE SURSE BIBLIOGRAFICE 168

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1996 169

ORIENTĂRI ŞI EXPERIENȚE PRIVIND REFORMELE SECURITĂȚII SOCIALE ÎN UNELE ȚĂRI CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 171

1. INTRODUCERE 175
2. PROTECȚIA ÎMPOTRIVA ŞOMAJULUI 177
3. SISTEMELE DE PENSII 179
4. ALOCAȚII FAMILIALE ŞI ASISTENȚĂ SOCIALĂ 184
5. OCROTIREA SĂNĂTĂȚII. BOALĂ ŞI MATERNITATE 188
BIBLIOGRAFIE 204

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1996 207

FINANȚAREA SECURITĂȚII SOCIALE. IMPLICAȚII ECONOMICE ÎN CONTEXTUL REFORMEI 209

1. PRINCIPALELE MECANISME DE FINANȚARE 213
2. FINANȚAREA SECURITĂȚII SOCIALE ÎN ROMÂNIA. SCURTĂ DESCRIERE 216
3. ANALIZA COMPARATIVĂ CU UNELE ȚĂRI CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 220

4. CHELTUIELILE DE SECURITATE SOCIALĂ PE PRINCIPALELE SCHEME ŞI SURSE DE FINANŢARE 226

5. PROBLEME ACTUALE ALE REFORMEI FINANŢĂRII SECURITĂŢII SOCIALE 230

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1996 _____ 239

IDENTIFICAREA ZONELOR RURALE CU DISFUNCŢIONALITĂŢI ÎN AGRICULTURĂ 241

INTRODUCERE 245

I. METODA DE LUCRU PENTRU IDENTIFICAREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR RURALE CU DISFUNCŢIONALITĂŢI ÎN DOMENIUL AGRICOL 247

II. DISFUNCŢIONALITĂTI MAJORE ÎN AGRICULTURĂ DELIMITATE ZONAL PE CRITERII 249

2.1. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de raportul existent între activităţile agricole şi cele non-agricole 249

2.2. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de gradul de acoperire a activităţilor agricole cu forţă de muncă 250

2.3. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalitâţi generate de predominanţa populaţiei rurale tinere inactive 251

2.4. Identificarea si delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de înzestrarea cu principalii factori de producţie ai agriculturii 251

2.5. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de raportul dintre producţia agricolă şi cea industrială 252

2.6. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de structurile de proprietate existente 253

2.7. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de structurile producţiei agricole vegetale 256

2.8. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalilăţi generate de structurile producţiei agricole animaliere 258

2.9. Identificarea şi delimitarea zonelor rurale cu disfuncţionalităţi generate de mărimea veniturilor agricole realizate 261

2.10. Identificarea şi delimitarea zonelor rurale cu disfuncţionalifăţi generate de mărimea principalilor indicatori de dezvoltare 262

III. DELIMITAREA ZONELOR RURALE CU DISFUNCŢII ACUTE ÎN DOMENIUL AGRICOL 264

BIBLIOGRAFIE 265

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/1996 _____ 267

ASPECTE SPECIFICE PRIVIND ECONOMIA ŢĂRILOR ÎN TRANZIŢIE 269

SCHIMBĂRILE ŞI COOPERAREA ECONOMICĂ ÎNTRE FRANŢA ŞI ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1990-1995 273

Comerţul 273
Investiţiile 276

BANCA EUROPEANĂ PENTRU RECONSTRUCŢIE ŞI DEZVOLTARE – UN INSTRUMENT ÎN SPRIJINUL ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE 279

Un mandat de funcţionare în sprijinul tranziţiei economice 280
Organizare şi activităţi 281
Bilanţ şi perspective 285

REŢEAUA INDUSTRIALĂ DIN CEHIA ŞI SLOVACIA 287

Cehia 287
Slovacia 292

FINANŢAREA INVESTIŢIILOR ÎNTREPRINDERILOR ÎN RUSIA, CEHIA ŞI ROMÂNIA 293

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1996 _____ 301

CALITATEA ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR PUBLICE ŞI COMBATEREA CORUPŢIEI. Anchetă efectuată în Bucureşti - iulie 1996 303

I. ASPECTE METODOLOGICE 307

II. CUM RĂSPUND AUTORITĂŢILE PUBLICE AŞTEPTĂRILOR POPULAŢIEI 309

II.1. Antoritățile în imaginea publică 309
II.2. Imaginea publică: 1992-1996 310
II.3. Imaginea publică: Bucureşti 1996 - România 1995 312

III. PARTIDELE POLITICE 314

IV. SURSE CE CONTRIBUIE LA FORMAREA OpINIEI ASUPRA iNSTITUŢIILOR PUBLICE 315

V. ÎNCREDEREA ÎN MASS-MEDIA 317

V.l. Încrederea în presa scrisă 317
V.2. Încrederea în televiziune 319
V.3. Încrederea în radio 320

VI. EVALUAREA CALITĂŢII SERVICIILOR PUBLICE 322

VII. ASISTENŢA MEDICALĂ Şi AŞTEPTĂRILE POPULAŢIEI 323

VIII. TEMERILE POPULAŢIEI 325

IX. CORUPŢIA ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ 327

IX.1. Cauzele corupţiei 327
IX.2. Percepţia corupţiei 328
IX.3. Fenomenele care favorizează corupţia 331

PROBLEME ECONOMICE NR. 33-34/1996 _____ 333

LIBERTĂŢILE PUBLICE ÎN ROMÂNIA - SISTEMUL INSTITUŢIONAL- *335*

CAPITOLUL 1 - INTRODUCERE 339

1. Scopul şi oportunitatea cercetării 339
2. Obiective 339
3. Metode şi tehnici de cercetare 340
4. Populaţia investigată 340

CAPITOLUL 2 - LIBERTĂŢI PUBLICE - PRECIZĂRI CONCEPTUALE - 342

CAPITOLUL 3 - CONDIŢIILE LIBERTĂŢILOR PUBLICE 348

CAPITOLUL 4 - CLASIFICAREA LIBERTĂŢILOR. TIPURI. CRITERII 350

CAPITOLUL 5 - LIBERTĂŢILE PUBLICE îN ROMÂNIA 354

5.1. Libertatea economică 354

5.2. Libertatea politică 358
5.3. Libertatea de asociere. Libertatea de întrunire. Libertatea sindicală 360
5.4. Libertatea religioasă 363
5.5. Libertatea de exprimare 367
5.6. Libertatea de opinie 368
5.7. Libertatea de creație 369
5.8. Libertatea presei 370
5.9. Libertatea de acces la informație şi cultură 372
5.10. Libertatea de alegere a formei de învățământ 373
5.11. Libertatea minorităților de a-şi păstra limba maternă şi tradițiile spirituale 374
5.12. Libertatea de a circula în străinătate 376

CAPITOLUL 6 - FENOMENE CARE LIMITEAZĂ LIBERTĂȚILE PUBLICE 378

CAPITOLUL 7 - NEVOIA DE EDUCAȚIE 384

CAPITOLUL 8 - COMPETENȚE INSTITUȚIONALE. SENTIMENTUL DE A FI OM LIBER 386

CAPITOLUL 9 - REPERE VALORICE 392

CONCLUZII 395

LUCRĂRI CONSULTATE 397

PROBLEME ECONOMICE NR. 35-36/1996 _____ 399

DISPONIBILITĂȚI ŞI CERINȚE ÎN DOMENIUL FORȚEI DE MUNCĂ ÎN INDUSTRIE 401

INTRODUCERE 405

CAPITOLUL 1: PIAȚA MUNCII ÎN ROMÂNIA - PREZENT ŞI PERSPECTIVE 406

1.1. Caracteristici ale pieței muncii în România 407
1.2. Implicații ale restructurării economiei asupra pieței muncii 408

CAPITOLUL 2: POSIBILITĂȚI DE ECHILIBRARE A PIEȚEI FORȚEI DE MUNCĂ 412

2.1. Oferta de forță de muncă - caracteristici şi tendințe 412
2.2. Cererea de forță de muncă - caracteristici şi tendințe 414
2.3. Armonizarea raportului cerere-ofertă de forță de muncă în industrie şi implicațiile asupra şomajului în condițiile procesului de restructurare.... 416

CAPITOLUL 3: MODALITĂȚI DE ASIGURARE A FLEXIBILITĂȚII OFERTEI DE FORȚĂ DE MUNCĂ 420

3.1. Coordonate ale politicii pro-active în domeniul forței de muncă în industrie 420
3.2. Perfecționarea sistemului educațional-formativ 422
3.3. Reconversia profesională a forței de muncă 426
3.4. Costurile privind terapia activă şi pasivă a şomajului - dimensiuni şi perspective 431

CONCLUZII 435

ANEXE 437

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1996 _____ 443

TRANZIȚIA LA ECONOMIA DE PIAȚĂ „MODELUL MAGHIAR”..... 445

CUVÂNT ÎNAINTE..... 449

1. O INTRODUCERE OBLIGATORIE..... 451

2. PRINCIPALELE ATRIBUTE ALE TRANZIȚIEI 454

2.1. Economia de piață capitalistă - obiectiv fundamental al tranziției 454
2.2. Primul program de reformă..... 455
2.3. Crearea noului mediu economic, de piață..... 456

3. STRUCTURILE DE PROPRIETATE MOŞTENITE: PREMISE ŞI OBIECT AL PRIVATIZĂRII..... 469

3.1. Întreprinderea de stat - întreprinderea socialistă standard 469
3.2. Cooperativele 470
3.3. Societățile comerciale 470
3.4. Proprietatea capitalului străin 471

4. PROCESUL PRIVATIZĂRII..... 473

4.1. Cadrul legislativ şi instituțional 473

4.2. Corporatizarea - precondiție a privatizării 474

5. REZULTATE ŞI DEZVOLTĂRI ACTUALE ALE PRIVATIZĂRII 483

PROBLEME ECONOMICE NR. 38-39/1996 _____ 487

PENSIONARII ÎN PERIOADA 1990-1995 489

I. PENSIONARII ŞI BENEFICIARII DE AJUTOR SOCIAL 495

II. PENSIA MEDIE 509

III. PUTEREA DE CUMPĂRARE A PENSIEI 520

ANEXE 527

BIBLIOGRAFIE 533

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1996 _____ 535

IMPLICAȚII ECONOMICE ALE MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR 537

INTRODUCERE 541

1. INFLUENȚE ALE COSTURILOR DE TRANSPORT ASUPRA ACTIVITĂȚII AGENȚILOR ECONOMICI 542

2. RELAȚIA DINTRE TRANSPORTURI ŞI AMPLASAREA TERITORIALĂ A ACTIVITĂȚII ECONOMICE 546

3. EFECTE ALE MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR LA NIVELUL GOSPODĂRIILOR POPULAȚIEI 552

4. INFLUENȚE LA NIVEL MACROECONOMIC ALE LUCRĂRILOR DE ÎNTREȚINERE, ÎNNOIRE ŞI EXTINDERE A REȚELEI DE TRANSPORT 557

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42-43/1996 _____ 563

SALARIU - INFLAȚIE ÎN ECONOMIA ÎN TRANZIȚIE 565

1. ELEMENTE INTRODUCTIVE 569

1.1. Stabilirea şi menţinerea echilibrelor micro şi macroeconomice 569

1.2. Atenuarea spiralei inflaţioniste prin erodarea veniturilor populaţiei 569

2. TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA CELOR DOI PARAMETRI AI RELAŢIEI SALARIU-INFLAŢIE 570

2.1. Inflaţia - însoţitor cvasipermanent al tranziţiei 570

2.2. Sporirea veniturilor salariate - stimulent al dezvoltării şi restructurării economiei 572

3. CORELAŢIA SALARIU-INFLAŢIE. FACTORI. EFECTE. LIMITE 583

3.1. Salariul - factor al inflaţiei prin costuri 585

3.2. Salariul - stimulent al inflaţiei prin cerere 603

3.3. Rezultate ale interacţiunii salarii-preţuri 606

4. ELEMENTE ALE UNEI POLITICI SALARIATE NEINFLAŢIONISTE. PERSPECTIVE. RESTRICŢII 611

ANEXE 615

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1996 _____ 623

DE CE TREBUIE SĂ-ŞI DEZVOLTE ROMÂNIA SECTORUL DE SERVICII? 625

CARE SUNT PRINCIPALELE TENDINŢE PE PLAN INTERNAŢIONAL ÎN CEEA CE PRIVEŞTE DEZVOLTAREA SECTORULUI DE SERVICII? 629

CUM SE RAPORTEAZĂ ROMÂNIA FAŢĂ DE ACESTE TENDINŢE PE PLAN INTERNAŢIONAL? 630

DE CE TREBUIE SĂ-ŞI DEZVOLTE ROMÂNIA SECTORUL DE SERVICII? 631

CE AR TREBUI FĂCUT PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI ROMÂNESC DE SERVICII? 636

CARE AR FI PRINCIPALELE REPERE PE CARE FACTORII POLITICI TREBUIE SĂ LE AIBĂ ÎN VEDERE LA FUNDAMENTAREA NOII POLITICI COMERCIALE ÎN

SFERA SERVICIILOR? 639

CÂTEVA CONSIDERENTE FINALE 643

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 644

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1996 _____ 645

PRIVATIZAREA AGRICOLĂ ÎN UNGARIA *647*

NOTĂ INTRODUCTIVĂ 651

1. STRUCTURA AGRARĂ ÎNAINTE DE TRANZIȚIE 653

2. SECTORUL PRIVAT ÎN AGRICULTURĂ ÎNAINTE DE TRANZIȚIE 655

3. FERMELE MARI ÎN DEZVOLTAREA RURALĂ ÎNAINTE DE TRANZIȚIE 656

4. CRIZELE MARII AGRICULTURI 657

5. ABORDAREA POLITICĂ A STRUCTURILOR AGRICOLE LA ÎNCEPUTUL TRANZIȚIEI 659

6. RESTRUCTURAREA PRIN LEGISLAȚIE: PROBLEMA PĂMÂNTULUI 660

7. RESTRUCTURAREA PRIN LEGISLAȚIE: SCHIMBĂRI STRUCTURALE 664

8. TRENDURI ÎN RESTRUCTURARE 666

9. DEZVOLTĂRI ALE PIEȚEI FUNCIARE 668

10. POSIBILE CONCLUZII 670

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1996 _____ 673

CALITATEA VIEȚII POPULAȚIEI RURALE DIN REZERVAȚIA BIOSFEREI DELTA DUNĂRII *675*

INTRODUCERE 679

CAPITOLUL 1. STANDARDUL DE VIAȚĂ ŞI SURSELE SALE 681

1. Veniturile totale ale populației 681
2. Consumul alimentar din resursele proprii 683
3. Ce cred oamenii despre veniturile lor? 684

CAPITOLUL 2. PROPRIETATEA PRIVATĂ ÎN DELTA DUNĂRII 686

1. Locuința 686
2. Echipamentul gospodăriei 687
3. Proprietatea funciară 687
4. Uneltele de pescuit 688
5. Privatizarea 689

CAPITOLUL 3. SERVICIILE ECONOMICE ŞI SOCIALE 690

1. Serviciile economice 690
2. Accesul la informație şi cultură 694

CAPITOLUL 4. Calitatea percepută a vieții 698

1. Starea de sănătate 698
2. Confortul locuinței 698
3. Viața de muncă 699
4. Temerile populației 700
5. Starea conflictală 701
6. Mediul social de viață 701
7. Influența izolării 702
8. lntenția de a părăsi Delta 703
9. Satisfacția față de viață 703

CAPITOLUL 5. IMPACTUL LEGII REZERVATIEI BIOSFEREI DELTA DUNĂRII 705

1. Efectele legii asupra persoanei 705
2. Mediul în care legea acționeazâ asupra vieții indivizilor 706
3. Impactul asupra mediului natural 706
4. Consecințe economică 707
5. Impactul social 709
6. Impactul legii asupra gradului de civilizație al localităților 710
7. Contribuția legii (a cunoaşterea Deltei Dunării pe plan Internațional 710

CONCLUZII 712

BIBLIOGRAFIE 714

INDEX DE AUTORI _____ 715

Volumul XLIII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/1997 _____ 1

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1996 ..... *3*

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 7

1. Strategia tranziţiei la economia de piaţă 7
2. Strategia aderării României la Uniunea Europeană 8
3. Calitatea vieţii şi politica socială 8
4. Integrarea economică a României cu Republica Moldova 8
5. Valorificarea operelor unor economişti români 9
6. Elaborarea dicţionarului economic enciclopedic 9

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENTĂ DE SPECIALITATE 11

III. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE 12

IV. RELAŢII INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ECONOMICE 13

V. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 15

VI. ACTIVITATEA DE DOCTORAT ŞI PERFECŢIONARE PROFESIONALĂ 16

VII. ACTIVITATEA ÎN CADRUL CONSILIILOR ŞTIINŢIFICE ŞI BIROURILOR EXECUTIVE 17

ANEXE 19

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3/1997 _____ 61

ZONELE ECONOMICE LIBERE NUCLEE DE INTEGRARE ECONOMICĂ *63*

INTRODUCERE 67

Capitolul 1 - CONCEPTUL DE ZONĂ ECONOMICĂ LIBERĂ 68

1.1. Definirea conceptului 68
1.2. Scurt istoric 69

Capitolul 2 - TEORIA ŞI METODOLOGIA ZONELOR ECONOMICE LIBERE 72

2.1. Teorii referitoare la zonele economice libere 72
2.2.TipoIogia zonelor economice libere 72

Capitolul 3 - IMPORTANȚA ZONELOR ECONOMICE LIBERE 76

3.1. Caracteristicile zonelor economice libere 76
3.2. Tendințe în structurarea zonelor economice libere 77

Capitolul 4 - DISTRIBUȚIA PE MAPAMOND A ZONELOR ECONOMICE LIBERE 79

4.1. Zonele economice libere din țările dezvoltate 79
4.2. Zonele libere din țările în curs de dezvoltare 81

Capitolul 5 - ZONELE ECONOMICE LIBERE AUTOHTONE 84

5.1. Zonele economice libere din România 84
5.2. Zonele economice libere din Republica Moldova 84

Capitolul 6 - ZONELE ECONOMICE LIBERE - NUCLEE DE INTEGRARE ECONOMICĂ 86

6.1. Avantajele şi eficiența zonelor economice Hbere 86
6.2. Dezavantaje ale zonelor economice libere 87

BIBLIOGRAFIE 107

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 4/1997 _____ 113

REFORMA SISTEMULUI DE PENSII DIN ROMÂNIA - Cerințe şi opțiuni 115

1. PREMISE ŞI PROBLEME ALE REFORMEI 119

1.1. Limitele regimurilor de pensii în vigoare 119
1.2. Premise majore 120

1.3. Probleme şi dileme de rezolvat 121

2. TRANZIŢIA ŞI FUNCŢIONAREA REGIMURILOR DE PENSII 123

2.1. Deteriorarea raportului de susţinere 123
2.2. Metode de finanţare. Contribuţia de asigurări sociale de stat şi execuţia bugetelor 126
2.3. Bugetul fondului pentru pensia suplimentară 131
2.4. Bugetul fondului asigurărilor sociale ale agricultorilor 133
2.5. Deprecierea şi nivelarea pensiilor de asigurări sociale de stat 135
2.6. Mărimea pensiilor şi minimul de trai 139

3. REEVALUAREA CADRULUI DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A SISTEMULUI DE PENSII. DIRECŢII DE ACŢIUNE 147

3.1. Creşterea în perspectivă a numărului de pensionari şi a necesarului de fonduri pentru pensii. Principalii factori de influenţă 147
3.2. Regimurile de pensii şi gradul de cuprindere a forţei de muncă în asigurările sociale 149
3.3. Finanţarea pensiilor de asigurări sociale de stat Necesitatea participării persoanelor asigurate la plata contribuţiilor. Rolul statului 154
3.4. Vârsta standard de pensionare 156
3.5. Rata de înlocuire şi formula de calcul a pensiei. Indexarea pensiilor 157
3.6. Pensia suplimentară 163
3.7. Organizarea şi funcţionarea asigurărilor sociale de stat şi a fondului pensiei suplimentare 164

4. FONDURILE PRIVATE DE PENSII 166

4.1. Dimensiunea fondurilor private de pensii în unele ţări dezvoltate 166
4.2. Perspective ale dezvoltării fondurilor private de pensii în România 167

5. UNELE CONCLUZII 169

NOTE BIBLIOGRAFICE 180

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6/1995 _____ 183

MECANISMUL PIEŢEI Componente, sistemul pieţelor economice şi modelele economiei de piaţă 185

INTRODUCERE 189

Capitolul 1 - COMPONENTELE MECANISMULUI PIEȚEI 190

1.1. Legea cererii şi ofertei 190
1.2. Concurența 194
1.3. Prețurile 200

Capitolul 2 - SISTEMUL PIEȚELOR ECONOMICE 208

2.1. Piața bunurilor şi serviciilor 209
2.2. Piața muncii 218
2.3. Piața de capital 227
2.4. Piața monetară 232

Capitolul 3 - ECHILIBRUL ECONOMIC GENERAL DIN ISTORIA TEORIILOR 240

Capitolul 4 - MODELELE ECONOMIEI DE PIAȚĂ 245

4.1. Tipurile de modele teoretice ale economiei de piață 245
4.2. Semnificația unor categorii specifice în modelele teoretice ale economiei de piață 247
4.3. Modele concrete de economie de piață 256

BIBLIOGRAFIE 263

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1997 _____ 265

PARTENERIATUL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ 267

INTRODUCERE 271

REFORMA INSTITUȚIONALĂ ÎN RURAL, COMPONENTĂ A FORMĂRII SOCIETĂȚII CIVILE. PARTENERIATUL PENTRU DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ (Simona BARA) 272

Structurile instituționale 273
Scurt istoric 273
Starea structurilor instituționale din mediul rural românesc 274
Schimbarea instituțională şi reforma ramurii 277
Bibliografie 278

INSTITUȚIILE COMUNITARE
(Lucian IONESCU, Carmen IONESCU) 280

Parlamentul European 281
Consiliul Miniştrilor Uniunii Europene 281
Consiliul European 282
Comisia Europeană 282
Curtea Europeană de Justiție 283
Curtea de Conturi 284
Comitetul Economico-Social şi Comitetul Regional 284
Institutul Monetar European şi Banca Centrală Europeană 285
Serviciile veterinare guvernamentale 286
Serviciile de sol 288
Serviciile de protecția plantelor 289
Serviciile de reproducție şi selecție a animalelor 290
Bibliografie 291

PARTENERIATELE − UN DEMERS PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ (Minodora MOLDOVAN) 292

Parteneriatele − instrumente utilizate în politica de dezvoltare rurală 293
Perspective oferite sectorului public 294
Perspective oferite sectorului privat 294
Caracteristicile economico-sociale ale zonei rurale şi perspectivele de dezvoltare ale acesteia 295
Măsuri şi acțiuni întreprinse pentru dezvoltarea parteneriatului în spațiul rural românesc 297
Bibliografie 298

INSTITUȚIILE PARTENERIALE ŞI FUNCȚIONAREA LOR. TIPURI ŞI RELAȚII (Ioana ROMAN) 300

Instituțiile parteneriale şi mecanismele lor de funcționare 300
Tipuri de parteneriate instituționale 303
Bibliografie 310

PARTENERIATUL ŞI PROTECȚIA SOCIALĂ ÎN MEDIUL RURAL. EXPERIENȚE EUROPENE (Simona BARA, Ana GEORGESCU, Minodora MOLDOVAN) 312

1. Experienţe europene privind ocuparea forţei de muncă 314
2. Experienţe europene privind conceptul de şanse egale de gen 317
Bibliografie 321

PRINCIPII ŞI PRACTICI PARTENERIALE ÎN PROGRAMELE EUROPENE PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI RURALULUI (Mirela RUSALI) 322

Parteneriate şi tipuri de programe parteneriale 322
Coerenţa principiilor parteneriale în programele Uniunii Europene 325
Bibliografie 328

ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA LA RĂSCRUCEA TRANZIŢIEI (Prof.dr. Nicolae BELLI) 329

1. Moştenirea economică − premisă majoră a tranziţiei 329
2. Reformele economice 333
3. Privatizarea: evoluţii, stadiu ţi perspective 336
4. Reformele economice şi privatizarea in agricultură 338
Bibliografie 340

INTEGRAREA MOLDO-ROMÂNĂ ÎN CONTEXTUL CRIZEI DE SISTEM A ŢĂRILOR EST EUROPENE (Gheorghe AVRĂMIŢĂ) 340

1. Criza de sistem şi efecte 344
2. Necesitatea integrării 344
3. Determinanţi ai integrării 345
4. Etape posibile ale integrării 346
Bibliografie 347

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1997 _____ 349

MECANISMUL PIEŢEI. TRANZIŢIA ROMÂNIEI SPRE ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ (Un alt fel de reformă) 351

INTRODUCERE 355

Capitolul 1 – CONCEPŢIA ECONOMIEI SOCIALE DE PIAŢĂ 356

Capitolul 2 – TRANZIŢIA LA ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ 359

2.1. Derobarea de dictatul F.M.I. 359
2.2. Crearea şi lărgirea pieţei interne 362
2.3. Limitarea criminalităţii economice şi a economiei subterane 365
2.4. Revizuirea măsurii de liberalizare a preţurilor 370
2.5. Transformarea socioeconomică prin convertirea conceptului de eficienţă specific economiei de comandă, la principiile economiei de piaţă 375
2.6. Tranziţia la economia de piaţă prin asumarea principiului social 377

Capitolul 3 – ELEMENTELE DEFINITORII ALE ECONOMIEI MIXTE 379

Capitolul 4 – FUNDAMENTELE TEORETICE ALE CELUI DE – "AL TREILEA DRUM" 387

4.1. Limitele gândirii şi practicii în spiritul economiei de piaţă 389
4.2. Asimilarea principiului social în gândirea economică 392
4.3 Conceptul de planificare macroeconomică în economia socială de piaţă .. 400
4.4. Este posibil şi necesar un "al treilea drum" pentru ţările în curs de dezvoltare? 403

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/1997 _____ 407

SISTEMUL DE INTEGRARE, PE PRODUS, A CEREALELOR PANIFICABILE. PROIECTAREA SISTEMULUI DE INTEGRARE ŞI DE RESTRUCTURARE PE FILIERA CEREALELOR DE PANIFICAŢIE 409

Capitolul 1 - SISTEMUL DE INTEGRARE PE FILIERA CEREALELOR DE PANIFICAŢIE 413

1.1. Relaţiile instituţionale 416
1.2. Variabilele de reglare 420
1.3. Cooperativele de servicii 433

Capitolul 2 - RESTRUCTURAREA ŞI PRIVATIZAREA AGENŢILOR ECONOMICI CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT DIN FILIERA CEREALELOR DE PANIFICAŢIE 435

2.1.Variante de dezvoltare a producţiei de grâu în România în perspectiva anilor 1997-2010 435

2.2. Organizarea exploatații lor agricole cultivatoare de cereale 444
2.3. O nouă strategie de marketing 447
2.4. Scenarii de dezvoltare şi privatizare în sectorul de stocare - morărit – panificație (1997-2010) 449

Capitolul 3 - STUDIU DE CAZ PRIVIND INTEGRAREA AGROINDUSTRIALĂ LA S.C. DÂMBOVIȚA DIN BUCUREŞTI 460

CONCLUZII 469

BIBLIOGRAFIE 474

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/1997 _____ 479

ASPECTE ECONOMICE ALE RAPORTURILOR STAT - COLECTIVITĂȚI LOCALE ÎN ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE 481

1. PRELIMINARII 485

2. ABORDĂRI TEORETICE 487

2.1. Studii teritorializate 487
2.2. Teoria reglării şi structurile teritoriale 489

3. CERCETĂRI APLICATE 491

3.1. Etape şi abordări 491
3.2. Dimensiunea spațială a economiei 492
3.3. Organizarea teritorială şi eficiența economică 493

4. STATUL ŞI MEDIUL ECONOMIC LOCAL 495

4.1. Obiective 495
4.2. Participanți şi responsabilități 496
4.3. Instrumente 497

5. DESCENTRALIZAREA ŞI INTERVENȚIILE ECONOMICE ALE COLECTIVITĂȚILOR LOCALE 499

5.1. Legalizarea competențelor economice locale 499
5.2. Acțiuni economice ale autorităților teritoriale 500
5.3. Câmpul de acțiune şi unele efecte 502

6. ACOPERIREA FINANCIARĂ A COMPETENȚELOR LOCALE 505
6.1. Poziția financiară 505
6.2. Resursele locale 506
6.3. Relațiile stat-finanțe locale 508
6.4. Finanțarea locală prin credite 509
BIBLIOGRAFIE 510

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1997 _____ 513

MODIFICĂRI STRUCTURALE ALE BALANȚEI ENERGETICE A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2020 515

INTRODUCERE 519

Capitolul 1 - TENDINȚE PRIVIND MODIFICĂRILE STRUCTURALE ALE BALANȚELOR ENERGETICE - la nivel mondial, pe țări şi grupe de țări 521
1.1. Tendințe de restructurare a balanței energetice a țărilor membre ale IEA (International Energy, Agency) 521
1.2. Tendințe de restructurare a balanțelor energetice ale țărilor nemembre IEA din Asta, America Latină, Orientul Mijlociu şi Africa 531
1.3. Reforma sectorului energetic şi influența sa asupra structurii balanței energetice a țărilor cu economie in tranziție 532
1.4. Politici de creştere a eficienței energetice 539
BIBLIOGRAFIE 541

Capitolul 2 - EVOLUȚIA STRUCTURII BALANȚEI ŞI A EFICIENȚEI ENERGETICE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1989-1995 542
2.1. Evoluția cererii şi ofertei de energie 542
2.2. Evoluția eficienței energetice în România în perioada 1989-1994 548

Capitolul 3 - PREMISELE CONTURĂRII UNOR VARIANTE DE RESTRUCTURARE A BALANȚEI ENERGETICE A ROMÂNIEI 552
3.1. Premise ale conturării unor variante de restructurare a oferta de energie 552
3.2. Premisele conturării unor variante de restructurare a cererii de energie 559

Capitolul 4 - VARIANTE DE RESTRUCTURARE A BALANȚE! ENERGETICE A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA ANILOR 2020 570

4.1. Elemente teoretice şi metodologice ale modelului de prognosticare a structurii balanței energetice a României în perspectiva anilor 2020 571

4.2. Evoluția balanței energetice a României în perioada 1995-2020 574

Capitolul 5 - CONCLUZII. POLITICI, DIRECȚII DE ACȚIUNE ŞI MĂSURI PENTRU SUSȚINEREA MODIFICĂRILOR STRUCTURALE ALE BALANȚEI ENERGETICE 595

1. Aspecte generale 595

2. Tendințe şi orientări 596

3. Premise ale modificărilor balanței energetice a României 598

4. Premise ale modificărilor structurale în industrie 600

5. Armonizarea modificărilor structurale ale balanței energetice cu cele ale industriei 602

6. Direcții de acțiune şi măsuri 605

INDEX DE AUTORI 609

Volumul XLIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1997 1

REFORME ECONOMICE ÎN ȚĂRILE ÎN TRANZIȚIE • modelul rusesc de reformă agrară • experimentul maghiar de privatizare în agricultură • Ucraina în tranziție 3

I. MODELUL RUSESC DE REFORMĂ AGRARĂ 7

1. Conținutul şi caracteristicile reformei agrare ruse 10

2. Principalele rezultate ale reformei agrare ruse, până în 1995 11

2.1. Reorganizarea colhozurilor şi sovhozurilor 12

2.2. Crearea sectorului privat în agricultura Rusiei 13

3. Drepturile de proprietate şi circulația pământului 15

4. Alte probleme privind mediul economic de piață al agriculturii 16

4.1. Liberalizarea preţurilor *16*
4.2. Liberalizarea pieţei agroalimentare *16*
4.3. Liberalizarea creditului şi a dobânzilor *16*
4.4. Înlocuirea sistemului de achiziţii de stat şi al repartiţiilor centralizate de resurse pentru agricultură, cu structuri noi de piaţă *17*
5. Tendinţe de spargere a monopolului industrial 17
6. Menţinerea, deocamdată, a subvenţiilor agricole 17
II. EXPERIMENTUL MAGHIAR DE PRIVATIZARE ÎN AGRICULTURĂ 20
1. Structura agrară înainte de tranziţie 20
2. Abordarea politică a reformei economice agricole 22
3. Abordarea legislativă a reformei economice din agricultura maghiară 23
4. Schimbări structurale 24
5. Tendinţe în restructurare 25
6. Tendinţe privind formarea pieţei funciare 26
III. UCRAINA ÎN TRANZIŢIE 28
1. Reforme de piaţă orientată 28
2. De la trecut la viitor 29
3. A implementa denaţionalizarea şi privatizarea pe o cale civilizată 29
4. Politicile monetare şi de credit 31

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1997 _____ 33

COORDONATE ALE POLITICILOR DE CREŞTERE A COMPETITIVITĂŢII PRODUCŢIEI INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE 35
1. ESTIMĂRI PRIVIND AVANTAJELE COMPARATIVE 39
2. COMPETITIVITATEA INDUSTRIILOR NAŢIONALE 42
3. POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL COMPETITIVITĂŢII 49
4. COORDONATE ALE POLITICILOR DE CREARE ŞI CREŞTERE A AVANTAJULUI COMPETITIV ÎN INDUSTRIA ROMÂNEASCĂ 51

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1997 _____ 55

POSIBILITĂȚI DE ARMONIZARE ALE POLITICILOR ENERGETICE ALE ROMÂNIEI Şi REPUBLICII MOLDOVA PENTRU ACCELERAREA PROCESULUI DE INTEGRARE ÎN U.E. 57

INTRODUCERE 61

Capitolul 1 - COORDONATE, PE PLAN MONDIAL, ALE POLITICILOR ENERGETICE 62

Capitolul 2 - STAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI ŞI REPUBLICII MOLDOVA 69

Capitolul 3 - SISTEMUL ENERGETIC AL ROMÂNIEI ŞI REPUBLICII MOLDOVA 78

Capitolul 4 - POSIBILITĂȚI DE INTEGRARE A SECTORULUI ENERGETIC AL ROMÂNIEI CU CEL AL REPUBLICII MOLDOVA 87

Capitolul 5 - CONCLUZII ŞI DIRECȚII DE ACȚIUNE PENTRU ARMONIZAREA POLITICILOR ENERGETICE ALE CELOR DOUĂ ȚĂRI 90

PROBLEME ECONOMICE NR. 4-5/1997 _____ 93

SISTEMUL DE INTEGRARE, PE PRODUS, A CEREALELOR PANIFICABILE • Abordări conceptuale şi metodologice 95

INTRODUCERE 99

Capitolul 1 - INTEGRAREA AGROINDUSTRIALĂ ŞI MARKETINGUL AGRICOL: DETERMINĂRI TEORETICO-METODOLOGICE 102

1.1. Integrarea agroindustrială şi agroalimentară 102
1.2. Fillera agroalimentară 110
1.3. Marketingul agricol şi agroalimentar modern: mecanisme, funcții şi exigențe actuale 113
1.4. Experiențe internaționale în domeniul integrării agroindustriale şi a marketingului agricol 115

Capitolul 2 - PREMISE ALE INTEGRĂRII PE FILIERA CEREALELOR PANIFICABILE ÎN ROMÂNIA 119

2.1. Delimitarea filierei cerealelor panificabile 119
2.2 Tipuri de filiere şi gradul de integrare 121
2.3. Polul ntegrator şi dimensiunea "spațiului integrat" 124

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1997 _____ 133

ŞCOALA DE LA FREIBURG ŞI NEOLIBERALISMUL GERMAN 135

1. PRELIMINARII 139

2. LIBERALISMUL GERMAN 141

3. WALTER EUCKEN - FONDATORUL ORDOLIBERALISMULUI 143

4. INTERDEPENDENȚA ECONOMIE - DREPT 151

5. ROLUL COLECȚIEI "ORDNUNG DER WIRTSCHAFT" ŞI AL REVISTEI "ORDO" ÎN PROMOVAREA DOCTRINEI ŞCOLII DE LA FREIBURG 156

6. DISCIPOLII 158

7. IMPLEMENTAREA DOCTRINEI 160

BIBLIOGRAFIE 165

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1997 _____ 167

O OGLINDĂ A ÎNTREGII PROBLEMATICI ECONOMICE A TRANZIȚIEI UNEI ȚĂRI - Relațiile economice externe ale Republicii Moldova: afirmare şi perspective 169

1. TREI CARACTERISTICI DOMINANTE ALE LUCRĂRII 175

2. DESCHIDEREA ȚĂRII SPRE EXTERIOR 176

3. CORELAȚIA DINTRE ECONOMIA MONDIALĂ ŞI ECONOMIILE NAȚIONALE 179

4. POTENȚIALUL INTEGRATOR AL REPUBLICII MOLDOVA ÎN ECONOMIA MONDIALĂ 182

5. NIVELUL ŞI STRUCTURA ECONOMIEI NAȚIONALE 184

6. COMERȚUL EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA: POARTĂ A PROSPERITĂȚII SAU A SĂRĂCIEI? 189

7. INVESTIȚIILE DE CAPITAL STRĂIN ÎN REPUBLICA MOLDOVA 195

8. ASISTENȚA ECONOMICĂ EXTERNĂ 197

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1997 _____ 203

ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAȚĂ - Concepte şi aplicații 205

1. REPERE ISTORICE PRIVIND EVOLUȚIA CONCEPTULUI DE ECONOMIE SOCIALĂ DE PIAȚĂ 209

2. PRINCIPIILE ECONOMIEI SOCIALE DE PIAȚĂ 217

3. MODELE ALE ECONOMIEI SOCIALE DE PIAȚĂ 221

3.1. Modelul keynesist 221
3.2. Modelul neokeynesist 223
3.3. Modelul neoclasic american sau anglo-saxon 223
3.4. Modelul neoclasic european 225
3.5. Modelul de economii de piață mixte 226
3.6. Modelul german de economie socială de piață 226
3.7. Modelul nordic european 229
3.8. Modelul japonez de economie de piață 230

Bibliografie 232

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1997 _____ 233

ASPECTE PRIVIND DESCHIDEREA COMERCIALĂ ÎN ȚĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST 235

DESCHIDEREA COMERCIALĂ A ȚĂRILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: TRAIECTORII, FORȚE SUBADIACENTE ŞI PERSPECTIVE 239

Care sunt forțele care au ghidat politica comercială a țărilor din Europa Centrală şi de Est 239
Un numitor comun: opțiunea pentru inserție în plan internațional şi integrare europeană 244
Învățăminte şi perspective 245

RELAŢIILE COMERCIALE ALE ŢĂRILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST CU ŢĂRILE DIN BAZINUL DE SUD AL MĂRII MEDITERANE 247

ROLUL CURSULUI DE SCHIMB ÎN CADRUL INTEGRĂRII INTERNAŢIONALE A ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE: CAZUL POLONIEI ŞI UNGARIEI 253

Experienţele Poloniei şi Ungariei 254
Consecinţele în ceea ce priveşte raportul competitivitate-preţ 255
Apreciere privind competitivitatea economiilor în tranziţie în funcţie de preţurile relative 257

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1997 _____ 259

MACROMODELUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI DE TRANZIŢIE • Funcţiile econometrice ale versiunii 1997 261

I. FUNCŢIILE ECONOMETRICE ALE VERSIUNII 1997 A MACROMODELULUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI DE TRANZIŢIE 265

II. FUNCŢIILE ECONOMETRICE PENTRU VARIABILELE LUNARE 277

PROBLEME ECONOMICE NR. 11/1997 _____ 283

PROBLEME ACTUALE ALE ECONOMIEI ŢĂRILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST AFLATE ÎN TRANZIŢIE 285

BANCA MONDIALĂ RELEVĂ CONTRASTE PROFUNDE ÎNTRE ECONOMIILE ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE 289

Fiecare ţară a răspuns în felul său problemelor ridicate de trecerea la economia de piaţă 289
Cele două imperative sunt: liberalizare şi stabilizare 290
Modul de privatizare este ales în funcţie de circumstanţe 291
Asigurarea coeziunii sociale prin lupta contra sărăciei 293
Constatări şi recomandări pentru prezent şi viitor 294
Concluzie generală 296

ANEXA 297

AVÂNTUL MICROÎNTREPRINDERILOR DIN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST 298

Primele semne de stabilizare *302*

GESTIUNEA LOCALĂ ÎN ŢĂRILE DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 304

O autonomizare efectivă dar limitată în realitate *304*
Organizarea administrativă locală în funcţie de ţară *305*

PROBLEME ECONOMICE NR. 12-13/1997 _____ 313

BLOCAJUL INVESTIŢIONAL • FORME, CAUZE, EFECTE ŞI POSIBILE CĂI DE REDRESARE 315

1. ABORDĂRI CONCEPTUALE 319

2. FORME DE MANIFESTARE A BLOCAJULUI INVESTIŢIONAL 320

3. CAUZELE ŞI FACTORII DETERMINANŢI AI BLOCAJULUI INVESTIŢIONAL 328

3.1. Volumul si structura ofertei *329*
3.2. Blocaje generate de întârzieri în aprobarea bugetului *330*
3.3. Factori de blocaje investiţionale rezultaţi din anchete *331*

4. RESTRUCTURAREA, INVESTIŢIILE ŞI "PSEUDOTERŢIALIZAREA" 341

Investiţii ante şi post-privatizare *342*

5. SURSE ŞI NECESARUL DE FINANŢARE A INVESTIŢIILOR ŞI A RESTRUCTURĂRII 346

5.1. Sursele finanţării investiţiilor si ale restructurării *346*
5.2. Volumul necesar al finanţării restructurării prin investiţii *351*
5.3. Finanţarea restructurării si a modernizării în construcţii de maşini *354*
5.4. Investiţiile directe de capital străin în România *357*
5.5. Potenţialul investiţional prin piaţa de capital *362*
5.5.1. Piaţa de capital a FPS *363*
5.5.2. Valoarea de piaţă a acţiunilor vândute de FPS în anul 1996 ..... *366*
5.5.3. Valoarea de piaţă a acţiunilor la Bursa de Valori Bucureşti (BVB) *369*

5.5.4. Piața OTC (RASDAQ) *371*
6. DIRECȚII DE ELIMINARE A BLOCAJULUI INVESTIȚIONAL 374
6.1. Direcții de eliminare a blocajului investitional pe termen scurt *374*
6.1.1. Măsuri pentru agenții economici *374*
6.1.2. Măsuri care privesc sistemul financiar-bancar *375*
6.1.3. Necesitatea stabilirii unor priorități în profil teritorial *375*
6.2. Măsuri de eliminare a blocajului investițional pe termen mediu şi lung *376*

PROBLEME ECONOMICE NR. 14/1997 _____ 377

UN PLAN DE REFORMĂ PE BAZE CONCURENȚIALE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR DIN ROMÂNIA 379
I. PREZUMȚII ŞI OBIECTIVE 383
II. CARENȚE ALE PREZENTULUI SISTEM DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN ROMÂNIA 384
III. CARACTERISTICILE "PRODUSULUI" UNIVERSITAR 388
IV. EXTERNALITĂȚILE ŞI ALTE ARGUMENTE PENTRU SUBVENȚIONARE 392
V. FACTORII DE PRODUCȚIE AI DOMENIULUI 397
VI. ALOCAREA EFICIENTĂ ŞI NECESITATEA PREȚURILOR PENTRU PRODUSUL UNIVERSITAR 399
VII. ORGANIZAREA PRIVATĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR CA STRUCTURĂ CONCURENȚIALĂ 401
VIII. ORGANIZAREA PRIVATĂ CA STRUCTURĂ CONCURENȚIALĂ CU DIFERITE FORME DE SUBVENȚIONARE STATALĂ 403
IX. ORGANIZARE PRIVATĂ CU PREȚURI FIXE ŞI SUBVENȚIONARE PRIN VOUCHERE 406
X. CONCLUZII 407

PROBLEME ECONOMICE NR. 15/1997 _____ 409

SĂRĂCIA. PREMISE, PERCEPȚIE ŞI CUANTIFICĂRI 411

SĂRĂCIA - O ABORDARE TEORETICĂ 415

SĂRĂCIE "ABSOLUTĂ" ŞI SĂRĂCIE "RELATIVĂ" 417

PRAGURI DE SĂRĂCIE DETERMINATE ÎN FUNCȚIE DE NEVOILE FUNDAMENTALE 418

Metoda energiei nutritive 419
Metoda determinării părții din buget destinate alimentației 419
Elasticitatea venitului destinat cererii de produse alimentare 420
O segmentare a pragurilor în funcție de grupe? 421

PRAGURI DE SĂRĂCIE RELATIVĂ 423

PRAGURI DE SĂRĂCIE SUBIECTIVĂ 425

DUBLUL PRAG DE SĂRĂCIE 426

SĂRĂCIA ŞI EXCLUZIUNEA SOCIALĂ ÎN ȚĂRILE EUROPENE DEZVOLTATE 427

TREI TIPURI DE RAPORT SOCIAL ÎN CEEA CE PRIVEŞTE SĂRĂCIA 428

Sărăcia integrată 428
Sărăcia marginală 428
Sărăcia descalificantă 429

RAPORTUL SOCIAL PRIVIND SĂRĂCIA ÎN FUNCȚIE DE ȚARĂ 430

Societăți mediteraneene şi sărăcie integrată 430
Europa şi sărăcia marginală 430

FRANȚA, MAREA BRITANIE ŞI SĂRĂCIA DESCALIFICANTĂ 432

PROBLEME ECONOMICE NR. 16-17-18/1997 435

SISTEMUL DE INTEGRARE, PE PRODUS, A CEREALELOR PANIFICABILE • Starea actuală a pieței şi a filierei cerealelor panificabile 437

Capitolul 1. STAREA ACTUALĂ A PIEȚEI CEREALELOR PANIFICABILE Şi A PRODUSELOR DE PANIFICAȚIE 441

1.1. Cererea şi oferta de grâu şi produse de panificație - coordonate de bază ale securității alimentare în România 441

1.2. Consumul uman de cereale (în echivalent făină) în România în anii 1989-1995 ..... *446*
1.3. Evoluția prețurilor medii la cereale, grâu şi la principalele produse de panificație (1989-1995) *447*

Capitolul 2 - FILIERA GRÂULUI: PRODUCȚIE-PRELUCRARE - DISTRIBUȚIE - MECANISME DE REGLARE 450

2.1. Filiera inputurilor de bunuri şi servicii pentru agricultură *450*
2.2.Resursele de producție din filiera grâu - produse de panificație *453*
2.3. Producția de grâu, făină, pâine, paste făinoase şi specialități de patiserie *457*
2.4. Distribuția pe filiera cerealelor de panificație *457*
2.5. Subvenții, impozite, taxe, dobânzi *469*
2.5.1. Subvențiile la producător şi subvențiile la consumator *469*
2.5.2. Impozitele pe filiera cerealelor de panificație *475*
2.5.3. Taxa pe valoarea adăugată *477*
2.5.4. Dobânzile bancare plătite pe filiera produselor de panificație *479*
2.6.Costul, prețul, profitul înregistrat de produsele din filieră *480*
2.7.Valoarea adăugată pe filiera cerealelor panificabile *484*

BIBLIOGRAFIE 503

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/1997 _____ 505

STRATEGIA DEZVOLTĂRII SECTORULUI ENERGETIC ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2020 507

Capitolul 1 - PROBLEME FUNDAMENTALE ALE CONTURĂRII STRATEGIILOR ŞI POLITICILOR DE DEZVOLTARE A SECTORULUI ENERGETIC 511

1.1. Condiții impuse României pentru integrarea în structurile economice ale U.E. *511*
1.2. Raportul între dezvoltarea economică şi modul de utilizare a potențialului național de resurse energetice *519*
1.3. Perspectivele industriei şi a celorlalte ramuri ale economiei naționale *523*
1.4. Politici de restructurare a sectorului energetic în funcție de restructurarea industriei în condițiile asigurării eficienței energetice *530*

Capitolul 2 - SITUAȚIA ACTUALĂ A SECTORULUI ENERGETIC 533

Capitolul 3 - SCHIȚA DE STRATEGIE PRIVIND DEZVOLTAREA SECTORULUI ENERGETIC 559

Capitolul 4 - CONCLUZII, PROPUNERI DE MĂSURI PENTRU APLICAREA STRATEGIEI 582

INDEX DE AUTORI _____ 589

Volumul XLV

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1997 _____ 1

CARACTERISTICI SOCIOECONOMICE ŞI CULTURALE ALE FAMILIILOR SĂRACE CU MULȚI COPII *3*

CUVÂNT ÎNAINTE 7

Capitolul I. SĂRĂCIA ŞI IMPACTUL SĂU ASUPRA GENERAȚIILOR TINERE 8

1. Categorii socioeconomice cu pondere mare în rândul familiilor numeroase .. 9
2. Capitole ale consumului greu afectate de starea de sărăcie 11

Capitolul II. CONDIȚII DE VIAȚĂ SPECIFICE FAMILIILOR SĂRACE CU COPII 16

1. Veniturile mici – cauză principală a stării de sărăcie 17
2. Deficiențe în alimentație 19
3. Uzura avansată – caracteristică principală a articolelor de îmbrăcăminte şi a încălțămintei 23
4. Situația locuințelor şi a dotărilor gospodăreşti aflate în folosința familiilor sărace cu copii 25

Capitolul III. SĂNĂTATEA, PREGĂTIREA ŞCOLARĂ ŞI COEZIUNEA ÎN FAMILILE SĂRACE CU MULȚI COPII 28

1. Precaritatea sănătății în familiile sărace 28
2. Pregătire şcolară deficitară a copiilor din familiile sărace 29
3. Lipsa de unitate în familiile numeroase 33

Capitolul IV. ASPIRAȚII LIMITATE – UNA DINTRE CARACTERISTICILE FAMILIILOR SĂRACE 35

1. Viitorul profesional al copiilor din familiile sărace
în viziunea părinților 35
2. Modalități de utilizare a unor posibile venituri mai mari
în opinia celor săraci 38
3. Soluții de depășire a dificultăților în opțiunea familiilor
sărace cu copii 39

Capitolul V. CARACTERISTICI DEMOGRAFICE ŞI DE PLANING
FAMILIAL ALE FAMILIILOR SĂRACE CU MULȚI COPII 41

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE 44

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1997 _____ 47

SITUAȚIA MACROECONOMICĂ ACTUALĂ A ȚĂRILOR
DIN EUROPA CENTRALĂ Şl DE EST *49*

VEDERE DE ANSAMBLU 53

POLONIA MERGE PE DRUMUL REFORMEI 57

REPUBLICA CEHĂ OBȚINE PERFORMANȚE 60

SLOVACIA - CEA MAI PERFORMANTĂ ȚARĂ DIN
EUROPA DE EST ÎN 1996 62

UNGARIA CONTINUĂ PROCESUL DE MACROSTABILIZARE
ECONOMICĂ 65

SLOVENIA - REZULTATE PROMIȚĂTOARE 68

CROAȚIA - REFACEREA ÎNCEPE ÎNCET 71

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 74

PROBLEME ECONOMICE NR. 23/1997 _____ 75

„MARKETING ŞI CULTURĂ” - un comentariu de
prof. univ. dr. Nicolae BELII *77*

INTRODUCERE 81

1. NOUTATEA TEMATICĂ A LUCRĂRII 82

2. CONCEPTELE DE CULTURĂ ŞI MARKETINGUL CULTURAL 83

3. CERCETAREA DE MARKETING CULTURAL 87

4. PIAȚĂ, CONSUM ŞI POLITICI CULTURALE 89

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/1997 _____ 95

TENDINȚE ALE COMPETITIVITĂȚII PRODUSELOR INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA 97

Capitolul 1 - ASPECTE ALE COMPETITIVITĂȚII INTERNAȚIONALE CU PRODUSE INDUSTRIALE 101

1.1. Considerații generale 101

1.2. Influența prețului asupra competitivității, pe piețele internaționale 103

Capitolul 2 - COMPETITIVITATEA INTERNAȚIONALĂ A PRODUSELOR INDUSTRIALE ROMÂNEŞTI 107

2.1. Performanțele industriei prelucrătoare româneşti din perspectiva schimburilor economice cu Uniunea Europeană 107

2.2. Influența structurii costurilor de producție, asupra competitivității 117

2.3. Perspectivele creşterii competitivității produselor industriilor prelucrătoare din România, pe piețele internaționale 118

Bibliografie 131

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1997 _____ 133

ECONOMIA MONDIALĂ. PREVIZIUNI LA ORIZONTUL ANILOR 2010-2015 135

VEDERE DE ANSAMBLU ASUPRA SITUAȚIEI ECONOMIEI MONDIALE 139

ȚĂRILE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ (UE) 143

ȚĂRILE DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST (ȚECE) 145

STATELE EX-SOVIETICE 147

STATELE ASIATICE 149

STATELE AFRICANE 152

STATELE DE PE CELE DOUĂ CONTINENTE AMERICANE 153

AUSTRALIA ŞI CELELALTE TERITORII DIN PACIFIC 154

STATELE UNITE ALE AMERICII 155

ROMÂNIA ANULUI 2000 ŞI SITUAȚIA ACTUALĂ 157

PREVIZIUNI GLOBALE PENTRU ANII 2010-2015 159

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE..... 161

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27-28/1997 163

ROLUL RELAȚIILOR ECONOMICE ROMÂNO-GERMANE ÎN CONTEXTUL ASOCIERII ŞI OPORTUNITĂȚII DE PREADERARE A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ • ANALIZA EFICIENȚEI SECTORIALE..... 165

INTRODUCERE 169

I. PARTICULARITĂȚI ALE ECONOMIEI GERMANE ÎN PREZENT 171

1. Un scenariu de integrare 172
2. Un scenariu restrictiv 177

II. ANALIZA STATISTICO-ECONOMICĂ A VOLUMULUI ŞI A STRUCTURII COMERȚULUI EXTERIOR ROMANO-GERMAN, ÎN PERIOADA 1990-1996..... 181

1. Privire de ansamblu asupra schimburilor economice ale României cu țările Uniunii Europene 181
1.1. Tendințe generale ale exporturilor 182
1.2. Tendințe generale ale importurilor..... 184
1.3. Comerțul exterior al României cu Germania şi cu alți parteneri europeni 185
2. Schimburile externe româno-germane. Tendințe şi modificări structurale.. 188
2.1. Exporturile efectuate de România pe categorii pe produse..... 192
2.2. Importurile efectuate de România pe categorii de produse..... 193
2.3. Specializarea comerțului dintre România şi Germania 195

ANEXE 201

3. Schimburile pe grupe de mărfuri între România şi Germania. Comparație, analiza dinamică, structurală cu alte țări ale U.E..... 206
3.1. Grupa produselor agricole şi alimentare 206
3.2. Grupa produselor industriale 209
3.3. Alte produse numai exportate sau numai importate în şi din Germania şi țările U.E. 213

III. EFICIENȚA SCHIMBURILOR DE MĂRFURI ŞI PRODUSE ÎNTRE ROMÂNIA ŞI GERMANIA..... 216

1. Coeficienții de relevare a avantajelor comparative (R.C.A.) 216

2. Preţurile la importuri şi exporturi 224
IV. BALANŢA COMERCIALĂ A ROMÂNIEI CU R.F.G. 230
1. Deficitul general al balanţei comerciale, evoluţie şi tendinţe: comparaţie cu alte ţări 230
2. Analiza deficitului pe grupe de mărfuri 232
3. Aspecte ale balanţei de plăţi 234
V. INVESTIŢIILE DIRECTE DE CAPITAL GERMAN ÎN ROMÂNIA 237
CONSTATĂRI ŞI CONCLUZII 243
BIBLIOGRAFIE 248

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1997 _____ 251

RELAŢIILE PUBLICE – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ ÎN CUCERIREA PIEŢEI INTERNE ŞI INTERNAŢIONALE 253
1. RELAŢIILE PUBLICE - SEMNIFICAŢII ŞI EVOLUŢII 257
Ce sunt relaţiile publice (RP)? 257
Funcţiile relaţiilor publice 258
Rolul specialistului în relaţiile publice 259
Rădăcini în istorie 261
Dar România? 262
2. RELAŢIILE PUBLICE LA ÎNTRETĂIERE DE DRUMURI 264
Comunicarea formalizată în relaţiile publice 264
Relaţiile publice faţă în faţă cu reclama 265
Marketingul - un părinte bun 266
Relaţiile publice în diversitate 268
3. PULSUL PIEŢEI INTERNE ŞI INTERNAŢIONALE PRIN RELAŢIILE PUBLICE 269
Ce se întâmplă pe plan internaţional? 269
Ce spun românii? Ce este de făcut? 270
BIBLIOGRAFIE 278

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1997 _____ 279

EVALUAREA BENEFICIILOR ŞI COSTURILOR MODERNIZĂRII REŢELEI DE TRANSPORT 281

INTRODUCERE 285

COMPARAREA SITUAȚIEI ÎNFĂPTUIRII PROIECTELOR CU SITUAȚIA REALIZĂRII LOR 287

DISTRIBUȚIA EFECTELOR ŞI EFORTURILOR AFERENTE PROIECTELOR 290

INFLUENȚELE LEGĂTURILOR DINTRE MODURILE DE TRANSPORT ASUPRA BENEFICIILOR ŞI COSTURILOR PROIECTELOR DE MODERNIZARE 294

ACTUALIZAREA PERIODICĂ A CALCULELOR ECONOMICE PRIVIND MODERNIZAREA REȚELEI DE TRANSPORT 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/1997 _____ 299

SITUAȚIA ECONOMICĂ A CHINEI. RELAȚIILE CU HONG KONG-UL ŞI TAIWANUL 301

INTRODUCERE 305

CHINA: DISPARIȚIA LUI DENG XIAOPING NU AFECTEAZĂ CLIMATUL SOCIOECONOMIC 306

TRECEREA CHINEI LA „ECONOMIA DE PIAȚĂ SOCIALĂ” 308

SITUAȚIA ECONOMICĂ A HONK KONG-ULUI 319

SITUAȚIA ECONOMICĂ A TAIWANULUI 321

PREVIZIUNI PENTRU EVOLUȚIA SITUAȚIEI ECONOMICE A CHINEI 323

BIBLIOGRAFIE 324

PROBLEME ECONOMICE NR. 32-33/1997 _____ 325

VENITURI SALARIALE - DIAGNOZĂ - PERSPECTIVE 327

Capitolul 1. CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE 331

Capitolul 2. VENITUL SALARIAL ÎN ECONOMIA DE TRANZIȚIE. CONȚINUT. FUNCȚII 344

2.1. Precizări conceptuale 344

2.2. Formarea şi evoluția salariului la frontiera dintre teoriile neoclasice şi cele instituționale 345

2.3. O alternativă promiţătoare: sistemul de participare financiară (la profit sau la rezultate) 348
2.4. Natura, funcţii şi factori ai evoluţiei salariului 350

Capitolul 3. REFORMA SISTEMULUI DE SALARII. NECESITATE. CONŢINUT. PRINCIPII. ETAPE 356

3.1. Moştenirea. Repere semnificative ale politicii de salarii înainte de 1989. 357
3.2. Un moment de derută cu efecte pe termen mediu şi lung - anul 1990 359
3.3. Reforma salariilor - prioritate a creării unei noi pieţe a muncii 361

Capitolul 4. EVOLUŢII ATIPICE ALE SALARIILOR. DETERMINĂRI ŞI IMPACT ECONOMIC ŞI SOCIAL 376

4.1. Deteriorarea raportului dintre dinamica salariului nominal şi cea a salariului real 376
4.2. Diferenţe de salarii economic nelegitimate, nestimulative 380
4.3. Salariul minim naţional la frontiera dintre funcţia de protecţie socială şi control a creşterii costului forţei de muncă 386
4.4. Distribuţii asimetrice ale salariaţilor pe grupe de salarii 390

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1997 _____ 393

PROBLEME ŞI PERSPECTIVE ALE TRANZIŢIEI ÎN ROMÂNIA *395*

1. INTRODUCERE 399

2. CARACTERISTICILE SISTEMULUI POLITICO-ECONOMIC DIN PERIOADA COMUNISTĂ 402

2.1. Neconcordanţa dintre doctrina comunistă şi modul ei de implementare 402
2.2. Tipuri de diferenţiere politică şi economică 402

3. PROBLEMELE INSTITUŢIONALE ALE PERIOADEI DE TRANZIŢIE 404

3.1. Deziderate ale economiilor în tranziţie 404
3.2. Probleme structurale şi instituţionale 404
3.3. Eşecul remedierii deficienţelor instituţionale 408

4. PERSPECTIVE DE ACCELERARE A RITMULUI REFORMEI 411

4.1. Rolul unui stat puternic 411

4.2. Aspectul dual al societăţilor aflate în tranziţie 411
4.3. Modelul creşterii autosusţinute 413
4.4. Măsuri macroeconomice necesare implementării modelului creşterii autosusţinute 419
5. CONCLUZII 421
BIBLIOGRAFIE 423

PROBLEME ECONOMICE NR. 35-36/1997 _____ 425

INSTITUŢIILE PIEŢEI MUNCII 427

1. CONCEPTUL ŞI TIPOLOGIA INSTITUŢIILOR 432
2. INSTITUŢIILE PIEŢEI MUNCII: GENEZĂ ŞI CADRU SPECIFIC DE REGLEMENTARE ŞI ACŢIUNE 435
2.1. Geneză 435
2.2. Cadrul general 437
3. TIPOLOGIA INSTITUŢIILOR PIEŢEI MUNCII. FUNCŢII SPECIFICE 439
3.1. Instituţii ale cererii de forţă de muncă 440
3.2. Instituţii ale ofertei de forţă de muncă 441
3.3. Instituţii ale echilibrului pieţei muncii 443
4. PREZENTAREA COMPARATIVĂ A INSTITUŢIILOR ECHILIBRULUI PIEŢEI MUNCII ÎN ROMÂNIA CU CELE DIN ŢĂRILE ASOCIATE ŞI MEMBRE ALE U.E. 455
5. CRITERII DE EVALUARE A ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR PIEŢEI MUNCII 466
BIBLIOGRAFIE 476

PROBLEME ECONOMICE NR. 37-38/1997 _____ 477

MODELAREA PROCESELOR ECONOMICE ALE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ CU AJUTORUL TEORIEI REŢELELOR 479

INTRODUCERE 483
1. ACTIVITĂŢI ECONOMICE DESFĂŞURATE ÎN REŢEA 484
1.1. Definire, trăsături 484
1.2. Externalltăţile reţelei 486

1.3. Tranzacţii în reţea 487
2. MĂSURAREA REŢELEI 494
2.1. Dimensiunile reţelei 494
2.2. Variabilele reţelei 497
3. UTILIZAREA REŢELEI 506
3.1. Funcţia de utilitate 506
3.2. Efectul de reţea 508
4. ECONOMIA NAŢIONALĂ CA REŢEA 517
4.1. Abordarea macro 518
4.2. Abordarea micro 521
4.3. Economia tranziţiei 523
CONCLUZII 528
BIBLIOGRAFIE 540

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40-41/1997 543

FORMAREA PROFESIONALĂ A FORŢEI DE MUNCĂ
• conţinut/mutaţii şi exigenţe din perspectiva noii construcţii europene 545
1. CÂTEVA REPERE GENERALE 551
2. PUNCTUL DE START. O IMAGINE GLOBALĂ 561
2.1. Indicatorul dezvoltării umane (I.D.U.) 561
2.2. Speranţa de viaţă şcolară. Rata brută sau netă de cuprindere în învăţământul de diferite grade 565
2.3. Învăţământul postobligatoriu 567
2.4. Cheltuieli publice pentru învăţământ. Relaţia cheltuieli pentru formare profesională - politici active ale pieţei muncii 569
3. POLITICI DE FORMARE PROFESIONALĂ ÎN ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE. OBIECTIVE. PRINCIPII.CARACTERISTICI 572
3.1. Obiective. Politici de formare profesională 572
3.2. Obiective 574
3.3. Principii 590
3.4. Caracteristici 593
3.5. Revigorarea formării profesionale continue, caracteristică şi cerinţă a formării profesionale 599

4. SISTEMUL DE FORMARE PROFESIONALĂ SUB SEMNUL ÎNNOIRII. EVOLUȚII RECENTE. EXIGENȚE VIITOARE 611

4.1. Nevoia de reformă 611

4.2. Principalele caracteristici ale formării profesionale inițiale 613

4.3. Evoluții recente. Tendințe. Incertitudini şi blocaje 620

4.4. Parteneriatul transnațional -o şansă ce trebuie valorificată: PROGRAMUL LEONARDO DA VINCI 631

5. REMARCI FINALE 640

5.1. Câteva concluzii 640

5.2. Probleme deschise 641

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 643

ANEXE 645

PROBLEME ECONOMICE NR. 42-43/1997 _____ 647

INVENTARIEREA, REEVALUAREA Şl PRIVATIZAREA PATRIMONIULUI SOCIETĂȚILOR CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT 649

I. PUNCTUL DE VEDERE AL FONDULUI PROPRIETĂȚII DE STAT 653

II. UNELE CONCLUZII TEORETICO-METODOLOGICE ŞI PRACTICE 658

III. PREȚUL MEDIU DE PIAȚĂ AL ACȚIUNILOR VÂNDUTE DE FONDUL PROPRIETĂȚII DE STAT 663

1. Metode şl scheme de privatizare 663

2. Obiectivele privatizării 664

3. Prețul de piață al acțiunilor vândute de Fondul Proprietății de Stat în perioada 23.12.1992 - 1.11.1996 666

4. Valoarea de piață a acțiunilor vândute de F.P.S. În anul 1996 669

5. Valoarea de piață a acțiunilor la Bursa de Valori Bucureşti şi pe piața OTC (RASDAQ) 671

6. Aspecte strategice 675

IV. EFECTE RESTRUCTURATIVE ALE PRIVATIZĂRII DE MASĂ 678

1. Diversitatea efectelor 678

2. Schimbări în management 681

3. Supradimensionarea acționarială a Fondurilor Proprietății Private 682
4. Dimensiunea socială a privatizării de masă 685
5. Fondurile de restructurare 687
6. Mărirea participării Fondului Proprietății de Stat la societăți privatizate în masă 689
7. Suprasubscrierea 691
8. Subsubscrlerea 695
9. Blocajele privatizării de masă: forme şl remedii 699
10. Creşterea numărului de falimente 701
11. Portofolii diversificate 702
12. Alte efecte 703

ÎNCHEIERE 705

PROBLEME ECONOMICE NR. 44-45/1997 _____ 709

VENITURI SALARIALE - DIAGNOZĂ. PERSPECTIVE 711

Capitolul 1. CORELAȚII ÎNTRE COSTUL SALARIAL ŞI PRINCIPALII INDICATORI AI ECONOMIEI 715

1.1. Considerații preliminare 715
1.2. Corelația salariu-productivitate a muncii 722
1.3. Corelația cost salarial-ocupare a forței de muncă 732
1.4. Corelația salariu-inflatie 746

Capitolul 2. POLITICA DE CONTROL A SALARIILOR. NECESITATE. LIMITE 767

Capitolul 3. REPERE STRATEGICE ALE UNEI POLITICI EFICIENTE DE VENITURI SALARIATE 779

3.1. Disfuncționalități şi blocaje 779
3.2. Nevoia de coerentă 783
3.3. Obiective 784
3.4.Mecanisme şi priorități 786
3.5. Restricții 790
3.6. Forțe motrice 792

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1997 _____ 795

CONSIDERAȚII PRIVIND ESTIMAREA RITMULUI PROGRESULUI TEHNIC NEÎNCORPORAT Şl A SUBSTITUȚIEI FACTORILOR DE PRODUCȚIE • PARTEA I 797

Capitolul 1 - EVOLUȚIA CONCEPTULUI Şl A SFEREI DE APLICABILITATE A FUNCȚIILOR DE PRODUCȚIE 801

Capitolul 2 - ASPECTE TEORETICO-METODOLOGICE ALE INTERPRETĂRII REZULTATELOR ESTIMĂRII PARAMETRILOR FUNCȚIILOR DE PRODUCȚIE 807

INDEX DE AUTORI _____ 829

Volumul XLVI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1998 _____ 1

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1997 ..... *3*

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 7

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENTĂ DE SPECIALITATE 10

III. MANIFESTĂRI ŞTIINȚIFICE 12

IV. RELAȚII INTERNAȚIONALE IN DOMENIUL CERCETĂRIl ECONOMICE 14

V. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 15

VI. ACTIVITATEA DE DOCTORAT ŞI PERFECȚIONARE PROFESIONALĂ 17

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1997 _____ 41

COMPORTAMENTUL ECONOMIC ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ DIN SECOLELE XV-XVIII (Sinteză) *43*

INTRODUCERE 47

Capitolul 1. CADRUL NAȚIONAL 48

Capitolul 2. RETROSPECTIVĂ ISTORICĂ 51

2.1 Mercantiliştii 51
2.2. Fiziocraţii 53
2.3. Şcoala clasică 56

Bibliografie 76

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1998 _____ 77

OPORTUNITĂȚI DE RESTRUCTURARE A INDUSTRIEI ZAHĂRULUI ROMÂNESC - STUDII DE CAZ - *79*

1. PIAȚA ZAHĂRULUI PE PLAN NAȚIONAL ŞI INTERNAȚIONAL 83

1.1. Problematica complexă actuală din industria zahărului 83
1.2. Câteva aspecte comparative cu industria zahărului din ţările europene 85
1.3. Rezultatele obţinute de societăţile comerciale în campania 1996-1997 87

2. STUDIILE DE CAZ 90

2.1. Societatea comercială Fabrica de zahăr Bod SA, judeţul Braşov 90
2.2. Societatea Comercială Zalec SA Lechinţa, judeţul Bistriţa-Năsăud 96
2.3. Societatea comercială Zahărul S.A. Sascut, judeţul Bacău 106
2.4. Societatea Comercială Pyretus SA Fălciu, judeţul Vaslui 112
2.5. Societatea Comercială Zahărul SA Lieşti, judeţul Galaţi 117
2.6. Societatea Comercială Zahărul SA Oradea, judeţul Bihor 125
2.7. Societatea Comercială Zamur SA Tg.Mureş, judeţul Mureş 131
2.8. Societatea Comercială Beta SA Ţăndărei, judeţul Ialomiţa 142
2.9. Societatea Comercială Danubiana SA Roman, judeţul Neamţ 152
BIBLIOGRAFIE 160

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6-7/1998 _____ 161

MODIFICĂRI STRUCTURALE ALE INDUSTRIEI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN U.E. *163*

INTRODUCERE 167

Capitolul 1 – PROBLEME ALE AJUSTĂRILOR STRUCTURALE DIN INDUSTRIILE DE PRELUCRARE PRIMARĂ 168

1.1. Obiectivele politicilor de ajustare structurală în industriile de prelucrare primară 168

1.2. Delimitări economice şi tehnologice ale industriilor de prelucrare primară169

1.3. Criterii şi indicatori de evaluare a modificărilor structurale în industriile de prelucrare primară 183

Capitolul 2 – MODIFICĂRI STRUCTURALE ÎN INDUSTRII DE PRELUCRARE PRIMARĂ 188

2.1. Rafinarea ţiţeiului 188

2.1.1. Tendinţe în U.E. şi în alte ţări în industria de rafinare *189*

2.2. Industria siderurgică 207

2.3. Industria metalurgică a metalelor neferoase 221

2.4. Industria cimentului şi a materialelor de construcţii 249

2.5 Industrii de prelucrare primara a unor resurse regenerabile 262

2.6. Reciclarea deşeurilor şi a materialelor refolosibile (MR) 288

2.7. Industria de producere a energiei electrice şi termice 299

Capitolul 3 - CONSIDERAŢII PRIVIND INFLUENŢA MODIFICĂRILOR STRUCTURALE DIN INDUSTRIILE DE PRELUCRARE PRIMARĂ ASUPRA COMPETITIVITĂŢII PRODUSELOR INDUSTRIALE 314

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/1998 _____ 325

GÂNDIREA ECONOMICĂ DIN SECOLELE XIX – XX DESPRE COMPORTAMENTUL ECONOMIC (SINTEZĂ) *327*

INTRODUCERE 331

1. MOBILUL ACTIVITĂŢII ANTREPRENORIALE ŞI MIJLOCUL PE REALIZARE 332

2. COMPORTAMENTUL RAŢIONAL 355

3. COMPORTAMENTUL DE PRODUCȚIE 356

4. COMPORTAMENTUL DE REPARTIȚIE (DISTRIBUȚIE) 362

5. COMPORTAMENTUL DE SCHIMB 371

5.1. Comportamentul de schimb intern 371
5.2. Comportamentul de schimb extern 373

6. COMPORTAMENTUL DE CONSUM 382

7. COMPORTAMENTUL DE ACUMULARE, ECONOMISIRE ŞI INVESTIȚIE 389

8. COMPORTAMENTUL ÎN DOMENIUL OCUPĂRII 395

9. COMPORTAMENTUL ECONOMIC ŞI ROLUL STATULUI 398

BIBLIOGRAFIE 406

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10-11/1998 _____ 407

ASPECTE TEORETICE ALE ARMONIZĂRII POLITICII MONETARE A ROMÂNIEI CU POLITICA MONETARĂ A UNIUNII EUROPENE 409

Capitolul 1. EVOLUTIA UNIUNII ECONOMICE ŞI MONETARE ŞI PERSPECTIVELE ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 413

1.1. Uniunea Monetară Europeană, politica monetară şi fiscal-bugetară în statele membre ale Uniunii Europene 413
1.2. Impactul Uniunii Monetare Europene asupra perspectivelor aderării țărilor candidate la Uniunea Europeană 422

Capitolul 2. ADAPTAREA POLITICII MONETARE NAȚIONALE LA CERINȚELE POLITICII MONETARE A UNIUNII MONETARE EUROPENE 434

2.1. Sistemul European al Băncilor Centrale Europene şi constituirea Băncii Centrale Europene 437
2.2. Obiective şi responsabilități 438

Capitolul 3. ARMONIZAREA REGLEMENTĂRII/ DEREGLEMENTĂRII BANCARE NAȚIONALE CU SISTEMUL EUROPEAN 444

3.1. Aspecte generale ale reglementării/dereglementării bancare 444

3.2. Reglementarea/dereglementarea în spațiul bancar şi financiar european actual 446
3.3. Fenomenele reglementării/dereglementării în câteva țări membre ale Uniunii Europene 453
3.4. Necesitatea armonizării reglementărilor bancare în țara noastră 459

Capitolul 4. COSTURILE UNEI MONEDE COMUNE 465

4.1. Beneficiile unei monede comune 465
4.2. Sporirea bunăstării în condiții mai puțin incerte 468
4.3. Incertitudinea ratei de schimb şi mecanismul formării prețului 471
4.4. Concluzii 473

Capitolul 5. CANALE DE TRANSMITERE A POLITICII MONETARE 474

5.1. Canalele tradiționale ale ratei dobânzii 474
5.2. Canalele prețurilor altor active 476
5.3. Canalul ratei de schimb valutar 476
5.4. Canalul cursurilor acțiunilor 477
5.5. Canalele prețurilor locuințelor şi terenurilor 478
5.6. Canalul creditului 478
5.7. Canalul creditului bancar 479
5.8. Canalul bilanțurilor 480
5.9. Efectele asupra patrimoniului menajelor 482
5.10. Crizele financiare 484
5.11. Evaluare generală 485
5.12. Concluzii utile pentru elaborarea politicii monetare a băncii centrale 486

Capitolul 6. ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE ALE ARMONIZĂRII STATISTICII MONETARE LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE 488

6.1. Prevederile Tratatului de la Maastricht şi realizările obținute până în prezent 488
6.2. Aspecte metodologice ale statisticii monetare, bancare şi financiare 490
6.3. Statistica agregatelor nemonetare şi statistica creditului 492
6.4. Emiterea banilor 493
6.5. Statistica agregatelor monetare în Uniunea Monetară Europeană 493

6.6. Statistica creditului 496
6.7. Creditul acordat de banca centrală 496
6.8. Sistemul conturilor naționale şi dezvoltări recente ale contabilității naționale 497
6.9. Orientări ale cercetării franceze în domeniul contabilității naționale 498

BIBLIOGRAFIE 500

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1998 _____ 503

PATRONUL ÎNTREPRINDERII MICI ŞI MIJLOCII - INVESTITOR ŞI MANAGER 505

INTRODUCERE 509

Capitolul I - ROLUL ÎNTREPRINZĂTORULUI ÎN CREAREA FIRMEI 510

Capitolul II - ÎNTREPRINZĂTORUL CREATOR DE PIAȚĂ 517

Capitolul III - STABILIREA ALGORITMULUI DE MATERIALIZARE A IDEILOR DE AFACERI 537

Capitolul IV - DUALISMUL PATRONULUI-MANAGER ÎN FUNCȚIONAREA IMM 551

Capitolul V - SCHIȚĂ DE PROGRAM NAȚIONAL PENTRU SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII IMM ROMÂNEŞTI ŞI INTEGRAREA LOR EUROPEANĂ 570

A. Interferențe între interesele patronului şi cele ale statului 570
B. Contribuția patronului-manager la internaționalizarea afacerilor(integrarea europeană a IMM) 572
C. Elaborarea unei schițe de program național de sprijin pentru dezvoltarea IMM şi integrarea lor europeană 574

BIBLIOGRAFIE 578

INDEX DE AUTORI _____ 579

Volumul XLVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1998 _____ 1

CARTEA VERDE A COMERŢULUI EUROPEAN - proiect *3*

1. INTRODUCERE 7

2. STRUCTURA ŞI DEZVOLTAREA COMERŢULUI 9

2.1. Importanţa economică şi socială a comerţului 9
2.2. Concentrare şi concurenţă în comerţ 11
2.3. Dezvoltarea comerţului independent organizat 13
2.4. Dezvoltarea pieţei unice şi internaţionalizarea 14

3. ROLUL ŞI INIŢIATIVELE STATELOR MEMBRE ŞI ALE UE ÎN DOMENIUL COMERCIAL 17

3.1. Iniţiative ale statelor membre 17
3.2. Rolul şi iniţiativele UE 18

4. NOI PROVOCĂRI PENTRU COMERŢ 21

4.1. Asigurarea eficienţei pieţei unice 21
4.2. Mediul întreprinderilor 25
4.3. Ocupare, competitivitate şi coeziune 27
4.4. Societatea informaţiei şi comerţul 30

5. OPŢIUNI PENTRU VIITOR 35

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1998 _____ 37

SĂNĂTATEA POPULAŢIEI MONDIALE ÎN ULTIMUL DECENIU. FACTORI DE RISC ÎN EPOCA ACTUALĂ *39*

1. CADRUL DEMOGRAFIC 43

2. CADRUL SOCIAL-ECONOMIC 46

3. SĂNĂTATEA POPULAŢIEI MONDIALE 50

3.1. Speranţa de sănătate 50
3.2. Tranziţia epidemiologică 51

3.3.Caracteristici specifice zonei central şi est europene 54
3.4. Anii de viaţă pierduţi prin deteriorarea sănătăţii populaţiei la nivel mondial 58
3.5. Riscurile existenţei umane 62

PROBLEME ECONOMICE NR. 3-4/1998 _____ 69

CUANTIFICĂRI ALE DINAMICII POTENŢIALULUI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI • Partea a II-a 71

Capitolul 1 - DELIMITAREA ETAPELOR EVOLUŢIEI POTENŢIALULUI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 75

Capitolul 2 - REGIMUL PRODUCTIVITĂŢII MUNCII ÎN CURSUL CICLURILOR ECONOMICE DECENALE 86

Capitolul 3 - INTENSITATEA SUBSTITUŢIEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE ÎN CURSUL INDUSTRIALIZĂRII ŞI AL TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 96

Capitolul 4 - POSIBILE EVOLUŢII ALE SUBSTITUŢIEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE ÎN PERSPECTIVA CONSOLIDĂRII INSTITUŢIILOR ECONOMIEI DE PIAŢĂ ŞI A TRANZIŢIEI SPRE SOCIETATEA POSTINDUSTRIALĂ 106

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1998 _____ 109

CONJUNCTURA ECONOMICĂ A UNGARIEI. CINE-I URMEAZĂ EXEMPLUL? 111

INTRODUCERE 115

Obiectivele strategiei economice guvernamentale 118

Continuarea refacerii economice 120

Nivelul producţiei industriale 121

Situaţia salariilor reale şi a economiilor populaţiei 123

Deficit comercial de 1,145 miliarde de dolari 124

Ungaria: foarte atractivă pentru investitorii străini 125

Previziuni pentru economia națională a Ungariei 127

Bibliografie 129

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1998 _____ 131

ŞTIINȚA ECONOMICĂ - CUNOAŞTERE Şl CONSTRUCȚIE DE REALITATE ECONOMICĂ. CONDIȚII LOGICE ALE RAȚIONAMENTELOR SPECIFICE ŞTIINȚEI ECONOMICE 133

Capitolul 1 - INTRODUCEREA ÎN METODOLOGIA ŞTIINȚEI ECONOMICE 137

1.1. Ştiința economică şi distincția "pozitiv/normativ" 138
1.2. De la Karl R.Popper la Milton Friedman 140
Note bibliografice 145

Capitolul 2 - TESTABILITATEA ÎN ŞTIINȚA ECONOMICĂ 146

Referințe bibliografice 152

Capitolul 3 - ROLUL MODELULUI ÎN ECONOMIE SI EFECTELE PRACTICE ALE APLICĂRII ACESTUIA 153

3.1. Modelarea în ştiința economică 153
3.2. Econometria si construcția de modele economice 157
Referințe bibliografice 175

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1998 _____ 177

SCHIMBĂRI ÎN SISTEMUL PUBLIC DE PENSII ÎN ROMÂNIA 179

1. INTRODUCERE 183

2. CONȚINUTUL ŞI LIMITELE REGIMURILOR PUBLICE DE PENSII 185

2.1. Regimul pensiilor de asigurări sociale de stat 185
2.2. Regimul pensiei suplimentare 190
2.3. Regimul pensiilor de asigurări sociale pentru agricultori 191

3. PRINCIPALELE PROBLEME ALE REFORMEI SISTEMULUI DE PENSII 194

3.1. Cu privire la regimurile de pensii 194

3.2. Finanţarea regimului public de pensii 197
3.3. Vârsta legală de pensionare 199
3.4. Rata de înlocuire şi formula de calcul a pensiei 200

Referinţe bibliografice 204

PROBLEME ECONOMICE NR. 8-9/1998 _____ 207

PROCESE, DECALAJE ŞI TENDINŢE PRIVIND OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ *209*

1. STRUCTURA POPULAŢIEI OCUPATE DIN ROMÂNIA ŞI DIN UNIUNEA EUROPEANĂ PE GRUPE DE OCUPAŢII. SIMILARITATE SAU COMPLEMENTARITATE 217

2. EVOLUŢII ALE POPULAŢIEI OCUPATE LA NIVELUL RAMURILOR ECONOMIEI NAŢIONALE 224

2.1. Tendinţe ale evoluţiei populaţiei ocupate pe ramuri ale economiei, în România şi U.E. 225
2.2. Gradul de mobilitate a ocupării în România şi în ţările U.E. 228
2.3. Ocuparea şi eficienţa ocupării în industria prelucrătoare 232

3. CONCLUZII ŞI DIRECŢII DE CERCETARE VIITOARE 240

Bibliografie selectivă 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 10-11/1998 _____ 253

PERSPECTIVA ACTUALĂ A INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ *255*

O INTRODUCERE... CRONOLOGICĂ 259

Capitolul 1 - NOI CONCEPTE ŞI NOI TEORII PRIVIND INTEGRAREA 261

1.1. Etimologie; evoluţia semnificaţiilor conceptului de integrare 261
1.2. Concepte derivate, care ajută la limitarea mai clară a conceptului de integrare 264
1.3. Conceptele conexe conceptului de integrare pot fi grupate în 265
1.4. Noi teorii privind integrarea 266

Capitolul 2 - ORGANIZAŢII ŞI INSTRUMENTE REGIONALE ALE INTEGRĂRII 274

2.1. Dispunerea zonală a organizaţiilor şi instrumentelor integrării 274
2.2. Grupări central – europene 281
2.3. Noi organisme ale integrării 283

Capitolul 3 - EFECTE ALE PROCESULUI INTEGRAŢIONIST 289

Capitolul 4 - ANALIZA EFECTELOR INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UE 295

Capitolul 5 - PERSPECTIVA ACTUALĂ A INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 300

Capitolul 6 - ACŢIUNILE CE TREBUIE ÎNTREPRINSE ÎN FIECARE ETAPĂ 305

Anexa 1 - STRATEGIA DELORS pentru Comunitatea Europeană (februarie 1988) 311
Anexa 4 - Principalii indicatori economici ai României în ultimii trei ani 316
Anexa 5 - Perspectivele de integrare a României în UE – conform Documentului „Agenda 2000" al Comisiei Europene 317

BIBLIOGRAFIE 321

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1998 _____ 327

COMUNICAREA ÎN MASĂ - COMPONENTA ECOLOGICĂ DE STIMULARE A REFORMEI ŞI INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 329

1. PREAMBUL - CLARIFICĂRI DE TERMENI ŞI INTERPRETĂRI 333

2. PIAŢA SPRE CARE NE ÎNDREPTĂM: UNIUNEA EUROPEANĂ 336

2.1. Identitate sau diversitate culturală? 336
2.2. Prin reclamă - către caracteristici ale comunicării în masă europene 338

3. TRĂSĂTURI ALE CULTURILOR NAŢIONAL-ORGANIZAŢIONALE CE INFLUENŢEAZĂ COMUNICAREA ÎN MASĂ 341

4. DESPRE COMUNICAREA ÎN MASĂ PE PLAN MONDIAL 347

4.1. Societate informaţională sau o societate bine informată? 347
4.2. Comunicarea internaţională şi legea informaţiilor 349

5. DESPRE REFORMA DIN ROMÂNIA PRIN MASS-MEDIA 350

6. CONCLUZII 354

BIBLIOGRAFIE 355

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/1998 _____ 357

PRODUCEREA ZAHĂRULUI ÎN ROMÂNIA. POTENȚIALTEHNICO-ECONOMIC ACTUAL ŞI PERFORMANȚE EUROPENE 359

1. POTENȚIALUL AGRICOL ŞI TEHNICO-ECONOMIC DE ASIGURARE A CONSUMULUI DE ZAHĂR AL ROMÂNIEI 363

1.1. Câteva date tehnice şi tehnologice ale sfeclei de zahăr 363

1.2. Tonalitatea la sfecla de zahăr 366

1.3. Evoluția suprafețelor şi producțiilor la sfecla de zahăr în perioada 1991-1996 368

1.4. Alternative posibile de acoperire a necesarului de zahăr pentru consum 374

1.5. Factori de producție ce influențează calitatea materiei prime din industria zahărului 376

1.6. Aportul de zahăr la producția planificată a societăților comerciale 378

2. EVALUAREA POTENȚIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR ACTUAL ŞI ÎNPERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 384

2.1. Costuri şi prețuri pe filiera zahărului 384

2.2. Evoluția politicii comunitare în industria zahărului 391

3. REORGANIZAREA ŞI MODERNIZAREA PROCESULUI DE PRODUCERE A ZAHĂRULUI 397

Bibliografie 400

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/1998 _____ 401

MODIFICĂRI STRUCTURALE ŞI OPERAȚIONALE ALE SISTEMULUI BANCAR ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN COMUNITATEA EUROPEANĂ 403

PROCESUL ISTORIC AL INTEGRĂRII EUROPENE 407

SISTEMUL MONETAR ŞI SISTEMUL BANCAR EUROPEAN 410

ROMÂNIA ŞI INTEGRAREA EUROPEANĂ 415

SITUAȚIA ACTUALĂ A SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC..... 419

MODIFICĂRILE ÎN LEGISLAȚIA FINANCIAR-BANCARĂ..... 422

MODIFICĂRILE STRUCTURALE ALE SISTEMULUI BANCAR 426

MODIFICĂRI OPERAȚIONALE ALE SISTEMULUI BANCAR 429

MODIFICAREA OPERAȚIUNILOR BĂNCII NAȚIONALE
A ROMÂNIEI 431

MODIFICAREA SISTEMULUI DE PLĂȚI 438

a. Realizarea politicii monetare 440
b. Stabilitatea sistemului financiar..... 440
c. Funcționarea eficientă a sistemului de plăți 441

MODIFICĂRI OPERAȚIONALE ÎN CADRUL BĂNCILOR 442

ANALIZA PROFITABILITĂȚII BANCARE..... 444

MODIFICĂRI ALE STRUCTURII CAPITALULUI 447

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1998 _____ 449

*PIAȚA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A STRUGURILOR - ALTERNATIVE
DE POLITICI DE REDRESARE A PRODUCȚIEI 451*

Capitolul I - OFERTA ŞI CEREREA DE STRUGURI ÎN ACTUALA
CONJUNCTURĂ INTERNĂ 455

Capitolul II - BALANȚA OFERTĂ-CERERE LA STRUGURI 462

Capitolul III - ASPECTE ALE PIEȚEI INTERNAȚIONALE A
STRUGURILOR ŞI A VINULUI..... 464

Capitolul IV - POLITICI DE REDRESARE A PRODUCȚIEI VITI-VINICOLE
ROMÂNEŞTI..... 468

Bibliografie 469

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1998 _____ 471

PIAȚA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A LAPTELUI ŞI A PRODUSELOR LACTATE - alternative de politici comerciale- *473*

Capitolul 1 - ANALIZA STĂRII ACTUALE A PIEȚEI LAPTELUI 477

1.1. Oferta şi cererea de lapte 477

Capitolul 2 - POLITICA DE PREȚURI ŞI SUBVENȚII 485

2.1. Prețuri 485
2.2. Subvenții 488

Capitolul 3 - POLITICA COMUNITARĂ ÎN SECTORUL LAPTELUI 490

Capitolul 4 - COMERȚUL EXTERIOR CU PRODUSE LACTATE AL ROMÂNIEI 496

Bibliografie 499

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19/1998 _____ 501

MĂSURAREA SĂRĂCIEI *503*

MĂSURAREA SĂRĂCIEI 507

1. Definirea şi metoda de măsurare a sărăciei 508

Sărăcia - fenomen multidimensional 508
Sărăcie absolută şi relativă 513
Sărăcie şi excludere socială 515
Obiectiv şi subiectiv în definirea sărăciei 515

2. Baza statistică a evaluării sărăciei 516

Sursele de date 517
Veniturile sau cheltuielile 519
Scala de echivalență 520

3. Pragul sărăciei 523

Pragul de sărăcie absolut sau metoda evaluării nevoilor fundamentale 524
Pragul relativ de sărăcie 529
Pragul subiectiv de sărăcie 532

4. Indicatorii sărăciei 534

Indicatori ai incidenței sărăciei 535
Indicatori ai intensității sărăciei 536
Indicatori ai severității sărăciei 539
Indicatori ai dinamicii sărăciei 542

Bibliografie 543

PROBLEME ECONOMICE NR. 20/1998 _____ 549

PIAȚA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A TOMATELOR ŞI A CARTOFILOR - alternative de politici comerciale 551

Capitolul 1 - ABORDĂRI CONCEPTUALE 555

1.1. Piața - teorie şi realitate 555
1.2. Particularitățile pieței produselor horticole 556

Capitolul 2 - ANALIZA STADIULUI ACTUAL DE ORGANIZARE A PIEȚEI 558

2.1. Oferta 558
2.2. Cererea 568
2.3. Raportul cerere-ofertă la nivel zonal 574
2.4. Destinația producției 577
2.5. Prețuri 579

Capitolul 3. POLITICI PE PRODUS 583

3.1. Evoluția politicii comunitare a produselor horticole 583
3.2. Tendințe şi politici pe produse în țările din fostul bloc socialist, în perspectiva aderării la UE 588
3.3. Şansele integrării pieței produselor horticole în piața externă 591

Bibliografie 603

PROBLEME ECONOMICE NR. 21-22/1998 _____ 605

COORDONATE ALE SĂRĂCIEI ÎN ROMÂNIA 607

COORDONATE ALE SĂRĂCIEI ÎN ROMÂNIA 611

1. Modalităţi de evaluare a sărăciei în România 612

2. Sursele de date 613

3. Variante ale pragului sărăciei 618

Minimul de trai 618
Pragul de sărăcie determinat după metoda Ravallion 621
Pragul de sărăcie relativ 622

4. Rata sărăciei 623

5. Profilul sărăciei 626

6. Harta sărăciei 637

ANEXE 643

BIBLIOGRAFIE 659

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24/1998 _____ 665

REFORMA SECURITĂŢII SOCIALE ÎN ROMÂNIA. EVALUĂRI DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ- Reforma sistemului de sănătate în România 667

Capitolul 1 - REFORMA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE: CONTEXT ŞI FACTORI DE INFLUENŢĂ 673

1.1. Contextul naţional şi european al reformei 673
1.2. Factorii de influenţă 677

Capitolul 2 - REFORMA SISTEMULUI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE 688

2.1. Scurt istoric: România are tradiţii îndelungate în organizarea îngrijirilor de sănătate 688
2.2. Politica sanitară în anii ’90 - coordonate de bază 689
2.3. Reforma sistemului îngrijirilor medicale: conţinut, principii, obiective ... 690
2.4. Experimentul - pilot: evaluare, impact 700

Capitolul 3 - REFORMA FINANŢĂRII SISTEMULUI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE 706

3.1. Obiective şi măsuri privind reforma finanţării 706
3.2 Asigurările sociale de sănătate - sursă alternativă de finanţare 710

REFERIRI BIBLIOGRAFICE, NOTE 719

INDEX DE AUTORI _____ 730

Volumul XLVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1998 _____ 1

INVESTIȚIILE ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI *3*

1. PARTICULARITATI ŞI TENDINTE ÎN PROCESELE INVESTIȚIONALE DIN ECONOMIA DE TRANZIȚIE A ROMÂNIEI 7

1.1. Investițiile - condiție a redresării şi restructurării economice 7
1.2. Dinamică şi particularități ale investițiilor 12
1.3. Structuri pe surse de finanțare şi ramuri 14
1.4. Finanțarea investițiilor prin piața de capital 20

2. INVESTIȚIILE DE CAPITAL STRĂIN IN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ 23

2.1. Tendințe cantitative şi structuri 23
2.2. Investitorii străini pe sectoare 28
2.3. Repere strategice în promovarea investițiilor directe de capital străin 33
2.4. Mediul de afaceri în România 36

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1998 _____ 41

DECALAJE ÎN MODERNIZAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI *43*

1. SENSUL SCHIMBĂRILOR ŞI DECALAJELE SOCIAL-ECONOMICE 47

2. O BIFURCARE IDEOLOGICĂ SEMICENTENARĂ DE LA SENSUL SCHIMBĂRII (1938-1988) 49

3. UN MODUL CONDENSAT AL SCHIMBĂRILOR: TRECEREA LA ECONOMIA DE PIAȚĂ 53

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1998 _____ 57

MUTAȚII ÎN FOLOSIREA TIMPULUI LIBER ÎN MEDIUL URBAN DIN ROMÂNIA *59*

1. CONSIDERAȚII GENERALE 63

2. CONCEPTE ŞI DEFINIȚII ALE TIMPULUI LIBER 64

3. MODALITĂȚI DE PETRECERE A TIMPULUI LIBER ÎN MEDIUL URBAN 70

3.1.Dimensiunile şi structura investigației 70
3.2. Disponibilul de timp liber 71
3.3. Modalități de petrecere a timpului liber pe spații de desfăşurare 74

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29/1998 _____ 93

PIAȚA CEREALELOR - conjunctură mondială şi context național *95*

Capitolul 1 - ABORDĂRI CONCEPTUALE 99

1.1. Definirea pieței cerealelor: forțele si mecanismele pieței 99
1.2. Caracteristici, particularități si funcții ale pieței cerealelor 100

Capitolul 2 - CEREREA ŞI OFERTA DE CEREALE ÎN LUME ŞI ÎN ROMÂNIA 104

2.1. Oferta (producția) de cereale în lume 104
2.2. Consumul de cereale în lume 110
2.3. Cererea si oferta de cereale în România 114

Capitolul 3 - COMERȚUL MONDIAL DE CEREALE 117

Capitolul 4 - DISTRIBUȚIA PE FILIERĂ A CEREALELOR ÎN ROMÂNIA 122

Capitolul 5 - PREȚUL CEREALELOR ÎN LUME ŞI ÎN ROMÂNIA 132

5.1. Prețul cerealelor pe piața mondială 132
5.2. Prețul şi politica prețului la cereale în România 136
5.3. Structura costului de producție şi a prețului la principalele produse si servicii din filiera de panificație 139

Capitolul 6 - LIBERALISM ŞI INTERVENȚIONISM PE PIAȚA

CEREALELOR - PREMISE, MUTAȚII, CONTRADICȚII..... 146
6.1. Necesitatea intervenției statului pe piața cerealelor..... 146
6.2. Controlul preturilor la producător si la consumator..... 148
6.3. Susținerea producătorilor agricoli prin reducerea prețului la input-urile agricole..... 153
6.4. Intervenția statului prin fiscalitate 155
6.5. Intervenții asupra comerțului exterior cu cereale..... 156

Capitolul 7 - INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 160

7.1. Premise ale integrării agriculturii româneşti în Uniunea Europeană 160

Capitolul 8 - TENDINȚE ŞI OPORTUNITĂȚI PE PIAȚA CEREALELOR..... 164

8.1. Tendințe pe piața cerealelor..... 164
8.2. Oportunități pe piața cerealelor..... 166

Bibliografie 175

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1998 _____ 177

CARACTERISTICI ŞI MODELE MONETARE DE ESTIMARE A ECONOMIEI SUBTERANE..... 179

INTRODUCERE 183

CE ESTE ECONOMIA SUBTERANĂ?..... 184

1. Delimitări conceptuale..... 184
2. Cauze ale apariției şi dezvoltării economiei subterane 186
3. Consecințe şi particularități ale existenței sectorului subteran 188

MODELE MONETARE DE ESTIMARE A ECONOMIEI SUBTERANE..... 192

1. Modelul ratei monetare..... 192
2. Modelul ratei monetare modificate..... 195
3. Modelul tranzacțiilor..... 198
4. Deținerea de monedă şi fenomenul "big-bill"..... 199

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/1998 _____ 201

ARMONIZAREA MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR

CU DEZVOLTAREA SISTEMULUI ECONOMIC NAȚIONAL *203*

Capitolul 1 - CEREREA DE INFRASTRUCTURĂ A TRANSPORTURILOR DETERMINATĂ DE ACTIVITATEA ECONOMICĂ 207

1.1. Sistemul de transport şi activitatea economică 207
1.2. Relația dotare cu rețea de transport - activitate economică şi socială 210
1.3. Dotarea agenților economici cu mijloace de transport 214
1.4. Concluzii 216

Capitolul 2 - IERARHIZAREA PRIORITĂȚILOR ÎN EFECTUAREA LUCRĂRILOR DE MODERNIZARE A INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR 218

Capitolul 3 - CONSTITUIREA RESURSELOR FINANCIARE NECESARE MODERNIZĂRII REȚELEI DE TRANSPORT 223

3.1. Implicațiile particularităților cererii şi ofertei în infrastructura transporturilor asupra finanțării proiectelor 223
3.2. Finanțarea publică a modernizării infrastructurii transporturilor 226

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1998 _____ 239

CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ ECONOMICĂ ŞI DEZVOLTAREA *241*

CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ ECONOMICĂ ŞI DEZVOLTAREA 245

POTENȚIALUL CERCETĂRII 246

SISTEMUL DE CERCETARE ECONOMICĂ ŞI PARTICIPAREA LA INTERNAȚIONALIZAREA CERCETĂRII 248

DEZVOLTAREA SOCIAL-ECONOMICĂ, OBIECTIV AL CERCETĂRII 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1998 _____ 253

ROLUL INSTITUȚIILOR ÎN DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAȚIULUI RURAL *255*

INTRODUCERE 259

1. SISTEMUL INSTITUȚIONAL DE SUSȚINERE A DEZVOLTĂRII ECONOMICO - SOCIALE 261

1.1. Sistemul instituţional şi principalele sale trăsături în perioada tranziţiei la economia de piaţă 261
1.2. Instituţiile - mecanisme active pentru materializarea deciziilor de dezvoltare a comunităţilor 264

2. INSTITUŢII PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL 271

2.1. Caracteristicile economico-sociale ale parteneriatului pentru dezvoltare rurală 271
2.2. Starea structurilor instituţionale din mediul rural românesc 273
2.3. Măsuri şi acţiuni întreprinse pentru dezvoltarea parteneriatului în spaţiul rural 276
2.4. Evaluări ale acţiunilor întreprinse de organizaţii non-guvernamentale 278
2.5. Reforma instituţională 282

3. PARTENERI POTENŢIALI PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL 287

3.1. Parteneri tradiţionali 287
3.2. Parteneri şi instituţii implicate în derularea fenomenelor şi proceselor specifice perioadei actuale 290

4. DERULAREA PROGRAMELOR DE ACTIVITATE PRIN STRUCTURILE INSTITUŢIONALE DE PARTENERIAT 306

Bibliografie 309

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/1998 _____ 311

DE LA TEORIA ECONOMICĂ WALRASIANĂ LA TEORIILE ECONOMICE ACTUALE 313

INTRODUCERE 317

LÉON WALRAS ŞI TEORIA ECHILIBRULUI GENERAL (TEG) 318

CONTRIBUŢIA LUI V. PARETO LA DEZVOLTAREA TEORIEI ECHILIBRULUI ECONOMIC 327

ECHILIBRUL GENERAL 330

SISTEMUL KEYNESIAN 333

EVOLUȚIA TEORIILOR NEO-WALRASIENE ŞI POST-KEYNESISTE 337

PROBLEMATICA ECHILIBRULUI ECONOMIC 344

DE LA ECHILIBRU LA DEZECHILIBRE 351

DE LA KEYNESISM LA MONETARISM 355

RAPORTUL DINTRE TEORIA ECHILIBRULUI GENERAL
ŞI TEORIA BUNĂSTĂRII 361

TEORIA ECHILIBRELOR NON-WALRASIENE 365

CONCLUZII 371

BIBLIOGRAFIE 374

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/1998 _____ 377

Eveniment - LANSAREA OFICIALĂ A "RAPORTULUI NAȚIONAL AL DEZVOLTĂRII UMANE" - ediția 1998 ..... *379*

COMUNICAT DE PRESĂ AL REPREZENTANȚEI P.N.U.D. LA BUCUREŞTI CU PRIVIRE LA "RAPORTUL NAȚIONAL AL DEZVOLTĂRII UMANE" - EDIȚIA 1998 - 383

MESAJUL DOMNULUI EMIL CONSTANTINESCU, PREŞEDINTELE ROMÂNIEI 385

ALOCUȚIUNEA DOAMNEI LEUEEN MILLER, REPREZENTANT REZIDENT AL PROGRAMULUI NAȚIUNILOR UNITE PENTRU DEZVOLTARE 387

ALOCUȚIUNEA DOMNULUI CONSTANTIN IONETE, DIRECTOR GENERAL AL INCE 390

ALOCUȚIUNEA DOMNULUI VICTOR DINCULESCU, PREŞEDINTE AL COMISIEI NAȚIONALE PENTRU STATISTICĂ 392

Cuprinsul "Raportului național al dezvoltării umane în România - 1998" 393

Colectivul de elaborare al "Raportului Național al Dezvoltării Umane" - ediția 1998 395

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1998 _____ 397

STADIUL ACTUAL ŞI PROPUNERI DE DEZVOLTARE A INDUSTRIEI ÎN TERITORIUL ZONAL RIVERAN DUNĂRII *399*

INTRODUCERE 403

Capitolul 1: PREMISE ŞI COORDONATE ALE POLITICILOR INDUSTRIALE LA NIVEL REGIONAL 404

1.1. Politici industriale - experiența Uniunii Europene 404
1.2. Politici industriale regionale aplicabile în România 406

Capitolul 2: CARACTERIZAREA GENERALĂ A JUDEȚELOR RIVERANE DUNĂRII ŞI CRITERII DE GRUPARE 409

2.1. Caracterizare generală a județelor riverane Dunării 409
2.2. Criterii de grupare a județelor riverane Dunării 413

Capitolul 3: PRIORITĂȚI ÎN RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI LA NIVEL REGIONAL. IMPORTANȚA ŞI ROLUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII (I.M.M.) 420

3.1. Strategii de privatizare şi restructurare la nivel regional 420
3.2. Rolul şi importanța I.M.M. În restructurarea industrială 422
3.3. Situația întreprinderilor mici şi mijlocii la nivelul teritoriului zonal riveran Dunării 425

CAPITOLUL 4. TENDINȚE ÎN PROFILAREA INDUSTRIEI LA NIVEL ZONAL 432

BIBLIOGRAFIE 436

PROBLEME ECONOMICE NR. 38-39/1998 _____ 437

STIMULAREA CONSTITUIRII ŞI FUNCȚIONĂRII IMM ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ACESTORA ÎN ECONOMIA EUROPEANĂ *439*

COORDONATE FAVORABILE ALE DEZVOLTĂRII IMM ÎN ECONOMIA EUROPEANĂ 443

1. În Uniunea Europeană 444

1.1. Instituțiile Uniunii Europene implicate în politica dezvoltării IMM 444
1.2. Programe comunitare specifice IMM 447

2. ÎN ROMÂNIA 489
2.1. Cadrul instituțional 490
2.2. Cadrul legislativ 495
2.3. Programul PHARE în perioada 1993-1995 498
BIBLIOGRAFIE 514

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1998 _____ 517

COSTUL FORȚEI DE MUNCĂ DIN PERSPECTIVA PREGĂTIRII PENTRU ADERAREA LA UE. EVOLUȚII. DECALAJE 519

1. DE LA CONCEPTUL DE COST AL FORȚEI DE MUNCĂ LA CEL DE COST AL MUNCII 525

2. COSTUL MUNCII. DIMENSIUNI. EVOLUȚII 531
2.1. Costul unitar al muncii 532
2.2 Costul muncii-element al costului de producție 543

3. Structura costului muncii 546
3.1. Principalele componente ale costului muncii 546
3.2. Deplasări structurale 548
3.3. Structura analitică a costului muncii. Evoluții. Tendința 550

4. COSTUL MUNCII - FACTOR DE AJUSTARE A PERFORMANȚELOR 563
4.1. Interdependența dintre costul muncii şi productivitate 563
4.2. Costul mediu al muncii şi rata şomajului 568

5. EVOLUȚII ALE COMPONENTELOR COSTULUI MUNCII. CARACTERISTICI. FORME. EFECTE 573
5.1. Evoluții ale plăților pentru muncă 575
5.2. Optimizarea mărimii şi conținutului componentei sociale a costului muncii576
5.3. Diminuarea fiscalității veniturilor individuale din muncă 581
5.4. Conversia parțială a costului nesalarial în cost pentru muncă 582
5.5. Expansiunea formulelor flexibile de remunerare a factorului munca 583

6. RESTRICȚII ÎN EVOLUȚIA COSTULUI MUNCII ÎN ROMÂNIA DIN PERSPECTIVA PREGĂTIRII ECONOMIEI PENTRU INTEGRARE 585

BIBLIOGRAFIE 591

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/1998 _____ 593

RESTRUCTURAREA ŞI PRIVATIZAREA ÎN ROMÂNIA (1998) *595*

1. CADRUL INSTITUŢIONAL ŞI LEGISLATIV 599

2. CORPORATIZAREA REGIILOR AUTONOME ÎN SOCIETĂŢI COMERCIALE-POTENŢIAL DE RESTRUCTURARE ŞI PRIVATIZARE 602

2.1. Restructurarea într-o manieră fermă 602
2.2. Principalele dificultăţi ale restructurării şi relansării producţiei 604

3. MECANISME DE RESTRUCTURARE ŞI PRIVATIZARE 605

3.1. Reducerea blocajului financiar şi a pierderilor în economie - factor propulsor al restructurării şi privatizării 605
3.2. Privatizare prin bursa de valori şi RASDAQ 606
3.3. Facilităţile privatizării, investiţiilor directe şi restructurării 607

4. REZULTATE PRELIMINARE (PRIVATIZAREA ÎN 1997) 610

5. PROGRAMUL DE PRIVATIZARE ÎN ANUL 1998 615

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/1998 _____ 617

MANAGEMENTUL ŞI REFORMA ECONOMICĂ *619*

ROLUL ŞI CÂMPUL DE ACŢIUNE AL MANAGEMENTULUI 623

BLOCAJUL MANAGERIAL 628

Conţinutul şi forme de manifestare 628
Cauzele principale ale blocajului managerial 629
Distrugerea rapidă şi nepregătită şi a structurilor de strategie 631
Abandonarea sistemului de planificare 632
Lipsa de strategii şi politici coerente, realiste şi eficiente 635
Pulverizarea răspunderii 635
Blocaje între managementul macro şi microeconomic 637

EFECTE ALE BLOCAJULUI MANAGERIAL 640

CERINȚE ŞI POSIBILITĂȚI DE DEPĂŞIRE A BLOCAJULUI MANAGERIAL 645

Ridicarea pregătirii profesionale şi selecționarea riguroasă a managerilor 645

Elaborarea şi adoptarea statutului managerului 647

Abordarea sistemică a problemelor manageriale 647

Elaborarea de strategii, politici şi programe coerente şi realiste de restructurare şi dezvoltare economică durabilă 648

Sporirea autorității managementului guvernamental 649

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/1998 _____ 651

MECANISMUL FISCAL PARTICULARITĂȚI ŞI INCIDENȚE ASUPRA RESTRUCTURĂRII 653

1. CONȚINUTUL, OBIECTIVELE ŞI IMPORTANȚA FISCALITĂȚII 657

1.1. Precizări şi delimitări teoretico-conceptuale 657

1.2. Fiscalitatea – instrument de realizare a politicii economice 660

2. PARTICULARITĂȚI ŞI ACCENTE PRIVIND MECANISMUL FISCAL ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN TRANZIȚIE 668

3. IMPACTUL FISCALITĂȚII ASUPRA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE AL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE ŞI A ACTIVITĂȚII ECONOMICE A ACESTORA 698

4. REMODELAREA SISTEMULUI FISCAL - CONDIȚIE A RELANSĂRII ACTIVITĂȚII ECONOMICE ŞI IMPULSIONĂRII PROCESULUI DE RESTRUCTURARE 714

Bibliografie selectivă 722

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1998 _____ 725

PROTECȚIA SOCIALĂ A ŞOMERILOR 727

1. PROTECȚIA SOCIALĂ A ŞOMERILOR ÎN ȚĂRILE UNIUNII EUROPENE 731

1.1. Sisteme de protecție a şomerilor în țările Uniunii Europene 731

1.2. Similitudini şi diferenţe între sistemele de protecţie socială a şomerilor din ţările Uniunii Europene 743
1.3. Cheltuielile cu protecţia socială a şomerilor 750

2. PROTECŢIA SOCIALĂ A ŞOMERILOR ÎN ROMÂNIA 755

2.1. Evoluţia şomajului în România 755
2.2. Organisme cu atribuţii în domeniul protecţiei sociale a şomerilor 758
2.3. Prestaţii de protecţie socială a şomerilor 761
2.4.Surse de finanţare a prestaţiilor de protecţie socială a şomerilor 766
2.5. Cheltuieli cu protecţia socială a şomerilor 769
2.6. Eficienţa măsurilor de protecţie socială a şomerilor 773

Concluzii 784

BIBLIOGRAFIE 785

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1998 _____ 787

DEZVOLTAREA REGIONALĂ ŞI UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ 789

1. CONCEPTUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ. EVOLUŢII. NUANŢĂRI 793

1.1. Scurtă incursiune istorică 793
1.2 Factori ai dezvoltării regionale în contextul globalizării fluxurilor economico-financiare 796

2. INTEGRAREA, DEZVOLTAREA TERITORIALĂ ŞI UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE 799

3.POLITICI REGIONALE ALE UNIUNII EUROPENE 806

3.1. Cadrul instituţional 806
3.2. Iniţiativa locală - factor de susţinere a ocupării forţei de muncă 814

4. DISPARITĂŢI REGIONALE ÎN UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA 818

4.1. Consideraţii preliminare 818
4.2. Un nou cadru al dezvoltării regionale 820

5. DIRECȚII DE ACȚIUNE 827

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1998 _____ 673

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ în anul 1998 719

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ în anul 1998 841

I. Analele Institutului Național de Cercetări Economice, nr. 1, 2-3, 4-5, 6/1998 846

II. Studii şi cercetări economice, nr. 1, 2, 3-4, 5-6-7, 8-9, 10-11, 12/1998 846

III. Probleme economice, nr. 1, 2, 3-4, 5, 6, 7, 8-9, 10-11, 12, 13, 14-15, 16, 17, 18-19, 20, 21-22, 23-24, 25, 26, 27, 28-29, 30, 31, 32, 33, 34-35, 36, 37, 38-39, 40, 41, 42, 43-44, 45, 46, 47/1998 847

IV. Romanian Economic Research Observer, nr. 1, 2, 3-4, 5, 6-7, 8, 9, 10, 11-12/1998 851

V. Alte lucrări ale institutelor 852

VI. Lucrări publicate în regim editorial prin editura EXPERT 852

INDEX DE AUTORI _____ 854

Volumul XLIX

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1999 _____ 1

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1998 ..... *3*

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 7

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENȚĂ DE SPECIALITATE 11

III. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE 14

IV. RELAŢII INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ECONOMICE 15

V. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 16

VI. ACTIVITATEA DE DOCTORAT ŞI DE PERFECŢIONARE PROFESIONALĂ 17

Anexă 18

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1999 27

POATE ROMÂNIA SĂ REZOLVE PROBLEMA ZAHĂRULUI FOLOSIND MATERIE PRIMĂ PROPRIE? *29*

1. NECESITATE ŞI OBIECTIVE 34

2. PRĂBUŞIREA PRODUCŢIEI DE SFECLĂ DE ZAHĂR DUPĂ 1989 36

2.1. Evoluţiile tendenţiale de ansamblu ale producţiei 36

2.2. Evoluţia sectorului privat în producţia naţională 39

3. DETERIORAREA PRODUCŢIEI ŞI A CONSUMULUI DE ZAHĂR DUPĂ 1989 41

4. ZAHĂRUL ÎN COMERŢUL EXTERIOR AL ROMÂNIEI (1989-1997) 43

4.1. Indicatorii importului şi exportului de zahăr 43

4.2. Noul regim vamal al importurilor 44

5. PIAŢA ŞI POLITICILE ZAHĂRULUI 48

5.1. Cerere, ofertă, preţ - forţe fundamentale ale pieţei 48

5.2. Indicatorii definitorii ai pieţei zahărului în România 49

5.3. Liberalism şi protecţionism în organizarea şi funcţionarea pieţei zahărului 51

5.4. Preţul de producţie al zahărului românesc şi raporturile sale cu preţul internaţional 59

6. DECALAJELE ECONOMICE EXISTENTE. AMPLOARE ŞI TENDINŢE 62

6.1. Decalajele iniţiale şi nivelul lor din 1985-1989 62

6.2. Decalajele în perioada de tranziţie 68

7. CONCEPTUL NECESAR ROMÂNIEI ÎN SOLUȚIONAREA PROBLEMEI ZAHĂRULUI 72

7.1. Parametrii definitorii ai conceptului 72
7.2. Condiții şi direcții de acțiune 74

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1999 _____ 79

REALIZĂRI ŞI PERSPECTIVE ALE REFORMEI SISTEMULUI FISCAL ÎN ROMÂNIA ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ. DESCENTRALIZAREA BUGETARĂ..... 81

PREAMBUL 85

Capitolul I - BUGETELE LOCALE ŞI FINANȚELE PUBLICE LOCALE 86

1.1. Realități în domeniul bugetelor locale 86
1.2. Perspective ale sistemului finanțelor locale 89
1.3. Sectorul public şi dimensiunea sa managerială în contextul tranziției 90

Capitolul II - CONSTITUIREA ŞI GESTIONAREA BUGETELOR LOCALE ... 97

2.1. Principiile administrației publice locale 97
2.2. Veniturile şi cheltuielile administrației publice locale 100
2.3. Gestiunea financiară a colectivităților locale 105
2.4. Aspecte privind impozitul local 109

Capitolul III - DESCENTRALIZAREA BUGETARĂ 112

3.1. Considerații privind locul şi rolul bugetelor locale în România 112
3.2. Finanțele locale ale țărilor europene cu economie de piață dezvoltată 119
3.3. Organizarea administrativă şi finanțele locale în țări cu economie în tranziție 124

Capitolul IV - FINANȚAREA ADMINISTRAȚIILOR PUBLICE LOCALE 140

4.1. Organizarea administrațiilor publice locale 140
4.2. Sursele de venituri ale bugetelor locale 142
4.3. Surse de venituri ale municipiului Bucureşti 147

CONCLUZII ŞI PROPUNERI 151

Mutații în ceea ce priveşte controlul federal asupra cheltuielilor locale 155

Intermediarii regionali 156

BIBLIOGRAFIE 164

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6/1999 _____ 165

COMPORTAMENTUL ECONOMIC ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE DIN ROMÂNIA 167

INTRODUCERE 171

Capitolul 1. MOBILUL ACTIVITĂȚII ANTREPRENORIALE ŞI MIJLOCUL LUI DE REALIZARE 174

1.1 Mizeria reformei: pauperizarea populației 174
1.2 Renaşterea individualismului 180
1.3 Familismul - comportament economic 198

Capitolul 2 - COMPORTAMENTUL DE PRODUCȚIE 226

2.1. Evoluția producției 226
2.2. Dimensiunea şi comportamentul firmei 232
2.3. Consecința unui comportament constrâns: formarea arieratelor 239
2.4. Întreruperea producției prin conflicte colective de muncă 244

Capitolul 3 - COMPORTAMENTUL DE REPARTIȚIE 246

3.1. Societățile şi cvasisocietățile nefinanciare 250
3.2. Gospodăriile populației 251
3.3. Administrația publică 252

Capitolul 4 - COMPORTAMENTUL DE SCHIMB 254

4.1. Comportamentul de schimb intern 254
4.2. Comportamentul de schimb extern 259

Capitolul 5 - COMPORTAMENTUL DE CONSUM 266

5.1. Nivelul consumului 266
5.2. Substituția în consum alimentar 268
5.3. Consumul de bunuri de folosință îndelungată 270
5.4. Consumul de servicii 271

Capitolul 6 - COMPORTAMENTUL DE ECONOMISIRE,

ACUMULARE ŞI INVESTIŢIE 273
6.1. Ansamblul economiei 273
6.2. Societăţi şi cvasisocietăţi nefinanciare 274
6.3. Gospodăriile populaţiei 275

Capitolul 7 - COMPORTAMENTUL ECONOMIC ŞI ROLUL STATULUI 277

7.1. Responsabilitatea statului 277
7.2. Aparatul de stat 281

Bibliografie 283

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1999 285

PARTICULARITĂŢI ALE CERERII ŞI OFERTEI DE MĂRFURI ÎN SPAŢIUL RURAL ROMÂNESC 287

Capitolul 1 - CONVERSIA NECESITĂŢILOR DE CONSUM ALE POPULAŢIEI RURALE SUB IMPACTUL RESTRUCTURĂRILOR ECONOMICE ACTUALE 291

1.1. Necesităţile de consum alimentar în condiţiile socio-economice actuale 293
1.2. Influenţa proprietăţii funciare asupra necesităţilor de consum nealimentar 300
1.3. Serviciile în mediul rural 304
1.4. Tendinţe şi mutaţii posibile în structura necesităţilor de consum ale populaţiei rurale 305

Capitolul 2 - PARTICULARITĂŢILE OFERTEI DE MĂRFURI ŞI SERVICII DIN MEDIUL RURAL 308

2.1. Oferta industriei în aprovizionarea zonei rurale 308
2.2. Cooperaţia de consum, ca agent ofertant în mediul rural 311
2.3. Oferta agenţilor economici privaţi 314

Capitolul 3 - PERSPECTIVA SCHIMBĂRII STRUCTURII SORTIMENTALE A CERERII DE MĂRFURI ŞI SERVICII ÎN MEDIUL RURAL 317

3.1. Modificări ale cererii de produse agroalimentare în condiţiile dezvoltării gospodăriilor ţărăneşti şi fermelor familiale 317

3.2. Creşterea cererii de resurse materiale pentru agricultura particulară 321
3.3. Schimbări de atitudine în asigurarea confortului familial la sate 323

Bibliografie 326

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1999 _____ 327

ÎNTREPRINDERILE MICI ŞI MIJLOCII SFIDEAZĂ VIITORUL 329

INTRODUCERE 333

1. ÎNTREPRINDERILE MICI ŞI MIJLOCII – CARACTERISTICI GENERALE 335

1.1. Conceptul de întreprindere mică şi mijlocie 335
1.2. Caracteristici generale ale activității IMM 336
1.3. Tendințe recente în evoluția sectorului IMM 337

2. EVOLUȚIA IMM ÎN ȚĂRILE VEST-EUROPENE 340

2.1. Prezentare generală 340
2.2. Situația pe țări 340

3. EVOLUȚIA IMM ÎN ȚĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 346

3.1. Prezentare generală 346
3.2. Situația pe țări 346

4. EVOLUȚIA IMM ÎN ROMÂNIA 350

4.1 Caracteristici actuale ale activității IMM 350
4.2. Strategii propuse pentru sectorul IMM 355

5. SPRIJINUL FINANCIAR ACTUAL ACORDAT SECTORULUI IMM DIN ROMÂNIA 365

CONCLUZII SUMARE 373

ANEXE 374

Bibliografie 388

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/1999 _____395

MANAGEMENTUL SOCIETĂŢILOR COMERCIALE PE ACŢIUNI ÎN CONDIŢIILE DEZVOLTĂRII ACŢIONARIATULUI ŞI A PIEŢEI BURSIERE 397

CUVÂNT INTRODUCTIV 401

Capitolul 1 - TENDINŢE ALE ORGANIZĂRII BURSELOR DE VALORI MOBILIARE, IMPLICAŢII ASUPRA MANAGEMENTULUI SOCIETĂŢILOR COMERCIALE 402

1.1. Perfecţionarea organizării burselor de valori mobiliare din ţările dezvoltate, facilităţi oferite societăţilor comerciale în vederea atragerii acestora pe piaţa bursieră 402

1.2. Preocupări privind organizarea pieţei bursiere din ţara noastră 409

1.3. Cerinţe revenite managementului societăţilor comerciale în condiţiile cotării la bursă 417

Capitolul 2 - MODIFICĂRI ÎN STRUCTURA ACŢIONARIATULUI, IMPLICAŢII ASUPRA MANAGEMENTULUI SOCIETĂŢILOR COMERCIALE ŞI A RELAŢIILOR ACESTUIA CU PROPRIETARII 423

2.1. Abordări moderne în teoria guvernării întreprinderii 423

2.2. Tendinţe ale schimbării structurii acţionariatului 428

2.3. Separarea funcţiilor de proprietate, conducere şi de control - realitate a întreprinderilor mari înscrise la bursă 431

2.4. Consiliul de administraţie - loc de armonizare a intereselor managerilor şi acţionarilor 437

2.5. Structura acţionariatului şi managementul societăţilor comerciale cotate la bursă din ţara noastră 442

2.6. Tendinţe ale reformării guvernării întreprinderii în condiţiile modificării structurii acţionariatului 452

ANEXE 464

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11-12/1999 _____481

CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE 483

CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE 487

Introducere 487
Evoluția conjuncturii pe plan mondial 487
Prognoza de bază 489
Aspecte de politică economică 496
Politica economică pentru stimularea înviorării 497
Dezbaterea asupra regimului de curs de schimb practicat în economiile în dezvoltare 500
Incertitudini şi riscuri ale prognozei 501

AMERICA DE NORD 504

UNIUNEA EUROPEANA 510

ECONOMIILE ÎN TRANZIȚIE 516

BULGARIA 525

Tendințe actuale 525
Previziuni 526

CEHIA 527

Tendințe recente 527
Perspective 529

CROAȚIA 531

Prognoze 533

POLONIA 535

Tendințe actuale 535
Previziuni 536

RUSIA 539

Considerente fiscale 540

SLOVACIA 542

Tendințe recente 542
Prognoze 543

SLOVENIA 545

Evoluții recente 545

Prognoze 546

JAPONIA 548

AFRICA 551

Prognoze pentru 1999-2004 553
Şansele dezvoltării Africii 557
Perspectivele de dezvoltare pentru 1999 şi pe termen mediu 561

ASIA DE VEST 562

Israel 564
Turcia 566

ANALIZA EVOLUȚIEI MACROECONOMICE A REGIUNII ASIA-PACIFIC 569

AMERICA LATINĂ ŞI CARAIBE 576

CONCLUZIILE PRIMULUI RAPORT AL SECRETARIATULUI OMC PRIVIND EVOLUȚIA COMERȚULUI INTERNAȚIONAL 582

Principalele caracteristici ale comerțului mondial în 1998 583
Repercusiuni ale scăderii prețurilor produselor primare 590
Perspectivele comerțului mondial în 1999 591

PREȚURILE MĂRFURILOR: CICLURI LA NIVEL MONDIAL ŞI TENDINȚE PE TERMEN LUNG 595

Efectele crizei asiatice şi ale recesiunii din Japonia 596
Indicii de prețuri oferiți de Fondul Monetar Internațional 596
Tendințele pe termen lung 596
Metale neferoase 597

INDEX DE AUTORI 600

Volumul L

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1999 1

SALARIUL MINIM – instrument de combatere a sărăciei 3

PREAMBUL 7

Formele şi sfera de acţiune a salariului minim 8

Funcţiile salariului minim 10

Modalităţi şi criterii de stabilire a salariului minim 13

Revizuirea salariului minim 22

Salariul minim în România 23

BIBLIOGRAFIE 30

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3/1999 _____ 33

MUTAŢII ÎN TURISMUL ROMÂNESC *35*

1. LOCUL OFERTEI ROMÂNEŞTI DE TURISM ÎN EUROPA 39

2. PRODUSE TURISTICE ROMÂNEŞTI 40

2.1. Vacanţe pe litoralul Mării Negre 40
2.2. Cură balneară 45
2.3. Turism montan 49
2.4. Turism cultural 54
2.5. Turism de week-end 58
2.6. Turism de afaceri şi congrese 61
2.7. Turism deltaic 64

3. STRUCTURI TURISTICE 67

3.1. Structuri turistice de primire 67
3.2. Reţeaua de alimentaţie publică 72
3.3. Agrementul 73

4. INFRASTRUCTURA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR 78

4.1. Reţeaua rutieră 78
4.2. Reţeaua feroviară 80
4.3. Reţeaua de transport aerian 82
4.4. Reţeaua de transport fluvial şi maritim 82
4.5. Reţeaua serviciilor de comunicaţii 83

5. CEREREA TURISTICĂ – MUTAȚII 84
5.1. Evoluția circulației turistice 86
5.2. Piețe externe emitente de turişti pentru România 88
5.3. Circulația turistică în principalele zone ale țării 91
5.4. Excursii externe cu turişti români 94
5.5. Turismul intern al țării noastre 95
5.6. Turismul intern în activitățile touroperatorilor români 96

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1999 _____ 97

BĂTRÂNII. SEGMENT AL POPULAȚIEI DEFAVORIZATE. ANCHETĂ LA NIVELUL CAPITALEI *99*

CUVÂNT ÎNAINTE 103

Capitolul I. STRUCTURA EŞANTIONULUI LUAT ÎN ANALIZĂ 104

Capitolul II. CARACTERISTICI ALE VIEȚII POPULAȚIEI VÂRSTNICE DIN BUCUREŞTI 109
1. Limitele suportului economic 109
2 .Starea sănătății - una din problemele grave ale persoanelor de vârstă înaintată115
3. Timpul liber - spațiul temporal nediversificat 116
4. Răspunsuri concludente 117

Capitolul III. SITUAȚIA BĂTRÂNILOR INTERNAȚI ÎN CĂMINE 119
1. Premise ale analizei 119
2. Aprecieri asupra condițiilor de viață din cămine 120
3. Relațiile interumane 122
4. Răspunsuri de sinteză 122

CONCLUZII DE ANSAMBLU 124

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1999 _____ 139

SUPRAVEGHEREA PRUDENȚIALĂ EXERCITATĂ DE BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI ASUPRA UNEI BĂNCI *141*

INTRODUCERE 145

Capitolul I - ACTIVITATEA DE AUTORIZARE A CONSTITUIRII DE NOI SOCIETĂȚI BANCARE 146

Capitolul II - REGLEMENTAREA PRUDENȚIALĂ A ACTIVITĂȚII BANCARE 151

Capitolul III - SUPRAVEGHEREA PRUDENTIALĂ 162

Capitolul IV - ANALIZA UNUI STUDIU DE CAZ CONCLUZII SI PROPUNERI 165

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 168

PROBLEME ECONOMICE NR. 6-7/1999 _____ 179

AJUSTĂRI STRUCTURALE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN STRUCTURILE ECONOMICE ALE UNIUNII EUROPENE 181

INTRODUCERE 185

Capitolul 1 - EXPERIENȚA ALTOR ȚĂRI PRIVIND RESTRUCTURAREA INDUSTRIILOR EXTRACTIVE, ENERGETICE ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ 186

1.1. Industria extractivă a gazelor naturale 187
1.2. Industria extractivă şi de rafinare a petrolului 192
1.3. Industria extractivă a cărbunelui 195
1.4. Producția şi distribuția energiei electrice şi termice 197
1.5. Industria siderurgică, metalurgie şi metalurgie neferoasă 199
1.6. Industria cimentului şi a materialelor de construcții 204
1.7. Industria de prelucrare a lemnului 205
1.8. Industria de textile şi produse textile 207
1.9. Industria de pielărie, tăbăcărie, finisare, încălțăminte 208

Capitolul 2 - STADIUL REFORMEI ECONOMICE ÎN SECTOARELE EXTRACTIV ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN U.E. 211

2.1. Situația industriei extractive a gazelor naturale din România 211
2.2. Situația industriei extractive şi de rafinare a petrolului din România 214
2.3. Industria extractivă a cărbunelui; producerea şi distribuția energiei electrice 216

2.4. Stadiul reformei economice în sectorul metalurgiei neferoase 224
2.5. Stadiul reformei economice în sectorul siderurgic 228
2.6. Evoluția reformei economice în industria cimentului şi a materialelor de construcții 232
2.7. Stadiul reformei economice în sectoarele prelucrării primare a resurselor regenerabile 235

Capitolul 3 - RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ŞI COMPETITIVITATEA PRODUSELOR INDUSTRIALE 243

3.1. Evoluția producției industriale româneşti în perioada 1989-1997 244
3.2. Competitivitatea produselor industriale româneşti şi specializarea acestora pe piața externă 250
3.3. Competitivitatea produselor industriale în funcție de criteriul VAB şi de criteriul consumului energetic 254
3.4. Influența restructurării industriei de prelucrare primară asupra competitivității produselor manufacturate 259

CONCLUZII FINALE 270

ANEXE 273

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1999 _____ 277

CONTRIBUȚII PRIVIND DETERMINAREA RENTEI FUNCIARE ÎN AGRICULTURĂ 279

CUPRINSUL ANALITIC AL TEZEI 284

INTRODUCERE 289

PRINCIPALELE REZULTATE ALE CERCETĂRII 292

ELEMENTE ORIGINALE PROMOVATE ÎN TEZA 299

1. Determinarea rentei funciare prin metoda valorii reale 299

1.1. Determinarea rentei diferențiale I 303
1.2. Determinarea rentei diferențiale II 305
1.3. Determinarea rentei funciare a patrimoniului funciar arabil al României 310

2. Posibilități de îmbunătățire a evidenței calitative a terenurilor 310

3. Modalităţi operative de evaluare a terenurilor 314

3.1. Determinarea valorii pământului pe baza fundamentării valorii unui punct bonitare 314

3.2. Determinarea valorii terenului pe baza valorii de randament a pământului 319

3.3. Determinarea valorii terenului pe baza rentei funciare 320

CONCLUZII FINALE 322

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ 325

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1999 _____ 341

MUTAŢII PREVIZIBILE ÎN VIAŢA ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ A POPULAŢIEI RURALE 343

1. RESTRUCTURAREA ECONOMICĂ RURALĂ ÎN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 347

2. FENOMENE ACTUALE DEMOSOCIALE ÎN RÂNDUL POPULAŢIEI RURALE 352

3. INFLUENŢA APLICĂRII LEGII FONDULUI FUNCIAR ÎN REVITALIZAREA SOCIOECONOMICĂ A SATULUI ROMÂNESC 357

4. IMPACTUL CREŞTERII DISPONIBILITĂŢILOR BĂNEŞTI ALE POPULAŢIEI RURALE ASUPRA CERERII DE MĂRFURI ŞI SERVICII 361

5. MUTAŢII POSIBILE PSIHOSOCIALE ÎN MEDIUL RURAL SUB INFLUENŢA DEZVOLTĂRII AGROTURISMULUI 363

6. REFLECTAREA TRADIŢIILOR, OBICEIURILOR ŞI OBIŞNUINŢELOR RURALE ÎN NECESITĂŢILE DE PRODUSE ŞI SERVICII 365

Bibliografie 368

PROBLEME ECONOMICE NR. 10-11/1999 _____ 369

ROLUL COMERŢULUI EXTERIOR ÎN CREŞTEREA ECONOMICĂ 371

1. FUNDAMENTELE TEORETICE ALE UNEI CREŞTERI BAZATE PE COMERŢUL EXTERIOR 375

1.1. Rolul comerţului exterior în cadrul unei teorii a creşterii economice bazate pe stimularea cererii 375
1.2. Modelul neoclasic al creşterii economice 381
1.3. Creşterea endogenă în prezenţa comerţului internaţional 382
1.4. Diferenţa de productivitate şi beneficiul social asociate sectorului exportator 397

2. POLITICA COMERCIALĂ - INSTRUMENT AL STRATEGIILOR DE CREŞTERE ECONOMICĂ 400

2.1. Abordări clasice ale strategiilor de creştere bazate pe comerţul exterior: substituirea importurilor şi promovarea exporturilor 400
2.2. Implicaţiile noilor modele de creştere pentru politica economică 405

3. ROLUL COMERŢULUI EXTERIOR ÎN CREŞTEREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI 410

3.1. Relaţia comerţ exterior- creştere economică după 1989 414
3.2. O analiză a rolului comerţului exterior în creşterea economică pe termen lung a României 422

Bibliografie 439

PROBLEME ECONOMICE NR. 12-13/1999 _____ 443

PSIHOLOGIA CRIZELOR. ANALIZA CRIZEI DE ÎNCREDERE 445

INTRODUCERE 449

PARTEA I - Orizont teoretic 452

1. Principalele teze şi idei 452
2. Epoca în care trăim 457
3. Paradoxul schimbărilor sociale 462

PARTEA A II-A - Psihosociologia crizei 470

1. Particularităţile debutului tranziţiei - efecte psihosociale pe termen lung - 470
2. Criza economică. Resorturile şi efectele ei psihologice şi psihosociale 478
3. Determinări psihologice şi psihosociale ale crizelor politice 485

PARTEA a III-a - ÎNCREDEREA - NEÎNCREDEREA ÎN SISTEMUL RELAŢIILOR SOCIALE 498

1. Un cuplu categorial esenţial 498
2. Instituţionalizarea 503
3. Rolul determinativ al factorilor psihosociali 507

Bibliografie selectivă 511

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/1999 _____ 513

PIAŢA DE CAPITAL ŞI GUVERNAREA CORPORATIVĂ 515

1. ROLUL GUVERNĂRII CORPORATIVE ÎN FUNCŢIONAREA PIEŢEI DE CAPITAL 519

1.1. Piaţa de capital şi restructurarea 522
1.2. Subcapitalizarea – caracteristică a întreprinderilor româneşti 527
1.3. Incidenţa pieţei de capital asupra restructurării economiei 534

2. INSTITUŢII ALE PIEŢEI DE CAPITAL 556

3. INSTRUMENTE ŞI MECANISME ALE PIEŢEI DE CAPITAL 569

4. DISFUNCŢIONALITĂŢI MANIFESTATE PE PIAŢA ROMÂNEASCĂ DE CAPITAL ŞI CĂI DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A FUNCŢIONĂRII EI 582

4.1. Disfuncţionalităţi 582
4.2. Căi de îmbunătăţire a funcţionării pieţei de capital 588

PROBLEME ECONOMICE NR. 16-17/1999 _____ 593

AJUSTĂRI ALE POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI LA RIGORILE COMUNITARE 595

INTRODUCERE 599

Capitolul 1: INDUSTRIA ZAHĂRULUI 600

1.1. Rigorile comunitare legate de producţia şi comerţul cu zahăr 600
1.2. Strategia de politică sectorială 608
Bibliografie selectivă 608

Capitolul 2: INDUSTRIA ULEIULUI 610
2.1. Reglementări derivate din perspectiva aderării la U.E. 610
2.2. Evoluția comerțului României cu grăsimi animale şi vegetale 613
Bibliografie selectivă 616

Capitolul 3: SECTORUL VITICOL 617
3.1. Situația actuală a sectorului viti-vinicol din Uniunea Europeană 617
3.2. Fiscalitatea în sectorul vinului 620
3.3. Politica comunitară şi reforma în sectorul vinului 621
3.4. Balanța comerțului cu vin a României 623
Bibliografie selectivă 626

Capitolul 4: SECTORUL LAPTELUI 628
4.1. Politica Comunitară în sectorul laptelui 628
4.2. Coordonate ale restructurării sectorului laptelui din România în vederea aderării la Uniunea Europeană 632
4.3. Comerțul exterior cu produse lactate al României 636
Bibliografie selectivă 639

Capitolul 5: ANGAJAMENTELE ROMÂNIEI ÎN CADRUL OMC: PROBLEME PRIVIND ADERAREA LA U.E. 640

Bibliografie selectivă 646

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19/1999 _____ 647

MARKETINGUL ECOLOGIC - CONCEPTE, PRACTICI ŞI OPORTUNITĂȚI DE PIAȚĂ – Partea I – *649*

CUVÂNT ÎNAINTE 653

1. DEFINIȚIE ŞI CONCEPT 656
1.1. De la marketing, la marketing ecologic 656

2. STRATEGIA ŞI PROGRAMUL DE ACȚIUNE 662
2.1. Mixul de marketing ecologic 662
2.2. Ciclul de viață al produsului şi impactul asupra activității de marketing ecologic. 672
2.3. Marketing ecologic internațional 675

3. PIAȚA MONDIALĂ A BUNURILOR ŞI SERVICIILOR ECOLOGICE, SEGMENT IMPORTANT AL MARKETINGULUI 682

4. POSIBILITĂȚILE ŞI DIFICULTĂȚILE ÎN ACTIVITATEA DE ECOMARKETING ÎN ROMÂNIA 694

BIBLIOGRAFIE 702

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21/1999 _____ 705

MARKETINGUL ECOLOGIC - CONCEPTE, PRACTICI ŞI OPORTUNITĂȚI DE PIAȚĂ – Partea a II-a *707*

1. ORGANIZAȚII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ CU INFLUENȚĂ ASUPRA PROMOVĂRII PIEȚEI PRODUSELOR ECOLOGICE 711

2. CADRUL FAVORABIL UNEI PIEȚE A PRODUSELOR ECOLOGICE 713

3. INSTRUMENTE PENTRU PROMOVAREA PRODUSELOR ECOLOGICE 720

3.1. Marcarea de mediu 720
3.2. Auditul de mediu 729
3.3. Standarde şi norme ecologice 731
3.4. Alte înțelegeri voluntare 737

4. OPORTUNITĂȚI PENTRU MARKETINGUL ECOLOGIC ÎN ROMÂNIA 739

4.1. Industria românească şi cerințele de mediu tipice reglementărilor din Uniunea Europeană 739
4.2. Agenda 2000: puncte de vedere ale Comisiei U.E. În legătură cu solicitarea României de aderare la Uniunea Europeană; incidență cu promovarea produselor ecologice 747
4.3. Căi de acțiune pentru promovarea produselor ecologice în România, oportunități pentru export pe piețele U.E. 749
4.4. Concluzii 751

BIBLIOGRAFIE 752

INDEX DE AUTORI _____ 754

Volumul LI

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/1999 _____ 1

PROFITABILITATEA ŞI DIMENSIUNEA ÎNTREPRINDERILOR ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI 3

1. ROLUL ÎNTREPRINDERILOR MARI ŞI EFICIENȚA ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI 7

2. REPARTIZAREA PROFITULUI ŞI A PIERDERILOR PE SECTOARE 9

2.1. Profitul 9

2.2. Pierderile 13

2.3. Analiza pe sectoare a raportului profit/pierderi 16

3. EFICIENȚA ECONOMICĂ ÎN SECTORUL PRIVAT, MIXT ŞI DE STAT ... 20

4. EFICIENȚA ECONOMICĂ REGIONALĂ 24

5. ÎNTREPRINDERILE MARI ŞI EFICIENȚA ECONOMICĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 34

6. VENITURILE DIN COMERȚ ÎN FUNCȚIE DE MĂRIMEA FIRMEI 42

7. DIMENSIUNEA ÎNTREPRINDERILOR ŞI EXPORTUL 45

8. EFICIENȚA ECONOMICĂ ŞI FORMA DE PROPRIETATE A CAPITALULUI 51

9. CREDITAREA PE TIPURI DE AGENȚI ECONOMICI: TENDINȚE ŞI PARTICULARITĂȚI 56

PROBLEME ECONOMICE NR. 24-25/1999 _____ 63

TRANZIȚIA ŞI CRIZA SISTEMULUI DE PENSII *65*

1. PRINCIPALELE FORME ALE CRIZEI 69

2. DEPRECIEREA INDICATORILOR PRIVIND PENSIILE 71

2.1. Scăderea pensiei reale 71

2.2. Reducerea cantității de bunuri şi servicii cumpărate cu o pensie lunară 75

2.3. Dimensiunea pensiei exprimată în dolari SUA 77
2.4. Numărul şi proporţia pensionarilor cu pensii inferioare veniturilor/cheltuielilor care definesc pragul sărăciei absolute 78
2.5. Politica de venituri şi deteriorarea raportului dintre pensii şi salarii 80
2.6. Nivelarea pensiilor 82

3. SUBMINAREA ELEMENTELOR VITALE ALE SISTEMULUI DE PENSII 85

3.1. Deteriorarea raportului de susţinere-dintre salariaţi şi pensionari 85
3.2. De la bugete de asigurări sociale de stat excedentare la bugete deficitare 88

4. CREŞTEREA LA LIMITA EXTREMĂ A CONTRIBUŢIEI DE ASIGURĂRI SOCIALE DE STAT 91

4.1. Noi cote de contribuţii de asigurări sociale 91
4.2. Stimulente şi penalităţi privind plata contribuţiilor de asigurări sociale 93

5. RECORELAREA PENSIILOR 95

5.1. Necesitatea recorelării 95
5.2. Măsuri de recorelare a pensiilor Recorelarea din octombrie 1996 100

6. ÎN LOC DE CONCLUZII 105

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1999 _____ 117

DEZVOLTAREA DURABILĂ A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 119

1. ESENŢA CONCEPTULUI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A INDUSTRIEI 123

1.1. Dezvoltarea durabilă a industriei 124
1.2. Practica dezvoltării durabile a industriei 126
1.3. Abordarea dezvoltării industriale durabile în România 128

2. PREMISE ALE ABORDĂRII CONCEPTULUI DE DEZVOLTARE DURABILĂ ÎN PRACTICA INDUSTRIALĂ DIN ROMÂNIA 130

2.1. Argumente în favoarea considerării conceptului dezvoltării durabile în politicile şi strategiile industriale din România 131

2.2. Rezerve față de oportunitatea conceptuluide dezvoltare durabilă a industriei românești 132

3. PRECONDIȚII PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 134

3.1. Punerea sub control a evoluției industriei 134

3.2. Promovarea unor componente ale dezvoltării industriale durabile 142

CONCLUZII 147

Bibliografie 148

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1999 _____ 151

NOUA ORDINE MONDIALĂ - note de lectură - *153*

1. SUVERANITATEA NU ADUCE BOGĂȚIE 157

2. GLOBALIZAREA - ASUMAREA UNUI CONCEPT NEÎNȚELES 158

3. CE ÎNSEAMNĂ "NOUA ORDINE MONDIALĂ" 162

4. BANCHERII MONDIALI - SCOPURI OCULTE? 166

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1999 _____ 167

MODELE NON-LINEARE Şl HAOS ÎN ECONOMIE - probleme teoretice şi aplicații - *169*

Capitolul 1. MODELE NON-LINEARE CU TIMP DISCRET ŞI MODELE NON-LINEARE CU TIMP CONTINUU 173

1.1. Scurtă prezentare a evoluției modelării non-lineare 173

1.2. Comportamentul complex al ecuației logistice simple 174

1.3. Sisteme globale unidimensionale cu timp discret 182

1.4. Sisteme globale multidimensionale discrete 184

1.5. Sisteme globale cu timp continuu 188

Capitolul 2. APLICAȚII ALE MODELELOR NON-LINEARE LA TRANZIȚIA ECONOMIILOR EST-EUROPENE 192

2.1. Consideraţii privind dinamica relaţiei inflaţie-şomaj în perioada de tranziţie 192
2.2. Modelul stagflaţiei. evidenţe empirice şi trenduri 193
2.3. Fazele tranziţiei 197

Bibliografie 199

PROBLEME ECONOMICE NR. 29-30-31/1999 201

ASOCIEREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ. EFECTE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG 203

INTRODUCERE 207

Capitolul I - TENDINŢE IN POLITICA COMERCIALA COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE DUPĂ 1990 210

1.1. Scurt istoric al funcţionării P.C.C. 210
1.2. Tendinţe în P.C.C. faţă de ţările dezvoltate 214
1.3.Tendinţe în P.C.C. faţă de ţările în dezvoltare 219
1.4. Tendinţe în P.C.C. faţă de ţările din Europa Centrală şi de Est 224

Capitolul II. ACORDUL DE ASOCIERE A ROMÂNIEI LA U.E. - EFECTE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG 248

2.1.Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre România şi U.E. Înainte şi după 1990 248
2.2. Obiectivele Acordului de Asociere a României la Uniunea Europeană ... 250
2.3. Tendinţe în evoluţia schimburilor comerciale ale României cu Uniunea Europeana după semnarea acordului de asociere 257
2.4. Efectele acordului de Asociere a României la Uniunea Europeană asupra exporturilor româneşti de produsele industriale şi agricole pe pieţele ţărilor comunitare 274

Capitolul III - CONSIDERENTE PRIVIND ADERAREA ÎN PERSPECTIVĂ A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 283

3.1. Contextul geo-politic al integrării României în structurile economice comunitare 283
3.2. Raportul Comisiei U.E. - "Agenda 2000" privind stadiul pregătirii aderării României la U.E. 285

3.3. Consideraţii privind şansele României de aderare la UE în perspectiva anilor 2005-2010 287

CONCLUZII 291

ANEXE 296

BIBLIOGRAFIE 301

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1999 _____ 302

ROMÂNIA SCENARII PROSPECTIVE MACROECONOMICE 304

MEDIUL ECONOMIC INTERNAŢIONAL 308

1. Analize prospective pe termen scurt şi mediu 308
2. Estimări recente privind economia mondială 310

CADRUL EUROPEAN ECONOMIA UNIUNII EUROPENE ÎN ANII 1998 - 2000 314

1. Probleme actuale privind Uniunea Europeană 314
2. Economia Uniunii Europene: estimări (1998) şi analize prospective (1999-2000) 316
3. Estimări prospective pe termen lung 322
4. Principalii indicatori economici din Uniunea Europeană 322
5. Estimări recente privind evoluţia economică pe termen scurt 327

CADRUL REGIONAL. SITUAŢIA ECONOMICĂ ŞI PERSPECTIVELE DE DEZVOLTARE ÎN CENTRUL ŞI ESTUL EUROPEI 330

1. Starea economică actuală a ţărilor din Europa Centrală şi de Est 330
2. Perspectivele de dezvoltare în Centrul şi Estul Europei 333
3. Analize prospective recente privind dezvoltarea economică în Europa Centrală şi de Est 339

ECONOMIA NAŢIONALĂ ÎN PERIOADA 1990-1998 344

1. Evoluţia economiei naţionale în perioada 1990-1997 344
2. Evoluţia economiei naţionale în anul 1998 350

PROGNOZA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI. ECONOMIA NAŢIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ANILOR 1999-2005 353

1. Ipoteze de fundamentare a previziunilor macroeconomice 353
2. Proiecţii macroeconomice pe termen scurt şi mediu 356

Anexe 363

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1999 _____ 367

ECONOMIA AGROALIMENTARĂ. ELEMENTE DE CERERE, OFERTĂ ŞI MECANISME DE REGLARE *369*

Capitolul 1: STAREA ACTUALĂ A ECONOMIEI AGROALIMENTARE..... 373

1.1. Evoluţii contradictorii dintre agricultură şi industria alimentară 373
1.2. Reculul performanţelor economice sectoriale 374
1.3. Dinamica economiei agroalimentare în fluxurile comerciale externe 378

Capitolul 2: CEREREA AGREGATĂ AGROALIMENTARĂ 380

2.1. Evoluţii recente 380
2.2. Cererea intermediară în economia agroalimentară 382
Bibliografie selectivă 385

Capitolul 3: PARTICULARITĂŢI ALE CERERII DE PRODUSE ALIMENTARE 387

Capitolul 4: ASPECTE METODOLOGICE..... 392

4.1. Estimarea parametrilor ecuaţiilor cererii de produse alimentare 392
4.2. Estimarea coeficienţilor de elasticitate ai cererii de produse alimentare în funcţie de preţuri şi venituri 396
Bibliografie selectivă 403

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1999 _____ 405

EVALUAREA INSTITUŢIILOR PUBLICE (Studiu comparativ 1992-1996-1998) - sondaj efectuat în Bucureşti, mai-iunie 1998 ..... *407*

1. ASPECTE TEORETICE ŞI METODOLOGICE 411

2. ESTIMAREA ÎNCREDERII ÎN AUTORITĂŢILE PUBLICE 414

3. PERCEPŢIA CORUPŢIEI 418

4. AUDIENȚA Şl ÎNCREDEREA POPULAȚIEI ÎN MASS-MEDIA 423
4.1. Televiziunea 423
4.2. Radio România - Actualități 425
4.3. Presa scrisă 427
5. PARTIDELE POLITICE Şl ÎNCREDEREA POPULAȚIEI 429
5.1. Membri de partid, simpatizanți; încrederea populației 429
5.2. Parlamentul văzut de bucureşteni 430
6. PRIMĂRIA VĂZUTĂ DE BUCUREŞTENI 431
7. ASISTENȚA MEDICALĂ - opțiuni, tendințe, satisfacții 432
PROBLEME ECONOMICE NR. 35-36/1999 _____ 437
TEORII DESPRE TRANZIȚIA LA ECONOMIADE PIAȚĂ ÎN UNELE ȚĂRI EUROPENE ŞI TRANSEUROPENE - Studiu comparativ 439
Capitolul 1 - PROBLEME TEORETICE ALE TRANZIȚIEILA ECONOMIA DE PIAȚĂ 443
Capitolul 2 - TRANZIȚIA ŞI PERCEPEREA ACESTEIA PE CONTINENTUL EUROPEAN 454
Capitolul 3 - PROCESUL TRANZIȚIONAL PE CONTINENTUL ASIATIC 479
Capitolul 4 - ASPECTE ALE TRANZIȚIEI LA ECONOMIA DE PIAȚĂ ÎN ȚĂRILE AMERICII LATINE 491

PROBLEME ECONOMICE NR. 37-38/1999 _____ 497
DEZVOLTAREA LOCALĂ ÎN POLITICA REGIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 499
DEZVOLTAREA LOCALĂ ÎN POLITICA REGIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 503
I. EXPERIENȚE DE DEZVOLTARE LOCALĂÎN ȚĂRI ALE UNIUNII EUROPENE 505
1. Considerații metodologice 505

2. Tendințe generale ale dezvoltării locale în Uniunea Europeană 506
3. Structurile care intervin în domeniul dezvoltării economico-sociale 510
4. Obiectivele diferitelor experiențe de dezvoltare locală 513
5. Principii de acțiune 514
6. Principii utilizate la punerea în practică a mijloacelor 517
7. Structuri şi mijloace utilizate 518
8. Tendințe 520
9. Câteva constatări desprinse din experiențele analizate 522

II. METODOLOGIA ELABORĂRII PROIECTELOR TERITORIALE ÎN SCOPUL STIMULĂRII INIȚIATIVELOR LOCALE DE DEZVOLTARE 524

1. Ghid metodologic al dezvoltării locale 524
2. De la strategii la acțiune: instrumentele şi modul lor de utilizare 534
3. Un instrument special adaptat: subvențiile globale 542

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1999 _____ 549

SISTEMUL BANCAR ROMÂNESC ŞI ADERAREA LA UNIUNEA EUROPEANĂ 551

1. PERSPECTIVELE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 555

2. AJUSTAREA POLITICILOR MONETARE ŞI VALUTARE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI, ÎN CONCORDANȚĂ CU POLITICILE EUROPENE 560

3. MODIFICĂRI LEGATE DE MODERNIZAREA ŞI EFICIENTIZAREA STRUCTURILOR ŞI A GAMEI OPERAȚIONALE A BĂNCILOR 565

4. ÎNTĂRIREA CONCURENȚEI BANCARE, CA FACTOR DE RIDICARE A NIVELULUI CALITATIV AL ACTIVITĂȚII BANCARE 567

ANEXE 569

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1999 _____ 575

CORUPȚIA LA ROMÂNI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE (Partea I) *577*

1. DOUĂ EVALUĂRI ALE CORUPȚIEI ÎN ROMÂNIA. DIMENSIUNEA ŞI GRAVITATEA LOR 581

2. CORUPȚIA - DEVIANȚĂ SOCIALĂ DE CONŞTIINȚĂ ŞI COMPORTAMENT 587

2.1. Cadrul conceptual al corupției 587
2.2. Demersul sociologic 586
2.3. Demersul juridic 587
2.4. Concepția economiştilor despre corupție 588

3. ATRIBUTE DEFINITORII ALE CORUPȚIEI 593

3.1. Corupția - viciu uman care poate să adoarmă, dar nu moare niciodată 593
3.2. Corupția - crimă deliberată 593
3.3. Corupția n-are naționalitate, ea este universală 594
3.4. Adversarii corupției - autorii ei 594
3.5. Corupția - prietena discretă a puterii 597
3.6. Corupția - act de profundă injustiție socială 599

4. CAUZELE CORUPȚIEI 601

4.1. Cauzele corupției în dezbaterile internaționale 601
4.2. Cauza cauzelor corupției 602
4.3. Slăbiciuni şi incoerențe ale legislației 604
4.4. Venalitatea justiției 605
4.5. Monopolul şi renta 608
4.6. Politicile economice restrictive şi de intervenție ale statului 609
4.7. Tranziția ca atare - sursă cauzală multiplă a corupției 609

5. PRINCIPII ŞI MECANISME ALE CORUPȚIEI 611

5.1. Pregătirea terenului şi a echipei de atac 611
5.2. Crearea deliberată a stării de confuzie 611
5.3. Aruncarea în costurile întreprinderiia furturilor din aceasta 611
5.4. Crearea de întreprinderi căpuşe 612
5.5. Crearea de firme fantomă 612
5.6. Plasarea de “cârtițe” în sistemul instituțional al statului 613

INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ. CERINȚE PENTRU DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ *617*

Capitolul 1 - POLITICA SECTORIALĂ INDUSTRIALĂ ÎN INTERFERENȚĂ CU DEZVOLTAREA REGIONALĂ ÎN U.E. 621

Capitolul 2 - STAREA ACTUALĂ A INDUSTRIEI ROMÂNIEI 623

2.1. Problemele industriei României în perspectiva integrării în U.E. 623
2.2. Starea industriei României în perspectiva integrării în U.E. 624
2.3. Capacitatea României de a face față presiunilor concurențiale şi forțelor pieței U.E. 625
2.4. Realizări ale României în domeniul industriei menționate în AGENDA 2000 – Raportul U.E. pentru România pe 1998 628

Capitolul 3 - OBIECTIVE PRIORITARE ALE DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE REGIONALE ÎN ROMÂNIA 630

Capitolul 4 - TIPOLOGIA CERINȚELOR PENTRU DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ CE DECURG DIN STRATEGIA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN U.E. 633

1. Cerințe de ordin legislativ 633
2. Cerințe de ordin instituțional 634
3. Cerințe legate de existența factorilor de producție şi a infrastructurii moderne 634
4. Cerințe legate de protejarea mediului 634
5. Cerințe legate de capacitatea reală şi potențială de a rezista concurenței internaționale a mărfurilor şi serviciilor din țările U.E. 634
6. Cerințe legate de performanța şi eficiența economică caracteristice IMM 635
7. Cerințe privind locul şi rolul întreprinderilor industriale publice 635
8. Cerințe privind atenuarea şomajului de lungă durată prin reconversie profesională 635
9. Cerințe legate de dezvoltarea rurală, inclusiv prin crearea de unități agroindustriale competitive, în concordanță cu conceptul comunitar de dezvoltare rurală integrată, multisectorială 635

10. Cerințe privind existența unui cadru legislativ permisibil, atractiv şi stabil pentru investitorii străini, în scopul atingerii tehnologiilor avansate ale marilor concerne industriale. 635

Capitolul 5 - PROBLEME CU CARE SE CONFRUNTĂ DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA U.E. 637

5.1 Decalajele de dezvoltare industrială între regiunile României 637

5.2. Volumul redus al investițiilor străine în industria României 638

5.3. Cooperarea industrială în cadrul Acordului european România- U. E., instituind o asociere între România, pe de o parte şi Comunitățile Europene şi statele membre ale acestora pe de altă parte, constituie unul din instrumentele de natură să accelereze investițiile străine în România 640

5.4. Necesitatea optimizării procesului de privatizare 640

5.5. Opțiuni mai apropiate sau mai îndepărtate de opiniile experților Comisiei U.E., BERD şi OCDE privind perspectivele dezvoltării industriale regionale în România 642

5.6. Nivelul salariilor şi gradul de protecție a mediului – factori importanți în deciziile de dezvoltare industrială regională în vederea integrării României în U.E. 645

Capitolul 6 - NECESITATEA UNUI SISTEM DE INDICATORI PRIVIND DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA U.E. 650

BIBLIOGRAFIE 652

PROBLEME ECONOMICE NR. 42-43/1999 _____ 655

ANALIZA COMPARATIVĂ A STADIULUI ACTUAL AL DEZVOLTĂRII IMM ÎN ROMÂNIA ŞI EUROPA 657

1. ANALIZA SECTORIALĂ 661

1.1. Numărul şi structura întreprinderilor mici şi mijlocii 661

1.2. Dimensiunea întreprinderilor mici şi mijlocii 671

1.3. Performanțele economice şi financiare ale întreprinderilor mici şi mijlocii 678

2. ANALIZA REGIONALĂ 689
2.1. Politica regională în concepția C.E.E. 689
2.2. Analiză regională a IMM în România 700
CONCLUZII 707

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1999 _____ 709

CONSUMUL NEALIMENTAR SUB INFLUENȚA INFLAȚIEI 711

1. CONSUMUL - FACTOR STIMULATORAL DEZVOLTĂRII ECONOMICE 715
1.1. Funcțiile consumului 715
1.2. Forme ale consumului 716
1.3. Factori de influență a consumului 717
2. CHELTUIELILE DE CONSUM ALE POPULAȚIEI 725
2.1. Structura cheltuielilor de consum 725
2.2. Cheltuieli pentru produse nealimentare 727
2.3. Înzestrarea cu bunuri de folosință îndelungată 732
3. INFLUENȚA PREȚURILOR ASUPRA CHELTUIELILOR NEALIMENTARE DE CONSUM 740
CONCLUZII 745
ANEXE 747

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1999 _____ 751

CRITERIUL ECONOMIC ŞI ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 753

1. EXTINDEREA UNIUNII EUROPENE 757
2. DECALAJE ECONOMICE ŞI SOCIALE DINTRE ROMÂNIA, ȚĂRILE UE ŞI ȚĂRILE CANDIDATE LA UNIUNE 758
3. EVOLUȚIA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI ÎN PERIOADA 1989-1998 771

4. ÎN LOC DE CONCLUZII 777

Note bibliografice 779

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1999 _____ 781

PARTENERIATUL CONSUMATOR - ÎNTREPRINDERE PRODUCĂTOARE ... 783

INTRODUCERE 787

1. ROLUL ALEGERII EFECTUATE DE CONSUMATOR ÎN CONSTRUIREA AVANTAJULUI COMPETITIV 789

2. INTRAREA MARKETINGULUI ÎN ERA DIVERSITĂȚII SE ÎNSCRIE ÎNTR-O NOUĂ PROBLEMATICĂ GLOBALĂ 792

3. CONSUMATORUL ŞI NOUL MARKETING DE DISTRIBUȚIE 794

4. GEOMARKETING ŞI STRATEGIILE TRANSFRONTALIERE 795

5. OPȚIUNEA "UNIVERSULUI DE CONSUM" ŞI "EFFICIENT CONSUMER RESPONSE" 796

6. COMPORTAMENTUL DE CONSUM ALIMENTAR ÎNTRE SPECIFICUL NAȚIONAL, REGIONAL, LOCAL ŞI STANDARDIZAREA INTERNAȚIONALĂ 797

7. CONSUMATORUL ŞI CALITATEA VIEȚII 799

8. CONSUMATORUL ŞI POLITICA CONCURENȚEI 802

9. REABILITAREA ROLULUI CONSUMATORILOR ŞI DIALOGUL TRANSATLANTIC 806

10. ETICA MARKETINGULUI, SUVERANITATEA CONSUMATORULUI ŞI PROVOCAREA POZITIVĂ A ACESTUIA 812

11. DIVERSITATEA CONSUMATORILOR, "MARŞURILE" LOR, POSIBILITATEA UNUI MARKETING ETNIC ŞI EGALIZAREA CULTURALĂ 815

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1999 _____ 819

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1999 821

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 1999 825

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1999 830

I. ANALELE INSTITUTULUI NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE830

II. STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 830

III. PROBLEME ECONOMICE 831

IV. REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE 835

V. ROMANIAN ECONOMIC RESEARCH OBSERVER (OBSERVATEUR DE LA RECHERCHE ECONOMIQUE ROUMAINE) 835

VI. LUCRĂRI PUBLICATE ÎN REGIM EDITORIAL PRIN EDITURA EXPERT 837

INDEX DE AUTORI 838

Volumul LII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/2000 1

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1999 3

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 8

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENTĂ DE SPECIALITATE 12

III. MANIFESTĂRI ŞTIINȚIFICE ÎN STRĂINĂTATE 13

IV. MANIFESTĂRI ŞTIINȚIFICE ORGANIZATE ÎN ȚARĂ 14

V. DEPLASĂRI ÎN STRĂINĂTATE 15

VI. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ 16

VII. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ PRIN INTERMEDIUL CIDE 17

VIII. LUCRĂRI REPREZENTATIVE PENTRU ACTIVITATEA INCE ÎN 1999 18

IX. DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE, CU IMPACT ASUPRA

REZULTATELOR PROFESIONALE 19

ANEXE 20

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/2000 _____ 107

PIAŢA FUNCIARĂ ÎN ROMÂNIA – FORMARE ŞI FUNCŢIONALITATE 109

1. CONŢINUTUL ŞI PRINCIPALELE CARACTERISTICI 113

1.1. Precizări noţionale 113
1.2. Funcţiile pieţei funciare 113
1.3. Caracteristici principale 114
1.4. Îmbinarea mecanismelor pieţei libere cu intervenţia statului pe piaţa funciară 115

2. TRANSFERUL COMPLET DE PROPRIETATE PRIN VÂNZAREA-CUMPĂRAREA DE TEREN 117

2.1. Cadrul general - condiţii şi acţiuni 117
2.2. Avantaje şi pericole 120
2.3. Preţul de piaţă, reglator al pieţei pământului şi "barometru" al prosperităţii sau declinului agriculturii 121
2.4. Evaluarea bănească a pământului 127
2.5. Dimensiunea pieţei de vânzare - cumpărare a pământului agricol 137
2.6. Dezvoltarea şi consolidarea pieţei de vânzare-cumpărare a pământului .. 140

3. TRANSFERUL LIMITAT DE PROPRIETATE ASUPRA PĂMÂNTULUI PRIN ARENDARE 144

3.1. Arendarea - principala formă de "marfalitate" a pământului 144
3.2. Cadrul legislativ al arendării 148
3.3. Arenda - conţinut şi modalităţi de calculare 151
3.4. Mecanisme de reglare a pieţei funciare 156

BIBLIOGRAFIE 161

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5/2000 _____ 165

MAX WEBER ŞI ESENŢA CAPITALISMULUI 167

CUVÂNT ÎNAINTE (Asupra obiectului, întinderii, metodologiei şi diviziunii acestei lucrări) 171

SECŢIUNEA ÎNTÂI - FILOSOFIILE SOCIALE PROCAPITALISTE: UTILITARISM; EVOLUŢIONISM; DURKHEIMISM 176

SECŢIUNEA A DOUA - MESIANISMUL ANARHIC - O ABORDARE ANTIBURGHEZĂ 201

SECŢIUNEA A TREIA - DESPRE ESENŢA CAPITALISMULUI ABORDAREA LUMII BURGHEZE DIN PERSPECTIVA CONCEPŢIEI LUI MAX WEBER 212

BIBLIOGRAFIE 224

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/2000 227

OPORTUNITĂŢI ŞI RESTRICŢII ALE DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE LA NIVEL REGIONAL ÎN ROMÂNIA *229*

1. Dezvoltarea industrială regională: tradiţii, oportunităţi şi caracteristici 233

2. Disparităţi socioculturale regionale 244

3. POTENŢIALUL UMAN 251

Bibliografie selectivă 259

ANEXE 260

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/2000 277

OFERTA DE FORŢĂ DE MUNCĂ. DIMENSIUNI, SURSE ŞI FACTORI DETERMINANŢI *279*

1. Unele consideraţii privind studiul ofertei de muncă 283

2. OFERTA DE MUNCĂ, PRECIZĂRI TERMINOLOGICE ŞI CONCEPTUALE 285

3. DIMENSIUNILE OFERTEI DE FORŢĂ DE MUNCĂ 287

4. SURSELE ŞI FACTORII OFERTEI DE FORŢĂ DE MUNCĂ 290

4.1. Dimensiunea populației 291
4.2. Distribuirea pe vârste a populației 295
4.3. Rata de participare a forței de muncă 298
4.4. Timpul de muncă 309
4.5. Calitatea forței de muncă 312

5. CONCLUZII 314

ANEXE 317

Bibliografie selectivă 324

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/2000 _____ 327

PRODUCȚIA AGRICOLĂ A ROMÂNIEI SUB IMPACTUL TRANZIȚIEI 329

1. PRODUCȚIA AGRICOLĂ ŞI EFICIENȚA MACROECONOMICĂ A AGRICULTURII 333

1.1. Evoluția producției agricole şi implicațiile acesteia asupra industriei alimentare, consumului alimentar al populației şi comerțului exterior 333
1.2. Eficiența macroeconomică a agriculturii 342

2. FORMAREA SURSELOR INVESTITIONALE DE DEZVOLTARE A EXPLOATAȚIILOR AGRICOLE 352

2.1. Îmbunătățirea activității de producție - sursă de bază pentru dezvoltarea agriculturii 354
2.2. Rolul schimbului produselor, al pieței, în realizarea surselor de dezvoltare 358
2.3. Dezvoltarea activității extraagricole. Alternative pentru agricultura cu timp parțial 363
2.4. Surse atrase rambursabile 369
2.5. Surse atrase nerambursabile 373

3. PROMOVAREA FACTORILOR CALITATIVI - OBIECTIV PRIORITAR AL DEZVOLTĂRII AGRICULTURII 379

3.1. Cunoaşterea - resursă inepuizabilă a dezvoltării economiilor avansate 379
3.2. Management şi cultură managerială 381

3.3. Înnoirea aparatului tehnic - de maximă urgență 382
3.4. Promovarea tehnologiile avansate - indispensabile agriculturii performante 384

BIBLIOGRAFIE 391

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10-11-12/2000 _____ 393

PROCESE ŞI TENDINȚE ÎN SFERA OCUPĂRII ŞI ŞOMAJULUI
• Analize comparative 395

1. REMARCE PRELIMINARE 399

2. EVOLUȚIILE OCUPĂRII ŞI ŞOMAJULUI ÎN ROMÂNIA. CORELAȚII ŞI SEMNIFICAȚII ALE ACESTORA ÎN CONDIȚIILE TRANZIȚIEI LA ECONOMIA DE PIAȚĂ 400

3. PROCESE ŞI TENDINȚE ÎN SFERA OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ. COMPARAȚII INTERNAȚIONALE 403

3.1. Ocuparea globală 403
3.2. Ocuparea pe sexe 405
3.3. Ocuparea pe sectoare de activitate 406
3.4. Ocuparea după statut 415
3.5. Ocuparea cu timp parțial 420
3.6. Durata muncii 424
3.7. Ocuparea urbană informată a forței de muncă 432

4. PROCESE ŞI TENDINȚE ÎN SFERA ŞOMAJULUI. COMPARAȚII INTERNAȚIONALE 435

4.1. Evoluția şomajului 435
4.2. Şomajul pe sexe 438
4.3. Şomajul tânăr 438
4.4. Şomajul de lungă durată 446
4.5. Şomajul educațional 448

CONCLUZII ŞI PROPUNERI 451

ANEXE 456

Bibliografie selectivă 484

INDEX DE AUTORI _____ 485

Volumul LIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/2000 _____ 1

VALORIFICAREA CAPITALULUI UMAN ÎN CADRUL ZONELOR DE DEZVOLTARE *3*

1. Dinamici sectoriale ale populației ocupate 7

2. Intensitatea modificărilor structurale 17

3. Diferențieri teritoriale ale structurii populației ocupate 26

4. Productivitatea muncii în profil teritorial 30

5. Diferențierea salariilor în profil teritorial 33

6. Variabilitatea teritorială a ratei şomajului 37

7. Concluzii şi direcții de acțiune pentru o mai bună utilizare a forței de muncă în plan regional 41

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3-4/2000 _____ 47

COORDONATE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI *49*

Capitolul 1 - DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ DURABILĂ ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE GENERALE 53

1.1. Precizări conceptuale şi noționale 54

1.2. Oportunitatea abordării dezvoltării industriale durabile în România 56

1.3. Abordări precedente ale conceptului de dezvoltare durabilă pe plan național 58

1.4. Relația resurse naturale - dezvoltare industrială durabilă 60

Bibliografie 70

Capitolul 2 - ELEMENTE TEORETICE DE MODELARE MATEMATICĂ UTILIZATE ÎN FORMALIZAREA DEZVOLTĂRII ECONOMICE DURABILE, CU APLICABILITATE LA DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ 71

2.1. Contextul problematic al demersului teoretic de modelare a dezvoltării durabile 71

2.2. Câteva clarificări conceptuale privind "capitalul", fie el natural, fie economic 72
2.3. Elemente teoretice de modelare matematică a dezvoltării industriale durabile..... 76
Bibliografie 86

Capitolul 3 - DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ DURABILĂ - INTERFERENȚE CU CONTEXTUL SOCIAL 87

3.1. Rolul industriei în progresul social 87
3.2. Analiza situației forței de muncă din industrie. Propuneri pentru promovarea laturilor pozitive şi limitarea celor negative în perspectiva realizării unei dezvoltări industriale durabile..... 98
Bibliografie 104

Capitolul 4 - DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ DURABILĂ ŞI PROTECȚIA MEDIULUI..... 105

4.1. Situația protecției mediului în România şi poluarea produsă de industrie 105
4.2. Pasivul de mediu 113
Bibliografie 120

Capitolul 5 - REPERE PENTRU ELABORAREA UNEI POLITICI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ DURABILĂ. LIMITE ALE APLICABILITĂȚII CONCEPTULUI LA ECONOMIILE ÎN TRANZIȚIE 121

ANEXE 127

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6-7/2000 _____ 137

ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAȚĂ - TEORIE ŞI PRACTICĂ..... 139

INTRODUCERE 143

CAPITOLUL 1 - Conceptul de economie socială de piață - de la W. Eucken la A. Műller-Armack..... 156

1.1. W. Eucken şi neoliberalismul german. Principiul ordinii..... 156
1. 2. Alfred Müller-Armack - creatorul conceptului de economie socialã de piaţã160
1.3. Şanse şi riscuri ale economiei sociale de piaţã 164
1.4. Evoluția raportului teorie - practicã, în economia germanã - privire istoricã165

CAPITOLUL 2 - COMPONENTELE SISTEMULUI ECONOMIEI SOCIALE DE PIAȚĂ - ANALIZĂ CRITICĂ 172

2.1. Politica economicã 172
2.2. Politica socialã 176

CAPITOLUL 3 - PARTICULARITĂȚI ALE TRANSFORMĂRII DE SISTEM ÎN NOILE LANDURI GERMANE 196

3.1. Caracterul unic al tranziției landurilor est-germane la un nou sistem economic şi politic . Efortul financiar 196
3.2. Privatizarea şi politica structuralã 199

CAPITOLUL IV - ÎN LOC DE EPILOG - CÂT DE SOCIALĂ MAI POATE SĂ FIE ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAȚĂ 210

1. Tensiunile apărute în modelul german în noul context intern şi internațional210
2. Limitele statului social 213
3. Germania în fața dilemei schimbare - continuitate 221
Bibliografie selectivă 228

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/2000 _____ 239

DE LA "LIMITELE CREŞTERII ŞI ALE CERTITUDINII" LA "INCERTITUDINEA CONSTRUCTIVĂ A CONCURENȚEI" *241*

Introducere 245

1. Testarea mersului reformei statului în funcție de nivelul operaționalizării obiectivelor politicii în domeniul concurenței 247

2. Mediul economic în România şi aplicarea legislației concurenței 251

3. Promovarea relațiilor autorităților concurenței cu agenții economici, organismele neguvernamentale şi comunitatea oamenilor de afaceri din România 256

4. Încurajarea cooperării între reglementare şi operațiunea economică de piață 258

5. Când nu pot sau nu obțin piețele concurentiale rezultatele scontate? 261

PROBLEME ECONOMICE NR. 9-10/2000 _____ 265

LAUREAȚII NOBEL PENTRU ECONOMIE - 1990-1999 ..... *267*

ARGUMENT 271

1. ECONOMIA CA ŞTIINȚĂ, O RECUNOAŞTERE TÂRZIE. CINE SUNT LAUREAȚII NOBEL PENTRU ECONOMIE? 273

2. LAUREAȚII NOBEL PENTRU ECONOMIE 1990-1999. SCURTE CARACTERIZĂRI ALE TEORIILOR ŞI CONTRIBUȚIILOR PREMIATE 277

1990: Harry Markowitz, Merton Miller, William Sharpe - Finanțele reintră în drepturi 277

a) De la calculul individual a lui H. Markowitz 277
b) ...la CAPM al lui W. Sharpe 278
c) Miller sau paradoxurile firmei 279
d) Referințe bibliografice 279

1991: Ronald Coase - La granița dintre economie şi drept 280

a) Costurile de tranzacție 280
b) Drepturile de proprietate 280
c) Dreptul reexaminat din perspectivă economică 281
d) Referințe bibliografice 282

1992: Gary Becker - Imperialismul raționalității 282

a) O singură metodă de analiză... 282
b).... aplicabilă domeniilor eclectice 283
c) Câteva critici 284
d) Referințe bibliografice 284

1993: Robert W. Fogel, Douglas C. North - Revoluția cliometrică 285

a) Alegerea metodologică 285
b) Analiza contrafactuală 285
c) Schimbarea instituțională şi creşterea economică 286
d) Referințe bibliografice 287

1994: John F. Nash, John C. Harsanyi, Reinhard Selten: Economia, un joc de strategii 287

a) Echilibrul Nash 288
b) Mâna tremurândă a lui Selten 289

c) Informația incompletă a jucătorilor lui Harsanyi 289
d) Referințe bibliografice 289

1995: Robert E. Lucas - Reîntoarcerea la Homo oeconomicus 290

a) (In)Eficacitatea politicii economice 290
b) Critica lui Lucas 292
c) Referințe bibliografice 292

1996: James A. Mirrlees, William S. Vickrey - Investigările în serviciul economiei publice 293

a) De la problemele construirii tarifelor 293
b).... la acelea de licitație 294
c) Incitare şi impozitare 294
d) O idee, două concepții 295
e) Referințe bibliografice 295

1997: Robert C. Merton, Myron S. Scholes - Opțiunea cea bună 296

a) Formula Black-Scholes 296
b)... aplicabilă imediat 297
c)... şi cu importanță ştiințifică considerabilă 298
d) Referințe bibliografice 298

1998: Amartya Kuvar Sen - Economia este o ştiință morală 298

a) Etică şi economie 299
b) Preferințe individuale şi decizii colective 299
c) Indicii bunăstării şi ai sărăciei 300
d) Foametea contemporană 300
e) Referințe bibliografice 301

1999: Robert A. Mundell - De la macroeconomie internațională la euro 301

a) Modelul Mundell-Fleming 301
b) Dinamica monetară 303
c) Evitarea instabilității economice 303
d) Influența asupra cercetării 304
e) Zonele monetare optimale 304
f) Alte contribuții 305
g) Referințe bibliografice 305

3. CINE AR PUTEA FI PREMIANȚII NOBEL DE MÂINE 306
a) Câteva nume 306
b) Imperialismul economic 308
c) Contraatacul empirismului 310
d) Către economia experimentală 311
e) Se va deschide economia către alte ştiinţe? 313

PROBLEME ECONOMICE NR. 11/2000 _____ 323

CONDIȚII DE TRAI ALE PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA 326

CUVÂNT ÎNAINTE 329

1. CARACTERISTICI ALE VIEȚII FAMILIILOR DE PENSIONARI DIN ROMÂNIA, ÎN PREZENT 332
1.1. Veniturile - în decalaj mare în raport cu nevoile de consum 332
1.2. Implicații ale nivelului veniturilor asupra condițiilor de trai ale familiilor de pensionari 337
1.3. Locuința şi problemele derivate 341
1.4. Modul de folosire a timpului de care dispun pensionarii în afara celui necesar pentru satisfacerea nevoilor fiziologice 342

2. DESTĂINUIRI AMARE 344

3. ALTE DOVEZI ALE SITUAȚIEI DEFAVORABILE A PENSIONARILOR 346

4. MODALITĂȚI DE A VEDEA SCHIMBAREA 348

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/2000 _____ 351

SECTORUL MINIER ŞI GEOLOGIC DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE - Considerații asupra unei strategii nedirectionate derulate în intervalul 1996-2000 353

1. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A SECTORULUI ŞI LOCUL ACESTUIA ÎN ANSAMBLUL ACTIVITĂȚII INDUSTRIALE 357

2. CE S-A ÎNTÂMPLAT ÎN SECTORUL MINIER ŞI GEOLOGIC ÎN PERIOADA 1996-2000 363

3. CAPACITĂȚILE DE PRODUCȚIE, DESTINAȚIA PRODUCȚIEI, NIVELUL TEHNIC AL PRODUSELOR, TEHNOLOGIILOR ŞI DOTĂRILOR 366

4. O STRATEGIE PENTRU COSTURILE DE PRODUCȚIE ŞI SUBVENȚIONAREA PRODUSELOR MINIERE 368

Bibliografie 372

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/2000 _____ 373

TRANZIȚIA ECONOMIEI MONDIALE 375

1. UN CONCEPT VECHI ÎN HAINE NOI 379

2. CE NI SE OFERĂ PE TAVĂ 381

2.1. Maurice Guernîer - "Tiers Monde -Trois Quartes de Monde" (1980) 381
2.2. John Nassbit, Patricia Abrudene -Anul 2000 Megatendințe 381
2.3. Lester Thurow - Head to Head - the cotning economic battle among Japon, Europe and America (1992) 382
2.4. Hisao Kanamorii - Japan to Prosper in the XXI century (1991) 382
2.5. Jacque Attali - Winners and Losers in the Corning World Order (1991) . 382
2.6. Regionalism sau lumea multipolară 383
2.7. Globalizarea economiei mondiale sau lumea unipolară 383

3. GLOBALIZAREA ECONOMIEI, ÎN FOLOSUL CUI? 385

3.1. Criza umană planetară 385
3.2. Scopul ocult al globalizării 386
3.3. Statistica versus globalizare 388

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/2000 _____ 391

STIMULAREA INIȚIATIVELOR LOCALE ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ (I) 393

CAPITOLUL 1 - CONCEPTUL DEZVOLTĂRII LOCALE ŞI AL INIȚIATIVELOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ. FACTORII STIMULĂRII INIȚIATIVELOR LOCALE 397

1.1. Dezvoltarea locală şi teritoriul 397

1.2. Argumente în favoarea politicilor de dezvoltare locală 399
1.3. Contextul şi originea iniţiativelor de dezvoltare locală 405
1.4. Sprijinul central acordat iniţiativelor de dezvoltare locală 408
1.5. Microfactorii iniţiativelor locale 409
1.6. Factori stimulativi ai apariţiei iniţiativelor locale 410
1.7. Premise exogene necesare stimulării iniţiativelor de dezvoltare locală 412
1.8. Efectele iniţiativelor locale 413
1.9. Iniţiativele Economice Locale (IEL) 414
1.10. Mijloace de stimulare a iniţiativelor locale în tara noastră 420

CAPITOLUL 2 - LOCUL DEZVOLTĂRII LOCALE ÎN POLITICA UNIUNII EUROPENE 428

2.1. Ingineria dezvoltării locale 429
2.2. Coordonarea dezvoltării locale cu politica regională a Uniunii Europene 430
2.3. Dezvoltarea locală concepută ca economie la scară umană 432
2.4. Rolul Comisiei Europene în dezvoltarea locală 432
2.5. Evoluţia concepţiei Uniunii Europene asupra utilizării Fondurilor Structurale (ERDF) 435
2.6. Rolul întreprinderilor mici şi mijlocii în ţări ale Uniunii Europene 436
ANEXE 437

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/2000 _____ 445

SISTEMUL DE RATING BANCAR ŞI DE AVERTIZARE TIMPURIE C.A.M.P.L. 447

1. PREZENTARE GENERALĂ 451

2. CARACTERIZAREA COMPONENTELOR CARE STAU LA BAZA DETERMINĂRII GRADULUI COMPUS DE CLASIFICARE 455

2.1. Adecvarea capitalului (C) 455
2.2. Calitatea activelor (A) 455
2.3. Management (M) 456
2.4. Profitabilitatea (P) 457
2.5. Lichiditatea (L) 457

PROBLEME ECONOMICE NR. 17-18/2000 _____ 461

LAUREAȚII NOBEL PENTRU ECONOMIE - 1980-1989 ..... *463*

ARGUMENT (2) 467

1980: Lawrence R. Klein - Keynes într-un model matematic 468

a) Sinteza lui Klein 468
b) Modele operaționale 469
c) O cercetare activă în econometrie 470
d) Referințe bibliografice 470

1981: James Tobin - Integrarea pieților financiare şi economia reală 471

a) Teoria selecției de portofoliu 471
b) Relația între piețele financiare şi piețele reale 472
c) Coeficientul q al lui Tobin 472
d) Taxa Tobin 473
e) Referințe bibliografice 473

1982: George Stigler - Cui foloseşte reglementarea? 473

a) Informația are un cost 473
b) De la rezultatul empiric... 474
c) ... la teoria reglementării 475
d) Un aport durabil la economia industrială 475
e) Referințe bibliografice 476

1983: Gerard Debreu - "Mâna invizibilă" 476

a) De la intuiție ia demonstrație 476
b) Un echilibrul general eficient şi stabil 477
c) Noi instrumente matematice 477
d) Lucrări de interes general 478
e) Referințe bibliografice 478

1984: Richard Stone - Înțelegerea economiei cu ajutorul contabilității 479

a) Scurt recurs istoric 479
b) Contabilitatea națională nu este o contabilitate propriu-zisă! 480
b) Baza teoretică 480
d) Armonizarea internațională 481

e) Referințe bibliografice 481

1985: Franco Modigliani - Ghid de economisire şi de investiție 481

a) Teoria ciclului de viață 482
b) Cele două teoreme Modigliani-Miller 483
c) Referințe bibliografice 484

1986: James M. Buchanan - Statul nu este un despot binevoitor 485

a) Natura statului 485
b) Principiul unanimității 485
c) Despre importanța regulilor 487
d) Referințe bibliografice 487

1987: Robert Solow - Modelarea matematică a creşterii economice 488

a) Creşterea şi starea staționară 488
b) Cercetare aplicată înainte de toate 489
c) Un cercetător eclectic 490
d) Referințe bibliografice 490

1988:. Maurice Allais - Economistul nerecunoscut 491

a) Echilibrul general şi optimumul Pareto 491
b) Un model alternativ 492
c) Referințe bibliografice 493

1989: Trygve Haavelmo - Părinteie econometriei moderne 493

a) Econometria în impas 493
b) Revoluția probabilistă 494
c) Obstacolul interdependenței datelor 495
d) Alte contribuții 495
e) Referințe bibliografice 496
Surse bibliografice necitate în text 506

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/2000 _____ 507

SERVICIILE DE CONSUM PENTRU POPULAȚIE 509

1. COMPLEMENTARITATEA PRODUCȚIE - SERVICII ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII ECONOMICE 513

2. LOCUL SERVICIILOR ÎN ECONOMIE 517

2.1. Serviciile - factor stimulativ al creşterii economice..... 517
2.2. Dimensiunile economice ale sectorului serviciilor 519

3. SERVICIILE DE CONSUM PENTRU POPULAȚIE 525

4. RELAȚII ÎNTRE PIAȚA SERVICIILOR ŞI PIAȚA BUNURILOR 530

4.1. Tendințe în evoluția ofertei 530
4.2. Factorii care influențează cererea de servicii a populației 532
4.3. Raporturi între piața serviciilor şi piața bunurilor..... 534

5. CONSUMUL DE SERVICII – INDICATOR AL NIVELULUI DE TRAI AL POPULAȚIEI 537

BIBLIOGRAFIE..... 546

PROBLEME ECONOMICE NR. 21-22/2000 _____ 547

LAUREAȚII NOBEL PENTRU ECONOMIE – 1969-1979 549

ARGUMENT (3) 553

1969: Ragnar Anton Kittil Frisch, Jan Tinbergen -Matematica şi econometria în serviciul comerțului 554

a) Econometria instituționatizată de către Frisch..... 554
b) Regula lui Tinbergen 555
c) Referințe bibliografice 556

1970: Paul Samuelson - Economistul erudit 556

a) O metodologie unificată 556
b) Lucrări de referință în numeroase domenii..... 557
c) O muncă de legătură 558
d) Referințe bibliografice..... 559

1971: Simon Kuznets - Măsurarea şi înțelegerea creşterii economice..... 559

a) Condițiile unei bune analize 559
b) Învățămintele studiului creşterii economice 560
c) Referințe bibliograice 562

1972: Kenneth J. Arrow, John R. Hicks - în căutarea echilibrului general şi a bunăstării 562

a) Modelul Arrow - Debreu 562
b) Hicks - "părintele microeconomiei"... 563
c) ... şi al modelului IS-LM 563
d) Referințe bibliografice 565

1973: Wassily Leontief - Economia în cifre 565

a) Matricea inputs-outputs 565
b) Coeficienții tehnici 567
c) Paradoxul Leontief 567
d) Referințe bibliografice 568

1974: Friedrieh A. von Hayek, Gunnar K. Myrdal -De la economia pură la ştiințele sociale 568

a) Teoria monetară a suprainvestiției a lui Hayek 568
b) Myrdal - un precursor ai revoluției keynesiene 569
c) Interdependența economicului cu socialul 570
d) Referințe bibliografice 570

1975: Leonid V. Kantorovici, Tjalling C. Koopmans - Despre sărăcia resurselor 571

a) Economie ... şi sărăcie 571
b) Kantorovici sau cum se ameliorează planul 571
c) Koopmans şi economia resurselor naturate 572
d) Referințe bibliografice 573

1976 Milton Friedman - Contrarevoluția keynesiană 573

a) Pozitivismul economic 573
b) Funcția de consum şi venitul permanent 574
c) Cruciada monetaristă 574
d) Rata de şomaj natural... 575
e)... şi curba Phillips 575
f) Referințe bibliografice 576

1977: Bertil Ohlin, James Edward Meade -Manual de istorie internațională 576

a) Schimbul internațional: cauze şi consecințe 576

b) Controversele Ohlin-Keynes 577
c) Politica economică în economia deschisă..... 577
d) Referințe bibliografice..... 578

1978: Herbert A. Simon - Este rațional omo oeconomicus?..... 579

a) De la raționalitatea limitată..... 579
b)... la un nou model de luare a deciziilor..... 579
c) Despre importantele consecințe asupra teoriei întreprinderii... 579
d)... şi a organizării, în general 580
e) Conceptul Mic-Mac al lui Simon 580
f) Referințe bibliografice 581

1979: Sir Arthur W. Lewis, Theodore W. Schultz -Găsirea căilor de dezvoltare..... 581

a) Modelul Lewis şi teoria dezvoltării 581
b) Schultz: pionier în probleme agricole..... 583
c)... şi în teoria capitalului uman..... 583
d) Referințe bibliografice..... 583

Surse bibliografice necitate în text..... 591

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24-25/2000 593

STIMULAREA INIȚIATIVELOR LOCALE ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ (II)..... 595

CAPITOLUL 1 - CONCEPȚIA UNIUNII EUROPENE ŞI A OECD PRIVIND INIȚIATIVELE LOCALE PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ 599

1.1. Inițiativele Locale pentru Crearea de Locuri de Muncă şi Ocuparea Populației (ILO) 600
1.2. Principalele domenii în care sunt localizate inițiativele locale pentru crearea de locuri de muncă şi ocuparea populației 600
1.3. Funcțiile, organizarea şi obiectivele inițiativelor economice locale pentru crearea de noi locuri de muncă şi ocuparea populației..... 602
1.4. Existența unui cadru național corespunzător 606
1.5. Agenți potențiali şi reali la nivel local 609
1.6. Rezultate şi evaluări..... 617

1.7. Experiența unor Inițiative Locale de Ocupare privită critic 618

CAPITOLUL 2 - SINTEZĂ A EXPERIENȚELOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ ÎN ȚĂRI ALE UNIUNII EUROPENE 628

2.1. Considerații metodologice 628
2.2. Tendințe generale ale dezvoltării locale în Uniunea Europeană 629
2.3. Structurile care intervin în domeniul dezvoltării economico-sociale 633
2.4. Obiectivele diferitelor experiențe de dezvoltare locală 636
2.5. Principii de acțiune 637
2.6. Principii utilizate la punerea în practică a mijloacelor 640
2.7. Structuri şi mijloace utilizate 641
2.8. Tendințe 643
2.9. Câteva constatări desprinse din experiențele analizate 644

CAPITOLUL 3 - SCHIȚĂ METODOLOGICĂ PROPUSĂ DE COMISIA EUROPEANĂ PENTRU ELABORAREA PROIECTELOR TERITORIALE, ÎN SCOPUL STIMULĂRII INIȚIATIVELOR LOCALE DE DEZVOLTARE 647

3.1. Ghid metodologic al dezvoltării locale 647
3.2. De la strategie la acțiune: instrumentele şi modul lor de utilizare 657
3.3. Un instrument special adaptat: subvențiile globale 664

ANEXE 668

INDEX DE AUTORI _____ 672

Volumul LIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27/2000 _____ 1

*DOCTRINA **ŞI** PRACTICA F.M.I.* *3*

1. F.M.I. VĂZUT DE EL ÎNSUŞI 7

1.1. Scurt istoric 7
1.2. F.M.I. - aspecte preliminare 8
1.3. Autoevaluarea şi evaluarea externă a practicii F.M.I. 9
1.4. F.M.I. şi stabilizarea economică: aceeaşi rețetă pentru toți? 12

1.5. F.M.I. – creditor internaţional de ultimă instanţă1 (un fel de Casă de amanet, n.n., V.S.) ... 16
1.6. Puţină statistică ... 17

2. DOCTRINA ŞI PRACTICA F.M.I. - O PRIVIRE CRITICĂ A INFLUENŢEI ASUPRA TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ... 19

3. ROMÂNIA ŞI F.M.I. ... 22

3.1. Crearea şi lărgirea pieţei interne ... 22
3.2. Un exemplu ... 25
3.3. Stabilizarea macroeconomică - din eşec în eşec ... 26

ANEXĂ ... 31

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29/2000 _____ 41

TEHNOLOGIE - MEDIU - ECONOMIE • atitudine pentru calitate. AMBALAREA MĂRFURILOR ... 47

1. DEFINIREA AMBALAJULUI ŞI A OPERAŢIUNII DE AMBALARE A MĂRFURILOR ... 47

2. FUNCŢIILE AMBALAJELOR ... 49

2.1. Funcţia de conservare şi protecţie a produselor ... 49
2.2. Strategia alegerii materialelor de ambalare ... 51
2.3. Funcţia de manipulare, depozitare şi transport ... 52
2.4. Funcţia de promovare a produselor ... 53

3. MATERIALE UTILIZATE LA AMBALAREA MĂRFURILOR ... 54

3.1. Hârtia şi cartonul ... 54
3.2. Materiale plastice ... 57
3.3. Materiale metalice de ambalare ... 62
3.4. Sticla ... 67
3.5. Ambalajele din lemn ... 69
3.6. Ambalajele din materiale textile ... 70
3.7. Materiale complexe de ambalare ... 70

4. METODE ŞI TEHNICI DE AMBALARE A MĂRFURILOR ... 75

4.1. Procedee de ambalare a mărfurilor ... 75

4.2. Ambalarea aseptică 78
4.3. Ambalarea în vid 84

5. ASPECTE SPECIFICE ALE AMBALĂRII MĂRFURILOR ÎN RELAȚIE CU PROTECȚIA CONSUMATORULUI 87

5.1. Impactul ambalajelor asupra mediului înconjurător 89
5.2. Eliminarea deşeurilor din materiale de ambalare polistratificate 92
5.3. Legislația europeană în domeniul recuperării, reciclării şi reutilizării deşeurilor provenite din ambalarea mărfurilor 93
5.4. Noul sistem de codificare pentru reciclarea materialelor plastice de ambalare 95

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31/2000 _____ 97

EVOLUȚIA CONSUMULUI POPULAȚIEI ÎN CONDIȚIILE SPECIFICE ALE TRANZIȚIEI *99*

INTRODUCERE 103

CAPITOLUL I. TRANZIȚIA ROMÂNIEI SPRE ECONOMIA DE PIAȚĂ 105

1.1. Mecanisme-tipologii de funcționare a economiei de piață 105
1.2. Caracteristici şi particularități ale economiei de tranziție 107
1.3. Performanțe ale tranziției în România 109

CAPITOLUL II. PIAȚA BUNURILOR DE CONSUM 121

2.1. Generalități şi scurte considerații teoretice 121
2.2. Piața bunurilor de consum productiv. Particularități 126
2.3. Piața bunurilor de consum pentru populație 131

CAPITOLUL III. CONSUMUL FINAL AL POPULAȚIEI 134

3.1. Locul consumului final al populației în cererea agregată 134
3.2. Cererea populației pentru bunuri şi servicii de consum 137
3.3. Aspecte ale consumului la nivelul gospodăriei 140

CAPITOLUL IV. DIAGNOZA CONSUMULUI POPULAȚIEI 153

BIBLIOGRAFIE 164

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/2000 _____ 167

TENDINȚE ŞI STRUCTURI ALE EMIGRAȚIEI DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1980-1999 ..... *169*

1. PRECIZĂRI METODOLOGICE ŞI CONSIDERENTE GENERALE 173

2. PROPORȚIILE MIGRAȚIEI 175

3. EMIGRAȚIA ABSOLUTĂ PE GRUPE DE VÂRSTĂ ŞI SEXE 179

4. NIVELURI ŞI STRUCTURI EDUCAȚIONALE ALE EMIGRAȚIEI 186

5. EMIGRAȚIA PE PROFESII 192

6. EMIGRAȚIA PE NAȚIONALITĂȚI (GRUPURI ETNICE) 196

7. EMIGRAȚIA PE ȚĂRI DE DESTINAȚIE 200

8. TENDINȚE ÎN EVOLUȚIA FLUXURILOR DE EMIGRAȚIE DIN ROMÂNIA 204

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 204

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/2000 _____ 205

DIN ISTORIA INSTITUTULUI DE CERCETĂRI ECONOMICE *207*

1. ÎNFIINȚAREA INSTITUTULUI ŞI CONTEXTUL ISTORIC 211

2. PRIMII ANI DE ACTIVITATE ŞI CRITICA ABATERILOR DE LA DOGMA MARXIST-LENINISTĂ 212

3. AFIRMAREA UNOR FACTORI FAVORIZANTI AI ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ÎN ANII '60-'65 215

4. TEMATICA DE CERCETARE ŞI PRINCIPALELE REZULTATE 220

5. TREI GENERAȚII DE CERCETĂTORI 222

6. DETERIORAREA CONDIȚIILOR DE CERCETARE ÎN ANII '80 223

Anexe 227

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/2000 _____ 249

TENDINȚE ÎN REFORMA FISCALĂ ROMÂNEASCĂ 251

INTRODUCERE 255

1. STRATEGIA FISCALĂ ÎN SPAȚIUL MICROECONOMIC 256

1.1. Efectele translației fiscale asupra comportamentului agenților economici 258

1.2. Incidența impozitelor indirecte asupra prețurilor 259

1.3. Taxa pe valoarea adăugată şi inflația 260

2. FISCALITATEA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ, ÎN CONTEXTUL EXTINDERII INTEGRĂRII ECONOMICE 264

2.1. Reduceri de cote şi scutiri de TVA, în diferite țări 266

3. CERINȚE PRIVIND POLITICA IMPOZITELOR ÎN ȚĂRILE ÎN TRANZIȚIE 268

4. POLITICA FISCALĂ A AUTORITĂȚILOR ROMÂNE 270

4.1. Reforma fiscală în România 270

5. REFORMA CHELTUIELILOR BUGETARE ÎN ROMÂNIA 273

6. COSTURILE ECONOMICE ŞI SOCIALE ALE POLITICII FISCALE 274

7. NECESITATEA ADOPTĂRII UNUI COD FISCAL MODERN, ADAPTAT STANDARDELOR EUROPENE 278

ANEXE 285

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 288

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/2000 _____ 289

PIAȚA BUNURILOR ŞI SERVICIILOR ŞI GUVERNAREA CORPORATIVĂ ÎN ROMÂNIA 291

1. PIAȚA BUNURILOR **ŞI** SERVICIILOR COMPONENTA DE BAZĂ A ECONOMIEI DE PIAȚĂ 295

1.1. Considerații generale **295**

1.2. Incidența guvernării corporative asupra organizării şi funcționării întreprinderilor **299**

1.3. Rolul pieței bunurilor şi serviciilor în dezvoltarea întreprinderilor **307**

2. MECANISMUL DE ECHILIBRARE A CERERII ŞI OFERTEI DE BUNURI ŞI SERVICII 311

2.1. Componentele de bază ale mecanismului pieței bunurilor şi serviciilor... 311
2.2. Mecanismul competiției 315
2.3. Mecanismul prețurilor 320

3. DISFUNCȚIONALITĂȚI ÎN MECANISMUL DE ORGANIZARE ŞI FUNCȚIONARE A PIEȚEI DE BUNURI ŞI SERVICII 328

3.1. Starea economiei româneşti 328
3.2. Piața internă de bunuri şi servicii 334
3.3. Piața externă de bunuri şi servicii 352

4. DIRECȚII DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A ORGANIZĂRII ŞI FUNCȚIONĂRII PIEȚEI BUNURILOR ŞI SERVICIILOR 357

BIBLIOGRAFIE 362

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/2000 _____ 365

RESTRUCTURAREA INDUSTRIALĂ De la teorie la efecte practice 367

1. SCURTE DELIMITĂRI ETIMOLOGICO-INTRODUCTIVE 371

2. DESTRUCTURAREA ŞI RESTRUCTURAREA INDUSTRIALĂ - TENDINȚE, FACTORI ŞI IMPLICAȚII DOMINANTE 372

3. DINAMICA TEHNOLOGICĂ ŞI REVOLUȚIILE INDUSTRIALE 373

4. CONSECINȚE ECONOMICE, INSTITUȚIONAL -ORGANIZATORICE ŞI SOCIALE ALE TRANZIȚIEI ŞI RESTRUCTURĂRII SISTEMELOR INDUSTRIALE ŞI TEHNOLOGICE 377

5. CONCLUZII PRELIMINARE 388

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/2000 _____ 393

EVOLUȚII NOMINALE ŞI REALE ALE ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN PERIOADA 1990-1998 ..... *395*

PROBLEME ECONOMICE NR. 40-41/2000 _____ 417

STRATEGII DE PREȚURI ORIENTATIVE PENTRU INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ *419*

Introducere 423

Capitolul 1 - INFLUENȚA PREȚURILOR ASUPRA P.I.B., ÎN ROMÂNIA ŞI ÎN ALTE STATE EUROPENE 424

1.1. Dinamica produsului intern brut în statele dezvoltate şi în cele aflate în tranziție..... 424

1.2. Probleme metodologice ale prognozării valorilor reale şi nominale ale P.I.B. 426

1.3. Gradul de influențare a creşterii prețurilor cu ridicata şi de consum asupra mărimii PIB 430

1.4. Influențele majore ale structurii volumelor fizice, precum şi ale prețurilor schimburilor comerciale internaționale asupra mărimii PIB..... 435

1.5. Locul prețurilor în determinarea mărimii PIB 436

Capitolul 2 - PREȚURILE ÎN CONDIȚIILE PIEȚELOR FINANCIAR INTEGRATE ŞI ALE CONCURENȚEI LA EXPORT 439

2.1. Aspecte eclectice cu privire la posibilitățile de elaborare a strategiilor de prețuri în condițiile concurenței externe 439

2.2. Aspecte eclectice referitoare ta experiența internațională a strategiilor prețurilor externe 443

2.3. Derularea schimburilor comerciale în perioada de tranziție spre economia de piață 449

2.4. Considerații privind strategiile de prețuri ale țărilor în curs de dezvoltare452

2.5. Considerații privind comerțul exterior al României 455

2.6. Concluzii 458

ANEXE 461

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 485

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/2000 _____ 487

POLITICILE INDUSTRIALE: CERTITUDINE ŞI RISCURI *489*

1. DEFINIREA, NECESITATEA ADOPTĂRII ŞI TIPOLOGIA

POLITICILOR INDUSTRIALE 493
1.1. Definirea politicilor industriale 493
1.2. Factorii care impun promovarea unor politici industriale 494
1.3. Tipuri de politici industriale 496
2. RISCURILE POLITICILOR INDUSTRIALE 500
2.1. Definirea riscului 500
2.2. Specificul riscului în politica industrială 501
2.3. Deficiențe şi riscuri potențiale ale unor tipuri de politici industriale 503
3. RISCURILE UNOR POLITICI INDUSTRIALE DE SUCCES 506
3.1. Cazul Coreei de Sud 506
3.2. Cazul Irlandei 509
4. CONCLUZII ŞI ÎNVĂȚĂMINTE 513
4.1. Concluzii desprinse din experiența internațională 513
4.2. Învățăminte pentru politica industrială a unei țări în tranziție. Cazul României 514
BIBLIOGRAFIE 516

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/2000 _____ 519

POLITICA FISCALĂ ŞI BUNĂSTAREA SOCIALĂ ÎNTR-O ECONOMIE DURABILĂ 521

ABSTRACT 525
INTRODUCERE 526
CAPITOLUL 1 - TRANZIȚIA SPRE O ECONOMIE DURABILĂ 530
1.1 Definirea conceptului de dezvoltare durabilă 530
1.2. Coordonate ale tranziției spre o economie durabilă 533
1.3. Considerente metodologice ce ar permite tranziția spre o economie durabilă 543
1.4. Priorități ale tranziției economiei româneşti spre o economie durabilă 546
CAPITOLUL 2. POLITICA FISCALĂ ÎN PERIOADA TRANZIȚIEI SPRE O ECONOMIE DURABILĂ 553

2.1. Fiscalitatea în Uniunea Europeană, în contextul extinderii integrării economice 555
2.2. Efectele translației fiscale asupra comportamentului agenților economici558
2.3. Cerințe privind politica impozitelor în țările în tranziție 559
2.4. Politica fiscală a autorităților române 565
2.5. Unele concluzii privind politica fiscală în tranziție. 578

CAPITOLUL 3. BUNĂSTAREA SOCIALĂ ÎNTR-O ECONOMIE DURABILĂ, EXPRIMATĂ PRIN IBED 580

3.1. Conceptul Indicatorul Bunăstării Economice Durabile -IBED..... 580
3.2. Elemente metodologice de comensurare a bunăstării economice..... 583
3.3. Modificări majore ale IBED revizuit 586
3.4. IBED şi Sistemul Conturilor Naționale şi a Conturilor Ecologice (SCNCE)588

ANEXE 590

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 592

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/2000 _____ 595

TEORII ŞI MODELE DE EVALUARE ECONOMICĂ A CAPITALULUI NATURAL • STUDII DE CAZ PENTRU ROMÂNIA..... 597

CUVÂNT INTRODUCTIV..... 601

Partea I - Abordări teoretice privind posibilitățile de evaluare şi gestiune ale capitalului natural 602

CAPITOLUL 1 - CAPITALUL NATURAL: POSIBILITĂȚI ŞI LIMITE DE EVALUARE 602

CAPITOLUL 2 - PUNCTE DE VEDERE PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE EVALUARE A RESURSELOR NATURALE – COMPONENTĂ A CAPITALULUI NATURAL 610

2.1. Preocupări privind evaluarea potențialului de resurse naturale până ia jumătatea secolului XX 610
2.2. Preocupări contemporane privind evaluarea potențialului de resurse naturale..... 611
2.3. Preocupări privind evaluarea potențialului de resurse naturale din România614

CAPITOLUL 3 - GEOPOLITICA RESURSELOR NATURALE..... 619

PARTEA A II-A - Metode şi modele de evaluare economică a capitalului natural 634

CAPITOLUL 4 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A FONDULUI FORESTIER 634

CAPITOLUL 5 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A RESURSELOR DE APĂ 640

CAPITOLUL 6 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A RESURSELOR MINERALE SOLIDE 646

CAPITOLUL 7 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A ZĂCĂMINTELOR DE HIDROCARBURI 663

Partea a III-a - Studii de caz – Evaluarea economică a resurselor forestiere şi minerale din România 678

CAPITOLUL 8 - EVALUAREA ECONOMICĂ A FONDULUI FORESTIER ŞI CINEGETIC 678

CAPITOLUL 9 - EVALUAREA ECONOMICĂ A REZERVELOR DE HIDROCARBURI 693

BIBLIOGRAFIE 702

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/2000 _____ 705

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2000 707

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2000 711

1. CONTRIBUȚII LA PROGRAMUL DE CERCETARE AL CENTRULUI ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ŞI CONSENSUALĂ 717

2. VOLUME EDITORIALE PUBLICATE PENTRU CENTRUL ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ŞI CONSENSUALĂ 725

3. STRUCTURA TEMATICĂ ŞI AUTORII STUDIILOR PUBLICATE ÎN ANUL 2000 726

4. CĂRȚI 730

4.1. Volume editoriale realizate în anul 2000 prin Editura Expert cu autori sau coordonatori cercetători ai INCE 730
4.2. Alte lucrări realizate în regim editorial 731

INDEX DE AUTORI _____ 733

Volumul LV

ANALE NR. 1/1996 _____ 1

POPULAȚIA ROMÂNIEI: ÎNCOTRO? 3

CUVÂNT DE DESCHIDERE 7

Acad. Vladimir TREBICI

SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ A ROMÂNIEI: DIAGNOZĂ ŞI PROSPECTIVĂ 9

Conf. univ. dr. Vasile GHEȚĂU

INEGALITATEA ÎN FAȚA MORȚII: DEMOGRAFIE DIFERENȚIALĂ 15

Dr. Valentina MIHĂILĂ

TENDINȚE NOI ÎN MIGRAȚIA INTERNĂ? 21

Prof. dr. Dumitru SANDU

1. Volum şi structură pe medii rezidențiale 21
2. Distanța de migrație 22
3. Schimbarea structurilor cauzale 23
4. Cauzalitatea actuală a schimburilor migratorii dintre sat şi oraş 24
Concluzii 28

CÂTEVA DILEME ALE POLITICII DEMOGRAFICE. O PERSPECTIVĂ SOCIOLOGICĂ 35

Prof. dr. Cătălin ZAMFIR

CERCETAREA DEMOGRAFICĂ ÎN ROMÂNIA 39

Acad. Vladimir TREBICI

ANALE NR. 2/1996 45

POPULAȚIA ROMÂNIEI ŞI MINORITĂȚILE NAȚIONALE: PREZENT ŞI PERSPECTIVE 47

Acad. Vladimir **TREBICI,** Conf. univ. dr. Vasile **GHEȚĂU**

MINORITĂȚILE NAȚIONALE DIN ROMÂNIA: PREZENT ŞI ESTIMAȚIE PROSPECTIVĂ (I) 51

Acad. Vladimir TREBICI

Argument *51*

Informația statistică şi calitatea ei *53*

Minoritatea etnică maghiară şi problema Transilvaniei *53*

Ceangăii din Moldova, originea lor şi situația lor actuală *56*

Aspecte demografice diferențiale *61*

Un eşantion: județele Covasna şi Harghita *62*

Migrație internă şi colonizare *63*

Demografie şi istorie *66*

NOTE 68

Bibliografie 70

O PROIECTARE CONDIȚIONALĂ A POPULAȚIEI ROMÂNIEI PE PRINCIPALELE NAȚIONALITĂȚI (1992-2025) 75

Conf. univ. dr. Vasile GHEȚĂU

1. INTRODUCERE *75*

2. POPULAȚIILE PROIECTATE *76*

3. CÂTEVA CONSIDERAȚII ASUPRA IPOTEZELOR *81*

4. REZULTATE *82*

VI. ÎN LOC DE CONCLUZII *91*

BIBLIOGRAFIE *91*

ANALE NR. 3/1996 105

DEMOGRAFIE – bibliografie selectată de autor - 107

Acad. Vladimir TREBICI

A. CĂRŢI, AUTOR, COAUTOR, STUDII INCLUSE ÎN VOLUME *111*
B. STUDII ŞI ARTICOLE *116*
C. COMUNICĂRI ŞI REFERATE *120*
D. VARIA *123*
E. TRADUCERI *124*

ANALE NR. 4/1996 _____ 125

ANALE. INSTITUTUL NAŢONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 127

CUVÂNT ÎNAINTE *131*
ASPECTE ALE MORTALITĂŢII MATERNE ÎN ROMÂNIA, ÎN ULTIMII 10 ANI *133*
Silvia FLORESCU, Ion POPA, Niculae CONSTANTINOVICI
Obiective *133*
Metodă *133*
Rezultate *133*
Concluzii *136*

INFLUENŢA POLITICILOR NATALISTE ASUPRA CALITĂŢII BIOLOGICE A NOU-NĂSCUTULUI, ÎN ROMÂNIA, ÎNTRE 1989 şi 1994 148

Cristiana GLAVCE, Irina POPESCU
Concluzii *165*
Bibliografie *167*

EFECTELE DECESELOR EVITABILE ASUPRA SPERANŢEI DE VIAŢĂ LA NAŞTERE, ÎN ROMÂNIA 168

Valentina MIHĂILĂ, Maria BĂDULESCU, Dan ENĂCHESCU
Metoda *170*
Rezultate *171*
Concluzii *173*

PERSPECTIVE ALE MORTALITĂŢII, PE CAUZE DE DECES, ÎN ROMÂNIA 175

Cornelia MUREŞAN
I. România în context internaţional *175*

II. Evoluția structurii mortalității *180*
III. Natura crizei din anii 1991–1994 ..... *186*
IV. Perspective ale mortalității pentru anul 2000 ..... *189*
Bibliografie *193*

MODIFICĂRI ÎN NIVELUL ŞI EVOLUȚIA MORTALITĂȚII INFANTILE ÎN ROMÂNIA 194

Silvia FLORESCU, Ion POPA, Dan ENĂCHESCU

Introducere *194*
Material şi metode *194*
Rezultate *196*
Concluzii *199*
Bibliografie *200*

MORTALITATEA INFANTILĂ – O SFIDARE PENTRU ROMÂNI – rezultate ale unor cercetări sociodemografice în județul Constanța 201

Ana Rodica STAICULESCU BREZEANU

CRONICA DE LA SINAIA 207

Ionica BEREVOESCU

INDEX DE AUTORI **211**

Volumul LVI

ANALE NR. 1/1997 ..... **1**

EVOLUȚIA FERTILITĂȚII ÎN ROMÂNIA DE LA TRANSVERSAL LA LONGITUDINAL 3

Vasile **GHEȚĂU**

ABSTRACT 7

1. INTRODUCERE 10

2. VIZIUNEA TRANSVERSALĂ A FENOMENULUI 11

3. VIZIUNEA LONGITUDINALĂ A FENOMENULUI 30

4. REMARCI FINALE 37

REFERINȚE 39

ANALE NR. 2-3/1997 _____ 87

TECHNOLOGY TRANSFER FROM RESEARCH TO INDUSTRY.
A COMPARATIVE APPROACH TO THE ROMANIAN EXPERIENCE
IN THE EUROPEAN CONTEXT 89

Steliana SANDU

INTRODUCTION 93

CHAPTER I. WEST EUROPEAN THEORIES AND PRACTICES..... 99

CHAPTER II. THE DUTCH EXPERIENCE IN THE FIELD OF
INNOVATION AND TECHNOLOGY TRANSFER AND ITS
RELEVANCE TO ROMANIA 141

CHAPTER III. THE SMSS CONTRIBUTION TO TECHNOLOGY
TRANSFER IN THE NETHERLANDS AND ROMANIA 187

CHAPTER IV. ROLE OF THE NATIONAL RESEARCH ACTIVITY IN
THE TECHNOLOGY TRANSFER IN THE
NETHERLANDS AND ROMANIA 205

CHAPTER V. CONCLUSIONS..... 227

BIBLIOGRAPHIC REFERENCES..... 233

ANALE NR. 4/1997 _____ 245

REFORMA SECURITĂȚII SOCIALE DIN ROMÂNIA - O URGENȚĂ
A VIITORULUI APROPIAT..... 247

Mariana STANCIU

DE CE AM SCRIS ACEASTĂ LUCRARE..... 251

MESAJ PENTRU CITITORII GRĂBIȚI..... 252

INTRODUCERE 253

2. PERSPECTIVĂ ASUPRA SECURITĂȚII SOCIALE INTERNAȚIONALE 304

3. PROTECȚIA SOCIALĂ ÎN ȚĂRILE ÎN CURS DE DEZVOLTARE 342

4. REFORMA SECURITĂȚII SOCIALE DIN ROMÂNIA – O URGENȚĂ A VIITORULUI APROPIAT 350

ANEXĂ 379

BIBLIOGRAFIE 381

ANALE NR. 5/1997 385

TENDINȚE ALE FENOMENELOR DEMOGRAFICE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1930–1996 391

Maria **SIMION**

I. EVOLUȚIA NUMĂRULUI ŞI STRUCTURII SOCIOECONOMICE A POPULAȚIEI 392

II. EVOLUȚIA MIŞCĂRII NATURALE A POPULAȚIEI 407

III. GOSPODĂRIA ŞI FAMILIA 411

IV. MIŞCAREA MIGRATORIE 413

V. EVOLUȚII DEMOGRAFICE POSIBILE 422

VI. CONSIDERAȚII GENERALE 425

BIBLIOGRAFIE 427

ANEXE 429

ANALE NR. 6/1997 439

ŞOMAJUL ÎN ROMÂNIA ÎN ANII 1991-1996 441

Corneliu **PRISĂCARU,** Cace Adriana **ROMAŞ**

1. ŞOMAJUL CA PROBLEMĂ SOCIO-ECONOMICĂ 445

2. FENOMENUL ŞOMAJULUI 455

3. AJUTORUL MEDIU DE ŞOMAJ, ALOCAŢIA MEDIE DE SPRIJIN ŞI AJUTORUL MEDIU PENTRU INTEGRAREA PROFESIONALĂ 483

4. PUTEREA DE CUMPĂRARE A AJUTORULUI DE ŞOMAJ A ALOCAŢIEI DE SPRIJIN ŞI A AJUTORULUI PENTRU INTEGRARE PROFESIONALĂ 485

5. FAMILII DE ŞOMERI: VENITURI, CHELTUIELI ŞI CONSUM 488

6. FAMILII DE ŞOMERI ŞI FAMILII DE SALARIAŢI 504

7. ÎN LOC DE CONCLUZII 508

BIBLIOGRAFIE 525

INDEX DE AUTORI 527

Volumul LVII

ANALE NR. 1/1998 _____ 1

DECUPAJE TERITORIALE ŞI POLITICĂ DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA 3

Acad. Vladimir TREBICI 7

Prof. dr. Ioan IANOŞ 20

Prof. dr. Dumitru SANDU 23

ANALE NR. 2-3/1998 _____ 33

AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN CONTEXT NAŢIONAL ŞI EUROPEAN. Forţe inerţiale şi din amice ale restructurării agriculturii 35

CAPITOLUL I. DIMENSIUNEA NAŢIONALĂ ŞI INTERNAŢIONALĂ A RESTRUCTURĂRII AGRICULTURII ROMÂNIEI 39

RECONSIDERAREA STRUCTURILOR ADIACENTE AGRICULTURII ÎN SCOPUL UNEI DEZVOLTĂRI RURALE INTEGRATE 41

Prof.dr. Dinu GAVRILESCU, dr. Floarea BORDÂNC,
Violeta FLORIAN, Aurelia SÂRBU .....
FORMAREA ÎN SPIRIT MANAGERIAL A PRODUCĂTORULUI AGRICOL.....49
Prof. dr. Radu VOICU, Tudor MOGA .....
FORȚE INERȚIALE ŞI DINAMICE ALE RESTRUCTURĂRII AGRICULTURII.....55
Dr. Ioan DAVIDOVICI .....
CONTACTAREA ROMÂNIEI LA CARTA EUROPEANĂ A SPAȚIULUI RURAL.....67
Dr. Floarea BORDÂNC.....
TEHNOLOGII PERFORMANTE ÎN PRODUCȚIA ANIMALĂ FOLOSITE NEPERFORMANT. NUTRIȚIA 77
Dr. doc. Gh. BURLACU .....
AGROTURISMUL – VECTOR AL DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE...83
Prof. dr. Victor MANOLE, Ştefan MITRACHE.....
CAPITOLUL II. POLITICI DE AJUSTARE STRUCTURALĂ A AGRICULTURII ŞI A SPAȚIULUI RURAL - Studii de caz 93
EXPLOATAȚIA FAMILIALĂ. TIPOLOGIE ŞI DESTIN 95
Prof. dr. Marin POPESCU
ATUURI ŞI RESTRICȚII ALE EXPLOATAȚIEI AGRICOLE FAMILIALE .117
Camelia TOMA, Eugen BURCEA, Mana TOMESCU.....
ATITUDINI ŞI COMPORTAMENTE SOCIO-ECONOMICE ALE MENAJELOR DE PENSIONARI DIN MEDIUL RURAL.....125
Liviu-Mihail **MATEESCU** .....
RESURSELE LOCALE RURALE – POTENȚIAL AL DEZVOLTĂRII INTEGRATE.....135
Aurelia SÂRBU .....
OPINII, VALORI ŞI PERCEPȚII ALE SATULUI ROMÂNESC ÎN TRANZIȚIE 143
Tincuța IOZU.....
ATITUDINEA PUTERII PUBLICE FAȚĂ DE PLURIACTIVITATEA

AGRICOLĂ: DETERMINANȚI ECONOMICI, SOCIALI ŞI POLITICI 152

Marioara RUSU .....

METAMORFOZE TIPOLOGICE ALE MANAGEMENTULUI FERMELOR . 161

Elena SIMA .....

RESTRUCTURAREA AGRICULTURII ŞI UTILIZAREA RESURSELOR DE MUNCĂ O PERSPECTIVĂ ARDELEANĂ 168

Prof. dr. Maria VINCZE .....

AGRICULTURA ÎN ECONOMIA JUDEȚULUI IAŞI O ABORDARE REGIONALĂ 177

Dr. Valentin BOHATEREȚ, Cristian HOȚEA.....

ALTERNATIVE ŞI PERFORMANȚE ALE SOCIETĂȚILOR COMERCIALE AGRICOLE ÎN PERSPECTIVA RESTRUCTURĂRII ŞI PRIVATIZĂRII.. 182

Dr. Dinu GAVRILESCU, Eugen BURCEA, Aurelia SÂRBU .....

ABSTRACTS. INERȚIAL AND DYNAMIC FORCES OF AGRICULTURE RESTRUCTURING 187

ANALE NR. 4-5/1998 _____ 197

POPULAȚIA ROMÂNIEI DUPĂ NAȚIONALITATE ŞI RELIGIE. DEMOGRAFIE REGIONALĂ ŞI DIFERENȚIALĂ..... 199

Acad. Vladimir TREBICI .....

ADHORTATIO 203

I. STRUCTURA ETNICĂ A POPULAȚIEI ROMÂNIEI 211

II. STRUCTURA CONFESIONALĂ A POPULAȚIEI ROMÂNIEI..... 255

III. UNELE INFORMAȚII ISTORICE PRIVIND MINORITĂȚILE NAȚIONALE ŞI RELIGIILE DIN ROMÂNIA..... 277

IV. PERSPECTIVE 295

ANEXĂ 296

ANALE NR. 6/1998 297

O STRATEGIE REALISTĂ ŞI EFICIENTĂ DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ ŞI COMBATERE A ŞOMAJULUI 299

Dr. Steliana PERȚ .....

1. OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ – O PRIORITATE. DE CE? 306

2. PROIECTUL EUROPEAN DE RELANSARE A OCUPĂRII 318

3. PIAȚA MUNCII DIN ROMÂNIA DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII 324

4. O STRATEGIE A OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ 340

Referințe bibliografice 355

ANEXE 357

INDEX DE NUME 365

Volumul LVIII

ANALE NR. 1-2/1999 1

CONDIȚIONAREA SOCIALĂ A MORTALITĂȚII 3

PROFILUL MORTALITĂȚII PE CAUZE DE DECES ÎN ROMÂNIA 7

Valentina MIHAILĂ

MORTALITATE ÎN PROFIL TERITORIAL 13

Aura Mihaela ZAMFIRESCU

SINUCIDERE ŞI AGRESIUNE 25

Cristina Elena BRADATAN

EVALUĂRI SOCIALE ALE FENOMENELOR DEMOGRAFICE. CAZUL MORTALITĂȚII 37

Andra Aldea LĂZĂROIU

ANALE NR. 3-4/1999 89

PROBLEME ECONOMICE ALE SPAȚIULUI RURAL

DIN MOLDOVA (PARTEA I) 91

RISCUL ÎN AGRICULTURĂ 95

Gheorghe IONESEI

STUDII DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ
A COMUNELOR JUDEȚULUI IAŞI. ORIZONT 2004 101

Valentin-Mihai BOHATEREȚ, Krisztina-Melinda DOBAY
Ovidiu GHERASIM

ASPECTE COMPARATIVE PRIVIND DEZVOLTAREA RURALĂ
A COMUNELOR GROPNIȚA, JUDEȚUL IAŞI, ŞI PĂSTRĂVENI,
JUDEȚUL NEAMȚ 114

Ovidiu GHERASIM, Vintilă MIHĂILESCU,
Valentin-Mihai BOHATEREȚ

MODELAREA CONCEPTUAL – MATEMATICĂ A EVOLUȚIEI PE
TERMEN LUNG A STOCULUI DE HUMUS DIN SOLURILE
SITUATE PE VERSANȚI CVASILINIARI 133

Cristian–Valeriu Patriche

NIVELURI DE PRODUCȚIE VEGETALĂ DE CONDIȚIONARE
TERMORADIATIVĂ ŞI HIDROTERMORADIATIVĂ 147

Cristian–Valeriu Patriche

O ANALIZĂ A PRINCIPALELOR TIPURI DE EXPLOATAȚII
AGRICOLE DIN ROMÂNIA ÎN ETAPA ACTUALĂ 156

Cristian Romeo HOTEA

PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A EVIDENȚEI CALITATIVE
A TERENURILOR 166

Valentin-Mihai Bohatereț

JURNALUL ŞI FIŞA EXPLOATAȚIEI – INSTRUMENTE DE ANALIZĂ
TEHNICOECONOMICĂ A EXPLOATAȚIEI AGRICOLE 170

Cristian Romeo HOTEA

EVALUAREA OPERATIVĂ A TERENURILOR, PE EXEMPLUL
ZONELOR JUDEȚENE DIN IAŞI ŞI A JUDEȚELOR DIN MOLDOVA ... 176

Valentin-Mihai BOHATEREȚ

PARTICULARITĂȚI ALE CALCULUI VENITURILOR ÎN EXPLOATAȚIILE AGRICOLE 184

Cristian Romeo HOTEA

NECESITATEA „INTERNALIZĂRII" COSTURILOR ECOLOGICE ÎN AGRICULTURA 190

Ştefan AMARIȚEI

APLICAREA IMPOZITULUI NEGATIV PE VENIT ÎN COMBATEREA SĂRĂCIEI 195

Petru IVANOF

EFECTELE INTERDEPENDENȚEI SALARII-PREȚURI ASUPRA POPULAȚIEI 200

Petru IVANOF

PÂRGHIILE ECONOMICE – MIJLOACE DE CONTROL ŞI LIMITARE ALE POLUĂRII ÎN ACTIVITATEA AGRICOLĂ 205

Ştefan AMARIȚEI

POLII PRODUCȚIEI AGRICOLE COMERCIALE AI JUDEȚULUI IAŞI 212

Krisztina-Melinda DOBAY Valentin-Mihai BOHATEREȚ

ORGANIZAȚII DE AFACERI ŞI VALOAREA INFORMAȚIEI ÎN ECONOMIA AGRARĂ 228

Gheorghe IONESEI, Krisztina-Melinda DOBAY

ANALE NR. 5-6/1999 _____ 237

CONTRIBUȚII ALE CERCETĂRII ŞTIINȚIFICE ECONOMICE LA PREFIGURAREA TEORIEI TRANZIȚIEI 239

Dr. Valeriu IOAN-FRANC

1. CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ. 1990-2000 243

2. INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE – INCE, PRINTRE PRIMELE INSTITUȚII ALE TRANZIȚIEI 251

3. TRANZIȚIA ŞI REFORMA ECONOMICĂ – PROVOCAREA DECENIULUI

ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ 257
4. ROMÂNIA ŞI INTEGRAREA ECONOMICĂ EUROPEANĂ 284

INDEX DE AUTORI 299

Volumul LIX

ANALE NR. 1/2000 _____ 1

CONTRIBUȚII LA FUNDAMENTAREA SISTEMULUI DE EVALUARE A LUCRĂRILOR DE CERCETARE ŞTIINȚIFICĂ ECONOMICĂ. UN INDICATOR DE RELEVANȚĂ 3

Dr. Valeriu IOAN-FRANC, Dr. Lucian-Liviu ALBU

CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE 7

ADDENDA. UN PUNCT DE VEDERE: Fundamentarea unui indicator de relevanță – Contribuție semnificativă la dezvoltarea domeniului evaluării economice a eficienței activității de cercetare ştiințifică 26

Dr. Luoana SANTAROSSA

ANALE NR. 2-3/2000 _____ 29

POTENȚIALUL UMAN AL ROMÂNIEI. REPARTIȚIE TERITORIALĂ ŞI PERSPECTIVE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XXI 31

dr. Maria SIMION 31

INTRODUCERE 35

1. EVOLUȚIA DEMOGRAFICĂ. CONSIDERAȚII GENERALE 36

2. CONTEXTUL ECONOMIC ROMÂNESC ŞI RĂSPUNSUL VARIABILELOR DEMOGRAFICE 38

3. POTENȚIALUL UMAN 47

CONCLUZII 60

BIBLIOGRAFIE 63

ANALE NR. 4/2000 133

DEZVOLTAREA RURALĂ ÎN ROMÂNIA. MODELE INSTITUȚIONALE, LEGISLAȚIE FINANCIARĂ ŞI IMPACTUL ECONOMICO-SOCIAL 135

CUVÂNT ÎNAINTE 139

1. MODELE INSTITUȚIONALE ALE DEZVOLTĂRII RURALE ÎN ROMÂNIA 140

Violeta FLORIAN, Minodora MOLDOVAN, Marin POPESCU, Mioara RUSU, Carmen ŞTEFĂNESCU

2. IMPACTUL AJUSTĂRII STRUCTURALE ASUPRA FERMELOR FAMILIALE ÎN ROMÂNIA 208

Violeta FLORIAN, Filon TODEROIU

3. SATUL ÎN TRANZIȚIE 252

Andreea UDREA, Răzvan STAN

4. AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 265

Roxana-Theodora GUREANU

5. CASELE FĂLOASE. LOCUINȚĂ, RUDENIE ŞI SCHIMB INFORMAL ÎN COMUNA ŞOTÂNGÂ, JUD. DÂMBOVIȚA 286

Cristina COROŞ

6. REFORMELE AGRARE ÎN ROMÂNIA – SCURTĂ PREZENTARE 297

Monica TUDOR

INDEX DE AUTORI 309

Volumul LX

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/2001 _____ 1

IMPACTUL RESTRUCTURĂRII ŞI AL PRIVATIZĂRII ASUPRA FINANŢĂRII ŞI CAPITALIZĂRII AGENŢILOR ECONOMICI 3

Capitolul 1. Finanţarea şi capitalizarea firmelor româneşti în perioada de tranziţie la economia de piaţă 7

1.1. Aspecte privind evoluţia tranziţiei în perioada 1990-1999 în România 7

1.2. Definirea conceptului de capital economic la nivel microeconomic 12

1.3. Efectele inflaţiei asupra nivelului capitalului economic 14

1.4. Decapitalizarea, reducerea resurselor financiare şi blocajul financiar 16

Capitolul 2. Locul şi rolul privatizării în asigurarea cu resurse financiare la nivel microeconomic 25

2.1. Aspecte privind evoluţia cadrului legal în domeniul privatizării şi impactul acesteia asupra asigurării cu resurse finanaciare a agenţilor economici 25

2.2. Privatizarea societăţilor comerciale cu capital de stat. Rezultate şi efecte asupra situaţiei financiare la nivel macroeconomic 31

2.3. Transformările instituţionale 34

2.4. Drepturile de proprietate şi eficienţa acestora 38

2.5. Privatizare, restructurare şi postprivatizare 41

2.6. Corelaţia între privatiare, reformă şi procesul de finanţare la nivel microeconomic 49

Capitolul 3. Influenţa restructurării în procesul de finanţare a agenţilor economici 68

3.1. Cadrul legal al restructurării: evoluţie şi deziderate pentru asigurarea cu resurse financiare ale agenţilor economici 68

3.2. Tipologia proceselor de restructurare şi relaţia cu finanţarea ia nivel microeconomic 73

3.3. Rezultatele în plan financiar ale procesului de restructurare la nivel microeconomic 81

3.4. Procesului de restructurare financiari si corelarea acestuia cu finanţarea Ia nivel microeconomic 87

3.5. Aspecte privind perfecționarea procesului de restructurare în vederea îmbunătățirii finanțării agenților economici 90

Capitolul 4 Concluzii şi propuneri 98

Bibliografie 106

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/2001 _____ 109

MECANISME CONCURENȚIALE ÎN ASIGURAREA DEZVOLTĂRII DURABILE 111

Introducere 115

Capitolul 1. TRANZIȚIA SPRE O ECONOMIE DURABILĂ 119

1.1. Interacțiunea omului cu societatea 119

1.2. Conținutul conceptului de dezvoltare durabilă 124

1.3. Cadrul juridic pentru susținerea politicii de dezvoltare durabilă 128

Capitolul 2. CONCURENȚA ŞI PRINCIPALELE MECANISME 135

2.1. Concurența — mecanism al economiei de piață 135

2.2. Strategii de adaptare a prețurilor la cerințele pieței în funcție de tipul de concurență 137

2.3. Impactul ajutorului de stat asupra concurenței 141

2.4. Concurența fiscală în atragerea investițiilor străine directe 144

Capitolul 3. POLITICA FUZIUNILOR ÎNTR-O ECONOMIE DURABILĂ 151

3.1. Unele considerații privind politica fuziunilor 151

3.2 Aspecte privind managementul ecologic în contextul integrărilor verticale 158

3.3. Considerații privind politica fuziunilor în Uniunea Europeană 165

Capitolul 4. PRIORITĂȚI ALE DEZVOLTĂRII DURABILE. REFORMA ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERSPECTIVA SUSȚINERII CONCURENȚEI 176

4.1. Priorități şi domenii ale dezvoltării durabile 176

Capitolul 5. PROMOVAREA UNEI POLITICI DE CONCURENȚĂ ACTIVĂ ÎNDREPTATĂ ÎN DIRECȚIA ADOPTĂRII ACQUIS-ULUI COMUNITAR 187

5.1. Conținutul obligațiilor asumate prin acquis-ul comunitar 187

5.2. Stadiul actual al adoptării acquis-ului comunitar în domeniul concurentei 189

ANEXE PUNCTE DE VEDERE AUTORIZATE 191

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6-7/2001 _____ 197

STIMULAREA PRIN CREDITARE A CREŞTERII POTENȚIALULUI ECONOMIC AL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 199

1. MECANISME DE CREDITARE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ÎN ROMÂNIA ŞI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 203

1.1. Noțiunea de credit: definire şi tipuri 203

1.2. Nevoile de finanțare ale IMM 206

1.3. Surse de finanțare a activității IMM 213

1.4. Ciclul de dezvoltare şi finanțarea firmei 228

1.5. Mecanisme de creditare a IMM în România 232

1.6. Programul PHARE Național 1998 – Fondul pentru restructurare industrială şi dezvoltarea resurselor umane 234

2. CREDITUL BANCAR - SURSA EXTERIOARĂ PRINCIPALĂ DE FINANȚARE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 240

2.1. Principalele componente ale sistemului financiar 240

2.2. Activitatea de creditare a IMM 245

3. INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE, SURSA DE FINANȚARE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 265

3.1. Tendințe în evoluția investițiilor străine directe (ISD) pe plan mondial şi în România 265

3.2. Modalități de finanțare externă a întreprinderilor mici şi mijlocii 272

3.3. Politica de atragere a investițiilor străine directe 280

4. RELAȚIILE PUBLICE ÎN SPRIJINUL CREDITĂRII IMM 284

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/2001 _____ 303

PROBLEME MONETAR-FINANCIARE ALE FORMĂRII ECONOMIEI DE PIAȚĂ ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1990-2000 305

Capitolul 1. EVOLUȚIA BALANȚEI DE PLĂȚI ŞI A DATORIEI EXTERNE A ROMÂNIEI ÎN PERIOADA 1990-2000 309

1.1. Echilibrarea balanței de plăți a României 309

1.2. Balanța de plăți externe în economia românească 326

1.3. Concluzii 346

Capitolul 2. PIAȚA DE CAPITAL ÎN CONDIȚIILE ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 352

2.1. Piața de capital în România în perioada de tranziție 352

2.2. Bursa de valori Bucureşti 357

2.3. Sistemul pieței RASDAQ 364

2.4. Importanța şi obiectivele pieței româneşti de capital în condițiile aderării la Uniunea Europeană 369

2.5. Evoluția indicatorilor pieței româneşti de capital în perioada 1996-noiembrie 2000 375

CONCLUZII 380

Capitolul 3. POLITICA MONETARĂ: OBIECTIVE, INSTRUMENTE, CONSECINȚE, PERSPECTIVE 382

3.1. Caracteristici financiare ale perioadei 1990-1999 ..... *382*

3.2. Evoluția variabilelor financiare şi monetare în perioada 1990-1999 ..... *383*

3.3. Obiectivele politicii monetare *387*

3.4. Instrumentele politicii monetare şi de curs *390*

3.5. Consecințele politicii monetare şi de curs *393*

3.6. Perspectivele politicii monetare în România *395*

3.7. Integrarea politicii monetare în politica europeană *398*

ANEXE 407

Bibliografie 415

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/2001 _____ 417

COSTURI ALE INTEGRĂRII DE MEDIU ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - studiu de caz: bateriile şi acumulatorii 419

ARGUMENT 423

INTRODUCERE 424

1. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE 426

1.1. Evoluția numărului total de autovehicule înscrise în circulație 426

1.2. Estimări ale cantității medii anuale de plumb din acumulatorii uzați 428

2. CADRUL TEORETICO-METODOLOGIC AL ESTIMĂRII COSTULUI IMPLEMENTĂRII HG PRIVIND GESTIONAREA BATERIILOR ŞI ACUMULATORILOR CARE CONȚIN SUBSTANȚE PERICULOASE 432

2.1. Palierul ecologic 432

2.2. Palierul economic 432

3. ESTIMĂRI ALE INFRASTRUCTURII ŞI CHELTUIELILOR GENERATE DE IMPLEMENTAREA HG PRIVIND BATERIILE ŞI ACUMULATORII CARE CONȚIN SUBSTANȚE PERICULOASE 438

3.1. Estimări ale cheltuielilor agenților economici autorizați să comercializeze acumulatori auto 440

3.2. Estimări ale cheltuielilor pentru colectarea acumulatorilor uzați 442

3.3. Estimări ale cheltuielilor privind instalația de reciclare 449

3.4. Estimări ale cheltuielilor generale de administrare a sistemului 450

4. CONCLUZII 452

ANEXE *454*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/2001 _____ 471

ALTERNATIVE ALE DETERMINĂRII INFLAȚIEI DE BAZĂ ÎN ROMÂNIA 473

INTRODUCERE 477

1. O PRIVIRE DE ANSAMBLU ÎN LITERATURĂ 478

1.1. Inflația – un fenomen monetar? 478

1.2. Inflația de bază – abordare teoretică 479

1.3. Definirea inflației de bază 481

2. METODE STATISTICE DE DETERMINARE A INFLAȚIEI DE BAZĂ. ABORDARE STOHASTICĂ 483

2.1. Scurt istoric 483

2.2. Estimatori alternativi 484
2.3. Estimatori robuşti 485
2.4. Estimatori – L 486
2.5. Estimatori – M şi estimatori – R 487
2.6. Argumente pro şi contra ajustării 487
2.7. Criterii de alegere a estimatoriior 493

3. MODELE ALE DISTRIBUȚIEI MODIFICĂRILOR PREȚURILOR 496

3.1. Modelul distribuţiei mixte normale 496
3.2. Modificări de preţuri mixt normale şi boltirea distribuţiei agregate 497
3.3. Eficienţ a medianei eşantionului fată de media acestuia 499

4. DETERMINAREA INFLAȚIEI DE BAZĂ ÎN ROMÂNIA 502

4.1. Excluderea indicilor preţurilor extrem de volatile din eşantion 504
4.2. Determinarea inflaţiei de bază prin eliminarea variaţiei sezoniere 512
4.3. Determinarea inflaţiei de bază prin utilizarea LIE 514
4.4. Robusteţea calculelor mediei ajustate 520
4.5. Probleme legate de aplicarea pentru cazul României a metodologiei utilizată de Bryan ş.a. 521

5. Un model cu preţuri „volatile": modificări de preţuri cu distribuţie mixtă log-normală 525

6. IMPLICAȚII PENTRU ESTIMAREA INFLAȚIEI DE BAZĂ 529

Alegerea estimării ţintă a tendinţei centrale 529
Estimarea ratei inflaţiei de bază 532
Tratarea asimetriei 533
Concluzii 535
Bibliografie 537

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/2001 _____ 539

FINANȚELE IMM – STUDIU DE CAZ ÎN ZONA MUSCEL 541

INTRODUCERE 545

CAPITOLUL 1. IMM-URI: DEFINIRE, CADRU JURIDIC ŞI EVOLUȚII RECENTE 546

CAPITOLUL 2. ZONA MUSCEL - ACTIVITĂȚI, AGENȚI ECONOMICI ŞI PERFORMANȚE ÎNREGISTRATE 550

2.1. Activități economice identificate, perioada 1991-1999 550

2.2. Agenți economici operatori, perioada 1991-1999 553

2.3. Grupări multicriteriale ale agenților economici 556

2.4. Analiza agenților economici pe principalele grupe omogene de activități *565*

CAPITOLUL 3. PROFILUL MULTIDIMENSIONAL AL COMUNELOR MUSCELENE 571

CAPITOLUL 4. CONCLUZII 573

Referințe bibliografice 574

INDEX DE AUTORI 586

Volumul LXI

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/2001 _____ 1

GLOBALIZAREA Şl INTEGRAREA EUROPEANĂ Şanse şi provocări pentru dezvoltarea economico-socială a României 3

GLOBALIZAREA Şl INTEGRAREA EUROPEANĂ. Şanse şi provocări pentru dezvoltarea economico-socială a României* 7

I. GLOBALIZAREA Şl POLITICILE ECONOMICE 7

1. Intensitate şi rapiditate 7

2. Globalizare şi regionalizare 9

3. Reguli globale şi reguli regionale 9

II. PREGĂTIREA ECONOMIEI PENTRU GLOBALIZARE 11

1. Accelerarea reformelor 11

2. Înlocuirea politicilor discreționare cu reguli 11

3. Creşterea coerenței politicilor macroeconomice 13

4. Creşterea competitivității firmelor 13

5. Revizuirea politicilor cursului de schimb 14

6. Creşterea stabilității în timp a regulilor 18

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3/2001 _____ 19

SECTORUL BANCAR ROMÂNESC ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 21

Partea I. EVOLUȚIA REGLEMENTĂRII BANCARE DIN ROMÂNIA ÎN CONDIȚIILE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 25

Introducere 25

Capitolul 1. REGLEMENTĂRILE BANCARE - ASPECTE GENERALE 27

1.1. Definiția şi importanța reglementărilor bancare 27

1.2. Organismele de tutelă în domeniul reglementării bancare 28

1.3. Reglementările bancare: geneză, obiective 30

Capitolul 2. REGLEMENTAREA SISTEMULUI BANCAR EUROPEAN 34

2.1. Etapele reglementării sistemului bancar european în ultimele trei decenii cu caracteristicile lor principale 34

2.2. Procesul de reglementare bancară europeană până la adoptarea Actului Unic (decembrie 1985) 35

2.3. Actul European Unic - moment al accelerării procesului de reglementare bancară europeană 36

2.3.1. Directive privind liberalizarea mişcărilor la capitaluri 36

2.3.2. Directiva privind libera circulație a serviciilor şi produselor financiare şi bancare 37

2.3.3. Directive privind armonizarea minimală a reglementărilor bancare 38

2.4. Procesul de reglementare bancară europeană a anilor '90 40

Capitolul 3. REGLEMENTAREA BANCARĂ ROMÂNEASCĂ ÎN CONDIȚIILE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 42

3.1. Piața unică - oportunitate şi provocare pentru România 42

3.2. Necesitatea unei reglementări adecvate a activității bancare româneşti, în condițiile integrării europene 43

3.3. Unele domenii vizate de armonizarea reglementărilor bancare româneşti, în perioada 1991 - 1999 46

Concluzii 56

Bibliografie selectivă 57

Partea a ll-a. SISTEMUL BANCAR - PREZENT ŞI PERSPECTIVE 59

1.1. Definirea conceptelor 59

1.2. Componența, domeniile de activitate şi problematica sistemului bancar 60
1.3. Starea actuală a sistemului bancar românesc 61
1.4. Cerințe ale dezvoltării economice 66
1.4.1. Societățile bancare - finanțatori ai diverselor activități economice 68
1.4.2. Societățile bancare - utilizatori de fonduri 73
1.4.3. Societățile bancare - beneficiari ai dispozițiilor legislative, normative şi de reglementări 74
1.4.4. Activități bancare auxiliare 74
1.5. Cerințe ale integrării europene 75
1.6. Cerințe ale integrării internaționale 79
1.7. Concluzii 80
Bibliografie 81

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/2001 83

METODE ŞI TEHNICI DE CERCETARE ŞI EVALUARE A CERERII ŞI OFERTEI TURISTICE 85

INTRODUCERE 89

CEREREA TURISTICĂ 90

1. Concepte. Definiții 90
1.2. Metode cantitative de evaluare *90*
1.3. Evaluări calitative 94
1.4. Studiul de piață 96

2. OFERTA TURISTICĂ 97

2.1. Concepte. Definiții 97
2.2. Metode cantitative de evaluare 97
2.3. Evaluări calitative 105

3. ZONAREA TURISTICĂ – METODA DE EVALUARE A CERERII ŞI OFERTEI TURISTICE 111

ANEXĂ 114

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6/2001 _____ 117

INDUSTRIA CONSTRUCTOARE DE MAŞINI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - reformă şi restructurare 119

Capitolul 1. TENDINȚE MAJORE ÎN DEZVOLTAREA INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAŞINI PE PLAN MONDIAL 123

1.1. Trăsături generale 123

1.2. Tendințe în structura pe firme a industriei constructoare de maşini 133

1.3. Strategii adoptate de principalele firme din domeniul industriei constructoare de maşini pe plan mondial 138

1.4. Modificări în cadrul internațional de competitivitate 141

1.4.1. Industria autovehiculelor 143

1.4.2. Industria tehnologiei informatice şi a telecomunicațiilor 147

1.4.3. Perspective în domeniul competitivității pe plan mondial 151

1.5. Dezvoltarea durabilă - obiectiv major al marilor corporații 155

Capitolul 2. RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAŞINI A ROMÂNIEI -OPORTUNITĂȚI ŞI RESTRICȚII 159

2.1. Locul ramurii în economia românească 159

2.2. Oportunități şi restricții pentru reformă şi restructurare în cadrul ramurii 163

2.3. Utilizarea investițiilor străine directe ca factor de creştere a competitivității şi de ajustare structurală a ramurii 172

Bibliografie selectivă 179

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8/2001 _____ 181

EVALUAREA TURISMULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA 183

1. CIRCULAȚIA TURISTICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA – PROBLEME ŞI PERSPECTIVE 187

2. POTENȚIALUL TURISTIC 198

2.1. Potențialul turistic natural 198

2.2. Potențialul turistic antropic 217

2.3. Zone ale Republicii Moldova cu potențial turistic şi direcții de valorificare. Forme de turism 231

Anexe 242

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/2001 _____ 251

FONDUL DE MEDIU ŞI INSTRUMENTELE ECONOMICE NECESARE PENTRU BUNA FUNCȚIONARE A ACESTUIA ÎN ROMÂNIA 253

1. DEFINIRE ŞI PRINCIPII CE STAU LA BAZA FUNCŢIONĂRII FONDULUI PENTRU MEDIU 257

2. CARACTERUL PRIORITAR AL ASIGURĂRII FUNCŢIONALITĂŢII FONDULUI DE MEDIU 259

3. RESURSELE FONDULUI DE MEDIU. INSTRUMENTE ECONOMICE 262

3.1. Veniturile Fondului 262

3.2. Instrumente economice 266

4. OBIECTIVELE FINANŢABILE PRIN FONDUL PENTRU MEDIU 270

5. MODUL DE ADMINISTRARE A FONDULUI 274

6. EVALUAREA NIVELULUI RESURSELOR DESTINATE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎN PERIOADA 1985-1999 275

6.1. Perioada 1985-1991 275

6.2. Perioada 1992-1999 276

7. OBSERVAŢIILE UE PRIVIND LEGEA FONDULUI PENTRU MEDIU ŞI PROPUNERI DE REMEDIERE A ACESTEIA 281

8. CONCLUZII. PROBLEME DESCHISE 284

Bibliografie 291

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/2001 _____ 293

CONTRIBUŢIA FEMEILOR LA DEZVOLTAREA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE. CAZUL ROMÂNIEI 295

Capitolul 1. FEMEILE ŞI CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ 299

1.1. Cerinţe prioritare în domeniul cercetării 299

1.2. Forţa de muncă feminină - un potenţial subutilizat 300

Capitolul 2. STATUTUL COMPLEX AL FEMEII ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ A TRANZIŢIEI 303

2.1. Aspectul economic şi profesional 303

2.2. Aspectul familial 306

2.3. Aspectul biodemografic 306

2.4. Aspectul politico-legislativ 307

2.5. Aspectul cultural 308

2.6. Tendinţe în evoluţia statutului femeii 309

Capitolul 3. FORȚA DE MUNCĂ FEMININĂ DIN CERCETAREA ŞTIINȚIFICĂ ROMÂNEASCĂ - mentalități şi experiențe 310

3.1. Mentalitatea creativă 310
3.2. Mentalități şi conduite disfuncționale 312
3.3. Concluzii 313

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12-13/2001 _____ 315

AGRICULTURA ROMÂNIEI - de la economia de comandă la economia de piață 317

1. INTRODUCERE 321

1.1. Tranziția – conținut şi condiții de realizare 321
1.2.Multifuncționalitatea agriculturii 326

2. AGRICULTURA ROMÂNIEI LA FINELE ANILOR '80 331

2.1.Structura de proprietate şi de organizare a producției 331
2.2.Alocarea factorilor de producție 334
2.3. Evoluția producției agricole 338
2.4. Participarea agriculturii la dezvoltarea industriei alimentare, consumului populației şi a comerțului exterior 342
2.5. Aportul agriculturii la crearea venitului național. Eficiența macro şi microeconomică a agriculturii 344
2.6. Impactul agriculturii asupra creşterii economice şi situația țărănimii 347

3. FORMAREA SISTEMULUI AGRAR COMPATIBIL CU ECONOMIA DE PIAȚĂ CONCURENȚIALĂ 352

3.1. Decolectivizarea. Consecințe pozitive şi negative 352
3.1.1. Reconstituirea şi constituirea dreptului de proprietate asupra pământului 353
3.1.2. Retrocedarea suprafețelor agricole 358
3.1.3. Retrocedarea terenurilor forestiere 363
3.2. Dezetatizarea şi privatizarea 365
3.3. Formarea unei noi structuri de proprietate 371
3.3.1. Tipurile şi formele de proprietate. Caracteristici principale 371
3.3.2. Evoluția tipurilor şi formelor de proprietate 374
3.4. Formarea noii structuri de organizare a producției agricole 379

4. EXPLOATAȚIA FAMILIALĂ - COMPONENTA PRINCIPALĂ A GOSPODĂRIEI AGRICOLE INDIVIDUALE ŞI A AGRICULTURII

ROMÂNIEI 387
4.1. Precizări noționale 387
4.2. Compatibilitatea exploatației familiale cu economia de piață modernă ... 388
4.3. Starea actuală a exploatațiilor familiale. Caracteristici şi tipuri dominante 392
4.3.1. Forța de muncă 393
4.3.2. Suprafața de teren 394
4.3.3. Profilul şi caracterul producției 395
4.3.4. Destinația produselor şi inserția în economia de piață 396
4.3.5. Venituri, cheltuieli şi consum 396
4.4. Formarea exploatațiilor familiale moderne - obiectiv strategic de interes național. Direcții principale de acțiune 398
4.5. Diminuarea fragmentării suprafețelor de teren şi creşterea dimensiunii exploatațiilor 399
Bibliografie 405

PROBLEME ECONOMICE NR. 14/2001 _____ 409

VALORIFICAREA PATRIMONIULUI TURISTIC ÎN PROFIL TERITORIAL (Studiu de caz: Județul Neamț) 411

Introducere 415

1. TURISMUL SI PLANIFICAREA TERITORIULUI 417

1.1. Turismul şi factorul spațiu 417
1.1.1. Condiții şi consecințe ale dezvoltării turismului în spațiu 417
1.1.2. Spațiul - „materie primă" în dezvoltarea turismului 418
1.2. Legătura între oferta şi cererea turistică 419
1.3. Complexitatea planificării spațiale a zonelor turistice şi dependența sa de alți factori ai dezvoltării 420
1.4. Tipologii de amenajare turistică 422
1.4.1. Considerații conceptuale 422
1.4.2. Tipologii de amenajare turistică 423

2. AMENAJAREA TURISTICĂ ÎN TARA NOASTRĂ 425

2.1. Strategii de amenajare turistică; obiective şi principii 425
2.2. Modele de amenajare turistică 426
2.2.1. Schițe şi detalii de sistematizare 427
2.2.2. Amenajarea turistică a zonei montane 427
2.2.3. Amenajarea stațiunilor balneoclimaterice 429

2.2.4. Amenajarea turistică a zonei de litoral 430
2.2.5. Alte modele de amenajare turistică 430

3. AMENAJAREA TURISTICĂ A ZONEI NEAMŢ 434

3.1. Evaluarea componentelor ofertei turistice a zonei Neamţ 434
3.2. Evaluarea cererii turistice 436
3.3. Program de amenajare turistică a zonei turistice Neamţ 439

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/2001 _____ 457

FLUXURILE DE CAPITAL ŞI POLITICI PRIVIND INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE 459

1. FLUXURILE DE INVESTIŢII STRĂINE ÎN CONTEXTUL PROCESULUI DE GLOBALIZARE A ECONOMIEI MONDIALE 465

2. RELAŢII INVESTIŢIONALE ŞI POLITICE ALE ŢĂRILOR CU ECONOMII DEZVOLTATE 470

2.1. Semnificaţia investiţiilor străine directe pentru economiile ţărilor dezvoltate şi contribuţia la dezvoltarea economiei mondiale 470
2.2. Principalii investitori şi distribuţia lor geografică 472
2.3. Distribuţia sectorială a investiţiilor străine directe în economiile ţărilor dezvoltate 475
2.4. Importanţa fuziunilor şi achiziţiilor transnaţionale în creşterea fluxurilor de investiţii directe în străinătate 478

3. RELAŢIILE INVESTIŢIONALE ŞI POLITICE ALE ŢĂRILOR ÎN DEZVOLTARE 479

4. RELAŢII INVESTIŢIONALE ŞI POLITICI ALE ŢĂRILOR CU ECONOMII ÎN TRANZIŢIE 482

Anexe 487
Bibliografie 501

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/2001 _____ 505

PIAŢA ROMÂNEASCĂ DE CAPITAL ÎN CONTEXT INTERN ŞI INTERNAŢIONAL - trecut, prezent şi perspective 507

1. REPERE ALE DEZVOLTĂRII ISTORICE 511

2. EVOLUŢII ŞI PARTICULARITĂŢI ALE PIEŢELOR DE CAPITAL

NAȚIONALE DIN STATE DEZVOLTATE ECONOMIC 517
2.1. Noțiuni teoretice 517
2.2. Piața de capital din SUA 521
2.3. Piața de capital britanică 524
2.4. Piața de capital japoneză 526
2.5. Piața de capital germană 528
2.6. O comparație între ratele dobânzii pe termen lung, corespunzătoare investițiilor în titluri financiare americane şi europene 529
2.7. O comparație între modelele diverselor piețe de capital 530
3. EVOLUȚII ŞI PARTICULARITĂȚI ALE PIEȚELOR DE CAPITAL DIN ȚĂRI EUROPENE CU ECONOMIE ÎN CURS DE DEZVOLTARE ... 533
3.1. Piața de capital în Ungaria 533
3.2. Piața de capital în Polonia 533
3.3. Piața de capital în Croația 534
3.4. Piața de capital în Slovacia 535
3.5. Piața de capital în România 535
3.6. Piața de capital în Turcia 536
3.7. Date şi comparații privind evoluția piețelor de capital naționale 537
4. CERINȚE PRIVIND FUNCȚIONALITATEA PIEȚEI ROMÂNEŞTI DE CAPITAL 539
Bibliografie 543

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19/2001 _____ 557
DIALOG SOCIAL ŞI CONCERTARE ÎN ȚĂRILE CANDIDATE: ROMÂNIA ... 559
INTRODUCERE GENERALĂ 563
1. DIALOGUL SOCIAL 565
1.1. Aspecte generale 566
1.2. Statul şi dialogul social 567
1.3. Reprezentarea lucrătorilor în întreprinderi 569
2. ORGANIZAȚIILE SINDICALE 571
3. PATRONATUL 586
4. CONTRACTUL COLECTIV. NEGOCIEREA - MECANISM AL CONCERTĂRII SOCIALE 607

5. INTEGRAREA ÎN UE ŞI PARTENERIATUL SOCIAL ÎN ROMÂNIA 613
6. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI. VIITORUL TRIPARTITISMULUI ÎN ROMÂNIA 615
Bibliografie 619

PROBLEME ECONOMICE NR. 20/2001 _____ 621

CONCEPTUL DE SĂRĂCIE - DEZBATERI TEORETICE CONTEMPORANE 623
1. CONCEPTUL DE SĂRĂCIE ÎN ECONOMIA BUNĂSTĂRII 627
2. INEGALITĂȚILE ECONOMICO-SOCIALE - CAUZĂ SI EFECT ALE SĂRĂCIEI 630
2.1. Abordarea inegalităților economice în literatura de specialitate 630
2.2. Inegalitățile din perspectivă sociologică. Conceptul de frustrare relativă 632
3. EGALITATE VERSUS EFICIENȚĂ 634
3.1. Egalitatea în statul minimal şi în statul bunăstării 634
3.2. Tipuri de egalitate: egalitatea utilitaristă, egalitatea utilității totale, egalitatea rawlsiană 637
3.2.1. Egalitatea utilitaristă 637
3.2.2. Egalitatea utilității totale 639
3.2.3. Egalitatea rawlsiană 639
4. PROBLEMA SĂRĂCIEI ÎNTRE INDIVIDUALISM SI COLECTIVISM 640
5. TEORIA JUSTIȚIEI 644
5.1. Conceptul de dreptate socială în abordările teoretice contemporane 644
5.2. Teorii normative şi pozitive ale redistribuirii 647
6. EFECTE PERVERSE ALE POLITICII DE REDISTRIBUIRE. INVESTIȚIA ÎN CAPITALUL UMAN 650
7. O ABORDARE SOCIOBIOLOGICĂ A SĂRĂCIEI DIN PERSPECTIVA INTERACȚIUNILOR SOCIALE 652
Bibliografie 653

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/2001 _____ 655

TEORII ŞI STRATEGII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 657

1. INTRODUCERE SAU O SCURTĂ FILOZOFIE A ARHITECTURII MONDIALE ACTUALE 661
2. CONCEPTUL DE „INTEGRARE ECONOMICĂ" 663
2.2. „Integrarea" şi „integrarea economică" - abordări conceptuale 664
3. TEORII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 668
4. STRATEGII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 678
4.1. Scurt istoric al retrospectivei ideii europene 678
4.2. Procesul modern al integrării europene 680
Bibliografie selectivă 690

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23-24/2001 695

CAPITALUL UMAN - FACTOR-CHEIE AL CREŞTERII ECONOMICE DURABILE. CONVERGENŢE ŞI DISPARITĂŢI 697
Capitolul 1. CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 702
Capitolul 2. DELIMITĂRI CONCEPTUALE. PRECIZĂRI METODOLOGICE 707
2.1. Preliminarii. De ce? 707
2.2. Concepte. Interferenţe şi zone de contact 708
Capitolul 3. „CERCUL VICIOS AL RESURSELOR UMANE" TREBUIE SPART 719
3.1. O dilemă: cercul sau cercurile vicioase ale capitalului uman? 720
3.2. Elemente şi factori ai „cercului vicios al resurselor umane" 720
3.3. Trebuie şi poate fi depăşit cercul vicios (cercurile vicioase)? Cum? 728
Capitolul 4. CAPITALUL UMAN ÎN ROMÂNIA. PROGRESE ŞI LIMITE 731
4.1. O moştenire controversată: continuitate şi discontinuitate 732
4.2. Impactul tranziţiei. Cerinţe şi restricţii 736
4.2.1. Precizări preliminare 736
4.2.2. Evaluări ale capitalului uman 738
4.3. Învăţământul şi educaţia continuă - factori-cheie ai evoluţiei capitalului uman. Distorsiuni şi efecte de lungă durată 746
4.3.1. Cererea de învăţământ. Unele aspecte relevante 746
4.3.2. Oferta sistemului de învăţământ 752

Capitolul 5. INCIDENȚE PE PIAȚA MUNCII: PROFESIONALIZARE *versus* DEPROFESIONALIZARE 756

5.1. Şomaj. Subperformanță. Precarizare a ocupării 756

5.2. Profesionalizare versus deprofesionalizare. Aspecte generale 765

5.3. Migrația forței de muncă – profesionalizare şi deprofesionalizare 767

5.3.1.Migrația internă 769

5.3.2.Migrația externă 770

ANEXE 774

Referințe bibliografice 787

ABREVIERI 790

PROBLEME ECONOMICE NR. 25-26/2001 _____ 791

RESPECTAREA DREPTURILOR SOCIALE. MENTALITĂȚI ŞI PERCEPȚII LA NIVELUL POPULAȚIEI ROMÂNIEI (1999-2000) 793

ARGUMENT 797

Capitolul 1. DREPTURILE SOCIALE - Definiții. Tipologie - PREMISE TEORETICE 798

1.1 Aspecte generale 798

1.2. Charta socială europeană - document de referință pentru definirea şi promovarea drepturilor economice şi sociale. Principii prioritare 799

1.3. Drepturile sociale şi paradigma dezvoltării umane 804

Capitolul 2. MENTALITĂȚI ŞI PERCEPȚII LA NIVELUL POPULAȚIEI INVESTIGATE 810

2.1. Perspectiva metodologică 810

2.2. Aspecte desprinse din cercetarea sociologică 811

CONSIDERAȚII FINALE 826

Bibliografie 829

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/2001 _____ 831

ECONOMIA AGROALIMENTARĂ: CONCEPT ŞI ABORDĂRI METODOLOGICE 833

1. ASPECTE CONCEPTUALE – DEFINIȚII ŞI CLASIFICĂRI 837

1.1. Conceptul de economie agroalimentară în gândirea economică 837

1.2. Delimitări conceptuale între complexul agricol şi complexul agroindustrial841
1.3. Specificitatea conceptului de economie agroalimentară în România 842

2. ECONOMIA AGROALIMENTARĂ ŞI CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 844

2.1. Cadrul conceptual al dezvoltării agricole durabile 844
2.2. Agricultura României şi conceptul dezvoltării durabile 848

3. SURSE INFORMAŢIONALE ŞI METODE STATISTICE UTILIZATE ÎN MĂSURAREA PERFORMANŢEI ŞI COMPETITIVITĂŢII ECONOMIEI AGROALIMENTARE ROMÂNEŞTI 849

Bibiliografie 854

INDEX DE AUTORI _____ 857

Volumul LXII

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29/2001 _____ 1

IMPACTUL MODIFICĂRII PREŢURILOR RELATIVE ASUPRA ALOCĂRII RESURSELOR 3

Introducere. RELEVANŢA PREŢURILOR RELATIVE PENTRU DECIZIA ECONOMICĂ 7

Capitolul 1. ROLUL PREŢURILOR RELATIVE ÎN REGLAREA MECANISMELOR CONCURENŢIALE, SPECIFICE ECONOMIEI DE PIAŢĂ 8

1.1 Definirea preţurilor relative 8
1.2 Probleme ale producătorilor 9
1.2.1. Noi perspective de obţinere a profitului *10*
1.3. Noile preţuri relative 10
1.4. Schimbări în cantitatea cererii şi a ofertei 11
1.5. Alocarea resurselor 13
1.5.1. Rolul pieţelor de factori în alocarea resurselor 15
1.6. Realocarea resurselor 20

Capitolul 2. PIAŢA ŞI EFECTELE MODIFICĂRII PREŢURILOR

RELATIVE ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA ANILOR ’90 26
2.1. Starea economiei 26
2.2. Reforma preţurilor în România 29
2.2.1. Liberalizarea graduală a preţurilor 29
2.2.2. Inflaţia şi ajustarea preţurilor relative 30
2.2.3. Dispersia preţurilor şi inflaţia 31
2.3. Dependenţa corelaţiilor intersectoriale de evoluţia preţurilor relative 34
2.3.1. Foarfecele preţurilor *37*
2.4. Modificarea structurii preţurilor relative la principalele produse industriale39
2.5.Impactul modificării preţurilor relative asupra structurii producţiei şi a factorilor 44
Capitolul 3. PREŢURILE RELATIVE ŞI TRANSFERURILE INTERSECTORIALE DE CAPITAL (O PERSPECTIVĂ SECTORIALĂ) 48
Capitolul 4. CONSIDERAŢII PRIVIND EFECTELE MODIFICĂRII STRUCTURII PREŢURILOR RELATIVE ASUPRA PRODUCŢIEI ŞI A FACTORILOR, ÎN CONTEXTUL OBIECTIVELOR DIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE PE TERMEN MEDIU A ROMÂNIEI 53
Anexe 56
Bibliografie 96

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31-32/2001 99

MANAGEMENTUL FINANŢĂRII ACTIVITĂŢII AGENŢILOR ECONOMICI ÎN CONDIŢIILE CONSOLIDĂRII ECONOMIEI DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA 101
Capitolul 1. MANAGEMENTUL FINANŢĂRII – COMPONENTĂ A MANAGEMENTULUI STRATEGIC AL FIRMEI 105
Capitolul 2. INSTRUMENTELE MANAGEMENTULUI FINANŢĂRII: PLAN DE FINANŢARE, BUGET DE INVESTIŢII, INSTRUMENTE ANALITICE 111
2.1. Conţinutul planului de finanţare 112
2.2. Studiu de caz – S.C.AVICOLA BUFTEA S.A. 119
2.3. Concluzii şi propuneri 124
Capitolul 3. GESTIUNEA FINANŢĂRII CICLULUI DE EXPLOATARE 126

3.1. Aspecte privind reducerea resurselor financiare şi blocajul financiar în România după 1989 126
3.2. Aspecte privind definirea conceptului de gestiune financiară pe termen scurt 129
3.3. Politici adoptate în domeniul capitalului de lucru 130
3.3.1. Stabilirea politicii şi strategiei în domeniul fondului de rulment 130
3.3.2. Politici alternative de finanţare a capitalului de lucru. 134
3.4. Controlul stocurilor şi gestiunea financiară 143
3.5. Managementul numerarului şi al valorilor mobiliare lichide 147
3.5.1. Valori mobiliare lichide în comparaţie cu împrumutul bancar 148
3.5.2. Punerea în practică apoliticilor de lichiditate ale firmei 149
3.6. Instrumente de finanţare pe termen scurt a fondului de rulment 150
3.7. Posibilităţi de analiză a surselor de finanţare pe baza bilanţului restructurat 153
Capitolul 4. DECIZIA DE FINANŢARE PE TERMEN LUNG. ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE 159
4.1. Rentabilitatea investiţiilor 161
4.2. Previzionarea nevoilor de finanţare pe termen lung 163
4.2. Analiza procesului investiţional la nivel micro şi macroeconomic 168
Capitolul 5. FINANŢAREA INTERNAŢIONALĂ A FIRMELOR ROMÂNEŞTI ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI 178
5.1. Finanţarea comercială pe termen scurt, mediu şi lung 178
5.2. Finanţarea investitională internaţională 181
ANEXE 186
Bibliografie 194

PROBLEME ECONOMICE NR. 33-34-35/2001 197

SCHIŢE ALE RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI NAŢIONALE ÎN CADRUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE ALE ROMÂNIEI - Partea I 199
Introducere 203
Capitolul 1. IMPACTUL POLITICILOR MACROECONOMICE ŞI ALE CELOR DE AJUSTARE STRUCTURALĂ ASUPRA DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE LA NIVELUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE 204
1.1. Efectele politicilor bugetară, fiscală, monetară şi a cursului de schimb ... 204

1.1.1. Cadrul teoretic şi forme de manifestare a politicilor macroeconomice 205
1.1.2. Politicile de stabilizare şi efectele lor asupra dezvoltării industriale la nivelul regiunilor de dezvoltare 209
1.1.3. Gestiunea locală în contextul reformelor economice şi al restructurării industriei în cadrul R.D. 216
1.2. Efectele politicilor comerciale 219
1.3. Efectele politicilor de privatizare şi restructurare 223
1.4. Efectele politicii energetice 234
1.5. Efectele politicilor privind valorificarea capitalului natural 240
1.6. Efectele politicilor de dezvoltare a infrastructurilor 251
1.7. Efectele politicilor în domeniul forţei de muncă 258

Capitolul 2. SCHIŢĂ METODOLOGICĂ PRIVIND UN MODEL AL APRECIERII PERSPECTIVELOR DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ LA NIVEL REGIONAL 269

2.1. Incursiune sintetică în teoria modelării dezvoltării regionale 269
2.2. Construcţia unui model propus, adecvat disponibilităţilor informaţionale existente 274
2.2.1. Abordarea conceptuală 274
2.2.2. Variabilele modelului 275
2.2.3. Recomandări privind utilizarea modelului 276
Bibliografie 283

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37-38/2001 _____ 285

SCHIŢE ALE RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI NAŢIONALE ÎN CADRUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE ALE ROMÂNIEI - Partea II 287

Capitolul 3. PREMISE ŞI PERSPECTIVE POSIBILE ALE EVOLUŢIEI INDUSTRIALE LA NIVELUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE 291

3.1. Regiunea 1 Nord-Est 291
3.2. Regiunea 2 Sud-Est 305
3.3. Regiunea 3 Sud 319
3.4. Regiunea 4 Sud-Vest 323
3.5. Regiunea 5 Vest 328
3.6. Regiunea 6 Nord-Vest 342

3.7. Regiunea 7 Centru 355
3.8. Regiunea 8 Bucureşti-llfov 368

Capitolul 4. MĂSURI NECESARE PENTRU VALORIFICAREA CU SUCCES A OPORTUNITĂŢILOR ÎNTREVĂZUTE DE DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ LA NIVEL REGIONAL 387

4.1. Soluţii privind reconversia forţei de muncă din profilul industrial 387
4.2. Îmbunătăţirea mediului de afaceri propice dezvoltării industriale 391
4.3. Perfecţionări necesare ale cadrului instituţional şi legislativ privind dezvoltarea regională 397
Bibliografie 401

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40/2001 _____ 403

SISTEMUL INTEGRAT AL INDICATORILOR DEZVOLTĂRII DURABILE 405

CUVÂNT ÎNAINTE 409

1. INDICATORII INTEGRAŢI AI DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN CONTEXTUL ACTUAL 412

2. DEZVOLTAREA DURABILĂ A SECTORULUI ENERGETIC 425

2.1. Impactul sectorului energetic asupra mediului 425
2.2. Concepte şi tendinţe actuale la nivel global 430
2.3. Strategia energetică a României 434
Energie electrică şi termică 435
Energia nucleară 438
Gazele naturale 439
Petrolul 440
Combustibilii solizi 440

3. INDICATORII INTEGRAŢI AI DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN SECTORUL ENERGETIC AL ROMÂNIEI 441

3.1. Indicatori ai furnizării energiei 441
3.2. Indicatori ai consumului final de energie 446
3.3. Indicatori ai industriei energetice 454
3.4. Indicatori ai surselor de energie regenerabilă 459
3.5. Indicatori de eficienţă energetică 460
3.6. Indicatori ai emisiilor din sectorul energetic 466

4. EVOLUȚIA INTENSITĂȚII ENERGETICE ÎN ȚĂRILE EUROPENE..... 467

Bibliografie 487

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/2001 _____ 489

ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ (I) 491

REPUBLICA MOLDOVA - CĂI DE INTEGRARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 495

1. Avantajele comparative ale economiei Moldovei..... 495

2. Reforme economice în Moldova..... 502

DE CE A RATAT REPUBLICA MOLDOVA INTEGRAREA EUROPEANĂ 508

STAREA FINANCIARĂ A ȚĂRII – FACTOR IMPORTANT AL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ..... 514

ROLUL GRUPURILOR INDUSTRIAL-FINANCIARE ÎN PROCESUL DE GLOBALIZARE. IMPACTUL LOR ASUPRA ECONOMIEI REPUBLICII MOLDOVA 521

Bibliografie 526

PIAȚA INVESTIȚIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA: CONSIDERAȚII ACTUALE ÎN CONTEXTUL REFORMELOR ECONOMICE ŞI PERSPECTIVELOR INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 528

Bibliografie 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/2001 _____ 543

ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ (II)..... 545

SIMULAREA INTEGRĂRII REPUBLICII MOLDOVA ÎN DIFERITE GRUPĂRI ECONOMICE REGIONALE 549

INTEGRAREAA INTERNAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA – FACTOR AL CREŞTERII ECONOMICE 560

1. Considerații conceptuale asupra integrării..... 560

2. Republica Moldova – țară europeană. De ce fel de integrare are ea nevoie?562
3. Probleme ale comerțului exterior al Republicii Moldova 567

TENDINȚE ŞI POLITICI AGROAIIMENTARE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII REPUBLICII MOLDOVA ÎN COMUNITATEA EUROPEANĂ 571

1. Principalele evoluții ale producției agricole 572
2. Coordonate ale integrării agroalimentare..... 578
3. Comerțul exterior agroalimentar..... 579
4. Costuri, fiscalitate si subvenții..... 582

ADAPTAREA ECONOMIEI IA TENDINȚELE MONDIALE – PREMISĂ A INTEGRĂRII ȚĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE ŞI MONDIALE 587

1. Noi corelații între național si internațional 587
2. Comerțul exterior – motorul dezvoltării economiei..... 589
3. Alți factori favorizanți ai exportului 590

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/2001 _____ 593

EVALUĂRI ALE STĂRII ACTUALE A ECONOMIEI REPUBLICII MOLDOVA..... 595

REFLECȚII ASUPRA PROBLEMELOR SOCIOECONOMICE ALE REPUBLICII MOLDOVA 599

1. Principiile administrării economiei Republicii Moldova..... 599
2. Probleme curente în economia națională a Republicii Moldova 600
3. Ieşirea Republicii Moldova din criza economică este posibilă..... 603
4. Modalitățile de depăşire a crizei economice din Republica Moldova 605

PRIVATIZAREA ÎN REPUBLICA MOLDOVA: REALIZĂRI, MODIFICĂRI, EFECTE, PROBLEME..... 606

REPERE STRATEGICE ALE STOPĂRII DEZINDUSTRIALIZĂRII REPUBLICII MOLDOVA 613

INVESTIȚIILE – REPER STRATEGIC AL CREŞTERII PERFORMANȚEI ECONOMICE 618

METODOLOGIA COMPOZIȚIONALĂ A MEDIULUI COMUNITĂȚILOR DIN LOCALITĂȚILE RURALE ŞI URBANE ALE REPUBLICII MOLDOVA 624

Bibliografie 631
REVITALIZAREA ACTIVITĂȚII UNITĂȚILOR ECONOMICE PRIN IMPLEMENTAREA MANAGEMENTULUI STRATEGIC 632
Bibliografie 639
PROBLEMA ESTIMĂRII JUSTIFICATE A POTENȚIALULUI REZULTATIV AL ÎNTREPRINDERII ÎN CONDIȚIILE ACTUALE DE DEZVOLTARE 640
Bibliografie 645
EVALUĂRI PRIVIND STADIUL ACTUAL AL SISTEMULUI BANCAR DIN REPUBLICA MOLDOVA 646
1. Experiențe bancare internaționale şi învățămintele lor 646
2. Dezvoltarea sistemului bancar al Republicii Moldova 647
2.1. Măsuri ale BNM pentru consolidarea sistemului bancar 648
2.2. Dobânzile bancare 649
2.3. Creditele bancare. Facilități şi riscuri 650
3. Asociațiile de economii şi împrumut 652
4. Dezvoltări prospective ale sistemului bancar 652
UNELE ASPECTE COMPARATIVE ALE AGREGATELOR MACROECONOMICE DINTRE ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA ŞI ROMÂNIA 654
STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A REPUBLICII MOLDOVA 660
1. Necesitatea şi scopul elaborării Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova 660
2. Inițiativa elaborării strategiei DD 661
3. Pornind de la recomandările Agendei 21 661
Partea I-a a strategiei 662
1. Principiile dezvoltării durabile ale Republicii Moldova 662
2. Filosofia şi coordonatele strategiei 663
3. Stategia concepe prezentul ca parte a viitorului 664
Partea a II-a a strategiei 664
Partea a III-a a strategiei 665
PRIVATIZAREA ŞI GOSPODĂRIILE DE TIP NOU ÎN AGRICULTURA MOLDOVEI 668
MARKETINGUL UNIVERSITAR CU PRIVIRE SPECIALĂ LA

REPUBLICA MOLDOVA 673
1. Caracteristici ale serviciilor de învăţământ 673
2. Programul de studii – produsul marketingului universitar 674
3. Nevoile practicii – criteriu fundamental al calităţii serviciilor 676
4. Nomenclatorul optim şi ciclul de viaţă al serviciilor 677
CONSECINŢELE FINANCIARE ŞI MANAGERIALE ALE PRIVATIZĂRII ÎN REPUBLICA MOLDOVA 682

PROBLEMELE DEMOGRAFICE ALE REPUBLICII MOLDOVA ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 688
IMPACTUL FACTORULUI INOVAŢIONAL ŞI AL COMERŢULUI EXTERIOR ASUPRA POLITICII INDUSTRIALE 693

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/2001 _____ 699
COSTURI ALE INTEGRĂRII DE MEDIU ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - studiu de caz: uleiurile uzate 701
ARGUMENT 705
1. CONSIDERAŢII PRELIMINARE 706
2. EVALUAREA SITUAŢIEI ACTUALE 711
2.1. Evoluţia numărului total de autovehicule înscrise în circulaţie 712
2.2. Estimări ale consumului mediu anual de uleiuri 713
3. CADRUL TEORETICO-METODOLOGIC AL ESTIMĂRII COSTULUI IMPLEMENTĂRII HG PRIVIND GESTIONAREA ULEIURILOR UZATE 716
3.1. Palierul ecologic 716
3.2. Palierul economic 716
4. ESTIMĂRI ALE INFRASTRUCTURII ŞI CHELTUIELILOR GENERATE DE IMPLEMENTAREA HG PRIVIND RECICLAREA ULEIURILOR UZATE 724
4.1. Estimări ale cheltuielilor pentru agenţii economici autorizaţi să comercializeze uleiuri minerale auto sau care prin activitatea lor generează uleiuri auto uzate 726
4.2. Estimări ale cheltuielilor pentru colectarea si valorificarea uleiurilor uzate727

4.3. Estimări ale cheltuielilor generale de administrare a sistemului 733
5. Concluzii 735
ANEXE 740
Bibliografie 765

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/2001 _____ 767

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2001 769

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2001 773

I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 773
II. Cooperarea internaţională 775
A. PROBLEME ECONOMICE 777
B. STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 779
C. ROMANIAN ECONOMIC RESEARCH OBSERVER 780
D. ANALELE INSTITUTULUI NATIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE781
E. POPULAŢIE ŞI SOCIETATE 782
F. REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE 783
G. ROMANIAN JOURNAL OF ECONOMIC FORECASTING 784
H. CONTRIBUŢII LA PROGRAMUL DE CERCETARE AL CENTRULUI ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ŞI CONSENSUALĂ AL ACADEMIEI ROMÂNE 786
I. ALTE LUCRĂRI 788
Volume editoriale realizate în anul 2001 788

INDEX DE AUTORI _____ 791

Volumul LXIII

ANALE NR. 1/2001 _____ 1

ECONOMIA ROMÂNIEI. SCENARII PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG ALE DEZVOLTĂRII DURABILE 3

Introducere 7

1. Dezvoltarea durabilă. Concepte, obiective, principii 9

2. Evoluția economiei româneşti în perioada de tranziție 15

2.1. Indicatorii macroeconomici relevanți 15
2.2. Analiza modificărilor structurale din perioada de tranziție 20

3. Scenarii privind evoluția produsului intern brut per capita în România pe termen mediu şi lung 27

3.1. Considerații metodologice preliminare 27
3.2. Ipoteze ale scenariilor 28
3.3. Analiza scenariilor elaborate 31
3.4. Estimarea resurselor necesare scenariilor analizate 36

În loc de concluzii 42

BIBLIOGRAFIE 44

ANEXE 45

ANALE NR. 2/2001 _____ 89

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII - UN DECENIU DE ACTIVITATE - 91

1. INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII – UN DECENIU DE ACTIVITATE 95

2. PUNCTELE CRITICE ALE POLITICII SOCIALE ÎN ROMÂNIA 98

2.1. Dilemele politicii sociale în tranziție 98
2.2. Caracteristici ale politicii sociale în primii 10 ani ai tranziției 100
2.3. Profilul statului bunăstării în perioada tranziției 102

3. ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL PRINCIPALELOR TENDINȚE SOCIAL-ECONOMICE EUROPENE DIN ANII ’90 104

3.1. Repere demografice 105
3.2. Dinamica familiilor şi gospodăriilor 106
3.3. Sănătatea 108
3.4. Educația şcolară şi universitară 108
3.5. Participarea pe piețele muncii 109
3.6. Produsul intern brut 112
3.7. Veniturile şi inflația 113
Bibliografie 122

4. EXPLOATAȚIA FAMILIALĂ ŞI PERSPECTIVELE EI ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI 123

4.1. Contextul macrosocial al problemei 123
4.2. Locul exploatației familiale în tipologia exploatațiilor agricole 126
4.3. Starea prezentă a exploatației agricole familiale şi perspectivele ei 130

5. REPREZENTĂRI ASUPRA FUNCȚIILOR SOCIALE ALE STATULUI 135

5.1. Tipuri de state ale bunăstării 135
5.2. Coordonate ale furnizării bunăstării în sistemul socialist 137
5.3. Furnizarea bunăstării în perioada de tranziție 137
5.4. Cine trebuie să asigure bunăstarea? 142
5.5. Stat minimal/stat maximal – susținători 146
5.6. Modele în furnizarea bunăstării – tipuri de susținători 148
5.7. Concluzii 152
Bibliografie 156

6. CONCEPTUL DE POLITICĂ SOCIALĂ 158

6.1. Problemele sociale – o abordare teoretică 159
6.2. Perspectiva patologiei sociale 165
6.3. Perspectiva dezorganizării sociale 167
6.4. Perspectiva conflictului de valori 168
6.5. Perspectiva comportamentului deviant 169
6.6. Perspectiva etichetării sociale 170
6.7. Perspectiva critică 171
Bibliografie 173

7. PUNCTE CRITICE ALE FINANȚĂRII POLITICILOR SOCIALE ÎN ROMÂNIA 174

Bibliografie 182

8. ŞOMERII: POLITICI DE SPRIJIN 183

8.1. Politici de sprijin pentru şomeri 184
8.2. Politici de suport pentru disponibilizați 189
8.3. Concluzii 195
Bibliografie 196

9. ŞOMAJUL ÎN ROMÂNIA ÎNTRE POLITICI SOCIALE ŞI CONSECINȚE 197

9.1. Şomajul ca problemă socioeconomică 198
9.2. Şomajul în România 202
9.3. Concluzii 211
Bibliografie 211

10. NEVOIA DE LOCUINȚE ÎN ROMÂNIA 213

10.1. Cadrul general 214
10.2. Cine are nevoie de locuințe 229
Bibliografie 239

11. DILEME ALE POLITICILOR SOCIALE REFERITOARE LA GENERAȚIILE EXTREME DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA TRANZIȚIEI 241

12. FAMILIILE MONOPARENTALE ÎN ROMÂNIA – SITUAȚIA SOCIOECONOMICĂ 248

12.1. Particularități ale familiilor monoparentale ca structură familială deficitară 248
12.2. Măsuri de protecție socială adresate familiilor monoparentale 252
12.3. Atitudinile populației față de problema socială a familiilor monoparentale 254
12.4. Bibliografie 261

13. DIMENSIUNEA IMPACTULUI SOCIO-ECONOMIC AL DEZASTRELOR PROVOCATE DE INUNDAȚII ÎN ROMÂNIA ANILOR ’90 262

13.1. Aria de producere a inundațiilor şi frecvența acestora în România, în perioada 1992-1998 264
13.2. Elementele de impact ale inundațiilor produse în perioada 1992-1998 266
13.3. Durata inundațiilor 268

14. PROBLEME SOCIALE ASOCIATE MEDIULUI URBAN 273

14.1. Aglomerație urbană, patologie socială şi amenajarea oraşului 273
14.2. Mediul urban şi relocarea urbană 275
14.3. Efecte ale dislocării – sărăcirea populației 277
14.4. Violența urbană 283
Bibliografie 285

15. NOUL MANAGEMENT ADMINISTRATIV 286

15.1. Introducere 286
15.2. Evaluare instituțională 289
15.3. Structurarea relațiilor de încredere 291
15.4. Concluzii 292
Bibliografie 293

16. RELAȚIILE INTERETNICE ÎN ROMÂNIA 294

16.1. Revirimentul cercetărilor în domeniu 294
16.2. Situația socială – sistemul de referință al relațiilor şi interacțiunilor interetnice 295
16.3. Calitatea relațiilor interetnice 300

17. INTERETNICITATE ŞI DEMOGRAFIE ÎN ROMÂNIA DIN PERSPECTIVĂ ISTORICĂ 303

18. MINORITĂȚI MUSULMANE ÎN ROMÂNIA LA SFÂRŞITUL SECOLULUI XX Cercetări de psihologie socială 308

Bibliografie 330

19. APARIȚII EDITORIALE SEMNATE DE CERCETĂTORI DIN I.C.C.V... 331

ANALE NR. 3-4/2001 337

MODELE MACROECONOMICE - Abordări teoretice şi aplicații 339

TEORIA CLASICĂ ŞI MODELUL CLASIC 343

1. Teoria cantitativă a banilor 344
2. Legea lui Say 344
3. Modelul clasic 345
4. Modelul lui Walras (echilibrul general) 354

MESAJUL INIȚIAL AL DOCTRINEI KEYNESIENE 357

1. Cadrul istoric al elaborării operei keynesiene 357
2. Paradigma cererii efective 358
3. Funcția de consum 360
4. Funcția de investiții 361
5. Principiul multiplicatorului 362
6. Funcția de lichiditate 365
7. Funcția de utilizare a forței de muncă 367
8. Aplicarea doctrinei keynesiene la realitățile economiei româneşti 368

Bibliografie 371

MODELUL IS – LM 372

1. "Reconcilierea" lui Keynes cu „clasicii" 372
2. Unele proprietăți ale modelului IS-LM 375
3. Cazuri speciale ale modelului IS-LM 378
4. Particularități ale modelului IS-LM în cazul României 379

Bibliografie 379

MONETARISMUL – ABORDARE TEORETICĂ ŞI APLICAȚII 381

1. Monetarismul. Definiții şi principii 381
2. Modelul monetar. De la teoria cantitativă la teoria venitului nominal 383
3.Teoria venitului permanent 387
4. Teoria ciclului de viață 391
5. Problema diviziunii impulsului monetar între sectorul real şi prețuri 393
6. Modelul IS-LM în gândirea lui Friedman 394
7. Friedman şi curba lui Phillips 395
8. Aspecte ale economiei româneşti 400

Bibliografie 406

MODELUL CAGAN AL HIPERINFLAȚIEI ÎN INTERPRETAREA EXPECTATIILOR RAȚIONALE* 407

TEORIA ECHILIBRELOR NEWALRASIENE 410

1. O sinteză a teoriei echilibrelor newalrasiene 410
2. Echilibre newalrasiene tipice în economia de piață 414
3. Rafinarea teoriei privind echilibrele newalrasiene în economia de piață 416
4. O privire critică asupra teoriei echilibrelor newalrasiene în contextul globalizării 422
5. Dezechilibrele pieței forței de muncă în contextul transformării economiei românești 424

Bibliografie 428

BOUNDED RATIONALITY, VERY YOUNG FINANCIAL MARKETS AND THE EU ENLARGEMENT 429

1. Introduction 429
2. Main features of semi-mature and very young financiai markets 430
3. Adjusting Evolutionary Algorithms to achieve global convergence 432

Acknowledgements 440
References 440
Appendix 442

NOUA ECONOMIE KEYNESIANĂ 443

1. Caracteristici definitorii ale noii economii keynesiene 443
2. Deviația salariilor de la nivekri de echilibru 444
3. Starea lentă a prețurilor 446
4. Coordonarea activității economice 449
5. Realitățile economice românești și conceptele noii economii keynesiene 449

Bibliografie 452

MODELE ALE CICLULUI AFACERILOR – Probleme teoretice și aplicații – 453

Introducere 453
1. Abordări empirice: trend versus ciclu; șocuri permanente și tranzitorii 454
2. Integrarea ciclurilor afacerilor în ciclurile lungi 463

3. Modele nonlineare cu timp discret şi modele nonlineare cu timp continuu 468
Bibliografie 487

MODELUL MUNDELL-FLEMING 491

1. Modelul Mundell-Fleming în cazul cursului de schimb fix/flexibil şi a mobilității perfecte a capitalului 491
2. Sinteza efectului politicilor economice în modelul Mundell-Fleming 494
3. Cazul economiei României în cadrul analitic al modelului Mundell-Fleming 495
4. O sinteză privind noțiunea de competitivitate 496
5. Indicatori de competitivitate 501
6. Competitivitatea de preț şi balanța de plăți 505
Bibliografie 508

METODE DE EVALUARE A COMPETITIVITĂȚII 509

PARITATEA PUTERII DE CUMPĂRARE 514

1. Conceptul de Paritate a Puterii de Cumpărare 514
2. Programul de Comparare Europeană (PCE) 515
3. Cadrul metodologic al comparării 517

TEORIA SISTEMELOR MULTINIVEL ŞI MODELAREA MACROECONOMICĂ 520

1. Izvoarele teoriei sistemelor multinivel (TSM) 520
2. Probleme de decizii 523
3. Concepte fundamentale sie TSM 525
4. Tipologia nivelelor 527
5. Problemele principale ale TSM 529
6. Sisteme cu două nivele (binivel) 531
7. Metode de optimizare a sistemelor multinivel 532
8. Concluzii 535
Bibliografie 535

MODELELE DEMOECONOMICE 537

Bibliografie 545

PIAȚA MUNCII INDUSTRIALE DIN PERSPECTIVA MODELĂRII

MACROECONOMICE - tendințe, instituții, realocare -..... 546

1. Economii în tranziție, evoluții la nivel macro, politici economice şi evoluțiile sectorului industrial 546
2. Cadrul instituțional al negocierilor salariale şi rigiditatea salariilor relative 554
3. Realocare, rigidități şi restructurare 556
4. „Mâna invizibilă" a realocării 561
5. Concluzii 569

Bibliografie 574

INDEX DE AUTORI _____ 577

Volumul LXIV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/2002 _____ 1

CONTURAREA PROFILULUI INDUSTRIAL AL REGIUNILOR ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1. UTILIZAREA ANALIZEI INPUT-OUTPUT PENTRU STUDIEREA RELAȚIILOR INTERRAMURI LA NIVEL INTRA ŞI INTERREGIONAL 13

1.1. Analiza input-output la nivelul unei regiuni 13
1.2. Analiza input-output la nivel interregional 17

Capitolul 2. STRUCTURA ŞI REPARTIZAREA TERITORIALĂ A RAMURILOR INDUSTRIALE ÎN ȚARA NOASTRĂ 23

2.1. Dinamica industriei în perioada de tranziție 23
2.2. Profilul industrial al regiunilor 32

Capitolul 3. STUDIU DE CAZ – ZONA MUNȚILOR APUSENI 80

3.1. Caracterizarea zonei Munților Apuseni 80
3.2. Poli de dezvoltare economică în zona Munților Apuseni 82

Capitolul 4. CONCLUZII 88

POLITICA DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – IMPACTUL ASUPRA COMPETITIVITĂŢII INDUSTRIALE 99

Introducere 103

Partea I. POLITICI, INSTRUMENTE SI MĂSURI DE CONFORMARE A ACTIVITĂŢILOR INDUSTRIALE CU CERINŢELE PROTECŢIEI MEDIULUI 104

Capitolul 1. Politici de protecţie a mediului utilizate în ţările Uniunii Europene. Posibilităţi şi limite de aplicare în România 104

1.1. Politici de protecţie a mediului utilizate în ţările Uniunii Europene..... 104

1.2. Posibilităţi şi limite de aplicare în România 107

Capitolul 2. Cerinţe prevăzute în acquis-ul comunitar de mediu care vizează domeniul industrial 117

2.1. Conformarea cu cerinţele Directivei privind prevenirea şi controlul integrat al poluării industriale, nr. 96/61 (IPPC) 117

2.2. Conformarea cu cerinţele Directivei nr. 96/82/EEC privind controlul pericolului de accident major implicând substanţe periculoase SEVESO II (COMAH) 123

2.3. Conformarea cu cerinţele Directivei nr. 88/609/EEC privind limitarea emisiilor de poluanţi specifici în atmosferă prin instalaţii mari de ardere (LCP)..... 126

2.4. Conformarea cu cerinţele Directivei nr. 1999/13/EEC privind limitarea emisiilor de compuşi organici volatili datorate utilizării solvenţilor în anumite activităţi şi instalaţii (VOC) 130

2.5. Conformarea cu cerinţele Regulamentului nr. 1836/93 privind schemele voluntare de eco-management şi audit (EMAS) 131

2.6. Conformarea cu cerinţele Regulamentului nr. 880/92 privind eco-etichetarea 132

Capitolul 3. Instrumente economice şi de reglementare utilizate în controlul poluării industriale..... 141

ANEXE..... 147

Partea II-a. PROBLEME ECOLOGICE DETERMINATE DE RAMURILE POLUATOARE ALE INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 158

Capitolul 4. Efectele principalelor ramuri poluatoare ale industriei româneşti asupra factorilor de mediu 158

Capitolul 5. Situaţia tehnologică, actuală şi de perspectivă, a principalelor ramuri poluatoare 164

5.1. Industria extractivă a petrolului, gazelor naturale şi prelucrarea primară a petrolului 164
5.2. Industria extractivă a cărbunelui 166
5.3. Industria siderurgică 168
5.4. Industria de producere a energiei electrice şi termice 170

Capitolul 6. Probleme ecologice specifice generate de industriile poluatoare 171

6.1. Industria extractivă a petrolului, gazelor naturale şi prelucrarea primară a petrolului 171
6.2. Industria extractivă a cărbunelui 176
6.3. Industria siderurgică 180
6.4. Industria de producere a energiei electrice şi termice 186

Capitolul 7. Măsuri de conformare cu cerinţele de protecţie a mediului, aplicabile în ramurile industriale 190

7.1. Industria extractivă a petrolului, gazelor naturale şi prelucrarea primară a petrolului 190
7.2. Industria extractivă a cărbunelui 192
7.3. Industria siderurgică 194
7.4. Industria de producere a energiei electrice şi termice 196

Partea a III-a. IMPACTUL POLITICII DE PROTECŢIE A MEDIULUI ASUPRA COMPETITIVITĂŢII INDUSTRIALE 199

Capitolul 8. Model de echilibru general al economiei naţionale – posibilităţi şi limite de folosire pentru analiza influenţei politicii de mediu asupra competitivităţii industriale 199

Capitolul 9. Efecte pozitive şi negative ale conformării industriilor poluatoare cu cerinţele protecţiei mediului 212

Concluzii 222
ANEXE 226

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6-7/2002 _____ 253

OCUPAREA ŞI ŞOMAJUL ÎN ROMÂNIA 255

1. CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 259
2. ROLURI/FUNCŢII ALE OCUPĂRII 263
3. OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ – COPILUL VITREG AL TRANZIŢIEI 270
3.1. Precizări sumare 270
3.2. Zece ani de criză sistemică a ocupării forţei de muncă 271
3.3. Dimensiuni, caracteristici şi tendinţe ale evoluţiei volumului ocupării 272
3.4. Continuitate şi discontinuitate în evoluţiile structurii ocupării forţei de muncă 278
4. ŞOMAJUL CRONIC – DEZECHILIBRU FUNCŢIONAL AL PIEŢEI MUNCII. DIMENSIUNI. CARACTERISTICI. TENDINŢE PE TERMEN SCURT, MEDIU ŞI LUNG 290
4.1. Dimensiuni şi intensitate 290
4.2. Vulnerabilitate diferită în faţa riscului de şomaj 291
5. TRANZIŢIA DE LA ŞCOALĂ LA MUNCĂ – ÎNTRE ASPIRAŢII ŞI REALITĂŢI 297
5.1. Confruntarea dintre cererea economică şi, respectiv, cea socială de educaţie şi formare profesională 297
5.2. Caracteristici şi semnale ale tranziţiei de la şcoală ta muncă 299
6. CRIZA MECANISMELOR ŞI POLITICILOR DE OCUPARE 302
6.1. Productivitatea muncii – măsură a eficienţei dezocupării forţei de muncă 302
6.2. Costul forţei de muncă – mecanism de descurajare a ocupării şi de stimulare a muncii la negru 304
6.3. Costul total al forţei de muncă – mecanism de descurajare a ocupării în sectorul formal al economiei 313
6.4. Politicile pieţei muncii între stimularea ocupării şi protecţia socială 315
7. ANUL 2000 – MOMENT DE RĂSCRUCE AL STĂRII ŞI EVOLUŢIEI OCUPĂRII? DURABILITATE ŞI CONJUNCTURĂ 320
7.1. Nou şi vechi în starea şi evoluţia ocupării (anii 2000 şi 2001) 321
7.2. Politicile pieţei muncii. Schimbări notabile în raportul măsuri active – măsuri pasive 325
7.3. Lecţiile tranziţiei 330

8. ÎN LOC DE CONCLUZII – PRIORITĂŢI ŞI DIRECŢII DE CERCETARE ŞI ACŢIUNE 333

8.1. Constatări de sinteză 333
8.2. Priorităţi şi direcţii de acţiune 336
8.3. Unele probleme de cercetare 340

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/2002 363

ECONOMIA NAŢIONALĂ ŞI INTEGRAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 365

1. Analiza costurilor şi a beneficiilor extinderii europene – implicaţii pentru sectorul formal şi informal în economiile în tranziţie 369

1. Introducere 369
2. Modelarea efectului integrării 371
3. Datele 377
4. Estimarea modelului 380
5. Rezultatele simulărilor 382
6. Concluzii şi recomandări 385
Bibliografie 385

2. Metode de estimare a PIB-ului lunar – Filtrul Kalman 386

1. Procedura spaţiului stării 386
2. Procedura filtrului Kalman 390
3. Concluzii orientative 392
Bibliografie 393

3. Ciclul de afaceri într-o economie de piaţă – Terminologie şi mecanisme. O privire retrospectivă asupra economiei româneşti în perioada de tranziţie 394

Introducere 394
1. Definirea conceptului de ciclu al afacerilor 394
2. Fluctuaţii ciclice ale producţiei în România în perioada de tranziţie 405
Bibliografie 410

4. Impactul politicii salariale asupra inflaţiei 411

ANEXE 418
Bibliografie 419

5. Politica fiscală în Euroland 420

1. Introducere 420
2. Teoria zonelor monetare optime cu privire la politica fiscală
într-o uniune monetară 420
3. Limite la centralizarea bugetelor naționale într-o uniune monetară 421
4. Situația în Uniunea Europeană 422
5. Relația deficit bugetar – datorie publică 423
6. Constrângeri fiscale în UEM 424
7. Critici aduse Tratatului de la Maastricht şi Pactului de Creştere şi Stabilitate425
8. Concluzie 427
Bibliografie 428

6. Considerații generale asupra sistemului de impozitare în România, în contextul aderării la UE 429

Bibliografie 432

7. Aspecte ale competitivității unor sectoare ale economiei româneşti 433

1. Noțiuni generale privind competitivitatea 433
2. Indicatori de măsurare şi caracterizare a competitivității 435
3. Competitivitatea unor sectoare ale economiei româneşti 437
4. Avantaje/dezavantaje comparative în relațiile cu țările Uniunii Europene şi țările candidate la aderare 440
Bibliografie 441
ANEXE 442

8. Investițiile directe cu impact semnificativ în economie 450

1. Un nou cadru legislativ – comparație cu cel existent. Facilități pentru investitori 450
2. Stadiul actual al investițiilor externe directe şi societăților cu capital străin în România 452
3. Alte inițiative şi desfăşurări în domeniul investițional (2002) 456

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/2002 _____ 459

RECONSTRUCȚIA SISTEMULUI FINANCIAR-BANCAR ROMÂNESC ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII EUROPENE 461

Capitolul 1. Politica monetară a României în perspectiva integrării în Uniunea Europeană şi a consolidării durabile a economiei de piață 465

1.1. Deschideri conceptuale asupra politicii monetare 465

1.2. Premisele integrării europene şi ale dezvoltării economice durabile ale României 469
1.3. Politica monetară – componentă esențială a politicii economice 471
1.4. Concluzii şi propuneri 491

Capitolul 2. Adaptarea supravegherii bancare din România la cerințele integrării europene 493

2.1. Riscurile bancare – premise ale instituirii supravegherii bancare 493
2.2. Formele de manifestare ale supravegherii bancare 495
2.3. Alte considerațiuni vizând supravegherea bancară 499
2.4. Supravegherea bancară în România 500

Capitolul 3. Impactul euro asupra balanței de plăți externe a României în perspectiva integrării în Uniunea Europeană 510

3.1. Cerințe integraționiste privind elaborarea balanței de plăți 510
3.2. Criteriile integrării şi situația României 516
3.3. Valuta de referință şi comportamentul balanței de plăți a României 518
3.4. Impactul cursului de schimb asupra soldului balanței comerciale 520
3.5. Concluzii 522

Capitolul 4. Contribuția pieței de capital la finanțarea investițiilor din România – condiție primordială a dezvoltării durabile şi a integrării în Uniunea Europeană 528

4.1. Piața de capital în cadrul sistemului financiar național 528
4.2. Piața românească de capital – posibilă sursă de finanțare a investițiilor 534
4.3. Aportul pieței de capital la finanțarea investițiilor în România. Unde suntem şi unde am dori să ajungem? 540
4.4. Concluzii 544

Capitolul 5. Abordarea strategică a piețelor financiare în perspectiva globalizării 546

5.1. Globalizare, diversificare, rețelizare 546
5.2. Piețele financiare în cadrul rețelelor globale 549
5.3. Integrarea piețelor financiare în cadrul rețelelor globale 554
Bibliografie 558
ANEXE 563

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11-12/2002 _____568

STRATEGIA FISCAL-BUGETARĂ A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE.....570

INTRODUCERE 574

Capitolul 1. Obiectivele strategice ale politicii fiscal-bugetare în perspectiva integrării în structurile europene 575

1.1. Corelarea politicilor bugetare 575
1.2. Reforma fiscală – obiectivele acesteia în perspectiva integrării europene582
1.3. Crearea unei organizaţii fiscale mondiale.....588

Capitolul 2. Sistemul fiscal românesc şi adaptarea acestuia la condiţiile integrării 592

2.1. Conceptul de sistem fiscal şi cerinţele pe care un sistem fiscal modern trebuie să le îndeplinească pentru a fi eficient 592
2.2. Strategia fiscală a statelor comunitare, în contextul extinderii integrării economice 593
2.3. Cerinţe şi evoluţii în adaptarea sistemelor fiscale ale statelor în tranziţie la exigenţele şi mecanismele pieţei unice 596
2.4. Adaptarea sistemului fiscal românesc la cerinţele integrării 598
2.5. Orientări, soluţii pentru racordarea sistemului de impozite şi taxe la cerinţele interne şi ale pieţei unice în domeniu.....610

Capitolul 3. Gestiunea trezoreriei finanţelor publice 613

3.1. Gestiunea mişcărilor de fonduri în Trezoreria statului 613
3.2. Previzionarea fluxurilor de intrare şi a fluxurilor de ieşire.....617
3.3. Finanţarea deficitelor bugetare 619

Capitolul 4. Reforma cheltuielilor publice.....625

4.1. Noţiuni generale.....625
4.2. Evoluţia cheltuielilor publice în perioada 1990-1999.....626
4.3. Structura economică a cheltuielilor publice ale României.....638
4.4. Evoluţia viitoare a cheltuielilor bugetare ale României.....641

Capitolul 5. Caracteristicile intervenţionismului în economiile europene.....649

5.1. Consideraţii teoretice cu privire fa intervenţionism.....649
5.2. Prezentare de ansamblu a specificului politicilor fiscal-bugetare în statele Uniunii Europene 651

5.3. Politica fiscal-bugetară a țărilor admise pentru aderarea la Uniunea Europeană 658
5.4. Intervenționismul ca stare de fapt în România 660
5.5. Analiză comparativă 664
Bibliografie 672

INDEX DE AUTORI 674

Volumul LXV

PROBLEME ECONOMICE NR. 1-2/2002 1

SĂRĂCIA ŞI EXCLUDEREA SOCIALĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 3

1. Problematica sărăciei la nivelul Uniunii Europene 7

2. Metode de măsurare a sărăciei şi a excluderii sociale 10

2.1. Metode aplicate în evaluările naționale 10
2.2. Metoda Eurostat 11
2.3. Sistemul de indicatori ai incluziunii sociale 14

3. Dimensiuni ale sărăciei 17

3.1. Incidența sărăciei 18
3.2. Profilul sărăciei 22
3.3. Persistența sărăciei 25
3.4. Deficitul de venituri 26

4. Coordonate ale excluderii sociale 27

5. Venitul minim garantat în țările Uniunii Europene 34

5.1. Locul venitului minim garantat în sistemele de protecție socială 34
5.2. Caracteristici ale schemelor de venit minim garantat 40

6. Planurile naționale de combatere a sărăciei şi a excluderii sociale 43

ANEXE 45

PROBLEME ECONOMICE NR. 3-4-5/2002 _____ 73

EFICIENȚA UTILIZĂRII RESURSELOR NATURALE ÎN INDUSTRIE 75

Cuvânt introductiv 79

Capitolul 1. CADRUL METODOLOGIC DE ABORDARE – factori de influență, cerințe şi indicatori de analiză a eficienței economice a utilizării resurselor naturale 81

1.1. Abordarea multicriterială a eficienței economice în exploatarea şi utilizarea resurselor naturale 81

1.2. Probleme specifice determinării eficienței economice a exploatării şi utilizării resurselor minerale 86

1.3. Eficiența economică în industriile producătoare de bunuri intermediare obținute din resurse minerale 98

1.4. Probleme specifice eficienței exploatării şi utilizării resurselor forestiere 101

ANEXĂ 106

Capitolul 2. EXPLOATAREA ŞI UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR DE PETROL, GAZE NATURALE ŞI PRODUSE PETROLIERE 107

2.1. Industria extractivă a hidrocarburilor în contextul economic național 107

2.2. Caracteristicile industriei de exploatare a hidrocarburilor din România .. 109

2.3. Eficiența utilizării hidrocarburilor pe filiere tehnologice de prelucrare ... 117

ANEXE 123

Capitolul 3. EFICIENȚA UTILIZĂRII RESURSELOR DE CĂRBUNE PE FILIERE ALE INDUSTRIILOR DE BUNURI INTERMEDIARE 130

3.1. Eforturile necesare pentru obținerea cărbunilor 131

3.2. Principalele filiere tehnologice de utilizare a resurselor de cărbune şi delimitarea domeniilor de analiză pe aceste filiere 137

3.3. Considerații cu privire la eficiența utilizării cărbunilor 142

Concluzii 144

ANEXĂ 146

Capitolul 4. EFICIENȚA UTILIZĂRII MINEREURILOR NEFEROASE PE FILIERE ALE INDUSTRIILOR DE BUNURI INTERMEDIARE 148

4.1. Situația actuală a industriei miniere în domeniul exploatării minereurilor neferoase în România 153

4.2. Utilizarea eficientă a minereurilor pe filiere de obținere a metalelor neferoase 163

Capitolul 5. EXPLOATAREA ŞI UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR FORESTIERE 170

5.1. Caracteristicile fondului forestier din România. Eficiența exploatării resurselor forestiere 170

5.2. Eficiența utilizării resurselor forestiere 174

Bibliografie 183

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/2002 _____ 185

AGRICULTURA ECOLOGICĂ ŞI PERCEPȚIA SCHIMBĂRII DE LA CANTITATE LA CALITATE 187

Introducere 191

1. Delimitări conceptuale ale unor termeni de specialitate 193

2. Principiile şi regulile producției agroalimentare ecologice 195

3. Conversia producției convenționale la producția ecologică 198

4. Produsele agroalimentare ecologice pe plan mondial 200

5. Piața produselor agroalimentare ecologice în Uniunea Europeană 201

6. Produsele agroalimentare ecologice în România 207

Concluzii 211

Bibliografie 211

ANEXE 212

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8-9/2002 _____ 215

OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ DIN PERSPECTIVA RACORDĂRII LA COORDONATELE STRATEGIEI EUROPENE PENTRU OCUPARE

(SEO) — O ABORDARE GLOBALĂ 217

1. Argumente pentru o nouă abordare a ocupării forţei de muncă 221

2. Criza ocupării forţei de muncă – o criză durabilă cu impact agravant asupra costului tranziţiei 233

2.1. Nevoia de clarificări conceptuale 233
2.2. Zece ani de declin şi precarizare a ocupării forţei de muncă 237

3. România în context european 253

3.1. Punctul de start 253
3.2. Relaţia creştere economică–ocupare a forţei de muncă. Tendinţe pe termen lung 259
3.3. Strategia europeană pentru ocupare. Procese şi tendinţe semnificative pentru conturarea unui nou pattern al ocupării 263

4. Perspective şi riscuri 281

4.1. Directivele CE privind SEO pe anul 2001 281
4.2. Posibile riscuri 283
4.3. În loc de concluzii: o nouă filosofie şi noi instrumente de susţinere a ocupării forţei de muncă 285

ANEXE 295

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 320

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/2002 _____ 323

IMPACTUL ÎMBĂTRÂNIRII DEMOGRAFICE ASUPRA OFERTEI POTENŢIALE DE FORŢĂ DE MUNCĂ 325

1. Consideraţii generale asupra procesului de îmbătrânire demografică 329

2. Evoluţia procesului de îmbătrânire demografică în România după cel de-al doilea război mondial 332

3. Evoluţia populaţiei active – oferta potenţială pe piaţa forţei de muncă în ultimele cinci decenii 337

4. Perspective demoeconomice la orizontul anului 2020 342

4.1. Evoluția proiectată a populației în vârstă de muncă (15-64 de ani) până în anul 2020 342
4.2. Mutații în structura pe vârste a populației în vârstă de muncă 344
4.3. Raportul de înlocuire 345
4.4. Evoluția probabilă a populației active până în anul 2020 346

5. Concluzii 350

Bibliografie selectivă 355

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/2002 357

PROBLEMA CHELTUIELILOR DE ÎNTREȚINERE OBLIGATORII ALE REZIDENȚILOR LA BLOC 359

1. Construirea de locuințe la bloc în anii socialismului 363

2. Criza locuirii la bloc din anii '90 366

3. Semnale în presa românească privind acutizarea problemei cheltuielilor obligatorii ale familiei care locuieşte la bloc 367

4. Metoda de cercetare 372

5. Caracteristici sociodemografice ale gospodăriilor urbane româneşti şi veniturile acestora în anul 1999 373

5.1. Evoluția veniturilor familiilor de salariați în anii '90 în raport cu nivelul minim de trai 375
5.2. Veniturile pensionarilor în raport cu nivelul de subzistență aferent pensionarilor din mediu urban 375

6. Cheltuielile de consum şi tendințele structurilor consumului de bunuri şi servicii 377

6.1. Cheltuielile pentru întreținerea locuinței – comparații internaționale 382

7. Percepții ale populației asupra calității vieții, în datele ICCV 383

8. Calitatea locuirii în anii tranziției 390

9. Consumul de energie al românilor 396

10. Evoluția cheltuielilor efective cu întreținerea locuinței ale familiei care

locuieşte la bloc, în anii '90, în Bucureşti şi Braşov 398
10.1. Cheltuielile pentru întreţinerea locuinţei 398
10.2. Cheltuielile pentru alimentarea cu energie electrică 399
10.3. Scăderea la nivel naţional a indicatorilor privind consumul de utilităţi casnice 400
10.4. Cheltuielile pentru plata serviciului telefonic 401
10.5. Evoluţia unor cheltuieli obligatorii din bugetul unei familii, în raport cu nivelul de subzistenţă calculat de ICCV, în perioada 1990-2000 402

Concluzii 403

ANEXE 405

Bibliografie 411

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/2002 _____ 413

INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE – tendinţe structurale 415

Partea I. TENDINŢE MAJORE IN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ SI PE PLAN MONDIAL 419

Capitolul 1. Locul şi rolul industriei prelucrătoare în economia Uniunii Europene 419

Capitolul 2. Tendinţe generale în evoluţia, structura şi nivelul de performanţă ale industriei prelucrătoare a Uniunii Europene, comparativ cu SUA şi Japonia 424

Capitolul 3. Principalii factori ai evoluţiei structurii industriei prelucrătoare a Uniunii Europene 434

Partea a II-a. TENDINŢE MAJORE IN PRINCIPALELE SECTOARE ALE CONSTRUCŢIEI DE MAŞINI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ SI PE PLAN MONDIAL. DIRECŢII ŞI ORIENTĂRI PENTRU PROCESUL DE AJUSTARE SECTORIALĂ, ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 446

Capitolul 1. Tendinţe majore în industria constructoare de maşini în Uniunea Europeană 446

1.1. Construcţii metalice şi produse din metal 446
1.2. Maşini şi echipamente 448
1.3. Maşini electrice şi echipamente electronice 451
1.4. Mecanică fină, optică şi ceasuri 454
1.5. Mijloace de transport 456

Capitolul 2. Direcţii şi orientări ale procesului de ajustare sectorială în vederea integrării României în Uniunea Europeană 460

Bibliografie 477

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/2002 _____ 479

COSTURI ŞI BENEFICII ALE RESTRUCTURĂRII MODELULUI DE FUNCŢIONARE A PIEŢEI FORŢEI DE MUNCĂ 481

1. Clarificarea noţiunii de model al ocupării forţei de muncă 485

2. Modele de ocupare a forţei de muncă în ţările cu economie de piaţă consolidată 488

3. Tendinţe ale transformării modelelor de ocupare a forţei de muncă, în contextul globalizării şi extinderii utilizării tehnologiilor informaţionale 491

4. Evoluţia duratei muncii 502

5. Modificări ale structurii profesionale a populaţiei ocupate 514

6. Mutaţii în statusul ocupaţional al populaţiei ocupate 520

7. Direcţii de acţiune pentru creşterea stabilităţii ocupării forţei de muncă în ţările Uniunii Europene 524

Bibliografie 530

ANEXE 531

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/2002 _____ 549

MODELE ŞI STRATEGII ALE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 551

1. Statele central şi est-europene în contextul procesului de integrare europeană 555

1.1. Modele ale integrării economice în spațiul central şi est-european 555
1.2. Transformările sistemice de după 1989 din Europa Centrală şi de Est în contextul procesului integrării europene 558
1.3. Integrarea progresivă a statelor central şi est-europene în Uniunea Europeană 563

2. Integrarea României în structurile europene 568

2.1. O scurtă privire istorică asupra relațiilor dintre România şi Uniunea Europeană 568
2.2. Transformările sistemice din România după 1989: continuarea şi adâncirea lor 569
2.3. Etapele importante ale procesului complex de integrare a României în Uniunea Europeană 576

3. Noua construcție europeană şi aderarea României la Uniunea Europeană 589

Bibliografie selectivă 592

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/2002 _____ 597

DE CE POLITICĂ AGRICOLĂ ARE NEVOIE ROMÂNIA? 599

Introducere 603

Ce politică agricolă trebuie să promoveze România? 605

1. Evaluarea politicilor agricole: restricții şi oportunități 605

2. Posibile opțiuni strategice 607

2.1. Formarea şi dezvoltarea piețelor concurențiale 608
2.2. Relansarea procesului investițional 611
2.3. Formarea unei structuri agrare performante 615
2.4. Facilitarea procesului de creştere a productivității marginale a resurselor de muncă din zonele rurale 619

Anexă 624

Intervenții 628

PROBLEME ECONOMICE NR. 19/2002 _____ 639

INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE, MODERNIZAREA

ŞI ÎNZESTRAREA CU FACTORI 641

1. CONSIDERAŢII GENERALE..... 645

2. CONCEPTUL DE INVESTIŢII STRĂINE 649

2.1. Clasificarea investiţiilor străine 649
2.2. Investiţiile străine, motive, interese 651
2.3. Investiţiile străine directe şi principalele categorii de investitori..... 654

3. FORMELE INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE..... 656

4. CORPORAŢIA TRANSNAŢIONALĂ ŞI INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE 657

4.1. Conceptul privind corporaţia transnaţională..... 657
4.2. Corporaţiile transnaţionale, creşterea rolului investiţional şi înzestrarea cu factori 660

5. INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ŞI ÎNZESTRAREA CU FACTORI 662

5.1. Teoria înzestrării cu factori..... 662
5.2. Teoria avantajelor competitive 663
5.3. Rolul investiţiilor străine directe în modernizarea factorilor de producţie, crearea şi susţinerea avantajelor competitive în România 666

BIBLIOGRAFIE..... 672

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21/2002 _____ 675

IMPACTUL SOCIOECONOMIC AL FENOMENELOR NATURALE DEZASTRUOASE ÎN ROMÂNIA - inundaţii, alunecări de teren, secetă..... 677

DEZASTRELE NATURALE – FENOMENE MEREU ÎN ATENŢIA SOCIETĂŢII 681

Capitolul 1. SISTEMUL DE CONCEPTE REFERITOARE LA FENOMENE NATURALE DEZASTRUOASE 683

Capitolul 2. INUNDAŢIILE, UNUL DINTRE CELE MAI FRECVENTE FENOMENE NATURALE DEZASTRUOASE..... 685

Capitolul 3. ALUNECĂRILE DE TEREN. CONSECINŢE ASUPRA COMUNITĂŢILOR UMANE DIN ROMÂNIA 705

Capitolul 4. MANIFESTĂRI ALE SOLIDARITĂȚII CU POPULAȚIA AFECTATĂ DE UNELE DEZASTRE NATURALE – INUNDAȚII ŞI ALUNECĂRI DE TEREN 709

Capitolul 5. REACȚII ALE POPULAȚIEI LA INIȚIATIVELE DE SOLIDARITATE NAȚIONALĂ 714

Capitolul 6. SECETA, ARIDIZAREA ŞI DEŞERTIFICAREA. EFECTE ASUPRA COMUNITĂȚILOR UMANE 716

6.1. Consideraţii generale asupra fenomenului 716
6.2. Seceta, aridizarea şi deşertificarea în România 717
6.3. Politici sociale în zonele afectate de secetă, aridizare şi deşertificare 724
6.4. Strategia prevenirii şi combaterii secetei, aridizării şi deşertificării în România 725

Bibliografie 727

ANEXE 730

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/2002 743

PIAȚA INTERNĂ UNICĂ 745

Capitolul 1. CONCEPTUL PIEȚEI INTERNE 749

1.1. Conceptul pieţei comune 749
1.2. Conceptul pieţei unice (INTERNE) 751
1.3. Strategia pieţei interne din 1999 756

Capitolul 2. LIBERA CIRCULAȚIE A MĂRFURILOR 761

2.1. Crearea şi funcţionarea uniunii vamale 762
2.2. Reglementări de bază în domeniul vamal al Uniunii Europene 762
2.3. Uniunea vamală - fundament al UE şi element esenţial al pieţei interne unice 763
2.4. Influenţa lărgirii UE şi negocierilor OMC asupra sistemului vamal al UE 766
2.5. Program de consolidare: Uniunea vamală 2002 767
2.6. Rolul sistemului vamal pe piaţa internă unică 769

2.7. Efectele creării şi funcţionării pieţei interne unice asupra comerţului intra şi extra-comunitar 770

Capitolul 3. LIBERA CIRCULAŢIE A SERVICIILOR 772

3.1. Tratatul de la Roma şi libera circulaţie a serviciilor 772
3.2. Progresul integrării pieţei serviciilor 773
3.3. Strategia pieţei interne în domeniul serviciilor 774

Capitolul 4. LIBERA CIRCULAŢIE A CAPITALURILOR 776

4.1. Tratatul de la Roma şi libera circulaţie a capitalului 776
4. 2. Impactul Actului Unic European şi al Tratatului de la Maastricht 776
4.3. Impactul introducerii euro asupra pieţei de capital 777
4.4. Principalele etape ale construcţiei monetare europene 778

Capitolul 5. LIBERA CIRCULAŢIE A PERSOANELOR ÎN SPAŢIUL UNIUNII EUROPENE 790

5.1. Evoluţia conceptului de liberă circulaţie a persoanelor 790
5.2. Strategia Uniunii Europene privind libera circulaţie a persoanelor 792
5.3. Impactul liberei circulaţii a persoanelor din ţările central şi est- europene asupra UE 795

Bibliografie 799

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/2002 _____ 803

VIITORUL UNIUNII EUROPENE LA ORIZONTUL ANULUI 2010 805

Introducere 809

Capitolul 1. PERFORMANŢELE ŢĂRILOR CENTRAL ŞI EST-EUROPENE CANDIDATE LA ADERARE - PREMISĂ A PROCESULUI DE EXTINDERE A UNIUNII EUROPENE 811

1.1. Progresele ţărilor central şi est-europene candidate la UE în realizarea criteriilor economice de aderare 811
1.2. Progrese sensibile ale negocierilor de aderare 823

Capitolul 2. STRATEGIA UNIUNII EUROPENE DE EXTINDERE SPRE EST 828

2.1. Strategia extinderii UE şi divergenţe de opinii în ţările membre 828
2.2. Scenarii şi calendare posibile privind aderarea celor 12 ţări candidate 830

Capitolul 3. ROMÂNIA ÎN ECUAŢIA INTEGRĂRII EUROPENE 834

3.1. Direcţii posibile de dezvoltare a României, în funcţie de estimarea costuri-beneficii intersectoriale în perspectiva aderării la UE 834
3.2. Impactul tranziţiei şi procesului de integrare europeană asupra României. Modalităţi de transformare a efectelor negative în efecte pozitive 834

Capitolul 4. UNIFICAREA CONTINENTULUI EUROPEAN - O ABORDARE LA ORIZONTUL VIITORULUI-TRECUT 839

4.1. Anul 2010 - „Visul" de la Copenhaga s-a îndeplinit 839
4.2. Costuri şi beneficii în plan economic şi social după extinderea Uniunii Europene la UE 27 842
4.3. Probleme cu care se confruntă UE după extindere 844

Bibliografie 846

INDEX DE AUTORI _____ 849

Volumul LXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 25-26/2002 _____ 1

EVOLUŢII ALE POLITICII COMERCIALE A UNIUNII EUROPENE 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1 POLITICA COMERCIALĂ COMUNĂ – PILON PRINCIPAL AL INTEGRĂRII ECONOMICE ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE..... 9

1.1. Prevederile Tratatului de la Roma privind punerea în aplicare a unei politici comerciale comune (PCC) 9
1.2. Factori interni şi externi ce au determinat şi condiţionat politica comercială comună a UE 12
1.3. Mecanismele politicii comerciale comune a UE şi efectele asupra comerţului intra şi extracomunitar 21

Capitolul 2. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE A UNIUNII EUROPENE FATĂ DE ŢĂRILE ÎN DEZVOLTARE 40

2.1. Asocierea ţărilor din Africa, Caraibe şi Pacific (ACP) la Uniunea Europeană (Convenţia de la Lome)..... 40
2.2. Evoluţia cadrului juridic al relaţiilor economice ale Uniunii Europene cu ţările din Bazinul Mării Mediterane..... 43
2.3. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările membre ale Consiliului de Cooperare a Golfului (CCG) 49
2.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările Americii Latine 50
2.5. Forumul de Cooperare Economică dintre Uniunea Europeană şi ţările Asiei de sud – est (ASEM) 55
2.6. Cadrul juridic al relaţiilor economice între Uniunea Europeană şi India... 59
2.7. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Africa de Sud..... 60

Capitolul 3. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE FOSTELE ŢĂRI SOCIALISTE 62

3.1. Asocierea ţărilor din Europa Centrală şi de Est la Uniunea Europeană..... 62
3.2. Cadrul juridic actual al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Rusia 69
3.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice între Uniunea Europeană şi Ucraina 72
3.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi China 74

Capitolul 4. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE ŢĂRILE DEZVOLTATE..... 77

4.1. Spaţiul Economic European – noua formă de reglementare a cadrului juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi ţările membre ale Asociaţiei Europene a Liberului Schimb (AELS) 77
4.2. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi SUA 80
4.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Canada 83
4.4. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Japonia 84

ANEXE 86

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/2002 _____ 101

INTEGRAREA CERCETĂRII - DEZVOLTĂRII ŞI INOVĂRII DIN

ROMÂNIA ÎN SPAȚIUL EUROPEAN AL CERCETĂRII - FUNDAMENTE STRATEGICE 103

1. Etape de transformare a sistemului C-D din România 107

1.1. De la sistemul C-D la sistemul național de inovare 107
1.2. *Programul național de cercetare-dezvoltare „Orizont 2000”* - etapă importantă de implementare a obiectivelor reformei sistemului C-D 110
1.3. Relația dintre prioritățile sistemului C-D şi dezvoltarea economico-socială 114

2. Sistemul C-D din România în context european 117

2.1. Prioritățile C-D în documente guvernamentale 117
2.2. Integrarea CDI din România în spațiul european al cercetării 118

3. Sistemul național de inovare 130

3.1. Tendințe pe plan european în domeniul inovării 130
3.2. Caracteristici ale sistemului românesc de inovare 135

4. Performanțele sistemului CDI din România în comparație cu unele țări europene 142

4.1. Monitorizarea performanței inovative a țărilor UE – provocare pentru noi politici în domeniul CDI 142
4.2. Există un model de inovare european? 144
4.3. Repere europene pentru elaborarea politicilor din domeniul cercetării şi inovării în România 145
4.4. Resursele umane din C-D şi atractivitatea profesiunii de cercetător ştiințific145
4.5. Investițiile publice şi private în C-D 148

Bibliografie 159

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29-30/2002 _____ 161

FUNDAMENTE ECONOMICE ALE PROTECȚIEI SOCIALE ÎN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE 163

Capitolul 1. SISTEMELE DE PENSII 167

1.1. Reforma sistemelor de pensii în țările Uniunii Europene 167
1.2. Reforma sistemului de pensii în România 177
Bibliografie 183

Capitolul 2. SISTEMELE DE SĂNĂTATE 184
2.1. Introducere 184
2.2. Cadrul economico-social 186
2.3. Constrângeri economice. Mărimea şi structura resurselor 188
2.4. Performanțe 195
2.5. Reformele sistemelor de sănătate în unele țări membre ale UE. Obiective şi rezultate 199
Anexe 206
Bibliografie 209
Capitolul 3- SISTEMELE DE PROTECȚIE SOCIALĂ A ŞOMERILOR 210
3.1. Probleme de funcționalitate şi sustenabilitate 210
3.2. Reforme organizatorice şi de sistem 218
3.3. Perspective europene în domeniul protecției sociale a şomerilor 231
Bibliografie 234
Capitolul 4. COMBATEREA SĂRĂCIEI - OBIECTIV AL DEZVOLTĂRII 235
4.1. Combaterea sărăciei şi a excluderii sociale – obiectivul preocupărilor sociale la nivelul Uniunii Europene 235
4.2. Dimensiuni ale sărăciei 239
4.3. Profilul sărăciei 244
4.4. Persistența sărăciei 246
4.5. Deficitul de venituri 247
4.6. Coordonate ale excluderii sociale 247
4.7. Venitul minim garantat - instrument de protecție a persoanelor afectate de sărăcie 250
ANEXE 259
Bibliografie 268

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/2002 271

ROMÂNIA ŞI MODELUL EUROPEAN DE AGRICULTURĂ ŞI DE DEZVOLTARE A SPAȚIULUI RURAL 273
CONSIDERAȚII PRELIMINARE 277
1. RAPORTUL DINTRE POPULAȚIE ŞI SUPRAFEȚELE DE TEREN 279

2. PONDEREA MUNCII SALARIATE 282

3. CONTRIBUȚIILE RAMURII LA OCUPARE ŞI VALOAREA NOU CREATĂ 283

4. INVESTIȚII MEDII PE O PERSOANĂ OCUPATĂ 285

5. STRUCTURA SECTORIALĂ A AGRICULTURII 286

6. STRUCTURA SUPRAFEȚEI CULTIVATE ŞI TALIA EXPLOATAȚIILOR 290

7. PRODUCȚIE, PRODUCTIVITATE ŞI RANDAMENTE FIZICE 293

8. MECANISME DE PREȚURI 298

9. TRANSFERURILE BUGETARE CĂTRE SECTORUL AGRICOL 299

PROBLEME ECONOMICE NR. 32-33/2002 _____ 303

CREŞTEREA PERFORMANȚELOR SISTEMULUI INSTITUȚIONAL – PREMISĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ŞI INTEGRĂRII EI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 305

INTRODUCERE 309

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 312

1.1. Competitivitatea, ca problematică de cercetare nu beneficiază de un sistem teoretic închegat, de sine stătător şi larg recunoscut de economiştii teoreticieni şi practicieni. 312

1.2. Concurența 315

1.3. Capacitatea şi calitatea activităților instituțiilor 319

2. RIDICAREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIILOR ROMÂNEŞTI PENTRU STIMULAREA CONCURENȚEI ŞI COMPETITIVITĂȚII 322

2.1. Capacitatea de acțiune a întreprinderii 322

2.2. Capacitatea principalelor instituții de privatizare a întreprinderilor de stat 340

2.3. Instituții de supraveghere şi stimulare a concurenței 353

3. FORMULAREA CERINȚELOR PENTRU SPORIREA CALITĂȚII ACTIVITĂȚII INSTITUȚIILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ROMÂNEŞTI 362

3.1. Misiunea administrației publice 362
3.2. Situația actuală a administrației publice 365
3.3. Cerințe pentru sporirea calității activității instituțiilor administrației publice368

BIBLIOGRAFIE 379

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/2002 _____ 385

CIRCULAȚIA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN CONDIȚIILE (PRE) ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ. DESCHIDERI. RESTRICȚII. EFECTE 387

Capitolul 1. CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE 391

1.1. Principalele obiective ale fazei i a proiectului de cercetare pe anul 2002 vizează următoarele probleme 391
1.2. Concepte de bază 392
1.3. Structura lucrării 394

Capitolul 2. ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND SISTEMUL DE INDICATORI Al MIGRAȚIEI CU PRIVIRE SPECIALĂ LA MIGRAȚIA EXTERNĂ 395

2.1. Recomandările ONU privind statistica migrației internaționale 395
2.2. Colectarea informațiilor necesare. Principalele surse de date privind migrația internațională 407
2.3. Baza de date Eurostat referitoare la migrația internațională 409
2.4. Indicatori relativi ai migrației internaționale 410
2.5. Metode de analiză a corelațiilor dintre fluxurile migratorii şi unii indicatori demoeconomici 411

Capitolul 3. COSTURI ŞI BENEFICII ALE MIGRAȚIEI INTERNAȚIONALE 413

3.1. Efecte în plan demografic 413
3.2. Efecte asupra funcționării forței de muncă 415
3.3. Efecte asupra bugetului consolidat al statului 417
3.4. Gradul de integrare al imigranților 417
3.5. Efecte asupra balanței de plăți 418

Capitolul 4. SISTEMUL DE INDICATORI DIN ROMÂNIA. O TENTATIVĂ DE DIAGNOSTIC 420

4.1. Argumente. De ce? 420
4.2. Limite ale actualului sistem de indicatori 421
4.3. Baza informațională şi sistemul de indicatori ai migrației interne..... 424
4.4. Migrația externă: emigrație / imigrație 433

Capitolul 5 REMARCE FINALE 439

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 447

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/2002 _____ 449

RELAȚIILE COMERCIALE EXTERNE ROMÂNO-VEST-EUROPENE (UE) LA SFÂRŞITUL SECOLULUI XX 451

1. SCHIMBURILE COMERCIALE EXTERNE 455

2. FLUXURILE COMERCIALE EXTERNE ROMÂNEŞTI 456

3. DIMENSIUNI ŞI IMPLICAȚII ALE COMERȚULUI EXTERIOR CU ȚĂRILE UE 458

4. EVOLUȚIA INDICATORILOR 460

5. COEFICIENȚI SEMNIFICATIVI 463

6. RITMUL DE CREŞTERE AL PIB-ULUI..... 464

7. EVOLUȚIA IMPORTURILOR ŞI A EXPORTURILOR ROMÂNEŞTI ÎN RAPORT CU UE 465

8. DIVERSIFICAREA COMERȚULUI EXTERIOR CU ȚĂRILE UE..... 468

9. STRUCTURA FLUXURILOR COMERCIALE ÎN DOMENIUL EXPORTULUI 470

10. SCHIMBĂRI ÎN STRUCTURA IMPORTURILOR ROMÂNEŞTI DIN UE 472

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/2002 _____ 477

MECANISMELE DE PIAȚĂ ÎN SPRIJINUL TRANSPUNERII ÎN ROMÂNIA A STANDARDELOR UE DE PROTECȚIE A MEDIULUI 479

INTRODUCERE 483

Capitolul 1. IMPLICAȚII ECONOMICE ŞI DE MEDIU ALE FOLOSIRII SISTEMULUI DE PLĂȚI (IMPOZITE ŞI TAXE) DE MEDIU ÎN STATELE EUROPENE 485

Capitolul 2. FORMAREA PREȚULUI RESURSELOR NATURALE, PÂRGHIE PRINCIPALĂ ÎN STIMULAREA PROTECȚIEI MEDIULUI. CAZUL APEI 498

Teoria prețului optim pentru apă 498
Oferta şi cererea 498
Cererea de apă 499
Principiul valorilor marginale egale 500
Optimalitate, drepturi de proprietate şi cost de oportunitate 501
Costul furnizării apei 502
Valoarea apei pentru irigații în Anglia 506
Serviciile de mediu 506
Concluzii 507

Capitolul 3. INSTRUMENTELE ECONOMICE ALE POLITICII DE MEDIU ÎN SECTORUL APEI 509

O privire de ansamblu asupra prețurilor apei în Europa 509
Costul apei şi finanțarea sa 510

Bibliografie 516

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/2002 _____ 517

COSTURI ŞI BENEFICII ALE ADOPTĂRII DE CĂTRE ROMÂNIA A LEGISLAȚIEI EUROPENE DE PROTECȚIE A MEDIULUI 519

INTRODUCERE 523

1. ELEMENTE METODOLOGICE DE ESTIMARE A COSTURILOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI; COMPARAȚII INTERNAȚIONALE 524

1.1. Indicatori de cost 525
1.2. Studii şi analize care au estimat costurile de conformare în domeniul deşeurilor 526
1.3. Constatări şi concluzii parțiale 530

2. ANALIZA COSTURILOR ASOCIATE DIRECTIVELOR PRIVIND

GESTIUNEA DEŞEURILOR 533
2.1. Directiva-cadru privind deşeurile 533
2.2. Caracterizare generală a Directivei privind depozitarea deşeurilor 535
2.3. Obiective şi criterii ale strategiei naționale de gestiune a deşeurilor elaborate de ICIM 539
2.4. Estimarea costurilor de implementare a Directivei privind depozitarea deşeurilor 543
3. DOCUMENT DE POZIȚIE AL ROMÂNIEI, CAPITOLUL 22: PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 548
3.1. Acceptarea acquis-ului comunitar 548
3.2. Perioadele de tranziție solicitate 548
4. FONDUL DE MEDIU – INSTRUMENT DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR 551
4.1. Cheltuielile pentru protecția mediului 551
4.2. Privire de ansamblu asupra fondurilor de mediu din ECE 553
4.3. Performanța fondurilor de mediu în ECE 556
4.4. Concluzii parțiale privind fondurile de mediu 558
5. POZIȚIA COMUNITĂȚII EUROPENE 559
5.1. Raportul Comisiei Europene asupra progresului realizat de România pe calea aderării - 8 noiembrie 2000 559
5.2. Raportul Comisiei Europene asupra progresului realizat de România pe calea aderării - 13 noiembrie 2001 561
ANEXE 564
BIBLIOGRAFIE 570

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/2002 573

POLITICI FISCALE ŞI BUGETARE ÎN ROMÂNIA 1990-2000. IULIAN VĂCĂREL 575
1. PATRU CARACTERISTICI DOMINANTE 580
2. STRUCTURA TEMATICĂ A LUCRĂRII 583
3. TREI PROBLEME DE FOND 585

3.1. Prima problemă: modul de apreciere a moştenirii economice a trecutului585
3.2. A doua problemă: legitimitatea şi eficiența reformelor bugetare şi fiscale593

4. PROBLEMA A TREIA: RAPORTURILE ROMÂNIEI CU ORGANIZAȚIILE FINANCIARE INTERNAȚIONALE: FMI 603

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/2002 _____ 613

POLITICA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 615

1. CONCEPTUL DE „POLITICĂ DE DEZVOLTARE REGIONALĂ" 619

2. ELABORAREA ŞI IMPLEMENTAREA POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 623

2.1. Necesitatea existenței unei politici de dezvoltare regională 623
2.2. Cadrul legal al politicii de dezvoltare regională 624
2.3. Cadrul instituțional pentru implementarea măsurilor de politică regională626
2.4. Instrumente financiare pentru realizarea politicii regionale 628
2.5. Obiectivele politicii regionale 629
2.6. Planul Național de Dezvoltare Regională - instrument al politicilor regionale..... 630
2.7. Concentrarea fondurilor – principiu de bază în acordarea fondurilor UE pentru dezvoltare regională..... 637
2.8. Programul Phare – componenta Coeziune Economică şi Socială (CES).. 640

3. METODOLOGIA DE ELABORARE A PLANURILOR REGIONALE ÎN CONCORDANTĂ CU CRITERIILE UE..... 644

BIBLIOGRAFIE..... 652

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42/2002 _____ 657

EVALUAREA GRADULUI DE ALINIERE A ROMÂNIEI LA ACQUIS-UL COMUNITAR PRIVITOR LA POLITICA INDUSTRIALĂ 659

1. INDUSTRIA ROMÂNEASCĂ DUPĂ UNSPREZECE ANI DE TRANZIȚIE: SUNT VIZIBILE SEMNELE RESTRUCTURĂRII? 663

1.1. Premisele demarării procesului de reformă 663
1.2. Modificările structurale produse în industrie..... 664

1.3. Modificările produse în structura pe dimensiuni a întreprinderilor industriale şi în eficiența economică a activității acestora 671
1.4. Modificările produse în structura proprietății din întreprinderile industriale675
1.5. Progrese, obstacole şi deficiențe în restructurarea regiilor autonome şi a societăților comerciale din industrie..... 683

2. PROGRESE ŞI OBSTACOLE ÎNREGISTRATE ÎN ROMÂNIA ÎN DOMENIILE COMPONENTELOR POLITICII INDUSTRIALE 692

2.1. Domeniul concurenței..... 693
2.2. Domeniul dezvoltării regionale 699
2.3. Domeniul inovării şi difuzării tehnologice 706
2.4. Domeniul dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii..... 712
2.5. Domeniul relațiilor comerciale externe 720

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/2002 _____ 729

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ ŞI PERSPECTIVELE PROBABILE DE EVOLUȚIE. CARACTERIZAREA POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI DIN PERIOADA ASOCIERII LA UNIUNEA EUROPEANĂ.... 731

1. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ ŞI PERSPECTIVELE PROBABILE DE EVOLUȚIE..... 735

1.1. Crearea şi funcționarea Politicii Agricole Comune..... 735
1.2. Mecanismele PAC 739
1.3. Reglementările Politicii Agricole Comune pentru principalele produse agricole..... 741
1.4. Perspectivele de evoluție ale PAC 749

2. CARACTERIZAREA POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI DIN PERIOADA ASOCIERII LA UNIUNEA EUROPEANĂ..... 752

2.1. Cadrul general..... 752
2.2. Politicile agricole din perioada asocierii la Uniunea Europeană: forțe inerțiale şi dinamice în procesul dezvoltării..... 753

Anexă 765

Bibliografie 767

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/2002 _____ 769

CLUSTERI. APLICAȚII ÎN ECONOMIE 771

INTRODUCERE 775

1. CONCEPTUL STATISTIC 777

1.1. Analiza clusterilor; metodologie 777
1.2. Analiza clusterilor: aplicație la evaluarea tipologiei gospodăriilor populației 779

2. CLUSTERI ÎN DOMENIUL SOCIAL 788

2.1. Rolul comunicării în sociologia comunităților 788
2.2. Structurare socială şi rolul informației 788
2.3. Modele matematice de formare a grupurilor 790

3. CLUSTERI ECONOMICI 803

3.1. Modelul „diamond" al lui Porter 804
3.2. Cele cinci forțe care definesc competitivitatea în sensul lui Porter 804
3.3. Competitivitatea la nivel microeconomic 805
3.4. Competitivitatea ramurilor. Factori favorabili şi bariere 806
3.5. Avantajul competitiv în industria navală din România. Studiu de caz 807

BIBLIOGRAFIE 819

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/2002 _____ 821

GLOBALIZAREA ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ CONTEMPORANĂ 823

I. INTRODUCERE: GLOBALIZAREA – TRANSFORMARE ISTORICĂ 827

II. CONCEPTUL GLOBALIZĂRII ÎN DEZBATERILE INTERNAȚIONALE CONTEMPORANE; CONFRUNTĂRI DE IDEI 830

1. Concepția Clubului de la Roma: globalizarea – interdependență între țări la scară mondială, fără frontiere naționale 830
2. Concepția Forumului Economic Mondial (FEM): globalizarea – deschiderea piețelor lumii şi formarea unei piețe mondiale unice 832
3. Globalizarea în concepția organismelor ONU 833
4. David Korten: globalizarea – o versiune modernă a imperialismului 841

5. J. K. Galbraith: globalizarea – rezultat al internaţionalizării vieţii economice 843
6. Antoine Ayoub: mondializarea – o nouă dimensiune a liberului-schimb 844
7. Chris Mulheart şi Howard Vane: globalizarea – economie internaţională sau economie globală? 847
8. Jacques Percebois: mondializarea – reţea transnaţională de decizie 850
9. Harold James: globalizarea – integrare transnaţională, dizolvantă a statului-naţiune 851
10. Shahid Yusuf: globalizarea şi localizarea – modelatoare ale dezvoltării ... 855
11. Viitorologii despre globalizare 859

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/2002 _____ 873

NOUA ECONOMIE ŞI COMERŢUL ELECTRONIC. IMPLICAŢII PENTRU POLITICILE ECONOMICE 875

1. INTRODUCERE 879

2. NOU ŞI VECHI ÎN NOUA ECONOMIE 881

2.1. Ce este noua economie? 881
2.2. Noua economie, Internetul şi comerţul electronic 883
2.3. Noua economie şi economia serviciilor 887

3. NOUA ECONOMIE, PRODUCTIVITATEA ŞI CREŞTEREA ECONOMICĂ 890

3.1. Paradoxul productivităţii 890
3.2. Impactul sectorial al TIC şi al Internetului 893
3.3. Sectorul de servicii şi noile TIC: un proces de *feedback* 895

4. NOUA ECONOMIE ŞI ŢĂRILE DEZVOLTATE 900

4.1. Implicaţiile microeconomice ale noii economii 900
4.2. Implicaţii prin prisma politicilor economice 904

5. NOUA ECONOMIE ŞI ŢĂRILE MAI PUŢIN DEZVOLTATE 909

5.1. Decalajul digital 909
5.2. Şansele şi perspectivele tranziţiei la noua economie 910
5.3. Provocările la adresa politicilor industriale 913

6. CONCLUZII 917

BIBLIOGRAFIE 919

INDEX DE AUTORI _____ 922

Volumul LXVII

ANALE NR. 1-2/2002 _____ 1

ROMÂNIA LA ÎNCEPUTUL MILENIULUI AL TREILEA - text prescurtat 3

Capitolul I. STAREA ECOLOGICĂ 7

1.1. Rezervele minerale şi energetice 7

1.2. Reconstrucția ecologică 10

1.3. Reconstrucția regională 15

Capitolul II. STAREA ECONOMICĂ 25

2.1. Reducerea activității ramurilor operative 25

2.2. Rolul exagerat al sectoarelor speculative 63

2.3. Privatizarea şi reforma – reverii naționale 77

Capitolul III. STAREA SOCIALĂ 91

3.1. Resursele umane – capitalul cel mai prețios 91

3.2. Calitatea serviciilor sociale 101

3.3. Specificul poporului român 112

Bibliografie selectivă 119

ANALE NR. 3-4/2002 _____ 125

DECLINUL DEMOGRAFIC ROMÂNESC ŞI EFECTELE SALE ECONOMICE 127

Introducere 131

Capitolul I. Teorii şi modele ale relației populație – economie 136

I.1. Dinamica populației şi dinamica economiei. Retrospectivă istorică 137
I.2. Populația – factor al dinamicii economice 140
I.3. Managementul demoeconomic 156
Capitolul II. Evoluția fenomenelor demografice în România 160
II.1. Teoria tranziției demografice – teze noi 160
II.2. Tendințele mişcării naturale a populației României 161
II.3. Factori de influență ai mişcării naturale a populației în ultimii ani 166
II.4. Ipoteze privind evoluția mişcării naturale a populației României folosite în proiectările demografice 172
II.5. Evoluția sporului natural 176
II.6. Mişcarea migratorie externă 177
II.7. Evoluția numărului populației 180
Capitolul III. Evoluția structurii sistemului demografic în România 185
III.1. Structura demografică a populației 185
III. 2. Gospodăria şi familia 190
III.3. Structura populației după caracteristici socioeconomice 191
Capitolul IV. Caracteristicile sistemului economic 211
IV.1. Nivelul şi profilul dezvoltării economice până în 1989 211
IV.2. Caracteristicile sistemului economic în perioada 1989 – 1997 213
Capitolul V. Efectele caracteristicilor sistemului demografic asupra rezultatelor economice ale reformei 225
V.1. Consecințele scăderii numărului populației 225
V.2. Consecințele modificării structurii populației 229
Capitolul VI. Consecințele economice ale scăderii populației în perioada următoare a reformei 236
VI.1. Caracteristicile şi durata perioadei de reformă economică 236
VI.2. Cadrul teoretic de analiză 240
VI.3. Influența scăderii populației asupra ofertei 244
VI.4. Ocuparea în condițiile scăderii populației 255
VI.5. Influența scăderii populației asupra cererii agregate 259

VI.6. Echilibrul macroeconomic – dificultăţi de realizare 271
Capitolul VII. Elemente ale unei strategii de dezvoltare economică în condiţiile scăderii populaţiei 274
VII.1. Factori de influenţă a eficienţei forţei de muncă 274
VII.2. Modificarea condiţiilor ofertei 281
VII.3. Relaxarea cererii 283
VII.4. Adecvarea ofertei de forţă de muncă 284
VII.5. Realocarea forţei de muncă 289
VII.6. Politici economice pentru combinarea eficientă a factorilor 291
VII.7. Aportul valorilor sociale 292
Bibliografie 293
Anexe 307
INDEX DE AUTORI _____ 310

Volumul LXVIII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2-3/2003 _____ 1
EVALUAREA INFLUENŢEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE A INDUSTRIEI NAŢIONALE. UN MODEL POSIBIL 3
INTRODUCERE 7
Capitolul 1. ABORDĂRI TEORETICE ALE PROBLEMATICII FACTORILOR DE PRODUCŢIE 10
1.1. Teoria clasică a creşterii 12
1.2. Critica liberalismului clasic 14
1.3. Teoria economică a lui Keynes 15
1.4. Teoriile creşterii dezechilibrate, în prelungirea analizei keynesiene 16
1.5. Gândirea economică în România, în contextul evoluţiilor

factorilor de producție, din secolul XIX până în 1940 ..... *17*
1.6. Curentul neoclasic sau teoriile creşterii echilibrate *23*
1.7. Teoriile de creştere endogenă care legitimează intervenția statului *25*
1.8. Teoria progreselor calitative *26*
1.9. Alte teorii ale creşterii economice din perioada contemporană *28*
1.10. Teoria dezvoltării economice *30*
Bibliografie *35*

Capitolul 2. ASPECTE RELEVANTE PENTRU ROMÂNIA PRIVIND IMPACTUL FACTORILOR DE PRODUCȚIE ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE A INDUSTRIEI 36

2.1. Influențe determinante ale factorului capital asupra performanțelor industriei naționale *38*
2.2. Implicații actuale şi de perspectivă ale forței de muncă asupra dezvoltării industriei naționale *52*
2.3. Valențele factorului progres tehnic în dezvoltarea durabilă a industriei *78*
Concluzii *91*
Bibliografie *93*

Capitolul 3. MODELE MACROECONOMICE. TENDINȚE ŞI DEZVOLTĂRI RECENTE ÎN DOMENIUL MODELĂRII 95

3.1. Elemente teoretice de modelare a creşterii şi dezvoltării economice *95*
3.2. Consideraţii de ordin metodologic. Procesul modelării, clase de modele *102*
3.3. Definirea modelului ales şi operaționalizarea acestuia în cazul industriei prelucrătoare *109*
Bibliografie *117*

Capitolul 4. O PARALELĂ ÎNTRE REZULTATELE OBȚINUTE PRIN CELE DOUĂ MODALITĂȚI DE ANALIZĂ UTILIZATE. EVOLUȚII PREVIZIBILE LA NIVELUL INDUSTRIILOR NAȚIONALE, ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE PE PLAN MONDIAL 118

4.1. Consideraţii asupra deosebirilor şi similitudinilor dintre cele două metode de abordare utilizate *118*
4.2. Industria mondială în contextul globalizării producției

şi pieţelor *121*
4.3. Perspectivele reconfigurării industriei româneşti *131*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 4/2003 _____ 181

CAPITALUL SOCIAL ROL ŞI FUNCŢII ÎN MODERNIZAREA RELAŢIILOR INDUSTRIALE 183

1. Capitalul social – un concept nou 187

2. Capitalul social – factor de bunăstare economică şi socială 198

2.1. Geneză. Filiaţiuni de idei *198*
2.2. Încrederea – concept-cheie, în jurul căruia gravitează întreaga teorie a capitalului social *201*
2.3. Capitalul social individual *202*
2.4. Relaţia dintre capitalul social şi capitalul uman *203*
2.5. Analize şi constatări empirice *206*
2.6. Capitalul social şi rolul său în funcţionarea, pieţelor din economie *209*
2.7. Externalităţi pozitive multiple *212*
2.8. Externalităţi negative. Efecte perverse. Critici ale teoriei capitalului social *216*
2.9. Politici de stimulare a capitalului social. Iniţiative şi experimente *219*

3. Măsurarea capitalului social – un demers încă imprecis şi controversat 222

4. Relaţiile industriale – arenă de manifestare plenară a capitalului social 231

Surse bibliografice *244*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5/2003 _____ 247

REFORMA INSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE EXTINSE 249

CUVÂNT INTRODUCTIV 253

1. PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂŢII – FACTOR AL REFORMELOR INSTITUŢIONALE ALE UNIUNII EUROPENE 257

2. CREŞTEREA CAPACITĂŢII INSTITUŢIONALE ŞI PIAŢA 262

2.1. Conceptul instituţional al pieţei sub raportul factorilor de continuitate şi schimbare *262*
2.2. Instituţiile: dilema permanenţă-flexibilitate *265*
2.3. Instituţiile şi reducerea incertitudinii *267*

2.4. Procesele de piață şi dinamica instituțională *269*
2.5. Soluția instituțională a conflictelor de interese *272*

3. SCENARII INSTITUȚIONALE DE REFORMĂ 275

3.1. Provocările reformei instituționale *275*
3.2. Schimbări în competențele şi structura principalelor instituții europene în condițiile extinderii *288*

4. SOLUȚIA PENTRU EUROPA FEDERALĂ VERSUS EUROPA STATELOR 297

4.1. Repere pentru reforma instituțională *297*
4.2. Obiective şi competențe *301*
4.3. Structura instituțională *303*
4.4. Procedura constituantă şi diferențierea în integrare *311*
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE *313*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6-7/2003 _____ 315

PROCESE, FENOMENE CARACTERISTICE ŞI TENDINȚE ALE CIRCULAȚIEI FORȚEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA 317

Precizări preliminare 321

Partea I MIGRAȚIA INTERNĂ 324

Capitolul 1. POPULAȚIE ŞI MIGRAȚIE INTERNĂ 326

1.1. Populația totală *326*
1.2. Structura populației pe grupe de vârstă *327*
1.3. Migrația internă. Dimensiuni. Intensitate. Tendințe *328*
1.4. Structura migrației interne *330*

Capitolul 2. FLUXURILE MIGRAȚIEI INTERNE 334

2.1. Evoluția populației pe medii *334*
2.2. Aspecte generale privind fluxurile migrației interne *335*
2.3. Migrația regională *337*

Capitolul 3. CONCLUZII. PROPUNERI 343

Partea a II-a MIGRAȚIA EXTERNĂ 347

Capitolul 4. MIGRAȚIA EXTERNĂ – UN PROCES MULTIDIMENSIONAL, EVOLUTIV 347

4.1. Conținut/sferă de cuprindere 347
4.2. Cadrul instituțional al liberei circulații a persoanelor şi a forței de muncă 353

Capitolul 5. VOLUMUL ŞI INTENSITATEA MIGRAȚIEI EXTERNE. ROMÂNIA ÎN CONTEXT INTERNAȚIONAL 369

5.1. Migrația externă totală 369
5.2. Imigranții – o forță de muncă tot mai necesară pentru țările dezvoltate ale lumii 373
5.3. Emigranții – un cadou prea costisitor, oferit celor şi aşa mai bogați 384
5.4. Repatriații – avantaj sau pierdere pentru țara de origine? 390
5.5. Azilanții şi refugiații – segment „conjunctural" al migrației internaționale 392

Capitolul 6. PARTICULARITĂȚI SOCIO-DEMO-ECONOMICE ALE EMIGRAȚIEI DIN ROMÂNIA 396

6.1. Caracteristici ale fluxurilor de emigrație 396
6.2. Tendințe 407

Capitolul 7. EFECTE. DILEME ŞI PARADOXURI ALE MIGRAȚIEI EXTERNE 409

7.1. Migrația externă – între speranță şi scepticism 409
7.2. Efecte economice contradictorii 413
7.3. Concluzii. Întrebări 422

ANEXE 426

Bibliografie 456

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/2003 _____ 459

PROCESE DEFINITORII ŞI TENDINȚE ÎN INTEGRAREA ECONOMICĂ EUROPEANĂ. STRATEGII DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 461

1. INTRODUCERE 465

2. UTILIZAREA MODELELOR PENTRU DEFINIREA STRATEGIILOR ECONOMICE 470

3. SCENARII ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE MACROECONOMICĂ A ROMÂNIEI 473

3.1. Modelul LINK 473
3.2. Compararea a două scenarii alternative ale modelelor Dobrescu si UNK 475

4. SIMULAREA ŞI TESTAREA UNOR SCENARII MACROECONOMICE UTILIZÂND MODELUL HERMIN 479

4.1. Scenariul de bază pentru perioada 1998-2010 480
4.2. Şocurile asupra variabilelor 485
4.3. Un al doilea scenariu care ia în calcul şi progresul tehnologic 490
4.4. Compararea celor două scenarii 491

5. SIMULAREA UNOR SCENARII PENTRU SISTEMUL DE PROTECȚIE SOCIALĂ 494

5.1. Finanțarea sistemului contribuțiilor sociale în România 496
5.2. Prognoze şi scenarii asociate 502

6. APLICAȚII ÎN MICROECONOMIE: UN MODEL CANTITATIV AL CERERII ŞI PREȚURILOR ÎN INDUSTRIA CIMENTULUI 510

6.1. Descrierea teoretică a construcției modelului 510
6.2. Estimarea parametrilor modelului. (Datele utilizate, variabilele şi ecuațiile modelului matematico-economic) 518
6.3. Simulări bazate pe analiza cantitativă ale activității în industria cimentului din România 521
6.4. Concluzii 528

7. Anexe 530

Bibliografie 536

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/2003 _____ 539

FORMULAREA IPOTEZELOR ŞI CONSTRUIREA SCENARIILOR PRIVIND EVOLUȚIA ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2010 A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI ŞI A RAMURILOR INDUSTRIALE. DEFINIREA MĂSURILOR ŞI INSTRUMENTELOR ECONOMICO-SOCIALE NECESARE APLICĂRII POLITICII INDUSTRIALE 541

1. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI ENERGETICE 545

1.1. Condițiile ofertei şi cererii de electricitate 545
1.2. Ipoteze şi scenarii 554
1.3. Măsuri şi instrumente 556

2. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACȚIEI ŞI PRODUCȚIEI DE ȚIȚEI 565

2.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 565
2.2. Ipoteze şi scenarii 565
2.3. Măsuri şi instrumente 568

3. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACȚIEI ŞI PRODUCȚIEI DE GAZE NATURALE 569

3.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 569
3.2. Ipoteze şi scenarii 569
3.3. Instrumente şi măsuri 573

4. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACȚIEI ŞI PRODUCȚIEI DE SARE 577

4.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 577
4.2. Ipoteze şi scenarii 579
4.3. Măsuri şi instrumente 581

5. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI INDUSTRIEI CHIMICE ŞI PETROCHIMICE 583

5.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 583
5.2. Ipoteze şi scenarii 585
5.3. Măsuri şi instrumente 588

6. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACȚIEI ŞI PRODUCȚIEI DE URANIU 591

6.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 591
6.2. Ipoteze şi scenarii 591
6.3. Măsuri şi instrumente 597

7. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI DE VALORIFICARE A RESURSELOR DE APĂ 598

7.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 598
7.2. Ipoteze şi scenarii 598
7.3. Măsuri şi instrumente 600

8. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACŢIEI ŞI PRODUCŢIEI DE PRODUSE MINIERE (CĂRBUNE ŞI MINEREURI METALIFERE) 603

8.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 603
8.2. Ipoteze şi scenarii 605
8.3. Măsuri şi instrumente 607

9. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI INDUSTRIEI SIDERURGICE 614

9.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 614
9.2. Ipoteze şi scenarii 616
9.3. Măsuri şi instrumente 619

10. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI DE EXPLOATARE A LEMNULUI INDUSTRIA DE PRELUCRARE A LEMNULUI 621

10.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 621
10.2. Ipoteze şi scenarii 626
10.3. Măsuri şi instrumente 628

11. INDUSTRIA CELULOZEI, HÂRTIEI ŞI CARTONULUI 630

11.1. Starea actuală a industriei de celuloză, hârtie şi carton 630
11.2. Ipoteze şi scenarii 632
11.3. Măsuri şi instrumente 633
Bibliografie 636

ANEXE 637

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11-12/2003 _____ 651

STRATEGIA FISCAL-BUGETARĂ A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 653

INTRODUCERE 657

Capitolul 1. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE POLITICII FISCAL-BUGETARE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 658

1. 1. Corelarea politicilor bugetare 658
1.2. Reforma fiscală – obiectivele acesteia în perspectiva integrării europene 666

1.3. Crearea unei organizații fiscale mondiale *672*

Capitolul 2. SISTEMUL FISCAL ROMÂNESC ŞI ADAPTAREA ACESTUIA LA CONDIȚIILE INTEGRĂRII 676

2.1. Conceptul de sistem fiscal şi cerințele pe care un sistem fiscal modern trebuie să le îndeplinească pentru a fi eficient *676*
2.2. Strategia fiscală a statelor comunitare, în contextul extinderii integrării economice *677*
2.3. Cerințe şi evoluții în adaptarea sistemelor fiscale ale statelor în tranziție la exigențele şi mecanismele pieței unice *680*
2.4. Adaptarea sistemului fiscal românesc la cerințele integrării *683*
2.5. Orientări, soluții pentru racordarea sistemului de impozite şi taxe la cerințele interne şi ale pieței unice în domeniu *695*

Capitolul 3. GESTIUNEA TREZORERIEI FINANȚELOR PUBLICE 697

3.1. Gestiunea mişcărilor de fonduri în Trezoreria statului *697*
3.2. Previzionarea fluxurilor de intrare şi a fluxurilor de ieşire *702*
3.3. Finanțarea deficitelor bugetare *704*

Capitolul 4. REFORMA CHELTUIELILOR PUBLICE 710

4.1. Noțiuni generale *710*
4.2. Evoluția cheltuielilor publice în perioada 1990-1999 ..... *712*
4.3. Structura economică a cheltuielilor publice ale României *723*
4.4. Evoluția viitoare a cheltuielilor bugetare ale României *727*

Capitolul 5. CARACTERISTICILE INTERVENȚIONISMULUI ÎN ECONOMIILE EUROPENE 735

5.1. Considerații teoretice cu privire la intervenționism *735*
5.2. Prezentare de ansamblu a specificului politicilor fiscal-bugetare în statele Uniunii Europene *737*
5.3. Politica fiscal-bugetară a țărilor admise pentru aderarea la Uniunea Europeană *744*
5.4. Intervenționismul ca stare de fapt în România *747*
5.5. Analiză comparativă *751*
Bibliografie *758*

INDEX DE AUTORI **760**

Volumul LXIX

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/2003 _____ 1

MODELE DE AGRICULTURĂ ŞI POLITICI AGRICOLE 3

1. CONTEXTUL INTERNAȚIONAL ACTUAL AL MODELELOR DE AGRICULTURĂ ŞI DE POLITICI AGRICOLE 7

1.1. Diferitele accepțiuni istorice ale politicilor agricole 8
1.2. Principiile unei agriculturi durabile 10
1.3. Agricultura multifuncțională 10

2. COSTUL POLITICII PUBLICE ÎN FAVOAREA AGRICULTURII DURABILE ÎN SUA 14

2.1. Principiile directoare şi costurile durabilității în SUA 14
2.2. Populația, forța de muncă, pământul, numărul de ferme şi outputul agricol în SUA – evoluții istorice 15
2.3. Costul politicii agricole americane 17

3. COSTUL POLITICII AGRICOLE COMUNITARE (PAC) 25

3.1. Evoluții generale şi contextul actual al PAC 25
3.2. Regimul plăților directe în contextul extinderii Uniunii 28
3.3. Regimul ajutoarelor directe naționale 29
3.4. Regimul normal al plăților directe 29
3.5. Cotele de producție şi alte instrumente de gestiune a ofertei 29
3.6. Susținerea dezvoltării rurale 30
3.7. Evaluarea costurilor bugetare ale UE 31

4. COSTURI ŞI BENEFICII POTENȚIALE ALE INTEGRĂRII AGRICULTURII ROMÂNEŞTI ÎN PIAȚA UNICĂ 34

Bibliografie 36

PROBLEME ECONOMICE NR. 48/2003 _____ 39

ELABORAREA MODULULUI ARHITECTURAL ŞI ONFIGURAȚIONAL AL SISTEMULUI FINANCIAR 41

1. DATE DE IDENTIFICARE 45
2. PERIOADA AFECTATĂ 45
3. CONSULTANȚI 45
4. TERMENI-CHEIE 46
5. PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI DESFĂŞURATE 46
6. PROGRAMUL DE ANALIZĂ A MATERIALULUI DOCUMENTAR DIN FAZA A TREIA A SUBPROIECTULUI 46
7. SINTEZA CERCETĂRII DOCUMENTARE A FAZEI A TREIA A SUBPROIECTULUI 47
ANEXĂ ABREVIERI UTILIZATE 78

PROBLEME ECONOMICE NR. 49/2001 _____ 83

EVALUAREA COMPETITIVITĂȚII RODUSELOR ŞI SECTOARELOR INDUSTRIALE ROMÂNEŞTI PE PIEȚELE INTERNAȚIONALE 86

1. FACTORI DETERMINANȚI AI COMPETITIVITĂȚII ŞI EVOLUȚIA LOR ÎN TIMP 91
   1.1. Factori mondoeconomici 91
   1.2. Factori economici naționali 93
      1.2.1. Resursele locale _____ 93
      1.2.2. Dimensiunea şi structura cererii interne _____ 94
      1.2.3. Industriile înrudite şi de subansamble _____ 94
      1.2.4. Structura industrială şi concurența _____ 94
   1.3. Rolul şi influența politicilor guvernamentale 95
   1.4. Alți factori ce pot influența competitivitatea 95
2. ELABORAREA UNUI MODEL ECONOMETRIC DE EVALUARE A COMPETITIVITĂȚII STATICE ŞI DINAMICE A UNOR INDUSTRII ŞI SUBINDUSTRII NAȚIONALE. PUNCTE DE OPTIM 96
   2.1. Evaluarea competitivității. Indicatori relevanți ai competitivității statice şi dinamice 96
   2.2. Premisele construcției şi implementării modelelor la nivelul fiecărui domeniu industrial 101
   2.3. Virtuți şi limite ale modelului operaționalizat 102
   2.4. Modele matematice de evaluare a competitivității industriilor naționale . 103

3. UTILIZAREA ANALIZEI COMPETITIVITĂȚII PENTRU CONTURAREA DIRECȚIILOR DE RESPECIALIZARE A PRODUCȚIEI INDUSTRIALE NAȚIONALE 119

3.1. Avantaje reale şi potențiale ale produselor şi sectoarelor industriale româneşti pe piețele internaționale (analiză multicriterială) 119

Concluzii 127

Bibliografie 129

PROBLEME ECONOMICE NR. 50/2003 _____ 145

BENEFICII ALE ADOPTĂRII LEGISLAȚIEI EUROPENE DE PROTECȚIA MEDIULUI 147

1. INTRODUCERE 151

2. METODE DE EVALUARE A PAGUBELOR ADUSE MEDIULUI PRIN POLUARE 152

2.1. Importanța problemelor apărute prin poluarea mediului 152

2.2. Deteriorarea mediului şi consecințele acesteia 154

2.3. Tehnicile de evaluare 155

2.4. Selectarea metodei de evaluare a impactului specific 157

2.5. Evaluarea de piață a efectelor fizice (EPEF) 160

3. BENEFICII ALE TRANSPUNERII ŞI IMPLEMENTĂRII LEGISLAȚIEI UE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI 164

3.1. Cerințe ale directivelor Uniunii Europene privind mediul ambiant şi efectele acestora 164

3.2. Tipuri de beneficii aferente adoptării legislației UE 166

3.3. Examinarea tipurilor de beneficii 168

3.4. Evaluarea indicativă a beneficiilor 171

4. CUANTIFICAREA BENEFICIILOR 173

4.1. Beneficii cuantificabile 173

4.2. Mărimea beneficiilor pentru țările candidate la aderare 173

4.3. Beneficiile potențiale pe sectoare 176

ANEXE 181

Bibliografie 192

PROBLEME ECONOMICE NR. 51/2003 _____ 193

STRATEGII PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG PRIVIND DEZVOLTAREA REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA, ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 195

Capitolul 1. PRINCIPII ALE POLITICILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 199

1.1. Consideraţii generale 199
1.2. Principii ale analizei regionale 199
1.3. Principii ale politicilor de dezvoltare regională 200

Capitolul 2. OBIECTIVE ALE STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 209

2.1. Atenuarea dezechilibrelor în dezvoltarea regională 209
2.2. Susţinerea teritorială a proceselor macroeconomice şi a priorităţilor naţionale 211
2.3. Obiective ale strategiilor de dezvoltare regională în România 212

Capitolul 3. STRATEGII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ PENTRU ROMÂNIA 219

3.1. Reguli generale privind elaborarea strategiilor regionale 219
3.2. Orientări recente în politicile regionale 220
3.3. Scenarii prospective privind dezvoltarea regională 223
Bibliografie 229

PROBLEME ECONOMICE NR. 52-53/2003 _____ 241

ANALIZA SISTEMULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC 243

INTRODUCERE 247

Capitolul I. SECTORUL AGROALIMENTAR ÎN CURS DE TRANSFORMARE ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 248

1.1. Transformarea sectorului agroalimentar – repere macroeconomice est-europene 248
1.2. Oportunităţi şi factori critici ai ajustărilor la rigorile UE 250

Capitolul II. SISTEMUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC: EVALUĂRI STRUCTURAL-CANTITATIVE ŞI CALITATIVE 257

2.1. Mutații structural-cantitative ale sistemului agroalimentar în economia românească, perioada 1990–2000 257
2.1.1. Modificarea ponderilor sectorului în ansamblul economiei naționale _____ *257*
2.1.2. Factori cantitativi şi calitativi ai dezvoltării agriculturii în perioada 1990-2000 _____ *263*
2.2. Sistemul agroalimentar românesc: structuri şi performanțe sectoriale 266

Capitolul III. DIMENSIUNI REGIONALE ALE SECTORULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC 279

3.1. Dinamica regională a principalilor indicatori macroeconomici 279
3.2. Disparități regionale ale înzestrării cu resurse şi factori de producție agricolă 281
3.3. Decalaje regionale de performanțe agricole 285

Capitolul IV. SECTORUL AGRICOL ROMÂNESC: ANALIZĂ COMPARATIVĂ DIN PERSPECTIVĂ EUROPEANĂ 289

4.1. Decalaje de nivel al indicatorilor fizici şi valorici 289
4.2. Disparități de performanțe economice sectoriale 293

Capitolul V. SISTEMUL AGROALIMENTAR ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ. STUDII DE CAZ 297

5.1. Arealele rurale studiate: principalele caracteristici 297
5.2. Impactul instituțiilor dezvoltării rurale la nivel comunitar (comuna Daia, județul Giurgiu) 299
5.3. Instituțiile dezvoltării rurale – impact comunitar asupra economiei agricole (comuna Tărtăşeşti, județul Dâmbovița) 306

Capitolul VI. CONCLUZII 319

Bibliografie 320

PROBLEME ECONOMICE NR. 54/2003 _____ 323

FINANȚAREA PROTECȚIEI SOCIALE ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE UE ŞI ÎN ROMÂNIA 325

1. CHELTUIELILE DE PROTECȚIE SOCIALĂ ŞI FINANȚAREA ACESTORA ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE UE 329

1.1. Elemente introductive 329

1.2. Cheltuielile de protecție socială 330
1.3. Finanțarea protecției sociale 340
1.4. Remarci finale 344
Bibliografie 346

2. FINANȚAREA PENSIILOR PUBLICE ÎN ȚĂRILE UE ŞI ÎN ROMÂNIA.. 347

2.1. Dimensiunea cheltuielilor pentru pensii 347
2.2. Sisteme de finanțare a pensiei publice 348
2.3. Contribuțiile persoanelor asigurate şi ale patronilor 349
2.4. Participarea statului la finanțarea pensiilor 352
2.5. Finanțarea pensiilor în România 353
2.6. Contribuțiile de asigurări sociale 355
2.7. Subvențiile de la bugetul de stat 356

3. FINANȚAREA PRESTAȚIILOR DE ŞOMAJ 358

3.1. Surse de finanțare a prestațiilor de şomaj în țările UE 358
3.2. Resurse ale fondului de şomaj în România 362
3.3. Cheltuielile cu prestațiile de şomaj în țările UE 364
3.4. Cheltuielile de şomaj în România şi factori de influență 368
3.5. Remarci finale 370
Bibliografie 377

PROBLEME ECONOMICE NR. 55/2003 _____ 379

RELAȚIILE COMERCIALE EXTERNE ROMÂNO-VEST-EUROPENE (UE) ÎN SECOLUL XX 381

TENDINȚE GENERALE 385

ADDENDA: 1938 396

ANEXĂ 399

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 402

PROBLEME ECONOMICE NR. 56-57/2003 _____ 403

CONCURENȚA ŞI AJUTOARELE DE STAT ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 405

Partea I: POLITICA CONCURENȚEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 409

Capitolul 1. IMPLICAȚII ALE POLITICII CONCURENȚEI ASUPRA PIEȚEI INTERNE A UNIUNII EUROPENE 409

1.1. De ce o politică a concurenței pentru piața internă a Uniunii Europene? . 410
1.2. Este necesară o politică comună a concurenței? 412
1.3. Regimul comunitar al concurenței 413
1.4. Interconexiuni ale politicii concurenței din UE cu regimurile naționale şi globale 414
1.5. Considerente privind compatibilitatea politicii concurenței cu politica industrială în UE 416

Partea a II-a: COMPONENTELE POLITICII CONCURENȚEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 417

Capitolul 2. ACORDURI ŞI PRACTICI CONCERTATE; CARTELURI 420

2.1. Definirea acordurilor anticoncurențiale şi a practicilor concertate 420
2.2. Tipuri de acorduri anticoncurențiale funcție de nivelurile la care sunt încheiate 421
2.3. Clasificarea acordurilor din punct de vedere al tipului de încălcare a concurenței 425
2.4. Reglementarea acordurilor şi practicilor cu efecte anticoncurențiale prin aplicarea articolului 81 al Tratatului UE 435

Capitolul 3. ABUZUL DE POZIȚIE DOMINANTĂ 437

3.1. Poziția dominantă – definiție şi implicații 437
3.2. Criteriile de evaluare a poziției dominante 438
3.3. Abuzul de poziție dominantă 439
3.3.1. Definiție, clasificare *439*
3.3.2. Tipuri de practici abuzive *440*
3.4. Companiile publice sau cele ce beneficiază de drepturi exclusive sau speciale în aplicarea art. 82 al Tratatului UE 442
3.5. Reglementarea abuzului de poziție dominantă de către autoritățile comunitare, efecte 443

Capitolul 4. CONTROLUL FUZIUNILOR ŞI ACHIZIȚIILOR 446

4.1. Forme ale procesului de concentrare 446
4.2. Principalele tipuri de fuziuni şi efectele acestora 447
4.3. Evoluții recente în domeniul fuziunilor 448
4.4. Importanța Regulamentului fuziunilor 449
4.5. Rolul Comisiei Europene în aplicarea Regulamentului fuziunilor 450

4.6. Analiza economică a "dimensiunii comunitare" a concentrărilor 452

Partea a III-a. AJUTOARELE DE STAT ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 455

Capitolul 5. POLITICA UE ÎN DOMENIUL AJUTOARELOR DE STAT 455

5.1. Obiectivele reglementărilor 455
5.2. Principii şi implementare 458
5.3. Controlul ajutoarelor de stat de către Comisia Europeană 459
5.4. Modernizarea controlului ajutoarelor de stat 462
5.5. Conținutul reglementărilor de exceptare pentru acordarea ajutorului de stat 463
5.6. Relația între organismele naționale de reglementare şi reglementarea concurenței la nivel comunitar 464

Capitolul 6. AJUTORUL DE STAT REGIONAL PENTRU MARILE PROIECTE DE INVESTIȚII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 465

6.1. Cadrul multisectorial – obiective, criterii pentru reducerea efectelor de distorsionare a concurenței 465
6.2. Reforma sistemului de control al ajutoarelor de stat pentru marile investiții din Uniunea Europeană din anul 2002 467

BIBLIOGRAFIE 471

PROBLEME ECONOMICE NR. 58/2003 _____ 473

EFECTELE LĂRGIRII SPRE EST ASUPRA UNIUNII EUROPENE 475

EXTINDEREA CĂTRE EST, UN PROCES IREVERSIBIL 479

Capitolul I. INTEGRAREA EUROPEANĂ: SCENARII, PROVOCĂRI, PERSPECTIVE 481

Capitolul II. INTEGRAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ A ȚĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIȚIE: ÎNDEPLINIREA CERINȚELOR ŞI A SARCINILOR RĂMASE 493

Capitolul III. REFORMELE STRUCTURALE ÎN ȚĂRILE CANDIDATE LA ADERARE 505

Capitolul IV. IMPLICAȚIILE ECONOMICE ALE LĂRGIRII UNIUNII EUROPENE CĂTRE EST 514

PROBLEME ECONOMICE NR. 59-60/2003 523

COMENSURAREA ŞI EVALUAREA DECALAJELOR ECONOMICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ... 525

Partea I. TRANSFORMĂRI ECONOMICE CALITATIVE ŞI CANTITATIVE ÎN ROMÂNIA ŞI ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ ... 529

1.1. Factori de stimulare a transformărilor economice şi sociale din ţările central şi est-europene ... 529
1.2. Factori de influenţă a performanţelor economice în ţările candidate – evoluţii comparative ... 531
1.3. Evaluarea performanţelor şi a decalajelor economice între ţările central şi est-europene şi a decalajelor faţă de UE ... 541

Partea a II-a. REFORMELE ŞI STABILIZAREA MACROECONOMICĂ ÎN ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE CANDIDATE, MENITE SĂ DETERMINE REDUCEREA DECALAJELOR FAŢĂ DE UE ... 551

2.1. Bulgaria ... 551
2.2. Cehia ... 560
2.3. Estonia ... 568
2.4. Ungaria ... 575
2.5. Lituania ... 583
2.6. Polonia ... 591
2.7. Slovacia ... 603
2.8. Slovenia ... 610
Bibliografie ... 620

PROBLEME ECONOMICE NR. 61-62-63/2003 623

REFORMA INTERNĂ A UNIUNII EUROPENE ... 625

INTRODUCERE. REFORMA INTERNĂ A UNIUNII EUROPENE ... 629

Capitolul 1. REFORMA CONSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE ... 637

1.1. Uniunea Europeană ca realitate juridică ... 640
1.2. Actele normative emise de instituţiile comunitare ... 642
1.3. Acordurile internaţionale la care UE este parte ... 645

1.4. Raportul dintre dreptul comunitar şi dreptul național 647
1.5. Principii ce guvernează Uniunea Europeană 651
1.6. Perfecționarea guvernării democratice în UE 661

Capitolul 2. REFORMA INSTITUȚIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 664

2.1. Metoda comunitară (metoda Monnet) vs. metoda interguvernamentală .. 669
2.2. Compromisul instituțional realizat prin Tratatul de la Nisa 671
2.3. Rolul viitoarei Conferințe Interguvernamentale în stabilirea noului cadrul instituțional 678
2.4. Reforma instituțională din perspectiva țărilor candidate 679

Capitolul 3. REFORMA POLITICII AGRICOLE COMUNE (PAC) ÎN CONTEXTUL EVOLUȚIEI INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 683

3.1. Reforma principiilor de bază ale PAC 683
3.2. Încercări de reformă în domeniul politicii agricole comune (PAC) 686
3.3. Obiectivele urmărite prin reforma PAC 687
3.4. Realizări şi contradicții pe planul reformei PAC 691
3.5. Rolul politicii agricole comune în viitor 694
3.6. Raportul Comisiei – Agenda 2000 – privind reforma politicii agricole comune în contextul lărgirii UE 696
3.7. Evoluția PAC în contextul reglementărilor Rundei Uruguay 698
3.8. Situația actuală a reformei PAC 702

Capitolul 4. REFORMA ÎN DOMENIUL POLITICILOR COMUNE ALE UNIUNII EUROPENE 705

4.1. Reforma politicilor energetice 705
4.2. Reforma în domeniul politicii regionale 717

Capitolul 5. REFORMA POLITICILOR COMPLEMENTARE ALE UNIUNII EUROPENE 730

5.1. Reforma socială a Uniunii Europene 730
5.2. Reforma în industrie şi cercetare ştiințifică–tehnologică (CST) 739
Bibliografie selectivă 749

PROBLEME ECONOMICE NR. 64-65-66/2003 _____ 755

POLITICA REGIONALĂ 757

Capitolul 1. POLITICA REGIONALĂ COMUNITARĂ – INSTRUMENT DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ECHILIBRATĂ 761

1.1. Necesitatea unei politici regionale comunitare 761
1.2. Cadrul juridic şi instituţional şi etapele punerii în practică a politicii regionale 766

Capitolul 2. FUNCŢIONAREA POLITICII REGIONALE COMUNITARE 778

2.1. Obiectivele şi principiile politicii regionale a Uniunii Europene 778
2.2. Cadrul programării politicii regionale 791

Capitolul 3. SUPORTUL FINANCIAR AL POLITICII REGIONALE COMUNITARE 800

3.1. Fondurile directe 800
3.2. Fondurile indirecte 805

Capitolul 4. RELAŢIA DINTRE POLITICA REGIONALĂ ŞI ALTE POLITICI ŞI INIŢIATIVE COMUNITARE 807

4.1. Regiunile şi politica agricolă comună (PAC) 807
4.2. Regiunile, politica industrială şi problemele întreprinderilor 808
4.3. Regiunile, politica concurenţei şi măsurile de salvgardare 812
4.4. Regiunile şi politica comunitară în domeniul ştiinţei şi tehnologiei şi dezvoltării societăţii informatizate 813
4.5. Regiunile şi politica comunitară în domeniul transporturilor 815
4.6. Regiunile şi dezvoltarea pescuitului 815
4.7. Regiunile şi ocuparea forţei de muncă 816
4.8. Regiunile şi politica în domeniul mediului şi amenajării teritoriului 816

Capitolul 5. COOPERAREA INTERFIRME, INSTRUMENT AL POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 818

5.1. Rolul “organismelor-catalizator” în punerea în practică a demersului de cooperare interfirme 819
5.2. Punerea în practică a sistemelor de cooperare interfirme 821

Capitolul 6. EVALUĂRI ŞI EXEMPLE DE REUŞITE ŞI DE PROIECTE RECENT APROBATE ALE POLITICII REGIONALE COMUNITARE 828

6.1. Evaluări ale politicii regionale comunitare 828
6.2. Reuşite ale aplicării politicii regionale comunitare: exemplul Irlandei şi al landului Bavaria 837

6.3. Exemple de proiecte recent aprobate 843

Capitolul 7. NOILE DIMENSIUNI ALE POLITICII REGIONALE COMUNITARE ÎN CONTEXTUL EXTINDERII UNIUNII EUROPENE 850

7.1. Asistenţa financiară acordată ţărilor candidate la aderare 850
7.2. Politica regională comunitară în perspectiva lărgirii Uniunii Europene ... 860
7.3. Politica regională a României în perspectiva aderării la Uniunea Europeană 865
Bibliografie selectivă 874

PROBLEME ECONOMICE NR. 67/2003 _____ 877

EXAMINAREA CERINŢELOR RINCIPALE PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL ROMÂNESC ŞI PERFECŢIONĂRILOR IMPUSE ACTUALULUI SISTEM INSTITUŢIONAL 879

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE ŞI PROBLEME ACTUALE PRIVIND MEDIUL ECONOMIC ŞI DE AFACERI 883

2. RELAŢIA DINTRE PERFECŢIONAREA SISTEMULUI INSTITUŢIONAL ŞI ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL 888

3. DEZVOLTAREA SISTEMULUI BANCAR ŞI CONTRIBUŢIA SA LA CREAREA ŞI ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL .. 895

3.1. Restructurarea instituţională a sistemului bancar 895
3.2. Disfuncţionalităţi ale mediului economic şi ale activităţii sistemului bancar 899
3.3. Cerinţe actuale privind activitatea sectorului bancar 903

4. CREAREA ŞI DEZVOLTAREA PIEŢEI DE CAPITAL 905

4.1. Probleme actuale ale pieţei de capital 906
4.2. Concluzii, recomandări, propuneri 909

5. REFORMA FISCALĂ – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ A MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL 911

5.1. Cerinţe ale reformei fiscale 912
5.2. Măsuri de reformă fiscală 913
5.3. Aspecte critice şi discutabile ale politicii fiscale 914
5.4. Concluzii şi propuneri 917

6. CREŞTEREA CAPACITĂŢII ECONOMIEI DE ATRAGERE A INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE 920
6.1. Aspecte generale 920
6.2. Evoluția fluxurilor de ISD. Factori de influență şi aspecte instituționale . 921
6.3. Concluzii 925
Bibliografie 925

PROBLEME ECONOMICE NR. 68/2003 _____ 929

PROTECŢIA APEI. REDUCEREA POLUĂRII CU AJUTORUL INSTRUMENTELOR ECONOMICE 931

INTRODUCERE 935

1. RESURSELE ŞI CERINŢELE DE APĂ ALE ROMÂNIEI 936

2. OBIECTIVELE STRATEGIEI DE PROTECŢIE A APEI 938
2.1. La nivelul UE 938
2.2. În România 944

3. CADRUL LEGISLATIV 946
3.1. În UE 946
3.2. În România 960

4. CADRUL INSTITUŢIONAL 965
4.1. În UE 965
4.2. În România 971

5. ASPECTE ECONOMICE ŞI FINANCIARE 976
5.1. În UE 976
5.2. În România 980
Bibliografie 984

PROBLEME ECONOMICE NR. 69/2003 _____ 985

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ EFECTE ECONOMICO-SOCIALE ÎN ROMÂNIA 987

Capitolul 1. PREMISE TEORETICE 991

Capitolul 2. INDICATORI DE EVALUARE A EFECTELOR ECONOMICO-SOCIALE ALE CERCETĂRII-DEZVOLTĂRII .. 1003

Capitolul 3. ANALIZA UNOR INDICATORI AI EFECTELOR ECONOMICE ALE CERCETĂRII–DEZVOLTĂRII DIN ROMÂNIA 1010

Capitolul 4. IMPACTUL C-D ASUPRA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE . 1016

Referințe bibliografice 1028

PROBLEME ECONOMICE NR. 70/2003 _____ 1029

INDUSTRIA INFORMAȚIEI ŞI COMUNICAȚIILOR ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 1031

Capitolul 1. TENDINȚE ACTUALE ÎN DOMENIUL TELECOMUNICAȚIILOR PE PLAN MONDIAL 1035

Capitolul 2. TENDINȚE ÎN DOMENIUL TELECOMUNICAȚIILOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ..... 1049

Capitolul 3. POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL SOCIETĂȚII INFORMAȚIEI ŞI AL TELECOMUNICAȚIILOR..... 1056

Capitolul 4. POLITICA ROMÂNIEI ÎN DOMENIUL SOCIETĂȚII INFORMAȚIEI ŞI AL TELECOMUNICAȚIILOR..... 1063

Capitolul 5. SCHIȚĂ PENTRU O STRATEGIE NAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIEI ŞI COMUNICAȚIILOR 1071

Bibliografie 1075

INDEX DE AUTORI _____ 1077

Volumul LXX

PROBLEME ECONOMICE NR. 71/2003 _____ 1

TRANSPORTURILE, SUPORT AL DEZVOLTĂRII REGIONALE DIN ROMÂNIA 3

INTRODUCERE.....7

Capitolul 1. INFLUENȚE LA NIVEL REGIONAL ALE EVOLUȚIEI TRANSPORTURILOR ROMÂNEŞTI 8

Capitolul 2. DEZVOLTAREA REȚELELOR TRANSEUROPENE ŞI COOPERAREA TRANSFRONTALIERĂ 19
2.1. Considerente generale 19
2.2. Tendințe actuale 21
2.3. Principalele acțiuni privind dezvoltarea rețelei de transport transeuropean 23
Capitolul 3. PROGRAME ŞI INIȚIATIVE COMUNITARE LA NIVEL TRANSFRONTALIER, SUPORT AL DEZVOLTĂRII REȚELELOR DE TRANSPORT EUROPEAN 26
Capitolul 4. ROLUL PLANIFICĂRII SPAȚIALE ŞI DEZVOLTAREA REȚELELOR TRANSEUROPENE ÎN REGIUNEA TRANSFRONTALIERĂ ROMÂNIA-UNGARIA 36
4.1. Planificarea teritorială privită prin prisma cooperării transfrontaliere 36
4.2. Aspecte generale ale regiunii de cooperare transfrontalieră România-Ungaria. Probleme specifice 37
4.3. Principalii factori restrictivi şi favorizanți ai cooperării transfrontaliere dintre România şi Ungaria 41
Bibliografie 47

PROBLEME ECONOMICE NR. 72-73/2003 49
TRANSPORTURILE ROMÂNEŞTI ŞI PROCESUL DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANĂ 51
INTRODUCERE 55
Capitolul 1. PREMISE ALE MODERNIZĂRII TRANSPORTURILOR DIN ROMÂNIA 56
1.1. Strategia dezvoltării transporturilor – elemente definitorii şi obiective 56
1.2. Starea generală actuală a transporturilor din România 62
Capitolul 2. CERINȚE EUROPENE PRIVIND MODERNIZAREA TRANSPORTURILOR 97
2.1. Politici şi priorități comunitare 97
2.2. Cerințe privind modernizarea transporturilor româneşti ce decurg din politica UE în domeniu 101
2.3. Răspunsuri, acțiuni şi resurse necesare alinierii României la cerințele europene 103
Concluzii 113
Bibliografie 116

PROBLEME ECONOMICE NR. 74/2003 117

IDENTIFICAREA DECALAJELOR DINTRE ROMÂNIA ŞI ŢĂRILE MEMBRE UE ÎN PRIVINŢA INSTRUMENTELOR ECONOMICE DE PROTECŢIE A MEDIULUI - Studiu de caz: protecţia apei 119

Capitolul 1. CARACTERISTICI ŞI PERSPECTIVE ALE POLITICILOR DE PROTECŢIE A APEI ÎN ŢĂRILE MEMBRE ŞI CANDIDATE ALE UNIUNII EUROPENE 123

1.1. Aplicarea instrumentelor economice de protecţie a mediului pentru resursele de apă în cadrul Uniunii Europene 123

1.2. Impactul Directivelor comunitare asupra managementului şi preţului apei în statele membre UE 137

Capitolul 2. MECANISMELE ECONOMICE SPECIFICE ÎN DOMENIUL RESURSELOR DE APĂ ÎN ROMÂNIA 146

2.1. Aplicarea instrumentelor economice de protecţie a mediului pentru resursele de apă în România 147

2.2. Caracteristici şi perspective ale politicii de protecţie a apei în România 152

Bibliografie 158

PROBLEME ECONOMICE NR. 75/2003 _____ 159

DECALAJELE INOVAŢIONALE DINTRE ROMÂNIA ŞI ŢĂRILE UE 161

1. O NOUĂ ABORDARE LA NIVEL EUROPEAN A DECALAJELOR INOVAŢIONALE 165

2. EVALUAREA DECALAJELOR INOVAŢIONALE DINTRE ROMÂNIA ŞI ALTE ŢĂRI EUROPENE 173

3. ROLUL INOVĂRII ÎN CREŞTEREA COMPETITIVITĂŢII 183

4. COMPETITIVITATEA PRODUCŢIEI INDUSTRIALE ROMÂNEŞTI 188

Referinţe bibliografice 193

PROBLEME ECONOMICE NR. 76/2003 _____ 195

IMPACTUL PREADERĂRII ASUPRA CIRCULAŢIEI FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA. PROCESE ŞI TENDINŢE CONTRADICTORII 197

1. SCURT ISTORIC AL FENOMENELOR MIGRATORII VEST-EUROPENE 201

2. TEORII ASUPRA MIGRAŢIEI 205

3. REDUCEREA DECALAJELOR ÎN MATERIE DE VENITURI PRINCIPALA MIZĂ PENTRU RELAXAREA FENOMENELOR MIGRATORII 211

Surse bibliografice 232

PROBLEME ECONOMICE NR. 77-78-79/2003 _____ 235

PROCESE DEFINITORII ŞI TENDINŢE ÎN POLITICA COMERCIALĂ EXTERNĂ A UNIUNII EUROPENE 237

INTRODUCERE 241

Capitolul I. POLITICA COMERCIALĂ COMUNĂ – PILON PRINCIPAL AL INTEGRĂRII ECONOMICE ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE 243

1.1. Prevederile Tratatului de la Roma privind punerea în aplicare a unei politici comerciale comune (PCC) 243

1.2. Factori interni şi externi ce au determinat şi condiţionat politica comercială comună a UE 245

1.3. Mecanismele politicii comerciale comune a UE şi efectele asupra comerţului intra şi extracomunitar 254

Capitolul II. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE ŢĂRILE ÎN DEZVOLTARE 274

2.1. Asocierea ţărilor din Africa, Caraibe şi Pacific (ACP) la Uniunea Europeană (Convenţia de la Lomé) 274

2.2. Evoluţia cadrului juridic al relaţiilor economice ale Uniunii Europene cu ţările din Bazinul Mării Mediterane 277

2.3. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările membre ale Consiliului de Cooperare a Golfului (CCG) 283

2.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările Americii Latine 284

2.5. Forumul de Cooperare Economică dintre Uniunea Europeană şi ţările Asiei de Sud-Est (ASEM) 289

2.6. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi India 293

2.7. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Africa de Sud 294

Capitolul III. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE FOSTELE ŢĂRI SOCIALISTE 296

3.1. Asocierea ţărilor din Europa Centrală şi de Est la Uniunea Europeană 296

3.2. Cadrul juridic actual al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Rusia 304

3.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Ucraina 307

3.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi China 309

Capitolul IV. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE ŢĂRILE DEZVOLTATE 311

4.1. Spațiul Economic European – noua formă de reglementare a cadrului juridic al relațiilor economice dintre Uniunea Europeană şi țările membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) 311
4.2. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relațiilor economice dintre Uniunea Europeană şi SUA 314
4.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relațiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Canada 316
4.4. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relațiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Japonia 317
Capitolul V. CONSIDERAȚII PRIVIND PERSPECTIVELE ŞI POSIBILE IMPLICAȚII ALE LĂRGIRII UNIUNII EUROPENE ÎN 2004 319
5.1. Dificultățile finalizării negocierilor în 2002 şi a aderării în 2004 319
5.2. Posibilele implicații ale lărgirii Uniunii Europene de la 15 la 25 de membri 324
REZUMATUL REGLEMENTĂRII ANTIDUMPING A UNIUNII EUROPENE (NR. 384/1996), PE ARTICOLE 342
UNIUNEA EUROPEANĂ: PROPUNERI DE REGLEMENTARE A LITIGIILOR COMERCIALE ÎN CADRUL OMC) 345
Bibliografie selectivă 348

PROBLEME ECONOMICE NR. 80/2003 349
INVESTIȚII ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ ŞI ÎMPRUMUTURI STRĂINE CONTRACTATE DE ROMÂNIA ÎN SECOLUL AL XX-LEA 351
1. INVESTIȚII ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ ŞI ÎMPRUMUTURI STRĂINE CONTRACTATE DE ROMÂNIA ÎN SECOLUL AL XX-LEA 355
2. MIŞCAREA CAPITALULUI PUBLIC EXTERN 373
2.1. Evaluări orientative şi globale 373
2.2. Capitalul inițial angajat 374
2.3. Capitalul rămas de plată 375
2.4. Câteva comentarii suplimentare 375
Bibliografie 383

PROBLEME ECONOMICE NR. 81-82/2003 385
PRESTAȚIILE SOCIALE ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ŞI ÎN ROMÂNIA 387
CUVÂNT ÎNAINTE 391
Capitolul 1. PRESTAȚIILE SOCIALE. CARACTERIZARE GENERALĂ 392
1.1. Cadrul analizei 392

1.2. Precizări conceptuale 393
1.3. Volumul şi structura prestaţiilor sociale în ţările membre ale Uniunii Europene395
Referinţe bibliografice 400
Capitolul 2. PRESTAŢIILE PRIVIND PENSIILE 401
2.1. În Uniunea Europeană 401
2.2. Prestaţiile privind pensiile în România 413
Bibliografie 414
Capitolul 3. PRESTAŢIILE ÎN DOMENIUL ÎNGRIJIRII SĂNĂTĂŢII 415
3.1. Sfera de cuprindere 415
3.2. Cheltuielile cu prestaţiile de sănătate 415
3.3. Elemente definitorii ale prestaţiilor de sănătate, pe ţări 423
Referinţe bibliografice 438
Capitolul 4. PRESTAŢIILE SOCIALE ÎN SISTEMELE DE PROTECŢIE A ŞOMERILOR 440
4.1. Forme ale prestaţiilor de şomaj 440
4.2. Condiţii de eligibilitate 441
4.3. Nivelul şi durata prestaţiilor 442
4.4. Prestaţiile de şomaj în ţările membre UE 443
4.5. Prestaţiile de şomaj în România 460
Referinţe bibliografice 462
Capitolul 5. PRESTAŢIILE SOCIALE ORIENTATE SPRE COMBATEREA SĂRĂCIEI463
5.1. Venitul minim garantat 463
5.2. Prestaţii asociate venitului minim garantat 476
5.3. Prestaţii minime categoriale şi ajutoare speciale 477
5.4. Volumul prestaţiilor 480
5.5. Impactul prestaţiilor sociale asupra incidenţei sărăciei 486
Referinţe bibliografice 487

PROBLEME ECONOMICE NR. 83-84/2003 _____ 489

MODELUL STRUCTURAL ŞI FUNCŢIONAL AL SISTEMULUI FINANCIAR ROMÂNESC 493
1. DATE DE IDENTIFICARE 497
2. ECHIPA DE CERCETARE 497
3. PERIOADA AFECTATĂ 497
4. CONSULTANŢI 498
5. TERMENI-CHEIE 498

6. PRINCIPALELE ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE 498
7. SINTEZA CERCETĂRII DOCUMENTARE A FAZEI A PATRA A SUBPROIECTULUI 499
8. GLOSAR DE CONCEPTE, TERMENI ŞI SIMBOLURI 552

PROBLEME ECONOMICE NR. 85/2003 _____ 587
IDENTIFICAREA PRIORITĂȚILOR POLITICILOR DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII 589
1. CADRUL INSTITUȚIONAL ŞI LEGISLATIV AL POLITICILOR AGRICOLE.....593
2. CARACTERISTICI DEFINITORII ALE POLITICII AGRICOLE 595
3. POLITICI AGRICOLE PE TERMEN SCURT ŞI MEDIU 601
3.1. Politica prețurilor 601
3.2. Politici de creditare 606
3.3. Politici funciare 607
Bibliografie 628

PROBLEME ECONOMICE NR. 86/2003 _____ 631
IDENTIFICAREA PRIORITĂȚILOR POLITICILOR DE DEZVOLTARE ÎN MEDIUL RURAL 633
INTRODUCERE.....637
Capitolul I. POLITICI ŞI STRATEGII RURALE 639
Capitolul II. ACTORII SOCIALI AI POLITICILOR ŞI STRATEGIILOR RURALE.....646
Capitolul III. POLITICILE SPECIFICE ZONELOR RURALE DEFAVORIZATE 657
Capitolul IV. PRIORITĂȚILE ARMONIZĂRII LEGISLATIVE 665
Bibliografie 668

PROBLEME ECONOMICE NR. 87/2003 _____ 669
MODELAREA EFECTELOR ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ ASUPRA VARIABILELOR DE POLITICĂ BUGETARĂ 671
1. INTRODUCERE.....675
2. EVOLUȚII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ.....677
3. VARIABILE DE POLITICĂ MACROECONOMICĂ 678
4. MODELAREA VARIABILELOR DE POLITICĂ BUGETARĂ 679
5. MODELAREA EFECTELOR INTEGRĂRII 692
6. DATELE696

7. ESTIMAREA MODELULUI 700
8. REZULTATELE SIMULĂRILOR 701
9. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI 703
Anexe 705
Bibliografie 711

PROBLEME ECONOMICE NR. 88-89/2003 713
DREPTURILE ŞI STRUCTURILE DE PROPRIETATE. REGLEMENTĂRI JURIDICE 715
1. REGIMUL JURIDIC AL PROPRIETĂȚII ÎN ROMÂNIA 719
2. REGIMUL JURIDIC AL PROPRIETĂȚII ÎN ȚĂRILE DIN ESTUL EUROPEI 725
2.1. Bulgaria 725
2.2. Fosta Republică Federativă Cehoslovacă 727
2.3. Fosta Germanie de Est 728
2.4. Polonia 732
2.5. Ungaria 733
3. REGIMUL JURIDIC AL PROPRIETĂȚII ÎN UNELE ȚĂRI MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 736
3.1. Franța 736
3.2. Germania 738
3.3. Italia 738
3.4. Spania 739
3.5. Marea Britanie. Sistemul *common law* 739
4. Concluzii 740
ADDENDA 1 742
ADDENDA 2 809
Bibliografie 813

PROBLEME ECONOMICE NR. 90/2003 815
REFORMA SISTEMULUI DE PENSII ÎN ROMÂNIA. EVOLUȚII COMPARATIVE 817
INTRODUCERE 821
1. CONDIȚIILE SOCIALE ŞI ECONOMICE ALE REFORMEI SISTEMULUI DE PENSII ÎN ROMÂNIA 822
1.1. Tendințe demografice 822
1.2. Ocuparea forței de muncă 825
1.3. Deficitul fiscal şi inflația 829

2. EFORTURI RECENTE ÎN CADRUL REFORMEI 833
2.1. Introducerea "Pilonului 1" 833
2.2. Controverse şi probleme după adoptarea Legii nr. 19/2000 835
2.3. "Recolerarea" pensiilor: un mijloc de diminuare a inechităţilor 836
2.4. Controverse privitoare la Pilonul 2 şi schimbări de poziţie 837
2.5. Schema pensiilor opţionale ocupaţionale (SPOO) 840
2.6. SPOO: versiunea românească a reformei pensiilor? 842
2.7. Limite ale dezvoltării sistemului de pensii cu capitalizare 843
3. CONCLUZII 846
Note 846
Referinţe bibliografice 849

PROBLEME ECONOMICE NR. 91/2003 851

DISFUNCŢIONALITĂŢI INSTITUŢIONALE VS RIDICAREA PERFORMANŢELOR ACTIVITĂŢII ECONOMICO-SOCIALE 853
1. SECTORUL PRIVAT AL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 857
2. SISTEMUL INSTITUŢIILOR SOCIALE 867
2.1. Aspecte actuale ale politicii sociale 868
2.2. Orientări pentru reformele sociale viitoare 871
3. ORGANIZAŢIILE NEGUVERNAMENTALE 875
4. CONCLUZII ASUPRA REFORMEI ECONOMICO-SOCIALE 880
Bibliografie 885

PROBLEME ECONOMICE NR. 92/2003 887

DETERMINĂRI ŞI IMPLICAŢII ALE MODIFICĂRILOR STRUCTURALE ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE 889
1. RADIOGRAFIA REFORMEI ECONOMICE DIN ROMÂNIA REALIZATĂ DE COMISIA EUROPEANĂ 893
2. MODIFICĂRILE STRUCTURALE DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN PERIOADA 1990-2000 897
3. ROLUL MODELATOR AL INVESTIŢIILOR ÎN CONFIGURAREA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE 901
4. MODIFICĂRILE STRUCTURALE ÎN EXPORTUL INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ŞI LEGĂTURILE ACESTORA CU CELE DIN PRODUCŢIA INDUSTRIALĂ 911

5. POTENȚIALUL INOVAȚIONAL ŞI MODIFICĂRILE STRUCTURALE DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE....916
6. DINAMISMUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ŞI MODIFICĂRILE STRUCTURALE ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE....923
7. APRECIERI GENERALE. DIRECȚII DE ACȚIUNE VIITOARE....929
Bibliografie....937

PROBLEME ECONOMICE NR. 93/2003 939

MODELAREA SUSTENABILITĂȚII DATORIEI PUBLICE ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE....941
1. INTRODUCERE....945
2. DINAMICA DATORIEI EXTERNE DUPĂ ANUL 1989....947
2.1. Modificări structurale semnificative în perioada 1990-2000....947
2.2. Comportamentul indicatorilor de îndatorare....956
3. PARAMETRII ECUAȚIEI DINAMICII DATORIEI PUBLICE....958
3.1. Parametrii ecuației dinamicii datoriei publice....958
3.2. Relația cu politica fiscală....962
3.3. Relația cu politica monetară. Contribuția taxei pe inflație....964
3.4. Relația dintre sectorul public şi deficitul extern....967
4. FUNCȚIA SUSTENABILITĂȚII....971
4.1. Sunt oare sustenabile deficitele?....971
4.2. Variabilele şi parametrii funcției de sustenabilitate....973
Bibliografie selectivă....983

PROBLEME ECONOMICE NR. 94/2003 989

ECHILIBRUL DIMENSIONAL ŞI INAMISMUL REÎNNOIRII ÎNTREPRINDERILOR. CONDIȚII ESENȚIALE ALE ACCELERĂRII RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI....991
Capitolul I. TENDINȚE ÎN ȚĂRILE DEZVOLTATE PRIVIND PERFECȚIONAREA CONFIGURAȚIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI, ÎN VEDEREA ACCELERĂRII AJUSTĂRII STRUCTURALE A ACESTEIA....995
1.1. Caracteristicile mediului economic şi provocările care stau în fața întreprinderii....995
1.2. Ajustarea structurală şi acceleratorii acesteia....998
1.3. Configurația piramidală a sistemului productiv al industriei din țările dezvoltate în procesul de ajustare structurală a acesteia....1002

Capitolul II. CARACTERISTICI ALE CONFIGURAȚIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI.....1015
2.1. Structura dimensională.....1015
2.2. Dinamica demografiei industriale.....1019
2.3. Probleme, priorități şi cerințe ale perfecționării configurației piramidale a sistemului productiv al industriei în vederea accelerării ajustării structurale.....1031

PROBLEME ECONOMICE NR. 95/2003 _____ 1039

ANALIZE ŞI PROGNOZE ANUALE ŞI PE TERMEN MEDIU PE BAZA MODELULUI „DOBRESCU”.....1041
INTRODUCERE.....1045
1. MACROMODELUL “DOBRESCU” – caracteristici generale.....1045
2. STRUCTURA MACROMODELULUI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI DE TRANZIȚIE (Versiunea 2000).....1048
2.1. Principalele dependențe din blocul “Output şi absorbție”.....1049
2.2. Principalele dependențe din blocul “Factori de producție şi venitul din muncă”.....1049
2.3. Principalele dependențe din blocul “Variabile financiare şi monetare”.....1050
3. ESTIMĂRILE MODELULUI (1998-2002).....1051
3.1. Ipoteze.....1051
3.2. Analiza previziunilor (1998-2001).....1052
3.3. Analiza previziunilor pentru 2002.....1054
3.4. Rezultate preliminate pentru 2002.....1057
4. SCENARII ALTERNATIVE PENTRU 2003.....1060
4.1. Introducere.....1060
4.2. Ipoteze de lucru pentru 2003 – *Scenariul dezirabil (S1)*.....1060
4.3. Ipoteze de lucru pentru *Scenariile “țintă”* S2, S3, S4.....1061
4.4. Comentarii – scenariile țintă *S2* şi *S3*.....1062
4.5. Comentarii – scenariul țintă *S4*.....1067
5. SCENARII ALTERNATIVE PE TERMEN MEDIU.....1073
5.1. Ipoteze de lucru pentru scenariul de referință.....1073
5.2. Comentarii – scenariul de referință.....1074
5.3. Ipoteze de lucru pentru scenariul “țintă”.....1079
5.4. Rezultatele simulărilor.....1079
5.5. Comentarii – scenariul “țintă”.....1080
Bibliografie selectivă.....1086

INDEX DE AUTORI **1087**

Volumul LXXI

ANALE NR. 1-2/2003 **1**

CONFIGURAȚIA ÎN REȚEA A PIEȚELOR FINANCIARE 3

1. CONFIGURAȚIA ÎN REȚEA A SISTEMULUI FINANCIAR-MONETAR 7
   1.1. Formele monedei şi fluxurile asociate 7
   1.2. Rețelele fluxurilor de monedă 9
   1.3. Rețeaua monetară complexă 20
   1.4. Arhitectura rețelei monetare complexe 26
   1.5. Abordări matriceale ale rețelei monetare 29
   1.6. Secvențele metodologice ale abordării matriceale 38
   1.7. Operaționalizarea informațională a algoritmului matriceal 52
   1.8. Concluzii 61
   1.9. Glosar de concepte, termeni şi simboluri 63

2. CONCEPTUL DE REȚEA MONETARĂ, ELEMENTE CONSTITUTIVE ŞI CONFIGURAȚIA ACESTEIA 100
   2.1. Rețeaua socionomică 100
   2.2. Rețeaua primală a câmpului monetar 102
   2.3. Rețeaua financiar-monetară 104
   2.4. Indicatorii rețelelor 106
   2.5. Rețeaua fluxurilor de monedă 108

3. ABORDAREA ÎN REȚEA A ECONOMIEI SUBTERANE 112
   3.1. Considerații generale 112
   3.2. Hexagonul triadic delimitativ: segmentarea economiei 113
   3.3. Sursele economiei subterane 116
   3.4. Componentele economiei subterane 121
   3.5. Operaționalizarea şi evaluarea economiei subterane 125
   3.6. Modelul reducționist al rețelei 128
   3.7. Metoda de estimare a economiei subterane 137

3.8. Listă de simboluri 145

4. STAREA ŞI EVOLUŢIA FINANCIAR–MONETARĂ A ECONOMIEI – ABORDARE ÎN REŢEA 149
4.1. Economia ca reţea: stare şi evoluţie 149
4.2. Coordonatele conceptuale ale cercetării 151
4.3. Metodologia cercetării 152
4.4. Algoritmul operaţionalizării reţelei matriceale 161

5. INSTITUŢIONALIZAREA ŞI REGLEMENTAREA ÎN REŢEA A PIEŢELOR FINANCIARE 165
5.1. Piaţa financiară colectoare (PFC) 165
5.2. Piaţa financiară plasatoare (PFP) 170
5.3. Matricea reţelei instituţionale a pieţei financiare 175
5.4. Reţeaua pieţelor financiare (RPF) 177
5.5. Listă de simboluri 179

6. ABORDAREA ÎN REŢEA A CONFIGURAŢIEI ZONALE – CONDIŢIE A FINANŢĂRII DSTRIBUTIVE A PROTECŢIEI MEDIULUI 182
6.1. Deteriorarea mediului - proces global al habitatului speciei 182
6.2. Configuraţia pentagonală a zonelor deteriorării mediului 183
6.3. Structura pentagonală a poluării mediului 189
6.4. Reţeaua pentagonală a protecţiei mediului 194
6.5. Modelul pentagonal financiar al reţelei om-mediu 198

ANALE NR. 3-4/2003 215

CLASELE SOCIALE ÎN ROMÂNIA 217

1. CLASELE SOCIALE: DEFINIŢII ŞI PUNCTE DE VEDERE CU PRIVIRE LA FORMAREA, DEZVOLTAREA, CARACTERISTICILE ŞI ROLUL LOR 221
1.1. Concepţia marxistă asupra claselor 221
1.2. Postmarxismul şi clasele sociale 224
1.3. Clase – status 227
1.4. Puncte de vedere româneşti din prima jumătate a secolului XX 232

2. CLASELE SOCIALE DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA REGIMULUI COMUNIST 241
2.1. Trecerea la comunism 241

2.2. Formarea structurii de clasă comuniste în România 243
2.3. Puncte de vedere ale sociologilor cu privire la structura de clasă în perioada comunistă 252
2.4. Modernizarea şi structura de clasă 255
2.5. Omogenizarea, diferenţierea şi relaţiile dintre clase 261

3. POSTCOMUNISMUL ŞI RESTRUCTURAREA DE CLASĂ ÎN ROMÂNIA 267
3.1. Premise teoretice 275
3.2. Schimbări cu efecte directe asupra restructurării de clasă 276
3.3. Structura de clasă rezultată din autoplasare 283
3.4. Restructurarea de clasă 291
3.5. Clasa muncitoare 293
3.6. Ţărănimea 303
3.7. Clasa de mijloc 311
3.8. Clasa de sus 318
3.9. Clasa de jos 320

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 321

INDEX DE AUTORI _____ 324

Volumul LXXII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 13-14/2004 _____ 1

RELAŢIILE INDUSTRIALE • CONCEPT • ARIE PROBLEMATICĂ • PROCESE ACTUALE LA NIVEL EUROPEAN 3

1. PRECIZĂRI INTRODUCTIVE 7

2. SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ FUNCŢIONALĂ 12
2.1. Economie de piaţă funcţională. De ce şi cum? 12
2.2. O piaţă a muncii funcţională 18

3. RELAŢIILE INDUSTRIALE UN CONCEPT ÎN EVOLUŢIE 25
3.1. Conceptul de relaţii industriale 28
3.2. Funcţii 32
3.3. Dimensiuni 37

4. CONȚINUTUL PROBLEMATIC AL RELAȚIILOR INDUSTRIALE 42
4.1. Forme principale de derulare a relațiilor industriale 42
4.2. Principalele zone problematice. Deplasări şi progrese 46
4.3. Unele tendințe şi accente noi 48
4.4. Sisteme naționale 51
4.5. Aplicarea şi extinderea contractelor colective. Experiențe variate 57
5. RELAȚIILE INDUSTRIALE ÎN CONTEXTUL LĂRGIRII UE (În loc de concluzii) 63
5.1. Promemoria 63
5.2. Premise. Convergențe şi divergențe 64
5.3. Provocări ale (pre)aderării 69
ANEXE 73
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 93
ABREVIERI 96

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 15-16/2004 97
RECONSTRUCȚIA INSTITUȚIONALĂ ŞI INSTRUMENTALĂ A SISTEMULUI FINANCIAR ROMÂNESC ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UE 99
1. Date de identificare 103
2. Echipa de cercetare 103
3. Perioada afectată 103
4. Consultanți 103
5. Termeni-cheie 104
6. Principalele activități desfăşurate 104
7. Reconstrucția instituțională şi instrumentală a sistemului financiar românesc în perspectiva integrării în UE 105
A. Formele monedei şi fluxurile asociate 105
B. Rețelele fluxurilor de monedă 107
C. Rețeaua monetară complexă 118
D. Arhitectura rețelei monetare complexe 124
E. Abordări matriceale ale rețelei monetare 127
F. Secvențele metodologice ale abordării matriceale 136
G. Operaționalizarea informațională a algoritmului matriceal 150
H. Necesitatea şi obiectivele restructurării sistemului financiar 159
I. Restructurarea în rețea a sistemului financiar 167
J. Concluzii 176
GLOSAR DE CONCEPTE, TERMENI ŞI SIMBOLURI 179

SOCIETATEA INFORMAŢIONALĂ – SOCIETATEA CUNOAŞTERII. EDUCAREA ŞI FORMAREA FORŢEI DE MUNCĂ 223

CUVÂNT ÎNAINTE 227

1. ROMÂNIA ÎN CONTEXT MONDIAL ŞI EUROPEAN 235

1.1. România în context mondial 236
1.2. UE în cursa pentru construirea SC-SI. Aspecte parţiale 245

2. ROMÂNIA ÎN CURSA PENTRU RECUPERAREA DECALAJELOR. PREZENT ŞI PERSPECTIVE 252

2.1. Evoluţii pline de speranţă 252
2.2. Disparităţi regionale 255
2.3. SI în administraţie 256
2.4. Drumul spre Europa 257
2.5. Şi… un optimism mai robust 257
2.6. Concluzii parţiale. Priorităţi 259

3. EDUCAŢIA: PILON AL CONSTRUIRII SC-SI 260

3.1. Precizări conceptuale necesare 260
3.2. Stocul de învăţământ – măsură a capabilităţii cognitive a forţei de muncă 262
3.3. Educaţie – industrie în dezvoltare rapidă 265
3.4. Învăţământul secundar superior – vector de bază al sistemului educativ 269
3.5. Învăţământul terţiar în ascensiune 271
3.6. Dotarea instituţiilor publice de învăţământ din România cu echipament TIC – în suferinţă 275
3.7. Subfinanţarea – boală cronică a învăţământului din România 282

4. CORELAŢIA DINTRE EDUCAŢIE ŞI OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ 289

4.1. Dinamică mai accelerată a creşterii ocupării în sectoare de vârf. Experienţa Uniunii Europene 289
4.2. Şi unele aspecte ale structurii ocupaţionale a forţei de muncă 295
4.3. Structura ocupaţională a forţei de muncă în evoluţie 298
4.4. Rata de ocupare a forţei de muncă – creşte 300
4.5. Şomaj şi rată de şomaj pe o curbă ascendentă 303

5. ŞI UNELE DIRECŢII PRIORITARE DE ACŢIUNE 307

GLOSAR 309

NOTE. BIBLIOGRAFIE 313

ANEXE 318

ABREVIERI 350

NIVELUL DE TRAI ÎN SPAŢIUL UNIUNII EUROPENE
- O ABORDARE COMPARATIVĂ - 353

INTRODUCERE 357

1. INSTRUMENTE TRADIŢIONALE DE MĂSURARE A SĂRĂCIEI ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE 373
   1.1. Consideraţii generale 373
   1.2. Identificarea sărăciei 374
   1.3. Agregarea sărăciei şi scala de echivalenţă 377

2. PRAGUL DE SĂRĂCIE 391
   2.1. Pragul de sărăcie absolută 392
   2.2. Pragul de sărăcie relativă 397
   2.3. Pragul de sărăcie subiectivă 401

3. INDICATORI PARŢIALI ŞI GLOBALI AI SĂRĂCIEI 404
   3.1. Indicatori parţiali ai incidenţei şi intensităţii sărăciei 404
   3.2. Indicatori globali ai sărăciei 407
   3.3. Indicatori ai bunăstării 415
   4.4. Metoda cvasiordonărilor congruente 419

4. MĂSURAREA MULTIDIMENSIONALĂ A SĂRĂCIEI 423
   4.1. Conceptul de sărăcie multidimensională 423
   4.2. Indicele sintetic multidimensional (TFR – Totally Fuzzy and Relative) 428
   4.3. Instrumente de măsurare multidimensională a sărăciei 441
   4.4. Teoria informaţiei şi măsurarea multidimensională a inegalităţii şi sărăciei 453

5. MĂSURAREA MULTIDIMENSIONALĂ ŞI COMPARATIVĂ A SĂRĂCIEI, PE BAZA PANELULUI EUROPEAN ECHP 455
   5.1. Prezentarea bazei de date ECHP 455
   5.2. Descrierea proiectului de cercetare şi a metodologiei 458
   5.3. Selectarea variabilelor şi construirea funcţiei de sărăcie 465
   5.4. Funcţia sărăciei multidimensionale determinată pe baza metodei TFR 477
   5.5. Influenţa sistemului de ponderare 480
   5.6. Analiza comparativă a metodei TFR cu cea a poziţiei sociale relative a unităţii mediane 485
   5.7. Concluzii derivate din rezultatele empirice 490

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE 494

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 497

EVALUĂRI ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN ZONA MUSCEL
- Studiu de caz - 505

INTRODUCERE 509

PARTEA I. PREMISE TEORETICE ALE DEZVOLTĂRII LOCALE DURABILE 510

Capitolul 1. ARGUMENTE TEORETICE ŞI REPERE METODOLOGICE LEGATE DE CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 510

Capitolul 2. PREMISE GEODEMOECONOMICE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN JUDEȚUL ARGEŞ ŞI ZONA MUSCEL 518

Capitolul 3. MODELE ALE DEZVOLTĂRII LOCALE RURALE 522

3.1. Profilul socioeconomic al comunității rurale Albeşti 525
3.2. Profilul socioeconomic al comunității rurale Lereşti 528
3.3. Profilul socioeconomic al comunității rurale Schitu Goleşti 533
3.4. Profilul socioeconomic al comunității rurale Valea Mare Pravăț 537

PARTEA A II-A. OPORTUNITĂȚI ŞI CONSTRÂNGERI ALE DEZVOLTĂRII LOCALE 541

Capitolul 1. CAPITALUL DEMOGRAFIC 541

Capitolul 2. BUGETUL GOSPODĂRIEI RURALE 550

2.1. Percepția subiectivă asupra nivelului de trai 550
2.2. Surse de venit 554
2.3. Cheltuieli şi economii 559
2.4. Autoconsumul 561

Capitolul 3. PROPRIETATEA ŞI PIAȚA FUNCIARĂ 566

3.1. Proprietatea funciară 566
3.2. Piața funciară 568

Capitolul 4. TIPURI DE COMPORTAMENTE ECONOMICE 577

a) Maşinism şi servicii mecanice 577
b) Construcții productive 585
c) Comportament productiv 587
d) Comportament comercial 588
e) Forța de muncă 604
f) Servicii de consultanță 607
g) Comportament investițional 609

Capitolul 5. PERCEPEREA UNIVERSULUI URBAN ŞI COMPORTAMENTE LATENTE REZIDENȚIALE 612

A. Perceperea universului urban 612
B. Comportamente rezidențiale latente 614

PARTEA A III-A. CONCLUZII ŞI PROPUNERI 616

Capitolul 1. EVALUĂRI ALTERNATIVE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN ZONA MUSCEL 616
BIBLIOGRAFIE 618
ANEXE 620

INDEX DE AUTORI 637

Volumul LXXIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 96/2004 1

ROLUL STATULUI ÎN ORIENTAREA ŞI CONTROLUL ACTIVITĂȚII ECONOMICO-SOCIALE - PRINCIPALELE TENDINȚE PE PLAN MONDIAL 3

1. PRINCIPALELE INCIDENȚE ALE STATULUI ÎN ECONOMIE 7

2. PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE UNOR MECANISME DE REGLARE A ACTIVITĂȚII ECONOMICE: PIAȚA ŞI STATUL 10

3. EXPANSIUNEA ŞI REGRESIUNEA ROLULUI STATULUI ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ MODERNĂ 17

4. ROLUL STATULUI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE 25

5. CERINȚE ACTUALE ALE INTERVENȚIEI STATULUI ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI 34

BIBLIOGRAFIE 38

PROBLEME ECONOMICE NR. 97/2004 41

CLIMATUL DE AFACERI ÎN PROFIL TERITORIAL - STUDIU DE CAZ PENTRU ZONA MUSCEL 43

1. CLIMATUL DE AFACERI ÎN ROMÂNIA 47
1.1. Cadrul macroeconomic 47

1.2.Rolul şi ponderea IMM-urilor în economia României 51

2. CLIMATUL DE AFACERI LOCAL – SUPORT AL DEZVOLTĂRII VIITOARE A ZONEI MUSCEL 58

2.1. Repere şi instrumentar metodologic de analiză a climatului de afaceri local 58

2.2. Climatul de afaceri local – puncte forte şi puncte slabe, nivel şi structură .. 59

3. CONCLUZII ŞI PROPUNERI PRIVIND DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALĂ A ZONEI MUSCEL 69

BIBLIOGRAFIE 71

PROBLEME ECONOMICE NR. 98/2004 _____ 73

DEBLOCAREA FINANCIARĂ 75

1. EVOLUȚIA BLOCAJULUI FINANCIAR 80

2. CAUZELE PROFUNDE ALE BLOCAJULUI FINANCIAR 85

3. CONSECINȚELE BLOCAJULUI FINANCIAR 95

4. ÎN ÎMPREJURĂRI EXCEPȚIONALE SE IMPUN MĂSURI DE EXCEPȚIE 98

PROBLEME ECONOMICE NR. 99/2004 _____ 107

REGLEMENTĂRI SPECIFICE PRIVIND ADMINISTRAREA PREȚURILOR ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN TRANZIȚIE 109

1. ELEMENTE TEORETICE PRIVIND PROCESUL DE REGLEMENTARE . 113

1.1. Evoluția şi modelele teoriei reglementării 114

1.2. Sectoarele supuse reglementărilor 121

1.3. Mecanismele reglementării guvernamentale 122

2. APLICAREA TEORIEI REGLEMENTĂRII ÎN ROMÂNIA 124

3. PRINCIPALELE ETAPE DE LIBERALIZARE A PREȚURILOR 129

4. CONCLUZII 142

BIBLIOGRAFIE 144

PROBLEME ECONOMICE NR. 100/2004 _____ 147

AVANTAJE ŞI DISPARITĂŢI ÎN DOMENIUL RESURSELOR UMANE DIN C-D ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU ALTE ŢĂRI 149

INTRODUCERE 153

Capitolul 1. TENDINŢE PRIVIND RESURSELE UMANE DIN ŞTIINŢĂ ŞI TEHNOLOGIE 156

1.1. Precizări metodologice 156

1.2. Analiza resurselor umane din C-D din România în comparaţie cu diferite ţări europene 158

1.3. Educaţia – factor primordial al asigurării forţei de muncă competente pentru domeniul C-D 162

Capitolul 2. EVOLUŢIA PERSONALULUI DIN ACTIVITATEA DE C-D DIN ROMÂNIA 168

BIBLIOGRAFIE 183

PROBLEME ECONOMICE NR. 101/2004 _____ 185

DIRECŢII DE ACŢIUNE, MĂSURI ŞI INSTRUMENTE DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A FUNCŢIONALITĂŢII ŞI EFICIENŢEI SISTEMELOR DE PROTECŢIE SOCIALĂ ÎN ROMÂNIA 187

CUVÂNT ÎNAINTE 191

1. SCOPUL ŞI PRINCIPALELE OBIECTIVE ALE REFORMELOR 192

1.1. În ţări europene dezvoltate 192

1.2. În România 193

2. REFORMA SISTEMULUI DE PENSII 195

2.1. Progrese şi limite în reformarea sistemului de pensii 195

2.2. Probleme şi direcţii de acţiune 197

Referinţe bibliografice 200

3. REFORMA SISTEMULUI SANITAR DIN ROMÂNIA 201

3.1. Elemente care particularizează obiectivele reformei 201

3.2. Direcţii de acţiune şi rezultate 202

3.3. Probleme şi soluţii posibile 205

Referinţe bibliografice 210

4. REFORMA SISTEMULUI DE PROTECȚIE SOCIALĂ A ŞOMERILOR.... 211
4.1. Experiența țărilor membre ale UE.... 211
4.2. Efecte ale reformei sistemului asigurărilor de şomaj în România 218
4.3. Orientări şi direcții de acțiune în perspectiva integrării europene.... 220
Referințe bibliografice.... 225

PROBLEME ECONOMICE NR. 102-103/2004 _____ 227

CIRCULAȚIA FORȚEI DE MUNCĂ. SCENARII, POSIBILE EVOLUȚII 229

1. PRELIMINARII 233
1.1. Obiective.... 233
1.2. Context general. Factori asociați.... 233

2. CIRCULAȚIA: MIGRAȚIA ŞI MOBILITATEA FORȚEI DE MUNCĂ. UNELE CLARIFICĂRI CONCEPTUALE 239
2.1. Concept.... 239
2.2. Libera circulație a persoanelor şi /sau a forței de muncă.... 240
2.3. Migrația.... 242
2.4. Mobilitatea forței de muncă / a lucrătorilor / a capitalului uman.... 242

3. DIMENSIUNI. FORME. CARACTERISTICI ALE MIŞCĂRII MIGRATORII. IMPACTUL TRANZIȚIEI. CONCLUZII FINALE 245
3.1. Migrația internă 245
3.2. Migrația externă.... 247
3.3. Efectele migrației, cu accent pe migrația externă.... 255

4. O TENTATIVĂ DE PREVIZIONARE A CIRCULAȚIEI PERSOANELOR ŞI A FORȚEI DE MUNCĂ 260
4.1. Concepte, metode şi tehnici 260
4.2. Unele rezultate.... 263
4.3. Scenarii ale migrației externe în România.... 266

5. PROBLEME ŞI PRIORITĂȚI ALE UNEI ȚĂRI ÎN TRANZIȚIE: ROMÂNIA 281
5.1. Unele precizări 281
5.2. Dileme.... 283
5.3. Priorități şi direcții de acțiune 287
5.4. Unele semne de întrebare.... 289

NOTE ŞI REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 290

ANEXE 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 104/2004 _____ 301

PRODUSUL CULTURAL – CONCEPT-CHEIE ÎN ABORDAREA ECONOMICĂ A CULTURII 303

1. ACCEPŢIUNILE CONCEPTULUI 307

2. TIPURI DE PRODUSE CULTURALE 314

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 105/2004 _____ 327

STRATEGIA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN VIZIUNEA ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE A FRANCOFONIEI 329

STRATEGIA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN VIZIUNEA ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE A FRANCOFONIEI 333

1. ISTORICUL DEZVOLTĂRII DURABILE 333

2. FRANCOFONIA ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 336

3. IMPORTANŢA REUNIUNII LA NIVEL ÎNALT DE LA OUAGADOUGOU 340

PROBLEME ECONOMICE NR. 106/2004 _____ 347

SIMULAREA DINAMICII UNOR INDICATORI MACROECONOMICI PE TERMEN MEDIU 349

INTRODUCERE 353

1. CONTEXTUL MACROECONOMIC ACTUAL 355

2. OBIECTIVE ŞI MĂSURI ALE POLITICII FINANCIARE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG 358

3. PREZENTAREA MODELELOR ŞI A IPOTEZELOR FOLOSITE LA ELABORAREA SCENARIILOR 364

4. REZULTATELE SIMULĂRILOR:SCENARII DE PROGNOZĂ PÂNĂ LA ORIZONTUL ANULUI 2007 368

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 372

PROBLEME ECONOMICE NR. 107/2004 _____ 377

METODE UTILIZABILE PENTRU EFICIENTIZAREA SISTEMULUI INSTITUȚIONAL ROMÂNESC 379

1. CREŞTEREA PERFORMANȚELOR ACTIVITĂȚII ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ROMÂNEŞTI 383

2. EVIDENȚIEREA CELOR MAI ADECVATE METODE, TEHNICI ŞI PROCEDURI CE POT FI UTILIZATE PENTRU RIDICAREA EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII INSTITUȚIILOR PUBLICE 388

2.1. Managementul prin comparație sau benchmarking 389

2.2. Managementul prin obiective a organizațiilor publice 394

2.3. Managementul prin bugete 401

2.4. Managementul prin proiecte 406

3. STABILIREA CONDIȚIILOR ŞI A POSIBILITĂȚILOR DE APLICARE A METODELOR MODERNE DE MANAGEMENT 411

3.1. Descentralizarea şi consolidarea autonomiei organizațiilor publice 411

3.2. Stabilirea unor structuri organizatorice adecvate scopurilor fiecărei organizații publice 414

3.3. Modernizarea managementului public 417

3.4. Determinarea posibilităților de aplicare în organizațiile publice a noilor metode de management 419

BIBLIOGRAFIE 420

PROBLEME ECONOMICE NR. 108-109/2004 _____ 423

ANALIZA COST-BENEFICIU A ADOPTĂRII ACQUIS-ULUI COMUNITAR DE MEDIU 425

1. INTRODUCERE 429

2. ESTIMAREA COSTURILOR DE CONFORMARE LA LEGISLAȚIA DE PROTECȚIE A MEDIULUI DIN UNIUNEA EUROPEANĂ 430

2.1. Probleme metodologice în estimarea costurilor de conformare 431

2.2. De la "costuri adiționale" la "costuri totale" 435
2.3. Indicatori de cost..... 436

3. ESTIMAREA COSTURILOR DE CONFORMARE ÎN ROMÂNIA 439
3.1. Costuri de conformare totale..... 439
3.2. Estimarea costurilor de conformare pe directive specifice..... 441
3.3. Costurile de conformare în țările candidate 451

4. BENEFICII ALE TRANSPUNERII ŞI IMPLEMENTĂRII LEGISLAȚIEI UE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI 453
4.1. Tipuri de beneficii aferente adoptării legislației UE 454
4.2. Evaluarea calitativă a beneficiilor rezultate din transpunerea legislației UE . 459
4.3. Cuantificarea fizică a beneficiilor şi reducerea presiunii asupra mediului, pe sectoare..... 460
4.4. Beneficii potențiale datorate implementării directivelor privind controlul poluării industriale, în România 465
4.5. Valoarea beneficiilor 469

5. ANALIZA COST – BENEFICIU (ACB)..... 471
5.1. Elemente metodologice 471
5.2. Instrumentarea analizei..... 474

6. FINANȚAREA INVESTIȚIILOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI 475
6.1. Considerații generale 475
6.2. Planificarea financiară 477

7. CONCLUZII ŞI PROPUNERI 484
7.1. Concluzii privind costurile..... 484
7.2. Concluzii privind beneficiile..... 485
7.3. Propuneri..... 487

8. ANEXE 489

9. BIBLIOGRAFIE..... 492

PROBLEME ECONOMICE NR. 110/2004 _____ 495

COSTURILE ŞI BENEFICIILE RESPECTĂRII CONDIȚIILOR DE MEDIU ALE UNIUNII EUROPENE STUDIU DE CAZ: PROTECȚIA APEI 497

1. ESTIMAREA COSTURILOR IMPLICATE DE POLITICILE DE PROTECȚIE A MEDIULUI PENTRU ADERAREA LA UNIUNEA EUROPEANĂ 501
1.1. Aspecte generale 501
1.2. Indicatori ai costurilor totale şi suplimentare 502
1.3. Considerații strategice privind implementarea legislației şi a politicii de protecție a mediului în UE şi în țările candidate 504

2. COSTURILE ŞI BENEFICIILE EVALUATE PENTRU ADOPTAREA DIRECTIVELOR DE PROTECȚIE A MEDIULUI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 507
2.1. O analiză comparativă a directivelor 508
2.2. Analiza comparativă a statelor membre UE (din punct de vedere al costurilor implementării directivelor de mediu) 513
2.3. Aspecte privind cerințele şi costurile transpunerii *acquis*-ului comunitar mediu în România 515

3. PROBLEME ECONOMICO–FINANCIARE ŞI IMPLICAȚII ALE IMPLEMENTĂRII DIRECTIVELOR EUROPENE ŞI A DIRECTIVEI-CADRU A APEI ÎN ROMÂNIA 521

4. ANALIZA ECONOMICĂ A IMPLEMENTĂRII DIRECTIVEI-CADRU A APEI 524
4.1. Importanța, etapele şi rezultatele preconizate ale analizei economice 524
4.2. Evaluarea costurilor şi a beneficiilor implementării Directivei-cadru a apei a Uniunii Europene (Water Framework Directive CE/22 dec. 2000) 530

BIBLIOGRAFIE 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 111/2004 _____ 543

FUNDAMENTAREA TEORETICO-METODOLOGICĂ A EVALUĂRII COSTURILOR ŞI BENEFICIILOR INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA MONETARĂ EUROPEANĂ 545

INTRODUCERE 549

DE LA ROMA LA MAASTRICHT: SCURTĂ ISTORIE A UNIUNII ECONOMICE ŞI MONETARE (UEM) 550

METODOLOGIA DE EVALUARE A COSTURILOR ŞI BENEFICIILOR ÎN PERIOADA DE PREADERARE 554

1. Armonizarea legislativă 555
2. Capacitatea administrativă 556
3. Problema convergenței nominale şi problema convergenței reale. Cazul României 556

BIBLIOGRAFIE 558

EXPERIENȚA INTEGRĂRII MONETARE ÎN EUROPA ŞI RELEVANȚA EI PENTRU ROMÂNIA. PRINCIPALELE PROBLEME 559
Alternative la moneda unică. Problematizări: 560
Problematizări privind integrarea monetară a statelor care au devenit membre ale Uniunii Economice şi Monetare 560
Abordare metodologică privind integrarea monetară a statelor vest europene încă nemembre ale UEM 564
Semnificația acestor probleme pentru integrarea monetară a României. Abordare metodologică 565
Bibliografie 566

TEORIA ZONEI MONETARE OPTIME 567
Varianta inițială a teoriei şi analiza critică generală 567
Criteriul circulației forței de muncă 569
Gradul de deschidere a economiei 570
Criteriul de diversificare a producției 572
Similaritatea structurilor economice 572
Corelarea nivelului inflației 573
Integrarea comercială 573
Integrarea financiară 575
Sincronizarea ciclurilor de afaceri 576
Flexibilitatea prețurilor şi a salariilor 577
Mecanismul de transmisie a politicii monetare 577
Corelarea şocurilor şi a variației cursului de schimb 577
Sunt criteriile propuse endogene? 578
Versiunea lărgită a teoriei monetare optime 578
Evaluarea şocurilor asimetrice 580
Concluzii 581
Bibliografie 582

PROBLEME ECONOMICE NR. 112/2004 _____ 583

PRIORITĂȚILE POLITICILOR AGRICOLE ŞI RURALE ROMÂNEŞTI ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 585

INTRODUCERE 589

Capitolul 1. ANALIZA SITUAȚIEI ECONOMICE ŞI SOCIALE A COMUNITĂȚILOR RURALE DIN ROMÂNIA 591

1.1. Structuri funciare şi de organizare a exploatării pământului 591
1.2. Structuri productive 596
1.3. Marketing 598
1.4. Servicii pentru agricultură 599
1.5. Structuri ale resurselor de muncă 601
1.6. Sărăcia rurală 602

Capitolul 2. ANALIZA INSTITUȚIONALĂ A COMUNITĂȚILOR RURALE ROMÂNEŞTI 612

2.1. Dimensiunea puterii centrale 613
2.2. Dimensiunea puterii locale 615
2.3. Dimensiunea sistemului organizațiilor nonguvernamentale 618

Capitolul 3. IDENTIFICAREA AREALELOR LA NIVELUL CĂRORA SUNT NECESARE INTERVENȚII ECONOMICO-SOCIALE ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 620

BIBLIOGRAFIE 623

PROBLEME ECONOMICE NR. 113/2004 _____ 625

COMENSURAREA ŞI EVALUAREA DECALAJELOR ECONOMICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII 627

COMENSURAREA ŞI EVALUAREA DECALAJELOR ECONOMICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII 631

POLONIA 642

REPUBLICA CEHĂ 647

SLOVACIA 651

SLOVENIA 655

UNGARIA 659

BIBLIOGRAFIE 663

PROBLEME ECONOMICE NR. 114-115/2004 _____ 665

DETALIEREA PROGRAMULUI DE ACȚIUNE PENTRU APLICAREA POLITICII INDUSTRIALE PRECONIZATE 667

Capitolul 1. SECTORUL DE EXTRACȚIE A ȚIȚEIULUI 671
1.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 671
1.2. Planul de acțiune 673

Capitolul 2. SECTORUL DE RAFINARE A ȚIȚEIULUI ŞI INDUSTRIA PETROCHIMICĂ 678
2.1. Direcțiile şi obiectivele sectorului de prelucrare țiței şi petrochimie pe termen mediu şi lung 678
2.2. Planul de acțiune 679

CAPITOLUL 3. SECTORUL DE EXTRACȚIE ŞI PRELUCRARE A SĂRII .. 680
3.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 680
3.2. Planul de acțiune 682

Capitolul 4. SECTORUL DE EXTRACȚIE A GAZELOR NATURALE 685
4.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 685
4.2. Planul de acțiune 691

Capitolul 5. SECTORUL CARBONIFER 695
5.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 695
5.2. Planul de acțiune 697

Capitolul 6. SECTORUL DE EXTRACȚIE A MINEREULUI DE URANIU ... 700
6.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 700
6.2. Planul de acțiune 701

Capitolul 7. SECTORUL GESTIONĂRII RESURSELOR DE APĂ DIN ROMÂNIA 702
7.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 702
7.2. Planul de acțiune 702

Capitolul 8. SECTORUL DE EXTRACȚIE ŞI PRELUCRARE A MINERALELOR METALIFERE. INDUSTRIA SIDERURGICĂ . 704
8.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 706
8.2. Planul de acțiune 706

Capitolul 9. SECTORUL DE EXPLOATARE A SUBSTANȚELOR NEMETALIFERE ŞI A ROCILOR UTILE 710
9.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 710
9.2. Planul de acțiune 711

Capitolul 10. SECTORUL DE EXPLOATARE ŞI PRELUCRARE A LEMNULUI. INDUSTRIA MOBILEI 717
10.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 717
10.2. Planul de acțiune 721

Capitolul 11. SECTORUL RECICLĂRII MATERIALELOR REFOLOSIBILE 732
11.1. Prioritățile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 732
11.2. Planul de acțiune 739

BIBLIOGRAFIE 741

PROBLEME ECONOMICE NR. 116/2004 _____ 743

ABORDĂRI TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND COSTURILE ŞI BENEFICIILE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 745

1. INTRODUCERE 749

2. COSTURI ŞI BENEFICII. PRINCIPALELE ACCEPȚII DATE TERMENILOR 750
2.1. Sfera de cuprindere 752
2.2. Factorul timp 754

3. ABORDAREA COSTURILOR ŞI BENEFICIILOR DIN PERSPECTIVA FACTORILOR DE PRODUCȚIE 757
3.1. Impactul aderării asupra capitalului uman 757
3.2. Impactul asupra capitalului 760
3.3. Impactul asupra factorului natural 761
3.4. Cunoaşterea 762

4. ASPECTE TEORETICO-METODOLOGICE SECTORIALE 762

4.1. Implicațiile procesului de integrare asupra industriei 763
4.2. Comerțul exterior 764
4.3. Sectorul agricol 775

PROBLEME ECONOMICE NR. 117/2004 _____ 779

MODELAREA SCENARIILOR PENTRU STRATEGIA ECONOMICĂ DE INTEGRARE 781

I. INTRODUCERE 785

II. PRINCIPII ŞI METODOLOGII DE ELABORARE A SCENARIILOR DE INTEGRARE 786

III. CRITERIILE DE LA LISABONA ŞI PROVOCĂRILE ADRESATE ȚĂRILOR CANDIDATE 803

IV. INDICATORII STRUCTURALI - CEL MAI RECENT INSTRUMENT DE MĂSURARE A PERFORMANȚELOR ECONOMICE PROMOVAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ 807

V. INDICATORII STRUCTURALI ŞI SCENARIILE DE INTEGRARE ALE ROMÂNIEI 810

BIBLIOGRAFIE 816

PROBLEME ECONOMICE NR. 118/2004 _____ 821

POLITICI MACROECONOMICE - CRITERII DE PERFORMANȚĂ 823

INTRODUCERE 827

1. ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 829
1.1. Criterii şi obiective 829
1.2. Strategia de aderare la Uniunea Europeană 830
1.2.1. Politici de stabilizare _____ 831

2. VARIABILE DE POLITICĂ MACROECONOMICĂ 838
2.1. Principalele variabile incluse în model 838
2.2. Principalele evoluții şi dependențe 840

3. SIMULĂRI DE SCENARII PRIVIND VARIABILELE DE POLITICĂ BUGETARĂ 846

3.1. Scenariul de referinţă 846
3.2. Scenariul creşterii înzestrării tehnice 852
3.3. Scenariul creşterii transferurilor economice 853
3.4. Scenariul creşterii transferurilor sociale 855
3.5. Scenariul scăderii fiscalităţii 856

4. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI 857

ANEXE 858

BIBLIOGRAFIE 873

INDEX DE AUTORI 875

Volumul LXXIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 119/2004 1

DIRECŢII DE RECONSTRUCŢIE A POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI ŞI A CELOR COMUNITARE 3

INTRODUCERE 5

1. MODELELE DE PRODUCŢIE ŞI DE CONSUM AGROALIMENTAR 9
1.1. Principalele modele de consum alimentar 9
1.2. Emergenţa modelului alimentar agroindustrial în societatea modernă 10
1.3. Sistemul alimentar şi modelele de consum în condiţiile modernităţii recente 12

2. EMERGENŢA SISTEMELOR DE AGRICULTURĂ PRODUCTIVISTĂ 14
2.1. Evoluţii istorice 14
2.2. Efecte politice ale agriculturii productiviste 17

3. CONŢINUTUL ŞI EVOLUŢIA POLITICII AGRICOLE COMUNE 21
3.1. Obiective şi mijloace ale PAC 21
3.2. Reforma politicilor agricole comunitare 33

4. POLITICILE AGRICOLE EUROPENE ÎN CONTEXTUL NEGOCIERILOR DIN CADRUL OMC 40
4.1. Poziția UE în contextul negocierilor din cadrul OMC 42
4.2. Evoluții recente ale negocierilor şi pozițiile OMC şi UE 47

5. POLITICILE AGRICOLE ÎN PERSPECTIVA LĂRGIRII SPRE EST A UNIUNII EUROPENE 51

PROBLEME ECONOMICE NR. 120/2004 _____ 57

RELAȚIILE INDUSTRIALE ŞI CONSOLIDAREA GUVERNĂRII CORPORATIVE 59

1. GUVERNAREA CORPORATIVĂ ŞI RELAȚIILE INDUSTRIALE: ELEMENT DETERMINANT AL TIPOLOGIEI UNEI ECONOMII NAȚIONALE 63

2. IMPACTUL MODELELOR DE CONTROL AL ACTIVITĂȚII FIRMEI ASUPRA RELAȚIILOR INDUSTRIALE 69

3. PARTICIPAREA LUCRĂTORILOR LA PROCESUL DE LUARE A DECIZIEI ÎN CADRUL FIRMEI ÎN ȚĂRILE CU ECONOMIE DE PIAȚĂ CONSOLIDATĂ 74

4. INTERDEPENDENȚA DINTRE GUVERNAREA CORPORATIVĂ ŞI RELAȚIILE INDUSTRIALE ÎN CURSUL PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A MECANISMELOR CONCURENȚIALE ÎN ROMÂNIA 79

5. ARGUMENTE PENTRU STIMULAREA SINERGIEI DINTRE GUVERNAREA CORPORATIVĂ ŞI RELAȚIILE INDUSTRIALE 88

BIBLIOGRAFIE 95

PROBLEME ECONOMICE NR. 121/2004 _____ 97

ECHILIBRUL DIMENSIONAL ŞI DINAMISMUL REÎNNOIRII ÎNTREPRINDERILOR 99

Capitolul 1. TENDINȚE ÎN ȚĂRILE DEZVOLTATE PRIVIND PERFECȚIONAREA CONFIGURAȚIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI, ÎN VEDEREA ACCELERĂRII AJUSTĂRII STRUCTURALE A ACESTEIA 103

1.1. Caracteristicile mediului economic şi provocările care stau în faţa întreprinderii 103
1.2. Ajustarea structurală şi acceleratorii acesteia 106
1.3. Configuraţia piramidală a sistemului productiv al industriei din ţările dezvoltate în procesul de ajustare structurală a acesteia 110

Capitolul 2. CARACTERISTICI ALE CONFIGURAŢIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 123
2.1. Structura dimensională 123
2.2. Dinamica demografiei industriale 127
2.3. Probleme, priorităţi şi cerinţe ale perfecţionării configuraţiei piramidale a sistemului productiv al industriei în vederea accelerării ajustării structurale 139

PROBLEME ECONOMICE NR. 122-123/2004 _____ 147

ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ: IMPACTUL ASUPRA STATULUI BUNĂSTĂRII ROMÂNESC 149

1. CONSTITUIREA UNIUNII EUROPENE ŞI RELAŢIA CU ŢĂRILE CANDIDATE 154
1.1. Istoric şi evoluţie 154
1.2. Principalele tratate ale Uniunii Europene 157
1.3. Extinderea Uniunii Europene 161
1.4. Negocierea Uniunii Europene cu România 162

2. CONSTRUCŢIA INSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 164
2.1. Palierele decizionale şi preşedinţia Uniunii Europene 164
2.2. Structura instituţională a Uniunii Europene 166

3. DIRECŢIILE DE POLITICĂ SOCIALĂ ADOPTATE LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE 172
3.1. Scurt istoric 172
3.2. Obiective generale ale direcţiilor de politică socială 175
3.3. Direcţii comune de politică socială 177
3.4. Strategia Europeană de Ocupare a Forţei de Muncă 179
3.5. Planurile Naţionale de Promovarea a Incluziunii Sociale 180
3.6. Planul Naţional de Promovare a Incluziunii Sociale în România 184

4. ANALIZA IMPACTULUI ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ASUPRA STATULUI BUNĂSTĂRII ROMÂNESC 187
4.1. Statul bunăstării 187
4.2. Schimbări ale statului bunăstării românesc după 1989 190
4.3. Impactul extinderii Uniunii Europene asupra statului bunăstării românesc 193

5. ANALIZA IMPACTULUI POTENȚIAL AL PROCESULUI GLOBALIZĂRII ASUPRA STATULUI BUNĂSTĂRII 197
5.1. Analiză conceptuală 197
5.2. Globalizarea economică 199
5.3. Impactul globalizării asupra statului bunăstării 203

6. CONCLUZII 206

BIBLIOGRAFIE 208

PROBLEME ECONOMICE NR. 124/2004 _____ 211

DEFICITUL BUGETAR CA RESURSĂ ECONOMICĂ 213

INTRODUCERE 217

1. PERCEPȚIA DEFICITULUI LA NIVELUL SOCIETĂȚII 218

2. DEFICITUL ECONOMIC ŞI ECONOMIA DE PIAȚĂ 219

3. ACCEPȚIUNILE DEFICITULUI BUGETAR 223

4. SEMNIFICAȚIA CA RESURSĂ ECONOMICĂ A DEFICITULUI BUGETAR 226
4.1. Incursiune în praxeologie 226
4.2. Acceptabilitate şi limite politice ale deficitului bugetar 228
4.3. Constrângerile deficitului bugetar 229
4.4. Administrarea deficitului bugetar ca resursă economică 230

BIBLIOGRAFIE 233

PROBLEME ECONOMICE NR. 125-126/2004 _____ 235

IMPACTUL SOCIAL DIFERENȚIAT AL CREŞTERII COSTURILOR UTILITĂȚILOR PUBLICE ASUPRA CONSUMULUI POPULAȚIEI 237

INTRODUCERE 241

1. PREMISELE FUNCȚIONĂRII SOCIALE A FAMILIEI/GOSPODĂRIEI ROMÂNEŞTI ÎN TRANZIȚIE 243
   1.1. Tendințe de schimbare ale unor practici de consum colectiv 243
   1.2. Problema delimitării trebuințelor minime ale omului modern 245

2. PRECARIZAREA SITUAȚIEI ECONOMICE A POPULAȚIEI MAJORITARE DIN ROMÂNIA 247
   2.1. Dimensiunile sărăciei în România 248
   2.2. Precarizarea situației economice a salariaților şi trebuințele de integrare socială ale acestora 249

3. EVOLUȚII RELEVANTE ALE STRUCTURILOR DE CONSUM ÎN ANII TRANZIȚIEI 252
   3.1. Caracteristici esențiale ale modelului de consum statistic mediu 252
   3.2. Deteriorarea severă a parametrilor cantitativi şi calitativi ai consumului alimentar 257
   3.3. Înzestrarea locuințelor cu bunuri de folosință îndelungată strict necesare – un lux pentru populația majoritară 263
   3.4. Ponderea cheltuielilor nealimentare în totalul cheltuielilor de consum – în scădere pentru majoritatea categoriilor de consumatori, după anul 2000 265
   3.5. Creşterea tarifelor serviciilor creează presiuni în sensul schimbării ierarhiei clasice a trebuințelor 268

4. IMPACTUL SOCIAL DIFERENȚIAT AL CREŞTERII CHELTUIELILOR UTILITĂȚILOR PUBLICE ASUPRA CONSUMULUI POPULAȚIEI 272
   4.1. Diferențierea cheltuielilor pentru întreținerea locuinței 272
   4.2. Efectele sociale ale datoriilor la plata întreținerii locuinței 275
   4.3. Microstrategii de răspuns ale populației față de criza sistemului centralizat de distribuție a utilităților publice 278
   4.4. Situația în iarna 2003 – 2004 280

5. CE ESTE DE FĂCUT 284

BIBLIOGRAFIE 285

ANEXE 287

PROBLEME ECONOMICE NR. 127-128/2004 _____ 293

SFIDĂRILE GLOBALIZĂRII LA ADRESA STATULUI-NAȚIUNE 295

Capitolul 1. RAPORTUL STAT NAȚIONAL-GLOBALIZARE, UN RAPORT CONFLICTUAL DEFAVORABIL STATULUI 299

1.1. Trei orientări conceptuale privind viitorul statului-națiune în cadrul globalizării 300

1.2. Două premise conflictuale ale globalizării: decalajele economice şi decalajele de maturitate istorică a statelor naționale 301

1.3. Statele-națiune occidentale: primele apărute în istorie şi tot primele în conflict cu globalizarea 314

1.4. Viitorul statului-națiune în viziunea unor partide şi lideri politici şi de opinie contemporani 327

Capitolul 2. PERMEABILIZAREA FRONTIERELOR NAȚIONALE: PRIMUL ATAC AL GLOBALIZĂRII ASUPRA STATULUI–NAȚIUNE 347

2.1. Precizări prealabile necesare 347

2.2. Permeabilizarea frontierelor în cadrul globalizării 350

PROBLEME ECONOMICE NR. 129-130/2004 _____ 359

SUVERANITATEA NAȚIONALĂ A STATELOR ÎN STRÂNSORILE GLOBALIZĂRII 361

1. FORMULAREA PROBLEMEI: DOUĂ PREMISE DETERMINANTE 365

2. OPINII PRIVIND VIITORUL SUVERANITĂȚII NAȚIONALE ÎN CADRUL GLOBALIZĂRII 368

3. CONCEPTUL DE SUVERANITATE NAȚIONALĂ. ATRIBUTE ŞI FUNCȚII DEFINITORII 373

3.1. Suveranitatea națională – autoritate supremă a statului-națiune 373

3.2. Suveranitatea națională – principiu de drept democratic 373

3.3. Suveranitatea națională se sprijină pe surse proprii de putere 373

3.4. Suveranitatea națională – expresie a voinței populare 374

3.5. Suveranitatea națională – factor de putere al ordinii internaționale 375

3.6. Suveranitatea națională este relativă, nu absolută şi exclusivă 376

3.7. Suveranitatea națională – categorie istorică supusă schimbării. Origini şi evoluții contemporane 377

4. ORIGINILE SUVERANITĂȚII NAȚIONALE ŞI ECOURILE SALE ÎN ACTUALITATE 379

5. SUVERANITATEA NAȚIONALĂ ÎN EPOCA MODERNĂ. DINAMICI ŞI STRUCTURI RELAȚIONALE 382

5.1. Echilibrul de putere – teorie a marilor puteri expansioniste 382

5.2. Războaiele în dinamica suveranității naționale. Trecut şi prezent 385

5.3. Revoluțiile – factori modernizatori ai suveranității naționale 394

6. DINAMICA SUVERANITĂȚII NAȚIONALE ÎN CADRUL GLOBALIZĂRII 396

6.1. Opinii privind viitorul suveranității naționale 396

6.2. Transformările internaționale contemporane – modelatoare ale dinamicii suveranității naționale 398

7. CĂDEREA EUROPEI DE EST ŞI REFLEXUL EI EUROPEAN ŞI MONDIAL 437

PROBLEME ECONOMICE NR. 131/2004 _____ 441

COMERȚUL ELECTRONIC ÎN ROMÂNIA – EVALUAREA CADRULUI JURIDIC ŞI INSTITUȚIONAL 443

INTRODUCERE 447

1. CADRUL JURIDIC ŞI DE REGLEMENTARE PENTRU GESTIONAREA COMERȚULUI ELECTRONIC LA NIVEL COMUNITAR 448

2. CADRUL DE REGLEMENTARE A COMERȚULUI ELECTRONIC ŞI A SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE ÎN ROMÂNIA 452

3. PREMISE LEGISLATIVE ŞI INSTITUȚIONALE ALE CONSTITUIRII ÎNCREDERII 463

ANEXĂ 470

BIBLIOGRAFIE 474

CULTURĂ, CULTE, CINEMATOGRAFIE ŞI PROTECȚIA DREPTULUI DE AUTOR 477

Capitolul 1. POLITICI CULTURALE. STRATEGII CULTURALE – PRECIZĂRI CONCEPTUALE. DEZIDERATUL ARMONIZĂRII 481
1.1. Cultura în contextul geopolitic, economic şi social actual 482
1.2. Drepturile culturale – drepturi fundamentale ale omului 484
1.3. Principii şi obiective generale ale politicilor şi strategiilor culturale 485
1.4. Cultura – serviciu public 486
1.5. Principiile şi obiectivele politicii culturale din România. Rolul Ministerului Culturii şi Cultelor 487
1.6. Tinerii – segment social prioritar al politicilor culturale 489
1.7. Multiculturalitate şi dialog social 490
1.8. Conceptul de dezvoltare regională şi implicațiile lui la nivelul strategiei sectorului cultural 491

Capitolul 2. CADRUL NORMATIV DE ELABORARE ŞI IMPLEMENTARE A POLITICILOR ŞI STRATEGIILOR CULTURALE 493
2.1. Principiile guvernării democratice 493
2.2. Reglementări generale şi reglementări specifice cu incidență majoră asupra politicilor şi strategiilor culturale 494

Capitolul 3. REFORMA SISTEMULUI INSTITUȚIONAL 498
3.1. Starea de fapt 498
3.2. Opțiuni de reformă a sistemului instituțiilor publice de cultură 499

Capitolul 4. DIMENSIUNEA ECONOMICĂ A DOMENIULUI CULTURII ... 501
4.1. Aspecte economice ale creației, producției şi difuzării de bunuri şi servicii culturale 501
4.2. Susținerea financiară a culturii 502

Capitolul 5. STRATEGII PENTRU DOMENII CULTURALE SPECIFICE 508
5.1. Strategii de dezvoltare a ofertei specifice instituțiilor publice de cultură 508
5.2. Strategia în domeniul patrimoniului cultural 508
5.3. Protejarea culturii tradiționale şi a patrimoniului intangibil 517
5.4. Accesul la cultura scrisă şi stimularea lecturii publice 520

5.5. Artele spectacolului 523
5.6. Artele vizuale 525
5.7. Sistemul educației permanente 527
5.8. Cultele religioase 532

Capitolul 6. STRATEGII INTERSECTORIALE 535
6.1. Considerații generale 535
6.2. Industriile culturale 536
6.3. Turismul cultural 545
6.4. Formarea resurselor umane 547
6.5. Stimularea creativității 550

Capitolul 7. FUNDAMENTAREA ŞTIINȚIFICĂ A STRATEGIILOR DIN DOMENIUL CULTURII 554

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 562

PROBLEME ECONOMICE NR. 134/2004 569

INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE ŞI SCHIMBĂRILE DE STRUCTURĂ ŞI PERFORMANȚĂ ÎN ECONOMIILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 571

1. POTENȚIALUL ŞI PERFORMANȚA ECONOMIILOR ÎN TRANZIȚIE ÎN ATRAGEREA FLUXURILOR DE ISD 575

2. FORMELE ŞI MOTIVAȚIILE ISD ÎN ȚĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE: CELE MAI BUNE PREMISE ALE UNUI IMPACT DE RESTRUCTURARE? 583

3. PARTICIPARE ÎN CONTINUĂ CREŞTERE A SECTORULUI STRĂIN ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE A ȚĂRILOR CENTRAL-EUROPENE 587

4. EFICIENȚA ECONOMICĂ A FIRMELOR CU PARTICIPARE DE CAPITAL STRĂIN ÎN STATELE ÎN TRANZIȚIE 589

5. SECTORUL STRĂIN DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA: DIMENSIUNE ŞI PERFORMANȚĂ 591

6. CONCLUZII 602

ANEXE 604

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 606

PROBLEME ECONOMICE NR. 135-136/2004 _____ 609

EVOLUȚIA PROCESULUI DE GLOBALIZARE ŞI INTEGRARE REGIONALĂ LA ÎNCEPUT DE SECOL ŞI MILENIU..... 611

Capitolul 1. NOILE DIMENSIUNI ALE PROCESULUI DE GLOBALIZARE ŞI INTEGRARE REGIONALĂ 615

1.1. Reflecții asupra evoluției procesului de globalizare şi integrare regională..... 615

1.2. Considerente de natură conceptuală..... 617

1.3. De la concept la abordări pragmatice..... 640

1.4. Noile coordonate ale cooperării la scara spațiilor geoeconomice central şi sud-est european 642

Capitolul 2. ECONOMII EMERGENTE ÎN REGIUNEA MĂRII NEGRE..... 644

2.1. Regiunea Mării Negre..... 644

2.2. Economii de piață emergente în regiunea Mării Negre 658

2.3. Analiza dinamicii comerțului exterior al țărilor membre ale Organizației Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN)..... 668

2.4. Transport şi rețele de telecomunicații 673

Capitolul 3. ROLUL INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE ÎN SUSȚINEREA PROCESULUI DE GLOBALIZARE 677

3.1. Globalizarea şi procesele economice la începutul secolului XXI..... 677

3.2. Dimensiunea mondială a fluxurilor de investiții străine directe 678

3.3. Investițiile străine directe şi globalizarea..... 680

3.4. Globalizarea şi evoluțiile recente în dinamica mondială a fluxurilor mondiale de investiții străine directe..... 683

3.5. Modificări structurale pe termen lung în fluxurile mondiale de investiții străine directe 687

CONCLUZII 690

BIBLIOGRAFIE..... 692

PROBLEME ECONOMICE NR. 137-138-139/2004_____ 697

PRIORITĂȚILE POLITICILOR AGRICOLE ŞI RURALE ROMÂNEŞTI ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ..... 699

Capitolul 1. ANALIZA SECTORULUI INDUSTRIAL: TENDINȚE INTERNE VS. TENDINȚE EXTERNE 703
1.1. Evaluarea generală a stării economiei româneşti şi a progreselor înregistrate pe calea reformei economice 703
1.2. Tendințe în modificările structurale din industrie în perioada 1990-2001 707
1.3. Tendințe în orientarea selectivă a investițiilor către sectoarele industriale 711
1.4. Competitivitatea sectoarelor industriale româneşti pe piețele internaționale şi perspectivele de dezvoltare a acestor sectoare 716
1.5. Reflectarea competitivității sectoarelor industriei prelucrătoare în comerțul exterior al României 724
1.6. Potențialul de dezvoltare a sectoarelor industriale 727
Bibliografie 728

Capitolul 2. FACTORI DE COMPETITIVITATE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 730
2.1. Conceptul de competitivitate – precizări noționale şi clarificări conceptuale 730
2.2. Câteva concluzii rezultate din cercetările efectuate 737
2.3. Modelul „ celor nouă factori” 738
2.4. Factori determinanți ai competitivității şi evoluția lor în timp 738
Bibliografie 744

Capitolul 3. ANALIZA SECTORULUI DE EXTRACȚIE A CĂRBUNELUI ŞI A MINEREULUI DE URANIU 747
3.1. Cărbune 747
3.2. Minereu de uraniu 751
Bibliografie 757

Capitolul 4. ANALIZA SECTORULUI EXTRACTIV AL HIDROCARBURILOR 758
Bibliografie 767

Capitolul 5. CONDIȚIA ACTUALĂ A SECTORULUI DE EXTRACȚIE A MINEREURILOR NEFEROASE ÎN ROMÂNIA 769

Capitolul 6. ANALIZA SECTORULUI ENERGETIC 782
6.1. Industria de producere a energiei electrice 782
6.2. Eficiența energetică 786
6.3. Surse regenerabile 788

Bibliografie 791

Capitolul 7. ANALIZA SECTORULUI IMM PE DOMENII DE ACTIVITATE 793

7.1. Formarea de noi afaceri, rata de supraviețuire şi performanțele sectorului IMM 793

Capitolul 8. INVESTIȚIILE STRĂINE ÎN ROMÂNIA 805

8.1. Cum operează investitorul străin? 805

8.2. Comparația problematicii investițiilor directe din România cu situația din Cehia, Polonia şi Ungaria 811

8.3. Investițiile de portofoliu 812

Capitolul 9. PREZENTAREA GEOGRAFICĂ A ROMÂNIEI – ANALIZĂ ECONOMICĂ LA NIVEL REGIONAL 816

Capitolul 10. ANALIZA FENOMENULUI URBANIZĂRII ŞI A DISPARITĂȚILOR URBAN-RURAL 829

10.1. Caracteristici evolutive ale fenomenului de urbanizare în România. Disparități urban – rural 829

10.2. Disparități în dezvoltarea teritorială şi regională şi soluții de remediere 832

10.3. Diferențe urban-rural 837

10.4. Concluzii 845

PROBLEME ECONOMICE NR. 140-141/2004 _____ 849

ANALIZA SWOT A DOMENIILOR ŞI SECTOARELOR ECONOMIEI NAȚIONALE 851

Capitolul 1. SINTEZA STĂRII ACTUALE A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI – ANALIZA SWOT A SECTORULUI INDUSTRIAL 855

Capitolul 2. ANALIZA SWOT A FACTORILOR DE COMPETITIVITATE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 862

2.1. Interrelația factori de producție – competitivitate 862

2.2. Elementele-cheie pentru creşterea competitivității industriei naționale ... 864

2.3. Analiza SWOT asupra evoluției şi tendințelor înregistrate în relația competitivitate – factori de producție 867

Capitolul 3. ANALIZA SWOT A INDUSTRIEI EXTRACTIVE A CĂRBUNILOR ŞI A MINEREULUI DE URANIU 871

3.1. Sectorul carbonifer 871
3.2. Minereul de uraniu 876
Bibliografie 880

Capitolul 4. ANALIZA SWOT A SECTORULUI EXTRACTIV AL HIDROCARBURILOR 881
Bibliografie 887

Capitolul 5. ANALIZA SWOT A SECTORULUI DE EXTRACȚIE A MINEREURILOR NEFEROASE 888

Capitolul 6. ANALIZA SWOT A SIDERURGIEI ROMÂNEŞTI 891

Capitolul 7. ANALIZA SWOT A SECTORULUI DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ŞI TERMICE 894
Concluzii 903
Bibliografie 903

Capitolul 8. ANALIZA SWOT A SECTORULUI IMM PE DOMENII DE ACTIVITATE 904
8.1. IMM-urile forța motrice a dezvoltării economiei 904
8.2. Perspective ale sectorului IMM în contextul aderării la UE 908
8.3.Consolidarea şi dezvoltarea sectorului IMM 912
Concluzii 917
Bibliografie 918

Capitolul 9. ANALIZA SWOT PRIVIND INVESTIȚIILE STRĂINE ÎN ROMÂNIA 919

Capitolul 10. ANALIZA SWOT PRIVIND PERSPECTIVELE REINDUSTRIALIZĂRII ÎN PROFIL REGIONAL 925

Capitolul 11. ANALIZA SWOT A FENOMENULUI URBANIZĂRII ŞI A DISPARITĂȚILOR URBAN-RURAL 947

INDEX DE AUTORI 953

Volumul LXXV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 25/2005 1

ECONOMIA AGROALIMENTARĂ A ROMÂNIEI: MULTIFUNCȚIONALITATE, RESURSE, OPORTUNITĂȚI ŞI RESTRICȚII ÎN PERSPECTIVĂ REGIONALĂ *3*

PARTEA I. MULTIFUNCȚIONALITATEA AGRICULTURII ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 7

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1. MULTIFUNCȚIONALITATEA AGRICULTURII – REPERE ONTOLOGICE 9

1.1. Dezvoltarea durabilă – obârşia multifuncționalității 9

1.2. Multifuncționalitatea şi distorsiunile concurenței 10

CAPITOLUL 2. MULTIFUNCȚIONALITATEA ŞI MODELE DE DEZVOLTARE AGRICOLĂ ŞI RURALĂ 15

2.1. „Amici" şi „sceptici" ai conceptului de multifuncționalitate 15

2.2. Conceptualizări pragmatice şi ordine de mărime 16

2.3. Complementarități „multifuncționalitate" – „dezvoltare durabilă" 18

PARTEA A II-A. RESURSE SI PREMISE ALE DEZVOLTARII DURABILE REGIONALE IN SECTORUL AGROALIMENTAR 22

INTRODUCERE 22

CAPITOLUL 3. RESURSELE ECONOMIEI AGROALIMENTARE ŞI CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 23

3.1. Abordări teoretice ale conceptului de dezvoltare durabilă 23

3.2. Relația agricultură – dezvoltare durabilă: cadru conceptual 28

CAPITOLUL 4. RESURSELE ECONOMIEI AGROALIMENTARE ROMÂNEŞTI – NIVEL ŞI TENDINȚE ÎN PROFIL REGIONAL 30

4.1. Înzestrarea cu resurse în economia agroalimentară, în funcție de regiuni, 1989-2002 30

4.2. Disparități regionale ale înzestrării cu resurse şi factori de producție agricolă 33

4.3. Productivitatea muncii în economia agroalimentară – o premisă a dezvoltării durabile regionale 41

CAPITOLUL 5. PROGRAME ŞI TIPURI DE PROIECTE ADECVATE DEZVOLTĂRII DURABILE REGIONALE 45

BIBLIOGRAFIE 53

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 26-27/2005 _____ 55

NAȚIONALISM ŞI GLOBALIZARE 57

CAPITOLUL I NAȚIONALISMUL ŞI GLOBALIZAREA – FORȚE FUNDAMENTAL OPUSE ALE SOCIETĂȚII CONTEMPORANE 61

1. Naționalismul – concept social-politic de atitudine comportamentală 62

1.1. Abordări conceptuale. Confruntări de idei 62

1.2. Naționalismul antiglobalizare • formă istorică nouă de naționalism 68

CAPITOLUL II. SURSELE NAȚIONALISMULUI CONTEMPORAN – SURSE CONFLICTUALE ALE GLOBALIZĂRII 79

1. Revendicările frontierelor istorice ale noilor state independente 79

2. Fundamentalismul islamic contemporan: o privire în viitor cu fața spre trecut .. 87

3. Iredentismul: trecut prestigios, prezent antiistoric 88

4. Conflictele interetnice – potențiale războaie civile şi destrămări de state naționale 90

4.1. Kurzii – sursă principală de conflict interetnic în Orientul Mijlociu 92

4.2. Cipru – scena unui dublu conflict interetnic, scizionist şi de purificare etnică 95

4.3. Balcanii – placa turnantă a naționalismelor europene 98

4.4. ETA şi IRA – două focare naționalist-teroriste ale Europei Occidentale 130

4.5. Caucazul – un alt „butoi cu pulbere" în calea globalizării. Trei împrejurări perturbatoare ale Caucazului 135

4.6. Sudanul – sursă de naționalism arab şi antiarab 165

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 28-29/2005 _____ 171

ORIENTUL MIJLOCIU: CONFLICTE VS. GLOBALIZARE 173

CAPITOLUL 1. LUMEA ISLAMICĂ – UN CAZAN ÎN FIERBERE CONTINUĂ 177

1.1. Dimensiunea demoeconomică 180

1.2. Dimensiunea comunitar-religioasă 184

1.3. Dimensiunea politico-religioasă 192

CAPITOLUL 2. RĂZBOAIELE DIN ORIENTUL MIJLOCIU. IMPACTUL INTERNAȚIONAL 199

2.1. Războiul irakiano-iranian (1980-1988) 199
2.2. Primul război anti-irakian. „Furtuna din Deşert” (1991) 200
2.3. Al doilea război antiirakian şi războiul de după război 201
2.4. Dezvăluiri uluitoare anti-Bush la „Comisia 11 Septembrie 2001” 224
2.5. Bănuieli neconfirmate mai tari decât realitățile 231
2.6. Evenimente trecute care explică prezentul irakian 237
2.7. Dosarul Saddam Hussein. „Leul din Bagdad” devine „Călăul din Bagdad” 238
CAPITOLUL 3. RECONSTRUCȚIA IRAKULUI POSTRĂZBOI 249
3.1. Trei premise esențiale ale reconstrucției 249
3.2. Modelul reconstrucției irakiene: democrație politică şi economia de piață 251
3.3. Participarea țărilor la reconstrucția Irakului: un alt front de dispute şi contradicții 266
3.4. Costurile ocupației străine în Irak: 100 de miliarde de dolari anual ... 269
CAPITOLUL 4. MANAGEMENTUL PETROLULUI IRAKIAN 273
4.1. Irakul – locul doi în lume la zăcămintele de petrol 274
4.2. Marii jucători pe piața petrolului irakian: Rusia şi China 276
4.3. Nevoile SUA de petrol – mari şi crescânde 277
4.4. Irakul – zonă geostrategică petrolieră de primă importanță 281
CAPITOLUL 5. TERORISMUL ŞI GLOBALIZAREA TERORII: O ALTĂ FAȚĂ A GLOBALIZĂRII 283
5.1. Două împrejurări istorice premisează terorismul contemporan 283
5.2. Concept, motivații, obiective 285
5.3. Rețeaua principalelor grupări şi organizații teroriste 290
5.4. Terorismul islamic – adversarul cel mai virulent şi sângeros al globalizării 294
5.5. Osama Ben Laden, teroristul numărul 1 şi cel mai căutat om al planetei 301
5.6. Al-Qaeda – organizație teroristă internațională 309
5.7. Concluzii 318

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 30-31/2005 _____ 321
G. ZANE. LITERATURA ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ DIN TRANSILVANIA ÎN SECOLUL AL XIX-LEA 323

OBIECTUL ŞI PROBLEMELE ŞCOLII ECONOMICE ROMÂNEŞTI DIN TRANSILVANIA ÎN SECOLUL AL XIX-LEA 327
PROBLEMA FUNDAMENTALĂ A GÂNDIRII ECONOMICE ROMÂNEŞTI 336
PROBLEMA AGRARĂ ŞI RIDICAREA NIVELULUI AGRICULTURII 349
INDUSTRIA. MESERIILE 371
PROBLEMA DEZVOLTĂRII PIEŢEI: COMERŢUL, CREDITUL, COOPERAŢIA, CĂILE DE COMUNICAŢIE, NOILE ORAŞE 393

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 32/2005 _____ 421
TEORII ALE RIGIDITĂŢILOR NOMINALE 423
INTRODUCERE 427
I. RIGIDITĂŢILE NOMINALE – PÂRGHII ÎN TRANSMISIA MONETARĂ 432
1.1. Diferite tipuri de rigidităţi 433
1.2. Ilustrarea grafică a mecanismelor de pe piaţă în prezenţa rigidităţilor nominale 434
1.3. Acţiune pentru optim economic; scopuri şi instrumente 435
1.4. Note asupra celor nouă cazuri posibile pe piaţă, identificate în tabelul nr. 1.1 436
1.5. Cui îi incumbă dezechilibrul? 440
II. TEORII ALE RIGIDITĂŢILOR NOMINALE ŞI STUDII EMPIRICE ALE EXISTENŢEI LOR 441
2.1. Rigiditatea salariului nominal: teorii şi evidenţe statistice empirice ... 442
2.2. Rigiditatea preţului: teorii şi evidenţe statistice empirice 452
III. MODALITĂŢI DE DETECTARE A RIGIDITĂŢILOR NOMINALE 462
3.1. Detectarea rigidităţii salariului nominal (WR) 462
3.2. Detectarea rigidităţii preţului 472
IV. EFECTELE RIGIDITĂŢILOR NOMINALE ASUPRA ECONOMIEI: IDENTIFICARE, AMPLOARE ŞI PERSISTENŢĂ – UN MODEL DINAMIC STOCHASTIC AL ECHILIBRULUI ECONOMIC GENERAL CU IMPERFECŢIUNI NOMINALE DE AJUSTARE 479
4.1. Modalităţi de modelare econometrică a rigidităţilor nominale 480
4.2. Un model dinamic stochastic al echilibrului general cu rigidităţi nominale: o ilustrare econometrică a existenţei şi amploarei efectelor reale ale rigidităţii nominale 482

4.3. Persistența efectelor rigidităților nominale 489
V. ANALIZA EXISTENȚEI RIGIDITĂȚILOR NOMINALE ÎN ROMÂNIA . 492
5.1. Analiza rigidității salariului nominal în România 493
5.2. Analiza rigidității prețurilor în România 499
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 502

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 33-34/2005 _____ 507
PERSPECTIVELE INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE 509
INTRODUCERE 513
1. PREOCUPĂRI ALE UE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII UNEI CREŞTERI ECONOMICE DURABILE 516
1.1. Strategia UE de la Lisabona privind reînnoirea economică, socială şi protecția mediului 516
1.2. Strategia UE pentru dezvoltarea durabilă 523
2. TENDINȚE PRIVIND EVOLUȚIA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ÎN UE 536
2.1. Produse alimentare, băuturi şi tutun 536
2.2. Industria textilă, a confecțiilor, pielăriei si încălțămintei 540
2.3. Industria lemnului (exclusiv mobila) şi a hârtiei 544
2.4. Produse chimice, cauciuc şi mase plastice 546
2.5. Industria fibrelor artificiale sau sintetice 549
2.6. Industria cauciucului 550
2.7. Industria maselor plastice 550
2.8. Produse minerale nemetalifere 551
2.9. Sticlă 552
2.10. Ciment, beton, piatră şi alte produse minerale ne metalifere 553
3. FACTORI DETERMINANȚI AI ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI 555
4. SCENARII POSIBILE PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ DURABILĂ A ROMÂNIEI – ORIZONT 2025 – OPȚIUNI ŞI PRIORITĂȚI ÎN EVOLUȚIILE SECTORIALE 568
4.1. Clasificarea ramurilor industriale după dinamica lor mondială, în perioada 1980-1996 (tabelul nr. 4.1) 568

4.2. Ramuri strategice pentru economia mondială şi pentru cea națională 569
4.3. Selecția unor seturi de ramuri industriale ce pot fi considerate prioritare pentru România 570
4.4. Scenarii posibile de alegere a priorităților 573
5. DIRECȚII DE ACȚIUNE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI ȚĂRII NOASTRE 575
5.1. Căutarea şi valorificarea noilor tehnologii 576
5.2. Utilizarea unor noi modalități de organizare şi gestionare a întreprinderilor 578
5.3. Încurajarea activității antreprenoriate 582
5.4. Integrarea întreprinderii în lanțurile de valoare mondiale 583
5.5. Crearea cadrului instituțional şi organizatoric de sprijinire a inovării şi învățării de către întreprinderi 591
BIBLIOGRAFIE 594

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 35/2005 599
THEORETIC AND PRACTICAL APPROACHES TO THE FDI ROLE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ROMANIA 601
1. TRENDS OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AT WORLD LEVEL 605
2. FDI SIZE AND DYNAMICS IN ROMANIA 608
2.1. For the period 1991–2005 608
2.2. FDI in the first semester of 2005 614
2.3. FDI forecasts for the period 2005-2008 615
2.4. Territorial distribution of FDI 615
2.5. Sectoral structure of FDI 619
2.6. FDI structure after country of origin and economic groups 624
2.7. Fields of interest for FDI in Romania 628
3. FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN THE BANKING SECTOR OF ROMANIA 630
4. FOREIGN DIRECT INVESTMENTS, PAYMENT BALANCE AND FOREIGN DEBT 634
5. FDI AND LABOUR MARKET 639
6. MACROECONOMIC DIMENSION OF FDI 646
7. FDI AND THE BUSINESS ENVIRONMENT 651
LITERATURE 659

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 36/2005 661
COMPETITIVITATEA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A SECTORULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII EUROPENE 663
INTRODUCERE 667
CAPITOLUL 1. COMPETITIVITATEA – UNELE REPERE TEORETICE 668
1.1. Concepte uzuale privind competitivitatea în agricultură 668
1.2. Modalităţi de măsurare a competitivităţii în agricultură 673
CAPITOLUL 2. SECTORUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC – STARE ACTUALĂ 677
2.1. Cadrul macroeconomic al sectorului agroalimentar 677
2.2. Economia agroalimentară externă a României – evoluţii recente 680
2.3. Competitivitatea externă a sectorului agroalimentar românesc – cuantificări parţiale 682
2.4. Competitivitatea sectorului agroalimentar în ţările CECCs – elemente comparative 686
CAPITOLUL 3. ALTERNATIVE PROSPECTIVE DE AMELIORARE A COMPETITIVITĂŢII ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC 691
3.1. Raţiuni şi repere metodice 691
3.2. Ipoteze şi rezultate parţiale 693
CONCLUZII ŞI DESCHIDERI 697
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 706
INDEX DE AUTORI 709

Volumul LXXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 142/2005 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2004 - SINTEZĂ 3
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2004 7

I. COLECȚIA „BIBLIOTECA ECONOMICĂ” 11
II. PUBLICAȚII ÎN LIMBI STRĂINE 14
III. PERIODICE ALE INSTITUTELOR COMPONENTE 17
IV. VOLUME EDITORIALE – EDITURA EXPERT 39

PROBLEME ECONOMICE NR. 143/2005 _____ 41
PROTECȚIA MEDIULUI - PRIORITATEA PLANULUI NAȚIONAL DE DEZVOLTARE 43
INTRODUCERE 47
CONCEPTUL DE ECONOMIE A MEDIULUI 50
EVALUAREA CAPITALUL NATURAL 61
PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN ROMÂNIA 64
EVOLUȚIA ECONOMIEI NAȚIONALE DIN PERSPECTIVA DEZVOLTĂRII DURABILE 67
ROMÂNIA ÎN CONTEXT EUROPEAN 68
PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN ECONOMIA DE TRANZIȚIE 70
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 75

PROBLEME ECONOMICE NR. 144-145/2005 _____ 77
EFICIENȚA ECONOMICĂ ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI - NIVEL, TENDINȚE ŞI DECALAJE FAȚĂ DE UE 79
INTRODUCERE 83
1. EVOLUȚIA PRODUCȚIEI AGRICOLE ŞI A VALORII ADĂUGATE BRUTE – EXPRESII SINTETICE ALE EFICIENȚEI ECONOMICE 87
2. EFICIENȚA ECONOMICĂ A UTILIZĂRII PĂMÂNTULUI 91
2.1. Nivelul şi tendința eficienței economice a utilizării pământului 91
2.2. Sporirea eficienței economice a utilizării pământului 96
3. CREŞTEREA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII 117
3.1. Evoluția productivității muncii în agricultura României 118
3.2. Direcții principale de creştere a productivității muncii 122
4. EFICIENȚA UTILIZĂRII CAPITALULUI 133
4.1. Eficiența investițiilor 133
4.2. Eficiența capitalului fix (imobilizărilor corporale) 140
4.3. Eficiența consumurilor intermediare 147
5. CONCLUZII 152

BIBLIOGRAFIE 156

PROBLEME ECONOMICE NR. 146/2005 _____ 159
MODIFICĂRI DEMOGRAFICE TERITORIALE ÎN ANII TRANZIȚIEI 161
1. FENOMENELE DEMOGRAFICE ŞI NIVELUL DE TRAI AL POPULAȚIEI 165
1.1. Fenomenele demografice – indicatori ai nivelului de trai 165
1.2. Mortalitatea generală şi cea infantilă. Speranța de viață 165
1.3. Natalitatea şi fertilitatea 167
1.4. Migrația populației 173
2. TENDINȚE DEMOGRAFICE ÎN PROFIL TERITORIAL 180
2.1. Scăderea numărului populației pe regiuni şi pe județe 180
2.2. Diferențe teritoriale privind structura populației pe grupe de vârstă 183
2.3. Sporul natural negativ al populației pe mediile urban şi rural 185
2.4. Tendința generală de scădere a sporului natural al populației pe județe 188
2.5. Scăderea fertilității populației feminine sub nivelul necesar înlocuirii generațiilor (2,1 copii/femeie de 15-49 ani) 189
2.6. Mişcarea migratorie internă a populației 192
2.7. Principalele concluzii 199
BIBLIOGRAFIE 201
ANEXE 203

PROBLEME ECONOMICE NR. 147/2005 _____ 219
ROMÂNIA ŞI UNIUNEA EUROPEANĂ: EXPERIENȚA PARCURSĂ ŞI IMINENTA ADERARE 221
PREFAȚARE 225
I. DEZVOLTAREA PENTRU INTEGRARE 227
1. O percepție asupra integrării 227
2. Accepțiunile integrării 228
3. Rolul opțiunii pentru integrare în cazul României 231
4. Integrarea euroatlantică a României 233
5. Unele lecții ale dezvoltării pentru integrare 235
6. În loc de încheiere, două întrebări şi două răspunsuri 239

II. ACȚIUNEA PENTRU INTEGRAREA *DE FACTO* A ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 241
1. Momentul decembrie 2004 241
2. Perioada 2005-2006 243
3. Ce se cere unui nou stat membru UE? 246
4. Raportarea României la evoluțiile viitoare ale UE 248
III. INTEGRAREA FINANCIARĂ 250
1. Abordarea țintirii inflației 251
2. Liberalizarea mişcării capitalului 258
BIBLIOGRAFIE 267

PROBLEME ECONOMICE NR. 148/2005 269
MODEL DE ESTIMARE A PIB-ULUI LUNAR 271
INTRODUCERE 275
1. PREZENTAREA LITERATURII PE PROBLEMA ESTIMĂRII PIB-ULUI LUNAR 277
2. CONSTRUIREA UNUI MODEL TEORETIC DE ESTIMARE A PIB-ULUI LUNAR 279
3. ELABORAREA MODELULUI PENTRU CAZUL ROMÂNIEI 289
BIBLIOGRAFIE 318

PROBLEME ECONOMICE NR. 149/2005 319
ESTIMAREA CORELAȚIILOR MACROECONOMICE PE BAZA DATELOR TRIMESTRIALE 321
1. ESTIMAREA CORELAȚIILOR MACROECONOMICE PE BAZA DATELOR TRIMESTRIALE ŞI PROGNOZA PE TERMEN SCURT ŞI MEDIU 325
1.1. Dinamici în spațiul european 325
1.2. Problematica estimării ratei naturale a şomajului 326
1.3. Un model de estimare a dinamicii PIB-ului trimestrial 329
1.4. Estimarea parametrilor funcțiilor de regresie 333
Bibliografie selectivă 340
2. STADIUL ACTUAL AL UTILIZĂRII DIVERSELOR METODE ŞI TEHNICI ÎN ESTIMAREA PIB-ULUI TRIMESTRIAL 341
2.1. Stadiul actual al utilizării diverselor metode şi tehnici în estimarea PIB-ului trimestrial 341
2.2. Surse ale erorilor de estimare ale PIB-ului 346

3. EVOLUȚII MACROECONOMICE. COMPARAȚII CU ȚĂRI DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 347
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 350

PROBLEME ECONOMICE NR. 150-151/2005 355
PIAȚA CEREALELOR ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 357
INTRODUCERE 361
1. SEMNIFICAȚIA CEREALELOR ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI 366
1.1. Orientarea cerealieră a agriculturii româneşti 366
1.2. Locul şi rolul cerealelor în economia României 368
2. PIAȚA CEREALELOR ÎN ROMÂNIA 374
2.1. Cererea şi oferta de produse cerealiere 375
2.2. Comerțul cu cereale 380
3. PIAȚA CEREALELOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 383
3.1. Organizarea comună de piață pentru cereale în Uniunea Europeană 383
3.2. Piața cerealelor în Uniunea Europeană – prezent şi perspectivă 387
4. ANALIZA EFICIENȚEI SECTORULUI CEREALE DIN ROMÂNIA 391
4.1. Competitivitatea în sectorul producției agricole 392
4.2. Competitivitatea în sectorul de procesare 396
4.3. Oportunități şi restricții pe piața cerealelor româneşti 401
4.4. Problemele cu care se confruntă sectorul cerealier românesc 409
5. PROVOCĂRILE POLITICII AGRICOLE COMUNE 411
5.1. Adoptarea sistemului comunitar de intervenție pe piața cerealelor 411
5.2. Implementarea acquis-ului comunitar pe piața cerealelor 416
5.3. Reducerea variabilității sezoniere a prețurilor pe piața cerealelor româneşti 420
5.4. Cerealele româneşti în competiția integrării pe piața europeană şi mondială 425
6. COORDONATELE ORGANIZĂRII ŞI GESTIONĂRII PIEȚEI CEREALELOR ÎN ROMÂNIA 431
6.1. Sistemul de intervenție pentru cereale 431
6.2. Sistemul de import şi export pentru cereale 432
6.3. Sistemul național de gradare a cerealelor 434

6.4. Sistemul certificatelor de depozit 434
6.5. Fondul de garantare pentru certificatele de depozit 435
6.6. Organizațiile interprofesionale pentru cereale 436
6.7. Societatea Națională a Produselor Agricole 437
CONCLUZII 439
BIBLIOGRAFIE 442
ANEXE 444

PROBLEME ECONOMICE NR. 152-153/2005 457
SISTEMUL BANCAR ROMÂNESC – CARACTERISTICI, EVOLUȚII, TENDINȚE ŞI COMPARAȚII INTERNAȚIONALE 459
1. FACTORII CE CARACTERIZEAZĂ SISTEMUL BANCAR ACTUAL 463
2. EVOLUȚIA SISTEMULUI BANCAR 464
3. ORGANIZAREA SISTEMULUI BANCAR ÎN PREZENT 469
3.1. Caracteristicile sistemelor bancare naționale. Sisteme bancare în Uniunea Europeană 472
3.2. Sistemul bancar din Olanda 476
3.3. Sistemul bancar din Marea Britanie 477
3.4. Experiența țărilor din Europa Centrală şi de Est 481
3.5. Alte sisteme bancare 482
3.6. Băncile multinaționale 483
4. STRUCTURA SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC 485
4.1. Evoluția sistemului bancar în România 485
4.2. Evoluția actuală a sistemului bancar 488
ANEXE 493

PROBLEME ECONOMICE NR. 154-155/2005 523
DEZVOLTAREA DURABILĂ A SPAȚIULUI RURAL 525
A. STRUCTURI DEMOECONOMICE ALE SPAȚIULUI RURAL 529
1. STRUCTURI DEMOGRAFICE RURALE ŞI ÎNZESTRAREA GOSPODĂRIEI - STUDIU DE CAZ JUDEȚUL GIURGIU 529
1.1. Structura pe vârste a populației rurale şi gradul de înzestrare al gospodăriei 530
1.2. Nivelul educațional şi gradul de înzestrare a gospodăriilor rurale 533

1.3. Gradul de înzestrare şi numărul de persoane din gospodărie 534
Concluzii 535
Bibliografie 535
2. BUNĂSTAREA GOSPODĂRIILOR RURALE - ŞANSĂ PENTRU CAPITALIZAREA EXPLOATAŢIEI AGRICOLE 537
2.1. Venituri 537
2.2. Cheltuieli 544
2.3. Piaţa financiară rurală 547
Bibliografie 552
B. STRUCTURI GEOECONOMICE 553
1. STRUCTURI DE COOPERARE INTERCOMUNALĂ 553
1.1. Evoluţia structurilor de cooperare intercomunală în România 554
1.2. Modelul francez de cooperare intercomunală şi oportunitatea inserţiei sale în spaţiul românesc 555
1.3. Structuri intercomunale polarizate. Zonele metropolitane urbane 559
Bibliografie 562
2. ATUURI ŞI PUNCTE SLABE ÎN DEZVOLTAREA UNUI MEDIU GEOGRAFIC RESTRICTIV – DELTA DUNĂRII 570
2.1. Analiza SWOT – repere metodologice 570
2.2. Caracterizarea generală a Deltei Dunării 571
Bibliografie 577
C. PEISAJUL ETNOGRAFIC 578
1. DEZVOLTAREA DURABILĂ A PEISAJULUI ETNOGRAFIC 578
Bibliografie 587
2. OLĂRITUL-ACTIVITATE CASNICĂ TRADIŢIONALĂ ÎN SPAŢIUL RURAL VÂLCEAN. STUDIU DE CAZ OLARI-HOREZU 589
Bibliografie 593
POSTFAŢĂ 594

PROBLEME ECONOMICE NR. 156-157/2005 595
DEZVOLTAREA REGIONALĂ DURABILĂ. ÎNTRE ACTUALITATE ŞI NECESITATE 597
CUVÂNT INTRODUCTIV 601

CAPITOLUL 1. SIMILARITĂŢI ŞI DIFERENŢE ÎNTRE CONCEPTELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ ŞI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 602
1.1. Principalele obiective ale conceptului de dezvoltare durabilă 604
1.2. Principalele obiective ale conceptului de dezvoltare regională 607
CAPITOLUL 2. MODELAREA PROCESELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ LA NIVEL REGIONAL 610
CAPITOLUL 3. PREMISE GENERALE DE DEZVOLTARE LA NIVELURILE NAŢIONAL ŞI INTERNAŢIONAL 620
CAPITOLUL 4. ROMÂNIA, ÎNTRE PROGRAMUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ŞI PRINCIPIILE DEZVOLTĂRII DURABILE 624
CAPITOLUL 5. PREMISE DE DEZVOLTARE DURABILĂ A REGIUNILOR DIN ROMÂNIA 628
CAPITOLUL 6. AGENDA 21 PENTRU REGIUNEA 8 BUCUREŞTI-ILFOV – UN POSIBIL MODEL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ DURABILĂ 648
6.1. Premise 649
6.2. Măsuri şi acţiuni necesare susţinerii implementării Agendei 21 în cazul Regiunii 8 Bucureşti-Ilfov 659
CONCLUZII 665
BIBLIOGRAFIE 669

PROBLEME ECONOMICE NR. 158/2005 671
THIERRY DE MONTBRIAL: ACŢIUNEA ŞI SISTEMUL LUMII - note de lectură de Mihaela PINTICĂ 673
ACŢIUNEA ŞI SISTEMUL LUMII – note de lectură 676

PROBLEME ECONOMICE NR. 159/2005 703
THIERRY DE MONTBRIAL, CINCISPREZECE ANI CARE AU ZGUDUIT LUMEA - note de lectură de Cristian Dumitrescu 705
CINCISPREZECE ANI CARE AU ZGUDUIT LUMEA – note de lectură 708

PROBLEME ECONOMICE NR. 160/2005 727
ANALIZA CRITICĂ A SERVICIILOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ DIN ROMÂNIA 729
INTRODUCERE 733
1. TIPOLOGIA REFORMELOR ÎN SISTEMUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ 734
2. REFORMA UNITĂȚILOR SANITARE BUGETARE DIN ROMÂNIA 736
2.1. Reforma structurală şi performanțele spitalelor din România în perioada de tranziție. Comparații cu alte țări candidate 737
2.2. Reforma organizatorică a spitalelor publice în perioada de tranziție 739
3. REFORMA MANAGEMENTULUI SISTEMULUI SANITAR PRIN ÎMBUNĂTĂȚIREA SISTEMELOR INFORMAȚIONALE ÎN ROMÂNIA 747
3.1. Conceptul de e-Health sau e-sănătate pe plan mondial 747
3.2. Modele de baza pentru comercializarea serviciilor electronice, inclusiv e-Health (e-Sănătate) 748
3.3. Avantajul competitiv al firmelor implicate în e-Health 749
4. STRATEGIA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR INFORMAȚIONALE DE ÎNGRIJIRE A SĂNĂTĂȚII ÎN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 751
4.1. e-Health în Uniunea Europeană, parte a strategiei e-Europe 2005 751
4.2. Analiza comparativă privind îndeplinirea indicatorilor e-Europe 2005 în România, în țările membre UE şi în cele candidate 752
5. UTILIZAREA SERVICIILOR E-HEALTH ÎN ROMÂNIA, ÎN CONTEXT EUROPEAN 755
6. ANALIZA CRITICĂ A SISTEMELOR INFORMATICE ÎN SERVICIILE MEDICALE DIN ROMÂNIA 759
6.1. Gradul de dezvoltare a sistemului informatic integrat în domeniul sănătății 759
6.2. Construcția sistemului informatic şi proiecte de informatică medicală derulate în România 760
BIBLIOGRAFIE 770

PROBLEME ECONOMICE NR. 161-162/2005 771
EVOLUȚIA FINANCIAR-MONETARĂ A COMUNITĂȚII EUROPENE 1950-2000 ... 773
CAPITOLUL 1. STRATEGII ALE INTEGRĂRII EUROPENE ... 777
1.1. Scurt istoric al ideii europene ... 777
1.2. Procesul modern al integrării europene ... 780
1.3. Uniunea economică şi monetară (UEM). *Acquis*-ul comunitar în domeniul uniunii economice şi monetare ... 786
Concluzii ... 791
CAPITOLUL 2. PRIMA TENTATIVA DE CREARE A UNEI UNIUNI MONETARE ÎN EUROPA ... 792
2.1. Planul Werner ... 792
Concluzii ... 795
2.2. Efectele Planului Werner ... 796
Concluzii ... 798
CAPITOLUL 3. SISTEMUL MONETAR EUROPEAN (SME) ... 800
CAPITOLUL 4. UNIUNEA ECONOMICĂ ŞL MONETARĂ (UEM) ... 804
4.1. Actul unic european ... 804
4.2. Comitetul Delors (Raportul Delors) ... 805
4.3. Tratatul de la Maastricht ... 809
CAPITOLUL 5. MONEDA UNICĂ – EURO – ŞI VIITORUL UE ... 819
CAPITOLUL 6. PERSPECTIVA UNIUNII MONETARE EUROPENE ... 826
6.1. Misiunea şi poziția oficială a Băncii Centrale Europene ... 826
6.2. Stabilitatea prețurilor ... 827
6.3. Instrumentele BCE ... 829
BIBLIOGRAFIE ... 849

PROBLEME ECONOMICE NR. 163-164-165/2005 853
MODELAREA PROCESELOR DE CLUSTERIZARE ÎN DOMENIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL ... 855
PARTEA I. ANALIZA PRINCIPALELOR RAMURI CARE PRODUC PENTRU PIAȚA EXTERNĂ ... 859
INTRODUCERE ... 859
1. DEMERS METODOLOGIC ... 861
2. PRINCIPALII INDICATORI ... 864
2.1. Schimbări structurale în formarea resurselor ... 864

2.2. Schimbări structurale în destinația utilizărilor 864
3. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI EXPORTATOARE (1999 COMPARATIV CU 1989) 865
3.1. Poziția în cadrul economiei 865
3.2. Metodologia lui Porter: condiții generale 869
3.3. Metodologia lui Porter: condiții de cerere 880
3.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 884
3.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 888
Bibliografie 903
PARTEA A II-A. ANALIZA PRINCIPALELOR RAMURI CARE PRODUC PENTRU PIAȚA INTERNĂ 905
4. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI PRODUCĂTOARE PENTRU PIAȚA INTERNĂ: RAMURI CARE PRODUC PENTRU CONSUMUL INTERMEDIAR (1999/1989) 905
4.1. Poziția în cadrul economiei 905
4.2. Metodologia lui Porter: condiții generale 908
4.3. Metodologia lui Porter: condiții de cerere 917
4.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 920
4.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 924
5. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI PRODUCĂTOARE PENTRU PIAȚA INTERNĂ: RAMURI CARE PRODUC PENTRU CONSUMUL FINAL (1999 COMPARATIV CU 1989) 927
5.1. Poziția în cadrul economiei 927
5.2. Metodologia lui Porter: condiții generale 929
5.3. Metodologia lui Porter: condiții de cerere 935
5.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 936
5.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 940
6. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI PRODUCĂTOARE PENTRU PIAȚA INTERNĂ: RAMURI CARE PRODUC PENTRU FORMAREA BRUTĂ DE CAPITAL FIX (1999/1989) 942
6.1. Poziția în cadrul economiei 942
6.2. Metodologia lui Porter: condiții generale 943
6.3. Metodologia lui Porter: condiții de cerere 947
6.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 948
6.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 949

ANEXE 951
BIBLIOGRAFIE 969

INDEX DE AUTORI _____ 971

Volumul LXXVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 166/2005 _____ 1

COMPARAŢII PE PLAN NAŢIONAL ŞI INTERNAŢIONAL PRIVIND LEGISLAŢIA ŞI MECANISMELE ANTICORUPŢIE 3

I. FENOMENUL CORUPŢIEI ÎN ROMÂNIA. EVALUĂRI ŞI RECOMANDĂRI ALE ORGANISMELOR INTERNAŢIONALE 7

II. COMBATEREA CORUPŢIEI ATÂT ÎN UNELE ŢĂRI CARE AU ADERAT CÂT ŞI ÎN UNELE ŢĂRI CANDIDATE LA ADERAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ VECINE ROMÂNIEI 12

III. O POLITICĂ GLOBALĂ A UNIUNII EUROPENE ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI 15

1. Terminologie 17
2. Angajamentul politic – o prioritate 18
3. A da efect instrumentelor de drept penal 19
4. Dezvoltarea unei culturi anticorupție în instituțiile Uniunii Europene 26
5. Prevenirea corupției – piața unică şi alte politici interne 29
6. Aspecte externe 34

ANEXĂ. ZECE PRINCIPII PENTRU ÎMBUNĂTĂŢIREA LUPTEI ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI ÎN ŢĂRILE CE ACCED, SUNT CANDIDATE ŞI ÎN TERŢELE STATE 39

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 41

PROBLEME ECONOMICE NR. 167/2005 _____ 45

EVALUĂRI ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE A MUNICIPIULUI CÂMPULUNG MUSCEL 47

INTRODUCERE 51

CAPITOLUL I. EVALUAREA SISTEMULUI SOCIOECONOMIC EXISTENT 53
1.1. Capitalul natural 53
1.2. Calitatea factorilor de mediu 56
CAPITOLUL II. EVOLUȚIA CAPITALULUI ANTROPIC 61
2.1. Starea agriculturii muscelene 61
2.2. Industrializarea şi dezindustrializarea municipiului Câmpulung Muscel 67
2.3. Organizarea spațială 71
2.4. Managementul deşeurilor urbane 74
CAPITOLUL III. CAPITALUL SOCIAL ÎN MUNICIPIUL CÂMPULUNG 77
3.1. Structura populației 77
3.2. Starea de sănătate 79
3.3. Sistemul educațional muscelean 80
3.4. Dimensiunea culturală şi de agrement 82
3.5. Societatea civilă 83
3.6. Ordinea publică şi apărarea 83
CAPITOLUL IV. EVALUĂRI ALTERNATIVE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN MUNICIPIUL CÂMPULUNG 84
BIBLIOGRAFIE 86

PROBLEME ECONOMICE NR. 168-169-170/2005 87
CULTURĂ, CULTE, INDUSTRII CULTURALE - PRINCIPII, OBIECTIVE STRATEGICE, DIRECȚII DE ACȚIUNE 2007-2013 89
CUVÂNT ÎNAINTE 93
CAPITOLUL 1. PRINCIPII ŞI REPERE ALE DEZVOLTĂRII CULTURII 94
1.1. Diversitatea culturală – dimensiune a societății contemporane 94
1.2. Cultura – factor de dezvoltare durabilă 97
1.3. Rolul culturii în procesul de dezvoltare umană 99
1.4. Accesul la cultură şi participarea la viața culturală – drepturi culturale fundamentale 100
1.5. Cerințele guvernării democratice 102
1.6. Dezvoltarea culturii în perspectivă regională 103
CAPITOLUL 2. STRATEGII DE DEZVOLTARE A SECTORULUI CULTURII PE DOMENII DE ACTIVITATE 105
2.1. Patrimoniul cultural național 105

2.2. Lectură publică şi biblioteci 134
2.3. Artele vizuale 142
2.4. Artele spectacolului 147
2.5. Sistemul aşezămintelor culturale 155
2.6. Industriile culturale 159
CAPITOLUL 3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A CULTURII ÎN PLAN REGIONAL 180
3.1. Aspecte generale 180
3.2. Regiunea 1 Nord-Est 183
3.3. Regiunea 2 Sud-Est 186
3.4. Regiunea 3 Sud Muntenia 188
3.5. Regiunea 4 Sud-Vest Oltenia 191
3.6. Regiunea 5 Vest 193
3.7. Regiunea 6 Nord-Vest 195
3.8. Regiunea 7 Centru 198
3.9. Regiunea 8 Bucureşti-Ilfov 201
3.10. Ţinte strategice comune regiunilor de dezvoltare 204
CAPITOLUL 4. CONDIŢII DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGICE 205
4.1. Dezvoltarea capacităţilor instituţionale 205
4.2. Investiţia în dezvoltarea resurselor umane 208
4.3. Finanţarea sectorului culturii 216
4.4. Diplomaţia culturală 224
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 228

PROBLEME ECONOMICE NR. 171-172/2005 231
INDUSTRII CULTURALE (I) 233
CUVÂNT ÎNAINTE 237
CAPITOLUL 1. INDUSTRIILE CULTURALE - ACCEPŢIUNILE CONCEPTULUI 239
CAPITOLUL 2. TRĂSĂTURI ALE INDUSTRIILOR CULTURALE 245
CAPITOLUL 3. DEZVOLTAREA UNOR INDUSTRII CULTURALE ÎN ROMÂNIA - INDUSTRIA CĂRŢII, INDUSTRIA FILMULUI, INDUSTRIA FONOGRAMELOR - 251
3.1. Industria cărţii 254

3.2. Industria filmului 266
3.3. Industria fonogramelor 287
ANEXA 298
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 299

PROBLEME ECONOMICE NR. 173/2005 301
ADOPTAREA EURO DE CĂTRE ROMÂNIA RECOMANDĂRI PENTRU PREGĂTIREA UNEI STRATEGII DE SUCCES 303
I. REMARCE INTRODUCTIVE 308
II. PROBLEME CONCEPTUALE PRIVIND STABILIREA MOMENTULUI ŞI A MODALITĂȚII ADOPTĂRII EURO 310
III. OFERTA EUROSISTEMULUI 313
IV. CONTRAOFERTA ROMÂNIEI 317
V. STRATEGIA ADOPTĂRII EURO 321
VI. INTRODUCEREA EURO ÎN LEGISLAȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ 326
ANEXE 329
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 330

PROBLEME ECONOMICE NR. 174/2005 331
INSTITUȚII FINANCIARE IMPLICATE ÎN MANAGEMENTUL DATORIEI EXTERNE 333
1. INSTITUȚII FINANCIARE INTERNAȚIONALE 337
1.1. Banca Reglementelor Internaționale (Bank of International Settlements) 338
1.2. Fondul Monetar International 340
1.3. Băncile internaționale de dezvoltare. Banca Mondială 356
1.4. Banca Europeană pentru Reconstrucție şi Dezvoltare 368
1.5. Banca Europeană de Investiții 370
2. CARACTERISTICI ALE ÎMPRUMUTURILOR ACORDATE DE ORGANISMELE FINANCIARE INTERNAȚIONALE 372
3. ASISTENȚA FINANCIARĂ EXTERNĂ ACORDATĂ ROMÂNIEI 375
BIBLIOGRAFIE 384

PROBLEME ECONOMICE NR. 175/2005 _____ 385

PROBLEME CONCEPTUAL-METODOLOGICE ALE DETERMINĂRII STATUTULUI OCUPAȚIONAL AL FORȚEI DE MUNCĂ 387

1. DEFINIȚII. CONCEPTE 391

2. MODEL AL STRUCTURII OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ 403

3. CLASIFICĂRI INTERNAȚIONALE STANDARD ALE PROFESIILOR ... 405

4. EDUCAȚIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ - INSTRUMENT FUNDAMENTAL AL MODERNIZĂRII STRUCTURILOR OCUPAȚIONAL-PROFESIONALE 416

SCURTE CONCLUZII 419

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 421

PROBLEME ECONOMICE NR. 176/2005 _____ 423

DATORIA EXTERNĂ - OPȚIUNI REFERITOARE LA PERFECȚIONAREA STRUCTURII, GESTIONĂRII ŞI A MANAGEMENTULUI 425

INTRODUCERE 429

1. ANALIZA PORTOFOLIULUI DATORIEI EXTERNE 433
   1.1. Contextul macroeconomic 433
   1.2. Analiza portofoliului datoriei externe 434
   1.3. Valoarea prezentă a datoriei 439
   1.4. Perioada de trageri 443
   1.5. Elemente definitorii pentru credit 444
   1.6. Tehnici de evaluare a termenilor unui împrumut 446

2. ANALIZA GRADULUI DE ÎNDATORARE ŞI A OPORTUNITĂȚII ÎMPRUMUTULUI 454

3. RESTRUCTURAREA DATORIEI EXTERNE 459
   3.1. Cadrul general pentru restructurarea datoriei 459
   3.2. Scurt istoric al restructurării datoriei 461
   3.3. Restructurarea datoriei externe 462

ANEXĂ 466

CONCLUZII 467

4. ROMÂNIA ÎN PROCESUL DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANĂ 471
   4.1. Integrarea europeană 471

4.2. România în procesul de aderare la Uniunea Europeană 472
BIBLIOGRAFIE 475

PROBLEME ECONOMICE NR. 177-178/2005 _____ 477
POLITICA DE CURS DE SCHIMB ŞI COMPETITIVITATEA ECONOMIEI 479
INTRODUCERE 483
1. COMPETITIVITATEA ECONOMIEI 487
1.1. Fundamente macroeconomice teoretice ale competitivității internaționale: definire, factori determinanți, măsurare 487
1.2. Impactul cursului de schimb nominal asupra soldului balanței comerciale ca indicator al competitivității externe 490
2. DETERMINANȚII ŞI COMPORTAMENTUL CURSULUI VALUTAR 496
2.1. Cursul de schimb nominal 496
2.2. Cursul de schimb real 505
CONCLUZII 516
III. POLITICA DE CURS DE SCHIMB ŞI COMPETITIVITATEA ECONOMIEI 518
3.1. Regimul de curs valutar şi competitivitatea economiei 519
3.2. Liberalizarea contului de capital 523
3.3. Politica de curs de schimb – instrumente de intervenție ale băncii centrale 524
3.4. Un model econometric teoretic al cursului de schimb real 527
IV. POLITICA DE CURS DE SCHIMB ŞI COMPETITIVITATEA ECONOMIEI ÎN ROMÂNIA 532
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 548

PROBLEME ECONOMICE NR. 179/2005 _____ 551
EDUCAȚIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ – MECANISM DE MODERNIZARE A STRUCTURILOR OCUPAȚIONAL-PROFESIONALE 553
1. A ÎNVĂȚA SĂ ÎNVEȚI – CONCEPTUL-CHEIE AL ÎNVĂȚĂRII PERMANENTE 557
2. EDUCAȚIA CONTINUĂ – FACTOR AL DEZVOLTĂRII DURABILE 561
3. OBIECTIVE MAJORE ALE UE ÎN DOMENIUL EFPC 564

4. ÎNVĂȚAREA PERMANENTĂ – PRIORITATE PENTRU CETĂȚENII UNIUNII EUROPENE 569
5. CADRUL ACTUAL DE ORGANIZARE ŞI FUNCȚIONARE A FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE ÎN ROMÂNIA 573
5.1. Organizare 573
5.2. Finanțarea FPA 574
BIBLIOGRAFIE 579

PROBLEME ECONOMICE NR. 180-181/2005 _____ 581
THE POTENTIAL AND NEEDS OF THE NEW MEMBER STATES 583
NOTE 587
EXECUTIVE SUMMARY 589
1. INTRODUCTION 590
2. MAIN CHALLENGES AND OPPORTUNITIES 591
2.1. Levels of GDP/capita and economic growth 591
2.2. Labour markets, human capital and employment 593
2.3. Upgrading physical infrastructure 595
2.4. Research, technological development and innovation 597
2.5. Business, trade and FDI 599
2.6. Geography 600
3. RANKING AND SEQUENCING COHESION POLICY INVESTMENTS 602
4. POLICY INTERACTIONS, SYNERGIES AND TRADE-OFFS 608
4.1. Main earmarks of promoting economic and social policies; limits and constraints 608
4.2. Stimulating elements of promoting the policies' coherence in Romania 609
4.3. Elements of strengthening the policies' synergy 610
4.4. Recent evolutions 611
4.5. Policy measures required for increasing synergies 614
5. THE GEOGRAPHICAL FOCUS OF THE STRATEGY 615
5.1. Tensions between national goals and balanced development 615
5.2. Categories of Cohesion policy spending 620
5.3. Ranking and sequencing 623
5.4. Uneven Synergies and trade-offs at regional level 624
5.5. Coordinating between different Objectives 625

6. THE DOMESTIC POLICY AND INSTITUTIONAL CONTEXT 626
7. THE EFFICIENCY OF THE PUBLIC SECTOR 633
7.1. Regulatory framework 634
7.2. Instability of central institutions and low resources allocated to local level institutions 638
8. INSTITUTIONAL AND ADMINISTRATIVE ASPECTS OF THE COHESION POLICY 640
9. CONCLUSIONS 647
ANNEX 1: DATA TABLES (CONTENT OF THE EXCEL FILES) 649
ANNEX 2: DRAFT REGULATION 2007-2013 ELIGIBLE CATEGORIES OF FUNDING UNDER THE CONVERGENCE OBJECTIVE 653
BIBLIOGRAPHY 657

PROBLEME ECONOMICE NR. 182/2005 _____ 661
STABILITATEA FINANCIARĂ 663
REZUMAT 667
1. STABILITATEA FINANCIARĂ – OBIECTIV AL POLITICILOR PUBLICE 668
2. TEORII ALE STABILITĂȚII FINANCIARE 671
3. CE ESTE STABILITATEA FINANCIARĂ? 673
4. CONCLUZII CU RELEVANȚĂ PENTRU STAREA FINANCIARĂ A UNEI ECONOMII 676
5. EXERCIȚIUL UNEI EVALUĂRI A STABILITĂȚII FINANCIARE A ROMÂNIEI 677
6. EVALUAREA DE ANSAMBLU A STABILITĂȚII 678
7. METODOLOGIA EVALUĂRII 679
BIBLIOGRAFIE 681

PROBLEME ECONOMICE NR. 183/2005 _____ 683
CONDIȚIILE DE VIAȚĂ DIN MEDIUL RURAL 685
PRELIMINARII 689
1. DIAGNOZA CONDIȚIILOR DE VIAȚĂ DIN RURAL 694

2. EVALUAREA DE CĂTRE POPULAȚIA DIN RURAL A EFECTULUI SCHIMBĂRILOR POSTDECEMBRISTE ASUPRA CONDIȚIILOR DE VIAȚĂ 703
3. DIRECȚII DE ACȚIUNE 706
BIBLIOGRAFIE 710

PROBLEME ECONOMICE NR. 184-185/2005 _____ 715

EVIDENȚIEREA PERFORMANȚELOR COMPETITIVE ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE – DIAGNOZA SITUAȚIEI ACTUALE 717
STUDIU DE DIAGNOZĂ A SITUAȚIEI ACTUALE PRIVIND COMPETITIVITATEA GLOBALĂ A RAMURILOR 721
1. COMPETITIVITATEA RAMURILOR. FACTORI FAVORABILI ŞI BARIERE 723
2. CADRUL GENERAL 725
3. COMPETITIVITATEA GLOBALĂ A PRINCIPALELOR RAMURI EXPORTATOARE 730
3.1. Poziția ramurilor exportatoare în cadrul economiei 730
3.2. Metodologia lui Porter: condiții generale 741
3.3. Metodologia lui Porter: condiții de cerere 756
3.4. Metodologia lui Porter: industrii suport 760
3.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 763
3.6. Corelații între principalii indicatori (ecuațiile econometrice ale competitivității) şi concluzii 766
ANEXE 768
BIBLIOGRAFIE 773

PROBLEME ECONOMICE NR. 186-187/2005 _____ 775

INDUSTRII CULTURALE (II). RESURSELE UMANE: STRUCTURĂ OCUPAȚIONALĂ ŞI EXPERIENȚE PROFESIONALE 777
ARGUMENT 781
CAPITOLUL 1 – RESURSELE UMANE – COMPONENTĂ ESENȚIALĂ A SISTEMULUI CULTURII 783

CAPITOLUL 2 – FORMAREA PERSONALULUI DIN INDUSTRIILE CULTURALE 800
CAPITOLUL 3 – CARIERE PROFESIONALE 804
CAPITOLUL 4 – DESPRE STATISTICILE CULTURALE ŞI INDICATORII RELATIVI LA OCUPARE ÎN SISTEMUL CULTURII 819
ANEXE 824
BIBLIOGRAFIE 835

PROBLEME ECONOMICE NR. 188-189/2005 _____ 837

EDUCAȚIA ŞI ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII, MAI MULT DECÂT FPC/EA. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE 839
1. INTRODUCERE 843
2. ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII - PILON AL SOCIETĂȚII SEC. XXI 846
3. CARACTERUL DUAL AL SISTEMULUI DE ÎNVĂȚARE 850
4. EDUCAȚIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ PE TOT PARCURSUL VIEȚII (EFPPV) – O NOUĂ VIZIUNE ŞI OPȚIUNE. CARACTERISTICI ALE EFPPVÂ 854
5. ÎNVĂȚAREA – PILON AL CONSTRUIRII ŞI DEZVOLTĂRII SC. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 865
6. EDUCAȚIA ŞI TRAININGUL -„INDUSTRIE" ÎN DEZVOLTARE RAPIDĂ 868
7. SPAȚIUL ACADEMIC EUROPEAN - UN PROCES EFERVESCENT DE CREARE ŞI CONSOLIDARE A ÎNVĂȚĂRII 875
8. MEMORANDUMUL PRIVIND EDUCAȚIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ PE TOT PARCURSUL VIEȚII – DOCUMENT DE REFERINȚĂ AL ÎNVĂȚĂRII ÎN SEC. XXI 884
9. UNELE CONCLUZII 898
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 900

INDEX DE AUTORI _____ 903

Volumul LXXVIII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 37/2006 17

DIAGNOSTICAREA SISTEMULUI DE FINANŢARE, PRODUCŢIE ŞI DISTRIBUŢIE A SERVICIILOR DE SĂNĂTATE ÎN UNELE ŢĂRI EUROPENE - ANALIZA SWOT ASUPRA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE DIN ROMÂNIA 19

1. SISTEMUL DE SĂNĂTATE: CONCEPT ŞI IMPORTANŢĂ 23

2. ELEMENTE DEFINITORII ALE STĂRII DE SĂNĂTATE A POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA 29

2.1. Speranţa de viaţă 29

2.2. Mortalitatea şi morbiditatea 29

3. PROVOCĂRI PENTRU SISTEMELE NAŢIONALE DE SĂNĂTATE 34

4. POTENŢIALUL ACTUAL AL SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ROMÂNESC 39

4.1. Resursele materiale 39

4.2. Resurse umane 41

4.3. Resursele tehnologice 42

5. IMPACTUL DETERMINANŢILOR MAJORI AI STĂRII DE SĂNĂTATE 44

5.1. Determinanţii socioeconomici ai stării de sănătate 44

5.2. Comportamente sanitare legate de factorii de risc ai sănătăţii 50

5.3. Condiţiile proaste de mediu 53

5.4. Promovarea sănătăţii 54

6. EVALUAREA CALITATIVĂ A UNOR COMPONENTE-CHEIE CU IMPACT NEMIJLOCIT ASUPRA PERFORMANŢEI SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ROMÂNESC 55

6.1. Rezultatele sondajului de opinie în rândul pacienţilor 55

Aria de acoperire teritorială a unităţilor sanitare 58

6.2. Rezultatele sondajului de opinie în rândul medicilor incluşi în eşantionul format pe cele trei tipuri de asistenţă medicală 65

6.3. Percepția managerilor şi medicilor din casele județene de asigurări de sănătate asupra sistemului de distribuție a serviciilor de sănătate 76

7. CONCLUZII 86

8. BIBLIOGRAFIE 95

9. ANEXĂ STATISTICĂ INTERNAȚIONALĂ 97

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 38/2006 _____ 119

REDUCEREA SĂRĂCIEI PRODUCĂTORILOR AGRICOLI OBIECTIV PRINCIPAL AL REALIZĂRII UNEI DEZVOLTĂRI DURABILE 121

Lista tabelelor 124

Lista anexelor 125

INTRODUCERE 127

CAPITOLUL 1 AGRICULTORUL (ȚĂRANUL ROMÂN) – BENEFICIAR SAU PERDANT AL TRANZIȚIEI 131

1.1. Agricultorul (țăranul) ca proprietar 131

1.2. Agricultorul – om de afaceri 132

1.3. Agricultorul – consumator de bunuri şi servicii 134

CAPITOLUL 2 POLARIZAREA SOCIALĂ ÎN AGRICULTURĂ 137

2.1. Dinamica sărăciei. Satul – polul sărăciei 137

2.2. Sursele sărăciei producătorilor agricoli 139

2.3. Destinul exploatațiilor agricole individuale, cu deosebire de subzistență şi semisubzistență. Perspectivele diminuării sărăciei 150

2.3.1. Reducerea numărului de exploatații 150

2.3.2. Ocuparea. Reducerea suprapopulației şi creşterea gradului de ocupare 154

CAPITOLUL 3 DEZVOLTAREA ŞI PERFECȚIONAREA APARATULUI DE PRODUCȚIE ÎN SCOPUL CREŞTERII EFICIENȚEI SOCIALE ŞI DIMINUĂRII DECALAJULUI FAȚĂ DE UNIUNEA EUROPEANĂ 163

3.1. Evoluția unor indicatori relevanți ai aparatului de producție 163

3.2. Forța de muncă şi productivitatea muncii în agricultura României şi în țările UE în 2004 165

3.3. Ponderea productivității muncii din agricultură în productivitatea națională a muncii 167

3.4. Eficiența utilizării suprafeței agricole în România comparativ cu UE şi țările membre 169
3.5. România – exportator net de produse agricole şi agroalimentare 172

CAPITOLUL 4 CONCLUZII 177

ANEXE 182

BIBLIOGRAFIE 198

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 39/2006 201

ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE PRIVIND PREVENIREA ŞI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR 203

1. ROLUL STATELOR ÎN PREVENIREA ŞI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ÎN PLAN INTERNAȚIONAL 207

2. COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA RECICLĂRII FONDURILOR 215

3. RECOMANDĂRI ALE GRUPULUI DE ACȚIUNE FINANCIARĂ AL G 7 ÎN DOMENIUL PREVENIRII ŞI COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR ÎN PLAN INTERNAȚIONAL 220

4. PREVENIREA ŞI COMBATEREA RECICLĂRII FONDURILOR ÎN ROMÂNIA 223

5. INSTRUMENTELE JURIDICE ALE STATULUI ROMÂN ÎN LUPTA DE PREVENIRE ŞI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR 227

6. CĂI ŞI METODE ADOPTATE DE STATUL ROMÂN PENTRU PREVENIREA ŞI COMBATEREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE - FENOMEN GENERATOR DE BANI MURDARI 235

7. INCRIMINAREA PENALĂ A UNOR FAPTE DE SPĂLARE A BANILOR 240

8. COOPERAREA INTERINSTITUȚIONALĂ DIN ȚARA NOASTRĂ ÎN ACEST DOMENIU 245

9. ASPECTE PRACTICE ÎN DOMENIUL COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR 247

10. SERVICIUL ANALIZĂ ŞI SINTEZĂ AL OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ŞI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR 252

11. COMPARTIMENTUL DE MANAGEMENT AL INFORMAȚIILOR CLASIFICATE 253

12. LOCUL ŞI ROLUL OFICIULUI ÎN LUPTA IMPOTRIVA CORUPȚIEI ŞI FINANȚĂRII TERORISMULUI 255

13. COMBATEREA FINANȚĂRII TERORISMULUI 257

14. UNELE CONCLUZII CE REZULTĂ DIN ACTIVITATEA DESFĂŞURATĂ DE OFICIU 259

14.1. Finanțarea de activități în economia legală 260

14.2. Efectuarea de operațiuni financiar-bancare cu sume în numerar în folosul unor persoane fizice 260

15. PROPUNERI PENTRU IMPULSIONAREA ACTIVITĂȚII OFICIULUI NAȚIONAL PENTRU PREVENIREA ŞI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR 262

16. ACTIVITATEA DESFĂŞURATA DE CĂTRE COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR 264

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 40/2006 _____ 267

DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ ŞI POLITICA DE COEZIUNE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ 269

1. INTRODUCERE 273

2. CONCEPTUL DE DURABILITATE 275

2.1. Durabilitate “slabă” – durabilitate „tare” 275

2.2. Abordarea celor mai importante aspecte 279

2.3. Integrarea dezvoltării durabile în politicile sectoriale 281

2.4. Infrastructura de transport şi mobilitatea 283

3. DEZVOLTAREA DURABILĂ ŞI POLITICA DE COEZIUNE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ 289

3.1. Implicarea politicii CES în atingerea obiectivelor dezvoltării durabile 293

4. REFORMA POLITICII DE COEZIUNE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ 297

4.1. Principalele direcții 297

4.2. Obiective, eligibilitate, resurse 298

4.3. Finanțarea şi responsabilitatea 301

5. ASPECTE INSTITUȚIONALE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE 306
5.1. Rolul autorităților 306
5.2. Buna guvernanță 310
5.3. Implicarea nivelului regional 312
5.4. Durabilitatea în proiectul de Constituție Europeană 315
6. CONCLUZII 319
ANEXE 321
BIBLIOGRAFIE 331

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 41/2006 _____ 333

PERSPECTIVELE INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE 335
INTRODUCERE 339
1. PREOCUPĂRI ALE UE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII UNEI CREŞTERI ECONOMICE DURABILE 342
1.1. Strategia UE de la Lisabona privind reînnoirea economică, socială şi protecția mediului 342
1.2. Strategia UE pentru dezvoltarea durabilă 349
2. TENDINȚE PRIVIND EVOLUȚIA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ÎN UE 362
2.1. Produse alimentare, băuturi şi tutun 362
2.2. Industria textilă, a confecțiilor, pielăriei şi încălțămintei 366
2.3. Industria lemnului (exclusiv mobila) şi a hârtiei 370
2.4. Produse chimice, cauciuc şi mase plastice 372
2.5. Industria fibrelor artificiale sau sintetice 375
2.6. Industria cauciucului 375
2.7. Industria maselor plastice 376
2.8. Produse minerale nemetalifere 376
2.9. Sticlă 377
2.10. Ciment, beton, piatră şi alte produse minerale nemetalifere 379
3. FACTORI DETERMINANȚI AI ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI 381

4. SCENARII POSIBILE PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ DURABILĂ A ROMÂNIEI - ORIZONT 2025 - OPȚIUNI ŞI PRIORITĂȚI ÎN EVOLUȚIILE SECTORIALE -.....394

4.1. Clasificarea ramurilor industriale după dinamica lor mondială, în perioada 1980-1996 (tabelul nr. 4.1).....394

4.2. Ramuri strategice pentru economia mondială şi pentru cea națională 395

4.3. Selecția unor seturi de ramuri industriale ce pot fi considerate prioritare pentru România 396

4.4. Scenarii posibile de alegere a priorităților 398

5. DIRECȚII DE ACȚIUNE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI ȚĂRII NOASTRE 400

5.1. Căutarea şi valorificarea noilor tehnologii 401

5.2. Utilizarea unor noi modalități de organizare şi gestionare a întreprinderilor 403

5.3. Încurajarea activității antreprenoriale 406

5.4. Integrarea întreprinderii în lanțurile de valoare mondiale.....408

5.5. Crearea cadrului instituțional şi organizatoric de sprijinire a inovării şi învățării de către întreprinderi 416

BIBLIOGRAFIE.....419

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 42/2006_____421

METODE DE CERCETARE A MODELELOR DE CONSUM 423

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 427

2. STRUCTURA UNUI MODEL DE CONSUM 430

3. METODE ŞI TEHNICI DE CERCETARE A MODELELOR DE CONSUM 433

4. ECO-EFICIENȚA UTILIZĂRII RESURSELOR ŞI STRATEGIA SUFICIENȚEI 439

4.1. Consumul de energie şi indicatorul contribuției la fenomenul încălzirii globale.....441

4.2. Gestionarea pământului şi inițierea unor activități cu implicații directe în sfera consumului 443

5. STUDII ŞI CERCETĂRI ASUPRA UNOR MODELE DE CONSUM.....447
5.1. Modulul alimentar.....451
5.2. Consumul de alcool.....458
5.3. Restaurante pentru oamenii de afaceri.....462
5.4. Cercetări privind serviciile bancare.....463
5.5. Jucării şi obiecte din plastic pentru petrecerea timpului liber.....464
5.6. Piaţa serviciilor fotografice.....466
6. IMPACTUL SCHIMBĂRII MODELELOR DE CONSUM ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ.....469
BIBLIOGRAFIE.....475

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 43/2006 483

COMPETITIVITATEA SUBSISTEMULUI DISTRIBUŢIEI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE. ELABORAREA UNEI METODOLOGII DE EVALUARE.....485
1. PERFORMANŢA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE: CONCEPT ŞI IMPORTANŢĂ.....489
1.1. Performanţa sistemelor de servicii de sănătate în viziunea teoreticienilor.....489
1.2. Performanţa sistemelor de servicii de sănătate în viziunea unor organizaţii internaţionale şi la nivelul unor ţări.....491
1.3. Performanţa - un concept greu de măsurat?.....492
2. EVALUAREA PERFORMANŢEI ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂŢII: TENDINŢE PE PLAN MONDIAL.....495
2.1. Cadrul de evaluare a performanţei sistemelor de sănătate promovat de OMS.....495
2.2. Cadrul de evaluare a performanţei sistemelor de sănătate promovat de Biroul regional european al OMS.....499
2.3. Cadrul de evaluare a performanţei sistemelor de sănătate promovat de OCDE.....501
2.4. Studii întreprinse la nivel european.....501
2.5. Practici în domeniul evaluării performanţei îngrijirilor de sănătate în unele ţări dezvoltate.....505

3. COMPETITIVITATEA SUBSISTEMULUI DISTRIBUȚIEI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE. ELABORAREA UNEI METODOLOGII DE EVALUARE....510

3.1. Spre un model integrator al sistemului de sănătate....510

3.2. Indicatori de evaluare a competitivității unui sistem de sănătate....514

3.3. Metodologia de evaluare a competitivității subsistemului distribuției serviciilor de sănătate....518

BIBLIOGRAFIE....523

LISTĂ ANEXE....526

ANEXE....527

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 44-45/2006 _____563

CREATIVITATEA ŞI INOVAREA - EXPERIENȚE EUROPENE....565

CAPITOLUL 1 INDICATORII INOVATIVITĂȚII IMM ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ŞI ÎN ȚĂRILE CANDIDATE....569

Bibliografie selectivă....597

CAPITOLUL 2 EVALUAREA COMPETITIVITĂȚII SECTORULUI IMM DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UE....598

2.1. Competitivitatea şi dezvoltarea economică durabilă....598

2.2. Metodologia pentru evaluarea competitivității sectorului IMM....605

Concluzii....629

CAPITOLUL 3 *CLUSTERING*-UL – FACTOR DE CREŞTERE A INOVATIVITĂȚII IMM....640

3.1. Clarificări conceptuale....640

3.2. Evaluarea activității de *clustering*....651

3.3. Direcții de cercetare şi perfecționare a cadrului teoretico-metodologic – considerații conclusive....655

CAPITOLUL 4 FACTORI ŞI MECANISME PRIVIND FINANȚAREA IMM INOVATIVE....656

4.1. IMM inovative: abordare conceptuală....656

4.2. Specificul finanțării IMM inovative....659

4.3. Capitalul de risc – forma de finanțare a IMM inovative 666
4.4. Stimularea IMM inovative prin programele-cadru de C&D ale UE şi prin alte acțiuni recente 674

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 46-47/2006 _____679

CIVILIZAȚIA RURALĂ DIN ROMÂNIA ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UE (I) 681

CIVILIZAȚIA RURALĂ ŞI STUDIEREA EI 685

ELOGIUL AGRICULTURII ŞI AL SATULUI 688

SAT ŞI ORAŞ, DOUĂ TIPURI DE VIAȚĂ SOCIALĂ 690

CIVILIZAȚIE ORI CULTURĂ? SE EXCLUD UNA PE ALTA SAU SUNT COMPLEMENTARE? 693

SOCIOLOGIA MONOGRAFICĂ GUSTI, O PARADIGMĂ ORIGINALĂ DE CERCETARE A SATULUI 696

AGRICULTURA ŞI SATUL ÎN ROMÂNIA ŞI ÎN UE 698

ȚĂRANUL ROMÂN, CREATORUL CIVILIZAȚIEI RURALE 706

EXPLOATAȚIA AGRICOLĂ 710

GOSPODĂRIA 714

RECONSTITUIREA CLASEI ȚĂRĂNEŞTI DUPĂ REVOLUȚIA DIN 1989 717

EVOLUȚIA PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN PERIOADELE ISTORICE PREMODERNE (PÂNĂ LA 1848) 728

ASPECTE ISTORICE PRIVIND EVOLUȚIA PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN PERIOADELE PREMODERNE ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC 732

OBŞTEA ȚĂRĂNEASCĂ, ELEMENT FUNDAMENTAL AL AGRICULTURII ŞI PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN PERIOADA CRISTALIZĂRII EVULUI MEDIU ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC (SEC. III – XIII) 741

EVOLUȚIA AGRICULTURII ŞI A PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN PERIOADA CONSOLIDĂRII EVULUI MEDIU ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC: TRANSILVANIA, BANAT, CRIŞANA, MARAMUREŞ, MUNTENIA ŞI MOLDOVA (SEC.XIV-XVIII) 746

EVOLUȚIA AGRICULTURII ŞI PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN PERIOADA DESTRĂMĂRII RELAȚIILOR FEUDALE (SEC.XVIII-1848) ÎN: TRANSILVANIA, CRIŞANA, BANAT, MARAMUREŞ, BUCOVINA, MUNTENIA ŞI MOLDOVA 766

EVOLUȚIA AGRICULTURII ŞI A PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN BASARABIA (1812 – 1848) 783

EVOLUȚIA AGRICULTURII ŞI A PROPRIETĂȚII AGRICOLE ÎN DOBROGEA (1800-1848) 785

CONCLUZII 788

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 48/2006 793

DESCOMPUNEREA BLANCHARD-QUAH 795

I. DESCOMPUNEREA BLANCHARD-QUAH DINAMICA ŞOCURILOR INFLAȚIONISTE. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 799

Abstract 799
Introducere 799
1. Datele 804
2. Modelul 808
3. Rezultate 810
4. Descompunerea varianței 813
5. PIB potențial şi *output-gap* 815

II. ANALIZA ŞOCURILOR DIN DOMENIUL MONETAR, VALUTAR ŞI FISCAL CU AJUTORUL FUNCȚIILOR IMPULS-RĂSPUNS POLITICI MONETARE BAZATE PE PIB POTENȚIAL. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 830

1. Datele 830
2. Modele econometrice 832
2.1. Modelul construit pe baza vectorului de autoregresie (VAR – anexa nr. 1) 833
2.2. Un model de corectare a erorii (VECM – anexa nr. 3) 836

RĂSPUNSUL *OUTPUT-GAP* LA DEZECHILIBRELE EXTERNE. ŞOCURI ÎN POLITICILE VALUTARE. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 843

1. Datele 851
2. Modelul 846
2.1. Modelul construit pe baza vectorului de autoregresie (anexa nr. 1 – VAR): 846
2.2. Modelul de corectare a erorii (anexa nr. 2 – VEC) 848

RĂSPUNSUL *OUTPUT-GAP* LA ŞOCURI ÎN POLITICILE FISCALE. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 855

1. Datele 855
2. Modelul 857
2.1. Modelul construit pe baza vectorului de autoregresie (anexa nr. 1 –VAR): 858

BIBLIOGRAFIE 862

INDEX DE AUTORI _____ 865

Volumul LXXIX

PROBLEME ECONOMICE NR. 190/2006 _____ 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2005 - SINTEZĂ 3
A. CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2005 7
I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 7
II. Cooperarea internațională 9
B. SINTEZA LUCRĂRILOR PUBLICATE ÎN ANUL 2005 10
I. Colecția “Biblioteca economică” 10
II. Publicații în limbi străine 12
III. Periodice ale institutelor componente 15
IV. Volume editoriale – Editura Expert 38

PROBLEME ECONOMICE NR. 191/2006 _____ 41
RISCURILE ECONOMICE – O PROVOCARE LA ADRESA SECURITĂȚII NAȚIONALE 43
CUVÂNT-ÎNAINTE 47

Capitolul 1. ASPECTE PRAXEOLOGICE 50
1.1. Realism şi idealism în relațiile internaționale 50
1.2. Conceptul de strategie şi dimensiunea ei subiectivă 52
1.3. Economicul şi securitatea 53
Capitolul 2. RISCURILE ECONOMICE ŞI STRATEGIA DE SECURITATE NAȚIONALĂ 56
2.1. Resursele de securitate națională 56
2.2. Securitatea națională a României şi factorul economic 57
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 192-193/2006 69
SĂNĂTATEA POPULAȚIEI DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXT EUROPEAN 71
1. INTRODUCERE 75
2. ELEMENTE ALE CADRULUI SOCIO – ECONOMIC CU IMPACT ASUPRA SĂNĂTĂȚII 77
2.1. Profilul demografic 77
2.2. Parametri ai dezvoltării economice 78
3. STAREA DE SĂNĂTATE. EVALUĂRI COMPARATIVE ROMÂNIA–ȚĂRI EUROPENE 80
3.1. Speranță de viață scăzută 80
3.2. Speranța de viață în stare bună de sănătate (healthy life expectancy – HALE) 82
3. 3. Diferențe notabile în profilul mortalității 86
3.4. Dimensiuni ale morbidității 101
4. CAUZE DE ÎMBOLNĂVIRE ŞI FACTORI DE RISC PENTRU SĂNĂTATE 109
4.1. Principalele cauze de îmbolnăvire 110
4.2. Factori de risc ce se pot preveni 112
5. CHELTUIELILE PENTRU SĂNĂTATE 119
BIBLIOGRAFIE ŞI SURSE DE DATE 124
ANEXE 126

PROBLEME ECONOMICE NR. 194/2006 151
LIBERALIZAREA COMERȚULUI CU SERVICII ÎN UE – IMPLICAȚII PENTRU ROMÂNIA 153
INTRODUCERE 157
1. SERVICIILE ÎN CONTEXTUL PIEȚEI INTERNE: O SUCCINTĂ RETROSPECTIVĂ 158

2. CAUZELE INTENSIFICĂRII PREOCUPĂRILOR UE VIZÂND LIBERALIZAREA PIEȚELOR DE SERVICII 161
3. COSTURILE FRAGMENTĂRII PIEȚEI INTERNE A SERVICIILOR..... 163
4. NOUA OFENSIVĂ A COMISIEI EUROPENE DE LIBERALIZARE A PIEȚELOR DE SERVICII 167
4.1. Semnificația Directivei privind serviciile în piața internă 169
4.2. Planul de acțiune în vederea sporirii competitivității serviciilor de producție 175
5. IMPACTUL ASUPRA ROMÂNIEI AL INTEGRĂRII SERVICIILOR ÎN PIAȚA INTERNĂ 178
5.1. Efecte în termeni politici şi comerciali 178
5.2. Dezavantajele competitive ale României în sfera serviciilor 181
5.3. Sugestii în termeni de politică economică 188
BIBLIOGRAFIE 195

PROBLEME ECONOMICE NR. 195-196/2006 _____ 197
REGLEMENTĂRI PRIVIND OPERAȚIUNILE DE LEASING 199
INTRODUCERE 203
Capitolul I. ESENȚA ŞI BAZELE ECONOMICE ALE LEASINGULUI 205
1.1. Scurtă schiță istorică 205
1.2. Tipurile şi clasificarea raporturilor de leasing 211
Concluzii 222
Capitolul II. PARTICULARITĂȚILE OPERAȚIUNILOR DE LEASING 224
2.1. Generalități specifice operațiunilor de leasing 224
2.2. Ratele de leasing (ratele de redevență) 229
2.3. Algoritmul calculării plății ratelor de leasing 231
2.4. Avantajele şi limitele operațiunilor de leasing 233
Concluzii 237
Capitolul III. REGLEMENTĂRI PRIVIND OPERAȚIUNILE DE LEASING . 239
3.1. Caracterizarea generală a cadrului juridic 239
3.2. Oportunități şi impedimente legale în dezvoltarea leasingului 249
3.3. Structura contractul de leasing 250
Concluzii 253
CONCLUZII 254
GLOSAR 256
BIBILOGRAFIE 259

PROBLEME ECONOMICE NR. 197/2006 261
IMPACTUL NOII ECONOMII ASUPRA ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 263
EFECTELE GLOBALIZĂRII ASUPRA COMPETITIVITĂŢII FIRMEI 267
Eforturi în definirea competitivităţii 268
Măsurarea competitivităţii naţionale 270
IMPLICAŢII ASUPRA POLITICILOR DE STIMULARE A COMPETITIVITĂŢII 278
Strategia naţională 278
Politici şi strategii proiectate după stadiul de dezvoltare al economiei 280
LOCUL IMM ÎN COMPETIŢIA INTERNAŢIONALĂ 284
Tendinţe contemporane 284
Diamantul virtual 286
Specializarea firmelor şi oportunităţile create IMM-urilor 287
NOILE STRATEGII DE CREŞTERE A COMPETITIVITĂŢII IMM 289
Realizarea de alianţe strategice 289
Preluări şi fuzionări 290
Subcontractori specializaţi 291
Reţele electronice 291
Reţele informale 292
Reţele de firme şi instituţii de sprijin: clusterele 292
FIRMA ÎN NOUA ECONOMIE BAZATĂ PE CUNOAŞTERE 298
Caracteristicile economiei bazate pe cunoaştere 298
Efectele induse la nivelul factorilor economici 300
Inovaţia şi prosperitatea firmei 304
Inovaţie şi productivitate 305
Inovaţie şi competitivitate 306
FACTORII CE CONDIŢIONEAZĂ ABILITATEA IMM DE A INOVA 309
Mediului de afaceri şi rolul său în stimularea inovaţiei 309
Strategia firmelor 311
MĂSURAREA CAPACITĂŢII INOVATIVE 313
Indicele inovaţiei 313
Indicele inovaţiei şi indicele competitivităţii 314
CONCLUZII: NOI OPORTUNITĂŢI STIMULATIVE ALE IMM 316

PROBLEME ECONOMICE NR. 198-199/2006 _____ 319
CONDUITA POLITICII MONETARE ÎN CONTEXTUL STRATEGIEI ȚINTIRII INFLAȚIEI 321
INTRODUCERE 325
Capitolul I. PRELIMINARII ALE STRATEGIEI ȚINTIRII INFLAȚIEI 327
1. Scurte aserțiuni despre politica monetară 329
2. Beneficiile stabilității prețurilor 331
3. Teorie şi practică în țintirea inflației 332
4. Modelarea inflației ca instrument de acompaniere a deciziei de politică monetară 335
5. Despre rolul prezent al politicii monetare 339
6. Provocări actuale pentru politica monetară 342
Capitolul II. ABORDAREA ȚINTIRII INFLAȚIEI DE CĂTRE BNR 345
1. Nevoia de o ancoră nominală 345
2. Precondiții ale trecerii la strategia țintirii inflației 347
3. Conținutul strategiei de țintire a inflației 351
4. De ce țintirea inflației 352
5. Provocări recente la adresa politicii monetare a BNR şi răspunsul prin conduita acesteia 354
6. Clauzele de exonerare 357
7. O posibilă analiză a derapajului de la țintă 360
8. Cronologia măsurilor configurând strategia de țintire a inflației 363
Capitolul III. UNIUNEA EUROPEANĂ ŞI MONETARĂ 366
1. Politica monetară unică: strategie şi implementare 366
2. Cadrul operațional de acțiune al Băncii Centrale Europene 369
Capitolul IV. FED SUB PREŞEDINȚIA LUI ALAN GREENSPAN 373
ADDENDA. ȚINTIREA DIRECTĂ A INFLAȚIEI. (GLOSAR ALCĂTUIT DE BNR) 377
BIBLOGRAFIE SELECTIVĂ 389

PROBLEME ECONOMICE NR. 200/2006 _____ 391
NICHOLAS GEORGESCU–ROEGEN. O SCURTĂ ANALIZĂ A EVOLUȚIEI ŞTIINȚEI 393
INTRODUCERE: ORIENTARE ÎN PROBLEME ECONOMICE 397
1. ŞTIINȚA: O SCURTĂ ANALIZĂ A EVOLUȚIEI SALE 397
2. CONCEPTE, NUMERE ŞI CALITATE 411

3. UNELE LECȚII PRIVIND OBIECTUL OFERIT DE FIZICĂ 441
4. EVOLUȚIA FAȚĂ DE MECANICĂ 477
5. CONCLUZII GENERALE PENTRU ECONOMIȘTI 486

PROBLEME ECONOMICE NR. 201/2006 _____ 526
COLECTAREA CREANȚELOR FISCALE PREVĂZUTĂ DE "CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ" 528
Capitolul 1. NOȚIUNI GENERALE 532
1.1. Introducere 532
1.2. Dispoziții generale aplicabile activităților de administrare a creanțelor fiscale 533
Capitolul 2. COLECTAREA CREANȚELOR FISCALE – ELEMENTE DE NOUTATE ADUSE DE "CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ" 539
2.1. Definirea colectării creanțelor 539
2.2. Termenele de plată 539
2.3. Stingerea creanțelor fiscale prin plată 540
2.4. Compensarea şi restituirea de sume 541
2.5. Dobânzi şi penalități de întârziere 542
2.6. Constituirea de garanții 545
2.7. Prescripția dreptului de a cere executarea silită şi a dreptului de a cere compensarea sau restituirea 546
Capitolul 3. DISPOZIȚII COMUNE PRIVIND EXECUTAREA SILITĂ 548
3.1. Titlurile de creanță şi titlurile executorii 548
3.2. Organele de executare silită şi obiectul executării silite 549
3.3. Modalitățile de executare silită 551
3.4. Contestația la executarea silită 564
BIBLIOGRAFIE 570

PROBLEME ECONOMICE NR. 202/2006 _____ 572
GLOBALIZAREA PIEȚELOR ŞI SPĂLAREA BANILOR 574
1. GLOBALIZAREA – REALITATE A LUMII ÎN CARE TRĂIM 578
2. GLOBALIZAREA ÎNTRE CONCEPT ŞI REALITATE 580
3. FENOMENUL GLOBALIZĂRII PIEȚELOR ECONOMICO-FINANCIARE MONDIALE 583
4. IMPACTUL GLOBALIZĂRII ASUPRA PIEȚELOR DE CAPITAL ŞI ASUPRA SPĂLĂRII BANILOR 587

PROBLEME ECONOMICE NR. 203/2006 592
CONDIȚII DE LOCUIT. ANALIZĂ COMPARATIVĂ ROMÂNIA – UE 594
INTRODUCERE 598
1. SPAȚIUL LOCUIBIL 604
2. STRUCTURA DE PROPRIETATE A FONDULUI LOCATIV 614
3. STANDARDUL LOCUINȚEI 618
CONCLUZII 624
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 627

PROBLEME ECONOMICE NR. 204/2006 628
FORȚA DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA PERFORMANȚE ŞI CONSTRÂNGERI DIN PERSPECTIVA ADERĂRII 630
1. CONSIDERAȚII PRELIMINARE 634
2. CONDIȚIILE DEMOGRAFICE – OPORTUNITĂȚI PIERDUTE 641
3. MODIFICĂRI CANTITATIVE ŞI CALITATIVE ALE POPULAȚIEI ACTIVE 644
4. POPULAȚIA INACTIVĂ – ADEVĂRATA PROVOCARE A POLITICILOR PIEȚEI MUNCII 648
5. SENSURI ALE MODIFICĂRILOR STRUCTURALE ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ 661
6. EFICIENȚĂ ŞI PERFORMANȚĂ A MUNCII NAȚIONALE 666
7. OCUPAREA ŞI POTENȚIALUL DE CREŞTERE ECONOMICĂ 676
ANEXE 681
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 684

PROBLEME ECONOMICE NR. 205/2006 686
SISTEMUL COMERCIAL MULTILATERAL ŞI GLOBALIZAREA 688
INTRODUCERE 692
1. GLOBALIZAREA: OPORTUNITĂȚI ŞI RISCURI 694
2. CĂTRE O NOUĂ PARADIGMĂ A POLITICILOR COMERCIALE ŞI A COORDONĂRII ACESTORA PE PLAN GLOBAL 699
3. PRIORITĂȚI ALE AGENDELOR COMERCIALE NAȚIONALE ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII: CAZUL ȚĂRILOR ÎN CURS DE DEZVOLTARE ŞI AL CELOR ÎN TRANZIȚIE 703
4. TENDINȚE ÎN REDIMENSIONAREA RAPORTULUI: POLITICI COMERCIALE NAȚIONALE – POLITICI GLOBALE 708
4.1. Rolul OMC şi al regulilor sale. „Runda Doha" 708

4.2. Agenda comercială tradițională a OMC: accesul pe piețele de bunuri şi servicii 714
4.3. Procesul de formulare de noi reguli: agenda reglementărilor interne 716
5. NOILE DIMENSIUNI ALE GUVERNANȚEI GLOBALE A OMC ŞI PROVOCĂRILE ÎN TERMENI DE DEZVOLTARE 726

BIBLIOGRAFIE 732

PROBLEME ECONOMICE NR. 206-207/2006 736
COORDONATE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE REGIONALE CU IMPACT ÎN ACTIVITATEA BANCARĂ 738
1. CONSIDERAȚII GENERALE – REGIUNEA DE DEZVOLTARE ŞI DEZVOLTAREA REGIONALĂ 742
2. ABORDĂRI INTERNAȚIONALE – POLITICA REGIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 744
2.1. Concepte de bază privind politica de dezvoltare regională a UE 744
2.2. Politici regionale în țări membre ale Uniunii Europene 753
2.3. Dezvoltarea regională în țări din Europa Centrală şi de Est 756
3. ABORDĂRI INTERNE – POLITICA REGIONALĂ A ROMÂNIEI 758
3.1. Concepte de bază 758
3.2. Zonarea teritoriului, profiluri economico-sociale ale regiunilor din România 763
4. ELEMENTE CARE SUSȚIN NECESITATEA PARTICULARIZĂRII REGIONALE A OFERTEI DE PRODUSE/SERVICII BANCARE DIN ROMÂNIA ŞI PROMOVĂRII UNEI ACTIVITĂȚI PROFITABILE 765
4.1. Aspecte generale 765
4.2. Factori economico-sociali care determină necesitatea adoptării unor politici bancare regionale de produs şi de rețea 766
ANEXE 771

PROBLEME ECONOMICE NR. 208/2006 790
TENDINȚE ÎN EVOLUȚIA SISTEMELOR FISCALE ALE ȚĂRILOR MEMBRE ALE OCDE, UNIUNII EUROPENE ŞI ROMÂNIEI 792
1. CONSIDERAȚII GENERALE 796
2. MUTAȚII INTERVENITE ÎN NIVELUL FISCALITĂȚII ŞI ÎN STRUCTURA IMPOZITELOR PERCEPUTE ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE OCDE, ÎN PERIOADA 1965-2002 799
3. EVOLUȚII ALE IMPOZITELOR PERCEPUTE ÎN ȚĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE, ÎN PERIOADA 1995-2006 807

4. SISTEMUL FISCAL AL ROMÂNIEI ÎN AJUNUL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 820
5. CONCLUZII 838

PROBLEME ECONOMICE NR. 209/2006 _____ 844
REGLEMENTAREA SERVICIILOR FINANCIARE EUROPENE 846
1. PROCESUL DE CONVERGENȚĂ A SERVICIILOR FINANCIARE 850
1.1. Aplicarea tuturor reglementărilor adoptate deja (sau obligarea statelor membre ale Uniunii Europene să le aplice) 852
1.2. Crearea cadrului viitoarelor structuri de reglementare şi de supraveghere ale pieţelor serviciilor financiare 853
1.3. Reconsiderarea procedurii Lamfalussy 853
1.4. Cooperarea internațională, mai intensivă în domeniile: servicii financiare, contabilitate şi guvernanță corporatistă 853
1.5. Elaborarea de proiecte de legi concrete şi implementarea lor 854
2. RAPORTUL LAMFALUSSY 855
BIBLIOGRAFIE 865

PROBLEME ECONOMICE NR. 210-211-212-213/2006 _____ 866
FORMELE TIPOLOGICE DE NAȚIONALISM ŞI GLOBALIZAREA 868
INTRODUCERE 872
1. NAȚIONALISMUL DE TIP PATRIOTIC: PRO SAU ANTIGLOBALIZARE? 873
1.1. Patria – fundamentul patriotismului 873
1.2. Patriotismul – expresia ideologică a patriei 875
2. NAȚIONALISMUL DE TIP IMPERIALIST CONTEMPORAN 877
2.1. Naționalismul american – model modern de naționalism de tip imperialist 878
2.2. Naționalismul rus postsovietic, naționalism de tip imperialist 1003
2.3. Naționalismul islamic contemporan – extremism războinic politico-religios 1065
2.4. Autodeterminarea etnică; spargerea statelor naționale 1072
2.5. Naționalismul vest-european, reflex adversativ al integrării şi globalizării 1076
2.6. Concluzii 1110

INDEX DE AUTORI _____ 1116

Volumul LXXX

PROBLEME ECONOMICE NR. 214-215-216-217/2006 _____ 1

ELEMENTE DEFINITORII ALE PLANULUI NAȚIONAL DE DEZVOLTARE 2007-2013 3

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1. PRIORITĂȚI ALE DEZVOLTĂRII INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE PENTRU PERIOADA 2007-2013 11

CAPITOLUL 2. DIRECȚII STRATEGICE DE EVOLUȚIE A INDUSTRIEI ŞI A SECTOARELOR INDUSTRIALE 37

2.1. Repere 37

2.2. Scenarii privind evoluția posibilă a nivelului unor indicatori relevanți pe ansamblul industriei şi pe sectoarele acesteia, la orizontul anului 2013 40

CAPITOLUL 3. DIRECȚII DE ACȚIUNE ŞI MĂSURI NECESARE APLICĂRII CU SUCCES A POLITICILOR VIZÂND CREŞTEREA COMPETITIVITĂȚII INDUSTRIALE 63

CAPITOLUL 4. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII CALITĂȚII ŞI STIMULAREA APLICĂRII LEGISLAȚIEI ARMONIZATE ÎN DOMENIILE REGLEMENTATE 71

CAPITOLUL 5. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE ECOLOGIZARE A PRODUSELOR ŞI A PROCESELOR DE FABRICAȚIE 76

CAPITOLUL 6. CREŞTEREA COMPETITIVITĂȚII ÎN SECTORUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 84

CAPITOLUL 7. PARTICIPAREA INVESTIȚIILOR STRĂINE LA DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ, SOCIOECONOMICĂ A TUTUROR REGIUNILOR ȚĂRII 92

CAPITOLUL 8. IMPORTANȚA DEZVOLTĂRII URBANE ŞI ROLUL PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE URBANĂ ÎN CONTEXTUL VIITOAREI POLITICI REGIONALE A UE, DUPĂ ANUL 2006 99

8.1. Obiective 103

8.2. Identificarea priorităților naționale de dezvoltare pentru perioada 2007-2013 109
8.3. Stabilirea obiectivelor pentru realizarea acestor priorități şi cuantificarea indicatorilor pentru monitorizarea lor 112

CAPITOLUL 9. EZVOLTAREA ŞI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT 116
9.1. Obiective strategice 118

CAPITOLUL 10. AGRICULTURA, DEZVOLTAREA RURALĂ ŞI PESCUITUL 130
10.1. Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale prin diversificarea economiei rurale 135
10.2. Dezvoltarea economică durabilă a fermelor şi a exploatațiilor forestiere 136
10.3. Creşterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier şi adaptarea ofertei la cerințele pieței 137
10.4. Promovarea inițiativelor locale prin încurajarea acțiunilor de tip „LEADER+” 141
10.5. Asigurarea pescuitului durabil şi dezvoltarea acvaculturii 141

CAPITOLUL 11. PROTEJAREA ŞI ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII MEDIULUI 144

CAPITOLUL 12. RESURSELE UMANE 173

CAPITOLUL 13. PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII 195

BIBLIOGRAFIE 198

PROBLEME ECONOMICE NR. 218/2006 _____ 201

CURSUL DE SCHIMB DE ECHILIBRU 203

1. INTRODUCERE 207

2. TEORIA MODELĂRII CURSULUI DE SCHIMB A MONEDEI 209

3. FUNDAMENTE TEORETICE ALE MODELULUI BEER 215
3.1. Criterii în alegerea modelului 215
3.2. Modele ale cursului de schimb de echilibru 216
3.3. Ecuația modelului BEER 219

ANEXĂ 223

REFERINȚE 225

PROBLEME ECONOMICE NR. 219/2006 _____ 227

NUPȚIALITATEA ŞI DIVORȚIALITATEA DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL CELEI DE-A DOUA TRANZIȚII DEMOGRAFICE 229

REZUMAT 233

INTRODUCERE 234

1. CEA DE-A DOUA TRANZIȚIE DEMOGRAFICĂ ÎN EUROPA 235
   1.1. Caracteristicile fenomenului 235
   1.2. Puncte de vedere 236

2. CONTEXTUL POLITICO-ECONOMIC ŞI CĂSĂTORIILE ÎN ROMÂNIA 239
   2.1. Perioada socialistă 240
   2.2. Perioada tranziției spre economia de piață 242

3. MODELUL NUPȚIAL ROMÂNESC 245
   3.1. Caracteristici generale 245
   3.2. Intrarea tânărului în faza de adult 252

4. STABILITATEA FAMILIEI 258
   4.1. Durata medie a căsătoriei desfăcute prin divorț 258
   4.2. Caracteristici ale divorțialității 259

5. ÎN LOC DE CONCLUZII 265

BIBLIOGRAFIE 270

PROBLEME ECONOMICE NR. 220/2006 _____ 271

MODELE DE DETERMINARE A NIVELULUI CURSULUI DE SCHIMB NOMINAL ŞI REAL 273

INTRODUCERE _____ 277

CAPITOLUL I. MODELE DE DETERMINARE A NIVELULUI CURSULUI DE SCHIMB NOMINAL ŞI REAL 279
1.1. Literatura empirică relevantă 279
1.2. Modele relevante ale cursului de schimb 282

CAPITOLUL II. MODELUL FEER – UN MODEL AL ECHILIBRULUI CURSULUI DE SCHIMB 289
2.1. Considerații privind conceptul FEER 289
2.2. Prezentarea modelului FEER 291

CONCLUZII 296

BIBLIOGRAFIE 297

PROBLEME ECONOMICE NR. 221/2006 _____ 299

SEMNIFICAȚIA SEMINARULUI METODOLOGIA ŞI LOGICA CUNOAŞTERII ECONOMICE – NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN 301

ARGUMENT: DE CE UN SEMINAR NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN? 305

I. SUGESTII EPISTEMOLOGICE ÎN *LEGEA ENTROPIEI ŞI PROCESUL ECONOMIC* 307

1. INTRODUCERE 309

2. TEORETICITATE ŞI PREVIZIUNE ÎN ŞTIINȚA ECONOMICĂ 311
2.1. Sugestia 1 311
2.2. Sugestia 2 314
2.3. Sugestia 3 316
2.4. Sugestia 4 319

3. CONCLUZII ŞI REMARCI FINALE 324

4. NOTE, COMENTARII ŞI REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 326

II. ECONOMIA GÂNDIRII UMANE ŞI TRANSPUNEREA SA ÎN ŞTIINȚA ECONOMICĂ 332

REZUMAT 332

1. O ÎNTREBARE CARE AŞTEAPTĂ UN RĂSPUNS 333

2. NEVOIA DE REFORMULARE A ÎNTREBĂRII 336

3. CONSTRÂNGERI ŞI REZULTATE SURPRINZĂTOARE ALE EXERCIȚIULUI ECONOMIEI 338

4. REVENIREA LA ÎNTREBAREA INIȚIALĂ 341

5. EXOGENIZAREA ECONOMIEI GÂNDIRII UMANE 343

6. BIBLIOGRAFIE DE BAZĂ 348

PROBLEME ECONOMICE NR. 222/2006 _____ 349

POLITICA CURSULUI DE SCHIMB VALUTAR ÎN ROMÂNIA, ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 351

CAPITOLUL I. PRINCIPALELE TENDINȚE ALE POLITICII CURSULUI DE SCHIMB ÎN ROMÂNIA, DUPĂ ANUL 1990 355

1.1. Politica cursului de schimb, pe perioada 1990-1993 355

1.2. Politica cursului de schimb, pe perioada 1994 – 1996 356

1.3. Politica cursului de schimb în perioada 1997 – 2006 360

1.4. Efectele politicii cursului de schimb, în perioada de după 1990 370

CAPITOLUL II. CURSUL DE SCHIMB AL ROMÂNIEI ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UNIUNEA ECONOMICA ŞI MONETARĂ 372

2.1. Criteriile de la Maastricht 372

2.2. Moneda unică – EURO 374

CONCLUZII 378

BIBLIOGRAFIE 383

PROBLEME ECONOMICE NR. 223-224/2006 _____ 389

UNELE REPERE PENTRU STUDIUL PRODUCTIVITĂȚII ÎN ECONOMIA EUROPEANĂ ACTUALĂ 391

1. CADRUL DE ANALIZĂ A PRODUCTIVITĂȚII ŞI COMPETITIVITĂȚII 395

2. DEFINIREA PRODUCTIVITĂȚII TOTALE ŞI PARȚIALE ÎN ECONOMIE 401

3. INDICATORI DE PRODUCTIVITATE ÎN ECONOMIA CONTEMPORANĂ 414

4. PRODUCTIVITATEA PARȚIALĂ ŞI LEGEA RANDAMENTELOR DESCRESCÂNDE 427

5. UNELE CERINȚE PRIVIND CALCULUL AVANTAJELOR COMPARATIVE DIN PERSPECTIVA EFICIENȚEI 441

6. PREMISE ŞI DESCHIDERI 456

BIBLIOGRAFIE 457

PROBLEME ECONOMICE NR. 225/2006 _____ 461

PROCEDURA CODECIZIEI ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE. PREVEDERILE TRATATELOR DE LA MAASTRICHT ŞI AMSTERDAM 463

MOTIVAȚIE 467

INTRODUCERE 468

CAPITOLUL I. DE LA COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ŞI OȚELULUI LA TRATATUL UNIUNII EUROPENE 472

CAPITOLUL II. TRATATUL DE LA MAASTRICHT 478

CAPITOLUL III. PROCEDURA CODECIZIEI 482

CAPITOLUL IV. TRATATUL DE LA AMSTERDAM 500

PROBLEME ECONOMICE NR. 226-227/2006 _____ 507

SCHEMA GENERALIZATĂ MANOILESCU PRIVIND SCHIMBUL INTERNAȚIONAL DE BUNURI. O PREZENTARE GENERALĂ 509

SUMAR 513

SUMAR AL AUTORULUI 515

1. CADRUL GENERAL DE OBSERVARE A AVANTAJULUI COMPARATIV: BARTERUL A DOUĂ ENTITĂȚI ECONOMICE CU DOUĂ PRODUSE 518

2. SCHIMBUL INTERNAȚIONAL DE BUNURI CONTRA MONEDĂ 533

3. AVANTAJUL COMPARATIV ÎN SCHIMBUL BARTER PRIN MODIFICAREA PREȚURILOR INTERNE ÎN BAZA COSTURILOR DE COMERȚ 542

4. RELAȚIA DINTRE AVANTAJUL COMPARATIV ŞI CEL ABSOLUT ÎN SCHIMBUL DE BUNURI 560

5. EXTINDEREA APLICĂRII AVANTAJULUI COMPARATIV ÎN SCHIMBURILE INTERNE 567

6. IMPORTUL ŞI EXPORTUL DE VALOARE NAȚIONALĂ ÎN SCHIMBUL INTERNAȚIONAL DE BUNURI 576

7. UNELE PREMISE ŞI DESCHIDERI 580

BIBLIOGRAFIE 583

ANEXĂ 586

PROBLEME ECONOMICE NR. 228-229/2006 _____ 593

PRINCIPIUL AVANTAJULUI COMPARATIV – ÎNTRE VALABILITATEA GENERALĂ *ŞI DEMITIZAREA SA* 595

REZUMAT 599

1. VALABILITATEA GENERALĂ A PRINCIPIULUI AVANTAJULUI COMPARATIV 600
   1.1. Schema generalizată Manoilescu (etapa I). O tratare exhaustivă 603
   1.2. Frontiera posibilităților de producție şi specializarea în producția mondială 618
   1.3. Etapa a II-a a schemei generalizate. Productivitatea națională 624

2. UNELE REPERE PRIVIND DEMITIZAREA AVANTAJULUI COMPARATIV 632
   2.1. Repere privind cadrul de folosire (limitată) a schemei analitice generalizate Manoilescu 633
   2.2. Unele explicații sumare referitoare la alți algoritmi de bază ai schemei generalizate 640
   2.3. Limitele de folosire a principiului avantajului comparativ în actele de schimb 644

2.4. Delimitarea obiectului ştiinţei economice din perspectiva studierii schimburilor comerciale 652

3. PREMISE ŞI DESCHIDERI 658

BIBLIOGRAFIE 661

PROBLEME ECONOMICE NR. 230-231-232/2006 665

ACCESUL POPULAŢIEI LA SERVICIILE PUBLICE 667

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 671
1.1. Conceptul de serviciu public 671
1.2. Administrarea sectorului public 673
1.3. Evaluarea serviciilor publice 676
1.4. Finanţarea serviciilor/instituţiilor publice 680

2. CONSUMUL DE SERVICII - UN MODUL DISTINCT ÎN CADRUL MODELULUI DE CONSUM MINIM AL POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA 683

3. ACCESUL ACTUAL AL POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA LA SERVICIILE DISTRIBUITE PRIN INTERMEDIUL PIEŢEI 686
3.1. Caracteristici definitorii ale modelului de consum mediu al populaţiei din România 686
3.2. Indicele preţurilor de consum 688
3.3. Cheltuielile pentru plata serviciilor în anul 2004 690

4. MECANISME ŞI FACTORI CARE INFLUENŢEAZĂ ACCESUL POPULAŢIEI LA SERVICIILE ADMINISTRATIVE 695
4.1. Capital social-capital relaţional. Stocul de relaţii utile şi importanţa lui în contextul societăţii româneşti 695
4.2. Neîncrederea în instituţii şi corupţia 699
4.3. Bariere de acces la serviciile publice 704
4.4. Costuri economice şi sociale ale (non) accesului la unele servicii administrative 705

5. ACCESUL POPULAŢIEI LA SERVICIILE MEDICALE 720
5.1. Factori medicali, sociali şi economici cu influenţă asupra accesului 720

5.2. Prognoza demografică şi direcţii largi de acţiune în sfera medicală 725
5.3. Finanţarea activităţilor preventive 726
5.4. Pachetul de servicii şi accesul la medicamente 728
5.5. Analiza principalelor probleme de morbiditate şi mortalitate legate de accesul la serviciile de sănătate 732
5.6. Accesul la sănătate al grupurilor vulnerabile 736

6. SERVICIILE DE SALUBRITATE PUBLICĂ DIN BUCUREŞTI 741
6.1. Instituţii naţionale şi atribuţii 741
6.2. Impactul serviciilor publice de salubritate asupra calităţii vieţii populaţiei 746
6.3. Implicarea societăţii civile în acţiuni vizând îmbunătăţirea serviciilor de salubritate 752

7. ACCESUL LA UTILITĂŢILE PUBLICE – FACTOR MAJOR DE CONDIŢIONARE A CONSUMULUI DE ENERGIE AL POPULAŢIEI 755
7.1. Resursele şi consumul de energie al populaţiei 755
7.2. Protecţia socială a populaţiei cu venituri mici faţă de creşterile preţurilor la energie 763

8. SERVICIILE DE TRANSPORT 768
8.1. Mijloacele şi activităţile de transport călători 768
8.2. Drumurile publice 770
8.3. Transportul interurban şi internaţional de pasageri 772

9. SERVICIILE DE TELECOMUNICAŢII 775
9.1. Servicii de poştă, telefonie şi telegrafie 775
9.2. Comunicaţiile radio şi televiziune 776

10. ARMONIZAREA LEGISLATIVĂ A SERVICIILOR PUBLICE DIN ROMÂNIA CU ACQUIS-UL COMUNITAR 779
10.1. Implicaţii ale acquis-ului comunitar pentru serviciile publice din România 779
10.2. Serviciile publice de gospodărie comunală 780
10.3. Serviciile publice de alimentare cu apă şi de canalizare 782
10.4. Serviciile publice de salubrizare 783
10.5. Serviciul public de iluminat 785
10.6. Serviciile publice de administrare a domeniului public şi privat 786

BIBLIOGRAFIE 787

PROBLEME ECONOMICE NR. 233/2006 _____ 793

INDUSTRIILE MASS-MEDIA (I) – CONCEPTE, STRUCTURI, FRONTIERE .. 795

CAPITOLUL 1. DELIMITAREA DOMENIULUI: DEFINIȚII ŞI CRITERII DE CLASIFICARE 799
1.1. Termeni-cheie şi concepte conexe 799
1.2. Criterii de clasificare a mijloacelor de comunicare în masă 800

CAPITOLUL 2. STRUCTURILE SISTEMULUI MASS-MEDIA 806
2.1. Industriile audiovizuale 806
2.2. Industria presei tipărite 813

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 818

PROBLEME ECONOMICE NR. 234/2006 _____ 819

ECONOMIA ROMÂNIEI ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI XX 821

1. O SINTEZĂ A EVOLUȚIEI CADRULUI INSTITUȚIONAL. IMPACTUL ASUPRA RITMURILOR DE CREŞTERE ECONOMICĂ 825

2. PRINCIPALII INDICATORI DE CUANTIFICARE A RITMULUI CREŞTERII ECONOMICE ÎN ROMÂNIA, ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA 828

3. PERIODIZAREA EVOLUȚIEI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA 829

4. CORELAȚIA DINTRE DINAMICA VENITULUI NAȚIONAL ŞI CEA A PRODUSULUI SOCIAL ÎN PERIOADA 1950-1989 833

5. EVOLUȚIA PIB ÎN ROMÂNIA, ÎN ANII 1980 839

6. DINAMICA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXT CENTRAL-EUROPEAN, ÎN ULTIMUL DECENIU AL SECOLULUI AL XX-LEA 843

ANEXE 847

BIBLIOGRAFIE 851

PROBLEME ECONOMICE NR. 235-236/2006 853

VENITURILE POPULAȚIEI DIN ROMÂNIA – COMPARAȚII CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE – 855

1. PRECIZĂRI METODOLOGICE 859

2. VENITURILE POPULAȚIEI DIN ROMÂNIA 863
   2.1. Nivelul veniturilor disponibile 863
   2.2. Structura veniturilor 864
   2.3. Distribuția veniturilor 869

3. VENITURILE POPULAȚIEI DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 877
   3.1. Veniturile disponibile: nivel şi distribuție 877
   3.2. Formarea şi structura veniturilor 883

ANEXE 894

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE ŞI SURSE DE DATE 922

INDEX DE AUTORI _____ 923

Volumul LXXXI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 49-50/2007 _____ 1

POPULAȚIA FEMININĂ DIN ROMÂNIA 3

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1. POPULAȚIA FEMININĂ: NUMĂR, STRUCTURĂ, PREGĂTIRE ŞCOLARĂ, OCUPARE ŞI ŞOMAJ 9
   1.1. Structura populației feminine 9
   1.2. Pregătirea şcolară 13
   1.3. Ocupare şi şomaj 15

CAPITOLUL 2. POPULAȚIA FEMININĂ DIN PERSPECTIVĂ ISTORICĂ 24
   2.1. Populația feminină în Europa Occidentală 24
   2.2. Populația feminină în spațiul românesc 30

CAPITOLUL 3. POPULAȚIA FEMININĂ ÎN POSTCOMUNISM 41
3.1. Populația feminină în România după 1989 41
3.2. Strategii de viață 47
3.3. Stiluri de viață 53
3.4. Sunt femeile mulțumite de viața lor? 59
BIBLIOGRAFIE 64

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 51/2007 _____ 67
SISTEME DISIPATIVE, ENTROPIE ŞI SUSTENABILITATE 69
1. SISTEME DISIPATIVE ŞI VITEZA ENTROPIEI 73
2. STRUCTURA VITEZEI ENTROPIEI 76
3. DERIVAREA UNUI CRITERIU DE SUSTENABILITATE 87
3.1. O tipologie posibilă a sistemelor disipative 87
3.2. Sisteme disipative şi sustenabilitate entropică 89
4. RAȚIONALITATE ŞI SUSTENABILITATE 94
5. ASUPRA RELATIVITĂȚII NOȚIUNII DE MEDIU COMPLEMENTAR 98
6. UNELE CONCLUZII 106
NOTE, COMENTARII ŞI REFERINȚE BIBLIOGRAFICE 109

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 52-53/2007 _____ 117
FACTORII CREŞTERII ECONOMICE ŞI NOUA ECONOMIE – ANALIZĂ ŞI PROGNOZĂ 119
INTRODUCERE 123
1. CORELAȚII ŞI TENDINȚE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG - IMPACTUL "NOII ECONOMII" 124
1.1. Noua economie – economie a serviciilor 124
1.2. Caracteristici ale penetrării „noii economii" 129
1.3. Evaluări la nivel macroeconomic 137
Bibliografie selectivă 148
Anexe 150
2. TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI ŞI "NOUA ECONOMIE" 153
2.1. Indicatori pentru comerțul electronic 153
2.2. Gradul de e-readiness pentru România 2001-2006 157
2.3. Piața internă a serviciilor IT&C 160

2.4. Piața de comerț electronic în România: magazinele virtuale 164
Bibliografie selectivă 170
3. CALITATEA FORȚEI DE MUNCĂ ŞI CREŞTEREA ECONOMICĂ ÎN ROMÂNIA 172
3.1. Sistemul de învățământ în România şi creşterea economică 172
3.2. Pregătirea profesională a forței de muncă..... 179
Concluzii..... 183
Bibliografie 184
Anexe 185
4. ANALIZA PIEȚEI ASIGURĂRILOR DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 2005..... 192
Introducere..... 192
4.1. Abordări teoretice ale asigurărilor 193
4.2. Evoluția pieței asigurărilor 198
Bibliografie 209
Anexe 210

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 54/2007 _____ 217
POSIBILITĂȚI DE PERFECȚIONARE A MECANISMULUI FINANȚĂRII PENTRU DEZVOLTAREA LOCALĂ..... 219
1. SISTEMUL DE FINANȚARE LA NIVEL NAȚIONAL 223
1.1. Resursele financiare publice 228
2. INSTITUȚIILE PUBLICE LOCALE..... 230
2.1. Rolul, competențele şi responsabilitățile autorităților administrației publice locale 231
2.2. Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra finanțelor publice 231
2.3. Veniturile şi cheltuielile bugetare 232
3. PERFECȚIONAREA MECANISMULUI FINANȚĂRII..... 244
3.1. Aplicarea principiului autonomiei locale financiare..... 244
3.2. Descentralizarea financiară 247
3.3. Măsuri administrative existente la nivel național privind perfecționarea finanțării..... 253
3.4. Cadrul instituțional de împrumuturi pentru dezvoltarea locală 257
BIBLIOGRAFIE..... 268

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 55-56/2007 _____ 269

PROVOCĂRI PENTRU PROTECȚIA SOCIALĂ DERIVATE DIN ÎMBĂTRÂNIREA DEMOGRAFICĂ ŞI DIN EVOLUȚIILE PIEȚELOR DE MUNCĂ 271

1. INTRODUCERE 275

2. ÎMBĂTRÂNIREA DEMOGRAFICĂ ŞI A FORȚEI DE MUNCĂ – FACTORI DE RISC PENTRU SISTEMUL PROTECȚIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA 277

2.1. Consideraţii teoretice privind relaţia dintre protecţia socială şi evoluţiile din domeniul populaţiei şi al forţei de muncă 277

2.2. Îmbătrânirea populaţiei şi a forţei de muncă potenţiale – un proces care avansează 278

2.3. Ocuparea forţei de muncă în contextul îmbătrânirii 284

3. FLEXICURITATEA PE PIAȚA MUNCII. IMPLICAȚII PENTRU PROTECȚIA SOCIALĂ 292

3.1. Contextul modificării relaţiilor de muncă. De la ocupare stabilă la ocupare flexibilă? 293

3.2. Flexicuritatea. Definiţii şi dimensiuni 297

3.3. Forme flexibile de ocupare pe piaţa forţei de muncă. Implicaţii pentru protecţia socială 304

4. CONCLUZII 318

BIBLIOGRAFIE ŞI SURSE DE DATE 321

ANEXE 323

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 57-58/2007 _____ 329

CULTURĂ ŞI ECONOMIE (I) 331

TRĂIREA RELIGIOASĂ CA EXPERIENȚĂ A OMULUI DE CULTURĂ 335

1. *Creatio ex nihilo*. Omul – încununare a creaţiei lui Dumnezeu. Puterea cuvântului 335

2. Trăirea religioasă – accepţiunile noţiunii. Credinţa, premisă a trăirii religioase 339

Bibliografie 346

CONCEPTUL DE METAECOLOGIE: DEFINIȚIE, DIMENSIUNI, FINALITATE 347

1. Abordarea generală a conceptului metaecologiei 348

2. Abordarea specifică metaecologiei 351

Concluzie 360
Bibliografie 360
PRECEPTELE BIBLICE ŞI GLOBALIZAREA 362
PERSPECTIVĂ CREŞTINĂ ASUPRA MODERNIZĂRII TREBUINȚELOR OMULUI 381
1. Cel ce a primit în stăpânire Pământul 381
2. Iisus Hristos modelul uman absolut Autonomia umană față de resursele pământeşti 391
3. Trezvia (luciditatea perceperii realității) şi deosebirea binelui de rău 404
Bibliografie 408
CREDITUL DIN PERSPECTIVA BIBLICĂ 409
COORDONATE BIBLICE ALE NOȚIUNII DE MONEDĂ 417

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 59-60/2007 _____ 431
MANAGEMENTUL DEŞEURILOR, COMPONENTĂ ESENȚIALĂ A POLITICII DE MEDIU ÎN UE 433
CAPITOLUL 1. IMPORTANȚA MANAGEMENTULUI DEŞEURILOR CA OBIECTIV PRIORITAR AL POLITICII DE MEDIU A UE 437
1.1. Noțiunea de deşeuri 438
1.2. Clasificarea deşeurilor 440
1.3. Impactul generării de deşeuri asupra mediului şi sănătății 445
1.4. Principiile care stau la baza managementului deşeurilor în UE 447

CAPITOLUL 2. ACTIVITĂȚILE DE BAZĂ CE DEFINESC MANAGEMENTUL DEŞEURILOR 460
2.1. Necesitatea prevenirii şi minimizării generării de deşeuri 460
2.2. Recuperare, reciclare, refolosire a materialelor, recuperare a energiei, cei patru „R" ai managementului deşeurilor 461
2.3. Importanța tratării deşeurilor; principalele modalități de tratare şi eliminare a deşeurilor; tendințe viitoare 475
CAPITOLUL 3. PRINCIPALELE ASPECTE LEGISLATIVE CARE GUVERNEAZĂ MANAGEMENTUL DEŞEURILOR LA NIVELUL ȚĂRILOR UE; CÂTEVA MODIFICĂRI RECENTE 493
3.1. Revizuirea cadrului legislativ referitor la tratarea deşeurilor 493

3.2. Revizuirea legislației referitoare la substanțele chimice 493
3.3. Interzicerea utilizării substanțelor periculoase în echipamentele electrice şi electronice..... 495
3.4. Necesitatea existenței unor standarde comune cât şi a unei piețe comune pentru reciclare la nivelul UE 496
CAPITOLUL 4. STRATEGIA DE GESTIONARE ŞL MANAGEMENTUL DEŞEURILOR ÎN ROMÂNIA..... 498
4.1. Necesitatea elaborării strategiei de gestionare a deşeurilor..... 498
4.2. Problemele cu care se confruntă gestionarea deşeurilor în România 499
4.3. Proiecte majore pentru sectorul de deşeuri 502
4.4. Legislație europeană aplicată în România în vederea dezvoltării managementului deşeurilor..... 503
4.5. Managementul deşeurilor în România 503
CAPITOLUL 5. STUDIU DE CAZ: EVALUAREA NORMELOR EUROPENE PRIVIND DEŞEURILE METALICE 512
INTRODUCERE 512
5.1. Prezentare generală 515
5.2. Corespondența dintre CPSA şi nomenclatoarele internaționale..... 517
5.3. Principalele nomenclatoare şi corespondențe în domeniul deşeurilor feroase..... 522
5.4. Informații necesare creării bazei de date..... 528
Bibliografie selectivă 535

INDEX DE AUTORI _____ 537

Volumul LXXXII

PROBLEME ECONOMICE NR. 237/2007 _____ 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2006 – SINTEZĂ –..... 3
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ IN ANUL 2006 7
I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 7
II. Cooperarea internațională..... 8

I. COLECȚIA „BIBLIOTECA ECONOMICĂ” 10
II. PUBLICAȚII ÎN LIMBI STRĂINE 13
III. PERIODICE ALE INSTITUTELOR COMPONENTE 16
V. VOLUME EDITORIALE – CIDE 29
VI. VOLUME EDITORIALE – Editura Expert 30

PROBLEME ECONOMICE NR. 238-239/2007 _____ 31

DIMENSIUNI ALE COMPETITIVITĂȚII COMERȚULUI EXTERIOR AGROALIMENTAR ROMÂNESC ÎN RELAȚIA CU UE 33

1. Introducere 37
2. Obiective şi metode de analiză 39
3. Dinamici ale comerțului exterior agroalimentar al României 41
4. Dinamici ale comerțului agroalimentar pe relația cu UE 50
5. Evoluția competitivității produselor agroalimentare româneşti pe relația cu UE, după indicii avantajului comercial comparativ 61
6. Concluzii 65
7. Bibliografie 66

Anexe 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 240-241/2007 _____ 79

OCUPAREA ŞI UTILIZAREA FORȚEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA 81

ARGUMENT 85

1. CORELAȚIA DINTRE CARACTERISTICILE CADRULUI INSTITUȚIONAL, DINAMICA POPULAȚIEI OCUPATE ŞI MOBILITATEA STATUSULUI OCUPAȚIONAL 87
2. SENSUL ŞI INTENSITATEA MODIFICĂRII STRUCTURII SECTORIALE A POPULAȚIEI OCUPATE 94
3. EVOLUȚIA PRODUCTIVITĂȚII RELATIVE A MUNCII LA NIVEL SECTORIAL 105
4. CUANTIFICAREA IMPACTULUI MOBILITĂȚII SECTORIALE A POPULAȚIEI OCUPATE ASUPRA PRODUCTIVITĂȚII SOCIALE A MUNCII 110

5. CORELAȚIA DINTRE DINAMICA OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ ŞI DINAMICA PRODUCTIVITĂȚII MUNCII 116
6. CONCLUZII 122
Bibliografie 123

PROBLEME ECONOMICE NR. 242/2007 _____ 125

OCUPARE ŞI CALITATE A VIEȚII
Rezultatele unei cercetări empirice 127
INTRODUCERE 131
REPREZENTĂRILE POPULAȚIEI DESPRE VIAȚA BUNĂ ŞI OCUPAȚIE 136
1. ORIENTĂRI DE VALOARE: VIAȚA, MUNCA ŞI BANII 136
2. VALORIZAREA ŞI IERAHIZAREA OCUPAȚIILOR 140
3. PREFERINȚELE OCUPAȚIONALE 144
4. ŞANSE PE PIAȚA MUNCII 146
5. PERCEPȚII ALE ORDINII ECONOMICE: GRUPUL DE REFERINȚĂ 146
6. MOTIVAȚIA MUNCII 149
REMARCI FINALE 152
Bibliografie 153

PROBLEME ECONOMICE NR. 243-244/2007 _____ 155

INDUSTRIILE MASS-MEDIA - particularitățile produselor mass-media - 157
FUNCȚII ŞI TIPURI DE PRODUSE MASS-MEDIA. CONSIDERAȚII GENERALE 161
CARACTERISTICILE PRODUSELOR MASS-MEDIA 165
CRITERII ŞI TIPOLOGII 168
"Trădați în dragoste" la *Prima* - de la *reality show* la un teatru de cea mai proastă calitate - 170
Cazul *Libertatea* 172
Cultura la televiziune 174
Audiența revistelor româneşti 177
„Cititorii lor sunt oameni activi, de vârstă medie, exigenți, dornici să se informeze şi, uneori, avizi de ştiri senzaționale" 184

Bibliografie 188

PROBLEME ECONOMICE NR. 245-246/2007 _____ 191

FINANȚAREA LOCALĂ: PRACTICI COMPARATE ROMÂNIA-UNIUNEA EUROPEANĂ 193

1. STRUCTURI TERITORIALE INTRANAȚIONALE 197
1.1. Structuri teritoriale în Uniunea Europeană 197
1.2. Structuri teritoriale în România 203
2. CHELTUIELILE PUBLICE LOCALE 208
2.1. Cheltuielile publice locale în Uniunea Europeană 208
2.2. Cheltuielile publice locale în România 215
3. VENITURILE COLECTIVITĂȚILOR LOCALE 225
3.1. Veniturile colectivităților locale în Uniunea Europeană 225
3.2. Veniturile colectivităților locale în România 229
4. DATORIA/EXCEDENTUL ŞI SOLDUL BUGETELOR LOCALE 234
Anexă: Cadrul legislativ 246
Bibliografie 247

PROBLEME ECONOMICE NR. 247-248-249/2007 _____ 249

CALITATEA VIEȚII VÂRSTNICILOR – vârstnicii români şi semenii lor europeni – *251*

Capitolul 1 ÎMBĂTRÂNIREA POPULAȚIEI: PROVOCĂRI ŞI RĂSPUNSURI ALE EUROPEI 255
1.1. Interesul Uniunii Europene față de problema îmbătrânirii populației. Scurt istoric 255
1.2. Caracteristici şi tendințe ale evoluției demografice 256
1.3. Efecte şi provocări implicate de îmbătrânirea populației 262
1.4. Cum să facem față: demersul politic al UE 266
Capitolul 2 FENOMENUL ÎMBĂTRÂNIRII – OBIECT AL CERCETĂRII ŞTIINȚIFICE 273
2.1. Necesitatea cercetării. Aportul ştiințelor umane şi sociale 273
2.2. Cercetări mono şi pluridisciplinare 274
2.3. Cercetarea şi partenerii nonştiințifici 275
2.4. Identificarea direcțiilor de cercetare 276

2.5. Cercetări internaţionale privind îmbătrânirea 276
2.6. Un posibil inventar al cercetărilor necesare privind îmbătrânirea 278
Capitolul 3 CUM TRĂIESC VÂRSTNICII ROMÂNI ŞI SEMENII LOR EUROPENI 280
3.1. Standardul de viaţă al populaţiei vârstnice 280
3.1.1. Veniturile 280
3.1.2. Cheltuieli de consum 281
3.1.3.Evaluarea subiectivă a veniturilor 282
3.1.4. Nivelul de viaţă al vârstnicilor europeni 283
3.1.5. Locuinţa 284
3.2. Viaţa de familie 285
Capitolul 4 SĂNĂTATEA – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ A CALITĂŢII VIEŢII VÂRSTNICILOR 287
4.1. Sănătatea şi calitatea vieţii 287
4.2. Sănătatea subiectivă a vârstnicilor 289
4.3. Indicatori statistici ai sănătăţii 292
4.4. Consumul de îngrijiri de sănătate 297
4.5. Sănătatea socială 303
4.6. Stil de viaţă sănătos 305
Bibliografie 306

PROBLEME ECONOMICE NR. 250-251/2007 _____ 309

SCENARII ALTERNATIVE DE PREVIZIUNE A COMPORTAMENTULUI ECONOMIC PE GRUPE DE RAMURI 311

Introducere 315
1. Scurt demers metodologic 317
2. Modele tip panel pentru nivelul doi de agregare din cadrul industriei prelucrătoare 318
3. Modele tip panel pentru subgrupe de ramuri în cadrul industriei prelucrătoare (subgrupa industria grea _IG, industria chimică _ICH, industria construcţiilor de maşini JCM) 323
4. Modelul de tip M2 (fără omogenitate) pentru celelalte ramuri ale industriei prelucrătoare 329
5. Scenarii alternative de evoluţie pentru ramurile industriei prelucrătoare 332

Bibliografie selectivă 353

PROBLEME ECONOMICE NR. 252/2007 _____ 355

CENTENAR NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN 357

OPERA LUI NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN ŞI DISCUŢII ÎN JURUL EI 361

NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN, UNUL DINTRE CEI MAI MARI ECONOMIŞTI-MATEMATICIENI AI SECOLULUI al XX-lea 370

Bibliografie selectivă 381

PROBLEME ECONOMICE NR. 253/2007 _____ 383

NOILE DIMENSIUNI ALE GLOBALIZĂRII ŞI INTEGRĂRII REGIONALE 385

1. COORDONATE DEFINITORII ALE PROCESULUI DE GLOBALIZARE ŞI INTEGRARE REGIONALĂ 387

1.1. Abordări conceptuale 387

1.2. Național şi regional în contextul globalizării 390

1.3. Cooperarea internațională în ecuația procesului de globalizare – regionalizare 391

1.4. Rolul Organizației Națiunilor Unite – ONU în dinamica globalizării: evoluție şi reformă 392

2. INTEGRARE, COOPERARE ŞI PARTENERIAT LA SCARĂ INTERREGIONALĂ 398

2.1. Forme şi modalități de redimensionare a procesului de integrare şi cooperare internațională 398

PROBLEME ECONOMICE NR. 254-255/2007 _____ 405

TAXELE DE *MEDIU* — principii, tendințe, bariere şi soluții — 407

1. PRINCIPALELE JUSTIFICĂRI ALE APLICĂRII TAXELOR DE MEDIU. 413

1.1. Introducerea costurilor "externe" în prețuri 413

1.2. Efectul de stimulare 415

1.3. Minimizarea costurilor de control al poluării 416

1.4. Încurajarea inovării 417

1.5. Creşterea veniturilor bugetare 417

1.6. Câştiguri de mediu multiple, ca beneficii secundare 418
1.7. Principalele avantaje ale taxelor de mediu 418
2. TIPURILE DE TAXE DE MEDIU 419
3. TENDINȚE ÎN APLICAREA TAXELOR DE MEDIU 421
3.1. Tendințe generale în taxare şi veniturile din taxele de mediu 422
3.2. Reforma Verde a taxelor..... 422
4. EFICIENȚA TAXELOR DE MEDIU 425
5. IMPLEMENTAREA TAXELOR DE MEDIU: BARIERE ŞI SOLUȚII 428
5.1. Competitivitatea..... 429
5.2. Excepțiile 430
5.3. Echitatea şi sistemul de prețuri şi taxe existent 431
5.4. Câteva comentarii asupra cunoaşterii eficienței măsurilor de mediu 432
5.5. Costuri administrative de implementare 432
5.6. Câteva dintre recomandările factorilor de decizie europeni pentru acțiunile viitoare 433
Bibliografie 434

PROBLEME ECONOMICE NR. 256-257/2007 _____ 441

MECANISME ALE PIEȚEI DE CAPITAL ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU ALTE ȚĂRI — cadrul instituțional şi legislativ — 443

Introducere 447
1. REGLEMENTAREA, ORGANIZAREA ŞI FUNCȚIONAREA PIEȚEI DE CAPITAL DIN ROMÂNIA 448
1.1. Considerente teoretice şi practice 448
1.2. Sisteme de reglementare, organizare şi control în piețele dezvoltate .. 450
1.3. Cadrul de reglementare al pieței de capital din România 452
2. CADRUL INSTITUȚIONAL AL PIEȚEI DE CAPITAL DIN ROMÂNIA ... 454
2.1. Comisia Națională a Valorilor Mobiliare 454
2.2. Intermediarii (direcți)..... 458
2.2.1. Societățile de servicii de investiții financiare..... 460
2.2.2. Instituții de credit 463
2.2.3. Intermediari din state membre şi nemembre 463
2.3. Traderi 464

2.4. Consultanții de investiții şi agențiile de rating 465
2.5. Organisme de plasament colectiv (intermediarii indirecți) 465
2.5.1. Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare 466
2.5.2. Alte organisme de plasament colectiv 470
2.6. Alte instituții şi organisme ale pieței de capital 472
2.6.1. Fondul de Compensare a Investitorilor 472
2.6.2. Societățile de administrare a investițiilor 473
2.6.3. Depozitarii 475
2.7. Sistemele alternative de tranzacționare 476
2.8. Operatori de piață 476
2.8.1. Piața reglementată 476
2.8.2. Bursa de Valori Bucureşti 478
2.8.3. Bursa Electronică RASDAQ 486
2.8.4. Bursa Monetar-Financiară şi de Mărfuri Sibiu 487
3. MECANISME INSTITUȚIONALE EXISTENTE PE PIEȚELE DIN ROMÂNIA 488
3.1. Depozitarul central 488
3.2. Sistemul de compensare-decontare a tranzacțiilor 489
3.3. Sistemul conturilor în marjă la Casa Română de Compensație 490
3.4. Reguli prudențiale şi de conduită 492
3.5. Transparența şi integritatea operațiunilor 493
4. Concluzii 495
Bibliografie 495

PROBLEME ECONOMICE NR.258-259-260/2007 _____ 499
ZONELE CU POTENȚIAL DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ – VECTORI AI CREŞTERII COMPETITIVITĂȚII REGIONALE 501
INTRODUCERE 505
Capitolul I Competitivitatea – la "granița" dintre colaborare şi cooperare în cadrul rețelelor de firme/regiuni 509
Triunghiul instabil al „celor 3 C" 510
Costurile de colaborare şi cooperare 512
Factori care favorizează apariția „celor 3 C" - proximitate, încredere şi învățare - 515
Rețele economice de firme/regiuni 517

Operațiunea de restructurare industrială în evoluția rețelelor de firme/regiuni 520
Succesul firmelor mici şi colaborarea: modelul japonez 524
Succesul firmelor mari transnaționale şi colaborarea: modelul global 526
Concluzii 530
Capitolul II ANALIZA SPECIALIZĂRII SECTORIALE A ECONOMIEI JUDEȚELOR ÎN CADRUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE . 532
1. Structura sectorială a populației ocupate 532
2. Localizarea activităților industriale pe județe 537
3. Potențialul de dezvoltare industrială a județelor, în plan regional 551
3.1. Resursele minerale 552
3.2. Resursele silvice 552
3.3. Sectorul serviciilor. Turism 562
Capitolul III POTENȚIALUL DE DEZVOLTARE A ZONELOR MONTANE ŞI CONTRIBUȚIA ACESTORA LA COMPETITIVITATEA REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA 569
1. Zona montană în contextul noii coeziuni europene şi al extinderii 569
1.1. Potențialul natural, economic şi social al zonelor montane în Uniunea Europeană 570
1.2. Acțiuni şi măsuri specifice zonelor montane în Uniunea Europeană 573
2. Zona montană în România 579
2.1. Caracteristici naturale şi demografice 580
2.2. Economia zonelor montane 582
2.3. Aspecte instituționale şi legislative privind zona montană din România 583
3. Programe comunitare pentru dezvoltarea zonelor montane din România 585
ÎNCHEIERE 592
BIBLIOGRAFIE 595
INDEX DE AUTORI 599

Volumul LXXXIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 261-262/2007 _____ 1

INDUSTRIA AUTO EUROPEANĂ ÎN CONTEXT GLOBAL
- Trăsături, evoluţii, tendinţe, perspective - 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1 PRINCIPALELE TRĂSĂTURI, EVOLUŢII ŞI TENDINŢE PE PIAŢA MONDIALĂ A AUTOVEHICULELOR 9

Capitolul 2 INDUSTRIA AUTO EUROPEANĂ ÎN CONTEXT GLOBAL 18

2.1. Importanţa economică a sectorului 18

2.2. Profilul ramurii 20

2.3. Procesul de consolidare şi restructurare 22

2.4. Ocuparea capacităţilor de producţie în cadrul sectorului 24

Capitolul 3 PRINCIPALELE TENDINŢE ÎN DOMENIUL COMPETITIVITĂŢII 27

3.1. Performanţa industriei auto europene pe pieţele de export 27

3.2. Dimensiunile pieţei interne 34

3.3. Extinderea UE şi industria auto europeană 37

3.4. Activitatea de cercetare-dezvoltare şi inovare - factor de competitivitate în cadrul ramurii 38

Capitolul 4 CADRUL DE REGLEMENTARE 45

Capitolul 5 PERSPECTIVELE INDUSTRIEI AUTO EUROPENE - OPORTUNITĂŢI ŞI RESTRICŢII 49

5.1. Analiza SWOT a industriei auto europene 49

5.2. Evoluţii previzibile ale industriei auto europene 54

5.3. Principalele direcţii de acţiune relevante din punct de vedere al competitivităţii industriei auto 57

BIBLIOGRAFIE 58

PROBLEME ECONOMICE NR. 263-264/2007 _____ 59

AJUTOARELE DE STAT ŞI FINANŢAREA CERCETĂRII-DEZVOLTĂRII 61

1. CERCETAREA–DEZVOLTAREA–INOVAREA ÎN ROMÂNIA 63

1.1. Modalităţi de finanţare 65
1.2. Finanţarea cercetării–dezvoltării în România şi ajutoarele de stat 67
2. AJUTOARELE DE STAT ŞI CERCETAREA-DEZVOLTAREA ÎN UE 71
3. REFORMA CADRULUI DE REGLEMENTARE AL UE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE ŞI INOVARE 73
3.1. Rezultatele consultării publice asupra reformei ajutoarelor de stat din perioada 2005-2009: prioritățile din domeniul ajutoarelor de stat pentru cercetare-dezvoltare şi inovare 73
3.2. Probleme în domeniul inovării şi C-D evidenţiate de respondenţi 74
3.3. Rezoluția Parlamentului European privind reforma ajutoarelor de stat, în perioada 2005-2009 75
4. CONTRIBUȚIA REFORMEI LA DEZVOLTAREA ECONOMIEI BAZATE PE CERCETARE, DEZVOLTARE ŞI INOVARE 78
5. PRIORITĂȚILE NOULUI CADRU PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE ŞI INOVARE 81
6. NOI ORIENTĂRI ALE COMISIEI EUROPENE PRIVIND STIMULENTELE FISCALE PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE 87
6.1. Principii generale privind acordarea stimulentelor fiscale pentru activitățile de cercetare-dezvoltare 87
6.2. Stimulente fiscale generale vs. stimulente fiscale selective 88
6.3. Regimuri de acordarea a stimulentelor fiscale pentru C-D 88
6.4. Tipuri de scutiri de plata impozitelor 89
6.5. Costurile eligibile pentru activitățile de C-D 89
6.6. Exemple de bună practică 90
Bibliografie 92

PROBLEME ECONOMICE NR. 265-266/2007 _____ 95
CARPAȚII ROMÂNIEI LA O RĂSCRUCE A ISTORIEI NEVOIA UNEI STRATEGII DE DEZVOLTARE MONTANĂ DURABILĂ ŞI A UNEI POLITICI MONTANE APLICATĂ CONSTANT – ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR CLIMATICE ŞI DEMOGRAFICE ALE SECOLULUI XXI 97

Capitolul I CONTEXTUL MONDIAL 105
Capitolul II DESPRE CARPAȚII ROMÂNIEI 111
Capitolul III UNELE CARACTERISTICI, EVOLUȚII ŞI INVOLUȚII DIN ZONELE MONTANE ÎN PERIOADA TRANZIȚIEI (1990 – 2007) 115
Bibliografie selectivă 130

PROBLEME ECONOMICE NR. 267-268/2007 _____ 137
ECONOMIA ARTEI (I) - concepte, principii, metode de cercetare - 139
Capitolul 1 ARTA – NOȚIUNE DESCHISĂ 143
Capitolul 2 DEFINIREA ARTIŞTILOR. CATEGORII OCUPAȚIONALE ÎN DOMENIUL ARTEI 155
Capitolul 3 BENEFICII SOCIALE ALE ARTEI 169
Capitolul 4 IMPACTUL ECONOMIC AL BUNURILOR ŞI AL ACTIVITĂȚILOR ARTISTICE 175
Bibliografie 180

PROBLEME ECONOMICE NR. 269/2007 _____ 183
DECALAJE ECONOMICE ÎNTRE ROMÂNIA ŞI UE-25 ÎNAINTE DE ADERARE *185*
1. Rata de creştere a Produsului Intern Brut 189
2. Productivitatea muncii – factor de influență a creşterii economice 191
3. Contribuția sectoarelor economice la formarea PIB 193
4. Produsul intern brut / locuitor, indicator al nivelului de dezvoltare 193
5. Rata inflației 197
6. Rata şomajului 199
7. Nivelul salariului minim pe economie - factor de atracție a investițiilor străine 202
8. Deficitul public 204
9. Rata datoriei publice 205
ANEXE 207

PROBLEME ECONOMICE NR. 270-271/2007 _____ 211
REMODELAREA APARATULUI PRODUCTIV ŞI EVOLUȚIA STRUCTURII POPULAȚIEI OCUPATE 213

ARGUMENT 217
1. SENSUL MOBILITĂȚII STRUCTURII SECTORIALE A POPULAȚIEI OCUPATE ÎN CONTEXTUL TRANZIȚIEI LA SOCIETATEA POSTINDUSTRIALĂ 218
1.1. Viziunea trisectorială a ocupării forței de muncă 218
1.2. Factorii modelatori ai modificării proporției sectorului industrial în totalul populației ocupate în perioada de tranziție la societatea post-industrială 219
1.3. Tipologii ale terțializării ocupării forței de muncă 222
2. EVOLUȚII RECENTE ALE STRUCTURII OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 230
3. MOBILITATEA STRUCTURII OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ ÎN CONTEXTUL RELANSĂRII CREŞTERII ECONOMICE ÎN ROMÂNIA 247
4. CORELAȚII INTERSECTORIALE ÎN PERSPECTIVA MODERNIZĂRII STRUCTURII OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA 254
Bibliografie 256

PROBLEME ECONOMICE NR. 272-273/2007 _____ 257
ABORDĂRI REGIONALE ALE AGRICULTURII ROMÂNEŞTI 259
Partea I EFICIENȚA EXPLOATAȚIILOR ȚĂRĂNEŞTI INTERBELICE – DIMENSIUNEA REGIONALĂ 263
1. Contabilitatea de gestiune în agricultura țărănească interbelică 263
1.1. Datele şi studiile interbelice 264
1.2. Regiunile agricole şi sistemele de exploatare interbelice 265
1.3. Posibilitatea utilizării unor instrumente moderne de măsurare a eficienței 266
2. Rezultatele aplicării DEA asupra datelor interbelice 268
2.1. Situația exploatațiilor agricole în perioada crizei 268
2.2. Diferențe regionale Intre exploatații în perioada de refacere 270
2.3. Tabloul eficienței exploataților la bilanțul dezvoltării 271
Concluzii 272
Bibliografie 272
Partea a ll-a COMPETITIVITATEA REGIONALĂ A SECTORULUI AGRICOL ROMÂNESC 275

Introducere 275
1. Definirea conceptului de competitivitate regională 276
1.1. Competitivitate la nivel microeconomic versus competitivitate la nivel macroeconomic 276
1.2. Competitivitatea regională 277
1.3. Abordări ale marilor curente de gândire economică privind noțiunile de competitivitate macroeconomică, microeconomică şi regională 278
1.4. Indicatori ai competitivității la nivel regional 283
2. Evaluarea eficienței agriculturii din România în profil regional 286
2.1. Indicatori pentru evaluarea rezultatelor regionale sectoriale 286
2.2. Indicatori determinanți ai productivității regionale 288
Concluzii 295
Bibliografie 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 274-275/2007 _____ 299
PROCESUL DE RELOCALIZARE A SERVICIILOR ÎN CONTEXTUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI: PARTICULARITĂȚI, POTENȚIAL ŞI PERSPECTIVE 301
INTRODUCERE 305
1. PROCESUL DE RELOCALIZARE A SERVICIILOR: FAȚETĂ A GLOBALIZĂRII ECONOMIEI MONDIALE 307
1.1. Definirea procesului de relocalizare a serviciilor 307
1.2. Forțele motrice şi anvergura procesului de relocalizare a serviciilor 308
1.3. Relocalizarea serviciilor: fenomen multidimensional 310
1.4. Impactul economic al procesului de relocalizare a serviciilor 313
1.5. Cadrul metodologic pentru analiza procesului de relocalizare din perspectiva economiei româneşti 314
2. INTENSIFICAREA PROCESULUI DE RELOCALIZARE ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ: EVIDENȚE FURNIZATE DE DATELE DE COMERȚ 317
2.1. Tendințele recente în comerțul cu servicii al României şi relevanța lor pentru procesul de relocalizare 317
2.2. Cauzele creşterii dinamice a exporturilor de servicii: intensificarea proceselor de relocalizare 321

2.3. Servicii “relocalizabile” versus servicii “relocalizate” 324
3. ISD ŞI RELOCALIZAREA SERVICIILOR ÎN CONTEXTUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 327
3.1. Datele statistice oficiale: indicii ale relocalizării serviciilor 328
3.2. Ce relevă sursele alternative (neoficiale) de informații? 330
4. EVALUAREA POTENȚIALULUI ROMÂNIEI CA ȚARĂ DE DESTINAȚIE PENTRU SERVICII RELOCALIZATE ÎN PLAN EUROPEAN ŞI GLOBAL 334
4.1. Sectorul românesc de software şi servicii informatice 334
4.2. Complexul de factori care determină potențialul României ca destinație pentru servicii relocalizate 336
4.3. Provocările cu care se confruntă România prin prisma procesului de relocalizare 341
5. CONCLUZII ŞI SUGESTII ÎN TERMENI DE POLITICI ECONOMICE 345
Concluzii 345
Bibliografie 349

PROBLEME ECONOMICE NR. 276-277/2007 _____ 353
SECTORUL AGROALIMENTAR ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ. O STARE ACTUALĂ ŞI EVALUĂRI PROSPECTIVE 355
INTRODUCERE 359
1. CADRUL MACROECONOMIC AL SECTORULUI AGROALIMENTAR 359
1.1. Modificări contradictorii şi dinamici asimetrice ale PIB-ului 360
1.2. Producția agroalimentară – asimetrii şi puternice oscilații 362
2. STRUCTURI ŞI PERFORMANȚE ÎN AGRICULTURĂ – TENDINȚE SEMISECULARE 366
2.1. Structuri demo – economice 366
2.2. Înzestrare tehnică a agriculturii 367
2.3. Performanțe pe locuitor 369
2.4. Performanțe pe hectar 370
3. INDUSTRIA ALIMENTARĂ – DIMENSIUNI COMPARATIVE EUROPENE 372
3.1. Performanțe pe clase de mărime a întreprinderilor 372
3.2. Performanțe sectoriale din perspectivă comparativă europeană 373

4. CONTURILE FLUXURILOR MATERIALE „ECONOMIE – MEDIU” 375
5. EVALUĂRI PROSPECTIVE ALE PIB ŞI PRODUCŢIEI AGROALIMENTARE 383
Concluzii şi deschideri 384
Bibliografie selectivă 386
ANEXE 388

PROBLEME ECONOMICE NR. 278-279/2007 _____ 393
RESTURCTURĂRI ŞI MUTAŢII PE PIAŢA INTERNAŢIONALĂ A MATERIILOR PRIME ESENŢIALE PENTRU PRODUCŢIA SIDERURGICĂ: FEROALIAJE DE BAZĂ. IMPACTUL POLITICILOR GLOBALE ASUPRA UNIUNII EUROPENE 395
1. MUTAŢII CU IMPACT PE PIAŢA FEROALIAJELOR DE BAZĂ 399
1.1. Importanţa feroaliajelor de bază în cadrul economiei mondiale 399
1.2. Evoluţia sectorului feroaliajelor de bază în ultimii 15 ani 400
2. PIAŢA FEROMANGANULUI 416
2.1. Rezervele mondiale de mangan 416
2.2. Producţia mondială de minereu de mangan şi feromangan 417
2.3. Globalizarea - un fenomen care nu ocoleşte piaţa manganului 424
2.4. Consumul mondial de mangan 433
2.5. Fluxuri comerciale internaţionale 435
2.6. Analiza conjuncturală şi preţurile practicate pe piaţa manganului 436
2.7. Caracteristicile pieţei manganului 454
Bibliografie 456

PROBLEME ECONOMICE NR. 280-281/2007 _____ 457
TENDINŢE IN INDUSTRIA EUROPEANĂ
• produse alimentare, băuturi şi tutun • metale neferoase 459
Capitolul 1 TENDINŢE ÎN INDUSTRIA EUROPEANĂ A PRODUSELOR ALIMENTARE, BĂUTURILOR ŞI TUTUNULUI 463
1.1. Scurtă prezentare a industriei alimentare, a băuturilor şi tutunului pe plan mondial 463
1.2. Industria alimentară, a băuturilor şi tutunului în Uniunea Europeană 468

1.3. Industria alimentară, a băuturilor şi tutunului în România 481
Capitolul 2 TENDINȚE ÎN INDUSTRIA DE NEFEROASE DIN EUROPA 488
2.1. Aspecte generale 488
2.2. Factori de influență ai pieței metalelor neferoase 492
2.3. Tendințe viitoare ale evoluției pieței internaționale a metalelor neferoase 493
2.4. Situația sectorului de neferoase din România 496
2.5. Privatizarea unităților producătoare de minereuri şi metale neferoase din România 499
Bibliografie selectivă 501

PROBLEME ECONOMICE NR. 282-283-284/2007 _____ 503
ACCESUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII DIN NOILE STATE MEMBRE ALE UE LA ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAŞTERE 505
LISTĂ DE ABREVIERI 509
1. ROLUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ÎN ECONOMIA UNIUNII EUROPENE, ÎN GENERAL, ŞI A NOILOR STATE MEMBRE, ÎN PARTICULAR 511
1.1. Importanța sectorului întreprinderilor mici şi mijlocii pentru economie 511
1.2. IMM-urile în economia Uniunii Europene 512
1.3. Rolul IMM-urilor din noile state membre ale Uniunii Europene în sectoarele tehnologice de vârf 515
2. UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE ŞI DE COMUNICAȚII (TIC) DE CĂTRE IMM-URILE EUROPENE, CONDIȚIE ESENȚIALĂ PENTRU ACCESUL ACESTORA LA ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAŞTERE 525
2.1. Utilizarea rețelelor şi protocoalelor TIC 525
2.2. Utilizarea outsourcing-ului şi cheltuielile IMM-urilor în domeniul TIC 527
2.3. Utilizarea standardelor TIC 528
2.4. Măsuri de securitate TIC 530
2.5. Utilizarea sistemelor TIC pentru integrarea proceselor din activitatea IMM-urilor 530

2.6. Colaborarea şi cooperarea online în cadrul sistemului de valori al IMM-urilor. 531
2.7. Utilizarea comenzilor online 532
3. ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAŞTERE ŞI POLITICA COMUNITARĂ PRIVIND INTEGRAREA IMM-URILOR ÎN ACEASTĂ ECONOMIE 537
3.1. Economia bazată pe cunoaştere: concept şi abordare comunitare 537
3.2. Implicarea sectorului IMM-urilor din Uniunea Europeană în cercetarea-dezvoltarea şi inovarea tehnologică 538
3.3. Scăderea ponderii Uniunii Europene în lumea multipolară a ştiinţei şi tehnologiei din punctul de vedere al IMM-urilor 542
3.4. Politici destinate susţinerii integrării IMM-urilor din Uniunea Europeană în economia bazată pe cunoaştere 550
4. PARTICIPAREA IMM-URILOR LA PROGRAMELE DE CERCETARE-DEZVOLTARE ALE UNIUNII EUROPENE ŞI LA CLUSTERELE TEHNOLOGICE 562
4.1. Programul-Cadru 6 şi participarea IMM-urilor la proiectele acestuia 562
4.2. Participarea IMM-urilor din UE la Programul-Cadru 7 şi la Programul-Cadru pentru Competitivitate şi Inovare 567
4.3. Clusterele tehnologice – spaţii de dezvoltare a capacităţilor de cercetare-dezvoltare ale IMM-urilor din noile state membre ale Uniunii Europene 570
Concluzii 575
Bibliografie selectivă 579

INDEX DE AUTORI _____ 581